

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

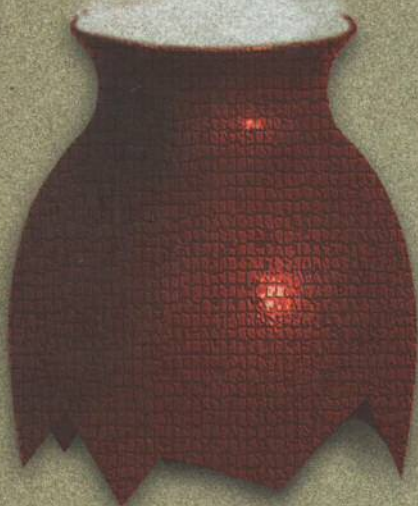
<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

NERMİN BEZMEN

KIRK KIRIK KÜP

‘kırk hikâye’

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantey.org>

2. BASKI

1911 / 11 / 91

1999
Copyright
Yayın Hakları

NERMİN BEZMEN

Baskıya Hazırlama & Koordinasyon
PAMİR BEZMEN

Baskı & Dağıtım
ALP DOĞAN YILDIRAN

Kapak Tasarımı & Mizanpaj
PAMİR C. BEZMEN

Birinci Baskı, Kasım 1999
İkinci Baskı, Mart 2000
Emre Matbaası, Format Matbaacılık

ISBN 975-95358-8-2

PMR *Edisyon*

Ayşe Sultan Korusu #11 Bebek 80810, İstanbul
Tel: (0 212) 287 81 94 Fax: (0 212) 287 81 95

Sipariş Tel&Fax: (0 212) 559 63 30
(Alp Doğan Yıldırım)

e-mail: pbezmen@pmr.com.tr
web: www.pmr.com.tr/nerminbezmen

NERMİN BEZMEN

KIRK KIRIK KÜP

‘kırk hikâye’

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

Bu kitabımı, 17 Ağustos 1999 gecesı deprem afetine ve basiretsiz, kifayetsiz göstermeliklere kurban verdiğimiz canlarımıza, vatandaşlarımıza adıyorum.

Onların artık ne dinleyecek, ne de anlatacak öyküleri olmayacak. Hazırlıksız yakalandıkları o meşhul yolculuğa çıkarken geride bıraktıkları yürekleri dağlayan gerçek dışında.

Umarım unutulmaz... Umarım unutulmazlar.

Teşekkürler,

“Buzul’dan Dönen Adam” öyküsünün kaynağı olan talebelik yıllarımın anısı sevgili Bayan Mann’a, Bir dost sohbetinden faydalanarak “O da Sevgi İsterdi” öyküme esinti verecek konusunu kullandığım sevgili Tuna Serim’e,

Hayâl gücümün canlanmasında farkında olmadan da yardımı olan isimli, isimsiz, tanıdık, tanımadık kişilere ve yaşamlara,

Her zaman olduğu gibi kitabımın basıma hazırlık aşamasını üstlenen sevgili eşim Pamir’e,

“Kırk Kırk Küp”ün isim babası olan ve beni geleneksel kitap isimlendirme alışkanlığımın dışına çıkaran canım oğlum Pamir Cazım’a teşekkürler.

Kırk Kırk Küp

Kırk Hikâye

O KADIN	11
ÇOCUKLUK AŞIKLARI	20
UYKU	34
BİR TÜRK İLGOLOSU	38
MERKEPLİ SANAYİCİ	45
BEN SİZİ ZAP'LERİM	51
ÇOCUK ÖLÜMÜ TANIMAZ	58
ALTIN HÖRGÜÇLÜ DEVE	74
BİR EVLİLİĞİN ÖLÜMÜ	77
OĞLUMUZ ÇAM AĞACI OLDU	98
O DA SEVGİ İSTERDİ	105
BUZULDAN DÖNEN ADAM	109
LA NUIT DE SIRENA	128
BİR ESKİ İSTANBUL MASALI	136
TAKSİ ŞOFÖRÜ	150
SİZİN, BENİM GİBİ BİR KADIN	155
EMANET KAYMAKAM	160
YILDIZ İLE MEHTAP	178
ANNE ADAYI	195
06:10 HİKÂYELERİ -1-	198

HIÇKIRIKLI EKONOMİ	200
BÜRODA BİR AKŞAM ÜZERİ	203
MERYEM HANIM	206
KADİFE TERLİKLER	214
MUHLİS BEY	217
BEYAZ FİL	230
SAHTE KRAL İLE HAKİKİ FASULYE	234
KUMA	248
TUR	257
06:10 HİKÂYELERİ -2-	266
AŞK VE MEŞK	274
BALKABAĞI	278
ASEX'E MEKTUPLAR	285
ÜMMÜHAN	291
TAKSİM'DE BİR GECE YARISI	295
SALHANE'DE MEHTAP	297
CON AHMET	301
FİRDEVS HANIM	309
YAZARIN ÖLÜMÜ	314
TERK BEBEK	321

Sevgili Okurum,

Bu kez öykülerimin satırlarında buluşuyoruz sizinle. Bunlar aslında sizin öyküleriniz. Şehirden, köyden, sokaktan, tarladan, köprü altları, arka sokaklardan, yokluktan, varlıktan, sırça köşklerden esen hikâyeler. Erkeğin, kadının, çocuğun, yaşlının dünyalarından esintiler. Sevginin, sevgisizliğin, yalnızlığın, varolma çabalarının, varlıktan şımarıklığın, cinselliğin, cinsel ezikliğin, ölüme yaklaşmış duyguların, çocuksu ruhların, tabuların, sınır tanımazlığın, yani tüm insani duyguların hikâyeleri. Belki sizlere uzak görünen, belki de çok yakınınızda olanların hayatlarından damlalar. Akşam karanlığına inat yanan ışıklara sığınan, pencerelerin ardında merak ettiğiniz hayatlar bunlar. Belki de bir kısmı, sizi saran hayatın ta kendisi.

Bir bildiğiniz, bir dinlediğiniz, bir tanıdığınız, bir gördüğünüz var bu öykülerde. Kimini hiç tanımadınız belki. Kimbilir, belki de kendiniz bile varsınız.

Kırk Kırık Küp'den dökülen hayatlara güzel bir yolculuk diliyorum, sevgili okurum.

Nermin Bezmen

Bir varmış, bir yokmuş...

Hayatın aynasında görünenler, deryasında yüzüp, anısından süzülenler, hayâllerden dökülenler damıtılıp doldurmuşlar küpleri. Kimi keyif, kahkaha ile, kimi hüznün, gözyaşı ile.

Sonra küpler kırılmış birer birer, dökülenler aynaya vurmuş yeniden, deryaya süzölmüş, hayâller kurmuşlar. Kimi kahkaha ile, kimi ağlayarak... birer hikâye söylemişler...

Gökten üç elma düşmüş. Biri aynaya suret, biri suya anı, biri de öykülerin sonuna nokta olmaya...

O KADIN

Akşamın karanlığı basmıştı çoktan. Erken bir kış akşamı karanlığı. Hani, aslında Kasım olup da, kendini Şubat sanan havalardan birinin o çok erken gelen akşamlarından biriydi işte. Kiminin, üzerine ilâve bir kazakla hatırına katlanabileceği bir havaydı. Kimi de son giyebileceği kazağı karlı günlere sakladığı için üzerindkilerle çekiyordu kahrını, puslu, kara bulutlu, isli, çiğli akşamın. Öyle ya, son sıcaklığını şimdiden giyerse, kara kışta üşümez miydi sonra.

Beyoğlu'nun, az gayretle Tophane'ye doğru uzanan dar sokaklarından birinde iki genç adam ilerliyordu. Uzun boylu, sarışın, kendinden emin adımlarla yürüyeni, sırtında çantası, omuzunda kamerası ile daha sönük görünüşlü olan takip ediyordu. Kendilerini köşede bırakan özel arabanın şoförüne işaretle, ellerindeki adrese bakarak yokuştan aşağıya ilerlediler. Bu sokakta, yazılı bir adresi dahi aramak, aradığınızı bulacaksınız demek değildi. Sokak bomboştı. Eski, viran apartmanların camları kırık, kocaman demir kapıları istediğiniz adrese gelseniz de, sizi dışarıda tutacak kadar korku salan bir yalnızlığa gömülmüştü. Bir devrin Pera'sının, artık çok uzaklara göçmüş Levantenler'inden, Beyaz Ruslar'ından kalan apartmanlar, eski sahiplerinin unutulmuşluğunun intikamını almak istercesine, yalnız, kūs ve korkutucu bakıyorlardı akşamın bu karanlığında. Sokak lâmbalarından bir kaç tane yanıyor. Belki çocuklar kırmıştı. Belki de lâmbalar kendileri sönmüşlerdi... Boş, kırık camlı evlerin içinde kalmış ruhları rahatsız etmemek için.

Sokağın, yağmuru bekleyen sessizliğindeki iki erkek, bir kapının önünde durdular. Birbirlerine baktıktan sonra boyları dökülmüş ağır demir kapının aralığından içeri süzuldüler. Bir müddet,

parmaklarını basacakları bir otomat aradılar. Sonra biri çakmağını, diğeri el fenerini yaktı. Uzun boylusu, duruma hakim olduğunu belirtir bir sesle, konuştu:

“Çıkalım.”

Ağır ağır, merdivenlerden çıkmaya başladılar. Parça parça kırılmış, ince ferforje trabzanlardan mümkün olduğunca uzak durarak, boyası, sıvası dökülmüş duvarlara sırtlarını vererek ilerliyorlardı. Ellerinden yayılan küçük ışık huzmesinin imkân verdiği süratte, basamakları adımladılar. Uzun saatler önce durmuş yağmurun, çatıda bir yerlerde birikmiş son damlaları hâlâ daha katlardan aşağıya süzüle süzüle iniyordu. Ses asap bozucuydu. Arada bir, nereden geldiği belli olmayan bir kanat çırpışı ile, gayri ihtiyari, kollarını başlarının üzerinde siper ediyorlardı. Kırık camlardan, çatılardan giren kuşlar olmalıydı. Ürkütücü olan da buydu. Görünmeyen şeylerin sesleri duyuluyordu eski apartmanın merdivenlerinde. Ne yağmur yağıyordu, ne kuş vardı görünürlerde ama her ikisinin de sesleri oradaydı. Sanki yaşanmış da bitmiş bir zamanın plâğı takılmış kalmıştı bir yerlerde.

Yukarıya doğru çıktıkça, genizlerini ekşi bir sidik kokusu sardı, genç adamların. Her ikisi de “Gelmeseydik hiç keşke”, diye düşündü içinden ama bir diğerine itiraf etmediler yüksek sesle. Ne de olsa, gazetecilik görevleriydi bu. Haber yakalamışlardı.

Basamaklar çöple yığılmıştı. Çöpler, yağmurla beraber çatıdan bir yerlerden yağmış gibiydi sanki. Atlayarak yürüdüler, çöplerin sidik kokusu ile bulanmış pisliğinden. Burunlarını tıkadılar, bir elleri ile. Ama duvara tutunamadılar, iğrentiden. Pislik, kokusu ile beraber sinmişti her yere.

Metruk, kapıları devrik, kırık camlarından rüzgâr savrulan katlardan geçtiler, yavaş yavaş. Aralıklardan, pis kokan odalar gözükiyordu her geçtikleri katta. Onların haberi en üst katta bekliyordu kendilerini. Biliyorlardı. Basamakları çıkmaya devam ettiler.

Nefeslerinin neredeyse sonu olmalıydı ki, en üst kata vardılar. Aslında, cehennemın en alt katı olabilecek bir görüntüye varmışlardı haberlerinin beklediği mekânda. Bir alt kattakilerden farklı olmayan pislikteki kapı, diğerlerinden yine farklı olmayacak şekilde, içindeki özel hayatın özelliğine sınır koymadığını gösterecek şekilde aralıktı. Yine de, şehir kibarlığı ile, kapıyı vurdu sarışın haber muhabiri. Cevap alamadılar. Tekrar vurdu, kulağını aralığa doğru uzatarak. Kart, tok, bedbin bir kadın sesi duyuldu içeriden:

"Girin." dedi, onları bekleyip beklemediğini belli etmeyen tonda bir sesle.

Kapıya hiç dokunmadan, neredeyse hava boşluğundan sıyrılırcasına, içeri girdiler. Kadın, başını bile çevirmedi adımlarını duyduğunda. Durup öylece beklediler. Gözleri, şaşkınlıkla dolaştı odanın içinde. Olsa olsa, beş altı metre karelik bir odaydı. Köşedeki küçük pencere bu odanın dışında aslında bir başka dünya da olduğunu göstermek ister gibi, gökyüzünün lacivert karanlığına açılıyordu. Bir divan, bir de yerdeki şilte, odanın tüm eşyasıydı. Ne bir çarşaf, ne bir battaniyesi olmayan çıplak şiltelerdi eşyanın oldu olacağı.

Kadın yatağa oturmuştu. Diplerinden kapkarası çıkmış kanarya sarısı saçları, elinde ojeleri dökülmüş bakımsız tırnakların sahibi parmaklarını neredeyse yakacak bir sigara, gözlerini kapamış, hâlâ daha son tütün tanelerinin verdiği dumanı içine çekebilmek için uğraşıyordu. Derin derin ciğerlerine doldurduğu dumanı, özünü emmiş de posasını bırakır gibi, burun deliklerinden dışarıya süzdü. Bu duman alışı verışı içinde kendisini uyuşturmuş gibiydi.

Yerdeki çıplak şiltede üç çocuk uyuyordu. Uyuyorlar mı, yoksa baygınlar mı belli değildi. Çocuk mu, cüce mi o da belli değildi. Cılız, kemikleri bir deri kalınlığı ile örtülü gövdeleri, pislikten, şiltenin kirli rengiyle aynı renk olmuştu. Birbirlerinin kemikli vücutlarının üzerine yığılıp uyuya kalmışlardı. Uyumuşlar mıydı hakikaten?

“Belki de ölmüşler”, diye ürpererek düşündü gazeteci. Daha henüz konuşamamıştı. Bir şey diyemedi. Gördüğünden şaşkın, bekledi kadın bir şeyler desin diye. O ise, yarı baygın uyuyan çocukları için de, sigarasının dumanında derin derin nefesler alarak, hepsini birden yaşatmaya çalışıyordu sanki. Sarışın gazeteci nihayet mırıldandı:

"Biz geldik."

Başka da bir şey demedi. Kadını ürkütmekten korkuyordu. Zaten zor anlaşmışlardı. Buraya girmeleri, resimlerini çekebilecek olmaları az kandırmayla olmamıştı. Temkinli davranmayı tercih ediyordu. Kolay değildi kadının kabullendiği. Hayat kadını olarak yaşadığı hayatı, çocukları, her şeyi gözler önüne serilecekti. Film gibi çekilecekti bütün özelliği. Metruk binanın pis boşluğundaki, bomboş minik odasındaki hayatı, onun özel hayatıydı. Boş da olsa, pis de olsa, ona aitti. Şimdi hepsi fotoğraf olacaktı. Kimsenin soru sormasını beklemedi. Yormadı gelen sarışın muhabiri. Ne de olsa profesyoneldi. Anlaştı mı bir kere, ne için anlaştıysa, müşterisine söyletmeden veremez politrindip Almıştı bununca sene. Yok, bir kez

aksini yaptı mı, işi bitikti. Naz niyaz kaldırmazdı işi. Bu defaki de öyle bir şeydi işte. Anlaşmıştı hayatını anlatmak için. Gazetelerden biri merak ediyordu, insanlar merak ediyorlardı, bir pavyon kadınının niye pavyon kadını olduğunu, niye kurtulamadığını, nasıl yaşadığını, çocuklarına nasıl baktığını merak ediyorlardı. O da gösterecekti, öyle anlaşmıştı. Sigaranın dibindeki nikotini ciğerine doldurup mırıldandı, acı acı gülerek.

"Hep artist olmak istemiştim."

Sesi sert, kart ve kısıktı. Devam etti:

"Bu hale düştüm."

Sonra, dudaklarını kızgınlıkla büzerek baktı misafirlerine.

"Geç kaldınız. Neredeydiniz on sene önce?"

Gülüyordu ama ağlıyordu. Gazete muhabiri az önce, burun direğini kıran kokuyu çoktan unutmuştu. Ürkek adımlarla yaklaştı. Diğeri arka plânda kaldı. Fotoğraf çekmeye hazırlanıyordu. Sarışın, yumuşak bir sesle sordu:

"Nasıl? Nasıl buraya geldi hayatınız?"

Aklına ilk gelen soru buydu. Açıkçası, daha başka ne soracağını da bilemiyordu. Gördüklerinin dehşetini henüz atlatamamıştı. Halbuki bütün gece, bir hayat kadınının köşeye sıkıştırarak sorular hazırlamıştı, sabaha kadar. Şimdi, hiç ama hiç birisini hatırlamıyordu. Garipti. Kadın ise, o zavallı hali içinde, onun şehirliliğine, tahsiline, sarışın yakışıklılığına, bilgiçliğine, şık kıyafetine tahakküm eder pervasızlıkta ve görmüş geçirmişlikteydi. Ama anlaşmıştı bir kere, cevap verecekti. Kemikli göğüs çukurluğundan çıkardığı bir tek sigarayı, dibine inmiş olan diğeri ile yakarken, ilk dumanı hayatı özümlemeler gibi çekti içine. Sigarasının dumanları arasında cevapladı soruyu, aynı kart kısık sesle:

"Kocam..." dedi. Bir durakladı. "Kocam sattı ilk defa."

Sonra, daha rahatlamış bir tavırla, arkasına dayandı. Ne de olsa en zor kısmını söylemişti. Bu, aynen, kızlığının bozulması gibi bir şeydi. Bir kez o utancı yaşamıştı. Bir kez de söyledi mi artık kabullenmesi ve tekrarlanması kolay geliyordu. Devam etti:

"Karşı geleyim dedim. Dövdü. Ama ne dövmek... Öldüresiye..."

Kocasından yediği dayağın tarifi için bu kelime, tek ve en açık ifade eden kelime olmalıydı. Ve aslında, yaşadığının onu ölüme ne denli yakın getirdiğini anlatıyordu açıkça. Gözleri çocuklarının üzerindeydi, dumanlar arasında konuşmaya devam ederken.

"Çocuklarım doğmuş peş peşe... Nereye giderdim? Ne yapardım? Herif peşkeş çekti her ölüme gelene."

Durdu. Sigarayı tutan sağ elinin baş ve orta parmaklarını birleştirip, dilinde takılıp kalan bir tütün tanesini aldı. Parmaklarını kirli, etek dikişleri sökülük eteğine sildikten sonra öksürdü. Yorgun bir sesle tamamladı:

“Kapıda durur, paraları alırdı.”

Sesinin yorgunluğu öksürükten miydi, yoksa anlattıklarının yaşamında bıraktığı yorgunluktan mıydı, bunu anlamadı muhabir. Zaten pek de merak etmedi aslında.

Sonra gırtlaktan bir kahkaha attı kadın.

“Alırdı paraları da, gider dostuyla yerd pezevenk.”

Muhabir ilk defa silkinerek, olaya hakim olmak ihtiyacı ile soru sormak istedi:

“Hiç kurtulmayı denediniz mi?”

Kadın, onun niye ve hangi mantıkla bu soruyu sorduğunu anlayamamış gibi baktı yüzüne. Bakışları diğerini ürkütmüştü.

“Kimden kurtuluyorsun?” diye bağırdı aniden. “Kimden kurtuluyorsun? Kolay mı belâdan kurtulmak?”

Eteğini yukarıya çekti. Dizinin altında lâstikle boğarak tutturulmuş, yırtık, patlak çorabının üzerinden derisinin yerleşmiş morluklarını, kabuk bağlamış derin kesikleri okşadı sigaradan sararmış parmakları ile. Sonra, yerdeki şiltede yatan çocuklardan en miniğini işaret etti.

“Bak şunun haline.”

Muhabir merakla biraz daha eğildi yerdeki pis döşeğe. Birden, midesinin bulandığını hissetti. Buradan kurtulmak istiyordu. Çelimsiz, küçük kız çocuğunun yüzü şiş ve kırmızıydı. Başı, neredeyse kendisini taşıyan gövdeden daha büyüktü. İki üç tel saç ancak vardı başında. Düşen kabuklardan arta kızaran yaraları yüzünü öylesine bozmuştu ki, çocuk yüzü olmaktan çıkmıştı yüzü. Hatta insanlıktan çıkmıştı. Muhabir dehşet içindeydi.

“Nasıl oldu bu?” derken, bir an evvel cevaplarını alıp kendisini dışarıya atmak isteği ile doluydu. Fotoğrafçının ürküntüsü daha farklı değildi. Onlar kendilerini toparlamaya çalışa dursunlar, kadın devam etti:

“() herif yaptı. Babası olacak herif. Pezevenk.”

Sonra, lisanının kabalığına özür arar gibi, misafirlerinin yüzüne bakarak ilâve etti: “Küfür diye söylemiyorum ha, işi oydu işte berrifin. Bal gibi pezevenkti yani.”

Çocukları öylece ayağının dibindeki şiltede yatarken, onlar için bu şeyler yapamıyor olmanın acısını çıkarabileceği tek kelime

"pezevenk"ti sanki. Onu söyledikçe rahatlar gibiydi. Bu defa, elinin üst kısmıyla dudağının kenarında biriken tütünleri silip tükürür gibi yaptı.

"Allah her derdi versin o herife!"

Gözleri kanlıydı. Uykusuz geceler mi, sigaranın dumanı mı, neydi gözlerini böyle yaşlarla kızartan? Devam etti:

"Yetti, dedim bir gün herife. Sattırmam kendimi, dedim."

Şiltede kıvrılmış küçük kızının yüzüne sevgiyle bakarak iç çekti. Bir derin nefes daha aldı sigarasından.

"Dilim tutulaydı da, söylemez olaydım. Dediğim gün, kaptı çocuğu duvara çarptı. Paraladı yavrumu. Alamadım elinden."

Sigarayı saran parmaklarını önce alnında, sonra gözlerinde gezdirdi. Gözleri mi yaşlanmıştı?

"Sonra korktu mu ne, çocuk öldü diye. Gidiş o gidiş. Bir daha haber yok kendisinden."

Gittikçe rahatlıyordu kadın. Devam etti:

"Herif gitti ama ne yazar? Rahat bırakır mı beni belleyenler? Çocuklar aç, çocuk sakat. Kim alır bizi? Kim bakar? İş başa düştü. Ver elini batakhaneler."

Camın önünden, karanlığın içinde, göğse doğru süzülen martıyı takip etti gözleri. Dudakları buruk bir ifade ile kıvrıldı kaldı. Martının hür uçuşunu kıskanmış gibiydi. Sigaradan sararmış parmaklı elini pencereye doğru salladı.

"Gece... Gece bizim işimiz. Tehlikelidir bu sokaklar akşam oldu mu. Onun için kilitlerim çocukları. Biraz ağlar, mağlar, susarlar."

Muhabir bir şey sormak üzereydi. Kadın onu konuşturmadı. Niye soru sormak istiyordu ki bu genç? O zaten her şeyi anlatmıyor muydu? Sorulabilecek bütün soruların cevabını veriyordu zaten. Devam etti:

"Tabii, tabii kışın çok zor olur. Biliyor musunuz, ne soğuk olur burası kışın."

Muhabirle fotoğrafçı çoktan, soğuğu, rutubeti emmiş gövdelerinin daha fazla bir soğuğa nasıl tahammül edebileceğini akıllarından geçirirken birbirlerine baktılar.

"Soba alacak param yok. Olsa da zaten yakmam sobayı ben yokken. Yangın mangın çıkar. Çocuklar yalnız burada, ne yaparlar?"

Muhabir genç, sorularını çoktan unutmuştu. Boğazında bir düğüm, yutkundu. Fotoğrafçı da adeta pişmandı çektiği bir kaç pozdan. Sarışın muhabir, kedi yavruları gibi kıvrılmış yatan çocuklara üzüntüyle bakarken sordu:

"Bunca zorluk içinde, hiç evlâtlık vermeyi düşündünüz mü çocuklarınızı?"

Geldiklerinden beri, uyuşmuşcasına sedirde oturmakta olan kadın, sanki çocukları o an ondan alınıyormuş gibi, yerinde doğrulup kükredi:

"Olmaz! Onlar benim yavrularım. Sabaha karşı da gelsem, ben onların anasıyım. Hiç kimseye vermem hiç birini."

Gazeteci, köşesi için yakaladığı yaraları deşmek istedi birdenbire. Ne de olsa haber için buradaydı.

"Ya bir gün çalışamazsan. Sizlere bakacak hiç kimseyi de bulamazsan ne olacak?"

Kadın, umursamaz bir tavırla omuzlarını silkti, yerdeki şilteye, çocuklarının yanına çökerken.

"Olsun."

Sonra, çökmüş yüz ifadesini aydınlatan bir buruk gülümseyişle, çocuklarının yağlı, pis yüzlerini okşadı.

"Olsun. O güne kadar beraber oluruz hiç değilse. Bırakamam kimseye bebelerimi."

Ağlıyordu. Bitmiş sigarasının son külleri parmakları arasından eteğine düşerken, katıla katıla ağlıyordu. Diplerinden karası çıkmış, bakımsız, oryalli saçları yüzüne dökülmüş, ağlayan gözlerini kapamıştı. Evet, açtı bebeleri, pisti. Aş yoktu, ocak yoktu. Ama, anneliği hissetmek için bunlara gerek yoktu ki. Çocuklarını dünyanın tüm kötülüğünden korumak istercesine üzerlerine uzandı, kolları ile onları sararak. Sanki, kendisini ezen kötülükleri bebelerinden uzak tutmak istiyordu. Dünyanın şerri ile bebelerinin arasında kalkan olmak istiyordu. Hiçkırıklarla mırıldandı:

"Vermem, onları kimseye vermem."

Gazeteci, onu böylesine üzmüş olmaktan sıkıntı duymuştu ama cevabını henüz alamamıştı. Kadını teselli etmek isteği ile, elini omuzuna doğru uzattı. Sonra ürkererek geri çekti. Yumuşak bir sesle tokurladı sorusunu:

"Ya o bakamayacağın gün gelirse ne olacak? Hiç düşündün mü?"

Kadın yerinden doğruldu. Dağınık saçlarını geri iterek kararlı bir sesle cevapladı:

"Öldürürüm. Hem onları, hem de kendimi öldürürüm."

"Yerinde isyan belirmişti.

"Zaten yarın ölüyorsunuz. O gün geldi mi dediğini yaparım."

He yaptı da... Kışın iyice bastırıldığı günlerden birinde hastalandı. Batakhaneden alacağı da borcuna sayılmıştı. Neden, nasıl biriktiğini bir türlü anlayamadığı borcuna... Son işten döndüğü akşam, elleri boş, cebi boş, yüreği, ruhu ezik, alnının sıcaklığını tutarak uzandı çocuklarının yanına. Ateşi gittikçe arttı. Doğrulamadı bir türlü. Günlerle aç yattılar, metruk evin tavan arasında. Çocuklar ilk bir iki gün çok ağladılar. Sonra sesleri cılızladı. Ağlayacak güçleri kalmadı. Öyle küçüldü ki küçücük vücutları, adeta tek vücut oldular..

Kadının saçlarının siyahı iyiden uzadı. Siyahında beyazlar vardı. Pis şiltenin üzerinde ateşler içinde, bitkin uzanırken mecâlsiz kolları ile çocuklarına sarıldı. Hiç değilse kendi gövdesi ile onları ısıtmaya çalıştı. Onların her baygın iniltisinde yüreği parçalanıyordu. Değil merdivenlerden inip sokağa çıkmak, pencereye kadar yürüyecek hâli yoktu.

Son bir gayretle yerinde kımıldandı. Küçücük odanın bir köşesine sürünüp çantasından bir şişe çıkardı. Ateşten yanan gözleri daha da pırıldadı. Sanki bütün dertlerinin çaresi bu şişede yatıyordu. Aslında doğruydı. Bu şişeciğin içindeki kar beyazı taneler onu her zaman rahatlatırdı. Senelerdir, işe gitmeden evvel bunlardan bir kaç tane yutardı, uyuşup rahatlamak için. Başka türlü çekemezdi heriflerin soluğunu. Nefretle açtığı bacaklarının arasındaki temaslarını, tıkamak istediği kulaklarının içindeki hayvani seslerini, genzini dolduran alkol, esrar, tükürük kokusunu...

Şişede daha bir miktar kalmıştı mutluluk karlarından. Onları cennete götürmeye yetecekti. Belki de cehenneme. "Kimbilir?", diye düşündü. Nereye gideceğinden pek emin değildi. Ama nereye gitse, bu fare yuvasından daha iyi olacağından emindi. Pis, yağlı bardağın içindeki suda ezdi tane tane, kar tanelerini. Çocuklarının başlarını sevecenlikle kolları arasında kaldırıp dudaklarından yudum yudum döktü damlaları. En son kendi payını bir kaç yudum suyla yuttu.

Bebelerinin, ölümü bekleyen yüzlerini son kez öptü.

"Artık açlık yok, susuzluk yok. Kurtuluyoruz yavrularım. Artık ayrılık da yok."

Sessiz sessiz ağlıyordu, kendisini duyamayan çocuklarını okşarken.

“Anneniz hiç yalnız bırakmayacak sizi artık. Ama hiç. Hep beraber olacağız. Hep özlediğiniz gibi. Hep benim özlediğim gibi.”

Çocuklarının yanına uzandı. Bir kolu ile onlara sarıldı. Cama vuran kanat sesi ile başını hafifçe kıdırdı. O kocaman beyaz martı gelmişti yine. Kendisinin de uçuşuna az kalmıştı. Bebeleri ile beraber uçacaktı az sonra. O martıdan bile daha özgür olacaktı. Gözünden inen yaş, gülümseyen dudaklarının kenarındaki yorgun, derin çizgiye dalıp süzüldü.

Genç gazeteci bilmedi o kadının çocukları ile beraber öldüğünü. Fotoğrafçı da bilmedi. Halbuki, haber basıldığı gün çok üzülen olmuştu okuyup da. Gazeteci, televizyona atladı. Fotoğrafçı sergi açtı. Fotoğraflarının sosyal içerikli olduğu ve muhakkak görülmesi gerektiği yazıldı eleştirilerde. Ama kimse, fotoğraftaki kadının ve şiltede yatan çocuklarının ne olduğunu merak etmedi. Artık onlar fotoğraf karelerinde donmuş, bir hikâye olmuşlardı.

Beyoğlu'nun az bir gayretle Karaköy'e uzanan dar sokağındaki metruk binanın kırık camlarına martılar dadanmış. Ben o kadını hiç tanımamıştım ama öldüğünü biliyorum. Aslında bütün hayatını biliyorum. Hep merak ediyorum, ucaba bir günlüğü var mıydı diye. Martıların ağızındaki kâğıt parçaları onun günlüğünün sayfaları olabilir mi? Öyleyse bile, kimse bilmeyecek o kadının neler yazdığını. Zaten kimse öldüğünü de bilmedi o kadının ve çocuklarının.

ÇOCUKLUK AŞIKLARI

1 930'lu yılların İstanbul'unda, artık şarkılarda hatırlanan bir Fenerbahçe'de yaşamışlardı çocukluklarını. Sarmaşık güllerinin, hanımellerinin, akşam sefalarının rayihalar yaydığı yan yana bahçeler içindeki evlerde, dost ailelerin çocukları olarak aynı oyunları, aynı arkadaşları, aynı aile pikniklerini paylaşmışlardı. Buluş çağına gelip, oyunları, gezmeleri birbirlerinden ayrılmaya başlayacağı yaşta olanlar olmuş, artık ayrılamaz olmuşlardı. Aileler, iki gencin bağlılıklarını bir müddet daha, kundak günlerinden beri birbirlerini kardeş gibi bilmelerine bağlamışlardı.

Ne zaman ki, bir yaz gecesinin ilerleyen saatlerinde büyükannelelerden biri, onları hanımellileri altında öpüşürken gördü, iş o zaman bozuldu.

Delikanlının ailesinin, oğullarının istikbâli ile ilgili çok ciddi hayâlleri vardı. Galatasaray'ı bitirdikten sonra Mülkiye'ye, oradan da Avrupa'ya eğitime gitmesi plânlanıyordu. Değil evlilik, ciddiye alınabilecek bir beraberlik dahi, bütün bu hayâlleri yıkabilirdi. Komşularını ve onların kızlarını ne kadar sevseler, ne kadar takdir edip beğenseler, yine de her şeyin bir zamanı vardı. Üstelik, düşündükleri gibi bir eğitimden sonra, üstelik bu yakışıklılıkla, efendilikle, oğullarına her hangi iyi bir aile kızı değil, en iyilerin en iyisi gelin olabilirdi.

Kız tarafına gelince, bütün ev halkı hop oturup hop kalktı. Bir genç kızın, bir erkeğe kendisini öptürmesi ne demekti? Nasıl bir cesaret vermişti ki, bu iş olmuştu? Demek bu kadar sene yanılıp, yanlış bir aile üyesi olmamışlardı - Otuz çocukları mayır gelmezdi.

Madem arkadaş niyeti ile yaklaştığı kızı bahçelerde sıkıştırıyordu, kızlarının başına her türlü belâ getirebilirdi. Gül gibi kızı, bebekliğinden beri mürebbiyelerle yetiştir, piyano dersleri aldır, acaba ona lâıyk bir eş bulunabilir mi diye düşlerken, komşu oğlu diye, daha eline diplomasını almamış tıfıl serserinin ağına düşsün.

O geceden sonra, komşu evlerin birbirine açılan bahçe kapıları ilk defa kapandı. Bir diğerine bakan odaların kepenkleri indirildi. Evin hanımlarının gündüz sefaları, akşamları beylerin rakı sofraları, tavla oyunları bitti. Kızın babası, bahçelerine iki kurt köpeği saldı. Bahçıvanına sıkı sıkıya talimat verdi. Köpekler gündüz kapalı tutulacak, geceleri salınacaktı. Hele bir girsindi o komşunun piç kurusu, bahçeye. Ama, yine de içleri rahat etmedi. Bir müddet sonra evi satıp, Şişli'ye taşındılar. Bu değişiklik de içlerine huzur vermedi. Kızlarını İzmir'e büyük halasının yanına gönderdiler. Göndermeden önce de, halanın evinin sağında solunda delikanlısı olan bir ev bulunmadığını garantiye aldılar.

Genç kız, günlerle, haftalarla ağladı. Yemekten içmekten kesildi. Hiç bir güzel lâfta, iltifatta teselli bulamadı. Bu güzellekle, bu iyi terbiye ile daha kimlerin kendisine talip olabileceğini, daha çok genç olduğunu, ailesinin onun sadece iyiliğini istediğini anlattı durdu büyük hala. Genç kız da ağlamaya devam etti durdu.

Delikanlı ise, ağlayamadı ama hayata küstü, kendi yapabildiğince. Ailesine karşı, elinde tek gücü olan okuldaki başarısını kullandı ve ilk defa başarısız olmayı başardı. Babası sinirden ve hayâl kırıklığından saçını başını yolduğunda, amacına eriştiğini hissetti ve bir daha asla iyi bir öğrenci olmamak üzere yemin etti. Bu büyük yemin sayesinde de, değil Mülkiye'ye gitmek, Galatasaray'ı bile bitiremedi.

Aradan seneler geçti. Genç kızı, karısı doğum yaparken ölmüş bir hariciyeci ile evlendirdiler. Memleketler, kıtalar arasında dolaştı durdu. Kocasını zarif, anlayışlı ve ona aşık bir adamdı. Hayatı renkli, eğlenceli ve şıktı. Ama, bütün bu yıllar boyunca, çocukluk aşkı aklından, yüreğinden çıkmadı. İlk sevdiği erkek, hep hayâllerinin, rüyalarının gizli bir köşesinde kaldı. Uzun boylu, geniş omuzlu, kumral sevdiğinin onyediyi yaşının tazeliği içindeki yakışıklı yüzü hep gözünün önündeydi. O ilk ve son öpüşmelerinden dudaklarında kalan alev gibi yakıcı teması, halen daha sıcaklığını koruyordu. İçinde yaşattığı bu geçmiş zaman aşkı ile, kocasına ihanet ettiği hisine kapıldığı bile oluyordu sık sık. Sırf bu sebepten çocuk sahibi olmak istemedi. Kocasına, karılığı dışında başka bir bağla daha bağlanmış olmak istemiyordu. Her uyandığı günün sabahından, hayatında bir sürpriz yaratacağını duyusu ile ümitleniyordu. Bir

şekilde yine karşılaşacaklarını, beraber olabileceklerini düşünmediği gün yok gibiydi.

Okuldaki başarısızlığından sonra, babasının bir arkadaşının yanına işe verilen delikanlı ise, geçen seneler zarfında, ailesini hayatına hakim olabildikleri yıllar için cezalandırmaya devam etti. İşini kerhen yapıp, mümkün olduğu kadar vasat çalışan bir memur olmaya gayret gösterdi Hayatına giren çıkan kadınların hepsini çok özenerek seçti. Onların pavyon kadını, veya adı çıkmış dullar arasından seçilmesi az bir tesadüf değildi. Annesi, babası vaveylayı koparıp, onu miraslarından mahrum edeceklerini söyledikçe bir çarpık ilişkiye daha girmek için hırslanıyordu. Bütün ilişkileri, ailesini rahatsız etmek üzere yapılmış seçimlerdi. Hayatında ona göre hâlâ daha bir tek kadın vardı. O da, ilk aşkı olan komşu kızıydı. Seneler geçmiş, bir daha hiç karşılaşmamışlar, ısrarlı aramalarına rağmen onun izini bulamamıştı. O meşhur yaz gecesinden kalan son görüntüsü ile sevgilisi hep onunlaydı. Siyah pırıl pırıl saçları, duru beyaz teni, çekik siyah gözleri, alev alev dudakları ile yeri dolmayan eşsiz güzellikteki aşkı oydu.

Hayâller geçmiş bir zamanda takılı kalsa da, gerçek hayat akıp gidiyordu. Delikanlı hiç evlenmeden altmış yaşına gelmiş, halen daha Fenerbahçe'de, baba evinde yalnız oturuyordu. Anne ve babasının arka arkaya ölümlerinden sonra, uygunsuz kadınlarla yaşadığı çılgın beraberliklere son vermiş, kendini inzivaya çekip, delikanlılığı ve ilk aşkının hatıraları ile yaşamaya başlamıştı.

Genç kız ise, artık elliye yakın yaşında bir duldu. Görevinden emekliye ayrılan kocasının vefatı üzerine, Nişantaşı'ndaki geniş apartman dairelerinin geliri ile daha mütevazı bir daireye yerleşmişti. Bir başına, gayet sakin, iddiasız bir hayatı seçmişti yalnızlığı için. Aslında yıllardır beklediği yalnızlıktı bu. Gençliğinin yarım kalmış aşk hayâllerini istediği kadar düşünebiliyordu. Artık bir kocası olmadığına göre, kimseyi de aldatmış olmuyordu düşlerinde, geçmiş bir zamandan gelen erkekle.

Bu arada, her ikisinin de farkına varamadığı bir şey vardı ki, o da birbirlerini halen daha Fenerbahçe'de, hanımellerinin altında öpüştükleri gecenin tazeliği, güzelliği ve renkleri ile düşünmeye devam ederlerken, aynadaki akisleri o yıllardan çok ama çok uzaklaşmıştı.

Kadın bir gün gittiği sergide, çok sevdiği çocukluk arkadaşına rastladı. Eski yılların iki sırdaş küçük kızı, biri dul, diğeri çoktan annee olmuş, hararetle kucaklaştılar. Sergi çıkışı, eski günleri doya doya yad etmek üzere, beraber bir akşam yemeği yemeye karar verdiler.

Nişantaşı Ziya'nın henüz daha gece kalabalığına uzak saatleriydi. Cam kenarındaki masaya karşılıklı yerleşip, şaraplarını yudumlamaya başladıklarında, ne mutlu ve mutsuz yaşanmış hayatlarının, ne annee veya dul olmalarının önemi kalmıştı. Onlar, yeniden Fenerbahçe'deki küçük kızlardı. Yarım saat içinde, ağır, oturaklı hanım sohbetleri, ölçülü gülüşleri yerini hayatı henüz umursamayan, coşkulu, cıvı cıvı küçük kızların keyifli kahkahalarına, birbiri ardına sıralanan hayat dolu müsterek öykülerine bırakmıştı.

Konu, kaçınılmaz bir şekilde, dulun kırık aşk hikâyesine gelince iş değişti. Diğeri, onun gözlerinde yaşla, camdan dışarıya baktığını gördüğü an, yıllar evvelinin sevgisinin küllenmemiş olduğunu fark etti. Sanki, söyleyeceği şey için arkadaşından izin istemişcesine elini uzatıp onun eline koydu. Sonra, tereddütle sordu:

“Şimdi karşına çıksa ne yaparsın?”

Dul, buğulu gözlerini sağ eliyle kibarca silerek acıyla gülümsedi.

“Şimdi mi?”

Şarabından bir yudum alıp yutkunurken, sanki hiç de vermeye hazırlıklı olmadığı bir cevap için vakit kazanıyordu. Devam etti:

“Çok geç değil mi?”

Yine buruk güldü.

“Niye geç olsun?” dedi arkadaşı. “Onun için gözüne hâlâ daha yaş geliyorsa, hiç de geç değil demektir.”

Dul, başını “Olmaz.” gibilerden iki yana salladı, gözlerini kapayıp.

“Niye kendine işkence ediyorsun? Niye zoraki girdiğin kalıptan çıkmıyorsun?”

“Ne yapmamı bekliyordun? İlk sevdiğim, bir gün karşıma çıkarşı diye hayatımı mı değiştireyim?”

“Sen benim soruma cevap vermedin ki. Karşına çıksa ne yapardın, dedim.”

Dul, ister istemez güldü.

“Olmayacak hayâllerimi ancak sessiz kalmaları şartıyla kurmayı öğrendim bu kadar yıl. Kulağımın yüksek sesle duyacağı yalan ümitleri tekrarlamak istemiyorum. Hem, bunca yıl sonra, kimbilir kiminle evlenmiştir. Belki de kaçınıcı evliliğini yapmış, bir kaç da çocuk sahibi olmuştur. Benim çocuksuz ve dul olmam, onun da beni beklediği anlamına gelmez.”

Diğeri gülümsedi.

“Ne biliyorsun?”

“Sen ne biliyorsun ki?”

“Senden çok şey biliyorum.”

Dul, “Şaka yapıyorsun.” ile “Doğru mu söylüyorsun?” karışımı bir göz süzüşü ile başını eğip bekledi.

“Hiç evlenmedi... Hiç çocuğu olmadı... Yapayalnız yaşıyor... ve mutsuz...”

Arkadaşının, söylediklerinin etkisini görmek için tane tane verdiği ilk aşkı ile ilgili detaylar, içtiği şaraptan daha tesirli olmuştu. Dul, bir an için başının dönmeye başladığını hissetti. Dirseğini masaya dayayarak, çenesini ve yanağını avucu içine aldı. Gözlerinde duyduklarına inanamayan bir ifade ile bakarken, dudaklarından ağır ağır dökülen kelimelerle sordu:

“Sen nereden biliyorsun?”

“Arada sırada rastlaşıyoruz. Evlerinin arka bahçesinde bir apartman inşa ettirdiler, babası ölmenden önce. O binada oturuyoruz. Ama, hiç kimseyle dostluk ilişkisi kalmadı. Gidip gelmiyoruz. Sadece, rastlaştıkça bir “Merhaba”, bir iki hoş beş, hepsi o kadar. Çok yalnız. Defalarla eski arkadaşlar toplandık, eski günleri yad ettik. Onu aramıza almaya bir türlü muvaffak olamadık.”

Şarap kadehini parmakları arasında döndürdü.

“Sanırım... Sanırım, eskilerle ilgili pek konuşmak arzusu yok.”

Dul, karşısında konuşmaya devam eden arkadaşını izlerken, sevdiğine birdenbire ne kadar yaklaşmış olduğunu düşündü. Bu inanılmazdı. Müşterek çocukluk arkadaşları, aralarındaki küçük bir köprü kadar yakına getirmişti onları. Yüreği çıkacak gibi çarpıyordu. Kendisine yöneltilen soru ikinci defa tekrarlanıyordu:

“Denemek istemez miydin, dedim? Yani, bir defa karşılaşmayı...”

Dul, yanakları heyecan ve bu heyecanı bu yaşta duyduğu için biraz da mahcubiyetten kıpkırmızı, mırıldandı:

“Nasıl olur ki? Bunca yıl sonra? Artık komik olmaz mı?”

“Aşkı alaya almadığın müddetçe komik olmaz. Saçmalama. Ne demek, bunca yıl sonra. Sana, yeniden sevişip evlenirsiniz demiyorum ki... Yeniden güzel bir arkadaşlıkla, hayatınızda kırık kalmış, özlem çektiğiniz seneleri pekâlâ biraz tedavi edebilirsiniz.”

Dul, gülmeye başladı. “Anneanne olduğun belli. Torununa ders verir gibi konuşuyorsun benimle de.”

“Pekalâ işte. Ben anneanneliğimin avantajlarını yaşıyorum. Sen de dulluğunun ve özlediğin aşkı yeniden tadabilecek olmanın avantajlarını yaşamaya bak.”

“Peki, peki de, nasıl olacak bu karşılaşma? Ben onu arayamam, bu kadar sene sonra. Hem bilemem, artık bana karşı ne hisseder. Belki de hiç görmek istemeyecektir.”

“İsteyeceğinden adım gibi eminim. Hem de koşa koşa gelecektir. Sen bu işi bana bırak.”

“Oldu anneanneciğim.”

Keyifle gülüştüler. Kadehlerini karşılıklı kaldırdıklarında, sergi açılışının, karşılaşmalarının aslında sadece bir tesadüf mü, yoksa kaderin ta kendisi mi olduğunu düşünüyorlardı ikisi de.

1930'lu yılların Fenerbahçeli aşıklarının bir ömürdür bekledikleri müthiş gün gelmişti nihayet. Müşterek arkadaşlarının haberi ile dünyası değişen erkek, artık kavuşabileceği sevdiğini bir an evvel görmek arzusu ile telefon numarasını almıştı. Telefondaki görüşmeleri fazla muvaffak sayılmazdı. Birbirlerinden büyük bir günah işlemişcesine koparılıp ayrılmış olmaları, başkaları ile yaşanarak geçen senelerin getirdiği çekingenlik ve bir aşk için çok geç yaşta olduklarına gizliden gizliye inançları, konuşmalarını tutuk, mahcup ve kısa kılmıştı. Ama, telefonun esas amacı olan sözleşmeyi gerçekleştirmişlerdi. O hafta sonu, Cuma akşamı Divan'ın barında buluşup, sonra yemeğe çıkacaklardı.

Birbirleri ile o an buluşmaya can atmalarına rağmen, her ikisi de Cumaya kadar yaşanacak olan iki güne nedense ihtiyaç hissetmişlerdi. Bu zaman zarfında, bir diğeri ile karşılaştıkları an neler hissedeceklerini, ne konuşup, nasıl davranacaklarını gözden geçirmek, kendilerini bu mucizevi buluşmaya hazırlamak istemişlerdi. İki gün boyunca, her ikisi de mide krampları, göğüslerinden dışarı çıkacak gibi atan yürek çarpıntıları, yüzlerine basan baş döndürücü sıcaklık sendromları geçirdiler. Buluşmalarında, en iyi, en bakımlı ve hoş görüntülerini verebilmek arzularına rağmen, bütün bu sendromların yanı sıra yaşadıkları uykusuzlukla bedbin düştüler. Ama kanlarındaki adrenalin pompalanmıştı bir kere. Uykusuz, aç, daha nice günler geçirebilirlerdi. Yeter ki ucunda, büyük aşka kavuşmak olsundu.

Cuma sabahı, Fenerbahçe ve Nişantaşı'ndaki iki ayrı mekânda aşağı yukarı benzer hazırlıklar yaşandı. Dul, sabah erkenden uzun zamandır es geçtiği jimnastik çalışmalarına katıldı. Düşünü alıp berberine gitti. Uzun bir zaman önce sariya boyattığı saçlarını, tekrar genç kızlığının kömür karasına çevirtmeyi düşündü ama bu

son gün işi değildi. Bir aksilik olsa bütün günü mahvederdi. Üstelik, yaşı ilerledikçe, siyah saçın kendisini sert ifadeli yaptığını fark etmişti. Sadece dipten çıkan beyazların boyasını yenilemek ve mizanpli ile yetindi.

Bütün öğleden sonrası, gardrobundan elbise seçmekle geçti. Önce siyah bir tayyörü akşam için uygun gördü. Ama aynadaki aksinden memnun kalmadı. Sanki protokol davetine gider görüntüsündeydi. Türkuaz çiçekli, ipekli bir rob giydiğinde de, kendisini genç kızlık yıllarına özenen budala bir dula benzetti. Neye elini atsa, kendisi ile ilgili bir kusur, bir yanlışlık yakıştıyordu. Halbuki, gardrobundaki her şeyi, rahmetli kocası ile dolaştığı ülkelerin en iyi mezonlarından, severek, beğenerek almıştı. En nihayet krem rengi, beyaz bürümcük dokulu Chanel tayyöründe karar kıldı. Sarı, kısa mizanplili saçlarına, beyaz tenine, yaşına ve bu özel akşama yakışacağına emin olduktan sonra içi rahatladı. Sıra makyaja gelmişti. Senelerdir sürmeye alıştığı mercan kırmızısı ruju abartılı bulup sildi. Çekik siyah gözlerini belirginleştirecek siyah kalemle, biraz rimel kâfi gelebilirdi. Ama akşam ışıkları için dudakları çok ölgün kaldı. Ne de olsa artık onbeş yaşının dolgun, diri, belirgin hatlarından eser kalmamıştı. Kahverengi kalemle şekillendirip, uçuk toprak rengi ruju ile renklendirdi. Saat altıda kapıdan çıkmak üzere, aynada kendisini son kez seyrettiğinde, görünebileceği en iyi halinde olmasına rağmen yüreğinde bir huzursuzluk vardı.

Erkek için hazırlık saatleri daha da zor geçmişti. Epeydir, sosyal hayatla, eş dostla ilişkisini kestiğinden, böyle bir buluşmada ne giyip nasıl tamam görüneceğini bile neredeyse unutmuştu. Kafasını da, gövdesini de, evinde tek başına, tüm dış dünyadan soyutlayarak yaşamaya alıştırdığı yıllara kızdı birdenbire. Ne giyeceğini, hangi kravattakacağını bilemedi saatlerle. Şu aralar belinde bir problem olmamasına rağmen, atletinin altından doladığı elastik kalın kuşakla, son zamanlarda epeyi genişlemiş olan göbeğini kontrol altında tutmaya çalıştı. Televizyon karşısında oturup içtiği onca, yüzce biraya küfretti, pantolonunun kemerini bağlarken. Başının tepesini olduğu gibi açıkta bırakmış olan bir zamanların bal rengi gür saçlarından geriye kalan favorileri ve kulaklarından ensesine uzayan telleri oldukça demode görünüyordu gözüne. Onları da traş ettirse, ilk aşkına tamamen saçsız görünecekti. Bu hiç daha olacak iş değildi. Kapıdan çıkarken daha saat beş buçuk bile olmamıştı. Yolda olabilecek bir aksaklığa şans bırakmak istemiyordu. Antredeki eski büyük boy aynasına bir

bakış attı. Gördüğünden pek memnun kalmadı ama, işte oldu olacağı bu kadardı.

Yol, tahmin ettiğinin aksine, son derece açıktı. Saat altıda Divan Otelinin barına gelmişti bile. En kuytuda, en rahat oturup konuşabilecekleri bir masa bakındı. Hiç bir köşeyi beğenemiyordu. Bir müddet, şef garsonla beraber sağa sola gidip geldikten sonra, barın tam karşısında, cadde tarafta, duvarın dibindeki masaya yerleşti, yüzünü girişe dönerek. Saatine baktı. Ola ola, altıyı beş geçe olmuştu. Piposunu yakıp oyalanmayı düşündü. Borkum Riff tütün paketini cebinden çıkarmıştı ki, vazgeçti. Seneler sonra ilk kez tekrar öpebileceği sevdiğine tütün kokmasının alemi yoktu. Siparişini almaya gelen garsona bir viski ismarlamak üzereydi ki niyetini değiştirdi. Bir ömür sonra sevdiğinle buluşacak ol, buluşma saatine kadar beklemeden içmeye başla. Olacak iş miydi? Yalnız yaşaya yaşaya yabancılaşmıştı besbelli. Nasıl oturacağını bilemiyordu. Arkasına yaslandı, olmadı. Masaya dirseklerini dayayıp kollarını ileriye doğru uzattı. Parmaklarını sinirli sinirli oynattı, boş sigara tablasının etrafında. Nasıl olduğunu anlayamadı, tabla bir tarafına yattı ve kontrol edemediği bir hızla masadan aşağıya kaydı. Garsonlardan biri, duyulan sese koşup geldi. Gülümseyerek tablayı tekrar masaya yerleştirdi. Garsona, dudaklarında zoraki bir gülümseme ile cevap verirken, bu yaşta, bu heyecan, bu çocuksu şapşallık hissi ile sarılmış olmasına kızdı.

Dakikalar geçip gitmiyordu. Altı buçuğa halen daha on beş dakika vardı. Kapiya doğru dikkatle bakmaya devam etti. Yavaş yavaş barın müdavimleri gelmeye başlıyorlardı. Heyecanı arttı. Ya tanıyamazsa, ya bir başkasını ona benzetirse ne olacaktı? Telefondaki görüşmelerinde nedense ikisinin de aklına gelmemişti, bir diğerrinin şimdilerde neye benzediğini sormak. Belki de çoktan gelmiş, bir başka köşede oturuyordu ilk aşkı. Sıkıntıdan ter bastı. İnatla iç cebinde sakladığı şu gözlüğünü taksa iyi olacaktı. Halbuki, sevdiğine, seneler sonra belki de kendisini tek hatırlatacak işaret olan gözlerinin mavisi ile "Merhaba" demek niyetindeydi. Ama, bu loş bar ışıkları ve kalabalık arasında, gözlüksüz, bu şansı hiç yakalayamayabilirdi. Arzusuz bir tavırla, camlarının altı yakın, üstü uzak numaralı gözlüklerini taktı.

Bir kuğu güzelliğinde, beyaz tenli, simsiyah uzun saçlı, çekik gözlü sevgilisinin ne derece değişmiş olabileceğini düşündü, içeriye girenleri dikkatle izlerken. Herhalde yine öyle ince, uzundu. Uzun siyah saçlarını belki de topuz yapıyordu. Acaba şu giren o olabilir miydi? Yok canım, eğer yirmi sene evvel olsa belki de. Yerinde sık sık kalkıp oturarak, beklemeye devam etti.

Dul, Divan Otelinin önünde taksiden indiğinde saat altıyı çeyrek geçiyordu. Niye bu kadar acele etmişti ki? Buluşacağı insan gelmeden bir yere girip, sağa solâ bakınıp aranmaktan nefret ederdi. Otelin lobisinde oturmaya karar verdi. Sık sık ceketinin kol ağzını çekerek saatine bakmakla on dakika geçirmişti ki, bu kâfi geldi. Bir beş dakika daha beklemeye tahammülü kalmamıştı. Yerinden kalkıp, mümkün olduğu kadar ağır adımlarla, bara doğru yöneldi.

Kalbinin sesi kulaklarını uğuldatıyordu. Hayatı boyunca hayâli ile yaşadığı sevgilisinin uzun boylu, sportif vücudu belki biraz kilolanmış olabilirdi. Gür, bal rengi saçları herhalde kırışmış olmalıydı. Herhalde yine öyle şık giyimli, hoş, orta yaşın üzerinde bir erkek olmuştı. İçi heyecanla titredi. Fenerbahçe'deki evin bahçesinde o ilk ve son kez öpüştükleri sıcak yaz gecesi daha dün gibi hafızasında, gözlerinin önündeydi. Düşünürken bile, dudaklarının aynen o geceki gibi yine cayır cayır yandığını fark etti.

Barın kapısına geldiğinde, bir an için dönüp kaçmak geçti aklından ama yüreğindeki uğultu ve dudaklarındaki sıcaklık tuttu onu orada. Durduğu yerde gözlerini dolaştırdı barın akşam loşluğunda. Yalnız erkeklerin oturduğu bir kaç masaya dikkatli bakmaktan çekinerek, ağır adımlarla bara doğru yürüdü. Onu bekleyen gelmişse, nasılsa fark ederdi. En sakın köşeye ilerlerken, dipteki masada, gözlüklerinin kalın camları arkasından bakmaya uğraşan bir erkek dikkatini çekti. Adam, gözlüklerini çıkarıp tekrar taktı. Bakmaya devam ediyordu. Ama, baktığını tanımış gibi bir hâli yoktu. Kadının da birisini aradığını anladığında yerinden fırladı.

Kadın, loş ışıkların kendisini aldatmış olmasını dileyerek, olduğu yerde kaldı. Çevresine acele bir bakışla göz gezdirdi. Az ileride ayakta duran erkekten başka, onu bekler gözüken başka biri yoktu barda. Erkek de ona doğru yürümeye başladığında emin oldu.

Karşı karşıya geldiklerinde, çok uzun süren bir kaç saniye sadece bakiştılar. Adeta, aradan geçen yıllar kadar zaman geçmişti bir kez daha. Fenerbahçe'deki sıcak yaz gecesinden bu yana nasıl bu kadar değişmiş olabileceklerini çıkarmaya çalışıyorlardı, birbirlerinin. İlk toparlanan erkek oldu. Elini uzatarak onu karşıladı. Avucunda tuttuğu kadının eli, hiç 1930'ların Fenerbahçe'sindeki kızın elleri değildi. Kadın da, sanki ilk defa tanıştığı birinin elini sıkıyordu. Dudaklarını alev alev yakan ateş birdenbire sönmüştü. Bir iki saniye içinde, her ikisinin de kafasından şimşek hızıyla sorular geçti. Erkek, onun saçlarını niye böyle sapsarı boyamak gereğini sorguladı kafasında. Halbuki, siimsiyah çekik gözlü yüzünü ne güzel süslüyordu o kapkara uzun saçları. Vücudunda o kuğu

zerafetinden eser kalmamıştı. Tabii, artık bir onbeşlik olamazdı ama sanki boyu da mı kısalmıştı ne? Evet, evet, boyu kısalmış, eni de genişlemişti. Şimdi dikkatli bakamazdı. Ancak emindi ki basenleri de bu genişlemeden payını almıştı. O yaz gecesi, öpmek için arzu ile beklediği, öperken heyecandan zevkten titrediği dudaklar bunlar mıydı? Şimdi öpmeye kalksa, kendi yüzünde bir çift çizgili dudak boyanacağı kesindi.

Kadın, hanımellerinin altında vücudunu kucaklayıp, nefesi tikanana kadar saran, uzun boylu, geniş omuzlu, bal rengi saçlı erkeği bulmak üzere, ısrarla karşısındaki erkeğe bakıyordu. Ama değişen bir şey olmuyordu. Karşısında duran, elini sıkın gerçektir. Onun, yakası alaycı bir ütü ile çarpık çurpuk ütölenmiş gömleğinin kalın mavi çizgilerinin üzerinde sırtın, demode, geniş, yeşil ve kahverengi noktalarla renklenmiş kravatına dehşetle bakarken, ceketini kapalı tutmaya çalışan, kopmaya yakın gelmiş düğmelerini fark ketti. Merhabalaşmak üzere uzattığı elinin üzerine doğru, ceket kol ağzından uzayan gömleğinin manşetleri, yakasından daha beter ütölenmiş, üzeri gereksiz kumaş plileri ile dolmuştu.

Bütün bu algılama ve yeniden tanışma sadece bir kaç saniye sürmüştü. Birbirlerine, içlerinden gerçekten geçenleri belli etmemek kaygısıyla, azami bir kibarlıkla, bir iki resmi hal hatır soruşla beraber masaya yerleştiler.

Bir müddet, tedirgin bir ifade ile diğeri süzö, yüzlerini zoraki kibarlık gülümsemeleri ile süslediler. Garson siparişi almak için yanlarına geldiğinde, erkek uzun zamandır içmek için beklediği viskinin saatinin nihayet bir cankurtaran gibi gelmiş olmasından memnun, garsonun sözünü bitirmesine fırsat vermeden konuştu:

“Bana bir duble viski lütfen. Bol buzlu.”

Önce kendi siparişini verdiğini fark ettiğii an mahcup, kızaran bir yüzle, çocukluk aşkına baktı.

“Çok özür dilerim. Beni affet. Ne içerdin?”

Kadın, karşılaştığı an yaşadığı şoktan sonra bunu pek önemsemezmiş görünüyordu. Gülümsedi.

“Mühim değil.”

Sonra garsona hitaben devam etti:

“Bana da bir dry martini, lütfen. Beefeaters ve portakal kabuğu ile, lütfen.”

Garson ayrıldığında, konuşacak şeyleri bitmiş gibiydi. Kadın, karşısında oturan yabancı ile ne konuşacağını bilemiyordu. Ona ne anlatacağı ki? Yıllardır yaşadıklarını, evliliğini, seyahatlerini, dul kalışını mı? Bir yabancıya niye anlatacağı k, özel hayatını? Artık

tanıyamadığı bir adamla niye paylaşmak istesindi, kendine sakladığı tüm yaşamı? Senelerdir onun hayâli, aşkı ile yaşadığını mı söyleyecekti? Bu, o erkek değildi ki. Onu düşündükçe, kocasını aldattığı hissine kapıldığını, bu sebepten de çocuk sahibi bile olmadığını söylese, ancak hicap duyardı. Anlar mıydı, karşısında oturan erkek bundan? Şehirden şehire, memleketten memlekete her seyahatinde, hep bir gün geri gelip kendisini onun kucağına, öpüşlerine teslim edebilmek arzusu ile yanıp tutuştuğunu söylese, şu an ses tonu bile inandırıcı olmazdı.

Bunları düşünürken adama gülümsedi. Söylemek, dudaklarından dökmek için sabırsızlıkla beklediği tüm cümleler, kelimeler anlamsız kalmıştı. Onların yerine söyleyecek başka bir şey bulmakta da zorlanıyordu.

Erkek, halen daha içki ısmarlarken yaptığı ayıbın tesirinde, anlaşılıp af edilmiş olmak ümidiyle gülümsedi, kadının güleç bakışına karşılık. Sıkıntısını atmak için ilk aklına gelen piposu oldu. Cebinden tütün paketini çıkarmak üzereyken, bir daha gaf yapmaması gerektiğini hatırlayarak sordu:

“Pipo içsem rahatsız olur musun?”

Kadın yine gülümsedi.

“Yoo, hayır. Ben de bir sigara yakacağım.”

“Sigara mı?” dedi, erkek içinden. Sigara da mı içiyordu sevdiği kadın. Hiç, kadına yakışan şey miydi sigara? Kokusu da caba. Hanımellerinin altında öptüğü genç kızın bahar kokan tenini, mis gibi nefesini hatırladı.

Kadın, çantasından çıkardığı gümüş tabakadan aldığı Virginia Slims'i dudaklarına götürürken, kavalyesinin ayağa kalkıp uzattığı çakmağın ateşine doğru hafifçe eğildi. Erkeğin zihninden, çocukluk aşkının kullandığı sigaranın reklam mottosu hızla geçiş yaptı. “You’ ve come a long way baby.” “Uzun bir yol aldın bebek.” Evet, bu motto şu anki durumda aynen uyuyordu. Dul, sigarasından derin bir nefes alıp dudakları arasından ince uzun bir duman bıraktı. İçişinden tiryakiliği belliydi. Çocukluk aşkının, piposuna büyük bir özenle tütün dolduruşunu izlerken, onun, rengi ne gömleğine, ne kravatına uymayan ceketinin açılmış düğmelerinin ardındaki göbeğini fark etti. “Rahatsız olmam.” demişti ama, şu pipo kokusundan oldum olası nefret ederdi.

Biri sigarasından, diğeri piposundan medet umarak, içkilerini beklediler. O arada bir kaç kelime konuştular.

“Çok iyi görünüyorsun.” dedi, erkek.

“Sen de.” diye cevap verdi kadın.

Bir yandan da içinden düşünüyordu:

"Bu kadar iyi görünüyordum da, niye bu kadar zaman aldı bana bunu söylemesi acaba?"

Hiç değilse söylenmesi gereken bir yalanı söylemiş olmaktan memnun, yine gülümsediler. O arada içkileri geldi. İşte, sigara ve pipodan sonra bir kurtarıcı daha gelmişti.

"Senin martini içtiğini bilmezdim." dedi erkek.

"Pek içki içilen yaşlar değildi o yaşlar."

"Sigara ne kadar kullanıyorsun?"

"Bir paketi buluyor günde."

"Çok değil mi?"

Kadın gülümseyerek omuzlarını kaldırdı. İçinden de "Sana ne? Ne karışıyorsun? Ben senin pipona karışıyor muyum?" demek geldi. Bunu düşünmesiyle beraber sesli güldü. Sanki biraz rahatlamaya başlamıştı. Günlerdir çektiği heyecanın şu an için ne kadar manasız kaldığını anlamak, onu yaşadığı tüm mide kramplarından, yürek çarpıntısından kurtarmıştı.

"Neden güldün?"

Amma çok soru soruyordu bu adam. Ne kadar meraklıydı böyle. Tekrar güldü.

"Hiç... Hiç. Sadece, bunca yıl sonra sorulan sorulara gülüyorum."

Diğeri biraz alınmış görünüyordu.

"Çok mu komik geldi sorularım?"

"Tanrım!" dedi, kadın yine kendi kendine. Bu hiç de eğlenceli bir adam değildi.

Erkek, İstanbul'da olduğu, dul kaldığı haberini aldığı günden beri, hayâlini düşünmekle bile pineklemekten kurtulduğu, uğruna yeniden kravat takıp, içine girmediği takım elbise giydiği çocukluk aşkına artık ümit bağlayamayacağından emindi. Bu sapsarı kısa saçlı, boyu kısalıp, eni genişlemiş, günde bir paket sigara içip her sorduğunu belli ki manasız bulan kadın, onun tanıdığı insan değildi. O yumuşacık, utangaç, sessiz gülümsemeleri dudağında, öpücüklerini bekleyen kuğu ile, bu kadının uzaktan yakından akrabalığı dahi olamazdı. Kalbi artık buraya gelirken çarptığı gibi çırpıyordu. Nabız atışları normale inmişti. Elleri de titremiyordu. Birden rahatladı. Sırf heyecanını yatıştırmak için gelişigüzel soruların saçmalığını fark ettiğinde o da gülmeye başladı.

Bir ömür yılı sonra hiç bir şey konuşamamışlar fakat kahkahayı yıkalamışlardı. Sinirleri bozulmuş, gülüyorlardı.

“Bir içki daha içer misin?” diye sordu, 1930’ların delikanlısı.

“Niye olmasın?” dedi, genç kızı.

Garsona, kadehlerini yenilemesini işaret ettikten sonra, karşılaştıklarından bu yana ilk defa, kendisine ait, güvenli, kendini bilen sesiyle konuştu erkek:

“Bunun zor olacağını biliyordum. Ama bu kadar zorlanacağımı tahmin etmemiştim.”

“Ben de.”

“O zaman dürüst olalım.”

“Olalım.”

“Ne bekliyordun, ne buldun?”

Kadın, bir kahkaha daha attı. Bunun cevabını verirse hakikaten çok komik olacaktı.

“Bunu bana söyletme.”

“Niye?”

“Niye mi? Çok basit. Aynı soruyu ben sana sorsam?”

Bu defa kahkaha sırası diğerindeydi. Sonra birden ciddileşti. Kollarını masanın üzerinde kavuşturup, öne doğru eğildi. Kadının mum ışığında pırıldayan gözlerinin derinliğine bakarak devam etti: “Ben sadece bir tek şey bilmek isterdim aslında.”

Kadın, bir an için, gözlerine dikili bakışlara sahip yüzün, çocukluk aşkına ne kadar benzediğini düşündü ama sadece bir an için. O anlık esinti, bir rüya gibi, bir mum ışığı dalgasında kayboldu gitti.

“Nedir o?”

“Bana, senin uzun seneler ağladığını söylemişlerdi.”

Sonra, utanır gibi sesini daha da yavaşlattı:

“Yani... Biz ayrıldıktan sonra... Baban seni uzağa yolladıktan sonra... Hatta...”

Burada, sanki sevdiğini rencide etmekten korkar gibiydi:

“Hatta... evlendikten sonra bile.”

Yine göz göze geldiler. Her şey yeniden canlanıyor muydu yoksa? İşte esas konuşmak, hatırlamak istedikleri yıllara geri dönüyorlardı. İkisi de yeniden kendilerinden emin, ne istediklerini, mutluluk için ne beklediklerini bilen yetişkinlerdi:

Erkek elini uzatıp, onun, kadehini tutan elinin üzerine parmaklarının uçlarını değdirdi. Yıllar önce yarım kalmış bir dokunuşun, çalınmış bir lezzetin diğer yarısını arar gibi, her ikisi de

buluşmuş ellerine baktılar. Erkek, bu temasın sıcaklığından cesaretle sordu:

“Bu doğru mu? Benim için yıllarca ağladığın doğru mu?”

Kadın, onun avucu altındaki elini çekmedi. Diğer eli ile kadehini alıp, tazelenmiş martinisinden uzun bir yudum aldı. Konuşurken, o sinirli gülücükler, gerginlikten kurtulmuş yüksek kahkahalardan çok uzaktı. Sesi, aynen, onbeş yaşının durgun, sakin, içine kapanık genç kız sesindeydi.

“Evet.” dedi, “Evet, çok ağladım. Bizi ayırdıklarında ağladım, İstanbul'dan ayrılınca ağladım. Evlendirdiklerinde ağladım. Evliliğim yıllarında da ağladığım çok oldu.”

Bir yudum daha içti martinisinden.

“Ama... Bugün bir şey anladım.”

Durdu. Nasıl söyleyeceğini bilemiyordu.

“Nedir?”

“Bugün anladım ki... Aslında, ben senin için ağlamamışım.”

Erkeğin avucundaki elini, onu kırmaktan çekinerek, yavaşça geriye çekti.

“Ben, onca yıl, kendim için ağlamışım...”

Konuşmadan bakiştılar. Kız, beyaz tenli, simsiyah uzun saçlı, ince uzun bir kuğuydu. Delikanlı, geniş omuzlu, bal rengi gür saçlı, pırıl pırıl mavi gözlüydü. Hanımellerinin altında öpüştükleri sıcak yaz gecesinde, dudakları alev alev yanmıştı. Onlar, 1930'ların Fenerbahçe'sinin aşıklarıydılar.

UYKU

Boğazını ölümüne sıkın güce karşılık veremiyordu. Kalbinin delicesine çırpınışı kulaklarında yankılar yapıyor, nefesi her geçen an daha da daralıyordu. Göğüs kafesi, sahip olduğu son nefesi cidarlarına dağıtmak kavgasında, tarifi imkânsız bir basıncın kısılcasında debeleniyordu. Ölmek istemiyordu... Ölmek istemiyordu... Daha ölemezdi... Henüz çok erkendi... Vücudunda esir kalmış son bir gayretle kendini silkeledi. Elleri, göremediği, seçemediği düşmanının boğazına yaptığı baskıdan kurtulmak için son bir gayret ve can havliyle çırpındı. İlk solukla beraber, hayata döndüğünü anlayabilmek iç güdüsü ile bir çığlık attı. Aynı anda yarı gövdesi yatağın içinde doğrulmuştu. Ancak, yaşadığı korkunç baskının kendisinden uzaklaştığına inanamıyordu. Derin soluklar alırken terli avuçları ile, sudan çıkmışcasına ıslak saçlarını ve alnını sıvazladı. Kâbustan mı uyanmıştı yoksa gerçekten odasında biri mi vardı? Bunu kestiremiyordu. Yaşadıkları o kadar gerçektir ki... Alnından yanaklarından, boynundan terler damlıyordu. Boğulmakla yaşamak arasında bir sınır çizgisinde varlığı kaybolmaya yakın gelmişti. Tehlikenin henüz geçip geçmediğini bilememenin paniği ile, başucundaki lâmbaya elini götürdü. Yakmaktan dahi korkuyordu. Işığı açtığı anda, canını almak isteyen kişi ile yüz yüze geleceği dehşeti yüreğini sarmıştı. Adam belki de onunla eğleniyordu. Kendisini görmeden ölmesini istememişti. Onun yüzündeki ölüm dehşetini izlemek istiyordu belki de. Belki işkence edecekti. Belki bir manyaktı odasındaki. Bütün bu ihtimaller süratle ve karmakarışık silsileler halinde zihninde geziniyordu. Ani bir kararla, solugunu tutarak gece lâmbasını yaktı. Yatağının ayak

ucundaki boy aynasında gördüğü dehşet içindeki perişan yüzünün yansıttığından başka canlı görüntüsü yoktu odada. Derin bir solukla yastığına dayandı. Kalbinin atışı ile inip kalkan göğsü hâlâ daha gerekli nefese doyamamış gibiydi.

Komodinin üzerindeki tabakasından bir sigara alıp yaktı. Derin bir nefesle ilk dumanı içine çekti. Tıkanmış akciğerine duman fazla gelmişti. Kesik kesik, boğulur gibi öksürdü. Bir kaç dakika önce yaşadıkları tekrarlanıyordu sanki. Ürpererek, tiksintiyle sigarasını tablanın içinde ezdi. Bacaklarını yataktan uzatıp, dirseklerini dizleri üzerinde yerleştirdi. Avuçlarını saçlarının arasında gezdirirken adeta kafasının içinde korku ile darmadağın olmuş düşünceleri düzenlemek ister gibiydi. Yerinden kalkmadan önce, içinde kalmış bir endişeyi daha açığa kavuşturmak için yatağın kumaş eteklerini kaldırarak aşağıya doğru eğildi. Yatağın altında kimse yoktu. Evet, bir kâbustu yaşadıkları. Bundan artık emindi. Sadece kâbustu... Ama o kadar gerçek yaşanmıştı ki, boynunu sıkan cenderenin bıraktığı acıyı, yanık gibi, derisinde hissediyordu.

Uzun zamandır gitmekten kaçtığı doktoru ile konuşması gerekiyordu. Bu karmaşa ile kendi kendine başa çıkamayacağı belliydi. Yıllardır ölçsüzce tükettiği alkol onda intihar arzuları uyandırmaya başlamıştı. Hayatına son vermek eğilimini hissettiği anlarda yatıştırıcıların sakin dünyasına sığınıyor, uyuşan bedeninin kendi kendine zarar vermesini engelliyordu. Ama ruh halinde yaşadığı bu ikilem onu gittikçe bedbin, ürkek, problemlili yapmıştı. Neredeyse kendi başına kalmaktan korkar olmuştu. Sanki en büyük düşmanı kendi içindeydi. Onun hayatına son vermek istiyordu. Alkolün tüketimi arttıkça içindeki düşman güçleniyor, güçleniyor ve kararları ile onu esir almaya başlıyordu. Bir kez kendisini banyoda bileğinde jilet, diğer defasında da balkon demirlerinin önünde aşağıya atlamaya hazır bulmuştu. O duruma nasıl geldiğini, hangi görünmeyen güce boyun eğdiğini bilmiyordu. Belki de bu ruhsal karmaşası sonunda gece uykularını karabasanla dönüştürmeye başlamıştı.

Çok evin salonu olabilecek büyüklükteki yatak odası, gittikçe daralıyor, duvarlar bedenini eziyor gibiydi. Saten perdelerin ardında kalan kepenklerdeki belli belirsiz seslere kulak kabarttı. Sadece sarmaşıkların tatlı bir rüzgârla ahşaba değişimleri duyuluyordu.

Yatağına dönerek kenarına çöker gibi oturdu. Az evvel tiksinererek söndürdüğü sigarayı tekrar dudaklarına götürüp iştaha ile yaktı. Kalp atışlarının nispeten normale dönmüş olmasından istifade ederek, dumanını olabildiğince derin bir nefesle içine çekti. Korkulu yalnızlığı içinde bu acı duman, özlenen yakın bir arkadaşın

teması gibi olmuştu. Neredeyse sindirerek kalanını burun deliklerinden dışarıya bıraktı. Ardından bir derin nefes daha... Karyolasının ahşap başlığına sırtını dayandı. Yatışmış gibiydi. Ancak, henüz tekrar uyuyabilecek kadar sakinleşmemişti. Biraz açık havaya çıkarsa belki kabusunun üzerinde bıraktığı etkiden kurtulabilirdi. Henüz bitmemiş sigarasını söndürürken yataktan kalktı. Sağ ayağını alışkanlıkla terliklerini bıraktığı yere doğru uzattı. Ama bulamadı. Eğilip, yatağın örtülerini kaldırıp baktı. Görünen sadece sol terliği idi. Karyolasının çevresini baştan başa dolandı. Terliğin teki sırta kadem basmıştı. Dudaklarını hayretle büktü. Dolabından aldığı mokasenlerini ayağına geçirip dışarıya çıktı.

Gecenin serin ve rutubetli havası az önce kâbusun terle ezdiği vücudunda huzur etkisi yaratmıştı. Ancak boynundaki yanık acı halen daha hissediliyordu. Ne garipti ki, bunca etkisinde kaldığı korkulu rüyası ile ilgili detay hatırlayamıyordu. Sadece onu nefessiz bırakan boynundaki müthiş baskı ve hayâl meyâl bir ağaç görüntüsü, karabasanından geriye kalan kırpıntılardı. Ve hatta... Evet evet şu an tam karşısında duran ağaçtı, rüyasında gördüğü. Kendi bahçesinin asırlık erguvan ağacı. Dumanlanan iki nefes arasında, dudaklarında bir gülümseme yayıldı. İnsanın senelerdir bahçesinde seyrettiği bir ağacı rüyasında görmek kadar tabii ne olabilirdi ki. Hepsi hepsi sıkıntılı bir rüyaydı ve sabah gün ağardığı zaman bütün gece bir şaka gibi hatırlanacaktı. Birden, gülümsemesi dudaklarında takıldı, kaldı. Evde bulamadığı sağ terliği ağacın dibinde yerde duruyordu. Sırrını çözemediği bir yaşanmışlığın verdiği ürküntüyle titredi. Boynundan omuriliğine doğru aniden inen terin soğukluğu derisinde ürpertiler yarattı. Eğilip ters dönmüş terliği eline aldığı anda, beyni cevap bulamadığı sorularla karıncalanmaya başlamıştı. Sanki kendisine bir izahı olacakmışcasına medet umarak ağacın yükselen dallarına doğru başını kaldırdı. Ve... kaskatı kesildi. Vücudunun tüm fonksiyonları durmuştu sanki. Kıpırdamıyor, düşünemiyor, nefes alamıyordu. Erguvanın en alt dalından sarkan ucu ilmekli ip, sanki kanlı canlı katili gibi ona bakıyordu. Her an uzanıp boynuna sarılabılırdi. Havaya ihtiyacı vardı. Olabildiğince çok nefes almak, yaşadığını hissetmek istiyordu. Kâbusu devam ediyordu. Çıldırarak, yüreğinin korkudan durması arasında bir sınır çizgisindeydi. Aynen, rüyasından uyandığı anki gibi can havli ile solumaktaydı. Titreyen gövdesini büyük gayretle eve doğru yönlendirip koşmaya başladı. Gürültüyle kapadığı sokak kapısına sırtını dayadı. Göz kapakları inik, derin soluklarla kendine gelmeye çalıştı. Aniden, uyuşuk beyninde onu yönlendiren bir işaret belirdi. Antredeki büyük

duvar aynasına doğru ilerledi. Konsolun üzerindeki lâmbanın ışığını yaktığı anda gri silueti aydınlığa kavuştu. Yansıması adeta kapana sıkıştırılmış, ölümü bekleyen vahşi bir hayvanın görüntüsüydü. Korkudan büyümüş gözlerini, aynadaki gözlerinden aşağıya doğru kaydırды. Dehşetle, elini boynuna götürdü. Rüyasından uyanmasına sebep olan nefesindeki baskının verdiği acı hissi şimdi bir de görüntüyle birleşmişti. Bu, mor ip izinin çevrelediği bir boynun görüntüsüydü. Gırtlığında hıçkırık gibi takılan kısa bir çığlık attı. Yerinden çıkacakmışcasına çarpan yüreğinin sesi kulaklarında ardı ardına tekrarlanan uğultulu yankılar yapıyordu. Bilinci ile beraber gövdesini ayakta tutan güç de ondan uzaklaşmaktaydı. Eklemleri bir kuklanın ipten düşen parçaları gibi kıvrılarak vücudunu aşağıya doğru çekti. Kıvrılarak önce dizleri üzerine çöktü. Sonra boylu boyunca haliye uzandı. Varlığı ile ilgili hiç bir hissi kalmamıştı. Yarı aralık göz kapakları arasından buz gibi uzayan bakışları, yeri kaplayan Aubusson halının nar çiçeği desenlerine takıldı kaldı. Ritmi gittikçe hafifleyen yüreği artık dinlenmek istediğini fısıldar gibiydi. Ölüm çizgisine geçmekte olan beyninin ücra köşelerinde bir yerlerde, okyanusun derinlerinden gelir gibi, ağır, yankılı kelimeler hücre çeperlerine vuruyordu:

“Nevrastenik... Alkolik... İkinci benlik... Bilinçdışı... Uyurgezer... Uyurgezer nevrastenik... nevas... al... ne..v...”

Son bir hırıltı ile beyin ‘ex’ durağını yakaladı.

BİR TÜRK JİGOLOSU

Bortakal bahçelerinin mirasına kurulmuş pansiyonların çevrelediği cadde üzerinde, salaşlıktan kurtulup yıldızlanmaya çalışan lokantalardan birinde akşamın ilk müşterileri yerlerini almaya başlamışlardı. Garsonlar, yoldan bakınarak geçen turistleri adeta hipnotize edici bakışlarla takip edip, ısrarlı seslerle içeri almaya çalışıyorlardı. Ancak, müşteri sofraya yerleştiği andan itibaren de adeta "Benim sana müdanaam yok." gibilerinden bakışlarla servisi olabildiğince ağırdan almaya bakıyorlardı. Sanki sıkı bir hazırlıktan sonra intikam fırsatını yakalamış, düşmanına çektirmeye yeminlilerdi Ne var ki, zavallı müşterilerin ne bu gizli düşmanlıktan ne de savaş ilanından haberleri yoktu. Kimi sabırla, kimi söylenerek, kimi kalkıp bir yandaki lokantaya gitmekle tehdit ederek, aksayan ilgisiz servislerini bekliyorlardı.

Bir grup garson, 'halihazırda pençelerine düşmüş turist takımına çektirmekle meşgulken, bir diğer grup da bahçe kapısının dışında, yoldan geçenleri bilumum lisanları deneyerek, sahte gülücüklerle içeri çekmek çığırkanlığındalardı.

Bu karmaşa içinde, anlaşılan oydu ki, lokantadaki bir masa hayatından pek memnundu. İri kıyım esmer, genç irisi delikanlı, ya küçük toprak ağası kılığı ile garsonlar arasında sükse yarattığından ya da yanındaki orta yaşını çoktan geçirmiş, sarı bomba Alman hanımın varlığından dolayı pek mükemmel servis almaktaydı. Şef dahil tüm garsonlar etrafında pervane oluyorlar, çeşit meze ile dolu tepsiler ardı ardına beğenisine sunuluyordu. Delikanlı, ağırlanışından öylesine emindi ki, mezelerden neredeyse yarısına karşılık gelecek bir miktarı bir iki kaşıkla tadımladıktan sonra burun

kıvırıyor ve elinin tersi ile alınmasını işaret ediyordu. Hiç kimsenin kızıdığı, şikâyet ettiği falan yoktu. Tam aksine, adam sinirlendikçe, garsonlar daha fazla eğiliyor, daha güler yüzle, daha hızlı servis ediyorlardı. Şef, başka her işi gücü bırakmış; sadece mutfakla, bar ve bu küçük ağa taklidinin masası arasında koşuşturuyordu.

Sofrada birer büyük şişe rakı ve kırmızı şarap vardı. Aslan sütü bizim ağacık, kırmızı üzümlerin iksiri de belli ki olgun Alman hanım içindi. Şişelerin her ikisinin de dibine doğru yolculukta olduğuna bakılırsa, akşamın oldukça erken saatlerinde oturmuşlardı demlenmeye. Zaten, kontrolsüz seslerinden, kahkahalarından ve özellikle kadının, aslında seksi olmaya çabalayan ama hafif geri zekâlı ifadesi uyandıran şuh özentisi isterik kıkırdamalarından kolayca belli oluyordu. İri göğüslerini zor örten, basit pamuklu dokusuna uymayacak iddialı payetlerle süslü tişörtünün omuzlarını ikide bir elleri ile indirip dekoltesini daha da açmaya çalışıyordu. Ama ilk kıkırdayışında, tombul omuzlarından adeta top üzerinde yuvarlanır gibi kayan kumaş tekrar eski yerine dönüyordu. Bu, neredeyse her bir iki dakikada tekrarlanan bir oyundu. Kadın bıkmak bilmiyordu. Genç, irikıyım esmere, mümkün olduğunca çok şeyini göstermek telaşında olduğu belliydi. Penyesi ile uğraşmaktan fırsat bulduğu anlarda ya şarabından büyük yudumlar alıyor, ya da elleri ile erkeğin saçlarında, boynunda, bacaklarında gezintiler yapıyordu. Tabığında halen daha domates, beyaz peynir, börek duruyordu. Fazla bir şey yediği yoktu. Epeyi bir yılı geride bırakmış yüzünde, aslında feri yitmiş gözlerindeki pırıltıya bakılırsa, bir aşk oyununun içindeydi ve heyecanı doruktaydı. İştahı heyecandan kesilmiş olmalıydı. Yoksa cüssesi, gırtlak ile arasının ne kadar iyi olduğunu belli ediyordu. Şu an iştahası tek bir noktaya, esmer, bıçkın, adam yarması Türk gencine teksif olmuştu. Halbuki bizimki, garsonların diğer masalara takıldığı aynı aldırmazlık sendromu içinde, kadını neredeyse lütfen yanında taşıyor gibiydi. Onun da en büyük keyfinin rakısı ve devamlı getirttiği tabak çeşitleri olduğu aşikârdı. Nadiren, iri burma bir zincire takılmış altın künyesinin süslediği bileğini şingırdatıp, iri, kibarlığı bilmekten uzak olını kadının yanına uzatıp, orta ve işaret parmakları arasında tombulluğunu sıkıştırıp kocaman bir makas alıyordu. Bu, kadını mest etmeye yetiyor, hatta çıldırtıyordu. Daha bir iştiaqla omuzlarını indirip, iskemlesini ona yaklaştırtıp biraz daha aguşuna gömülür gibi eğilip bükülüyordu. Ama erkek, çoktan patates kızartması ile patlıcan salatasına aynı anda bulanmış çatalındaki karıma lezzeti yutmuş, geys getirircesine, boş boş yutkunuyordu.

Kadın, belli ki, onun düğmeleri beline kadar açık kocaman yakalı gömleğinden gözüken göğüs kıllarına hayrandı. Kâh Almanca, kâh kırık Alman şivesi ile konuştuğu çat pat İngilizce'nin yardımını ile delikanlıya hayranlık dolu kelimeler atfediyor, sonra kendini tutamayıp elini, kısa, tok kahkahalar eşliğinde onun göğsüne sokuyordu. Bir ara, aynı hareketi yaparken, kılların üzerinde asılı kalmış altın zincirin ucundaki pandanta dokundu. İri kıyım, aniden ağzına götürmekte olduğu cacık kaşığını geri bıraktı ve sinirli bir tavırla onun eline vurdu. Sonra anlaşılamayan İngilizce'si ile bunun bir dua olduğunu söyledi ve ayet-el-kürsisini tutup öptü ve alnına götürdü. Alman kadın bu tokattan hiç alınmamıştı. Tam aksine, biraz daha uyarılmış gibiydi. Üstelik, dinine böylesine sahip çıkan bu gençten biraz daha da etkilenmişti. Ülkesinin, doğululuğun tüm özelliklerine sahipti seçtiği erkek. Bu, ilişkilerine egzotik bir hava veriyordu.

Tabaklar toplanmış, kadının çakırkeyifliliğine biraz yorgunluk çökmüş gibiydi. Erkek ise, tam aksine, bütün gece görev yapmış da nihayet eğlenmeye başlamış gibiydi. Yeni, bu kez küçük şişe rakısı açıldığından beri sık sık gülüyor, sol eli kadının vücudunda gezinirken ona hayranlık dolu bakışlarla ve çatlak patlak kelimelerle biraz İngilizce, biraz Almanca iltifatlar ediyordu. Bu iltifatlar hiç bir zaman tamamlanmış bir cümlemin içinde yer almıyorlardı. Ancak, kadın onun ne demek istediğini anlayıp dört köşe oluyordu. Bu da ilişkilerini yürütmek için gerekli olandan bile fazlaydı ve bunu ikisi de biliyordu.

İri kıyım, şef garsona işaretle yanına çağırdı. Bu kez istakoz istiyordu. Garson artık iki büklümden üç büklüme geçmişti. Kadın, kendisine tercüme edilen sipariş üzerine, şuh bir çığlıkla, doğulu erkeğinin boynuna sarıldı. Kendisine böylesine şık bir ikramda bulunacak adamı Almanya'da zor bulurdu.

Istakoz sanki hazır bekliyordu. Öylesine çabuk geldi. Daha evvel gelip, didiklenmiş tabaklar derhal toplandı. Komi, masaya yeni gelen misafirin kıymetine ne kadar değer verdiğini gösteren edalarla, örtünün üzerindeki kırıntıları temizledi. Kadehler yenilendi. Masa, alaturkalıktan batıya geçişi yaşıyordu. İri kıyım, kırmızı kabuklu misafirinin çevresinde yarattığı etkiyi görmek üzere, kara yağız, laubali bakışlarını şöyle bir etrafında gezdirdi. Kendinden duyduğu memnuniyeti, boynunun şöylesine arkaya doğru hafif bir kırıklığı ile yarattığı gerdandan da anlamak mümkündü. Gözleri ortadaki tabakta, bileğindeki künyeyi yine şingirdatıp, boynundaki zinciri ve göğsünü okşadı. Birazdan midesine gidecek panahı bacakta, vücuduna dışardan temas eden

zenginliklerini bir arada özümsemek ister gibiydi. Güneyin o yaz sıcağında neden giydiği anlaşılmayan ceketinin, dirseklerinde toplanmış kollarını tekrar sıkıştırdı. Herhalde Don Jonson'un Miami Vice filmini seyredip, bu tarzı kendisine yakıştırmış olmalıydı.

Garson ikinci şişe şarabı açarken, o da elleri ile girişti böceğin tüketimine. Önce bacaklarını ayırdı, çıtır çıtır. Sonra en etli kısmını açtı ve kaba parmakları arasına sıkıştırdığı kocaman bir parçayı sevgilisinin ağzına uzattı. Kadın, kırmızı rujlu dudaklarını olabildiğince şuh bir ifade ile açarak, gözleri erkeğin gözlerinde, beyaz tombul eti onun parmakları ile beraber kaptı. Bizim kıro bundan çok etkilenmiş olmalı ki, kadından tarafa olan sol elini onun sarı mizanplili saçlarına haşin bir tavırla daldırdı ve kendisine doğru çekerek kara, vahşi bakışlarla adeta diğerinin gözlerini deldi. Ama, istakozun cazibesi daha ağır bastı ve fazla ileri gitmeden dikkatini tekrar böceğe yönlendirdi. Kadın, şarabını artık yudumla değil, bir dikişte kadehle deviriyordu. Pahalı ikramdan da gördü göreceği o ilk lokmaydı. Kara yağız, denizden gelen misafirin tombul beyaz etlerini, büyük rakı yudumları eşliğinde yıkayıp mideye gönderdi. Didiklenecek bir şey kalmadığından emin olunca da salatanın kenarındaki yarım limonu alıp, tabağındaki kabuklar üzerinde avuçladı. Taze yaz limonundan neredeyse musluk açılmışcasına bereketli bir su aktı. Bileğindeki künyesinden şingiltılar gelecek kadar sert hareketlerle limonu adeta pres etti, kara yağız parmakları arasında. Sonra, bir müddettir neredeyse unuttuğu kadına dönüp, biraz sonra geri geleceğini anlatmaya çalışarak kalktı. Masada yalnız kalan geçkin şuh, hülyalı bakışlarla, çatalı ile oynamaya başladı. Yemek faslı bitmişti. Şişelerin dibi geldiğinde de otelin yolu görünüyordu. Sabah plajda tanıştığı doğulu erkekle binbir gece masallarını yaşayacağından emindi. İmrenerek izlediği filmlerde, Arap şeyhleri tarafından kaçırılan batılı beyaz kadınlardan biri olmak şansını elde etmişti. Dudaklarında yayılan gülümsemeye hakim olamadı. Almanya'daki yaşamını, çalıştığı bijuteri mağazasını, iki kocadan arta kalan evini, mahallesini, komşularını, hiç bir şeyi düşünmek istemiyordu. Adeta unutmuştu, gerçek hayatı ile ilgili olan her nüansı. Şimdi önünde, hayatının tüm açlıklarını giderecek bir on gün vardı. Kara yağız Türk delikanlısının ikramına bakılacak olursa doyumu sadece şehvetten yana olmayacaktı. Kraliçeler gibi de ağarlanacaktı. Garsonun toplamakta olduğu istakozdan arta kalan kabukla yüklü tabağa bakarken, genç sevgilisinin ne kadar eli açık olduğunun ispatına göz atar gibiydi. Gözlerindeki hülyalı ve sabırsız bakışlardan yaşayacağı gecelerin seksüel heyecanını şimdiden hissettiği çok

belliydi. Çantasından çıkardığı rujla, dudağının vermiyon kırmızısını tazeledi. Penyesinin omuzlarını her zamankinden daha fazla asılarak aşağıya çekti. Gözleri ile kontrol ettiği dekoltesinden memnun kalmış olmalıydı. Erkeğin az önce ardında kaybolduğu lokantanın kapalı kısmına açılan kapıya gözlerini dikti. Kara yağzın görüneceği anı sabırsızlıkla bekliyordu.

Türk yakışıklısının gittiği aşağı yukarı on beş dakika olmuştu. Kadın, sabırsız hareketlerle meyve çatalını masanın üzerinde döndürmekteydi. Şarabı da bitmişti. Etrafindan geçen muhtelif garsonlara işaret ederek yanındaki erkeğin nerede olduğunu sormaya çalıştı. Ama aldığı cevap, aldırılmaz bir olumsuzlukta omuz kaldırışlar oldu. Bunun üzerine cevabını kendisi bulmak niyetinde yerinden kalktı. Ancak, az sonra eli boş geriye döndü. Yüzünde, tavırlarında sıkıntılı ve gamlı bir ifade belirmişti. Bir beş dakika daha geçti. Gelen giden yoktu. Derken, şef garson elinde hesap pusulası ile belirdi. Türkçe, "Hesap Madam." dedi. Kadın, kendisini sorumlu görmediği bir olay karşısında kalmanın verdiği garip duygu ile kendi lisanında mırıldanarak, kara yağzın az önce ardında kaybolduğu kapıyı işaretle bir şeyler anlatmaya çalıştı. Şef, onun bahsettiği adamın artık orada olmadığını bir tek basit kelime ile, en azından Almanca anlatmaya çalıştı:

"Nicht."

Bu, aslında bütün bu ifade edilenleri anlatmaya yetecek bir kelime değildi ama, sabahtan beri doğulu yeni sevgilisi ile aynı tarzda konuşmaya alışmış olan şuh, bunun açıkça erkeğin artık orada olmadığını anlattığını fark etti. Birden nevre dönmüştü. Hırslanarak pusulanın üzerindeki masraf listesine baktı. İki sayfadan oluşan faturadaki her kelime ve alışmadığı kadar sıfırlı rakkamlar ona yabancıydı. Hırslanarak garsona bunların ne anlama geldiğini sordu. Şuhluğu, cilvesi, gece ile ilgili hayalleri, her şey birdenbire son bulmuştu. Garson, tek tek mezeleri izah etmeye başladı. Ama çoğunun Almanca veya İngilizce karşılığını bilmediği için bu izah, adeta sessiz film oynar tarzında mimiklerle, onlar kâfi gelmezse hareketlerle yapılıyordu. Kalamar ve midyeyi mutfaktan henüz pişmemiş örneklerini getirerek tarif etti. Peynir tabağı ve böreği, yan masanın siparişini işaret ederek anlattı. Kadın bu arada, her izahını aldığı masraf karşısına, "Ben bundan yemedim." "Bu benim yediğim değil." gibilerden karşılık veriyordu. Gerçi onun ne dediğini dinleyen yoktu. Şef garson, imambayıldıyı anlatmak çabasındaydı. Önce bir yardım umuduyla çevre masalara bir bakındı. Gerekli örneği bulamadı. Bir koşu mutfaka seyrirtti. Ama reyhat, tepsi boşalmıştı. "2. Adet karniyarik" in kendisine

açıklanamaması, kadını iyiden çıldırtmıştı. Almanca, "Bu nedir? Söyleyin!" diye bağrınmaya başlamıştı. Şef garson, komilerden birini yanına çağırdı. Bu arada iki peçeteyi birleştirip, komisinin başı etrafında sarmaladı. Komi, dehşet içinde gözleri açılmış, anlamsız bakışlarla ne olduğunu anlamaya çalışıyordu. Patronunun, aynen bir tiyatro sahnesindeki oyuncu edası ile yana çekilip kendisini göstermesini izledi.

"İmam." dedi, şef garson. Sonra, iki elini ağzının kenarlarına siper ederek minareleri gözüken paralel caddedeki camiye gösterdi. Kadının bundan hemen bir şeyler anladığından emin, devam etti:

"Tamam mı. Bu imam. Anladın."

Olanlardan ne Alman şuh, ne de komi, hiç kimse bir şey anlamıyordu ama şef iddialıydı. Devam etti. Elini yumruk yapıp, kominin başına vuracak gibi kaldırıp indirdi. Zavallı Anadolu çocuğu, Sivas'ta dayağından kaçıp geldiği babasını karşısında görür gibi olmuştu. Faltaşı gibi açılmış gözleri ile, ellerini başını saran peçeteden sarığa siper yaparak kendi içine doğru kıvrılıp kaldı. Kadın, korku içinde bağdı:

"Nayn! Nayn!"

Bundan tek anladığı, şayet hesap sormaya devam ederse, başına bir yumruk yiyeceği idi. Şef coşmuş, devam ediyordu. O da kadının imambayıldı tarifini kabul etmediğinden şikâyetçiydi. Kominin başına vurur gibi yapmaya devam etti. Bu arada bildiği Almanca'yı paralıyordu:

"Ya! Ya!"

Sonra, ürkeklikle sinmiş komisini zoraki yere uzatıp gözlerini kapattırdı.

"Ya!" dedi, "Das ist imambayıldı."

Kadın, artık omuzlarını örtmüş penyesini düzeltmeye falan uğraşmıyordu. Doğunun binbir gece masalı derken, binbir dehşeti içine düşmüştü. Plajda tanıştığı sevgiliden vaz geçmiş, onun başına sardığı dertten bir an evvel kurtulup otelinin emniyetli odasına dönmek için can atar olmuştu. Kara yağzın bıraktığı hesabı ödemezse, işte başına gelecekler kendisine büyük bir maharetle anlatılıyordu.

"Lanet olsun." diye mırıldandı, Almanca. Çantasını hışımla açtı. Marklarını çıkardı. Bir yandan da söyleniyordu.

"Ben yalnız peynir, domates, börek yedim."

Sonra bütün Alman dürüstlüğü ile ekledi:

"Ha, bir lokma da istekoz. Ama o kadar."

Onun ne dediğini anlamayan şef garson, kafasındaki sahte sarık gözlerine düşmüş, yerinden kalkmaya çalışan komiyi, yine kafasına vurur gibi yapıp, çakıllı zemine uzandırmıştı. Tarife devam ediyordu:

“Ya! Das ist imambayıldı.”

“Yavol! Yavol!” diye bağırdı kadın, yerinden kalkarak. Dersini almıştı. Hesap neyse ödeyip gidecekti. Bir daha da ne plaj, ne sevgili, ne yemek... Binbir gece masallarının doğulu şeyhleri ile aşka paydostu.

MERKEPLİ SANAYİCİ

Horozun sesiyle, koğuşu andıran iki göz odayı doldurmuş olan sekiz kişilik aile birden ayaklandı. Anne, basma geceliğinin üstüne yün yeleğini giyip, uykuda boynuna kaymış yemenisini başına çekip, ensesinde bağladı. Çayı ateşe koymak üzere hemen mutfığa seğirtti. Baba ve boy boy oğlanlar, ayaklarında plâstik terlikler, nalınlar, bahçedeki abdesthane yoluna koşuştular. Sıra kapmak için itişenler, babalarının gür sesiyle hizaya girdiler.

“Ne yiyip duruyorsunuz birbirinizi lan? Gözümüzü yeni açtık şurda sabaha. Huzur verin adama be!”

Sonra, diğerlerinin arasında sinmiş bekleyen, kaçınıcı olduğunu tam hatırlamadığı oğluna seslendi:

“Hadi Gaffar, geç öne bakim. Senin yolun uzun.”

Hela kuyruğu bile olsa, babasının ondan yana tavır alması mutlu etmişti Gaffar'ı. Ezik büzük duruşuna biraz olsun güven havası gelivermişti aniden. Kardeşlerini daha fazla dellendirmemek için sırasını çabucak savdı. Diğerleri kuyrukta itişmeye devam ede dursunlar, annesi onu çağırırdı. Kahvaltısı hazırды. Ancak, bugün yaşayacağı serüvenden ötürü öylesine heyecanlıydı ki, tabağındaki zeytini bile bitiremedi. İlk kez, tek başına Salihli'ye gidecekti. Değirmende öğütülecek buğdayları vardı. Babasının bu görevi sırf ona vermiş olmasından gurur duyuyordu. Bu, artık büyüdüğünün, erkek olduğunun işaretiydi, her halde.

Az sonra, gün boyu idare edeceği azığı çıkınında, iki çuval buğdayı Sürmeli'nin sırtında, ailesi ile vedalaşıp yola koyuldu. Babası, tembinlerini tekrar tekrar sıraladı, son ana kadar.

"Merkebi fazla yorma Gaffar. Çok gerekmedikçe yayan yürü. Hayvanın yükü kendine yeter zaten. Gelen geçenle de yarenlik falan etmeye kalkma. Kaptırırsın malı. Değirmende başından ayrılmayacaksın buğdayın. Tamam mı? Oturup bekleyeceksin. Verdiğin buğday kadar ununu alacaksın. Sağa sola kayıp haytalık etmeye kalkma. Eksik gelirse buğdayım, yakarım seni. Haberin ola. Hadi bakalım göreyim seni."

Gaffar, bu uyarılardan, merkebin birinci, buğdayın ikinci derece önemli olduğunu anlamıştı. Ancak, belliydi ki, kendisi ile ilgili fazla bir telaşı yoktu babasının.

Köyü az arkada bırakmıştı ki, güneş yükselmeye başladı. Sabahın erken saatlerinin nemli, serin havası yerini tatlı bir sıcaklığa terk etti. Yolu uzundu. Dönmesi de akşamın bir saatlerini bulacaktı her halde.

"Yoruldu mu Sürmeli?" diye seslendi merkebe. Kendisinin yorulması hiç mühim değildi. Merkebi zora koşturması gerekiyordu. Bir cevap alamadı ama hayvanın ahenkli yürüyüşünden keyfinin yerinde olduğu belliydi.

Gaffar, büyük bir sadakatle babasının tembihlerini yerine getirdi, gün boyu. Merkebi yormadan yol aldı. Buğday çuvallarını değirmene teslim etti. Unun diğer taraftan çıkıp torbalara dolduğunu bizzat gözleri ile takip etti. Mallarının başından bir an ayrılmadı. Bir gözü merkebinde, diğeri buğdaylarında, annesinin yanına verdiği azıkla karnını doyurdu. Değirmendeki işi bitince de, yükledi çuvallarını Sürmeli'nin sırtına. Düştü yanına merkebinin ve köyüne doğru yola koyuldu. Dönüş daha bir keyifli olacağı benziyordu. Her şeyi babasının dediği gibi yapmış olmaktan dolayı, kendisiyle gurur duyuyordu. Hem merkebi, hem de buğdayı sağ salim eve teslim ederse, babasının gözünde değerinin artacağından emindi. Artık evin yetişkin erkekleri arasında kabul edilebilirdi. Bunlar kafasından geçerken, birden yüreğinin pırıplandığını hissetti. Erkek olmak kavramı birden içini coşturmuştu. Komşu tarlanın dul karısı geldi hemen aklına. Ağabeyi ile kaç kez görmüşü onu beraber. Hiç pervasız çekerdi genç oğlanı tek gölgelik zeytin ağacının altına kadın. Bir sarılıp yuvarlanırlar, biraz inler, ahlar, oflar ve tekrar toparlanırlardı. Bu seyirlerinden hep gizliiden gizliye bir zevk alır ama neler döndüğünü tam anlayamazdı. Ağabeyinin ihtarlarından anladığı kadarı ile bunun son derece gizli bir işti ve gıkını çıkardığı takdirde ümüğü sıkılacaktı. Kaldı ki, bir gün kendisi de fettan dula bir yaklaşıp, onunla sarılıp yuvarlanmak istiyordu. Onun için sır vermiyordu.

Kadının, ağabeyini saran çıplak bacaklarını, baldırlarını, dağılan saçlarını düşünürken yüreği daha bir hızlı atmaya başlamıştı. Damağı kurumuş, dili adeta pelteleşmişti. Ege güneşinin delicesine yaktığı asfaltın üzerinde titreşen sıcaklık dumanları oluşmuştu. Başına vuran güneşle içindeki deli sıcaklık tüm vücudunu kavurmaya başlamıştı. Bir an önce köy yoluna sapıp, kendini derenin serin sularına atmak ihtiyacı ile kavruldu. Hayvan da yorulmuşu benziyordu. İyi bir molayı hak etmişlerdi. Çıkınındaki şişeden bir kaç yudum su içti ama, otuzaltı derecede ısınmış su, kandırmaktan öte içini daha beter yaktı.

Bir müddet sonra asfalttan ayrılmış, köye ulaşacak olan toprak yola vurmuştu. Bir kaç tarladan sonra zeytinliğin eteklerinde akan dereye ulaştığında mutluluğuna diyecek yoktu. Hayvanın da, kendisinin de dinlenip serinlediğine kanaat getirince yeniden yola koyuldu. Derenin iki kıyısı arasında sığılaşmış çakıllı sırttan karşıya geçmeye başladılar. Merkep önden gidiyor, Gaffar elinde değneği, sağa sola kaymadan ilerlemesi için onu yönlendiriyordu. Gömleğini beline dolamış, mendilini de başına sarmıştı. Serin sulardan sonra güneş, çelimsiz vücudu üzerinde harika bir his yaratmıştı. Kendisinden hayli uzun ve iri olan dolu kollarının arasına alabileceği günü düşlemeye başladı. Daha uzun bir zaman, onun ağabeyi ile sarılışlarını izlemekten başka çaresi yok gibiydi. Kadını ve sergilediği çıplaklığı zihninden geçirirken, yeniden son zamanlarda sık sık yaşadığı ısınmayı ve çarpıntıyı duymaya başladı. Gözü, merkebe takıldı aniden. Sürmeli'nin her adımında ahenkle oynayan gerisinde, dulun kalçalarını görür gibi oldu. "Uff!"layarak elinin tersi ile alnını sildi. Ama olan olmuştu. Artık gözünü hayvanın bacaklarından, kuyruğunu salladıkça ortaya çıkan görüntüsünden alamıyordu. Aklına gelen düşünceler, onu çılgına çevirmişti. Beyni uğulduyor, karnı, midesi ağrıyor, kasıkları alev alev yanıyordu. Daha fazla dayanamadı. Deneyecekti. Bunu büyük çocukların yaptığını görmüştü ama tepelenirim korkusuyla hiç yaklaşmamıştı bugüne dek.

Karşı kıyıya vardıkları anda, merkebi ilk ağaca bağladı. Arkasına geçti. Ama boyu kısa kalmıştı. Bir koşu dere kenarındaki taşlardan toplardı. O taşları üst üste dize dursun, hayvan ağacın etrafında döndü ve gelip Gaffar'la yüz yüze durdu. Uzunca bir zamandır, baldırlarında, kalçalarında komşunun dulunu gördüğü hayvanın gerçek suretini görmek, oğlanın keyfini kaçırdı. Ama, içindeki arzu öylesine sınır tanımaz hale gelmişti ki, ne Sürmeli'nin merkep gözleri, ne iri merkep dişleri, ne anırması, ne de kılı gövdesi onu fikrinden caydırırmazdı. Ayrıca bütün bunlar da ne çok önemli değildi.

Sürmeli'nin eninde sonunda bir noktada komşu dulla aynı olan bir özelliği vardı ve Gaffar'a gerekli olan da oydu.

Hayvanın duruşuna göre taşlarını yine dizdi. Bu mücadele bir kaç kez tekrarlandı. Sürmeli, adeta başına gelecekleri biliyor da kendini kollamaya çalışıyor gibiydi. Ama, sonunda insanoğlunun sınır tanımayan şehvet duyguları galip geldi ve merkep, komşunun dulunu oynamaktan kurtulamadı. İki mahlûkatın avazaları ve anırmaları birbirine karıştı.

Gaffar, babasının tembihleri dışındaki bir mücadeleyi daha kazanmış olmaktan duyduğu mutlulukla pantolonunu çekti. Evet, artık tam bir erkek olmuştu. Hayvanı çözdü ve köy yoluna döndü.

Yürüyüşü adeta değişmişti. Çelimsiz omuzları biraz daha dikleşmiş, boyu sanki uzamıştı. Gözlerinde, muzaffer ifadenin pırıltıları vardı. Artık, dulun onu zeytin ağacının altına çekeceği günü beklemeye gerek kalmamıştı. İşte, elinin altında, kendi ahırlarında, istediği zaman işini halledebileceği bir karısı vardı. İşin en güzel yanı da, bir merkebin, başına gelenleri anlatamayacak olmasıydı.

Güneş, geride sıcaklığını bırakıp, dağların arkasına yolculuğa çıkmak üzereydi ki, Gaffar evine varmıştı. Sürmeli'yi ahıra bağlayıp, un çuvalı ile beraber eve geldi. Annesi mutfaktaydı. Henüz kahvede olan babasının gelişini sabırsızlıkla beklemeye başladı. Her halde bir iki iyi söz işitirdi bu akşam. Öyle ya, buğdayını kaptırmadan, ununu çaldırmadan onca yolu, hem de yayan gidip gelmişti.

Annesinin kızgın yağa attığı patlıcanların buram buram kokusu yayılmıştı ki, bahçeden babasının gürleyen sesi duyuldu.

“Ulan! Nerede o namussuz? Nerede o domuzun evladı? Ulan ben sana sormam mı?”

Gaffar'ın bu avazayı üstüne alınmak için hiç bir sebebi yoktu ama yüzü kıpkırmızı, hiddetten neredeyse ağzı köpürmekte olan babasını karşısında gördüğü an, kendine güvenini kaybetti. Daha ne olduğunu anlamadan, kendini bildi bileli pek haşır neşir olduğu o ağır tokatlardan biri olduğu yerde sendeledi.

“Allah belanı versin senin emi?” diyordu babası. Şişmiş yanağının içinde dilini zorlukla çevirerek konuşmaya çalıştı:

“Ne oldu ki baba?”

Bir tokat da diğer yanağına yerleşti.

“Ulan, bir de soruyon utanmadan. Daha ne yapacaksın ha? Daha ne yapacaksın? Seni irz düşmanı seni. Seni namussuz. Bre domuz.”

İrz kelimesi, olayın doğrudan Sürmeli ile ilgili olduğunu anlattı Gaffar'a. Ama nasıl? Kimise görmemişti ki olanları. Bu konuşan bir merkep miydi ki acep? Yediği tokatlardan sersemleyen kafasını silkeleyip kendine gelmeye çalıştı. Ama babası onu çoktan yakasından yakalamış evin dışına doğru sürüklemeye başlamıştı. Bir taraftan da yumruğu ile, kafasına, sırtına, böğrüne rast gele vurmaya devam ediyordu. Anne, hiç müdahale etmeye yanaşmayan bir tavırla mutfakta patlicanları kızartıyordu hâlâ.

Babası, Gaffar'ı ite kaka ahırdan içeriye sokup kapıyı kapadı. Sürmeli, melül melül samanların arasında duruyordu.

"Ulan ırz düşmanı seni!"

Bir tokat ta ensesinde patlamıştı. Gaffar diz üstü çöktü. Sonra kollarını, yüzüne siper yapmaya çalıştı. Ne diyeceğini bilemiyordu. Belli ki babası olanları anlamıştı. Susup, sadece onun hışım dolu sillelerinden korunmaya çalıştı.

"Nasıl becerirsin ulan Sürmeli'yi? Nasıl cüret edersin eşşek oğlu eşşek seni. Hiç arlanma, hiç utanma yok mu sende?"

Gaffar ağlamaklıydı. Hem yediği dayağın acısı, hem de yaptığı işin ayıbından gözlerine yaş gelmişti. Sızlandı:

"Ben bir şey yapmadım baba. Valla da billa da yapmadım."

Bu defaki tokat hepsinden sert geldi.

"Ulan, hem yaparsın. Hem de yalan söylersin. Merkep becerecek kadar adam oldun madem, bari erkekçe doğruyu söyle."

Gaffar, bunun bir blöf olduğunu düşünüyordu. İsrar etti:

"Valla baba. Ben bir şey yapmadım."

"Ulan seni kırbaçla döveceğim yalancı domuz. Ulan sana mı inanacağım; merkebe mi?"

"Vay!" diye düşündü Gaffar. Merkep demek gerçekten konuşmuştu. Ama nasıl?"

Babası, hayvanının yanına gitmiş, onu gerisin geriye döndürmüştü. Onun kıvrılıp yukarı kalkmış kuyruğunu gösterdi.

"Ulan hergele! Bak! Hayvanın dili yok ama kuyruğu var her şeyi anlatacak."

Baba, merkebe adeta düşmanı tarafından tecavüze uğramış yavuklusuna bakar gözlerle bakıyordu. Gaffar, onun, ne karısına, ne de çocuklarına böyle şefkatle baktığına şahit olmamıştı. Adam, hayvanına baktıkça oğluna siniri depreşmişti. Ellerini yumruk yapıp tekrar döndü ondan yana.

"Yapma baba, Vurma Allasen. Vallah tövbe, billah tövbe. Bir daha yapmam baba."

“Ulan ne yazar? Yapacağını yapmışsın. Ulan yapacak şey mi bulamadın, Sürmeli’i mi kullandın.”

Evet, belli ki, bu komşunun duluna sarılmaya benzemiyordu. Merkeple ilişki kurmak böyle belalı oluyordu. Cılız gövdesinin kemikleri ağrıyordu dayaktan. Ağlamaya başladı.

“Vallah tövbe baba. Bir daha merkeplere yanaşırsam kuran çarpsın. Vallah tövbe.”

“Ulan eşşek oğlu eşek. Bana ne öbür merkeplerden be? İstedğin merkebe yanaş. Ama benim merkebimden uzak dur. Anladın mı? Sürmeli benim malım. Ona el sürdürtür müyüm ulan hergele? Dokundurtur muyum ? Karılık yapacaksa bir tek bana yapar Sürmeli. Anladın mı hayvan?”

Gaffar, o gün, merkeple ilişkiye girmenin değil de, babasının merkebi ile yakınlaşmanın kötü olduğunu öğrendi. Daha ileri yıllarda merkep edebiyatını iyiden iyiye ilerletti. Hangisine yanaşmanın daha rahat ve kolay, hangisinin haram, hangisinin helâl olduğunu çok iyi öğrendi. Hatta bir merkeple huzurlu bir beraberlik için bir ayna, bir tuğla ve bir elmanın gerekli olduğunu da kavradı. Sürmeli’nin dışında bir çok merkeple heyecanlı beraberlikleri oldu. Ta ki, babası, onun kâfi derece tecrübe edinip evlenmesine karar verdiği güne kadar. Gaffar evlendi, çocukları oldu. Buğdaydı, undu derken adım adım pamuk, zeytin ticaretine başladı. Derken biraz kredi, biraz daha ve işler daha büyüdü. Bir müddet sonra yöresel iş adamı olmak kâfi gelmedi. Biraz daha kredi, ver elini ihracat. Batmak üzere bir kaç köklü şirkete ortaklık, biraz daha kredi ve derken sahiplik. Vergi iadeleri, ödüller, ödüller.

İşte böylece bir zamanların küçük Gaffar’ı kocaman hem de koskocaman bir sanayici oldu ama dereden geçerken kalçalarını salladıkça kendisini delirten Sürmeli’yi hiç mi hiç unutamadı.

BEN SİZİ ZAP'LERİM

Bir buçuk sene, günde ortalama onbeş saatlik bir çalışma temposunun ardından yorgun, aniden görevin bitmesinin getirdiği rehavetle yarı sarhoş, artık yeni bir şeyler okumaya, seyretmeye, dinlemeye hasrettim. Aylardır haberler dışında ilk kez o akşam televizyon karşısına oturuyordum. Şöyle güzel bir film, bir belgesel, sanat sohbeti beni yeniden güncel dünyaya bağlayacaktı.

Günlerden Cumartesi ve akşamın ilerlemiş saatleriydi. Muhakkak seyre değer bir şeyler olması lâzımdı da bu kadar kanal içinden hangi birini seçip seyredecektim. Karar vermesi herhalde çok zor olacaktı. Bir fincan kahve ve bir kadeh konyakla televizyonun karşısındaki koltuğa gömüldüm. Etrafımdaki yastıkları kabartıp kollarımı, sırtımı destekledim. Adeta, çocukluğumda bahçe sinemasına gittiğim günlerin heyecan ve keyfindeydim.

Kumanda aletinde ilk tuşa bastım. Hafif bir elektriklenme sesi ile ekran aydınlandı. Gerçi pek aydınlandı denemezdi. Siyah beyaz görüntüler, benekler ve çizikler birbirlerine karışmış gidiyordu. Oldukça eski, yıpranmış bir filmin son görüntü denemeleri olmalıydı. Yorgun gözlerim devamlılığı algılayamıyordu. Hemen bir sonraki kanalı zap'ledim.

Altın varak taklidi, oymalı ahşap bir kanepenin çimen yeşili ile kaplanmış gövdesine yayılmış oturan sunucu, halkın sevgilisi bir türkücüydü. Siyah üzerine sarı şal desenli parlak yeleğini göstermek için olmalı, ceket giymemişti. Yelek, sanki bahar günü kuzuların taze çimen aradığı günlerde kendini tarlalara vurmuş Versace'nin şaşırmış halinin resmiydi. Türkücü, iki kolunu,

kanepenin sırtına sarılmak kaydıyla iki yana doğru açmış, gövdesini fütursuz bir tavırla kaykıttırıp oturduktan sonra sağ bacağını diğerinin üzerinden aşırarak şöyle afili bir poz almıştı açılış görüntüsü için. Üstteki bacağının devamında, tabanı izleyiciye doğru dönmüş rugan ayakkabıların içinden çıkan çoraplar ipek olmalıydı. Zira bacağın kılları çorabın incecik dokusu altından görünüyordu. Sanatçımız telefonla bağlanmış bir izleyiciyle konuşuyor olmalıydı. İçimden, arayanın, bu küstah tavra karşı bir tavır koyabileceği ümidini geçirerek inatla kanalı zap'lemedim. Ama ne duyayım. Diğer hayranlıklarını dile getiriyordu. Üstelik de arayan pop müziğinde kendisini ispatlamış bir sanatçımız değil mi?

"Siz bir fenomensiniz. Size hayranım. Sizin geldiğiniz yere gelmek kolay değil efendim. Kaç kişi gelmiş ki?"

Bizim türkücüden sunucu bu kadar nezâketi fazla bulmuş olmalıydı. Kollarından birini kanepeden çekerek sorgular bir ifade ile ileri uzattı:

"Ne oluyoz yav? Ne bu resmîyat? Nev oldu yav, senle ben nev oldu yav? Aramızda resmîyat mı var yav?"

Telefondaki çıtkırıldım pop sanatçısı bu işe bayağı bozulmuştu ama durumun kontrolünü hemen elden bırakmak istemediği aşikâr. Devam etti:

"Canım tabii şekerim. Bizim aramızda resmîyet olmaz bunca yıl sonra ama sen şimdi mühim bir sanatçısın. Bunca hayranın var. Onların yanında seni yüceltmek istedim."

Türkücüden sunucu, boşta kalan kolunu hemen rugan ayakkabısının burnuna sararak, ayakkabılarını okşadı. Gözleri ile de ne kadar parladıklarını kontrol eder gibiydi. Bir yandan da teklifsizce konuşmaya devam ediyordu:

"Uleee! Le le le! le lele! Kariya bah hele yav! Ule le le!"

Birden sinirli bir eda ile yerinden fırladı. Versace yeleğinin iki ucunu çekeleyip sonra bir elini beline yerleştirdi. Diğer ile de bıyıklarını şöyle bir burdu. Tüm hayranları bu kadar mühim ve ani bir hareketten sonra bu kadar mühim sanatçıların ne mühim lâflar edeceğini bekliyor olmalıydılar. Öyle ya, çok kızmış görünüyordu. Kim bilir şimdi neler diyecekti. Türkücü sunucu, bu yarattığı soru işaretinden çok memnun olmalıydı. O halkını iyi tanırdı. Sözü geciktirdiği kadar mühim olurdu sözü. Kendi etrafında bir döndü. Talebesini cezalandıracak bir baş öğretmeninin edasını göstermeye çalışıyordu. Konuşmaya başladı:

"Yav dostlar, biler misiniz ki, bu karı beni yüceltmek istermiş. Ule le le! Ule, sen kim olursen ki beni yüceltesin le? Beni yüceltmek

sene mi kalmış le? Ule, benim dağ gibi, memleket gibi seyircim var yav!"

Salonda alkışlar koptu. Biri iyiden coşmuştu:

"Ule, benimki gibi seyirci varken bana Allah'ımdan, Peygamberimden sonra yakın, kime düşermiş beni yüceltmek. Bak sen şuna haaa! Kendini bir şey bilmiş de beni de yüceltecekmış."

Salon inliyordu. Adamın küstahlığına, küstahlığa alkış tutanlara, böyle bir program olabildiğine kızgınlıkla daha fazla tahammül edemedim ve zap'ledim.

Ekranda muhtelif ebat ve belirsiz şekillerde kesilmiş kartonlara asılmış demir, teneke, paçavra kombinasyonu ile derlenmiş dekorun önünde bir genç kız, ellerini kollarını ne yapacağını bilemeden avaz avaz konuşmaya çalışıyordu. Belli ki sesini teatral bir tonda ayarlamak istiyordu ama karşısındaki ekrandan geçen sözcükleri algılamak zorluğu ile karşılaştığından sesine özendiği tonlamayı veremiyordu. Sert sessizlerde tiz, yumuşak seslilerde yüksek ve bas bir tonla inişli, çıkışlı inanılmaz detone bir sunuş yapıyordu. Hayretle, bu gencecik kıızı izledim. Saçları 1960'lardan esintili moda olduğu üzere, ortadan ayrılıp kulakları üzerinden yapıştırılarak iki yanından omuzlarına indirilmişti. Daracık, göbeğini açıkta bırakan triko bluzunun altında göbeğinden sallanan halkayı fark ettiğimde içim ürperdi. Ya bir yere takılsa, biri çekse, diye düşündüm. Makyajı ne yaşına, ne de sunduğu gençlik müzik programına hiç mi hiç uymuyordu. Ben bunları izlerken, onun da hayranlarından biri olmalı, telefonla bağlanmıştı. Ben konunun ana temasını kaçırmışım. Kaldığım yerden dinleyip anlamaya çalıştım.

"... Kılıçlamak için biliyorsun."

"Kılıçlamak ne demek?"

"Kılıçlamak yani.... Orjinal işte. Hani şey gibi..."

"Ne gibi yani. Yahu kardeşim, ne demek şu kılıçlamak işi. Anlat da biz de bilelim yani. Diil mi yani? Şimdi bak bütün arkadaşlar meraktalar yani nedir bu kılıçlamak diye?"

"Yahu söyledim işte, orjinal yani. Yahu hani demiyor muyuz, yüzyirmiye tırs mısın, diye. İşte anneme de bugün dedim de, o da sordu, beni anlamadı..."

Tanrım, diyorum, ben mi çok dünyadan koptum, yoksa anlama özürlü falan mıyım? Ne konuşmaya çalışıyor bu gençler, anlayamıyorum. Ama onlar birbiriyle anlaşıyor olmalılar. Böyle uzun uzadıya sohbet edebildiklerine göre bende bir eksiklik olmalı. Evet, bende bir şey olmalı. Türkücü sunucuyu da anlamamıştım az evvel. Halbuki o kadar insan alkışladı adamı. Bir de popçu, yerin dibine

geçirilmesine rağmen, ağzını açıp bir cevap vermedi kendisine. Kesin, bende bir farklı durum var, anlamakla ilgili. Dayanamıyorum, zâp'lıyorum.

Bağnaz kanallardan birinde bir çizgi filme rastlıyorum gecenin bu saatinde. Zoraki hareketlendirilmiş çizgi film kahramanları, kesik kesik robot hareketlerle uyuşmayan, tok, ruhani ses tonlamaları ile Ergenekon Destanını canlandırmaya çalışıyorlar. Efsane karakterlerinin söylemleri olmasa arka plânda çizilmiş olan durağan ağaç yapraklarının rüzgârdan eğildiğini, hareketsiz nehrin çağıl çağıl aktığını falan anlamamıza imkân yok. Belki de benim gözlerim iyi seçemiyor, diye düşünüyorum. Öyle ya aylardır, saatlerdir kompüterin ekranında bozulmuş olmalılar. Ama o ne? Ergenekon Dağlarında geçit aramaya giden kahramanımız, gürül gürül aktığı anlatılan ama benim üzerinde sadece mavi çizgiler gördüğüm ırmağın kenarında, yaprakları anlatıldığına göre deliller gibi savrulan ama benim gözlerime göre beyaz kağıdın üzerinde salt yeşil bir yuvarlak olarak duran ağacın gölgesinde namaza durmuyor mu? Ve tüm dualar ardı ardına sıralanıyor. İşte yavaş yavaş oynatmak üzereyim. Haydi bugünün dünyasından, lisanından, beğenisinden koptum diyelim. Gözlerim de bozulmuş, kabul. Geçmişle ilgili, tarihte okuduklarımı da mı hatırlamıyorum ben. Yani benim bildiğim Ergenekon Destanını yaratan ve yaşayan Türkler, Orta Asya'nın steplerinden dünyaya açılacak olan henüz o devirlerde şaman olan kavimlerdi. Bunu da mı yanlış biliyorum acaba, demeye kalmadı. Kahramanımızın etrafı köylüleri tarafından çevrildi ve hepsi, ona "Allah'ın izni ile, Allah adına" yapacakları yolculukta muvaffakiyet dilediler. Robot hareketli çizgi film karakterlerinden çeşitli sesler yükselirken kahramanımız atına atılıyordu:

"Allah yolunu açık etsin."

"Allah seninle olsun."

"Allah seninle."

Ve kahramanımız dağlara doğru atını sürerken, köyün yaşlıları avuçlarını göğse açarak, sadece "Allah" kelimeleri duyulan gerisi mırıltılarla, aynen ağacın sallanan yaprakları, akarsuların görünmeyen çağlıtları gibi görünmeyene, duyulmayana karışacak dualara geçtiler. Belki, kulaklarımda da bir problem vardı. Olur a, bir buçuk senedir film falan seyretmiyorum. Görmenin yanı sıra, duyma yetilerim de kaybolmuş olabilir. Ama bu son sahne artık tahammülümü aşıyor. Şaman Türk dedeleri robotik yürüyüşlerle, durağan resimler üzerinde yürüyerek köydeki büyük çadıra geri dönüyorlar. Karşılانیş aynen şöyle oluyor:

“Es selamünaleyküm!”

“Aleykümselâm!”

Şimdi anlıyorum. Bu tarih bilgisi gündüz çocuklar için fazla gelmiş olmalı. Zira onlar tarihi büyüklerinden daha taze biliyorlar.

Esprisi yıllarla süren bazı filmlerimizi hatırlıyorum da... Hani, İstanbul'un fethi filminde kollarında saatleri olan atlı süvariler, atların önünden geçip durduğu elektrik direkleri falan... İşte bu da öyle bir şey olmalı, diyorum. Yok canım, bu kadar da hata olamaz. Sanırım bütün olay bende: Ben bir buçuk senedir lisanımı, zerafetin, inceliğin, sanatın anlamını ve tarih bilgilerimi unutmuş olmalıyım. Ama deneyeceğim, inatla zap'leyeceğim. Bir zap! daha.

Yine tıklım tıklım dolu bir stüdyodan yükselen alkışlarla karşılayayım. Yüksek bir platformda kurulmuş sahnede, yine sahnelerden program sunuculuğuna geçmiş bir hanım sanatçımız var bu defa. Elleri, kolları, omuzları, kalçaları kıvrır kıvrır, kıpır kıpır. Oturuyor mu, yürüyor mu, yoksa yerinden havalanmak üzere mi belli değil. Belki iskemlesinde bir problem vardır, diye düşünüyorum. Karşısında oturan iki konuğuna sorular yöneltmekte. Konuklardan biri tek filmindeki erotik sahne ile flaş isim olmuş genç bir sanatçı. Diğeri de sahnelerde müzik icra eden bir delikanlı. Sunucu soru yönelteceği zaman daha da bir kıpırtılı oluyor. Sanki harfler, vücudunun belli eklemlerindeki hareketler sonucu sesleniyor da ağzından çıkıyor gibi. O arada kaşlar, gözler, saçlar, gerdan da hepsi ayrı ayrı bu kıpırtılardan nasibini almakta. Hiç bir şey konuşmak zorunda olmasa da rahat etse, diye düşünüyorum. Bacak bacak üstüne attığı ayaklarından yere basanı devamlı surette burun teması ile tempoda. Havadaki de dizine sinek konmuş da kovmak ister gibi bir ileri bir geri sallanıp duruyor. Kızcağız son derece rahatsız görünüyor. Yüzünde yayılan kocaman gülümsemeye rağmen onun adına tiklenmeye başlıyorum. Bir derdi olmalı, muhakkak. Hiç bu kadar vücudu sallanan insan görmemiştim. Hani malum bazı hastalık nöbetleri dışında. Hay Allah, reklâm arası olsa da kızcağız derdini halletse. Ya bir kaşıntısı var, ya çorabı kaydı, yahut içine bir şey kaçtı. Birden onun sorduğu soruya dikkat kabartmam gerekiyor. Eh doğrusu bravo, insan bunca kıpır kıpırken, konsantre olup akıllı bir soru yöneltecek, sonra aldığı cevaptan akıllı bir nokta yakalayıp onu cevaplayacak da şovunu canlı tutacak. Pes, Bravo! Soruyu sorarken, yine gerdanı her kelimedede bir sağa, bir sola yatıp, kaşları ve gözleri bir diğerinin aksi yönlere doğru aşağı yukarıya oynayarak, topuzundaki tüm lüleler ayrı istikametlere sallanarak konuşuyor. Bu arada,

ayaklarının temposu devam ve ayrıca eller de kucağında kavuşmuş vaziyette, avuçları sırası ile birbirinin içine vurarak konuşuyor:

“Eeeeeeeee?”

Bunca hareketten sonra böyle uzun bir “Eeeeeeee”den dönüp seyircilerine bir göz kırpmıyor. Diğer gözü de havalarda bir yerde takılıyor. İnanılmaz! Bu yoğun hareket temposundan sonra artık bir soru bekliyordum. Ama demek daha zamanı değilmiş. Hayretle bekliyorum. Bu kadar beklemeden sonra artık çok akıllı bir soru gelecek olmalı. Belki de zavallı genç aktristi şaşırtıp heyecanlandırmak istiyor. Öyle ya kendisi senelerin tecrübeli film sanatçısı aynı zamanda. Yine bütün sallantı ve kırıltılarını tekrarlıyor. Bu kez, biraz daha iskemlesinin önüne doğru kayıp yapıyor bu işi. Ağzını açtı... Bekliyorum... Evet, mühim soru geliyor olmalı... Yok, hayır. Yine seyirciye dönüyor. Ellerini havaya kaldırıp avuçları arasında kocaman bir şaplak patlatırken bağırıyor:

“Eeeeeeeeeeeeeeeee?”

Ardından kahkahayı basıyor. Afallıyorum. Ben hakikaten çok geri zekâlı olmalıyım. Ne oldu? Kim ne dedi? Neye gülüyor bu şarkıcı sunucu? Yok yok, kesinlikle bende bir anormallik olmalı. Çünkü seyircileri de katılıyor gülmekten. Sonra o genç aktris kız da, popçu delikanlı da herkes katılıyor. Aman Allah'ım, bana neler oluyor? Ben her şeyi anlamaktan bu kadar mı aciz kaldım bunca zaman? Kocam bana niye bir şey hissettirmedi? Nezâketinden olmalı. Yoksa bu kadar banalleştigimi herhalde o da fark etmiştir. Öyle ya, ben bir gecede bu hale gelmedim ya. Dehşet içindeyim. O ne? Yine konuşmaya hazırlanıyor sunucu. Durun bakalım. Belki geçen defa kulağım algılayamadı, kaçırdım komik olan şeyi. Zap'ping yapmadan inatla bekleyip keşfedeceğim şu komik sohbetin anlamını. Bizimki yine sallanıp, kıpırdanıp kollarını iki yana havaya doğru açarken, dudaklarını şımarık bir kız çocuğu tiplemesinde büzüyor. Bu arada lülelerini de iki misli sallamayı ihmâl etmiyor.

“Söyle bakalım şimdi bana!”

Bir kahkaha daha. Yine aynı poz ve devam:

“Söyle! Ama doğru söyle! Kız, niye o filmde öyle soyundun?”

Bir kahkaha daha. Seyirciye dönüp, büzük dudaklarla şaşkın bakışlar, ardından oturduğu yerde iki ayağı ile bir tepinme temposu...

Yok, yok, ben işin ucunu kaçırmışım. Ben hitap, soru, cevap adetlerini falan da unutmuşum. Ben de çok uzak bir yerlerde değil, bu memlekette büyümüştüm. Ama belki de annemle babamın beni

büyüttüklerini söyledikleri yer İstanbul, Türkiye değildi. Belki de bana doğruyu söylememişlerdi. Bir yanlış var hayatımda ama nereden kaynaklandığını çıkaramıyorum bir türlü. Genç aktrisimizden biraz buruk ama açık bir cevap geliyor:

“Yok yani, öyle değil. Yani ben sanat varsa soyunurum. Yani sanatsa olan şey, olur yani. Çıplaklık değildir o yani. Bu sanattır. Bu bana göre tabii ki yani.”

Sunucumuz, körpe aktristi sıkıştırmak niyetinde gözüküyor. Heyecanla iskemlesinin en ucuna kadar kayıp yerleştiriyor poposunu. İskemlenin arka ayakları neredeyse havaya kalkmak üzere. Ayaklarını yine yere vurarak tepinirken elleri ile de dizlerini dövüyor. Yani, kız çıplak film çevirdiyse anası dizini dövsün değil mi? Niye bu sunucu bu kadar tepiniyor onu hiç anlamıyorum doğrusu. Bilmem ki, kendimi daha iyi anlatmak için cümlelerimin sonuna bir de yani kelimesi yerleştirmem mi gerekiyor acaba? Yok, buna bu kadar kolay alışabileceğimi sanmıyorum. Tepinişler arasında soru patlıyor:

“Ayyyy! Yapma kız! Hadi doğruyu söyle. Yani şurda baş başayız. Yabancı yok yani.”

Yine seyircilerine dönüp göz kırıyor. Açık gözü yine havalarda bir yerde. Dudaklarını da büzüyor. Arkadan yine bir kahkaha. Seyirciler ona katılıyor. Konuk sanatçılarımız da... Herkes gülüyor.

Ben pes ettim... pes ediyorum. Ben kimim? Ben nereden geldim? Bunlar kim? Bu hangi lisan? Bütün bunlar bu kadar komik mi? Ben niye gülemiyorum? Gözlerim kararıyor, başım dönüyor... Aman Tanrım! sayın seyirciler ... Ne yani ne demek sayın yav! Bal gibi ule le lelele ben hafiften annadınız mı yüzyirmiye tırmak durumundayken hafiften kılıçlanarak, bu meşhur ablalar abiler gibi annadınız mı program eeeeeeelemek durumunda Ergenekon Destanından Selamünaleyküm'len zap'lerim hepinizi...

ÇOCUK ÖLÜMÜ TANIMAZ

Uemyeşil, derin bir ormanda minicik sincapları kovaladığı rüyası çok uzun sürmemişti. Uzaktan uzağa keskin bir çığlık, ağlama sesleri, dört yaşının masum rüyasını kâbusa çevirmişti. Ter içinde yatağında doğruldu. Minik, tombul ellerini yumruk yapıp, gözlerini ovuşturdu. Başucundaki kuş resimli küçük lâmbası yanıyordu. Omuzlarına dökülen bal rengi saç lülelerini alnından geriye iterken seslendi:

“Anne! Anneciğim!”

Aşağı katta olağan dışı bir şeyler vardı. Kapılar açılıp kapanıyor, yabancı seslerin tınısı yukarıya kadar geliyordu. Uzun geceliğinin eteklerini çekeleyerek, kepenkleri açık pencerenin kenarına kadar yürüdü. Bir yandan da uyku mahmurluğu içinde esnedi. Kapının önündeki polis arabasının ısıldağı, evi, sokağı, bahçedeki ağaçları panayır yeri gibi aydınlatıyordu.

Eteklerini tutarak, kapıyı doğru koştu. Koridorda, merdivenin trabzanına tutunup, ferforje parmaklıkların arasından aşağı kata baktı. Annesi, salondaki kanepede, elleri yüzünde hıçkırıklarla ağlamaktaydı. En yakın komşuları ona sarılmış, teselli etmeye çalışırken, iki polis memuru, şapkalı ellerinde, ayakta beklemekteydi. İçlerinden yaşlıca olanı, sakın, ağırbaşlı bir sesle, kendisini zorlayarak konuştu:

“İzdirabınızın büyük olduğunu biliyorum. Ancak, çok gecikmeden hastahaneye gelip cesedi teşhis etmeniz gerekiyor. Özür dilerim.”

Genç kadını kolları arasında bir bebek gibi yatıştırmaya çalışan komşu hanım ve kocası, polise işaretle işi uzatmamaları

konusunda bir uyarıda bulundular. Görevliler, selâm vererek çıktılar.

• Küçük kız, evlerinde bir facia yaşandığının farkında, gözleri ile babasını aradı bir müddet. Annesine bir şeyler olmuştu muhakkak. Çok canı yanıyor olmalıydı. Onu şimdiye dek hiç böyle görmemişti. Babası niye orada değildi yardım etmek için? Birden, küçücük kafasını, endişenin çaresizliği kapladı. Bağırarak merdivenlerden inmeye başladı.

“Anneciğim! Babacığım! Anne!”

Yetişkinler, derin bir uykuda olduğunu zannettikleri küçük kızın her şeyi izlemekte olduğunu anladıkları an, kendilerini toparlamaya çalıştılar. Genç kadın oturduğu yerden fırlayıp kızına doğru koştu. Onu kucağına alıp sımsıkı sarıldı.

“Gel bebeğim, gel canım.”

Kızının saçlarına gömülmüş yüzünden yaşlar iniyor, hıçkırıklarla sarsılıyordu.

“Hasta mısın anneciğim? Neyin var? Babam nerede?”

Küçük, uyku mahmurluğu içinde kafasına takılmış tüm soruları ardı ardına sıralıyordu. Tombul elleriyle annesinin yanaklarını avuçlayıp, burnunun ucuna bir öpücük kondurdu. Şefkati ile, annesinin bilemediği yaralarını sarmak ister gibiydi. Genç kadın, faciayı er geç çocuğuna izah etmesi gerektiğinin farkındaydı. Bunu ne kadar çabuk yaparsa o kadar iyiydi. Onun, merakla endişelenmiş çocuk saflığında pırıldayan iri mavi gözlerine bakarken, gerçeği söylemenin ne kadar yaralayıcı ve zor olacağını düşündü. Ama, bir kaç saat sonra sabahın ilk ışıkları ile beraber ev, yaşanan trajediyi uzakta tutamayacağı sahnelerle dolacaktı. Ani bir kararla, nefesini tutup bir çırpıda kelimeleri bıraktı dudaklarından.

“Baban... Baban artık bizimle olamayacak güzelim.”

Kızının sorularına fırsat bırakmadan konuşmaya devam etti.

“Baban artık cennette yavrum.”

Küçük kız, kollarını annesinin boynuna sararak ağlamaya başladı. Söylenenin anlamını çok iyi biliyordu. Daha önce, babaannesi de cennete gitmişti. Bunun, sevdiği insanı bir daha görememek olduğunu öğrenmişti. Hıçkırıklar arasında, burnunu çekerek isyanını dile getirdi:

“Ama bu gece eve gelecekti babam. Bana öyle demişti... Ama bana öyle demişti...”

Genç kadın, başını boynuna gömmüş dört yaşındaki naif bedenini derin bir acı ile sarsıldığını hissediyordu. Az önce,

kocasının kaybindan duyduğu büyük şok üzüntünün yerini, minicik evlâdının, çare veremeyeceği ızdırabına sadece seyirci kalıyor olmasının yangını almıştı. Adeta, beyni, yüreği kızgın demirlerle dağlanıyordu. Kızı kucağında, kanepeye oturdu. Komşusu, yaşlı gözlerini onlardan kaçırmaya çalışırken mırıldandı:

“Ben bir kahve koyayım bari.”

Küçük kız hıçkırıkları ile neredeyse nefessiz kalmış, tıkanmak üzereydi.

“Yapma bebeğim, ne olur böyle ağlama.” dedi, annesi. “Baban şimdi cennetten bizi seyrediyor, inan. Seni böyle görürse çok ama çok üzülecektir.”

“Ama, sen de demin ağlıyordun.”

Anne, avucu ile göz yaşlarını temizledi.

“Haklısın. Benim de ağlamamam lâzım. Babanı üzmeylem, daha fazla. Haydi canım, haydi sus artık.”

Küçük, on dakika kadar daha sessiz hıçkırıklara boğulduktan sonra bitap düşmüştü. Başı annesinin göğsünde, yorgun bir uykuya daldı.

O meş’um haberin geldiği dakikadan itibaren, evin hayatı başka bir yaşam çizgisine geçmişti. Birbirini deli gibi seven çiftin evi değildi artık. Çocuklarının sesi, kahkahası ile aşklarını perçinlemiş genç aşıkların yuvası değildi. Fırtınalı gecenin yolunda kaderi eve dönüşten vaz geçen erkeğin ardından, yüreği şahrem şahrem yarılmış, boşluğa düşmüş bir genç kadınla, hâlâ daha bir gece yarısı babasının dönüp de kendisini sarılarak uyandırmasını bekleyen mahzun küçük kız kalmıştı geride. Adeta, her an bitecek olmasını ümit ettikleri bir kâbusu yaşamaktaydılar.

O ilk gecedен sonra bir daha kimse ağlamadı. Genç kadın, çocuğunun hatırına ızdırabını yüreğine gömdü. Yatak odasına çekilip, gecenin sırdaşlığına sığındığı saatlere saklıyordu göz yaşlarını. Küçük kız ise, cennette rahat etmesi için kilisede töreni yapılan babasının tabutu ardından, bütün bu yaşadıklarının gerçek olmadığını hayâl ederek bakıp kalmış, içinde kopan fırtınaları kimsenin dindiremeyeceğine dair bir iç güdüyle, o andan itibaren sağır dilsiz kesilmişti. Ağlayarak, cennetten onu seyreden babasını üzme istemiyordu. Ama onu özlüyordu, hem de çok. Özellikle, uykuya gittiği saatlerde, annesinden sonra babasının da yatağına oturup, saçlarını okşadığı anları, o kocaman kuvvetli kolları arasında sarıp verdiği öpücükleri özlüyordu. Hayatından bir sıcaklık, emniyet hissi ve mutluluk uzaklaşıp gitmişti babası ile beraber. Küçücük dünyası içinde böylesine büyük bir kaybı neden kendisinin

yaşadığını, neden Tanrının onu bu kadar sevdiği birinden ayırmaya karar verdiğini anlamaya çalışıyor ama çaresizlik içinde, aradığı sevginin yokluğu ile, akmayan gözyaşları boğazında düğümleniyor, şakaklarına, minik yüreğine ağırlar giriyordu.

Babanın cennete yolculuğunun üçüncü gecesi idi. Küçük kız, yatağında, uykusuz dönüp duruyordu. Fırtınanın savurduğu ağaç dalları cama vurdukça ürperiyordu. Yağmur sesinden hiç böylesine korktuğunu hatırlamıyordu. Baş ucundaki lâmba açık olmasına rağmen bilmediği karanlık bir dünyada yolculuk yapıyor gibiydi. Aniden yatağından fırladı. Annesinin yanına gidip onunla yatacaktı. Koridorda ilerleyip aralık kapının önüne geldiğinde duraladı. Babası öldüğünden beri bu odaya hiç girmemişti. Pazar sabahları koşarak atladığı kocaman yatakta, anne ve babasının ortalarında, onların sevgileri ile sarmaş dolaş geçirdiği günleri hatırladı ve bomboş yatağa ürpererek baktı. Annesi banyosunda olmalıydı. Su sesi duyuluyordu. Yok. Hayır. Sadece su sesi değildi. "Tanrım! Tanrım!" kelimeleri hıçkırıklar arasında boğuluyordu. Minik adımlarla kapının iç tarafına doğru bir iki adım atıp, banyo kapısının aralığından içeriye gözledi. Annesi, ağlayarak, musluğun içinde bir şey yıkıyordu. Başını kapının pervazına dayayıp, sessizce izledi. Bu, babasının kaza günü üzerinde olan kazağıydı. Annesi hastahaneden dönerken yanında getirdiği poşette saklamış olmalıydı.

Genç kadın, kazağı adeta sevgilisini okşarcasına avuçları içinde sarıyor, üzerinde pıhtılaşmış kanlar suya karışırken gözyaşlarına boğuluyordu. Çocuk, ne kadar orada kaldığını bilmiyordu. Adeta zaman durmuştu. Annesi, musluğu boşaltıp dolduruyor, deterjan, şampuan eline ne geçerse bilinçsiz hareketlerle yeniden köpürtüp kazağı temizlemeye devam ediyordu. Bu, defalarca tekrarlandı. Sonunda ıslak kazağı büyük bir sevecenlikle sıktı ve sanki kocasının canlı bedenine sarılırcasına, kolları ile kollarını ve göğsü ile gövdesini kucakladı. Başını yan eğmiş, gözleri kapalı, dudaklarında buruk bir gülümseme ile ninni söylercesine sallandı iki yana kazakla beraber. Annesinin yüzündeki ifadeyi izleyen küçük kız o anda, babasının teninin son değdiği kazağa sarılmak, onun o sıcak kocaman dokusunun içine sığınmak ihtiyacını duydu.

Genç kadın mermer tezgâha yaydığı havlunun üzerine yerleştirdi kazağı. Son kez avuçları ile okşadı ve dudaklarından parmak uçları ile aldığı bir öpücüğü de sevdiğinin giysisine bıraktıktan sonra ışığı kapayıp, yatağına yollandı.

Küçük kız, geldiği gibi sessiz minik adımlarla kendi odasına döndü. Yavaşça yatağına girdi. Birden, babasına kavuşmakla ilgili

içinde ufak da olsa bir ümit, bir sıcaklık belirmişti. Yarını iple çekiyordu.

Ertesi gün, odasından hiç ayrılmadı. Yaşadığı şokun etkisinde sessizliğe gömüldüğünü söylemişti doktor annesine. Onun için hiç bir zorlama ile karşılaşmıyordu. Onu oyalamak ve iştahının açılmasını sağlamak isteyen annesi, tepsiler içinde sandviçler, kurabiyeler taşıdı durdu üst kata. Ama, çocuk, dilsizlerin dünyasında kaybolmuş gibi ilgisizdi. Yalnız kaldıkça, her fırsatta ebeveyn banyosuna koşuyor, kazağın kuruyup kurumadığını kontrol ediyordu.

Barbie bebeğini uyuturken, halının üzerinde kendisi de uyuya kalmıştı. Uyandığında, yatağında, üstü örtülmüş buldu kendisini. Kış akşamının erken saatlerde bastıran karanlığı çökmüştü pencerenin diğer yanında. Fırladı hemen. Doğru, yan odadaki banyoya koştu. Kazak orada değildi. Telaş içinde, adımlarının elverdiği nispette süratle merdivenlerden indi. Annesi, mutfaktaki yuvarlak ahşap masayı hazırlamaktaydı. Ocakta kaynayan yemeğin mis gibi kokusu ortalığı sarmıştı. Kurutucu kimseyi rahatsız etmeyecek bir tınıyla dönüp durmaktaydı.

Genç kadın, saçı başı karmakarışık, gözleri endişeyle açılmış kızına baktığında bir gariplik olduğunu sezmişti. Ona doğru kollarını açarak ilerledi ve hemen kucağına aldı.

“Ne oldu güzelim? Ter içinde kalmışsın. Rüya mı gördün yine?”

Başını iki yana salladı çocuk. Akmayan yaşlar, göz bebeklerini pırıl pırıl parlatmıştı.

Onun başını okşadı anne.

“Ohh! Canım benim. Neler yaşadığını çok iyi biliyorum bir tanem. Ama, başaracağız. Sen ve ben bunu beraber başaracağız bebeğim.”

Sonra, kasveti dağıtmak endişesinde, sunî bir neşeyle sordu:

“Şimdi söyleyin bakalım küçük prenses. Akşam yemeğinde ne istersiniz? Hamburger mi, kızarmış tavuk mu? Cevap yok mu? Peki öyleyse ikisini de pişiriyoruz. Canımız hangisini isterse onu yiyoruz. Oldu mu?”

Yemek, annenin tüm gayretine rağmen sessiz ve iştahsız geçti. Genç kadın, çocuğun suskunluğu karşısında onu belki de rahat bırakmasının daha iyi olacağı düşüncesiyle, sohbeti zorlamaktan vaz geçti. Kocasının kaybı için duyduğu ani üzüntünün yerini, kızının ruh halini tedavi etmek sorumluluğu ve endişesi almıştı bile. Lokmalarını, isteksiz çiğnerken, gözü, karşısında, başı iki avucunun arasında, düşüncelere dalmış kızındaydı. Daha önünde uzun yıllar

vardı. Onu, fiziksel ve ruhsal açıdan dünyanın en sıhhatli, en mutlu ve kuvvetli çocuğu olarak yetiştirmek istemişlerdi kocası ile beraber. Şimdi bu mücadelede yalnız kalmıştı. Hem de bu büyük ızdırabın getirdiği keder bulutları altında.

Kurutucunun durduğuna işaret zil sesi ile ikisi de düşüncelerinden sıyrıldılar. Küçük kız, birden, kaybettiği bir şeyi bulmuşçasına pırıltılı ve meraklı gözlerle makineye baktı. Anne ise önce yerinden kalkacakken, vaz geçti. Küçüğün yanında, o kapağı açmak istemiyordu.

“Haydi, artık doyduysan kalkalım istersen. Bir çizgi film seyredebilirsin. Belki dondurma da istersin. Ne dersin, şöyle muzlu, kremalı, şokolalı kocaman bir dondurmaya?”

Çocuk, her zaman uğruna odasının tüm oyuncaklarını toplamaya hazır olduğu dondurmaya dahi ilgi çekici bulmuyordu artık. Başını iki yana salladı yine. Saç lüleleri dalgalandı, küçük başının etrafında.

Anne sabırla gülümsedi.

“Peki o zaman. Belki de çikolatalı bisküvi ile süt istersin.”

Cevap değişmedi. Baş, inatla, olumsuzluk işareti veriyordu.

“Tamam. O zaman sen filmini seyrederken, ben de mutfağı toplayayım. Sonra da, yatmadan evvel bir masal okuruz.”

Hâlâ daha yerinden kalkmayan kızını daha nasıl oyalayabileceğini düşünürken kapı çaldı. Peçetesini katladı. Kızının yanağını okşadı.

“Şimdi gelirim canım.” dedi.

Annesi mutfaktan çıktığı an, küçük kız, yastıklarla desteklenmiş iskemlesinden kayarak indi. Kurutucunun yanına koştu. Yüreği hızla atıyordu. Babasının kazağı işte oradaydı. Kapağı açtı. Yüzünde kocaman bir gülümseme ile, kurutucunun sıcaklığından aldığı kazağı kucakladı.

Aynen, bir gece evvel annesinin yaptığı gibi, kazağa babasının canlı gövdesine sarılırcasına yumuldu. Onu öpücüklere boğdu.

“Babacığım... Canım babacığım. Beni bırakmadın, biliyordum...”

Annesi kapı ağzında, komşularından biri ile konuşmaktaydı. O geri dönmeden babasına sahip çıkmalıydı. Onu yeniden bulmuştu ve artık kimse ayıramazdı. Kazağı, süratle başından geçirmeye çalıştı. Giydiği anda, kazağın beli, ayak ucunda etek olmuş, kolları uzayıp yere değmişti. Mutfağa geri dönen annesi, hayretle açılan gözlerle kızına baka kaldı.

“Bebeğim, neler oldu?”

"Babam... Babam geldi anne."

Genç kadın, ağlamamak için kendisini zor tutuyordu. Onun, kendisine kat be kat büyük gelen kazakla sarılı vücudunu kucağına aldı ve oturma odasına geçti. Babasının artık gelmeyeceğini, gelemeyeceğini ona izah edebilmeliydi. Bunu başaramazsa, kızının ileride daha büyük ruhsal problemlerle karşılaşacağından korkmaya başlamıştı. Ancak, onun hassas duygularına yasaklayıcı bir anlayışla yaklaşmak istemiyordu. Aslında ne yapacağını bilemiyordu. Çocuğunun istikbâli ile ilgili olabilecek problemleri ve çarelerini düşünürken hiç böylesine zorlu bir gerçek aklına gelmemişti. Çaresizlik içindeydi. Böyle anlarında hep yaptığı gibi susmayı tercih etti. Başını, kızının saçlarına gömüp sevgisi duyulan bir öpücük kondurdu. Gözlerini şöminenin ateşine diktiğinde, alevlerin, ızdıraplarını, büyük acılarını aynı odunları yaladığı gibi alıp götürdüğünü düşledi. Küçük, babasının kazağının içinde olmaktan duyduğu mutlulukla, kollarını annesine sarmış, gecelerden beri ilk kez huzurlu bir uykuya yollanmıştı.

O gece, çocuğunu tatlı uykusundan uyandırmamak için kazak ile yatırdı anne, yatağına. Ama ertesi sabah olduğunda küçük kız üzerini değiştirmek fikrine katiyen yanaşmadı. Ne o akşam, ve ne daha sonraki gün. Ve ne de takip eden geceler. Babasının kazağının geniş gövdesi içinde, onun yerlere uzayan kollarını okşayıp, öperek, sanki babasının gerçek canlılığını, sıcaklığını, sevgisini, öpüşlerini hissediyormuşçasına yaşamaya başlamıştı. Evden çıkmak ve arkadaşları ile oynamak istemiyor, çok az konuşuyordu. En sevdiği çizgi filmler bile çok önemli değildi. Tek ilgi odağı artık onun olan babasının kazağıydı. Bütün günü, oturduğu bir köşede, kazağa sarınıp, hafif bir sesle onunla konuşmakla geçiriyordu. Gece yatmadan evvel annesine iyi geceler diledikten sonra, da hayâli babası ile öpüşüp uykuya dalıyordu.

Doktor, bir müddet üstüne varılmaması gerektiği tembihlemişti. Genç anne yine de çok tedirgindi. Kazak, kızının ayrılmaz bir parçası olmuştu. Her akşam banyosunu yaparken, kendisinden uzaklaştırılır korkusu ile, banyo iskemlesine bıraktığı kazağı gözleri ile takip ediyor ve kurulanır kurulanmaz yine onu giyiyordu. Bir kaç kez kazağı en azından yıkamak amacı ile kendisinden almak isteyen annesine yapmadığı hırçınlığı bırakmadı. Kendini yerden yere atarak çığlıklarla ortalığı birbirine kattı. Genç kadın sonunda, çareyi, onu kazağı ile beraber banyoya sokmakta buldu. Yıkandıktan sonra kazak kurutucuya atılıyor, küçük kız o arada bornozuna sarılı vaziyette, mutfaktaki iskemlesinde, gözleri makinenin penceresinde sabırla bekliyordu.

Kış bitti, yaz geldi. Kazak yine küçük bedenini koruyucusuydu. Kavurucu sıcaklara, çok kez insanı bunaltan havaya rağmen, o hiç şikâyet etmeden babasının tenine son değen dokuyu sahiplenmekteydi. Psikoloğu bir kaç denemeden sonra, çocuğun daha kaybını kabullenmeye hazır olmadığını belirtti. Kendi haline bıraktılar. Onu daha fazla yaralamak istemiyorlardı.

Okul zamanı geldiğinde, günlük ne kıyafet giyecekse, ancak ve ancak üzerine kazağını geçirdiği takdirde buna müsaade etti.

Aradan yıllar geçti. Küçük kız büyümüş, kazak devamlı giyilip, yıkanıp kurutulmaktan aşınmış, çekmişti. Gece gündüz giymekten vaz geçmişti ama yine de beraber sayılırlardı. Kıyafeti her ne olursa olsun, sırtına kazağını alıyordu. Derslerde kucağında, gece uyurken yastığının üzerinde tutuyordu. Oyunağında emniyeti bulan bir bebek gibiydi. Yaşamı için gereken tüm sevgi nefesi, güvencesi o yün dokusunun ilmeklerine takılı kalmıştı. Dört yaşının o kâbus gecesinde yaşamı değişip sessizliğe gömülen o çocuktan fazla uzaklaşmamıştı. Sakin, gürültüden uzak, kendi kendine yeten bir karakter geliştirmişti. Patırtıcı, ortaya çıkmaya çalışan çocuklardan değildi. Buna mukabil, derslerinde son derece başarılıydı. Anne, annanne ve dedesinden oluşan yakın sevgi çemberi ona yetiyordu. Onun dışında, kendisi ile baş başa kalmaktan, babasının kazağına sarılıp onun hayâlini kurmaktan son derece memnundu. Özellikle de, herkesin kendisini yalnız zannettiği bu saatleri çok seviyordu. Yıllardır gerçek görüntüsünü, sesini, dokunuşunu, sarılışını delicesine özlediği babası ile ruhsal düş çizgisinde buluştukları anları hiç bir şeye değişmezdi.

Çocuğun fiziksel ve eğitimsel gelişmesindeki pozitif gidiş, annesinin ve doktorların çok üstüne düşmelerinden onu korumuştur. Başarılı, yaşından umulmayacak derecede ölçülü, olgundu. Ancak, kazağın, onun hayatının üzerinde derinden derine büyük etkisi olduğu aşikârdı. Kendisi de bunun baskısını ve rahatsızlığını hissediyor olmalıydı ki, yaşının gereği katılması gereken grup eğlencelerinden, yaş günü partilerinden, kamp maceralarından uzak duruyor, bu ilişkilerden adeta korkuyordu. Sosyal yaşamı seçtiği takdirde, kazağının alay konusu olabileceğini, bunun kalbini ne kadar çok kıracağını hissediyordu. Onun arkadaşına, eğlenceye ihtiyacı yoktu. Evinde, odasında, kendisine ait o küçük ama ruh ve hayâl alemi geniş dünyasında çok mutluydu. Daha fazla sevgiye de gereksinim duymuyordu. Annesinin gerçek, babasının düşsel sevgileri ona yetiyordu. Bir çok arkadaşının sevilmediği kadar sevildiğini ve gözetildiğini hissediyordu. Üstelik onu kollayanlardan biri de cenneteydi. Babasının kanatlarını,

kendisini korumak için açtığını görebiliyordu. Hakikat ve hayâllerinden derlediği bu hayat görüşü ile, gerçekten de çok çocuktan daha huzurluydu.

Annesi, onun konuşmayı ve kabullenmeyi reddettiği gerçeği, her hangi bir psikologla halledemeyeceğinin farkına varmıştı artık. Buluğ çağını yaşadığı o zor dönemde bile, sakın bir zekâ tavrı ile, doktorların iç dünyasına yaklaşma çabalarına set çekmeyi başarmıştı.

Çok kez, kızının keşke isyankâr, hırçın olmuş olmasını diliyordu genç kadın. O zaman tedavisi daha kolay olacaktı belki de. Çocuğunun bu içe kapanık sükûnetinin ve sulh içinde gözüken dünyasının aslında iyi hazırlanmış bir tiyatro sahnesi olduğunun farkındaydı. Perdenin ardında fırtınalar kopuyor, akmayan gözyaşları yaranın içine dolup, onu derinleştirmeye devam ediyordu. İleride, bir erkekle ilişkilerini, evliliğini, anneliğini, tüm hayatını etkileyecek bu yarayı açığa çıkarması için kızına yardımcı olmaya yeminliydi.

Sonunda arkadaşlarından birinin eşinin bu işi üstlenmesine karar verdi. Ancak, psikoloğun yaklaşımı kesinlikle bir doktor gibi olmayacaktı. Genç kızın, anında kendisini kapayacağını biliyorlardı.

Terapi, bir dostluk havası içinde gizlice başladı. Sık sık beraber yenen akşam yemekleri, hafta sonu piknikleri, göl kıyısına hafta sonu ziyaretleri, iki aileyi gittikçe yaklaştırmıştı. Dışarıdan bakıldığında harika vakit geçirdikleri izlenebilirdi. Ama, kazak hep orada, kızla beraberdi. Sohbetlerin arasına belli belirsiz, muhtelif sebepler yaratarak babası ile ilgili konuşmalar serpiştirilmeye başlandığı anda da, kazağına sarılıp, orayı terk ediyordu.

"Bunu halletmenin zamanı geldi." dedi, bir gün, doktor arkadaşı genç kadına. "Hayatı boyu, babasının ölümünden kaçarak yaşayamaz. Gittikçe içine kapanacak. Herkesi, her beraberliği, babası ile arasına giriyor inancı ile hayatının dışında bırakacak."

Gölün üzerine uzanan ahşap verandada, yaz akşamına yaklaşan saatlerin munis sıcaklığına rağmen kazağını sırtına geçirmiş olan genç kız, ayaklarını altına alıp, sallanan hazeran iskemlenin derinliğine gömülmüştü. Başı sol omuzunda, gözleri kapalı, iç dünyasına yolculukta idi.

Kapı eşiğine dayanıp bir müddet onu izleyen doktor, piposunun ateşini tazeledikten sonra ilerledi. Genç kızın tam karşısına, verandanın trabzanına oturdu. Onun rüyadan uyanmış gibi açılan gözlerine gülümseyerek baktı.

"Rahatsız etmiyorum, umarım." dedi.

Kız, tebessümle, başını iki yana salladı.

Piposundan bir nefes alan doktor, çevrede gözünü gezdirdikten sonra sordu:

“Burada mutlu musun?”

“Niye olmayayım ki?”

“Senin yaşında çok genç için fazla sakın ve yalnız bir yer sayılır da ondan.”

“Hayır, ben çok mutluyum.”

“Hiç kendine arkadaş aramıyor musun?”

“Arkadaşlarım var.”

“Ama onlarla hiç vakit geçirmiyorsun.”

“İhtiyacım yok ki.”

Doktor, piposundan tekrar derin bir nefes aldı. Genç kızın yanına bir iskemle çekip oturdu. Babacan bir sesle konuşmaya devam etti;

“Her gencin, kendi yaşlıları ile vakit geçirmeye ihtiyacı vardır.”

Diğeri sükûnetle gülümsedi.

“Ama benim yok.”

“Farkındayım.”

“Hem annem var hep yanımda. Sonra sizler varsınız. Benim arkadaşlarım sizlersiniz.”

Doktor, ayağa kalkıp selâm verir gibi yaptı.

“Çok teşekkür ederim genç hanım. Bu şahsen benim için büyük iltifat.”

Tavri ve ses tonu, kızı güldürmüştü. Ona sevecen gözlerle baktı.

“İnanın, şaka söylemiyorum. Sizler benim en yakın arkadaşlarımsınız.”

Doktor, yeniden ciddileşmişti.

“Böyle düşünmene gerçekten çok sevindim. Ama öyleyse, arkadaşlığımızın gereklerini yerine getirmiyoruz demektir. “

“Neden?”

“Gerçek arkadaşlar her şeylerini paylaşırlar.”

Genç kız, yıllardır bir çok pedagog ve psikoloğu kendinden uzaklaştırmayı başardığı zekâsı ile, sanki duyduklarının nereye gittiğini anlamamışçasına, yine sevimli yüz ifadesi ve tatlı ses tonu ile, dünyanın en dertsiz insanı tavrıyla konuştu:

“Ama sizler benim her şeyimi biliyorsunuz. Anlatacak başka bir şeyim yok ki.”

"Buna inanmam. Herkesin, her zaman, bir yakın dostuna anlatacak bir şeyleri vardır."

Kız bir kahkaha attı.

"Ama benim gerçekten yok. Siz de biliyorsunuz. Okula gidiyorum. Eve geliyorum. Annemle yemek yiyorum. Hafta sonları sizlerle hep beraberiz. İnanın yaşadığım başka hiç bir şey yok, anlatacak."

Doktor, onun, iskemlesinde biraz sinirli sallanmaya başladığını fark etmişti. Oturduğu yerde öne doğru gelerek, yüzüne baktı.

"Emin misin?"

O hâlâ daha kendi küçük oyununu oynamaya kararlıydı. Gülümsemeye çalıştı:

"Oğlanlardan bahsediyorsanız, özel biri yok."

"Hayır, oğlanlardan bahsetmiyorum."

Henüz olgunlaşma çağının başındaki kızın, sinirlerine ve duruma ne kadar hakim olduğunu görmek şaşkınlık vericiydi. Halbuki doktorun amacı, onun yarasını deşip, iç dünyasının ızdırabını, isyanını yüksek sesle haykırmasını sağlamaktı. Buna, temkinli yaklaşmaktan yanaydı. Ama, olay tahmin ettiğinden daha yavaş gelişeceğe benziyordu. Kız, kelimelerle oynuyor, konudan uzak kalmayı büyük bir yetenekle beceriyordu. Kaldı ki, her an konuşmayı bırakıp oradan ayrılabilirdi.

Doktor, yavaşça elini uzatıp, onun gittikçe daha sinirli hareketlerle salladığı iskemlesini durdurdu. Tok, kararlı bir sesle devam etti:

"Oğlanlar değildi söylemek istediğim. Ama hayatında muhakkak özel biri vardır, değil mi? Herkesten daha özel olan biri."

Kelimelere basarak devam etti:

"Baban gibi."

Genç kız aniden kasılganmıştı. Toplayıp oturmuş olduğu bacaklarını kımıldatıp, yerinden kalkmak için davrandı ama bir ağırlık onu gerisin geriye iskemlesine bağladı sanki. Kollarını gövdesi etrafında sıkı sıkı sardı. Parmakları, vücudunun iki yanında, kazağına adeta yapışmıştı. Doktor, uzun zamandan beri beklediği reaksiyon anını yakaladığını hissediyordu. Bundan sonra, yaşanacaklar, ya amacına ulaşip kızın sorunlarını dışarı vurduracak, ya da onu tamamen küstürecekti.

Doktor, yerinden kalktı. Purosunu ahşap parmaklığın üzerine bırakıp, onun tam karşısında dizlerini kıvrarak çöktü.

"Baban çok özel senin için, öyle değil mi?"

Kızın gözlerinde, köşeye sıkıştırılmanın getirdiği nefret göz yaşları oynayıyordu. Ama ağlamamaya yeminliydi. Bugüne kadar atlatmıştı bu konuyu. Şimdi yine becerebilirdi. Konuşmaya çalıştı. Sesi, genizden ve boğuk geliyordu:

“Artık konuşmak istemiyorum.”

Kazağına, sanki soğuk nöbeti ile titrercesine sarılıp, gözlerini yumdu. Açıkça, kendisini dış dünyaya kapadığını anlatmak istiyordu. Doktor, onun yeniden düş dünyasında yok olmasını istemiyordu. Nazik ve yumuşak bir sesle üsteledi:

“Ama, az evvel en iyi arkadaşlarından biri olduğumu söylüyordun.”

“Vaz geçtim.”

“Ayağa kalkıp trambzana oturdu, doktor.

“Demek öyle.” dedi, “Neden açıkça korktuğunu itiraf etmiyorsun?”

Kız, gözlerini açmadan, başı göğsüne eğik, sesini yükseltti:

“Ben korkmuyorum. Hiç bir şeyden korkmuyorum!”

Diğeri, küçük rakibi ile aynı oyunu, onun üslubu ile oynamaya kararlıydı. Sesinin alçak, sabırlı ve inatçı tonunu hiç değiştirmeden tekrarladı:

“Yo, hiç de değil. Sen korkuyorsun. Hem de çok.”

Kız, bedenini, kızgınlıkla öne arkaya hareketlendirip, iskemlesini sallamaya başladı. Bu arada derin derin soluklar alıyordu. Doktor, artık kontrolün eline geçmeye başladığını hissediyordu. Onun sinirli hareketlerini görmezlikten gelerek piposundaki ateşi tazeledi. Bu arada gözleri hep, kızın üzerindeydi. Anlık bir hızla iskemlesinden kalkıp uzaklaşmasını her ne şartla olursa olsun, engelleyecekti.

Doktor, düşünceli ve üzgün ama hakim bir sesle onu yaralamaya devam etti:

“Korkmak çok normal bir duygudur. İnsanın sevmesi, kızması kadar normaldir. Herkesin korkuları vardır hayatta. Ama hayatın gerçeklerini kabul etmemek ayrı bir korkaklıktır. Ve korkak insanlar mutlu olamazlar. “

Kız, bu münakaşayı artık bitirebilmek ümidi ile mırıldandı:

“Ben korkak değilim.”

“Aa, evet. Sen bir korkaksın küçüğüm. Hem de çok büyük bir korkaksın. Yaşın büyüdükçe de daha büyük bir korkak olmaya devam edeceksin.”

Onun iskemlesinin kollarına abanıp yüzüne doğru eğildi. Bir eli ile kemikleri kasılmış narin yüzünü çenesinden tutup kendisine bakması için zorladı:

“Aç gözlerini, bana bak.”

Sesini bir ton yükseltti:

“Bak diyorum! Etrafına, gerçeklere bak!”

Gözlerini açtı genç kız. Ama bakışlarını gölün lacivert derinliğine gönderdi.

“Gördüğümünden başka göreceğ bir şey yok etrafımda.” dedi.

“Evet var. Hem de çok. Üstelik herkesin görmediği şeyler var senin gördüğün. Anılar var. Babanın anıları.”

Çocuk, on senedir iç dünyasında mücadelesini verdiği eksikliğinin ilk kez böylesine yüzüne vurulmasının, hep övülürken adeta hakarete uğramasının şoku ile gergin, gözündeki yaşların akmasını engellemek için derin nefesler alıp, avuçlarını sıkıyordu. Aniden, yüreğinde bir yanardağın patladığını hissetti. Bağırđı:

“Ondan konuşma! Bahsetme ondan!”

“Kimden? Kimden bahsetmemi istemiyorsun? Söyle haydi.”

Doktor, geri çekilmeden, onun yüzüne doğru sesini daha da sertleştirerek devam etti:

“Söyle! Haydi! Eğer, dediğın gibi, korkak değilsen telaffuz etmelisin o ismi. Kimin ismini söylemekten korkuyorsun?”

Yerinden fırlamak üzere ani bir hareket yaptı ama doktorun mengene gibi elleri omuzlarını yakalamıştı bir kere.

“Hiç bir yere gitmiyorsun. Bu konuşma bitene kadar yerimizden kılmıdamayacağız. Ne sen, ne ben.”

“Ben konuşmak istemiyorum.”

Artık, gözyaşlarına hakim değildi. Avucu ile yanaklarını sildi. Sonra, ellerini telaşla kazağının altına soktu.

Doktor, onun bileklerinden tutup, ellerini dışları çıkardı.

“Çık şu sığınağından artık. Seni bütün hayata karşı koruyamaz bu kazak.”

“Beni babam koruyor.”

“Baban yok artık. Bunu sen de biliyorsun. Hem de uzun zamandan beri yok.”

Kız, ağlayarak bağırđı:

“Hayır, babam burada. Hiç bir yere gitmedi o.”

İskemlenin koluna sertçe vurdu eli ile, doktor.

"Baban öldü."

Hıçkırıklar içinde başını salladı.

"Hayır! Hayır! Babam hep benimle. Hiç bir yere ayrılmıyor. O hep benimle. Beni kucaklıyor, sarılıyor bana. Her yerde benimle beraber o."

Doktor, yeniden yumuşak sesine hakimiyet kazandırmıştı. Onun ellerini kendi avuçları arasına alarak okşadı.

"Babanı ruhen bu kadar yakında hissetmen çok güzel canım. Elbette, manevi dünyalarımızın bu zenginliğe ihtiyacı var. Ama fiziksel olarak onun bu kazakla yaşamadığını artık kabul etmen gerek."

Genç kız, aniden zapt edilmesi zor bir güçle yerinden fırladı. Kazağının kollarını çekiştirerek çılgınlar gibi bağırmaya başladı:

"Hayır! Hayır! Babam beni bırakmadı. Hiç bırakmadı! Anlıyor musun? "

Başını, saçlarını savuruyor, kaçıp eve girmekle, orada düşmanına isyanını haykırmak arasında bocalıyordu.

Doktor, onu istediği ruh haline getirmekten memnun, sakın bir sesle yaklaştı. Ellerini kazağın eteklerine doğru uzattı.

"Şimdi bu kazağı çıkaracağız beraber."

Diğeri bunu duyunca, iyiden sarıldı bedenine.

"Hayır! Onu benden alamazsın. Alamazsın!"

"Baban öldü. Buna ihtiyacın yok babanın sevgisini hissetmek için. Anlıyor musun beni? Çıkar onu üzerinden."

"Senden nefret ediyorum. Nefret ediyorum senden!"

Bütün arzusuna rağmen oradan kaçamıyordu. Dört yaşından beri babasının yokluğu direkt "ölüm" kelimesi ile vurulmamıştı yüzüne. Bu yepyeni bir ızdıraptı ve işin garip yanı, bu acılı halinden gizliden gizliye garip bir tatmin bulmaya başlamıştı: Onca sene ağlamadan, hakkında konuşmadan, hiç gözyaşı dökmeden geçiştirdiği gerçeği ilk kez duyuyormuşçasına, acısına hakkını vermek yüreğine isyanla beraber bir ferahlık esintisi getirmişti. Babasının ölümünü ilk kez böylesine derin bir yara ile hissediyordu.

Kolları bedeni etrafında, sanki kasılmış bir sarılışla yere, dizlerinin üzerine çöktü.

"Baba! Babacığım! Babacığım!"

Doktor, gözündeki yaşlara zor hakim olarak onun yanına yere oturdu ve mengene gibi daralmış narin kollarını açtı. Ağlama

nöbetindeki, hıçkırıklarla kasılan vücudunu kolları arasına alıp, şefkatle sardı.

“Ağla, ağla bebeğim. Ağlamak sana iyi gelecek. Dilediğin kadar ağla.”

Sonra, onu, sanki bir bebeği uyutur gibi kolları arasında sallamaya başladı.

Evin içinde, iki genç kadın, pencerenin önünde tülü kendilerine siper almışlar, gözyaşları içinde olanları izlemekteydiler.

Güneş, gölün ufkunda kızılık bırakarak çekilmeye başlamıştı. Kızın gözyaşlarının dinmesi uzun bir zaman aldı. Artık yorgun düşmüştü. Hıçkırıkların kestiği kelimeler döküldü dudaklarından:

“Hiç... böyle... ağlamamıştım...”

Gülümseyerek ona baktı doktor.

“Çok iyi yaptın.” dedi, “Bu, yapabileceğin en iyi şeylerden biriydi. Şimdi bir adım daha ileriye gideceğiz.”

“Nedir o?”

“Şu kazağı çıkaracağız.”

Yine o problemlili bakış belirmişti gözlerinde.

“Göreceksin. Babanın sevgisini bu kazak olmadan da duyabileceğini göreceksin.”

Onun şüphe dolu gözlerine baktı, en ikna edici tavrıyla:

“Söz veriyorum.”

“Ya gücenirse?”

“İnan bana. Baban bundan mutluluk duyacak. O da senin ruhen sıhhatli, hayat dolu bir genç kız olmanı isterdi. Sana söz veriyorum, ben de hep yanında olacağım bundan sonra.”

Kız, tereddüt içinde, kazağını tuttu. Bir an için vaz geçip yün dokusunu okşadı. Sonra doktorun da yardımı ile ağır ağır çıkardı başından. Aniden, karlı dağda çıplak kalmışçasına titreyerek sarsıldı küçük kız. Hemen kazağa uzandı can havli ile. Doktor yavaşça çekti elinden.

“Seni ısıtan bu değil bebeğim.” dedi, “Seni koruyan da bu değil. Göreceksin. Bunsuz da yaşayabileceksin. Kendine güvenmeyi öğrenmelisin. Gerçekleri cesaretle kabul edersen, kuvvetin artar hayatta. Kendine bu fırsatı tanımalısın. Lütfen, haydi, bırak şunu.”

Kazak elinde, ağır ağır kalktı. Kızın elinden tutup onu da kaldırdı. Kolunu onun omuzuna atıp korkuluklara doğru yürüttü. Kızaran suya bakarak konuştu:

“Gerçeklerimizden ayrılanları, anılarda yaşatabilmeliyiz. Şimdi senin de yapacağın bu olacak.”

Sonra kazağı onun eline verdi.

“Haydi, at onu suya.”

Kız, irkilerek baktı.

“Atayım mı?”

“Evet. “

“Ama onsuz ne yaparım ben?”

“Bu kadar küçümseme gücünü bebeğim. Zaten bunu, kendi kendine kuvvetini ispat etmen için yapıyoruz. Haydi, derin bir nefes al. Ve at onu sulara. Bırak gitsin. “

Küçücük bir kızken, dört yaşının naifliğinde, gerçeğini yaşayamadığı babasının kaybını şimdi yaşıyordu. Elinde tuttuğu sanki babasının hayatıydı, bedeniydi. Babasının sevgisi, öpücükleriydi. Gözlerinden yaşlar akıyordu. Yine de tekrar emin olmak arzusu içindeydi. Mırıldanarak sordu:

“Babam öldü değil mi?”

“Evet canım, baban öldü.”

“Bir daha hiç dönmeyecek.”

“Evet. Bir daha hiç dönmeyecek.”

Avuçları içindeki kazağı, korkulukların üzerine kaldırdı ve ince uzun parmakları arasından bırakıverdi suların içine.

“O zaman sen de gidebilirsin.” dedi, neredeyse duyulmayacak bir sesle.

Çekilen güneşten arta kalan sarı kızıl ışıklarla minik hareler yaparak oynayan göl suları üzerine, kollarını açıp düştü kazak. Sonra yavaş yavaş suyu emdi, emdi ve az ötede, kızilla sarı çizginin birbirine karıştığı su tepciğini öperek yok oldu laciverdin koynunda.

“Babam gibi o da öldü.” dedi.

“Ama, onları hep hatırlayacağız.” dedi doktor, onun başını öperek.

Kızın gözleri hâlâ daha sulardaydı.

“Şimdi anı mı oldular?”

“Evet, canım.”

“Anılar unutulmaz değil mi?”

“Unutulmaz bebeğim, hiç unutulmaz.”

Gölün sularına, verandaya kızıl lacivert akşam inmişti. Sıcak bir yaz esintisi yüzleri okşadı. Dört yaşından beri ilk kez kazaksız üşümüyordu.

ALTIN HÖRGÜÇLÜ DEVE

Bir varmış, bir yokmuş, pireler hammal iken, develer berber iken, ben ninemin beşiğini tıngır mıngır salları iken, kıtalardan birinde komşu iki ülke varmış. Bu ülkelerin var olduğu zaman öylesine bir zamanmış ki, sırf pireler, develer değil, tüm hayvanlar çok önemliymiş. Tüm yaşam tarzı hayvanların dünyasından yola çıkılarak kurulmuş. Hayvanların tümü, Tanrı vergisi kutsal yaratıklar olarak insanların dünyasını etkiliyormuş. Öylesine önemli ve mukaddesmiş ki hayvanlar, insanlara onlardan her hangi birinin cins adıyla hitap edilmesi hiç yadırganacak, gücenip kızılacak bir durum yaratmazmış.

Bu iki ülke birbirine komşuymuş da, komşu olduklarını bilmezlermiş. Zira aralarında kocaman dağlar ve dağların arasında da bir deniz varmış. Üzerinde yaşadıkları topraklar, küçük nüfuslarını rahatlıkla besleyecek berekette, iklimler ılıman ve keyifliymiş. Rahatları öylesine yerlerindeymiş ki, ne sert rüzgârları kesen o koca dağların arkasını, ne dağın tepesinden görünen denizin ötesini merak ederlermiş. Oldukları yerden uzaklaşmak kadar, kendilerini de ziyaret edebilecek yabancılardan korkarlarmış. Sınırları dar ama bereketli topraklarını eker, biçer, akarsularında serinler, gecelerini şölen ateşleri ile aydınlatırlarmış. Her ikisinin de şarkısı, türküsü, deyişi bolmuş. Her iki ülkenin insanları da, dünya var olduğundan beri oldukları yerde bulunduklarına inandıklarından, hiç biri "Biz kimiz? Nereden geldik? Kimlerdeniz?" merakına kapılmamış. Hatta ülkelerine isim vermek gereği dahi hissetmemişler. Zira, kendilerinden başkaca kimseye kendilerini tanıştırmak zorunda değillermiş.

Ta ki, ülkelerden birinden bir kendini bilmez sivri akıllı, dağın öbür yanını merak edene kadar. Ne zaman bu akli evvel, iki dağ, iki vadi ötedeki suyun kenarında öbür ülkenin bir başka akli evveline rastlamış; işler veçhe değiştirmiş. Önce korkak gruplar halinde tam aralarında kalan topraklarda birbirlerini uzaktan uzağa seyretmeye başlamışlar. Sonraki gruplar biraz daha birbirine yaklaşmış. Nihayet bir gün yüz yüze gelmişler.

O güne dek bir başka kavimle ilişkileri olmadığından, her iki taraf da oldukça şaşkınlarmış. Saldırınsınlar mı, sarılınsınlar mı, tedirgin, bir müddet öylece birbirlerine baka kalmışlar. Bu bakışma öyle uzun sürmüş ki, güneş batmış, gece vadinin soğuğu bastırmış, güneş yeniden doğmuş. O esnada, uzaktan beliren bir deve sürüsü yanı başlarına kadar gelmiş. Her iki taraf da deveyi mukaddes bildiğinden bunu hayra yormuşlar. Hele deve başı, homurtularla gelip, her iki tarafın reislerinin yanaklarını yalamamış mı? İşte o anda bunun kendilerine gaptten gelen bir barış mesajı olduğu fikrinde birleşip, sarmaş dolaş olmuşlar. Coşku içinde öylesine gürültü yapmışlar ki bu kutlamayı, develer tozu dumana katıp kaçmışlar.

O günden sonra iki isimsiz ülkenin insanları bir kaynaşmış, bir dost olmuş, sormayın. Dostluklarını ilan ettikleri günün öyküsü de gittikçe dillerde ballanıp şekerlenip efsaneye dönüşmüş. Dağın bir o yanı, bir bu yanı arasında gidip gelen efsane dallanıp budaklanmış. Sonunda, gökten inen altın hörgüçlü devenin dile gelerek, iki grubun liderlerini el sıkışmaya çağırdığı, sonra ardında altın rengi bir iz bırakarak yine bulutların arasında kaybolduğu anlatılır olmuş.

Her iki ülke de bir diğlerinden bahsederken sadece "Komşu" demekle yetinmiş bir müddet. Ama o buna "Komşu", bu ona "Komşu" derken, bakmışlar, artık müştereken üretmeye başladıkları hikâyelerde bir ayırım yapmak gerekiyor, iş, ülkelerine isim bulmaya gelmiş.

İki ülkenin insanları da, hangi dedelerinin söylediğini dahi hatırlamadıkları kadar uzak bir zamanda kalmış ata sözlerini, tekerlemeleri gözden geçirip, kendilerine isim bulma arayışına girdiklerinde oldukça zorlu günler geçirmeye başlamışlar. İş öyle hale gelmiş ki, birbirlerinin topraklarına casuslar yollamışlar. Diğerlerinin seçmekte olduğu ismi öğrenip, daha ağıdalısını geliştiriyorlarmış. Bu gizli inatlaşma devam ede dursun, hiç kimse bir isimde karar verememiş.

Sonunda iki ülkenin ihtiyarları bir araya gelip toplantı yapmışlar. Ve şu konuları gözden geçirmişler: İsim aramak dahi aralarını böyle

açmaya başladıysa, ileride kim bilir ne sebeplerden ne kavgalar çıkacaktı. Bugüne dek yaşadıkları sulh içindeki güzelim hayatlar son bulacak, belki de birbirlerini yok edeceklerdi. Bu işi daha büyümeden bir an evvel tatlıya bağlamak lâzımdı. Artık, eskisi gibi, kendi sınırlarının içinde, bir diğerini bilmiyormuş gibi yaşamak olamazdı. Her ikisinin insanları da seyahat etmenin zevkini almışlardı. Aralarında ticaret başlamış, akrabalıklar oluşmuştu. En iyisi birleşmekti. Tek bir ülke oldukları takdirde, bu kavga da son bulacaktı. İki tarafın, sözü saygın ihtiyar heyetleri, reislerine bu durumu akılcı bir tavırla anlatmışlar. Herkes yine kendi toprağında, kendi iç işlerinde hakim kalacaktı. Ama aslen tek bir ülke vatandaşı olmayı kabul edeceklerdi.

Reislerin de buna akıllı yatmıştı ama ya aralarında bir anlaşmazlık çıkarsa ne olacaktı? İhtiyarlar onu da düşünmüşler. Onların birleşmelerini sağlamak üzere işaret veren kutsal deve elbet bu işi de çözerdi. Öyle bir günde yine iki ülke arazisi arasındaki vahada bir araya gelip, altın hörgüçlü devenin kararını bekleyeceklerdi. İşte, her şey çözülmüştü.

Artık, tek ülke oldukları için, dağın o yanı ile bu yanını ayıracak isimlerin anlamı kalmamış. Herkes rahat bir oh çekmiş. Yalnız, gelebilecek diğer tehlikeleri engellemek için ihtiyar heyetleri birer kanun çıkarttırmışlar reislerine. Bundan böyle iki ülkenin insanları da, şu ana kadar arşınlanmış dağ, tepe ve vadilerden öteye bir adım atmayacaklarmış; bir medeniyetle daha karşılaşp, yeniden aynı problemi yaşamamak için.

Son derece munis ve itaatkâr olan iki ülkenin insanları da bu kararlara uymuşlar ve o günden sonra hep birlikte mutlu mes'ut yaşamışlar.

Gökten üç elma düşmüş, biri sizin, biri benim, biri de altın hörgüçlü devenin başına...

BİR EVLİLİĞİN ÖLÜMÜ

Evliliklerinin otuzbeşinci yılını yeni kutlamışlardı. Akşam yemeğini beş yıldızlı bir otelin lokantasında mum ışığında yemiş, şampanya içmiş, geceyi de aynı otelin suit'inde geçirmişlerdi. Kocasını kendisine Bucheron'dan nadir rastlanır güzellikte bir gerdanlık hediye etmişti. Ancak, yolunda gitmeyen bir şeyler vardı. Kadın bunu hissediyordu. Onsekiz yaşında aşık olup, deliler gibi seviştiği ve yıllar boyu aşk içinde yaşadıkları kocasını artık tanıyamıyordu. Görünürde elle tutulacak bir şey, ilişkilerinde her hangi bir huzursuzluk, tartışma, kızgınlık, isyankârlık yoktu. Düzenleri yıllardır yaşadıklarının aynıydı. Varlığın sağlayabileceği, ihtiyacın ötesinde her lükse sahiptiler. Aynı dost çevresi ile aynı tarz yaşantıyı devam ettiriyorlardı. Yine sık sık seyahat ediyor, yıllar önce el ele tutuşup gittikleri restoranlara, gece klüplerine gidiyorlardı. Ama yine de hiçbir şey aynı değildi. Kocasının ruhuna ikinci bir kimlik yerleşmiş gibiydi. Bu kimlik, sertlik veya kabalık şeklinde göstermiyordu kendine. Tam aksine, olduğundan daha verici, kapris çekici olmuştu. Sırf, onu denemek için gereksiz masraflar yaptığında, işlerinin en sıkışık zamanında seyahat diye tutturduğunda dahi, inanılmayacak kadar munis bir tavırla, hiç tereddütsüz hoş karşılamıştı. Ancak, bu kabulcülüğü o denli sessiz ve görev yerine getiriyormuşçasına yapıyordu ki, bu onun tabiatına hiç mi hiç uymayan davranış şekliydi. Dışarıdan her şey mükemmel görünebilirdi ama evliliklerinin bedenine bir kurt girmişti sanki. İlk ne zaman, nasıl, bilemiyordu. Gittikçe büyüyor ve sevgilerinden biraz daha kemiriyordu. Coşku ve heyecan dolu aşkları elbette seneler içinde yerini daha olgun bir sakinliğe bırakmıştı ama sevgileri hiç eksilmemişti. Şimdi ise sevgi, değil

gözle görölmek, aransa dahi ele gelmeyecek uzaklıkta kalmış gibiydi.

Bir kaç kez fırsat yaratıp, kocasına neler olup bittiğini sormak istediye de netice alamamıştı. "Hiçbir şey yok. Biraz yorgunum." sözlerinin ardından, sıcaklığı olmayan öpücükle noktalanmış cevap klasikleşmişti. Cinsel ilişkileri yıllarca hiç bir zorlamaya, sunî çabaya gerek duymadan onlara cinslerinin tüm güzelliğini, hazlarını yaşatmıştı. Otuzu aşkın yılın evliliği onların birbirine olan heyecanını ve bir diğerinden aldıkları doyumunu zerre kadar eksiltmemişti, son zamanlara kadar.

Ayaklı derin bir kadehe doldurduğu buzların üzerine Chivas'ı dökerken bunları düşünüyordu. Ne olmuştu, nereden ne olmuştu? Arada biri mi vardı? Yoksa, kocası onun yıllar önce aptalca yaşadığı bir gecelik kaçamak aşkından haberdar olmuş da sinsice öç mü alıyordu. Zaten, eşini tavrını izah etmesi için bundan dolayı zorlayamıyordu. Bu olay, bilinçaltında kendisini her zaman rahatsız etmişti. Üzerinden kaç yıl geçerse geçsin, o olayın ortaya dökülmesi demek, her şeyin yeni baştan yaşanıyorcasına sorgulanması demekti. Bunu asla istemiyordu. Kendisini henüz af edemediği bu macera için bir de kocasına karşı af edilmek ağırlığının altına giremezdi.

Kadehini ağır ağır döndürürken, içkisinin buzların serinliğine tesliminde kendisine bir cevap arar gibiydi. Sorulu düşüncelerin yansımaları bakışlarla, açık balkon kapısına dayandı. İleriye doğru uzanan bahçenin bitiminde, kuşbakışı, Sarıyer'den Marmara'ya açılan İstanbul Boğazı'nın ışıklarla pırlantalan gecelerini izledi. Verandadan inip havuzun kenarından ağır adımlarla bahçenin ucuna doğru yürüdü. İki akşam evvel verdikleri davetin süsleri minik gül çelenkleri, havuzun ılık yaz esintisi ile titreşen türkuaz suyunda gezintideydiler. Beyaz tomurcuk güller, adeta, evliliğinin değişmiş kaderini temsil eder gibiydiler. Paranın getirdiği bir sıkılığın içinde yüzerken aslında solup gitmek üzere olduklarının farkında değillerdi. Kocasını ile ilişkisi de aynı merhaleye gelmişti sanki. Evlilik yıllarının çelenklenmiş olarak ölüme gittiği sezisi ile içi ürpererek, bakışlarını güllerden uzaklaştırdı. Şeffaf pleksiglas korkuluğun önüne geldiğinde kadehini Boğaz kıyıları boyunca göz kırpan ışıltılara kaldırdı:

"Şerefinize!"

İçkisinden uzun bir yudum aldı. Gözlerini kapayarak alkolün damağında bıraktığı lezzeti sindirdi yutkunmadan önce. Manzaraya karşı yerleştirilmiş yüksek arkalıklı bambu koltuklardan birine yerleşip bacak bacak üzerine attı. Dizine yerleştirdiği kadehin tijini

ince uzun parmakları arasında döndürdü. Buzlar, Chivas'la öpüşürken tatlı bir ses çıkardılar. Kendi kahkahalarını hatırladı. Kocasının o çok sevdiği kahkahalarını. Gülüşünün, son derece ölçülü olmasına karşın kendisini müthiş tahrik ettiğini söylerdi kocası. Tabii bu bir zamanlardı. Artık değil gülüşü, çıplak vücudu dahi bir etki yaratmıyordu ilişkileri üzerinde. Bu itiş öylesine rencide edici bir hale gelmişti ki, artık kocasının yanında soyunuk kalmaktan dahi utanır olmuştu. Hiç bir söz işitmeden, hakarete uğramadan, kavgaların esiri olmadan, sükûnet içinde aşağılandığını hissediyordu. Teninin, ruhunun, varlığının önemi reddediliyor gibiydi. Buna daha fazla tahammül edebileceğini sanmıyordu.

Aniden gökyüzünde bir yıldız hareketlendi. Neredeyse düşünce düşünce kayıyordu. Gözleriyle onu takip ederken, kayboluncaya kadar bir dilek tutmanın telaşında, ne dileyeceğini bilemedi. Her şey çok ani olmuştu. Yıldız ona olabildiğince zaman vermiş, ama o bir dilek dahi tutamamıştı. Birden gözlerine yaş geldi. Bu sanki bir kehanetin işaretiydi. Evliliğini kurtaramayacaktı. Öyle ya, onu kurtarmak için bir dilek dahi geçirememişti zihninden. Batıllığına gülümserken bile endişesi büyümeye devam ediyordu.

Yarılacağı kadehine bakarken gözü saatine ilişti. Neredeyse dokuz olmak üzereydi. Kocası henüz ortada yoktu. Onun, iş yerinde, son toplantı için gelen bir erkek misafiri ile beraber olduğunu biliyordu. Bir değişiklik olsa haberi olurdu. İki ay önce tuttuğu özel dedektif, kocası eve girene kadar tüm günkü meşguliyetini, neredeyse saat başı, rapor ediyordu. Ellibeş yaşındaki erkeğinin tipik andropoz sendromu yaşayabileceği endişesinde, genç bir kadınla ilişkisini yakalayabileceğini zannetmişti. Ama şu ana kadar bu endişesini ispatlayacak hiç bir gelişme olmamıştı. Bu, onu daha da çaresiz kılıyordu. Zira, dedektifi tuttuğu andan itibaren kendisini, genç, taze, şuh bir rakibe ile karşılaşacağı anın mücadelesine ve tavırlarına hazırlamıştı. Kocasını tekrar kazanmak için ne tavırlar alıp, nasıl konuşacağını, ilişkilerinin yarasını tedavi amacıyla neler yapması gerektiğini, hepsini plânlamıştı. Fakat, kocasının, evde kendisine artık göstermediği sıcaklığını paylaştığı başka bir kadınla ilgisi olduğuna dair bir tek işaret olmamıştı. İş, toplantıları, muhtelif restoran ve otellerde iş yemekleri ardından devam eden toplantıları arasında mekik dokuyordu. Karısı olarak bu ilişkilere zaten yabancıydı. Otuzbeş sene içinde, talebelikten ihracat krallığına yükselen devrinde kocasının işi, iş ilişkileri her zaman evin dışında kalmıştı.

Evdeki huzurlarının belki de en büyük sebebi buydu. Tabii bir zamanlar...

Kulağı dedektiften gelebilecek bir yeni haber telefonu ile kocasının eve vardığını belirtecek bir ses arasında tetikte, içkisinin son yudumunu aldı. Kadehini tazelemek için yerinden kalktı. Merakta olmasına rağmen henüz kocasının eve dönmüş olmasını istemiyordu. Onunla bu gece açık açık konuşmak istiyordu. Olan biteni, evliliklerinin ve hayatının nerede olduğunu öğrenmek istiyordu. Bunu o kadar istiyordu ki, gerekirse kendi itiraflarını da yapacaktı. Ama önce bir iki kadehle bu konuşmaları kaldırabilecek rahatlığa varması gerekti. Kaldı ki, kocası yeni şirket kurmuş genç bir iş adamı ile bürosunda görüşmedeydi, şu ana kadar kendisine gelen haberler doğrultusunda. Onu kimseye kaptırmış değildi. İşin rekabetini zaten ilk günden kabullenmişti. Bu tür gecikmelerden rahatsız olmazdı. Düşüncelerle eve doğru yürürken, salondaki telefonun sesi çınlamaya başladı. Bir an için olduğu yerde nefesini tuttu. Sonra kararlı adımlarla ilerledi. Verandaya vardığında artık koşmaya başlamıştı. Boş kadehini marküteri sehpaye bırakarak ahizeyi kaldırdı.

“Alo.”

Karşıdaki sesi çok iyi tanıyordu. Bir müddettir, her gün defalarla duyuyordu bu sesi.

“Kocanız şu anda bürosundan çıktı. Arabasına biniyor.”

“Teşekkür ederim.”

“İyi geceler.”

“Size de.”

Bara doğru ilerledi. Kadehini doldurdu. Bu defa dozunu daha kuvvetli ayarladı. Kocası doğru eve geliyorsa, bir an evvel rahatlamış olması lâzımdı. Onu karşılayacağı anın mizansenini hazırlamıştı. Oyununu tek bozacak şey, soğukkanlılığını kaybedecek olmasıydı. Bu gece her şeye açıklık getirilmesi lâzımdı. Belki de çok mükemmel gittiğini zannettikleri evliliklerinde birbirlerine itiraf etmedikleri bir çok gizli kalmışlığın varlığı bu noktaya getirmişti ilişkilerini. Bu bir itiraf gecesi olacaktı ve bunu kendisi başlatacaktı. Hayatında şu an ikinci bir kadın olmadığına göre, kocası belki de daha önce yaşadığı bir ilişkinin sıkıntısı veya baskısı altındaydı. Ona bunu itiraf ettirip, affediciliğini de sergileyecek ve yine birbirlerinin kolları arasında geceyi bitireceklerdi. Daha başka türlü olabileceğini düşünemiyordu zaten. Öyle sevişmişler, öyle paylaşımlardı ki hayatı, ikisi de affedici olacaktı. Bu kaçınılmazdı.

Sabırsız adımlarla verandada aşağı yukarı yürüyerek içkisini bir an evvel etkisini göstermesini isteyen büyük yudumlarla içmeye devam etti. On dakika sonra sokak kapısının açıldığını duyduğunda kendisini hem itiraf etmeye, hem de dinleyeceği itirafları affa hazır hissediyordu. Şöminenin üzerindeki varaklı aynada yansıyan aksine baktı. Hâlâ güzeldi. Evet, mutsuzluk ifadesi belirgindi gözlerinde. Endişe ile uykusuz geçen gecelerin bedelini ödüyordu gözlerinin altındaki torbacıklar. Hep pırıltılı, güleç bakan gözlerinde durgun bir yeşillik vardı şimdi. Kaldı ki artık o onsekizindeki genç kız da değildi. Ama yine de güzeldi. Yaşının olabildiğince güzeldi. Kocasını çok beğendiği için onsekiz yaşından beri değiştirmedeği, omuz hizasında kesili sarı lepiska saçlarını elleri ile son bir şekillendirdi. Kocasını karşılamak üzere koridora doğru yürümek üzereydi ki, o elinde iş çantası, üzerinde takım elbisesi, yüzünde eve gelmekten sıkıntı duyduğunu neredeyse açıkça belli eden bir ifade ile salonun girişinde belirdi. Dedektifin haberinin üzerinden geçen kısa zaman dilimi, onun hiç bir yere uğramadan doğru ve geldiğini gösteriyordu. İçin için bundan duyduğu memnuniyetle, kocasına gülümsedi:

“Hoş geldin.”

Adam, elindeki çantayı koltuğun üzerine bırakarak bara doğru yürürken cevapladı:

“Hoş bulduk.”

“Ne içmek istersin? Ben hazırlayayım.”

“Teşekkür ederim. Kendim alırım.”

Ses tonu “Beni rahat bırak.” ifadesinin yankılanması gibiydi. Kadın, iki kadeh kuvvetli içkinin vermiş olduğu rehavet ile bu terslenmeden alınmamış göründü. Israrlı bir tavırla barın arkasına geçti ve dudaklarında sabırlı bir gülümseme ile konuşmaya devam etti:

“Yorulmuşsundur bu saate kadar. Bırak, içkini ben hazırlayayım.”

Erkek çoktan kadehini eline almış, buz kovanının kapağını açmıştı. Karısının ısrarcılığı karşısında durdu ve ona bakarak sınırlıca konuştu:

“Kendim alırım, dedim.”

Bu gereksiz çıkışından kendisi de rahatsız olmuştu ki, yumuşamaya meyilli sunî bir sesle devam etti:

“Sağ ol.”

Aldırmayacaktı. Kocasını ne derse, onu ne kadar uzaklaştırmak istese de bu akşam muvaffak olamayacaktı. Sabredecek ve ne

yapıp edip onunla konuşacaktı. Derin bir nefes alarak, "Öyle olsun." gibilerden başını yana yatırdı. Kocasını orada, yanında tutabilmeli, konuya girecek zamanı iyi seçip sebebi yaratmalıydı. Bu arada, sinirlerinin gevşemesine, alınganlığa, kırgınlığa, gurura da meydan vermemesi lâzımdı. Kocasını otuzbeş seneden sonra yeniden deşifre edeceği bir akşamdı bu. Belki de gecenin sonunda, bunca zaman duyduğu endişeler, meraklar, uykusuz geceler, yalnızlık duygusu, hepsi, çok komik ve uzak görünecekti. Belki de bir değişim yaşayan eşi değil, kendisiydi. Belki de son derece alıngan, hassas bir yaş dönemi geçiriyordu ve tüm yaşadığını zannettikleri, kendi kurgusunda can bulmuş yanlış saptamaları.

İçkisine biraz daha buz ilâve etmekte olan kocasına dikkatle baktı ve kendisini suçlamaktan vaz geçti. Her zamankinden daha yorgun ve bıkkın görünüyordu. Onu yiyip kemiren bir şey olduğu muhakkaktı.

"Konuşmamız lâzım." dedi.

"Lütfen..." diye cevapladı kocası, "Lütfen. Öyle halsizim ki. Biraz bahçede kafamı dinlemek istiyorum. Mümkünse başka bir zaman."

"Ama ne konuşmak istediğimi dahi sormadın."

"Tahmin etmek zor değil. Yine son zamanlarda sorup durduğun şeyi tekrarlayacaksın. "Bize neler oluyor?" diyeceksin. Mücadele istemiyorum, rica ederim. Gerçekten çok yorgunum. Düşünmem gereken şeyler var."

Dönüp bahçeye doğru yürümeye başladı. Kadın hemen onun ardından ilerledi.

"Niye mücadeleden bahsediyorsun ki? Mücadele etmek ister gibi bir tavrim mı var? Bana niye bunu yapıyorsun? Bunca sene hayatı paylaştıktan, boyumuzca iki çocuk yetiştirdikten sonra bu yabancılik neden? Eskiden benimle konuşmanın seni ne kadar rahatlatmıştı, sana tüm sıkıntılarını unutturduğunu söyledin. Şimdi ne oldu? Ne fark etti ki hayatımızda bunca değişti?"

Erkek, bahçenin ucuna doğru yürüdü. Cevap vermiyordu. Kadının sesi, tüm kontrol arzusuna rağmen, yükselmeye başlamıştı. Ayağını yere vurarak devam etti:

"Yapma bunu bana!"

Diğeri, koltuğa yerleşirken mırıldandı:

"Ne yapıyorum ki sana? Huzursuzluk çıkaran sensin. İşte bunun için konuşmak istemiyordum. Aynı sorularla havayı gerginleştirip, her ikimizi de sinirli yapıyorsun."

Kadın, daha konuya girmeden hırçınlaşmaya başladığının farkında, kendini kontrole almaya çalışarak, diğer koltuğa oturdu. Munis bir bakışla ellerini kocasının dizleri üzerine yerleştirdi. Onun bir an için yay gibi gerildiğini hissedince geri çekildi. Olabildiğince yumuşak bir sesle konuşmaya çalıştı:

"Beni anlayan lâzım. Ne olur... Çok değiştin. Bir şeyler değişti hayatımızda. Her şeyin aynı olmadığını sen de kabul et. Bunun nedenini ben bilemiyorum. Sen biliyorsan lütfen anlat, cevap ver bana. Cevabın her ne ise... Yeter ki bileyim. Belki yapabileceğim bir şeyler vardır. Bu sessizlik beni hasta ediyor. Sinirlerim çok bozuk. Lütfen, anlat. Başka biri mi?"

Alacağı "Evet." cevabının kendisini ne kadar perişan edeceğini bildiği halde, neredeyse bu yanıt için dua ediyordu. Zira, sebebini hiç bilemediği bu itilmişlik her şeyden beterti.

"Yoksa... Yoksa seni üzecek bir şey mi yaptım? Benden öç mü alıyorsun?"

O kadar çaresiz, o kadar yalnız ve ezilmiş görünüyordu ki, erkek daha fazla dayanamadı. Onu hâlâ daha ne kadar çok sevdiğini, ona yaşattıkları için ne kadar üzgün olduğunu ama dokunmaktan korktuğunu anlatabilmeyi nasıl isterdi. Kadehini sehpaye bırakıp bu kez o, karısının ellerini yakaladı. Aylardır ilk kez tenine değen bu sıcak temas, kadının gözlerine yaş getirdi. Ancak, kendisi bir adım öteye geçmekten korkuyordu. Muhtelif defalar denemiş ve refüze edilmiş olmak, cinselliğinin heyecanlarına küçük, kırgın düğümler atmıştı. Bir an için kendisine gösterilen yakınlığın her şeyin hal çaresi olabileceğine dair içinde umut pırıltıları belirdi. Aynı anda, erkek geriye çekildi. Bir şeyler söylemek ister gibiydi. Kadehinden arka arkaya bir kaç yudum birden aldı. Arkasına dayanırken vaz geçti. Kadehin sonunu başına dikti. Tavırlarının izahı için alkolün gücüne bel bağladığı belliydi. "Ne garip" diye düşündü kadın. Sorgulayan da, sorgulanan dada aynı şeyden medet umuyorlardı.

"İçkimi tazeler misin lütfen?" Diye nazik bir sesle ona döndü kocası. Sonra ilâve etti:

"İstersen kendine de bir kadeh al... Sanırım uzun bir gece olacak."

Evet, bu bir başlangıçtı. Gece yeni haberlere gebeydi. Sonunda olmuştu. Hayatını cehenneme çeviren sebebi nihayet öğrenecekti. Ama, sebep her ne olursa olsun, otuz beş senelik sevgi dolu beraberlikten sonra aşamayacakları bir engel olamazdı. Aylardır ilk kez kendini hafiflemiş hissediyordu. Gösterdiği sabır ve anlayışın karşılığını alacaktı muhakkak.

Az sonra elinde buzlu iki kadehle bahçeye dönmüştü. Şimdi adım atma sırası kocasıydı. Koltuğun keten yastıklarına gömülüp, onun konuşmaya başlamasını bekledi. Erkek, bardağını elinde çevirirken zamanın o anda durması ile bir an evvel akıp geçmesi dilekleri arasında bocalamaktaydı.

"Bekliyorum." dedi, karısı.

"Nereden başlayacağımı bilemiyorum."

"Bunda sana yardımcı olamayacağım. Bu olanlar her ne ise neden ve nasıl başladığını bir tek sen biliyorsun."

"Bu o kadar kolay değil."

"Altı aydır benim yaşadıklarım kolay mı zannediyorsun?"

"Kusura bakma. Seni kırmak istemedim. Asla böyle bir düşünce geçmedi aklımdan."

"O zaman? Bütün bu olanları nasıl izah edeceksin? Tanrı aşkına! Bir yerden başlamak zorundasın. En ufak bir fikrim olsa, sana yardımcı olmaya çalışacağım. Ama şu an karanlıkta yürür gibiyim. İlişkimize ait, geleceğimize dair her şey soru içinde."

"Bir farkımız yok. O soruları ben de kendi kendime sorup duruyorum."

"En azından sen sorularının sebebini biliyorsun."

"İşte bunda yanılıyorsun. Ben de bunalım içindeyim. Çünkü olanlardan hiç bir şey anlayamıyorum. Kendimi tanıyamıyorum. Kafamda cevabını bulamadığım o kadar çok şey var ki, daha kendim çözememişken sana neyi nasıl anlatacağımı hiç bilemiyorum."

"Bunun için mi aylardır beni oyalamaktasın?"

"Seni oyalamadım. Sadece bunu kendi başıma halledebileceğimi, her şeyin eskisi gibi olacağını ümit ettim."

Durum tahmininden daha vahim olmalıydı. Kocasının ses tonunda, cümle yapısında, artık hiç bir şeyin eskisi gibi olamayacağına dair ipuçları vardı.

"Peki?"

Erkek, derin bir nefesle gözlerini kapayıp mırıldandı:

"Ümit yok."

Kadın isyan etmek üzereydi. Yalvarır gibi sordu:

"Nedir bu kadar ümitsiz olan? Nedir bir türlü konuşamadığın, düzeltmeyeceğin şey nedir?"

Uzanıp elini tuttu. Ona olan sevgisini, desteğini, her şeye katlanabileceğini anlatmak ister gibiydi. Sonra, kırılgan ama anlayış ifadesi ile temkinli sesi duyuldu:

“Başka biri var değil mi?”

Cevap olarak yine içkisine sarılan kocasının gözlerinin içine bakarak üsteledi:

“Söyle bana. Başka bir kadın girdi hayatına, değil mi?”

“Sükût ikrardan gelir.” örneği, adamdan hiç bir yanıt duyulmadı, sıkıntılı nefesleri dışında.

Kalbine binlerce küçük cam kırıntısı dağılmıştı sanki. Sırça parçaları vücuduna kan taşıyan tüm damarlarını kanata kanata akıyorlardı beraber. Ama beyni, zaafa kapılmamasını, son derece kuvvetli olması gerektiği hatırlatıp duruyordu. İsyan, kızgınlık, ağlama, yalvarma gibi uçlardaki tüm davranışlar ona gücünü ve kontrolünü kaybettirebilirdi. Şu an karşısındaki kendisinden daha zayıftı. Ona yeniden duruma egemen olma fırsatı vermeyecekti. Tam aksine, itiraflarını büyük bir soğuk kanlılıkla dinleyecek, anlayış için bahaneler yaratıp teselli edecekti. Yaraları saracak, affedici olacaktı. Evliliklerini kurtarması için bu fedakârlığı yapacaktı. Şefkat dolu bir sesle konuştu:

“Lütfen açık ol bana karşı. Her ne ise yaşadıkların, bunu anlamaya çalışacağım. Seni suçlamayacağım. Otuz beş seneden sonra hayatında yeni bir renk, bir canlılık istemiş olmanı doğal karşılarım. Ne de olsa bir monotonluk hissetmiş olabilirsin. Haydi söyle.”

Bu arada zihninden geçen, “Andropoz yaşayan erkeklerin çoğu bu sendromlara kapılır. Sen de o yaş dönemindesin.” gibi değerli düşünceleri de kendine sakladı.

“Evet, biri var.”

Bu itiraf, sanki bir an evvel ağırlığından kurtulunmak için dudaklarından dökülmüştü.

Kadının yüzünde acı bir gülümseme belirdi.

“Tahmin etmiştim...”

Gerisini getiremedi. Ağlamaktan korkuyordu. Bir kaç kez yutkundu. Boğazında yutamayacağı bir lokma çöreklenmişti. İçkisinden bir yudum aldı. Sessizlikleri uzun yıllar sürmüş kadar derindi. Kadınca gururuna rağmen, içini kemiren merak konusunu sonunda ortaya koydu:

“Kaç yaşında?”

“Yirmi üç.

Kalbindeki cam kırıkları biraz daha kırıklandı. Kendisi için çok gerilerde kalmış bir yaştı. Sesindeki alay tonunu tüm gayretine rağmen gizleyemedi.

“Talebe mi?”

“Üniversiteyi yeni bitirmiş.”

Onsekizinde evlendiğinde, sevdiği adamın düzeni için feda ettiği üniversite tahsilini iç burukluğu ile hatırladı.

“Demek üniversite mezunu... Nerede tanıştınız?”

“Bir barda.”

“Barda mı?”

“Evet, sen Viyana'ya gittiğin zaman.”

“Ben yokken bar bar gezdiğini bilmiyordum.”

“Sadece bir bar.”

Kadın, kısa, sarkastik bir kahkaha attı.

“İyi ki. Gördüğüm kadarı ile hayatımızı mahvetmeye kâfi gelmiş. Bar başı beraberliklerinin genellikle bir gecelik ilişkiler olduğunu sanardım.”

“Bak... Bunu sana nasıl anlatacağımı bilemiyorum. İnan, bir ilişkiye girmek gibi niyetim yoktu. Sadece bar sohbeti diye başladık. Ama ilerleyen saatler ve içki, işi başka noktaya taşıdı.”

Birden, tüm sabrının, iyi niyetinin tükendiğini hissetti. Daha fazla numara yapabileceğini zannetmiyordu. Hayatının özelliğine sızılmış, senelerini, yatağını, aşkını, cinselliğini, endişelerini, düşlerini paylaştığı erkekle arasına bir başka kadın girmişti. Kendisine ait olan her şeye el sürülmüş gibi hissediyordu. Özel hayatı işgal edilmişti.

“Onu bu eve getirmedin ümit ederim.”

Yine cevap yoktu. Hırsıyla yerinden kalktı.

“Sana soruyorum. Onu bu eve getirmedin değil mi?”

Kocasının bakışından cevabı almıştı. Kadehini mermer zemine fırlatırken bağırmaya başladı:

“Bunu nasıl yaparsın? Nasıl yaparsın? Bar başında bulduğun bir fahişeyi buraya, evimize, yatağımıza nasıl getirirsin? Nasıl bir kadın bu? Aklını yitirtmiş sana. Kendine, bana saygın kalmadıysa, çocuklarından utan. Utan!”

Birden çok yorulduğunu hissetti. Dermanı tükenmişti. Koltuğa çöktü. Bu kez bedbin, alçak bir sesle hıçkırmaya başladı:

“Nasıl yaparsın bunu? Nasıl? Nasıl?”

“Sadece o gece buraya getirdim. Sadece bir kez.”

"Bir kez? Ne fark eder? Ahlâki açıdan neyi değiştirir ki?"

"Haklısın. Kendimi af ettirmeye çalışmıyorum. Sadece detayları konuşmak istediğin için sana anlatmak zorunda hissediyorum kendimi."

Kaybedecek bir şeyi kalmadığını bilen insanların teslimiyetçiliği içinde devam etti.

"İlişkimi kesemeyeceğimi anlayınca başka bir çözüm aramak zorunda kaldım. Ama bir daha asla buraya gelmedi."

"Bunu, olanları değiştireceği için sormuyorum. Ama bulduğun çözümü merak ettim."

"Ona bir oda tuttum."

"Desene metresli bir adamsın artık."

"Böyle olsun istemedim."

Kadın yine sinirle yerinden fırladı:

"Senden dürüst olmanı istedim. Tek istediğim bu. Tanrı aşkına! İstemeden olmaz böyle şeyler! Kimi aldatıyorsun? Hiç tanımadığın bir kadını hayatına sokuyor, ona ev tutup altı ay beraber oluyorsun. Ve bütün bunlar istemeden oluyor. Sadık olamadın, en azından dürüst ol!"

Tuttuğu dedektifin, altı ay gizli aşk yaşayan kocasını nasıl olup da bir kez dahi yakalayamadığını meraklaydı.

"İkinci evin buralara yakın mı?"

Erkek, kinayeli soruları hak ettiğinin kabulünde, itirazsız cevapladı:

"Hayır. Şehirde otellerden birinde bir suit kiraliyorum. Göz önünde olmak istemedim."

"Neden? Utanılacak bir ilişki olduğunu mu düşünüyorsun?"

Sesi artık hırçınlaşmaya başlamıştı.

"Bu seni rahatlatacaksa alay edebilirsin." dedi, kocası.

Şu anda ona karşı hiç bir yakınlık, sevgi kırıntısı hissetmiyordu. İmkân var mıydı, onca senenin aşkı bu kadarcık kısa zaman diliminde yitip gider miydi? Sanki duyguları uyuşmuştu, aldatılmışlığının ezikliğinden başka.

Ayağa kalkıp eve doğru yürürken bağırdı:

"Hayır! Bu beni rahatlatmıyor! Allah kahretsin! Beni hiç bir şey rahatlatamaz şu anda... Belki bir içki..."

Bara girmişti ki ardından onun da gelmekte olduğunu gördü. Raftaki en derin kadehlerden birini alıp silme buzla ve içkiyle

doldurdu. Ellerindeki titreme, sinirini daha beter bozdu. Kontrolünü kaybediyordu.

Az sonra kocası karşısındaki bar iskemlesinde oturuyordu. Yeniden gücünü toplamış bir sakinlikle ona sordu:

“Şimdi ne olacak? Ne düşünüyorsun?”

“Buna sen karar vereceksin.”

“Nasıl? Benden nasıl bir karar bekliyorsun?”

“Bundan sonraki yaşamımız, hayat tarzımız sana bağlı.”

“Bana mı bağlı? Evin dışında kendine hayat kurmuş olan ben değilim. Bu durumda karara varması gereken sen olmalısın gibi geliyor bana.”

“Demin affedici olabileceğini söylemiştin. Bunda samimi miydin?”

“... Evet... Ne kadar kırıcı olsa da, şayet macerana bir nokta koyuyorsan, af edebilirim.”

Erkeğin sıkıntısı gözlerindeki ifadeden okunuyordu.

“Bu o kadar kolay olmayabilir.”

Kadın, barın üzerindeki fıstık tabağını parmağıyla döndürüp kollarını kavuşturdu.

“Halen daha benim bilmem gereken bir şeyler kaldığını düşünüyorum. Anlatmak ister misin?”

“İnan, bu bir işkence. Sana bunları yaşatmaktan nefret ediyorum.”

“Bunu düşünmek için biraz geç kalmış sayılmaz mısın? Hiç, öğrendiğim gün neler hissedebileceğim aklına geldi mi? Ya eş dost seni görenin neler düşüneceği? Oğullarımızın duyguları? Bunlar sana hiç mi bir şey ifade etmedi? Benim bunu senden öğrenmem, başka kimsenin de seni ve sevgilini görmediği anlamına gelmez değil mi?”

“Sevgili” kelimesini o kadar zor telâffuz etmişti ki. Ancak, bu bir realiteydi. Kocasının bir sevgilisi vardı. Bir metresi. İş yemekleri, iş toplantıları derken gittiği otele kurdukları gizli düzen onları şimdiye kadar gözlerden ırak kılmıştı demek ki. İçine doğduğu halde bunca ay bunu fark etmeden yaşadığı için kendi kendine kızmaya, dünya para verdiği dedektife hırslanmaya başlamıştı.

“Peki, sen ne düşünüyorsun hayatımızla ilgili? Seni artık okuyamıyorum. Uzun zamandır benim tanıdığım insan değilsin. Onun için sen bana beklentilerini söylemelisin önce.”

Ve olabilecek en kötü neticeyi bir çırpıda ağzından çıkarıverdi:

“Boşanmak mı istiyorsun?”

Erkek sigara tabakasını çıkarıp barın üzerine bıraktı.

“Hayır,” dedi, “Hayır, katiyen aklımdan böyle bir şey geçmedi.”

“O zaman, bu maceranın sonuna geldiğini mi gösteriyor?”

Sigarasını çakmağının üzerine vurdu, sinirli hareketlerle. Sesi ise neredeyse duyulmayacak kadar zayıftı.

“Hayır.” dedi yine.

“Anlayamıyorum.” dedi kadın, onun sigarasından bir tane alırken.

“Hiç anlayamıyorum. Benden ayrılmak istemiyorsun ama sevgilini de terk etmiyorsun. Peki, benim bir metresin varlığına razı olarak seninle yaşamak isteyeceğimi ne cüretle düşünüyorsun?”

“Bunu kabullenmenin ne kadar zor ve benim bunu senden istememin ne kadar vahşiyane olduğunu biliyorum.”

Kadın sun’î bir kahkaha ile başını arkaya attı. Sonra sigarasından sinirli bir nefes aldı.

“Biliyorsun demek. Bunu biliyorsun. Tanrım! Sana neler oldu? O zarif, düşünceli, aşık eşe ne oldu? Benden istediğinin farkında mısın? Hem aldatılmışlığı kabul edeceğim, hem seni af edeceğim ve de bunun üstüne bir de ikinci bir kadınla beraber seni ve hayatımızı paylaşmaya devam edeceğim. Sen benden ne istediğinin farkında mısın? Kendimi gömmemi istesen daha iyi. Hiç değilse yaşananları ne görürüm, ne duyarım. Belki de istediğin bu. Buhrana sürüklenip intihar ederek sizin yolunuzu açabilirim. O zaman terk eden sen olmazsın. Bu mu istediğin?”

Yaşadıklarına duyduğu isyanın yanı sıra üçüncü kadeh alkolün getirdiği rehavetle zihninden geçenler olduğunca dudaklarından dökülüyordu. Aniden, kocası yerinden kalkıp onun yanına geldi. Önce omuzlarından tutup gözlerinin içine baktı. Onun da göz bebeklerinde şaşkınlık, acı, çaresizlik vardı. Bir an için, bir diğerinin bakışında geçmişlerinin yansımalarını görür gibi oldular. Kadın, neredeyse inmeye hazır yaşlarla mırıldandı:

“Ne oldu bize? Neden bu noktaya geldik? Hiç başka bir kadına ihtiyaç duyabileceğini düşünmezdim.”

Sonra, kocasının, omuzundaki elini tutarak, ağlamaklı bir gülüşle ekledi.

“Beni dayanılmaz ve çekici bulduğunu söylediğin son gün daha dün gibi.”

Küçük bir kahkaha sözlerini böldü.

“Sanırım, o bar ziyaretinden hemen önce olmalı.”

Daha fazla dayanamadı. Kesik hıçkırıklarla ağlamaya başladı. Kocasını onu kendine çekerek sarıldı. Başını onun saçlarına gömdü. Boynundan sırtına doğru nazik hareketlerle okşamaya başladı. Dokunuşlarında şefkat vardı. Kulağına bir öpücük kondurarak fısıldadı:

“Ah, sana tüm gerçeği söylemenin daha kolay, daha az ızdıraplı bir yolunu bilebilseydim.”

Kadın, hıçkırıklarını boğazında düğümleyerek kocasına sarıldı. Bu sevgi yaklaşımı içinde daha makul bir konuşma yapabilirlerdi belki de.

“Onu bu kadar mı çok seviyorsun? Sevginin terazisinde, o kadınla benim yerim nerede?”

Saçları arasına konan bir öpücüğün daha sıcaklığını hissetti.

“Sana olan sevgimle diğerini kıyaslayamam bile. Sen benim ilk aşık olduğum küçük kızsın hâlâ. Sana aşkımdan hiç bitmedi ki. Ancak, bu çok farklı bir şey.”

Kollarını çözerek kocasından hafif uzaklaştı. İçkisinden bir yudum daha aldı. Yine sakinleşmiş gözüküyordu.

“Çok mu güzel?”

“Pek güzel denemez.”

“O zaman yatakta çok iyi olmalı.”

Erkek yavaş adımlarla tekrar barın diğer yanındaki iskemlesine geçti. Küllenmiş sigarasını tablanın içinde ezdi.

Kadın bunu, kıskançlıkla , evet olarak kabul etmişti.

“Demek bu kadar iyi.” dedi, “Beni unutturacak kadar iyi.”

“Öyle bir şey demedim.”

Kadın, salonun içinde bir ileri, bir geri sinirli adımlarla yürürken, sakın bir ses tonuyla izah bulmaya çalışıyordu:

“Ben senin ilk büyük aşkıyım. Hâlâ seviyorsun. Ona gelince, öyle güzel değil, yatakta da eşsiz değil. Peki o zaman ne? Düzenimizi bozmak için sebep ne? Yirmiüç yaşında oluşu mu? Gençlik mi istiyorsun yatağında? Taze bir vücut mu istiyorsun? Bütün olay bu mu? Bütün fark bu mu sadece?”

“Hayır, hayır... Bu kadar basit değil. O... şey... O çok farklı.”

“Bu farkı bana söylemen lâzım. Ne olsa, rakibemi tanımam lâzım değil mi?”

Erkek, iskemlesinden kalkıp ona doğru yaklaştı. Elini avuçlarının içine aldı.

“O sana rakibe olamaz.”

“Şimdi de iltifatla gönlümü mü almaya çalışıyorsun. Hiç samimi olmadığını farkındasın değil mi?”

“Hayır, ciddi söylüyorum. Sana rakibe olamaz.”

“Kim bu kadın?”

Erkek, ateş basan yüzünü sağ avucu ile sildi. Sesi, yok olmuşluğun eşiğindeydi:

“İşte, söylüyorum... O bir kadın değil.”

Kadın bir an için beyninin patlayıp parçalara ayrıldığını hissetti. Çoktan kırılmış dağılmış yüreğinde artık yeni isyanlara hal kalmamıştı ama gövdesini, mücadelesini ayakta tutmaya çalışan beyni en büyük darbesini şimdi almıştı. Zihni uyuşmuş, sanki boşlukta bütün uzuvlarını kendisinden uzaklaştıran başka bir yer çekimine düşmüştü. Dünya dönüyor, dönüyordu. Sendeledi. Kocasını onu tutup, kanepeye uzanmasına yardımcı oldu. Bir yandan da ellerini ovuşturup, şakaklarını okşuyordu.

“Bırak beni.” Diye fısıldadı, “Bırak beni, dokunma... Dokunma bana...”

İlk şoku atlatıp yavaş yavaş kalbinin ritmini yeniden duymaya başlamıştı ki, işte o zaman yarasının sızısını daha derinden hissetmeye başladı. Yerinde doğrulduğunda kocasını ayak ucunda oturmuş, dirsekleri dizlerinin üzerinde, yüzü avuçlarının arasında kaybolmuş, hıçkırırken gördü. Olanlara, duyduklarına hâlâ inanamıyordu. Bu bir kâbus olmalıydı. Kocasını bir yerlerde fark etmeden ihmal etmiş olmalıydı. Senelerce diğer kadınlardan kıskanıp gözü gibi sakındığı kocası... Yok, olamazdı. İnanamazdı. Elbisesinin eteklerini toparlayarak yerinden kalktı. Erkeğin önünde yere çöküp onun ellerini yüzünden ayırdı. Sonra, gözyaşları içinde, hâlâ daha çok yakışıklı yüzün yaşlarını elleri ile silerken konuştu. Sesi bir annenin çocuğu ile konuşmasını andırıyordu:

“Hallededeceğiz sevgilim. Bu işi beraber hallededeceğiz. Bu bizim gerçeğimiz olamaz. Bu kötü bir rüya ve ben sana yardım edeceğim.”

O da ağlıyordu. Kötülüklerden, kazalardan korumaya çalıştığı, üzerine titredığı bir evlâdını, hiç göremediği bir tehlikeye kurban vermiş bir ananın ızdırabını yaşıyordu adeta. Otuzbeş senenin sevgisi onları sadece iki aşık kalmaktan öte, bir diğeri için iyi arkadaş, kardeş, ana, baba yapmamış mıydı zaten.

Bu duygularla başlayan temaslarındaki sakinlik yerini yavaş yavaş, küçük şefkat öpücüklerine bıraktı. Az önceki itirafı ile, temasından öğrendiği kocasını şimdi olabildiğince sarmak, onu sevmek, onunla sevişmek, altı ayın hasretindeki vücudunu ona

yeniden sunarak, yirmidört yaşındaki delikanlı metresi unutturmak istiyordu. Tüm vücudu, karşı cinsten bir rakiple mücadele vermek, kendini ispat etmek için yanıyordu. Kocasının boynuna atıldığında aynı sıcaklıkla cevap buldu. Kalbi deli gibi çarpıyordu. Evet, bu ilişkiyi kurtaracak, kocasını normal hayatına, kendi yatağına döndürecekti. İçindeki umut coşkusu, aşk daveti sunan hareketlerini daha da ateşlendirmişti. Gözyaşları içinde kucaklaşarak yere uzandılar. Senelerdir olmadığınca tutkulu, hatta hiç olmadığınca hoyrat seviştiler. Bu, aldatılmışlığın, ihanetin, kırgınlığın, affediciliğin konuşulamayan ifadelerinin patlaması gibiydi.

Nefesleri sükûnete erdiğinde kadın, başı kocasının göğsünde, dudaklarında gizli bir zafer gülümsemesi ile uzandı. Gerçi içini kemiren kurdun sesini derinden derine duymaktaydı ama o anın büyüsunü bozmak istemiyordu. Kocasına, beraber paylaşabileceklerini hatırlatmıştı. Şimdi ona düşünmek için zaman vermesi gerekti.

Erkek, artık kendisini çekmeyeceği ve başarısız bir gösteriştten ibaret kalacağından korktuğu için karısına yaklaşımdan korktuğu ayları düşünüyordu. Onun sıcak vericiliğini ne kadar unutmuştu. Aslında soğukluğunun sebebi, kendi kendine dahi daha itiraf edemediği hakikat, bir erkek bedeni ile cinselliği paylaşmış olmaktan kendisine duyduğu nefret ve tikslenme idi. O genç çocukla, o güne dek aklının köşesinden geçmemiş bir ilişkiye girmiş, hayâl gücünün çok ötesinde fantezileri yaşamıştı. Bu, ne sevgi, ne de cinsel eksiklikten olmamıştı. Tam aksine, karısı ile doya doya yaşadığı cinselliğinin bir başka yönünü keşfetmiş ve ondan da aynı derece zevk aldığını dehşetle fark etmişti. Yıllarca şuur altına itip unutmaya çalıştığı lise yıllarının yatakhane anılarından kurtulduğunu zannederken, sarhoş bir gecenin karanlığı onu yeniden oyuna getirmiş ve içindeki ikinci benliği ortaya çıkarmıştı. Yirmili yaşlarında, karısını tanıdığı zaman kolayca içinden sıyrılabilirdiği bu benlik, şimdi, en olgun, en mantıklı ve kuvvetli yaşında canavarca esir almıştı onu. Sakin, maceradan uzak tabiatının derinlerinde saklanmış karmaşık, doyumsuz ve cinselliğine sınır tanımayan kişiliği onun gerçek yüzü olmuştu.

“Pişman mısın?”

Karısını, kulağının dibinde fısıldayan sesi ile düşüncelerinden ayırdı. Sağ eli ile sardığı çıplak omuzunu okşadı.

“Hayır... Hayır.” dedi. “Mükemmeldi.”

Kadın, sevişmelerinin kendisinde bir üstünlük yarattığı hissi ile kendinden emin sordu:

“Onunla da böylesine doyum yaşayabiliyor musun?”

Artık, ses tonunda kıskanç bir sorgulamadan ziyade, en iyi arkadaşının sırlarını paylaşmak isteyen bir dostun ifadesi vardı. Bu, erkeği rahatlatmıştı. Yine de karısının yüzüne bakmaktan çekinerek konuştu:

“Söylediğim gibi; o farklı bir şey. Bunu anlatmam çok zor. Bizim sevgimizle, sevişmemizle, cinselliğimizle kıyaslanacak bir ilişki değil.”

“Bunu daha evvel yaşamış mıydın?”

“Nereden...”

“Böyle zevkler birdenbire ellibeş yaşında ortaya çıkmaz diye düşünüyorum.”

Kadın toparlanarak dizlerini karnına doğru çekip, sırtı kanepeye dayalı, kocasının yanına oturdu. Dağılmış omuz hizasındaki kumral saçlarını ince uzun parmakları ile tarayıp, alnından geriye aldı. İri ela gözleri, elliüç yaşının ince çizgileri arasından, acı ile puslanmış olmasına rağmen, pırıldıyordu.

Erkek, karısının elini tutarak yanına oturdu.

“Çok eskilerde kalmıştı. Bunu genç yaşının bir heves denemesi olarak kabul etmiş, beni bir daha etkilemeyeceğini düşünmüştüm. Yatılı okulda, gece oyunları olarak başlamıştı. Aynı sınıftaydık.”

“Benimle tanıştığında...”

“Seninle tanıştığımda, o tür ilişkilerden kurtulmaya çoktan karar vermiştim. Seninle ilk beraber olduğum gün ise, cinselliğimi sevgiyle, aşkla beraber ne kadar dolu yaşayabileceğimi keşfetmiştim. Başka hiç bir şeyin anlamı kalmamıştı.”

“Hayret. Hiç bir şey sezinlemedim bu gizli hayatınla ilgili. Bana bunu ilk günden söylemeliydin... Peki sonra? Sonra ne değişti?”

“Sanırım, senelerle bastırdığım içimdeki diğer kişilik ortaya çıktı. Bütün buhranım da bu. Seni çok seviyorum. Şurada yaşadığımızın zevkini hücrelerimin un ufak zerresine kadar hissettim. Ve bunu hep yaşamak istiyorum.”

“Buhran bunun neresinde?” diye sorarken kadın onun saçlarını şefkatle okşadı, gülümseyile.

“Çünkü öbür kişiliğim de senden uzak durmamı tembihliyor. O, diğer ilişkiyi istiyor.”

“Belki bir doktora görünmende fayda olabilir.”

"Denedim. Faydası yok."

"Bu sıhhatli bir şey değil. Muhakkak bir çaresi olmalı."

Erkek çaresizlikle başını sallarken, karısının elini tutup avucunun içini öptü.

"Anlamıyorsun.", dedi, "Seni nasıl özlüyor, istiyorsam, diğer yanım da onu istiyor, özlüyor."

"Bunu anlamam çok zor. Şayet genç bir kadından bahsediyor olsaydın, hatta beni boşamak isteseydin dahi söyleyecek bir şeylerim olabilirdi. Bu kadar yıldan sonra beni bıraktığın için isyan ederdim ama seni yeni aşkına uğurlamayı da becerebilirdim. Ancak şimdi, sana nasıl yardımcı olabileceğimi bilemiyorum. Anlattıklarınla öyle bir yıkıntının altına girmiş gibiyim ki, beynim, yüreğim, tüm uzuvlarım paramparça. Değil seni, kendimi dahi yeniden toparlayabilecek gücüm olacağını sanmıyorum. Bu, aldatılmışlığın ötesinde ağır bir duygu."

Yerinden ağır hareketlerle kalkıp bara doğru yürüdü:

"Bir içki ister misin?"

"Evet. İyi olur."

"İşin garip olanı ne, biliyor musun? Şu an en ufak bir kıskançlık, ya da kızgınlık hissedemiyorum. Sanırım, otuzbeş sene sonra bir itirafınla benim duygularımı körletmeyi başardın."

Avuçladığı buzları kadehlere doldururken düşünceliydi.

"Ya da sevgim o kadar derinmiş ki, gururumun, yaramın acısının, kızgınlığının üstünü örttü. Açıkçası şu anda ben de kendimi tanıyamıyorum. Sana niye bu kadar anlayışlı, sevecen yaklaştığımı ben de bilemiyorum."

Ona doğru gelen kocası kadehlerden birini aldı.

"Sen her zaman anlayışlı ve sevecendin."

"Şartlar çok farklı şimdi. Kendime haksızlık ettiğime inanıyorum."

"Dilediğini yapmakta serbestsin. İstersen evden hemen ayırırım. Tabii eğer istediğin bu ise."

"Çocuklara nasıl izah edeceğiz?"

"Bilemiyorum."

Yan yana yürüyerek kanepeye oturdular.

"Bu çok zor. Aramızda, ayrılacağımıza işaret verecek en ufak ne bir kavga, ne bir mücadele, hiç bir şey geçmedi bugüne dek. Şimdi, birdenbire ne olduğunu nasıl açıklarız?"

Erkek karısının ellerine sarılarak yalvarır tonuyla konuştu:

"Bu ilişkiyi senden başka hiç ama hiç kimseye anlatamam. Buna mecbur kalırsam, intihar ederim daha iyi. Ne çocuklarım, ne dostlarım, ne iş çevrem, hiç ama hiç kimse duymamalı."

Kadın, suçlar bir eda ile sordu:

"Benim varlığımı kamuflej olarak istiyorsun, değil mi?"

"Seni sevdiğimi söyledim."

Kocasının dizine elini koyarak gözlerinin içine bakmaya çalıştı:

"Bak, bir şeyi açıklığa kavuşturmak istiyorum. Sana karşı olan bu yaklaşımım, sadece ve sadece benim sana karşı olan sevgimin bir işareti olabilir. Sen beni bir zamanlar sevdiğin, veya yine sevebileceğin için değil. Kaldı ki şu an, senin duygularının sevgi ile vicdan azabı arasında sıkışmış olduğunu zannediyorum. Ancak seni bu kadar kolay kaybetmeye razı değilim. Eğer sen sorunlarını halledene kadar bir kamuflej unsuru olmam gerekirse, onu da üstlenmeye razıyım."

Aylar boyunca yaşadığı belirsizliğin getirdiği sevgi eksikliği, yalnızlık, endişelerden sonra, tahmin edemeyeceği kadar dehşet verici bir itirafla karşılaşp nasıl bu kadar kuvvetli, mantıklı ve iyi niyetli olabiliyordu. Kendisini şaşırtmaya devam ediyordu. Aldatılan, aptal yerine konan ve rekabet dahi edemeyeceği bir cinsiyet mücadelesinin içine itilen, yaralı, ezik kadın imajından çok farklı bir tutum sergilemekteydi. Gösterdiği inanılmaz, akıl almaz davranışla bugüne dek korku içinde konuşmasını beklediği kocasının çok üstüne çıkmıştı gücü. Şimdi, kendisinden af, merhamet, çözüm bekleyen o idi ve utançla yaşadığı, utanç içinde saklayacağı gerçeklerini anlattığı karısına karşı ödenemez bir vicdan azabı, küçüklük ve zavallılık hissediyordu.

Önce, otuzbeş yıllık hayat arkadaşına karşı bir acıma duygusu belirten korunma mekanizması, onu son bir saat içinde mükemmel bir zırhın içine yerleştirmişti. Bu oyundan hoşlanmaya başlamıştı. Birden, o güne dek olmadığınca özgüven duymaya başladı. Sırf şahsının değil, kocasının, onun delikanlı aşığının, hepsinin hayatlarının akışı, düzenleri, mutlulukları kendi ellerindeydi.

"Ondan hiç kopamayacak olmaktan mı korkuyorsun?" diye sordu.

"Bugüne dek çok denedim. Olmadı. Onu gerçekten arıyorum hayatımda. Dedim ya, bedenimin, ruhumun bir diğer parçası onu istiyor. Her beraberliğimizden sonra kendimden de, ondan da nefret ediyorum ama nefret anları gittikçe daha kısa sürmeye başladı. Bu beni korkutuyor."

Kadın, artık, yaralanmaya karşı neredeyse efsunlanmış yüreğinden bir ses bekledi ama nafile. Onun yerine, büyük bir umursamazlıkla, gülümseyen dudaklarından şu sözler döküldü:

“Seviştikten sonra benden de nefret ediyor musun?”

Erkek, onu dudaklarından öperek karşılık verdi. Sonra, başını karısının boynuna gömüp hıçkırmaya başladı. Onun sırtını bir bebeği severcesine okşadı kadın. “Hışışışt.” dedi, “Hışışt. Her şey düzelecek.”

Sonra aklına, kendi şuurunun bile isyan ettiği bir fikir geldi:

“Haydi toparlan artık. Bu sırrı kimseye hissettirmeden nasıl yaşayacağımızı düşünelim. Hatta... Hatta ben diyorum ki...”

Kocasının gözleri yaşlı, bakışları endişeliydi:

“Ayrılmayı düşünmüyorsun değil mi?”

Kadın, onun gerçek yüzünü sanki ilk defa seyrediyordu. Sadece bastırılmış cinsel tercihinin ortaya çıkardığı kimlik değildi bu. Aynı zamanda egoizmin ve korkaklığın aynasıydı. Evet, otuzbeş sene sonra kocasını şöyle tanımlayabilirdi: “Korkak ve bencil bir biseksüel.” Bu acı vericiydi ama aynen, bir annenin çocuğundan hayâl kırıklığına uğraması kadar acıydı. Aldatılmış bir eşin kaygılarından uzaktı. Sabah kalktığında, viskinin tesirinden kurtulduğu zaman neler hissedeceğini meraklaydı. Eğer yine bu kadar serinkanlı olabiliyorsa kendi aklından şüphe edecekti.

“Hayır.” dedi, “Hayır, ayrılmayı düşünmüyorum. Şayet sen isteseydin, başkaydı. Ama madem beni yanında arzu ediyorsun, ben de kalacağım. En azından bir müddet için. Bunun bana ne kadar zor geleceğini tahmin ediyorsun herhalde.”

Erkek ona şükran hisleri ile bakıyordu.

“Sana nasıl teşekkür edeceğim, bilemiyorum.”

“Şu an en mühimi, çocuklarımıza ve çevremize karşı bu durumu hissettirmeden götürmek. O arada, bana karşı son altı aydır tutunduğun soğuk, lâkayt tavrı yinelemezsən, beraberliğimiz daha kolay olur.”

“Onun sebebini anlattım sana. Diğerinden sonra seninle sıhhatli bir ilişkiye girebileceğimden korkuyordum. Aramızı soğuk ve uzak tutmayı yeğledim.”

“Ama yanılmışsın.” dedi, neredeyse keyifli küçük bir kahkaha ile. Sonra, az evvel yaşadıkları ihtiraslı dakikaları hatırlatan buğulu gözlerle kocasına baktı. Birbirlerinin ellerini avuçladılar. Karşısında yine o deli gibi aşık olup evlendiği, yıllarca kapıyı her açışında kalbinin sesi kulaklarında, kucağına atıldığı erkeği görmek, bu

gecenin karanlığına yayılmış sır perdesinin altında onunla tekrar tekrar sevişmek istiyordu.

Gözlerini kapayıp, parmak uçları ile onun dalgalı saçlarını, geniş alnını, elmacık kemiklerini, dudaklarını okşadı. Onu yine hep sevdiği gibi, aralarında bu uğursuz olayın yaşanmadığı zamanlardaki haliyle hayâl etti. Ve kendisini onun kollarına bıraktı. Bu kez, sanki birbirlerini, vücutlarını yeni keşfediyorcasına, sakın, her dokunuşu, her öpüşü, uzuvlarının en ücra hücrelerinde özümseyerek sevişmeye başladılar. Kadın, ruhuna, bedenine böylesine doyum verebilen kocasının, bir başka erkeğe karşı duyduğu cinsel eğilimi zihninden geçirdikçe, arzusunun arttığını dehşetle fark etti. Bu gece, ikinci kimliğini fark ettiği sadece kocası değildi. Gururunu hırpalayan, yüreğini dağlayan bu çarpık ilişkinin, gizliden gizliye kendisine verdiği seksüel heyecan korkutucuydu. Tanımadığı rakibinin hayâli görüntüsü ve fiziksel farklılığı, kocasına karşı otuzbeş senedir hissettiği her türlü yakınlıktan çok daha farklı bir şehveti uyandırmıştı. Çılgınca bir arzusun yarattığı ateşle, utancının verdiği sıcaklık kaynaşmış, onu esir almıştı. O an kararını verdi. Bu hiç de katlanılmayacak bir hayat değildi. Delikanlı aşık, hayatlarını her zamankinden daha tutkulu kılacaktı. Bildiği, tanıdığı evlilik ölmüştü ama bundan sonra üçgeninde yaşayacakları hayatın esrarengizliğini heyecanla bekliyordu.

OĞLUMUZ ÇAM AĞACI OLDU

Kızımızı yuvaya vermiş olduğumuz ilk günden beri, eğitim ve öğretim kurumlarının velilere çıkardığı lüks masraflara delirmişimdir. Hele bir yaş arayla iki çocuğunuz birden okuyorsa, daha birinci seneden duyduğunuz sinir yatışmadan, ikinci kez tekrarlanan aptalca masraflarla bazen tahammülünüz sınırını taşıyabilir.

Her anne baba gibi kocamla ben de çocuklarımızın yeteneklerinin ortaya çıkması, geliştirilmesi için özenle ilgileniyor, bunun tabii neticesi olarak, piyano, bale, tiyatro, şiir, müsamere, hangisinin hangi dalda bir arzusu varsa katılmasını gönülden destekliyorduk. Ama gel gelelim bu iyi niyetimizin suistimal edildiğine dair aldığımız izlenimlerden son derece rahatsızdım.

Sabahın altısında kalkan çocuklarımızın akşamüstünün geç saatinde mektep bitiminden sonra bir de "etüt" diye güya derslerini bitirmek üzere kaldıkları derslerin, yorgun ve bitap hocaların ve talebelerin biraz daha birbirleri ile dalaşmaları için para verdiğimiz bir program olduğunu o sıralar anlamış durumdaydım. Ama yapabileceğimiz bir şey yoktu. Bu, okulun muhakkak uygulanması gereken bir programıydı. Ayrıca dersler falan da bitip etmiyordu etütte. Akşam yemeğinden sonra kocam bir yanda, ben bir yanda çocuklarımızı karşımıza alıp tedrisata devam ediyorduk.

O aralar sınıfta ders anlatmak adeti kalkmıştı efendim. Çocuğun araştırmacılık ve yaratıcılık ruhunu geliştirmesi için kendisine konu başlıkları veriliyor ve konuyu öğrenip yazıp, anlatacak kıvama gelmesi bekleniyordu. Çocuklarımız araştırmacılık ruhunu hakikaten en kısa zamanda en kestirme yoldan keşfetmişlerdi. Yan

başlarındaki ayaklı deryalar olan anne ve babaları bu işlevi görüyordu. Aynı yaşta çocukları olan arkadaşlarımızla buluştuğumuz akşam yemeklerinde, siyaset, politika, ihracat atakları, globalleşme falan çok önemli bir sohbet konusu teşkil etmiyordu Zira bizler çok daha müşterek ve zihinlerimizi güncel olarak meşgul eden konuların ortaklığını keşfetmiş durumdaydık. Mühendis olan babalar arasında en hararetli konu, Türkiye'deki baraj isimleri ve bunların kaç metre küp su toplayabildiği, akarsularımızın debileri ve tabii boşalmaktan bir türlü dolmaya fırsat bulamayan havuzların hesaplarıydı. Beyler bu bilgileri adeta birbirlerinin ağzından kaparcasına seri ve net tartışıyorlardı. Biz anneler daha ziyade, güzel ülkemizin tüm tahıl ambarlarını, hangi mahsulün ne şartlarda yetiştiği, dağlarımızla kıyılarımızın hangi geometrik düzende uzandığı ve tabii güzel Türkçe'mizin zamanlara göre tüm çekim eklerini ve şiirlerini ezbere biliyorduk. Her nedense bütün konular içinde anneli babalı herkesin ortak ilgilendiği tek konu tarihti. Orta Asya'dan başlamak üzere, günümüze dek kahraman, gözü pek milletimizin neler başardığını, kimleri nasıl alt edip, ne sınırlara ulaştığını konuşurken öylesine heyecanlanıyorduk ki, neredeyse kimse birbirini dinlemeden, hep bir ağızdan konuşuyorduk. Zaten öyle derin bir tarihi, bir akşam davetinde bitirebilmek için ancak hepimizin birden konuşması gerekiyordu. Çocuklarımızın küçücük yaşında, minicik kafalarını dolduran o kadar çok bilgi var ki, onların tüm bildiklerini bir akşama sığdırıp konuşmak imkânsızdı. Onun için evde davet vereceğimiz zaman çocuklu dostlarımızı meslek ve ilgi alanlarına göre seçiyorduk ki, en azından bir konuyu hakkı ile ele alıp tartışabilelim.

Akşam saatlerinin ders temposuna bir de müsamere hazırlıkları eklenmişti. Kızımız rol aldığı rondun şarkılarını yüksek sesle devamlı tekrarlarlarken, oğlumuz da çevre bilinci içinde hazırlanmış bir piyesteki rolünü ezberlemeye çalışıyordu. Rolü gereği, çocuklara tabiat dersi veren bir çam ağacı olacaktı.

Oldukça yorgun bir akşamımdaydım. Ama belli ki dur durak yoktu. Kızımız şarkılarını mükemmele kavuşturduktan sonra tütüsünü giyip, bir de bale gösterisini bana sergilemek istiyordu. Oğlumuz ise henüz daha çam ağacının kendisini tanıştırmaya safhasının ezberindeydi. Daha iki sayfası vardı. Satır satır onun ezberini ilerletirken, bir taraftan da şarkı sözlerini takip ediyordum. O arada elimde pastel boyalar, elliye yetmiş santim boyunda bir kartona Marmara Bölgesinin coğrafi şekillerini çizip boyamaktaydım. Oğlum birden çam ağacının sözlerini bırakıp telaşa haykırdı:

“Eyvah! Anneciğim unuttum söylemeyi. Yarına okula para götürmem lâzım.”

Bir an için gözlerim haritadan ayrıldı.

“Ne parası oğlum?”

“Çam ağacı parası.”

Her halde sahneye hakiki bir çam ağacı koyacaklardı temsil için. Hoş bir düşünce olmalıydı. Herhalde bütün velilere masrafını paylaştıracaklar, sonra da okulun bahçesine ekip, çocuklarımızın sınıfı ve adlarının plâketi ile anılaştıracaklardı.

“Ne hoş.” dedim. “Keşke her sene her sınıf böyle bir şey yapsa. Bir kaç yıl sonra koru içinde bir okulunuz olur.”

Oğlum kıkır kıkır gülmeye başladı.

“Ne diyorsun sen anne? Ne korusu?”

Bayılıyordu gülmekten. Anlayamamıştım. Fazla mı iyi niyetli düşünmüştüm acaba. Belki de sadece bir tek ağaçtı düşünülen.

“Canım, bir ağaç bir ağaçtır. O da hiç yoktan iyidir.”

Oğlum artık işin gırgırındaydı.

“Anneciğim anlamıyorsun. Bu öyle çam için para değil.”

İskemleye oturmuş elini dizlerine vurarak gülerken mısır püskülü saçları alnına döküldü.

“Oğlum kaç türlü çam olur?”

“Benim için anne, benim için. Çam ağacı olacağım ya. Çam elbisesi dikilecek.”

“Kim diyecekmiş çam elbisesini?”

“Okulun terzisi.”

O anda tepem attı. Zira, okulun bu tezgâhı ile ilk günden bu yana didişmekteydim. Bale öğretmeninin anlaşmalı terzisi ile aramızda sessiz sözsüz bir düello vardı kaç yıldır. Onlar neyi kaç paraya dikerse onu alıp giydirmeye mecbur bırakılıyorduk. Ve ben tahammülümün sonundaydım.

“Olmaz!” dedim. “Terziye falan diktirmem çam elbisesini.”

Oğlumun kahkahaları yerini hüznünlü bir bakışa bıraktı.

“Ama anne...”

“Ama mama yok. İki buçuk dakikalık bir aptal kıyafet için onca parayı o fırsatçılara veremem.”

“Ama anne, çam ağacı gibi olmadan nasıl çam ağacını oynarım.?”

“Hiç merak etme. Çam ağacı kıyafetin olacak.”

Gözleri ümitle pırıldadı.

“Nasıl olacak?”

“Ben sana evde hazırlayacağım.”

Yine keyfi kaçmıştı.

“Anne, hiç olur mu? Herkesin kıyafetini terzi diyecek. Rengârenk kumaşlardan...”

“Çam ağacı zaten rengârenk olamaz oğlum. O terzi kadın istese de olmaz. En sonunda bir yeşil, bir de kahverengisi olur çamın.”

O arada sinir içinde boyamakta olduğum Marmara Bölgesinin bütün dağlarını, adalarını çam ağaçları ile doldurmakta olduğumu fark ettim. Dehşet içindeydim. Son iki saatte uğraştığım harita, gerçeğinde olmadığı kadar ormanlık bir bölgeye dönüşmüştü.

Kalemleri bırakıp oğluma döndüm.

“Bak oğlum. Sana öyle bir çam kıyafeti hazırlayacağım ki, harika bir çam ağacı olacaksın. Söz veriyorum.”

“Peki neyle diyeceksin?”

“Hiç merak etme. Renkli kartonlarla öyle bir ağaç kesip diyeceğim ki, o terzi de şaşacak.”

Rahatlamış görünüyordu. Bir an için durdu. Ben fazla çam ağaçlarını haritadan silmeye çalışıyordum. Mübarek sanki Marmara değil de Karadeniz Dağlarının haritası olmuştu. Oğlum, çekingen ses tonu ile devam etti:

“Ama, yanımda bir çam arkadaşım daha var. Onunkini terzi dikerse olur mu? Birimiz kumaş, birimiz karton çam... Olur mu hiç?”

Olmazdı tabii ki. Ama terzi kadına öyle kızıyordum ki, bu konuda bir yenilgi kabul etmeye tahammülüm yoktu.

“Bak ne diyeceğim. O arkadaşının annesi ile konuşalım. Onun elbisesini de ben hazırlayayım. Böylece ikiniz eş olursunuz tamam mı?”

Oğlum durduğu yerde havaya sıçradı:

“Yuppaaa! Yaşsa anneciğim! Tamam!”

Tanrım! Derdim yokmuş gibi başıma bir de çam ağacı terziliğini üstlenmiştim. İşim işti. Ama ziyanı yoktu. O kadına bir kuruş daha kaptıracak değildim.

İkinci çam ağacının annesi teklifime balıklama atlamıştı. Kimbilir kadıncağız da o parayı nasıl denkleştirip vereceğini düşünüyor olmalıydı. Sırf çocuğu müsamere dışı kalmasın diye herhalde büyük sıkıntılarla kabul etmişti masraflarını.

O hafta sonu, kahverengi ve yeşil kartonlar aldım. Çocukların ölçülerine göre kahve renginden ana gövdelerini, yeşilden üst kısmını kesip, bunlardan her çocuk için ikiye kalıp hazırladım. Pastel boyalarla, ağacın iğne yaprakları arasına kuş yuvaları, kuşlar çizip boyadım. Üzerinde sadece gözlerin etrafı seyredebileceği iki delik açtım. Bu iş bütün hafta sonumu aldı. Oğlum gelişmelerden son derece memnundu.

Müsamere günü geldi çatı. Bütün veliler salonda yerlerini almışlardı. Ben, elimde dört parça karton çam gövdesi, iğne iplik, selobant ile sahne arkasına vardığımda, sırasını heyecanla bekleyen küçükler telaş ile oradan oraya koşuyorlar, kimi son dakika ezberlerini hatırlamaya çalışıyor, kimi annelerinden aldıkları allık ve rujlarla yanaklarına kocaman kırmızı lekeler boyuyorlardı. Oğlum ve arkadaşı bir köşede beni bekliyorlardı. Tabii bale öğretmenini ve terzi de oradalardı. Uyduruk nylon kumaşlardan dikilmiş zevksiz, alacalı bulacalı kıyafetleri çocuklara giydirmekle meşgullerdi. Bale öğretmenini benim varlığımı hisseder hissetmez, ama sanki beni görmemişcesine bir tavırla, terzisine döndü:

“Sağ ol şekerim. Ellerine sağlık. Harika olmuş kıyafetler.”

İri yuvarlak gövdesi ile dizlerinin üzerine çökmüş terzi, minyon, minicik bir kız çocuğunun, üzerinde annesinin elbisesini giymiş gibi duran morlu, turunculu kat kat etekli müsamere kıyafetini son anda kısaltmaya çalışıyordu. Elbise miniğin omuzlarından kaymış, bel dikişi basenine düşmüştü. Bu arada iri kıyım bir kız çocuğu da lâstikleri omuzlarını morartan elbisesini çekiştirerek vücuduna oturtmaya çalışıyordu. Arkadaşının elindeki aynaya bakarak bir yandan söylenyordu.

“Patlayacağım yahu.”

Bütün elbiseler aynı beden dikilmiş olmalıydı. Terzi kadının kaçmış çorabına bakarken sinirim arttı.

Beni merakla bekleyen oğlumun yanına seğırttim ve hemen işe başladım. Çam gövdelerden birini önden, birini arkadan gelecek şekilde başının üzerinde tutturdum. Sonra gövdesinin iki yanından kartonların yapraklarını bir araya getirdim. Ardından ikinci çamı birleştirdim. Perdenin arkasında yerlerini alıp beklemeye başladılar. Son anda bir şeye ihtiyaçları olur diye oradan ayrılamıyordum. Tabii, bu meyanda bale hocası ile terzisinin kinayeli konuşmalarına da kulak misafiri olmak zorunda kalıyordum ister istemez. Hemen arkamdalardı ve beni görmemeleri imkânsızdı. Bale öğretmeninin ukalâ sesi, basit bir kakhaha atmak histerisinde, diğerine hitaptaydı:

"İşte, beş kuruş paraya kıyamayıp, çocuklarını böyle zor durumda bırakırlar."

Çocuğumun niye zor durumda olduğunu anlayamamıştım. Sabırla ileriye bakmaya devam ettim. Perde açılmak üzereydi. Sahne amirliğini üstlenmiş olan öğretmen, ilk sahne alacakların dışında herkesin geriye çekilmesini ve koridorda beklemesini istiyordu. Çocuklar itiş kakış, heyecanlı tiz seslerle merdivenlerden koridora geçmeye başladılar. Birden bu kargaşa içinde benim çam ağaçlarımın bir zarara uğrayacak olmasından endişelenerek, oğlumla arkadaşının durduğu köşeye bakındım. Ama onlarda hiç bir hareket yoktu. En sona kalmışlardı. Perde neredeyse açılıyordu. İlk sahnedekiler yerlerini almış bekliyorlardı. Oğlumla arkadaşısı diğer uçta öylece bekliyorlardı. Telaş içinde seslenerek işaret ettim:

"Haydi gelin! Gelin çabuk! Aşağıya koridora ineceksiniz."

İki çamdan hangisinin arkasında oğlum olduğunu da bilemiyordum. Boyları posları da aynıydı. Sadece iki göz deliğinden de durduğum yerde anlamam imkânsızdı. Hemen o tarafa koştum. Sert bir sesle fısıldadım:

"Oğlum neden inmiyorsunuz koridora?"

Ben yanıls çamla konuşmuşum. Diğerinin içinden oğlumun boğuk sesi duyuldu:

"Kımıldayamıyoruz anne. Bacaklarımızı açamıyoruz bunun içinde."

Dehşet içinde, çamın ana gövdesini çocukların bacaklarının iki yanından dikmiş olduğumu fark ettim. Sahi, çam denince hiç yürümeleri gerektiği aklıma gelmemişti. Salonda ses kesilmiş, hademe perdeyi çekmeye başlamıştı. Çam ağaçlarının dikişlerini sökmeye vakit yoktu. Yaşlı bir dede, nine ve torunlarının sohbeti ile başlayacak olan birinci perdede iki karton çam ağacı ve bir annenin hiç mi hiç gereği yoktu. Derhal oradan kaçmamız lâzımdı. Allah bana güç vermiş olmalı. İki çamı iki kolumun altına sıkıştırıp, neredeyse sürükleyerek merdivenlerden indirdim. Biz koridora inip görüntüden çekildiğimiz anda perde açılmıştı. Oğlum ve arkadaşı, içinde oldukları kartonların deliklerinden dünyayı bir an yan görmüş olmanın şaşkınlığı içinde, ayakları üzerinde doğrulduklarında sendelediler.

"Anne ne oluyor?" dedi oğlum, çam gövdesinin ardından boğuk bir sesle.

"Bir şey yok." dedim. "Şimdi halledeceğiz bu problemi. Çantamdan makası çıkarıp bacaklarının yanlarındaki kartonların dikişlerini açtım. Oğlum söylenmeye başladı:

“Ama böyle de açık kalıyor gövde. Pantolonum gözüküyor.”

Artık sinirleniyordum.

“Bu da pantolonlu ağaç olsun. Ne yapalım.”

Bütün bunların üstüne arkamdan yine o meş’um ses duyuldu:

“Bak şekerim görüyor musun? Beş parayı harcamaya kıyamayıp çocuklarına böyle işkence ediyorlar bazıları.”

Bu kadın hasta olmalıydı. Beni anlamıyordu. Bedava dikse ona müsamere elbisesi diktirmeyecektim. Bunu bilmiyordu. Bu kadını sevmiyordum. Tahammül edemiyordum. Onun, ne görüntüsüne, ne sesine, ne dikişine, ne diktiğine katlanamıyordum. Hayatımda ender kimseler için böylesine tahammülsüz duygular hissetmiştim. Bu kadınla aynı yerde nefes almak bile beni sinirlendiriyordu. Artık bir iki kelime söylemeliydim. Kızgınlığımın, alev alev gözlerimden dışarıya buhar yaydığını hissedebiliyordum. Ağır ağır geriye döndüm. Aralarında bana bakarak fısıldaşırlarken gözlerimle ikisini birden yakalamıştım. Düşündüklerimi söylememe zaman kalmadı. Nasıl bakıyorsam dehşet içinde kalmışlardı. Bale öğretmeni acele ile, diğerini elinden çekeleyip oturdukları banktan kaldırdı.

“Gel şekerim gel, bu kadın delirmiş.”

“Ben sana söylememiş miydim. Vallahi söylemiştim.”

El ele koridorun üzerindeki öğretmenler odasına doğru hızlı adımlarla yürümeye başladılar.

Tekrar geriye döndüm. Dudaklarıma bir gülümseme yayıldı. Deli olmak, deli görünmek neleri halledebilirdi? Oğlumla arkadaşı çam elbiselerini yırtmaktan korkuyla, kıpırdamadan duruyorlardı. Bir tanesi hapsirdi. Dallarındaki kuşlardan biri uçuyor gibi oldu. Onların karton başlarını okşarken fısıldadım:

“Çok yaşa!”

Sıraları geldiğinde sahnedeki yerlerine yerleşmelerine yardımcı oldum. Zira hâlâ daha çok rahat yürüyemiyorlardı. Ezberlerini hiç teklemenden bitirip sahne arkasına geri döndüklerinde mutluydular. Ben de mutluydum. Bale öğretmeni ile terzisi bana bir daha kazık atamayacaklardı.

O DA SEVGİ İSTERDİ

İlk kez tenine bir erkek eli değdiğinde onbir yaşındaydı. Köşe başındaki bakkalın iri, nasırlı avuçlarının, bacağındaki haşın teması, erkeğin ne kadar can yakıcı olduğunun ilk korkusunu öğretmişti. Ama kimseye şikâyet edemedi. Erkek böyle bir şey yaparsa, kabahatli kadın kız kısmı olurdu. Onun için ağzını açmadı hiç. Tek seçeneği diğer bakkaldan alış veriş etmektir. Ancak o da köyün dışındaydı ve yolda zaman harcadığı için boyuna annesinden azar işitiyor, bazen dayak bile yiyordu. Ama ne yaparlarsa yapsınlar, köşe başındaki bakkalın kendisini sıkıştırdığını kimseye söylememeye yeminliydi.

Kendisini sadece yabancılardan koruması gerektiğini düşünürken, bir bayram günü, emmi oğlu da onu ağılda sıkıştırmaya kalktığında, tanışık, el, tüm erkeklerin derdinin aynı olduğuna karar verdi. O günden sonra hiç birine yanaşmayacaktı. Ama onbeşindeyken onu everdiklerinde, kocasına karşı kendisini koruyabilecek hiç bir kalkanı olmadığını anladı.

Yirmi senelik evliliğini özetlemelerini isteseler, kocaman bir "Hiç"le cevaplayabilirdi. Aslında çok şey yaşamıştı. Çok sıkıntı çekmiş, aşağılanmış, horlanmış, arka arkaya arzusuz doğurduğu çocukların her biri bedeninde tedavisiz yaralar açmışlardı. Kocasının olacak adamdan bir tek gün, bir tek güzel söz, bir şefkat işareti görmemişti. O, kocasının. çorabı, pantolonu gibi bir şeydi işte. Gerekince tenine değdirip, işi bitince horlayıp buruşturup kenara itelediği bir maldı. Şefkat bir yana, kocasının kendisinden öğrendiğine dair çok kuvvetli bir hissi vardı. Öyle olmasa, üstüne çıktığında, bu kadar hoyrat, bu kadar acımasız, kaba olabilir miydi. Evet, ondan adeta öç alırcasına, acısını çıkartırcasına debelenirdi,

adam. Bedenini, pisliğı emmek için kullanılan bir sünger gibi hissediyordu. Bu işe yaramadığı zamanlarda ise, kendisine sahip olamayan, arzuları, duyguları körelmiş, acze uğramış, yaşam sebebi belirsiz kof bir doku yığınıydı sanki.

Bir doktorun muayenehanesinde yarım gün temizlik işine gidiyordu. Bulabildiğı tek iş bu olmuştu. Ama razıydı. Eve götürebileceğı her kuruşun yararı vardı. Kocasını inşaatlarda çalıştırırdı. Bazen aylarla işsiz yattığı olurdu. Çocuklar büyümüşü ama hiç birinden hayır yoktu. Oğlanlardan biri tombala peşinde paraları kaptırıp duruyor, diğeri kendi evine, karısına para yetiştirmeye çalışıyordu. Kızlara gelince; Büyüğünü, kocası üç çocukla bırakıp yok olmuştu. Ortanca, yakında evlenmek üzere çeyiz derdindeydi. En küçüğü de, rahat etsin diye verdikleri, sözde hali vakti yerindeki ihtiyarın bunaması üzerine, adamın ilk karısından olan yetişkin çocukları ile cebelleşip durmaktaydı. Hasılı, kimseden hayır yoktu.

O gün, doktor beyden erken izin istedi. Yakın bir akrabası, yolun karşısındaki hastahane de ameliyata alınacaktı. Kimsesi yoktu zavallının. Her nedense, doktor yanında çalışıyor olması onu eş dostun gözünde, neredeyse doktor yerine koymuş gibiydi. Kimin bir doktor randevusuna, ilaca, tahlile, tavsiyeye ihtiyacı olsa ona baş vururdu. Bu, onu yaşama bağlayan ve mühim olduğunu hissettiren tek olguydu. Gerçi, çoğu, bunu ahbablıklarının veya akrabalıklarının bir mecburiyeti olarak görüyor, kuru bir teşekkürü dahi esirgiyorlardı ama olsundu.

Akrabasını, koğuşundan ameliyata çıkmak üzereyken yakaladı.

"Hiç meraklanma. Ben seni burada beklerim." dedi, o sedyede giderken. Sonra kapının ağzına dikilip beklemeye başladı. Ağlaya bağıra, inleye sızlaya geçen hastaları izlerken, haline bin şükür etti. Allahın gücüne gitmesindi ama yine de hayatında biraz sevgi olsa pekâlâ olabilirdi. Sırtı duvara dayalı, düşüncelere dalmışken birden omuzuna çarpıldığını hissetti. Başını çevirdiğinde, iri yarı, pos bıyıklı hademeyle karşılaştı.

"Af edersin bacım." dedi adam, pırıl pırıl zeytin karası gözlerle. "Kusura bakma."

Bir an için dönüp arkasına, sağına soluna baktı kadın. Ama orada, öyle duran başka kimse yoktu. Demek, kendisinden özür diliyordu, karşısındaki. Ona dokunduğı için özür dileyen hiç kimse olmamıştı bugüne dek. Farklı bir omuz çarpışı, farklı iki kelime aniden ona hiç bilemediğı cinselliğini fısıldamıştı. Kızardığını hissetti. Dökülmüş iki dişinin arasında büzülen dudakları, kendini

kontrol etme arzusuna rağmen gülümsediler. Gözlerini kırıştırdı. Kusura bakmadığını anlatmaya her halde yetmişti bu bakışlar.

"Hastanı mı bekliyorsun?" diye sordu, hademe.

"Ha ya, akrabam ameliyata girdi. Onu bekliyorum."

"Ne ameliyatı?"

"Böbrek taşı alacaklarmış."

"Ooo, daha epey beklersin. "

"Ne yapalım. Beklerim. Başka kimsecikleri yok zavallının."

Adam, elindeki paspası olduğu yerde bin döndürdü, düşünür gibi bakıp.

"Bak ne diyeceğim bacı. Benim on dakika sonra mesaim bitiyor. İstersen gel, bizim ocaktan bir çay içelim beraber."

Yüzüne yeni bir dalga kırmızılık yayıldı, kadının. Nedense ilk defa bir erkeğin sesinden, sözünden, yanında durmasından korkmuyordu. Ama hevesli görünmekten de çekiniyordu. Başını yana eğdi. Eşarbi çarpıldı.

"Bilmem ki... "dedi, "Nasıl olur, bilmem. Yani..."

"Hiç meraklanma bacım. Böbrek ameliyatından öyle on dakikada kimse çıkmaz. Üstelik buraya geldiğinde daha baygın olur hastan. Merak etme. Bir çay molası verirsin. Biraz da oturup dinlenmiş olursun. Öyle saatlerle ayakta geçer mi hiç. Haydi gel, sen beni dinle, bir paşa çayı içelim."

Hayatında içtiği en nefis çaydı. Yanında bir de kıymalı poğaçayı ikram etmişti hademe. Hiç bu kadar lezzetlisini yememişti şimdiye kadar. Bunca senelik evlilerdi. Daha kocası ile baş başa bir çay bahçesine gidip çay içtiklerini, bir parkta oturup simit bile yediklerini hatırlamıyordu. Hiç olmamıştı ki, nasıl hatırlayacaktı. Bu mutluluğu ilk kez yaşıyordu. İçi içine sığmıyordu. Yüreği pır pırlanmaya başlamıştı. Nasıl da kalabalığın arasında yer açıp ona iskemle bulmuştu şu erkek. Önce onu oturtmuş, sonra gidip çayla poğaçayı getirmişti. Onun dokunduğu fincana parmakları değerken içinin ürperdiğini hissetti kadın. Bugüne dek kaçtığı ya da korktuğu erkeklerden çok farklıydı karşısındaki. Kendisine bir hanımefendi gibi davranıyordu. Dereden, tepeden, köylerinden, şehir hayatının zorluğundan bahsettiler.

Hademe, ürkek, ezik haline acıdığı kadının rahatladığını hissetmişti. Saatine baktı.

"Haydi bacım, bana müsaade edersen gitmem lâzım. Sen keyfine bak. Bir çay daha yollayayım sana, gitmeden. "

"Hiç zahmet etme. Sağ olasin. Ben artık koğuşun kapısına döneyim. Hastam dönmüştür belki de."

"Haydi geçmiş olsun bacım."

"Sağ olasin. Çay için de sağ ol."

Sonra, aslında ne kadar memnun olduğunu anlatamamanın sıkıntısı içinde ne yapacağını bilemez bir tavırla, boş diş etlerini kaçamak gösteren utangaç bir gülümseyiş sergiledi.

"Çok dinlendirdi. Hiç böyle dinlenmemiştim."

Beraber geçirdikleri dakikalardan, tanışıklıklarından etkilendiğini, bu dostluğun devamını istediğini nasıl söyleyebilirdi ki? Ama en azından, arkadaşlıkta gönlü olduğunu sezdirmek istiyordu. Tekrarladı:

"Hakkaten de..."

"Yarın hastana gelecek misin?"

"Tabii, tabii, hem de koşa koşa." diye geçirdi içinden kadın. "İşten vakit bulursam." dedi, onun yerine.

"Beni bulursan, yine çay içeriz o zaman. Tabii istersen."

"İstemem mi? İstemem mi yakışıklım?" çığlıkları yankılandı zihninde ama sadece başını yana eğip gülümsedi.

"Eh... Vaktini almayayım. İşin gücün vardır senin."

İri elini, "Boş versene" der gibi salladı adam.

"Ayarlarız bacım. Elbet bir çaya ayıracak vakit buluruz."

"Eh o zaman."

Ayakları yerden kesilmişti sanki. Senelerin ezikliği, itelenmişliği ile yorgun, duygu yoksunluğundan ağırlaşmış bedeni, tüy gibi hafiflemiş, beyninin içinde bulutlar uçuşmaya başlamıştı. Gözlerinin önünde yüzlerle küçük benek serpilmişti. Koridorda ilerleyen hastaların inlemeleri, bağırımları, lizol kokusu, tuvaletlerden yayılan nefes tıkayıcı koku.... Artık onun algılama dünyasından çok uzaktaydılar. Hayatının sefilliği, kocasının zalimliği, çocuklarının vurdum duymazlığı, egoistliği, kaprisleri, bitmeyen ihtiyaçları, kazandığı paranın azlığı, bu akşam eve geç kaldığı için belki de dayak yiyecek olması hiç mi hiç umurunda değildi. Aşık olmuştu.

Farkında olmadan, gülümsemesi ağzının dişsiz köşelerine yayılıp kalmıştı. Eşarbi başından kaymış, biçimsiz, gelişi güzel kırpılmış saçları ortaya çıkmıştı. Henüz son lokması bitmemiş poğaçasını, sanki sevgilisinin elini tutuyor gibi avuçlamıştı. Hastahanenin koridorlarından çıkış kapısına doğru ilerlerken, bedenini şimdiye dek bedbinlikle taşımış olan ayakları adeta kayıyordu. Akrabasını, böbrek ameliyatını falan unutmuştu. Bulutların üzerinde uzanmış gidiyordu. Çok mutluydu. İşte sonunda o da aşık olmuştu.

BUZULDAN DÖNEN ADAM

Beyaz bir dünyaydı. Bembeyaz. Güneşin karlı dağlar arkasına geçen ışıkları, kar beyazını süsleyen gri mavi buzul çizgilerinin sert kılıç vuruşları ile deliniyordu. Tepenin doruk noktasından beyazın uçurum derinliğine kanat açmış sarkıtlar, onları eritmekten çok uzak bir sühnetin soğuk tutuşu ile öylece asılı kalmışlardı. Aşağıda, çepeçevre ufuk çizgisine kadar karlı dağlar, buz kaplamış gölcükler, sınırları birbirine geçmiş çizgilerle, sonsuz bir buzlar ülkesi masalının görüntüsüydü adeta. İnsana, varlığını ve yaşama sarılması gerektiğini hatırlatan dingin soğuk, geceyi yakalayacak saatlerin habercisi gibiydi.

Çadırlar, zirvenin muhteşem beyaz öbeği üzerinde, gökkuşağı renklerine bulanmış üç büyük parça şekerlemeyi anımsatıyordu.

Beş genç insanın hummalı faaliyeti, akşamın karanlığına yakalanmadan yapmaları gereken çok şeyin olduğuna işaretti. İki genç kadın, çadırlardan birinde küçük ispirotlu ocakların üzerinde konserve kutulardan çıkardıkları yemekleri ısıtmakla ve bütün gecelerini sıcak tutacak kahveyi hazırlamakla meşgullerdi. Erkekler, gün boyu kullandıkları malzemelerin bakımlarını yapmış, ertesi gün inişe geçmek için gerekli plânları hazırlamaktaydılar, bir diğer çadırdı.

Çocukluk arkadaşlarıydılar. İlk okuldan bu yana, aynı kasabada, aynı mekteplerde, aynı partilerde büyümüşler, aynı grubun içinde evlilikler yapmışlardı. Neredeyse ayrılmaz bir ekip oluşturmuşlardı. Birbirlerinin sevinçleri ve üzüntülerini belki de akrabadan öte yakınlıkla paylaşmışlardı hep. Bu sebepten, bu senenin tırmanışı büyük önem taşımaktaydı. Alex'in eşini, geçen sene aynı zirveye

tırmanırken kaybetmişlerdi. Genç kadın, nedeni bilinmeyen bir sebeple, hepsinin uykuya yollandıkları bir saatte çadırdan ayrılmış ve yokluğunun fark edildiği andan itibaren tüm aramalara rağmen bulunamamıştı. Ancak, ertesi günün ışıkları ile beraber, bir gün önce tırmanırken geride bırakmış oldukları kar tepeciğinin üzerinde uzanmış narin gövdesi fark edilmişti. Dolayısıyla, bu, üniversite yıllarından beri yaşadıkları bir serüvenin tekrarı değildi sadece. Alex'in, karısını kaybetme fikrini kabullenmesi ve dağlarla tekrar barışması anlamına geliyordu. Şu dakikaya kadar da her şey yolunda gitmiş görünüyordu. Diğerleri, dul arkadaşlarını yaşadıkları trajedinin dışında tutmak için ayrıca gayret sarf etmekteydiler.

Akşam yemeği, Miriam ile Gerry'nin çadırında omuz omuza, bağdaş kurup oturarak yendi. Sohbetleri keyifli fakat kısa sürdü. Yorucu saatlerin ardından, tam dinlenmeden geçirecekleri uzun bir gece ve ertesi gün yine iniş faslı vardı. Soğukla mücadele etmenin en mühim gerekliliği vücutlarının iç ısılarını korumak olduğundan, bol miktarda sıcak likit almaları ve mümkün olduğu kadar az uyumaları gerekiyordu. Bu uyku hiç bir zaman, evde, sıcak yataklarında uyunulan uykuya eş değer değildi. Her an, her hangi bir şekilde hava şartlarına kurban gidebilmek ihtimâline karşı, adeta uyumadan uyuklamak durumundaydılar. Bu, dalda tünemiş bir kuşun uykusu gibiydi. Birbirlerine göz kulak olmak üzere nöbet saatlerini kararlaştırdılar. İyi geceler demek zamanı gelmişti. Çiftlerden biri kendi çadırlarına çekilirken Alex, bir kadeh konyak içmek üzere çadırdaki kaldı. Konuşmak istediği bir şeyler olduğu belliydi.

Miriam, minyatür şişeden doldurduğu konyağı ona verirken ellerinin temasından titremeden edemedi. Alex'in avuçları ateş gibi yanıyordu. Karşılaşan bakışlarında, gözbebeklerine ısıltılar veren bir elektrik vardı.

Alex üçüncü kadeh konyağını bitirdiğinde Gerry onu dışarıya, buz gibi havaya çıkarmak ihtiyacını hissetti. Arkadaşının geçmişin ızdıraplı hayâli ile kendisini yıpratmakta olduğunun farkındaydı. Buna izin veremezdi. Ertesi sabah, gün ışıkları ile beraber, tehlikeli uzun bir geri dönüş macerasına gireceklerdi. Alex, yaşadığı trajedinin, bulundukları yükseklikteki basıncın ve alkolün etkisi altında kendini kaybetmeye başlamıştı. Miriam'a sarılışları, bunca senenin dost sarılışlarını aşmaya başlamıştı. Kaybettiği karısına yaptığı iltifatları, belki de ismini artık kullanmak istemediğinden Miriam'a ithafen yapıyordu. Genç kadın, gözlerine büyük bir sevgi ile baktığı arkadaşının bu aşırı tavırlarını nasıl yönlendireceğini

bilemiyor görünüyordu. Aniden, onun, omuzundaki kolunu iterek dizleri üzerinde doğruldu ve kocasının kulağına eğilerek fısıldadı:

“Sevgilim, bence onu çadırına götürsen iyi olacak.”

Gerry, bir baş işareti ile, arkadaşını çöktüğü yerden kaldırmaya uğraştı. Miriam ona yardımcı oldu ve Alex'i dışarıya çıkardılar. Oldukça sarhoş ve kendinden geçmiş görünen genç adam, kendisini iki yandan destekleyen karı kocanın omuzlarına bütün ağırlığı ile asıldı. Sonra, kelimeler ağzında yuvarlanarak konuştu:

“Beni yatırma Gerry. Biraz Burada kalalım. Havaya ihtiyacım var.”

“Tamam:”, dedi, Gerry bütün iyi niyetiyle, “Tamam Alex, tamam, biraz dışarıda kalırız.”

Sonra karısına döndü.

“Haydi sevgilim, sen yat. Ben de birazdan gelirim.”

Miriam, onlardan ayrılmak üzere, Alex'in kolunu kendi omuzundan indirdi. Genç adamın, elini, onun vücudu arkasından dolaştırıp kalçasından kendisine doğru çekmesine itiraz davranışı ile karşılık verdi. Bunu kocası fark etmemişti.

“Biraz yürüyelim mi?” dedi, Gerry.

Diğeri, başını göğse kaldırıp derin bir nefes aldı. Soğuk hava sarhoşluğunu aniden uzaklaştırmış gibiydi. Cebinden sigarasını çıkarıp bir tane yakarken, arkadaşına da uzattı.

“Yok, sağ ol.” Sözleriyle reddetti Gerry, “Uzun yaşamaya niyetliyim.”

Sonra, yaşamla ilgili bir espri yapmış olmaktan duyduğu mahcubiyetle arkadaşının kolunu dostlukla tuttu.

“Özür dilerim.”

Alex gülümseyerek yürümeye başladı.

“Dert etme. Hem kimin ne kadar yaşayacağını kim bilebilir ki?”

“Haklısın.”

“Meselâ ben, sigara içmeme rağmen senden çok yaşayabilirim.”

Gerry, hiç istemeden arkadaşının en hassas noktasına dokunup onun yarasını deştığinin farkındaydı. Onun, zoraki alaylı ses tonundan bunu çıkarmak hiç de zor değildi.

“Hey! Alex, cidden çok üzgünüm. Sana acını hatırlatmak niyetinde değildim.”

“Biliyorum. Tabii ki böyle bir niyetin yoktu. “

“Seni ne kadar sevdiğimi bilirsin. Ben de, Miriam da.”

"Evet." dedi, Alex, dudaklarında müstehzi bir gülümseme ile.

Gerçekten de karısı öldüğünden bu yana, onu neredeyse yanlarından hiç ayırmamışlardı. Akşam yemeğini evinde veya başka bir yerde yediği çok nadirdi. Miriam'ın sofrasında yeri her zaman hazırды. Sabahları işe gitmeden önce kahvesini onun mutfağında içer, Gerry'nin işten geç döneceği akşamlar, ona eşlik ederdi. Kucağında gözyaşı dökemediği tek insandı Miriam. Çocuklar gibi haykıra haykıra ağladığı gecelerde, onu kolları arasına alıp, saçlarını, yüzünü okşayarak az mı teselli etmişti genç kadın. Uzun zamandan beri, onunla aralarında bir kader bağı kurulmuş olduğuna inanmaya başlamıştı. Kaderin er geç onları birleştireceğine inanıyordu. Miriam'ın şefkat dolu temaslarında karısının eksikliğini tamamlayan, bir annenin, kardeşin varlığını hatırlatan duygu zenginliğini yakalamıştı. Her geçen gün ona biraz daha bağlanıyordu. Bir müddet önce de onun kendisine, tamamen kendisine ait olmasını arzulamaya başladığını fark etmişti. Bu kaçak şehvet duygusu, kendini bildi bileli en yakın arkadaşı olan Gerry'e karşı içten içe yanan bir kıskançlık alevini körüklemişti. Ve bu kıskançlık her geçen gün hızla artmaktaydı.

Karlara gömülmüş çam ormanının karanlığına doğru derinleşen tepenin ucundaydılar. Yıldızlardan oluşmuş bir fanusun içindeydiler sanki.

"Bu lacivertliği başka hiç bir yerde bulamazsın." dedi, Gerry, keyifle gökyüzüne bakarken.

Anorağının iç cebinden küçük viski şişesini çıkarıp bir kaç yudum alan Alex, arkadaşının fark edemediği acı bir gülümseme ile mırıldandı:

"Mutlusun, değil mi? Her şey seni mutlu ediyor."

Diğeri, yalnız arkadaşına karşı kendi mutluluğundan adeta utanmıştı. Onun omuzuna vurdu dostlukla:

"Hey!" dedi, "Haydi, bırak artık karamsarlığı. Senin de mutlu olman için çok sebep var."

"Öyle mi dersin? Sana göre mutlu biri mi olmam gerekiyor? Yalnız bir adam olmanın kolay olduğunu söyleme bana."

Ses tonu sertleşmişti. İçki şişesini dudaklarına götürdü, asabi bir tavırla.

Gerry, arkadaşının sinirli, kontrol dışı hareketleri ve konuşmasından irkilmişti.

"Çok fazla içmiyor musun?" dedi.

"Bana ukalâlık taslama. Oldu mu, mutluluk prensi?"

Şimdi, alaydan ziyade kıskançlık duyguları okunuyordu konuşmasında.

"Senin o güzel karınla sarılıp uykuya gittiğin saatlerde benim yapayalnız, buz gibi yatağa girmekten korkarak, sevdiğimi özleyerek kâbus dolu saatler geçirdiğimi anlayabilir misin ki? Lütfedip beni evine çağırdığında aslında, bana mutlu aile tablonu gösterip, kıskandırmak istediğini anlamadım mı zannediyorsun?"

Gerry şok içindeydi. Arkadaşının aklını kaçırmak üzere olduğunu düşündü. Onu yatıştırmak üzere elini omuzuna uzattı.

"Dokunma bana mutlu çocuk! Dokunma! Senin acıma, koruma duygularından bıktım."

"Neler diyorsun sen? Aklını kaçırmış olmalısın. Seni ne kadar sevdiğimizi, yalnızlığını paylaşmak için ne kadar çabaladığımızı anlayamadın mı bugüne kadar? Sen benim en iyi arkadaşımsın. Senden daha iyi arkadaşım yok. Bunu bilmiyor musun?"

Diğeri, içkisinin dibinde kalanı da bir dikişte bitirerek karşılık verdi:

"Bütün bunları yaparken ne büyük bir tatmin aldığını tahmin edebiliyorum. Zavallı, yalnız, çaresiz Alex ve onun hamisi, şefkatli, yüce ruhlu Gerry. Cennetlik Gerry."

Dili sürçmeye, kelimeleri dudaklarında takılmaya başlamıştı. Anlamı olmayan, acılı, kısa kahkahalar atmaya başladı. Olduğu yerde, öne arkaya sendeliyordu. Arkadaşı, onu bir an evvel tutup, çadıra geri götürme telaşında, koluna girmeye çalıştı.

"Haydi... Haydi. Toparlan lütfen. Gel. Sıcak bir kahve sana iyi gelecektir."

Diğeri, kolunu hırçın bir tavırla geri çekti, bağırarak:

"Dokunma bana! Sana ihtiyacım yok. Uzak dur benden! Uzak dur, mutlu çocuk!"

Sendeleyerek, tepenin ucuna doğru ilerledi. Gerry, dehşet içinde ardından fırladı. Kavga etmek pahasına da olsa, onun bir çılgınlık yapmasına mani olacaktı. Anorağından yakalayıp, ilerleyişini engellemek istedi. Anında, geriye doğru savrulan bir yumruk yanağına isabet etti. Bir an için sersemlemişti. Arkadaşı, elinden kurtulmuş, uçuşuma doğru gidiyordu. Gerry, bedeninin tüm gücünü kullanarak, bir gayret daha gösterdi ve kar tabakası ile boşluğun bulunduğu son noktada onu bacaklarından yakaladı. Beraber, beyaz yığının içinde dizleri üzerinde yuvarlandılar. Tehlikeyi algılamaktan uzak, dengesiz hareketleri ile işi yumruklaşmaya getiren arkadaşına hakim olmaya çalışan Gerry nefes nefese kalmıştı. Oldukça uzaklaştıkları çadırlara doğru baktı.

Diğerleri çoktan uykuya dalmış olmalıydılar. Ama bu işi yalnız başına halledemeyeceğini görüyordu. Yardım çağırmak üzere seslenmeye niyetleniyordu ki, başına yediği sert bir darbe ile nefesi kesildi, gözleri buğulandı. Başını döndürdüğünde, arkadaşının elindeki feneri bir kez daha indirmek üzere olduğunu dehşetle fark etti. Onu durdurmak için bir şeyler söylemeye çalıştı ama buna vakti yoktu. Can havli ile başına doğru sallanan feneri kapmaya çalıştı. Alt alta, üst üste yuvarlanmaya başladılar. Alex, artık tanıdığı insan değildi. Canavara dönüşmüştü. Karların içinde avını yakalamış, parçalamaya hazır vahşi bir hayvanın görüntüsünü ve gücünü sahiplenmişti. Gerry, feneri eline geçirmiş, arkadaşının bastırarak karların içinde tutmaya çalıştığı başını yan çevirip nefes almaya çalışıyordu. Bu mücadele esnasında, bir anda uçurumun lacivert derinliği ile burun buruna olduğunu fark etti. Bu, onun, dünyayla ilgili her hangi bir rengi son görüşü oldu. Karın buzlaşmış tenine gömülen yüzü, başına, boynuna yapılan baskı ile ezildi. Debelenmesi nafileydi. Sirtına oturmuş Alex'in, anlamını yitirmiş sarhoş kelimeleri uzaktan uzağa kulağına yankılandı. Gözleri, burun kanatları, kulakları karla dolmuş, ciğerleri son nefesini tüketmişti.

Miriam, uykusu arasında, yanındaki uyku tulumunu yokladı. Kocası yoktu. Telaşla yerinde doğruldu. Dışarıdaki kar fırtınası, çadırın bedeninde hissediliyordu. Fenerini yakıp, tulumundan sıyrıldı. Botlarını ayağına geçirdi. Çadırın fermuarını açtığı an, tipinin soğuk rüzgârı yüzüne çarptı. Kar başlığını giyerek, dışarı çıktı. Hemen sol taraftaki Alex'in çadırı da diğeri gibi karanlıktı. Arkadaşına seslendiğinde, onun uyku mahmurluğu içindeki yüzü ile karşılaştı. Hayır, Gerry orada değildi. Biraz sohbet ettikten sonra, tipinin başlamasıyla geri dönmüşlerdi. Ama, onun çadıra girip girmediğini görmemişti. Diğer çifti de uyandırdılar. Tipinin içinde, bir cevap alabilmek ümidi ile Gerry'nin adını haykırmaya başladılar. Dakikalar geçip, aramalarının boşa olduğunu hissettikleri an, Miriam ümitsizlik ve çaresizlik içinde ağlamaya başladı. Alex, eline geçirdiği küreği, inatla gittikçe yığılan kar yığınlarına daldırıp, savuruyordu. Az sonra, hava şartları, dışarıda durmalarını tamamen imkânsızlaştırmıştı. Ayazın kamçısını yiyerek, karlara bata çıka uğraşmalarından helak düşmüşlerdi. Artık göz gözü görmüyordu. Çaresiz, çadırlardan birine çekildiler. Birer fincan sıcak kahve ile ısınmaya çalıştılar. Gözleri yaşlı, suskun, ümitsiz, sabahın ilk ışıklarını beklemeye başladılar.

Grup, ertesi sabah gerçekleştirmeleri plânlanan işi erteledi. Üç gün, bulundukları alanı karış karış aradılar. Ancak, yılın oniki ayı boyunca kar kalkmayan bu tepelerin, içine çektiğini bir daha kolay kolay göstermeyeceğini hepsi biliyordu. Ayrıca o noktada yaşamaları için gerekli olan hayati malzemeler de tükenmişti. Üçüncü günün sonunda, gözyaşları içinde, işi geçmeye karar verdiler.

Delikanlı, beklemekte olduğu klâkson sesini duyar duymaz koşar adımlarla alt kata indi. Malzemeleri, sırt çantası kapının arkasında hazırdı. Mutfığa doğru seğırtti. Orta yaşının biraz üzerindeki kadın, hüznü bir güzellikle bakan gözleri ile karşıladı oğlunu.

“Günaydın canım. Kahvaltı hazır.”

Delikanlı, annesinin yanağına sıcak bir öpücük kondurdu.

“Sağ ol anne. Ama sanırım buna vaktim yok.”

Kadının gözlerinde, akmasını önlemek için zorlandığı belli, yaşlar pırıldıyordu.

“Yapma anne. Bu kadar hassas olma lütfen. Haydi gül bakayım.”

“Ne yapayım? Elimde değil. O günün ızdırabını, çaresizliğini atamadım içimden.”

Sonra aniden zoraki bir gülümseme ile oğluna sarıldı.

“Bu ne büyük aşk böyle.”

İkisi de, mutfağın kapısında durmuş, kendilerini seyreden erkeğe döndüler.

“Günaydın Alex amca.”

“Günaydın yakışıklı. Gitmeye hazırsın galiba.”

“Evet, arkadaşım kapıda. Fırlamam lâzım.”

Alex, ona doğru ilerleyip, şefkatle kucakladı. Sesi ciddileşmişti.

“Kendine çok dikkat et. Seni nasıl merakla bekleyeceğimizi biliyorsun.”

“Hiç merak etmeyin.”

Annesi ile tekrar sarıldılar. Miriam, çocuğu hiç bırakmak istemezcesine kucakladı.

“Bana söz ver.” dedi, “Çılgınlık yapmayacağına söz ver. Seni de kaybetmeye dayanamam.”

“Anne, lütfen. Artık çocuk değilim. Yirmibir yaşımdayım.”

“Baban da senden daha genç değildi.”

"Oraya gitmem lâzım anne. Bunu biliyorsun. Bunu yapmazsam huzur bulamayacağım. Beni merak etme."

Karı koca, bahçe kapısına kadar geçirdiler delikanlıyı. Araba uzaklaşırken göz yaşlarına daha fazla hakim olamadı, Miriam. Alex kolunu onun omuzundan sararak, saçlarını öptü.

"Merak etme. Sağ salim geriye dönecek." dedi.

Akşam güneşinin son ışıkları ile beraber, tırmanmaları sona erdi. Belli ki bahar bu tepelere uğramamıştı hiç. Bill, annesinin tarifine uyan noktayı kestirmeye çalışarak, cadırlarını oraya kurdu. Yemeklerini yiyip erkenden yattılar.

Ertesi sabah, güneşin ilk ışıkları ile gençler, uzun, yorucu bir güne başladılar. Gerekli emniyet tedbirlerini hazırladıktan sonra, tepenin yer yer karları sıyrılmış sert yamaçlarında iple inmeye başladılar. Metrelerce aşağıda, setler oluşturan tepeciklerde durup, portatif kürekleri ile karları karıştırıyorlardı. Bill, arkadaşının, bir şey konuşmamasına rağmen, yaptıkları işin haybeye olduğuna inancını gözlerinden okumuştı.

"Onu bulacağız, inan. Buralarda bir yerde olmalı. Eminim bundan. Onu mutlaka bulacağız. Bunca senedir ısrarla gördüğüm rüyanın bir anlamı olmalı."

"Sana inanıyorum, Bill. Onun için burada yanıdayım, değil mi?"

Diğeri, gülümseyerek, arkadaşının omuzuna vurdu.

"Sağ ol. Sana borçluyum bunun için."

"Aldırma. Haydi devam edelim."

Muhtelif molalarla dağın çevresini dönüp inmeye devam ettiler. Enerjilerinin tükendiği saatlerde, Bill'in hayâlini gerçekleştirmiş olmaktan uzak, kamp yerine dönmeye karar verdiler. O gece, delikanlı rüyasında yine babasını gördü. Karların içinde, öylece arka üstü yatıyordu. Şöminenin üzerindeki fotoğrafta olduğu gibi sarı kar kıyafeti üzerinde, kirpikleri, saçlarının perçemleri buz tutmuş vaziyette uzanmıştı bir kar dağının arasında. Bill, ona doğru eğilince göz kapakları aralanıyordu. Donuk, mat mavi gözlerle bakıyordu. Ve sesi duyuluyordu; dudakları hiç açılmadan.

"Kurtar beni... Beni kurtar... Çok üşüdüm..."

Sonra, gözleri ağır ağır, yeniden kapanıyordu. Babasına dokunup sarılmak, onu karların arasından çıkarmak istiyordu Bill. Ama elleri adeta bir saydam tabakadan geçercesine, görüntünün diğer yanına uzanıyordu. Her zamanki gibi rüya yine bu noktada

bitti. Ve yıllardır, her zaman olduğu gibi, yine üşüme nöbeti ile uyandı genç adam. Bütün bedeni uzun süre kar altında kalmış gibi titriyordu. Çocuksu anılarından hayâl meyâl hatırladığı, daha ziyade çerçevelerdeki, albümlerdeki fotoğraflardan canlandırmaya çalıştığı babası, rüyalarında, gerçekte olamayacağı kadar gerçektir. Garip olan, o küçük yaşına rağmen yaşadıklarını hatırlayabilmesiydi. Anneanesi ile geçirdiği o bir hafta çok net değildi. Ama, annesinin eve yalnız dönüşünden itibaren yaşananlar, sanki bir banda kaydedilmiş ve defalarca gösterilmiş gibiydi. Babasızlığı anlaması, babasının niye dönmediğini anlayamaması, annesi ile yalnızlıkları, aile dostlarının ilgileri, özellikle Alex'in gösterdiği şefkat ve yakınlık ve geçen yıllar... Bunlar, hepsi neredeyse gün be gün anlatabileceği netlikte anılardı. Babasının dağdan dönmeyişinden iki sene sonra tekrar evlenmişti annesi. Alex, hem Miriam'a, hem de Bill'e büyük sevgi göstermiş, onları bir gün incitmemişti. Hayatlarının en zor dönemini atlattıklarında hep yanı başlarında olmuştu. Delikanlı, onun, sırf kendisini incitmemek ve kırmamak için bir çocuk daha istemediğini annesinden bir tarihte öğrenmişti. Alex, sevgili arkadaşı Gerry'nin emaneti olan karısını ve çocuğunu sahiplenmiş, hayatını onların hayatı etrafında kurmuştu. Delikanlı, hiç tanımadığı babasına duyduğu sevgi hislerinin çok daha fazlasını kendisini yetiştiren Alex'e karşı duymaktaydı. Ama, çok az tanıdığı ve hatırladığı babası ile teması hiç kaybolmamıştı. Küçüklüğünden bu yana neredeyse her gece gördüğü kâbus, temaslarını bir şekilde canlı tutmuştu ve sonunda onu buraya, karlar ülkesine getirmişti. Geriye dönerken yanında, babasını, yahut da en azından babasından kalan bir şeyle gideceğinden çok emindi. Bunu yüreğinin derinliklerinde hissediyordu. O gece uyumadı. Daha doğrusu uyuyamadı. Ertesi günle ilgili içinde bir his vardı. Babasını, neredeyse soluğunu duyacakmışçasına yakınında hissediyordu. Evet, ona çok yaklaşmıştı, bundan emindi. Bir an evvel araştırmaya devam edebilecekleri saatin gelmesini bekleyerek, heyecan içinde sabahı etti.

O gün öğleye kadar geçen saatler, delikanlının hırsını arttırmaktan başka bir işe yaramadı. Bir buçuk gündür nafile inişler, tırmanışlar gerçekleştiriyor, boş yere kürek sallıyorlardı. Ayak basmadıkları sadece kuzey yönünden uçuruma süzülen tepeler kalmıştı. Öğle saatlerinde kamp yerinde verdikleri kısa bir molanın ardından, son şanslarını denemek üzere yeniden işe giriştiler.

Bill'in yaşadığı stres ve hırs, arkadaşını endişelendiriyordu. Onu daha mantıklı olmaya davet edecek bir şeyler söylemek istiyordu.

“Bir kar ve buz dünyasındayız Bill. Üzerinden yıllar geçmiş bir hadisenin izini aramak başka, bulmak başka. Şu etrafımıza bir bakar mısın lütfen. İçinde bir nokta gibi kalıyoruz beyazlığın. Babanın cesedini burada bulmamız ancak bir mucize ile gerçekleşebilir. Ve bu mucizeyi yaşayamayabiliriz. Hazırlıklı olman lâzım.”

“Eğer mucize gerekiyorsa, biz bu mucizeyi yaşayacağız. Olmadı, tekrar tekrar buraya dönüp aramaya devam edeceğim. Ama buna gerek olmayacak. Babamı bulacağımızdan ben eminim. Haydi, lâfla vakit kaybetmeyelim. İniyoruz.”

Kardan sıyrılmış, sarp granit kayaların yüzeyi, cilalanmış kemik gibiydi. Oyuk ve çatlaklardan yoksun olması, bir aşağıdaki kar yığını ile kaplı küçük masa dağla arasında en az yüz metre olan bu dikey yolculuğu neredeyse imkânsız gösteriyordu. Gençler, adeta bir örümceğin temkinli çevik uzantıları ile bir tırtıl böceğinin süratini sergilercesine inmeye başladılar. Bulundukları yükseklik, onları sis tabakası ile çevrelemişti. Bill, havanın bu gri soğukluğunu, güneşe tercih ederdi. Kar yığınları, buz parçaları ve kayanın kendisi dahi, ısıda değişkenlik olmadıkça daha emniyetliydi. Hava güzelleştiği kadar, dağcılığın daha tehlikeli olduğunu biliyordu. Birbirlerini görüntüden kaybetmeden, sık sık bir diğerine seslenerek, ardı ardına inişlerine devam ettiler. Yukarıda bıraktıkları hayatla, onları her an aşağıya çekebilecek ölüm arasındaki mesafeyi, güçlerini ve malzemelerini mümkün olduğunca dikkatli kullanıyorlardı.

Elli metre kadar aşağıda sis dağıldı. Sanki, bir gökyüzü ülkesinden sınır geçmiş, yer yüzüne doğru yol almaktaydılar. Aniden, beklenmeyen bir ziyaretçi çıktı, bulutların arasından. Sisten geri kalan gri mavi bulanıklığı emen güneş ışıkları, kısa bir süre içinde, zirveden sarkan buz parçalarını eritmeye başlamıştı. Bu çok uzun sürmezdi ama bir an evvel, aşağıda kendilerini bekleyen kar kaplı tepeye ayak basmaları gerekiyordu. Pitonların bir anahtardan daha kalın olmayan keskin metal gövdelerini, kayanın ince çatlaklarına yerleştirirken, hayatlarının en riskli macerasını yaşadıklarının farkındaydılar. Ancak, ölümün bu kadar yakında ve kolay olabileceğini bilmek, yaşayana inatçı bir cesaret veriyor olmalıydı. Yukarıdan düşen kar ve buz parçaları, asıldıkları ipin üzerinde gereksiz ve tehlikeli gerilim anları yaşatsa da, şu anda menzillerine varıp, ayak basmaktan başka çareleri yoktu.

Binbeşyüzmetrelik sarp yüksekliğin zirveden sonra ilk ara durağı olan küçük tepenin karlarla kaplı zeminine ayak basmaya çok az kalmıştı. Ondandır dağın granit yüzeyi aşağılarda iki ayrı

durak noktası tanıyor ve son bir sarp inişle nehri sınırlayan kar tepelerine birleşiyordu.

İnişin çetinliğine, tüm beceri ve konsantrasyonunu kullanmasına rağmen, Bill'in görüş dağarcığında senelerdir sahiplendiği rüya yer etmişti. Ayağını bastığı, pitonunu çaktığı her kaya yüzeyinde, yukarıdan düşen her kar öbeğinde, babasının bir açılıp kapanan mavi gözlerini, sarı anorağının içinde donmuş vücudunu görüyordu. Farkında değildi ama mücadelesinde onu inatçı kılan bu hayâli görüntüydü. Hayâli, sanki, saklandığı bir yerlerde onunla köşe kapmaca, saklambaç oynuyor ve devamlı kendisine yaklaşması için çağırıyordu. Bill, kendisi için yapılan bu ruhsal çağrıya eşlik etmekte olan az yukarıdaki arkadaşına minnetle baktı bir ara. Ondan aldığı "Okey" işareti ile gülümsedi. İçindeki hissin onu yanıltmadığından emindi. Babasına çok yaklaşmıştı. Ölümden ziyade, yaşayan bir bedenın sıcaklığını algılar gibiydi. O, çok yakında bir yerlerde olmalıydı. Aşağıdaki binlerle metrenin yüksekliği dahi artık onu korkutmuyordu. Çünkü, buluşmaları için gereken yolu tamamladığını söyleyen bir his vardı içinde. Onu çocukluğundan beri kâbusla, buz gibi terler döktürerek uyandıran rüya, birden sıcak, kanlı canlı, gözünün önünde görüntüye dönüşmüştü. Uykuya giderken görmemek için dua ettiği, babasının ona ızdırap veren soğuk bedenini, şimdi kucaklamak için can atıyordu.

Zihninde bu düşünceler, ipi üzerinde ayağını kara bastırarak son kayışı yaparken, hayatına egemen olan rüya ve güneş ışıkları gözlerini tamamen aldaticı renklere bulamıştı. Her yerde mavi gözler ve sarı benekler görüyordu. Bu duraklarında bir şey bulamasalar dahi, inişlerini durdurmaları gerektiğini düşündü. Ruhsal fırtınalar ve halüsinasyonlarla dağcılık yapmak, ölüme atlamakla bire birdi.

İki granit sarplığın arasında bir kar yatağı gibi gömülmüş küçük düzlüğe ilk ayak bastığı an, mantığı ne kadar çaresizce bir arayışta olduğunu, derinlerden bir sesle duyurmaya çalışır gibiydi. Uzun zamandır ilk defa, bu sesi dinlemekten yana ağır bastı duyguları. Bu ani değişimle, ruhen yaşamış olduğu bir depremin artık sakinliğe ulaşmasını ister gibiydi yüreği. Aşağıda ve çevrede uzanan uçsuz bucaksız beyaz güzelliğe baktı. Bu, dünyanın sahibi, hem de tek sahibi olmak gibi bir duyuydu. Birden içini, bugüne dek yaşadıklarından farklı bir duygu kapladı dağlar ve kar konusunda. Babasının ölümü ile ilgili fazla hiç bir şey bilmiyordu, kimsenin bilmediği gibi. Ama en azından dünyanın en huzurlu yerinde, en muhteşem mezarlığındaydı şimdi. Bunları düşünüp

babası adına gülümserken, bu defa ani bir utanca kapıldı. Onun hiç yaşanmamış genç yaşlarını, delicesine sevdiği ve tarafından sevildiği bir kadını ve bir çocuğu bırakarak karların içinde bir yerlerde yitirmesi haksızlıktı. Belki de, onun hayata doymamış ve isyan ederek gitmesinden gelen bir sest, bunca sene, oğlunun rüyalarına girmesi.

Gerçeğini fazla yaşayamadığı baba varlığını bulmak üzere geldiği bu dağlarda, bulmayı ümit ettiği ile, tabiatın sınırsız gücünü ve mükemmelliğini bir kez daha hissetmesi arasındaki karışık duygularla, karın üzerine çöktü.

Arkadaşı bir kaç dakika sonra onun yanındaydı.

“Zorluydu.” dedi, gülümseyerek.

Bill, gerçeklerle, rüyaları ve hayâl ettikleri arasında mücadeledeydi.

“Babam için de zor olmalı.” dedi, mırıldanarak.

Bir yandan, makul olması gerektiğini, kendisini aldatmakta olduğunu, bu maceradan eli boş, hiç bir şey bulamadan döneceğini düşünürken bir taraftan da, bedeninde gittikçe artan bir sıcaklık, yüreğinde çarpıntı hissediyordu. Yaşayan ve yaşama geçmek isteyen cansız bir dünya arasında sıkışıp kalmış gibiydi, düşünceleri, mantığı ve bedeni. Kendisiyle, hiç sorgusuz, sualsiz bu maceraya atılmış arkadaşına karşı hissettiği sorumluluk da gittikçe ağır basmaya başlamıştı.

“Kusura bakma.” dedi, ona elini uzatarak. “Bence, burada kuralım çadırları. Yarın devam ederiz. Sen istersen dönebilirsin. Bundan sonrası için senden bir şey beklemem abes olur.”

Arkadaşı, aşağıya dökülüp giden yüksekliğe bakarken, azimli bir sesle cevapladı:

“Sen beni yarı yolda bırakır mıydın?”

Çocukluklarından beri sevgi işaretleri olduğu şekilde el sıkıştılar. Bu temas, kelimelerden daha fazla şey anlatıyordu.

Çadırlarını kurmaya başladılar. Üzerinde oldukları kar tepesi, fırtına bir yana, sert bir rüzgârda dahi, üzerindeki tutmaya elverişli bir alan değildi. Çadırlarını, tepelerindeki metal halkalardan geçirdikleri iplerle, sağlam soltu, çevrelerinde yükselen granit kayalara bağladılar.

Bill'i, günün geri kalan kısmını ve geceyi bu noktada geçirmeye iten, bilmediği bir sebep vardı. Bunun ne olduğunu anlayamıyordu. Ama, dokusunu algılayamadığı bir his, onu bu küçük noktada tutuyordu. Kendi kendine, bunun belki de, yaptığı işin anlamsızlığı

ve çaresizliğini çözmüş olmasından kaynaklandığına dair telkinlerde bulunmakla beraber, bedeninde hissettiği, o garip buluşma hissinin sıcaklığı da gittikçe artmaktaydı.

Bir hafta boyunca yaptıkları gibi, kürekleri ile, güneşin yer yer erittiği buzlu kar tabakasını karmaya başladılar.

Güneş, neredeyse bu dağlara o güne dek yaklaşmadığına ısıtmaktaydı. Yukarılardan parça parça buzlar, kar topları inmeye devam ediyordu. Şu an oldukları yerde, tepelerindeki bir granit çıkıntısı sayesinde, siperdeydiler.

Netice ümitsizdi. Bill, yüreğinden geçen tüm olumsuz düşünceleri def etmeye çalışıyordu.

Güneşin yeniden sisli bulutlar arkasına çekilmesiyle beraber, hava şartları değişti. Bu çılgın yüksekliklerde yaşanan değişiklikler, ayakları yere basanların yaşadıklarından çok daha hızlı ve dramatik gerçekleşiyordu. Karları eritir gibi görünen güneş, yerini aniden, yeniden havada asılı kar sularını buza çeviren bir ayaza bırakmıştı. Bu dağlar, güneşle sadece flört ediyor ama asla gerdeğe girmiyordu.

Akşam erken çökmeye niyetlenmişti, belli ki. Bu, havanın süratle döneceğinin de ifadesiydi. Birbirlerinden keskin hatlarla ayrılmış kaya ve dağ silsilelerinin aralarındaki derin boşluklardan ısıklar duyulmaya başlamıştı. Rüzgârın gece boyunca kazanacağı şiddetin işaretiydi bu. Çadırlarının emniyetini bir kez daha kontrol etmeye karar verdiler. Bill, iplerin çaprazına bağlandığı iki granitin arasında, sanki derinlere iniyormuşçasına açılmış oyuğu fark ettiğinde, arkadaşını uyardı. Sanki bir kör kuyunun üzeri karla kaplanmış gibiydi. Aynı anda, delikanlının beyrinde, büyük bir gonk vurulmuşçasına patlama oldu. Göz bebeklerini kaplamış sarı benekler gittikçe birleşiyordu. Hastalandığını hissetmeye başladı. Galiba ateşi yükseliyordu. Yanı başında asılı ipe tutunarak bir ayağını karın içine doğru uzattı. Üst taraftaki taze kof bir yumuşaklıktan sonra kar sert bir doku ile derinlere inmeye devam ediyordu.

"Çabuk kürekleri getir!!" diye seslendi arkadaşına. Sesi, heyecan ve sabırsız bir telaş içindeydi. Ümitlenmiş olmaktan öte, sanki aradığını görmüş biri gibiydi. John, arkadaşının bakışlarından ve ses tonundan aldığı elektrikle, küreklerle sarılıp yanına koştu. Beraberce, kayaların derin kuytulüğünde kalmış çukurun karlarını küremeye başladılar. Durdukları noktadan, kürekleri daldırabilecekleri son noktaya kadar büyük bir gayretle çukuru boşalttılar. Ancak, bu noktada karın buzula yakın sertleşmiş formu

ile karşılaştılar. Bulundukları noktadan daha aşağıya uzanmaları da imkânsız hale gelmişti.

Bill, bir an için aşağıda buzlanmış kara baktı ve aniden ayağa fırladı. Tavırları, başka bir yerden kontrol edilen robotunki gibiydi. Konuşmadan, sinirli hareketlerle, granit kayaya bağlı ipi belindeki kayışa taktı ve çukura indi. Arkadaşından küreği istedi. John, az yukarıdan onu izlerken, çıldırmaya yakın geldiğini düşünmeye başlamıştı. Bill, buzu bir an önce parçalamak, ardındaki bilinmeyeniyi yakalamak telâşıyla, bir sevdiğini incitmemek üzere temkinli olmak arasında kalmış hareketlerle, sıkışmış karı yokluyor, küreği vurup kazıyor ve kütleden ayrılanın kar olduğundan emin olunca, yükünü dışarı atıyordu. Bir müddet sonra nefes nefese kalmıştı ama duraksamadan devam etti.

Kulakları uğuldamaya başlamıştı. Sanki, ayağının altında, derinlerden bir ses, henüz ölmediğini, kurtulmak için onun yardımını beklediğini sesleniyor gibiydi. Her kürek karın altında, rüyalarını esir alan babasının mavi kar donuğu gözlerini ve sarı anorağını göreceği ümidi ile bir tabaka daha aşağıya inmeye devam ediyordu. Yüreğinde yaşadığı telaş, beynini esir alan hayâl ve gösterdiği efor, onu, kayaların arasında süratle esmeye başlayan deli soğuk rüzgâra rağmen, sıcağa teslim etmişti. Sırtından inen terin, omuriliğini titrettiğini hissedebiliyordu. Erken basan geceye inat, babasının sarı anorağı, sanki gözünün önünde bir güneş gibi parıldayarak onu kendine çekiyordu.

Aşağıya... Daha aşağıya... Ve karın sıkışmış saydamlığının altından bir renk huzmesi. Nefesini tuttu. Hayâllerine teslim olmuş olmalıydı. Durup, yutkundu. Gözlerini ovaladı. İçindeki sıcaklık ve çevresini saran soğuk hava arasında titredi.

“John,... Sen de görüyor musun?”

Çukurun tepesinde durduğu yerde arkadaşını izlemekte olan John'un gözleri açılmış, nutku tutulmuştu. Bill'in yıllardır anlattığı rüyanın, bu ıssız karlı dağ başında kendilerini çıldırtarak esir almaya başladığını düşündü. Hep konu olan anorağın rengi gibi bir sarı, karların altından kendini göstermişti.

“Evet...” dedi, “Evet, ben de görüyorum.”

Anında, kendisini de kayalarda sağlama alınmış iplerden birine bağlayarak, aşağıya, arkadaşının yanına kaydı. Beraber, aynen toprak altındaki kırılgan bir antik eseri keşfetmiş arkeologlar gibi, nazik, temkinli hareketlerle, çekiçlerini, keski aletlerini kullanarak, kar kütlesini kesip, kazıp, sarı rengi ortaya çıkarmaya uğraştılar. Bir müddet sonra, anorağın dokusu ellerinin altındaydı. Bill ağlamaya

başlamıştı. John'un gözleri dolu, tüyleri diken dikendi. Biraz gayretle, sarı rengin ucunda kasılmış parmakların sahibi eli ve bütün bir kolu ortaya çıkarmışlardı.

"Biliyordum,," diye mırıldandı Bill, göz yaşlarını silerek karı kazımaya devam ederken, "Biliyorum. O hep buradaydı ve beni bekledi..."

Ondan sonra hiç konuşmadan devam ettiler. Adeta birer heykeltraş gibi, karın sıkışıp sarmaladığı bedeni, etrafında heyecanlı ama nazik vuruşlarla oyuklar, boşluklar açıp, yavaş yavaş, yıllardır kuzey aleminin soğukluğuna gömülmüşlüğünden kurtarmaya çalıştılar. Sol kolu gövdesinin altında, yüzükoyun uzanmış Gerry'i büyük bir gayretle döndürdükleri anda, Bill'den önce John bir çığlık attı:

"Tanrım! Bu sensin!"

"Bill, artık ağlayamıyordu. Soğuktan yanaklarında donan gözyaşları, sinir sistemini de dondurmuş gibiydi. Yıllardır, bedenine sarılmak için beklediği babasını ararken, rüyasına girdiği şekilde, karların içinde, karşısında bulmuştu. Ölmeden ölümü hissetmek bu olsa gerekti. Sarı anorağının içinde, beklediğinin aksine, gözlerini hiç açmadan yatan genç erkek, kendisinin bir kopyasıydı. Çevreyle özdeşleşmiş ten rengi ile, rubiye dönmüş buz yatağının üzerinde yatar babasına bakarken kendisini buzlu camın ardından seyrediyor hissine kapıldı. Biri gözü açık, diğeri kapalı, bir diğerine bakan ikiz kardeş görüntüsündeydiler. John, kendini tutamadan mırıldanıyordu:

"Aman allahım! Aman allahım!"

Bill, babasının taş kesmiş bedenini, arkadaşının yardımı ile olduğu yerden kaldırmaya çalışırken, onun, bedeni altında kıvrılıp kalmış sol kolunun, düşerken kırılmış olduğunu tahmin etti. Karların arasından en son ortaya çıkan, sol eli ve onun içinde sıkılmış bir fener oldu.

"Fenerinin pili bitmiş olmalı." diye, gayri ihtiyari dudakları arasından kelimeler fısıldadı John. Gerry'nin zirveden aşağıya düşmesine bir sebep arıyor gibiydi.

Bill, babasının kasılmış, buz kalıbı gibi vücudunu kucaklamak için dayanılmaz bir arzu duydu. Onun alına değdirdiği dudakları, Karlar Kraliçesinin Kay'ı öptüğü zaman olduğu gibi, yüreğine buzdan kılıçlar gönderdi. Ürpertisini engelleyemedi. Tüm bedeni ölümün gerçek soğukluğunu ilk kez böylesine hissediyordu. Birden, babasının elindeki eldiven ile adeta birbirine kaynamış fenerin duruşuna gözü takıldı. Gece karanlığında dağ zirvesinde,

yürüyüşteki bir adamın fenerini ters tutmuş olması anlaşılmazdı. Üzerindeki isim gözüne takıldı... Bir ürperti daha uzandı sırtından aşağıya doğru... Alex Talbot... Ansızın, o güne dek hiç dikkatini çekmemiş olan sözcükler, anıları arasından sıyrılıp, beyninde uğuldamaya başladı. Seneler evvel, annesi ile Alex'in, yatak odasından dinlediği tartışmalarının, hatıralarının gizliliğinden kurtulup, canlanması ile zihnini kemirmeye geçti. Alex, faciayla ilgili sorularına bir türlü cevap bulamamaktan muzdarip karısının ısrarlarına karşı, o gece Gerry ile yaşadıkları son dakikaları tekrar tekrar anlatmıştı. Son derece sabırlı, sevecen tarzdaki sesinin inatçı hakimiyet tonu, Bill için şimdi, şu yaşında ve şu anda bir anlam ifade ediyordu. Ve özellikle, üvey babasının, fenerini uçurumdan düşürmüş olduğuna ve bundan dolayı karanlıkta paniklediklerini tekrarlayan ısrarcı cümleleri, o gün için genç karısını rahatlatmak isteyen bir erkeğin sözlerinden başka bir anlam ifade ediyordu. Evet, Alex'in feneri uçuruma düşmüştü. Ama o, şayet fenerinin düştüğünü biliyorsa, Gerry'nin elinde düştüğünü de biliyor olması anlamına geliyordu.

Bill, başının döndüğünü, midesinin bulandığını hissetti. Öksüzlük duygusuna, aldatılmışlık, yalan bir sevgiye kandırılmışlık duygularının ezikliği ile, bir cinayeti, hem de öz babasının cinayetini ört pas etmekte kullanılmış olmanın nefreti eklenmişti. Annesinin, bundan nasıl şüphelenmediğini, Alex'e nasıl bu kadar kolay teslim olduğunu düşünürken, içinden bir ses, onu da cinayetin suç ortağı ilân etti. Alex'e inanıp, kendisinin ve oğlunun hayatını ve sevgisini ona teslim etmesi bu ortaklık için kâfiydi. Annesi, sezgilerinde yeni kocasına karşı şüphe duysa bile, yalnız yatağa gitmektense, kocasının katili ile bir arada olmayı tercih etmiş ve o facia gecesini sorgulamaktan vaz geçmişti.

Genç adamın gözleri yaşlarla titriyordu. Babasının, isyan içinde, sonsuz uykuya daldığı anda yüzünde donan ifadeye baktıkça, hüngür hüngür ağlamamak için kendisini zor tutuyordu.

"Hakkınız yoktu." dedi, başını zirveye doğru kaldırarak, "Buna hakkınız yoktu. Katiller! Katilleeeeeer!"

Miriam, bahçe kapısının önünde duran arabanın sesiyle yatağından fırlayıp pencereye koştu. Oğlunun geri dönüşünü heyecanla beklemekteydi. Bill gittiğinden beri, yeniden yıllar önce içinden sıyrılmak istediği ruh haline geri dönmüştü. O korkunç dağın Gerry'i yutup, bir daha geri vermediği

akşamın kâbusu ile geceleri uykusuz, gündüzleri sinirli, gergin dolanıp duruyordu. Oğlunun da başına bir şey geldiği takdirde, bu hayata daha fazla tahammül edemezdi.

Yolda, ağaçların arkasında duran araba, tekrar hareket edip, bloğun arka tarafına doğru uzaklaştı. Miriam, hayâl kırıklığı ile perdeyi kapadı. Biraz uyuması gerekiyordu. Banyodan yatıştırıcı bir hap alıp, tekrar yatağa girdi. Bir kaç kez sağa sola döndükten sonra gevşediğini hissetti. Hasret olduğu uyku onu çağırıyordu.

Henüz güneş doğmamıştı. Alex yastığında döndü. Gerçeğini sadece kendisinin bildiği o geceden beri, vicdaniyla hesaplaşmaktan perişandı. Bill'in dağa gittiğinden bu yana geçen bir kaç gün içinde ise, facia, gözlerinin önünde ardı ardına tekrarlanıp duruyordu. Bir kez işlediği cinayet, defalarla yinelenip, onu yüzlerce, binlerce kez katil yapmaktaydı. Mutfağa inip bir şeyler içmek niyetiyle, yavaşça yataktan kalktı.

Odanın kapısını açıp, koridoru geçtikten sonra alt kata inen merdivenlerde durdu. Bir kapı kapanmıştı. Bill gelmiş olmalıydı. Ancak merdivenlerden indiğinde, mermer antrede kimse yoktu. Üstelik kapı, bir akşam evvel, iç taraftan sürgülediği gibi kapalıydı. Onları uyandırmamak için servis kapısını kullanmıştı herhalde genç çocuk. Kapısından ışık sızan mutfağa doğru yöneldi. Anormal hiç bir şey yoktu. Ta ki, yerde sürüklenip giden ıslaklığa gözü takılana kadar. Bir gariplik vardı. Aniden kendini sinirli hissetmişti.

“Bill... Bill, sen misin?”

Mermerdeki izi takip ederek oturma odasına doğru ilerlerken huzursuzdu. Odadan gelen çıtırtılar, gecenin sessizliğinde koridora yayılırken, korkulu bir ayini hatırlatıyordu. Alex, dönüp yukarıya koşmak ile, içini ürperten anlamak merakı arasında çaresiz kalmıştı. Korkudan hızlanan kalbinin sesi kulaklarını uğuldatıyordu. Nefesini tutup, kapıyı açtı. Şöminenin alevleri yeni tutuşmuş odunları iştahla sarmalarken çıkan sesler, loş bir aydınlıkla beraber odaya dağılıyordu. Her zaman ateşin yanında duran yüksek arkalı büyük koltuk, sırtı kapıya dönük, kuytuca çekilmişti. Alex, birden duyduğu korkudan ötürü aptallığına gülümsedi. O ana kadar tuttuğu nefesini verip, rahatladı. Niye bu kadar esrarengizliğe kaptırmıştı ki kendini.

“Bill, Merhaba!”

Koltuktakinden bir cevap çıkmadı. Yorgunluktan sızıp kalmış olmalıydı. Uyandırıp yatağına yollamak üzere ona doğru yürüdü. Elini, Bill'in omuzuna dokundurmak üzere uzattığı an, avucuna değen soğuk, ıslak doku ile irkildi. O anda şöminedeki çıralları

kapan alevlerden yükselen ışık, güneş sarısı rengi ortaya çıkardı... ve koltuktaki bedenin tüm hatlarını. Bu soğuk bir şaka olmalıydı. Boğazında düğümlenmiş kelimeler, dudakları arasından zoraki döküldü:

“Yapma Bill... Yapma, bu kötü bir şaka...”

Delikanlı, teatral bir makyajın ardından, yarı aralık gözlerle sonsuzluğa bakıyor gibiydi. Saçlarında, alnında, anorağının kıvrımlarında halen daha buz parçaları vardı. Başından inen su damlacıkları yanaklarından süzülürken, ağlayan bir ölünün görüntüsünü yansıtıyordu. Alex dehşet içindeydi. Kontrolunu kaybederek, delikanlıyı omuzlarından tutup sarstı:

“Tamam! Tamam diyorum. Kendine gel!”

Genç adamın başı kayıp yana doğru düştü. Yıllar önce, cinayetle tanıştığı gece aniden gözlerinin önündeydi Alex'in. Bill, bunu nasıl öğrenmiş olabilirdi. Nasıl tezgâhlamıştı bu oyunu?

“Kalk ayağa Bill! Kalk! Bu kadar yeter!”

Ancak, elinin altında kaskatı yığılı bedenin bir başkasına, o hep unutmak istediği isme ait olduğunu çok iyi sezinlemişti.

“Bill mi geldi?”

Kapının eşiğinde duran Miriam'ın sesi ile yerinde çivilenmiş gibi kaldı. Ona doğru döndüğünde, yüzünde hayatının sonuna gelmiş bir adamın bakışları vardı. Miriam koşarak onlara yaklaştı.

“Ne oldu? Bill'e bir şey mi oldu?”

Cevap alamıyordu. Endişe ile, koltuğa yaklaştı. Aynı anda içinden canı çekilircesine bir çığlık attı ve Gerry'nin taş gibi soğuk bedeni üzerine kapandı. Konuşmıyor, ağlayamıyordu. Bütün sinir sistemi felç olmuş gibiydi. Yanındaki sehpa da duran abajura bilinçsizce elini uzatıp ışığı yaktı. Bill, sözünde durmuştu işte... Bulmuştu babasını... Ama o niye burada değildi? Neredeydi şimdi? Kafasından geçen sorular şekillenip kelimelere dönüşemiyor, yerinden kıpırdamıyordu. Gözyaşları ile pırıldayan gözleri, sevdiği erkeğin başında, yüzünde dolaşıp, onun geriye doğru kasılmış koluna sevgi ile dokundu ve eline... Elinde bir şey vardı Gerry'nin. Merakla onun avucundaki nesneye baktı Miriam. Kendisini oradan uzaklaştırmak için kollarından kaldırmaya çalışan Alex'i itti ve fenerin üzerindeki ismi mırıldandı:

“Alex Talbot...”

Beyninden, yüreğinden parçalar koparılıyordu sanki. Bedeni alev ve buzların beraber yaktığı bir cehennemden ortasına düşmüştü.

Sinirlerinin en ücra köşelerinden bu cehennem ızdırabına isyan bir çığlık koptu.

El feneri, yıllar öncesinin o meş'um gecesinden geriye kalan tek şahit olduğunun bilincinde, sunduğu delille, geçmiş hayatın bilinmeyenine ışık tutarcasına, "Bak bana... Bana iyi bak..." der gibiydi...

LA NUIT DE SIRENA

Armara'dan İstanbul Boğazı'na süzüldüğü an, iki kıyı boyu insanların hayranlık dolu bakışlarını üzerine çekmişti. Akdeniz'deki uzun gezintisinden sonra "La Nuit de Sirena" Yeniköy rıhtımına aborda etmek üzere iznini almış, gözlere verdiği zevkin farkında, sakin ve gururlu ilerliyordu. Kırk metrelik gövdesinin üzerinde yükselen dört kat öylesine ustalıklarla dizayn edilmişti ki, koca motor yat bir kuğu zerafetini taşıyordu.

Tekne, bir müddet için motorları rölantide çalışıp beklerken, indirilen iki sürat motorunun içine doluşan bembeyaz kıyafetli korumalar, işlerini bilir tavırlarla kıyıya atlayıp, derhal küçük bir çember oluşturdular. Halatları hazırladılar. Az sonra, dev yat sahile bağlanmış, merdiven kurulmuştu. Korumalar, gövdesi boyunca sıralanarak, çevreden yaklaşmak isteyecekleri engellemek amacıyla, en sert görünüşlerini takındılar.

Anında, teknede hummalı bir faaliyet başladı. Yat, yukarıdan aşağıya yolculuğun deniz suyundan arındırılmak üzere yıkandı, bütün çelik ve pirinç aksam parlatıldı. İki aşçı ve altı yamağının çalıştığı mutfakta ise, akşam verilecek yemeğin hazırlıklarına girilmişti. Kolalı prostelaları ile ortalıkta arı gibi koşuşmakta olan genç kızlar, tüm gövdeleri ile ütüye girmişcesine iki dirhem bir çekirdek garsonlar, her biri ne yapması gerektiğinin çok iyi farkında tavırlarla, adeta kurulmuş birer robot gibiydiler. Muhteşem yat, rutin hazırlıklarından birini yaşıyordu. Bütün elemanlar kendisinden ne beklendiğini çok iyi biliyorlardı.

Denizi kuşbakışı seyreden üçüncü kat güvertesine açılan salonun klimalı serin sessizliğinde bir adam, ne düşündüğünü belli etmeyen siyah kalın çerçeveli gözlüklerin ardında, kalın bir Havana

purosunu t  t  rmekteydi. Ufak tefek bedeni, içine g  m  ld    y  ksek arkalıklı l  ks İtalyan koltu unun yumu aklı ında neredeyse yok olmuştu. Salonun, g  verteye ve kapalı havuzuna açılan iki kapısının sa ında solunda, kollarını kavu turmu , heykel ta lı ında duran iri yarı d  rt korumanın varlıklarının adeta farkında değildi. Onlarsız bir yaşamı bilmemi  olmanın getirdiği alı kanlıkla, sanki yoklarmı  tavrındaydı.

Aldo Sicilyano, kendi c  ssesindeki bir çok erkeğin aksine, ufak boyutlarından hiç şikayetçi değildi. Aksine, kapladığı küçük alan onu boy hedefi olmaktan koruyordu. Kaldı ki, genelde ağır  ekimdeymi cesine yavaş olan hareketlerine rağmen, tedbir gerektiği an, ufak atletik yapısıyla, sirk cambazlarınıninkine ta  çıkartacak bir  evikli e sahipti. Soyadının, gerçekten Sicilyalı k  kenini belli eden bir aile ismi mi olduğunu, yoksa sadece yaptığı için korku vericili ini hatırlatan bir tehdit unsuru olarak mı seçtiğini kimse bilmiyordu. Çok az, neredeyse hiç konu urdu.

Sa  elinin parmaklarını  ıklatması üzerine, iri yarı korumalardan biri g   ağacı mobilyalı barın ardına se irtip, bol buzlu, limon dilimli bir bardak soda hazırladı. Bu işi yaparken dahi, sol eli her an belindeki tabancaya atılacakmı  gibiydi. Aldo, t  m korumalarını her iki ellerini de aynı rahatlıkta kullanabilecek adamlardan seçer, özellikle de sol ellerini daha fazla geliştirmelerini şart ko ardı. El sıkı ırken veya yemek yiyip, içki içerken kolayca saldırıya u rayabilecekleri bir anda faka basmalarını istemiyordu. Kendisi en son on altı ya ında Sicilya'da girdiği bir bar kavgasından bu yana ağzına içki koymamı tı. Her an ayık, uyanık olması gereğini bilirdi. Uykusu yok denecek kadar az ve hep i ne üstündeydi. Bir mafya patronunun bunlara dikkat ettiği takdirde, çevresine karşı daha az kışkırtıcı bir hedef olduğunu iyi bilirdi. G  n boyu, elinden d    rmedi i pahalı Havana puroları ile dudak tiryakili ini tatmin ederdi.

İlk karısından olan iki oğlunu, gerçek ailesi bildiği i inin dışında bırakmıştı özellikle. O lanlardan birinin doktor, diğerinin turizmcisi olma arzularını b  y k bir i tiyakla desteklemiş, onları kendi çevresine hiç sokmadan b  y tmeyi becermi ti. Yaptığı tarz i  için en tehlikeli şeyin, kendi ailesinden rakipler çıktığı zaman yaşandığını da iyi biliyordu. İnsan, d   mana her zaman hazırlıklı oluyordu da, kendi kanından, canından birine duyabileceği zaaf yok muydu, i te o duygu her şeyin sonu ve felaketi oluyordu. Şimdi i i rahattı.

Bir on sene kadar önce, Cannes'daki gece klüplerinden birinde izlediği striptizci kıza duyduğu ilgi yüzünden, İtalyan asıllı, tipik ev kadını ve annesi karısını boşamıştı. Hakkını vermişti tabii.

Sirena, hiç de karısının yarı yaşında falan bir genç kız değildi. Ancak, iri yarı, uzun boyu, alımlı, feleğin çemberinden geçmiş bakışlarla ve yürüyüşlerle şekil alan dolgun bedeni, ve giyinik dahi olsa, kendisini sahnede seyreden bir erkeğin bir daha sadece ve sadece çıplak hayâl edebildiği kadınısı tarafları ile, hayatını evine, mutfağına, çocuklarına ve kocasına adayarak kendisini unutmış bir Sicilyalı anneden fersah fersah farklıydı.

Giriş katındaki büyük salon ile barlar, mutfak ile havuz arasında, personelle beraber koşturmaktaydı Sirena. Bodrum kıyılarından aldığı, sadece iki yandan dikişli, yürüdükçe vücudunu sarıp, yırtmaçlarından bacaklarını açığa çıkaran uzun bir şile bezi elbise ile son derece rahat görünüyordu. Yıllarca, pelerinler, tüller, tüyler, metrelerce şifon eşarplarla sarıp sonra soyduğu vücudu, üzerine değen her dokudan sansasyonel bir dalga yaymayı beceriyordu. Şu anda, tüm titizliği ile akşamın partisi için gözcülük yapmaktaydı. Vazolardaki çiçekleri kendi elleri ile düzenledi. Servise açılacak masaların örtülerini, peçetelerini kontrol etti. Kolasını kâfi görmediği bir kaç parçayı, hafif bir azarla hizmetkâr kızlardan birine teslim etti. Bu arada, mentollü uzun sigarasını elinden düşürmüyordu. Manikürlü tırnakları, eski senelerine inat, kısacık kesilmiş ve sade renksiz bir cila ile boyanmıştı. Dudaklarına artık ten rengi parlaticıdan başka ruj kullanmıyordu. Göz makyajında ise sadece koyu bir rimel hakimdi. Saçlarını çoğunlukla ensesinde topuz yapardı. Vücut hatları Cannes gecelerinin lisanını konuşmaya devam etse de, taşıdığı renklerle, artık bir aile kadını ve hanımefendi olduğunu anlatmaya çalışıyordu.

Sahneye çıktığı zaman kullandığı dekordan esinti aldığı Sirena takma adının kendisine uğur getirdiğine inançla, bu ismi gerçek hayatına da taşımıştı. İkisi de bir diğerinin gerçek adını ve geçmişini merak etmemekte sesiz bir anlaşma yapmış gibiydiler. Aldo'nun inanılmaz bir şekilde sunduğu evlilik teklifi ile Sirena, Cannes'ın üryan gece hayatından kurtulmuş, bir hanımefendi olmuştu. Aldo ise, sessiz, anti sosyal dünyasının ve kuşkucu, huzursuzluk yaratan kişilik tavırlarının güzel bir kamufleji olacak bu gösterişli, canlı, eğlenceyi ve eğlenmeyi meslekten bilen kadının varlığının, yaşamını daha tabii bir görüntüye sokacağından emin, onun geçmiş ile bağlantılarına tamamen sünger çekmeyi yeğlemişti. Ancak, her hangi bir kaçamağa da imkân

tanımayacağını hiç konuşmadan ifade etmeyi becermişti daha ilk günden.

Sirena için artık yeni macera arzusu yoktu zaten. Senelerce çıplak teşhir ettiği, pazarladığı vücudunu, Chanel, Dior, Givanchy elbiseler, kürklerle, dekolte merakı geçmediğinden, yarı da olsa giydirebilmek, hayâllerinin ötesinde bir gerçektir. Cannes'da, Barbados'ta, Fiji ve Paris'te, birer düzine personelin servis yaptığı, emrine amade villalar, şoförlü Rolls Royce'lar, müzayedelerden alınmış paha biçilmez mücevherler, şampanya, havyarlı partilerde ev sahipliği... bütün bunları ona sağlayan Aldo'dan başka bir erkeği aramasını engelliyordu.

Bu gece, İstanbul'un seçkin ailelerinden birinin fertlerini ağırlayacaklardı. Yata yolcu olarak aldıkları, pahalı bir şampanya markasının varisi arkadaşlarının tanıdıklarıydı gelecekler. Her gittikleri mühim limanda, koyda, yöre halkından kalbur üstü kişileri veya çevrelerinde demirli diğer yatlardan uygun gördükleri isimleri davet etmek adetleriydi. Bu partilerde Aldo kendisine hiç söz hakkı istemezdi. Her işi karısına bırakmıştı. Ne misafirlerini seçer, ne davetin ikramı veya tarzı ile ilgilenirdi. Onu tek ilgilendiren, karısının mükemmeliyetle ikramda bulunacağından ve saygın bir etki yaratacağından emin olduğu misafirlerinden artı puan toplayıp, ağırlıklı bir iş adamı olduğunun kanıtlanmasıydı. Sirena sayesinde bunu da beceriyorlardı pek ala.

Aslında son derece sıkıntı alıyordu Sicilyalı, böyle gecelerde. İnsan kalabalığı onu ürkütürdü. Tanıdıklarına karşı bile kara gözlükler ardından fır dönen gözlerle tedirgin olduğundan, hele hele hiç tanımadıklarından neredeyse hastalık hissedecek kadar rahatsız olurdu.

Saat yedide, yatın bağlı olduğu kıyıya arabalar yanaşmaya başladı. Davetiyede belirtildiği üzerine smokinli beyler, tuvaletli hanımlar, hoş bir gece geçireceklerinden şimdiden emin, keyifli gülücüklerle yata çıktılar. Sirena hemen girişte, elinde şampanya kadehi misafirlerini büyük bir sıcakkanlılıkla karşıladı. Siyah saçlarını, esmer tenini, Afrodite kalıbındaki vücudunu ortaya koyan, türkuaz rengi, tek omuzlu, drapeli, uzun ipek şifon bir elbise taşıyordu. İri bir zümrüt iğnenin sarmaladığı omuzdan geriye uzanan kurdela, Yeniköy akşamının ılık yaz rüzgârında, kuzguni saçlarının etrafında dalgalar yapıyor, kulaklarını zenginleştirmiş zümrüt küpelerle dans ediyordu adeta.

Sirena'nın kanı ısınmıştı misafirlerine. Kendisini her zamankinden daha rahat hissediyordu. Geçmişine oldukça uzak bir

harita köşesinde, onun Cannes gecelerini bilecek kimseler olmadığından emin, Fransız Rivieralarındakinden daha güvenliydi.

Yatın her katında ayrı bar hazırlanmıştı. Girişte başladıkları içki faslını bir müddet sonra en üst güvertede devam ettirmek üzere çıkmışlardı. İşte ilk kez, misafirler Aldo Sicilyano ile tanıştılar. O, mümkün olduğu kadar kendisinden uzakta ama neredeyse bir çember şeklinde etrafında yer alan korumalarının gölgesinde, sırtı yine sırf kendisinin kullandığı küçük gizli kapıya dönük, fazla yer değiştirmeden kibarca el sıkı. Sonra yine bir elinde purosunu, diğerinde limonlu sodası koltuğuna çöktü. Kimse ile muhabbete meraklı değildi. Misafirler de ev sahibesi ile kendi aralarında zaten bir rapor tutturduklarından, bundan alınan olmadı.

Sirena, bütün eğlenceli tavrı ile misafirlerine yolculuk hikâyeleri anlatıyor, espriler yapıyor, elinden hiç düşürmediği sigarası ve şampanya kadehi ile, türkuaz elbisesinin eteklerini, lame ayakkabıların burnu ile pırlıdarak, alımlı adımlarla kalabalığın arasında bir taraftan diğerine gidip geliyordu. Herkesten çok içmesine rağmen, serviste aksayan en ufak şeyin farkındaydı. Dolu kalmış bir sigara tablası, kadehi boşalmış bir misafirin mutsuz bakışı derhal dikkatini çekiyor ve hemen duruma el koyuyordu.

Gecenin ilerleyen saatlerinde, havuz kenarında hazırlanmış, mum ışığı ile süslü masalara geçildi. Herkes çakır keyif ve mutluydu. Sicilyalı ise, yerinden hiç ayrılmamış, yemeğe de katılmamıştı. Tanışmak ve birer kere hatırlarını sormakla misafirlerine karşı gerekli gördüğü kadarı ile görevini, yapmıştı. Bundan sonra sohbet etmeyeceği, kahkahalara katılmayacağı bir geceyi paylaşmak ızdırabından uzak kalmayı yeğliyordu. Ayrıca, kendisini olduğu yerde emniyette hissetmekteydi.

Sirena, misafirleri arasında en çok, yeni evli genç bir kadından etkilenmişti. Hamileliğinin ilerlemiş aylarına rağmen, kobalt mavisi, göğüsten aşağıya dökülerek inen, ince askılı, uzun şifon elbisesinin içinde o kadar naif, çocuksu duruyordu ki, Sirena kendisinin, masumluğunu çok önceden kaçırdığı o güzelim yaşları düşündü. Yirmibir yaşın tazeliğindeki kızın gözlerinde, kendisinin hiç bir zaman rengini göremediği bir keyif ve aşk pırıltıları gördü. Onun, altın nikah yüzüğünün yanı sıra taktığı küçük incilerle bazenmiş bir yüzük ve boynundaki tek sıra minik inci kolyeye imrenerek baktı. Bu, kıskançlık değildi. Genç kadın, nikah yüzüğü, karnındaki doğacak bebeği ve gözlerindeki ısıltı ile, dünyanın kendisinden en emin, en güvenli, en mutlu insanı gibiydi. Sirena, bir ara, mumların ısıltısında kendi gözünü dahi alan, iri bağıt pırlanta ve zümrüt yüzüklerine bakış attı. Onları, şu hayatının başında, her heyecanı

yeni yaşamaya başlamış genç kadının parmağındaki küçük inci yüzükle değiştirmek istedi. Bunu yaparsa, sanki, hayatları da yer değiştirmiş olacaktı. Zengin ama geçmişinden yorgun kadını takas etmek arzusunu hiç bu kadar kuvvetli duymamıştı şimdiye kadar. Genç misafirinin derin mavi gözleri öylesine pırıldıyordu ki, sanki tüm vücudu safirler, zümrüt ve pırlantalarla sarmalanmış da ışıkları yüzüne vuruyor gibiydi. Onu uzun uzun imrenerek seyretti. Sonra, dayanamayıp, iltifat etmek ihtiyacını hissetti:

“Gözleriniz ne kadar güzel mavi. Size eminim safir çok yakışır.”

Güldü genç kadın.

“Ama, gözlerimin rengini öldürmez mi?” dedi.

Sirena, daha mücevher tutkusunu ve tenindeki dokunuşunun yarattığı güveni hissetmeyen genç kadına gülümsedi.

“Belki de haklısınız.”

Sonra, onun uzun saçlarını okşadı:

“Evet, hem de çok haklısınız. Size en çok incinin yakışacağından eminim.”

“Teşekkür ederim.”

Yemek bitmişti. Kahve için ayağa kalkıldı. Gece yarısını geçmiş saatlerde misafirler mükemmel ikram için teşekkür ederek ayrıldılar. Sicilyalı ortalarda olmadığından, kimse onunla vedalaşamadı. Sirena, hepsini tek tek, yıllarca tanıyormuşcasına yanaklarından öperek iskeleye kadar geçirdi. Arabalar rıhtımdan uzaklaştıktan sonra ağır adımlarla içeriye girdi. Garsondan bir kadeh daha şampanya istedikten sonra personele talimatlarını verip kamarasına çekildi.

Aldo'nun, karısı ile hangi geceyi, hangi saatte paylaşmak isteyeceği hiç belli olmazdı. Bunu, çevresindekilere belirli, bir program vermemek için özellikle yapardı. Kaçamak bir hayatı olmamasına rağmen, bu tarz, kendisine ait özel anların her an istilaya uğrayabileceği hissi ile Sirena'yı rahatsız ederdi ama bunu yüksek sesle söyleyecek değildi. Şimdi her an, odasının yan kamaraya bağlı kapısı çalabilirdi.

Büyük varak aynanın süslediği tuvalet masasına oturdu. Sigarasından aldığı nefesin dumanları arasında, kristâldeki aksine baktı. Hâlâ güzeldi, çok güzel. Onun debdebe içinde doğmadığına hiç kimse inanmazdı. Her şeyi o kadar uslubu ile yapma kabiliyetine sahipti ki. Zihnindeki hatıralar, hafızasını kurcalamadıkça, kendisini hakikaten bir hanımefendi olduğuna inandırabilirdi. Başını hafifçe iki yana döndürerek, kulağındaki küpelerin, sonra omuzundaki iğnenin zümrüdünü okşadı. Bu

taşlardan kuvvet alıyor, besleniyor gibiydi. Onları üzerinde taşıdığı kadar, kimliğinin zenginleştiğini, kaderine daha hakim olduğunu hissediyordu. Partileri, davetleri bunun için çok seviyordu. Kasadakileri gösterme merakından değil, diğer kadınların kıskanç bakışlarından zevk aldığı için değildi bu hevesi...

Düşünceleri, kapısının vurulmasıyla kesildi. Kalkıp açtı. Aldo, nihayet gözlüklerini çıkarmış, ipekli robdöşambırı sırtında, içeri girdi.

"İyi geceler aşkım.", dedi.

"İyi geceler, Aldo."

"İyi bir partiydi galiba."

Kadın gülümsedi, şampanyasından bir yudum daha alarak. Sonra, tuvalet masasına yerleşti.

"Çok iyiydi.", dedi, dudağını çevreleyen kahverengi kalemin izi üzerinden hafif parmak dokunuşları ile geçerek. Sonra pufunu döndürerek kocasına baktı.

"Çok hoş insanlardı. Görmüş, geçirmiş. Serveti hazmetmiş insanlardı."

"Bizim gibi değil, desene.", dedi Aldo, alaylı gülerek. Burada, "Bizim" kelimesi her iki türlü de anlaşılabilirdi ama Sirena böyle konularda alingan olmamayı çok uzun zaman önce öğrenmişti.

"Kendimi rahat hissettim yanlarında.", diye cevapladı.

"Tabii, sen de köklü bir aileden geliyorsun, ondan", diye iğnelemesine devam etti Sicilyalı.

"Belki de ondan."

Alaya kırılmadan, alayla karşılık vermek onu rahatlatırdı. Aldo'yla olan sözlü atışmalarında bunu en büyük kuvveti olarak görüyordu.

"Evet.", dedi, erkek, "Zümrütlerimizi uyutmak zamanı geldi, aşkım."

Bunun ne demek olduğunu iyi bilirdi Sirena. Aynadaki pırıltılı aksine son bir kez baktıktan sonra, küpelerini, omuzundaki iğneyi, parmağındaki yüzükleri, mümkün olduğunca ağır hareketlerle çıkardı. Çekmeceden aldığı kadife kutularına yerleştirdi. Aldo, kutuları üst-üste koyup aldıktan sonra, karısının alnına bir öpücük kondurdu.

"Her zamanki gibi çok güzeldin bu gece. Bunlar da sana çok yakıştı.", dedi. Sonra "İyi geceler, aşkım.", sözcükleri ile odadan çıktı.

Sirena, aralarındaki kapının arkadan kilitlendiğini duydu.

Aldo, kendi kamarasına girdikten sonra, yatağın altındaki bir düğmeye bastı. Mobilyanın yanından çıkan gizli bölmedeki kasanın şifresini çevirdi. Mücevherleri yerleştirip, bir deftere tarih, saat ve imzasını attı. Tekrar kapadı. Sonra şifonyerin üzerindeki telefonu çevirdi. Adını ve bir kod numarası verdikten sonra devam etti:

“Evet Mösyö Larouche. Eşim mücevherleri çıkardı. Şu anda kasada. Sigortayı durdurun lütfen... Teşekkür ederim.”

Sirena, aynanın karşısında, takısız vücuduna nemli gözlerle bakarak, şampanyasını yudumlamaya devam ediyordu. İşte, yine hayata başladığı gibi, Aldo'ya rastladığı zamana kadar olduğu gibi, çıplaktı. Vücudunu geçmişinden farklı kılan, yeni bir hayatın sözünü veren hiç bir şey kalmamıştı bedeninde. Özgüveni, istikballe ilgili emniyeti birden yok olmuştu. Kendisini tüyleri yolunmuş bir tavus kuşu gibi hissediyordu.

Birden, incecik bir dizi inci kolye ile, dünyanın tüm zenginliğini taşıyormuşçasına bakan genç kadını hatırladı. Safir için “Gözlerimin rengini öldürmez mi?”, dememiş miydi?. Aynaya tekrar baktı. Ani bir kararla, çekmecesinden yıllardır kullanmadığı koyu yeşil farı çıkarıp gözlerinin üzerine ince bir çizgi çekti. Dudaklarına lal rengi rujunu sürdü. Saçlarındaki firketeleri çözüp, fırça darbeleri ile iri siyah dalgaları omuzlarına döktü. Dudaklarında bir gülümseme, kadehini aynadaki aksine kaldırdı.

“Evet Sirena. Bence de öyle. Zümrütlerin rengi, rengini öldürüyordu zaten.”

BİR ESKİ İSTANBUL MASALI

İş mehtabının aydınlığı, gecenin siyahından sıyrılarak ağaçların sakladığı viran köşkün, sulu sepken karlı yağmurun rüzgârı ile açılıp kapanan harap kepenklerinden içeriye uzandı. Yıllardır bakımı yapılmayan bahçe ve kendi haline terk edilmiş asırlık ağaçların ortasındaki binanın sadece bir penceresinden mehtaba cevap bir ışık görüldü. Mehtap yaklaştı, yaklaştı ve yüksek tavanlı odayı aydınlatan opalin lâmbanın pembe puslu ışığı ile birleşti.

Yarı loş odada, pencereye sırtını dönüp piyanosunun pufunda oturmuş olan kadının gövdesi, yıllar üzerinden eriterek akmışcasına incelmış, narinleşmişti. Buna rağmen, parmaklarını kapağı kapalı, tahta çaprazlı Fransız piyanosunun yaşlı ahşabında gezdirirken, sırtı dimdik oturuyordu. Mehtap biraz daha yaklaşıp onun yüzüne doğru eğildi. Ay ışığına nispet bir pırıltı taşıyan yüzün sahibesi, kemikli uzun parmaklarını siyah, cilası aşınmış piyanonun kapağında gezdirirken adeta ahşabın altındaki tuşlara erişmiş de onlardan beklediği sesleri alıyor gibiydi. Yıllara rağmen ısıltısını kaybetmemiş gözleri, opalin lâmbanın buz pembe rengi ile iyiden hülyalanmıştı. İnce do'da bir müddet durduktan sonra, birden titreyerek ellerini çekti. Kollarını birbiri üzerinden çapraz yaparak siyah uzun şalına iyice sarındı. Bu güne dek yaşlı vücudunu her bir dokudan, herkesten fazla sarmalamış olan şalına okşayarak onu ilk kez kocasından hediye aldığı gençlik günlerini andı. Dudaklarında tatlı bir gülümseme ile yerinden kalktı. Nefti ve çimen yeşilleri ile çiçeklendirilmiş kumaşların kapladığı iki koltuğun sırtlarını okşayarak kapiya doğru ilerledi. İyi iş çıkarmıştı doğrusu, bu asırlık

koltuklara yeni kılıflar dikerken. Bazı işlere hâlâ daha gücünün yetmesinden mutlu oluyor, moral buluyordu.

Kapının yanında boydan boya duvarı kaplayan ve odanın yüksek tavanını öpen asırlık oyma ceviz kütüphanenin camları ardında kalan kalın ciltli kitapları, camın dış yüzeyini parmakları ile okşayarak sanki gönüllerini alırcasına sevdi. Miralay doktor dedesi, Paris'te siyasal okuyan hariciyeci paşa kayınpederi ve Münih'te hukuk tahsili yapan kocasından kalan tüm kıymetli kitaplar bir aradaydı. Ailesinin, geçmişinin var olma sebeplerinin tüm birikimi işte bu raflardaki yaldızlı tarçın renkli bez ciltlerin sarmaladığı sayfaların içindeydi. Eski Türkçe ve Fransızca olanlarını anlıyordu ama Almanca kelimelerin doldurduğu bir çoğu, manalarına onun yaklaşmasına izin vermiyorlardı. Kocasını az ısrar etmemişti bir de Almanca öğrensin diye... Ama olmamıştı işte, canı hiç çekmemişti o lisanı. Piyanosunun tuşlarında marifetli kılacak notaları okumanın dışında hiç bir yabancı lisan etkilememişti onu. Tek ilgilendiği, müziğin lisanı olmuştu. Hâlâ da öyleydi. Bunca yıl sonra bu mükemmel lisanın yerine koyabileceği, kendisini huzura kavuşturacağına inandığı başka bir lisan yoktu. Bundan sonra da olamazdı. Yaşı seksen dokuza gelmişti. Yoksa doksan mıydı? Son bir kaç senedir hesabının ucunu kaçırmıştı. Her nedense artık o bir yaş da mühim gelmiyordu, gerisinde kalmak veya önüne geçmiş olmak için. Geriye ne kadar ömrü kaldıysa, her halde yaşının kaç olduğunu hesaplamaktan daha mühim yapacağı işler olmalıydı o kalan zaman diliminde.

Boyu ile neredeyse aynı seviyeye gelen kapının mandalını çevirerek dışarı çıkarken bir zamanlar aynı noktaya çok daha yukarılardan baktığını gülümseyerek düşündü. "Boyum epey çekmiş olmalı." diye aklından geçirdi. Neyse, onun da hesabını yaparak vakit kaybedecek değildi. İşte, her haliyle senelerden ne arta kaldıysa onunla buradaydı. Şikâyet etmeye hakkı yoktu. Onun çocukluk, gençlik arkadaşları hatta ondan çok daha küçükler çoktan öbür dünyadaki adreslerine yolculuğa çıkmışlardı bile. O ise, hâlâ daha burada, kütüphanesindeki kitaplara, piyanosunun tuşlarına, notalarına bakarak yaşamaya devam ediyordu. Üstelik her geçen gün daha geçmişi yaşayarak...

Kış akşamının çoktan kararttığı koridordan yan tarafa doğru ilerledi. Yüksek tavanlı, dar koridor aslında ne kadar çok anıyı barındırıyordu boyuna ve enine nispetle. Az arşınlamamıştı bu incecik, rutubet kokulu yolu, kâh yalnız, kah kocasının kolunda. Birden, dudaklarında ansızın beliren gülümsemeyi durduramadı. Kimi zaman da kucağında... diye düşündü. Ve birden utançla

yanaklarının kızardığını hissetti... Sanki düşüncelerinden ötürü onu ayıplayanlar varmış gibi... O harika akşam ne kadar da yakınına gelmişti birdenbire. Yetmiş küsur sene evvelinin anısının tazeliğinde, adımları birden bire canlandı. Aniden, onaltı yaşına dönüvermişti. On altı, güzel onaltı... Sahiden, onaltı yaşını ne zaman yaşamıştı? Ne kadar gerilerde kalmıştı onaltılar, onyediler... Yaşamış olduğu kesindi çünkü çok net hatırlıyordu. Ama bir o kadar da uzakta kalmış zamanlardı bunlar. Bunca yaşadktan sonra geçmişini hatırlamak bir yerde bunamamış olduğuna işaret ediyordu insanın. Ama diğer taraftan da, üzerinden nice zaman geçmiş günleri hatırlamak öylesine acılar yaratıyordu ki... Bunu kimse anlayamazdı. Dışarıdan bakanların söylediği, yaşlı kişinin zekâsı ile ilgili oluyordu genellikle. Ancak onun nelerden yara alıp nelerden gocunduğunu anlayan kimse yoktu... Artık mühim de değildi, aldırmiyordu. Onun gerçek yaralarını ve ızdıraplarını anlayabilecek insanlar zaten çoktan yok olmuşlar gitmişlerdi bu dünyadan. Geride kalanlar ise anlamaktan öylesine uzaklardı ki... Neye sevindiğini anlamasalar olurdu, neye üzüldüğünü de... Yabancılar için anlaşılmayan insanların sevinçleri ile üzüntüleri aynı şey değil miydi? İster keyif, ister hüznün, anlaşılmadığı müddetçe fark var mıydı iki hissin arasında? İkisi de gözyaşı getirmez miydi doya doya yaşandığı zaman? Ve ağlatmaz mıydı insanı, anlayarak, inanarak yaşandığı zaman...

Başını salladı gülümseyerek... Sağ işaret parmağını adeta yanlışı gelen bir sesi önlemek istercesine sağ kulağına değdirdi. Aklından son geçenleri, hayatının geride kaldığına inandığı küçük zaman için zehir tozu yapmak istemiyordu. Amaaa..... hayatı ona zehir etmek isteyenler yok muydu?

Dar uzun koridorda, mutfak kapısının yanında kalan eski, tek bacağı bantla tutturulmuş Victorian iskemleye çöktü. İskemlenin bacaklarına bakarken gülümsedi. Bu zarif naif varlığın üzerine ancak kendisi gibi kilosu erimiş biri oturabilirdi. O nazenin iskemlenin bacakları dahi sallanmıyordu onun ağırlığı ile. Demek, iskemle bunca yıl sonra gerçek sahibini bulmuştu. Varak iskemlenin rengini yıllar evvelinden hatırladı. Biraz burulmuştu varağın parlaklığı, dönmüştü altın suyunun rengi.. Mühim miydi? Ne gezer? O biliyordu o muhteşem parlak yılları...Herkesten daha fazla biliyordu.

İnsanın yaşlanmasında en güzel taraf, artık kimseye bir şey izah edecek durumda kalmamaktı. Aslında acı olan bir yöndü bu. Kimseye anlatıp paylaşacak bir anı kalmıyordu ama yine de bir yığın iddiayı, füzuli kavgayı, detayı, inanç farklılığından doğan

anlaşmazlıkları aşıyordu insan. Çünkü bunları konuşacağı, aynı devri yaşayan insanlar çoktan diğer tarafa göçmüş oluyorlardı...

Aniden, bir ses ile irkilerek düşüncelerinden uzaklaştı. Vücudunu saran loşluğun içinden, koridorun diğer ucundaki kapıya döndü bakışları. Eski, ağır ahşap kapının üzerindeki kilit, diğer taraftan zorlandıkça sinir bozucu metalik gıcırtilar çıkarıyordu. Gözleri aynı noktada, derin bir nefes alarak bekledi. Ellerini, dizleri üzerinde sıkı sıkı avuçladı. Aslında korku ne kadar yakınında, kendi evinin içinde, hemen o kilitli kapının ardındaydı. Ancak bu herkesin duyabileceği diğer korkulardan farklıydı. İnsanın kendi etinden, kanından, canından, kendi öz evlâdından duyduğu korku hiç bir şeye benzemiyordu. Ürküntü ile utanç karışınca yarattığı dehşet duygusu kat be kat artıyordu sanki. Evet, utanıyordu. Zorlanan kapıyı, arkasından gelen homurtuları duydukça, başına gelebileceklerin endişesinden ziyade büyük bir utanç duyuyordu. Narin gövdesi bu utancın ve dehşetinin altında iyiden iyiye ezilmiş gibiydi. Yerinden kalkmak, evinin bir başka köşesine kaçıp saklanmak veya camı açıp avaz avaz yardım istemek için en ufak bir harekette bulunmuyordu. Kaçışı, bu utançtan kurtuluşunu sağlayamayacaktı ki. Yaşayan bir kin, nefret, duygusuzluk varken, kaçmak o duyguların alçaklığından kurtulmayı sağlayamazdı. Ancak ölüm bunu sona erdirebilirdi. Belki de bunun içindi, oğlu ile karşı karşıya gelmenin ölümden daha korkutucu olduğuna inanması. Kızgınlıkla zorlanan kapının bir gün daha şiddetli bir darbe ile nasılsa açılacağını biliyordu. Hiç utanmadan kırıp gireceklerdi içeriye. Bir gece, aynen bu geceki gibi koridoru saran loş ışığın ve tavanlardan sarkan rutubet kokusunun arasından süzülüp geleceklerdi karşısına. Ne yapacaklarını kestiremiyordu. Belki çatı katında veya bodrumdaki metruk odalardan birine atıp kendi kendine ölümünü bekleyeceklerdi. Belki başına bir şey vurup, işi kestirmeden hal edeceklerdi.

“Keşke” diye geçirdi içinden, “Keşke, bu gece olsa bitse şu iş. Bu gece bitse de, daha sayısını bilemediğim geceler boyu aynı korkuyla yaşamak zorunda kalmasam.”

Kapının arkasında sert bir cisim yere düşmüş veya atılmış olmalıydı. Yaşlı kadın ister istemez titredi. Evet, evet bu gece geliyorlardı. Az sonra bir asıra dayanan kapı, aç gözlülüğe dayanamayarak kırılacaktı. Gözlerinde yaşlarla, tavrını bozmadan, oturduğu yerde beklemeye devam etti. Uzun zaman önce karar vermişti. Üzerine geldikleri an hiç ama hiç bir şey söylemeyecekti. Sadece gözlerinin içine bakacaktı, derin derin. Kapının ardındaki merdivenlerde birilerinin koşar adımlarla hareketlendiğini duydu.

Bir iki kez daha... derken sesler hafifledi. Az sonra üst kattaki koridordan ayak sesleri gelmeye başladı. Demek vazgeçmişlerdi. Demek ki, bu gece son gecesi değildi. Artık yatmaya gidebilirdi. Ama bir müddet daha yerinden kalkamadı. Tüm kanı vücudundan çekilmiş gibiydi. Elleri ile bacaklarını ovuşturdu. Cansız organlarını hayata geçirmek ister gibiydi. Derin bir solukla iskemlesinden doğruldu. Yaşadığı heyecan onu dermansız bırakmıştı. Bir avucu ile duvara tutunarak oturma odasına doğru ilerledi. Eski sobadan çıtırtılarla dağılan sıcaklığı yüzünde hissettiği an sırtını baştan aşağıya saran ürperti ile titredi. Arkasında bıraktığı koridorun rutubetli kış soğukluğu adeta ölümün buzlu kılıcı gibi esmişti teni ile giysisi arasında.

Narin bedenine destek olmak istercesine, sağ elini dizine yerleştirdi, sobanın yanında yığılı odunlardan birini alırken. Açılan kapaktan fırlayan alevler aklıkla ve homurtularla yeni yemlerini yalayarak sarmalarken odanın duvarlarını, eşyalarını bir an için ışığa boğdular. Sobanın yanından pencereye kadar uzanan sedirin karşısında aynı konumda bir eşi daha yerleştirilmişti. Aralarındaki eski İngiliz yemek masası, kendisi kadar eski Brüksel dantelinden bir örtü ile süslenmişti. Sessiz misafirler gibiydi duvarlardaki çerçevelerin içindekiler. Sepya yüzleri belki eskiden, belki gelecekte bir haber bekliyordu sanki. Sobadan yayılan ışık titrestikçe yüzler hareketleniyor, dudaklar uzun zamandır anlatamadıkları bir şeyleri söylemeye çalışıyorlardı.

Yaşlı kadın, sedirdeki yerine yerleşirken yastıklarını düzenledi. Sağ bacağını altına alıp, kolunu pencere pervazına yerleştirdi. Gözlerini camın diğer yanındaki karanlığa alıştırmaya çalıştı. Saydam dokunun üzerinde dalgalanan alev ısıltıları odanın içinden küçücük, kesilmiş, ufalanmış detayları bahçedeki asırlık çamların gövdeleri, dalları üzerine taşıyordu.

Artan rüzgârla savrularak camlara vuran yağmur damlaları, adeta kendilerini içmek istercesine pencere pervazını bir öpüp bir ayrılan çamın iğne dallarıyla bütünleşirken alev dalgalarıyla her bir dal bir koca orman görüntüsü alıyordu. Yaşlı kadın gözlerini alıştırdığı bu su, dal, ses ve ateş oyunları içinde cama yansıyan kendi aksini artık gayet net seçebiliyordu. Sanki bir engin ormanın içinde yapayalnız karşısında duruyordu kendisi. Duruyor ve kendisini seyrediyordu. Görmekte olduğu hayatının ta kendi gerçeği idi işte. Onca kalabalıktan, onca sevgiden, bir koca aileden geriye kalan işte karşısında yansımaktaydı. Onca sevgi sesi, aşk sözcükleri, çocuk kahkahalarından geriye kalan işte şu an duyduğu yağmur, rüzgâr ve dalların sesleriydi. Bir de sobadan dağılan ateş

çıtırtıları. Alevler sanki geçmişinde kalan bütün diğer sesleri ve görüntüleri birer birer yakalayıp kucagında eritmektedir. Nasıl böylesine yapayalnız ve nasıl bu kadar sessiz kalmıştı hayatı?

Duvarda asılı ceviz ağacından oyma çalar saatin pirinç pandülü muntazam tik takları takiben sekizi vururken yaşlı kadın dalıp gitmiş olduğu iç dünyasından ayrıldı. Yavaşça bacaklarını sedirden sarkıtarak ayağa kalktı. Sağ eli ile masaya tutunarak ilerledi. Soba bacasının arkasında kalmış olan elektrik düğmesini el yordamı ile buldu. Aniden masanın üzerindeki Brüksel dantelini öperek odaya dağılan kırk ampullük loş ışık duvardaki resimlerin çehrelerine değişik bir renk getirmişti. Titrek alevlerin gölgesinde neredeyse konuşmaya başlamakta olan çehreler şimdi "tıp!" oyununa yakalanmışcasına donuk gözler, kilitli dudaklarla son baktıkları noktada hapsolmuşlardı.

Yaşlı kadın, ağır adımlarla, sobanın yanından sol tarafa açılan kapıyı iterek mutfagına girdi. Oldukça eski ama bakımlı buzdolabı, üzerinden verevine sarkan dantelli örtü ile geçmiş yaşında telli duvaklı gelin olmuş akça pakça tombul bir kadını hatırlatıyordu. Duvar boyunca uzanan fayanslar eski, yer yer çatlak ama tertemizdi. İçme suyunun bulunduğu sürahinin yanında yine küçük bir dantel örtüye kapaklanmış bardak bir zamanın zengin bir takımından tek kalmış olmanın yalnızlığı içinde, sabırla üflenmiş bir kristâlin zerafetini yayıyordu. Sahibesinin kapağını açmasıyla, yerinde hafifçe sallanıp homurdanan buzdolabı, bir yanıp bir sönen ışığıyla içindekileri saklamak ister gibiydi. Yaşlı kadın, buzlu camın ardındaki minik lâmbaya bir iki fiske vurduktan sonra raflara bakındı. Aslında karnı hiç mi hiç aç değildi. Ama doktoru muntazam aralıklarla beslenmesi gerektiğini kendisine defalarla hatırlatıp duruyordu. Sonunda, arzusuz da olsa, bir tabağa biraz zeytin, domates ve bir kaç dilim sucuk koyarak, bir dilim ekmek eşliğinde tepsiye yerleştirdi. Oturma odasındaki konsolun çekmecesinden aldığı iki beyaz kolalı keten peçeteden birini masanın bir kenarına yayıp tepsiyi üzerine bıraktı. Çekmece ve dolaplardaki tertemiz, ütülü, kolalı örtüleri, çarşafı düşününce mutlulukla gülümsedi. Gözlerini kapadığı gün, kimse ardından pis, buruşuk, düzensiz bir şey bulamayacaktı bu evde. Bütün eşyası, mutfaktaki el bezleri bile, sanki yeni gelinin çeyizinden çıkmış kadar temiz ve düzenliydi. Sobanın ateşini iki parça odunla tazeledikten sonra ellerini yıkayıp masaya oturdu. Tabağındaki nevaleye isteksizce baktı. Bir zamanlar sucuğu ne kadar büyük bir lezzet ve keyifle yediğini düşündü. Sucuğun tadı mı değişmişti yoksa onun damağında, dilinde lezzet alma hassası mı yok olmuştu. Domatesler de eskisi

gibi değildi zaten. Renkleri bir garipleşmişti. Daha ikiye bölerken bıçağın ucunda içleri su olup boşalıveriyordu. Ne kokuları kalmıştı, ne tadları. Ekmeklerin dilimleri lokmaya dönüşmüştü neredeyse. Büyük salonda kurdukları kalabalık sofralar hatırasında resmi geçit yaparken, tabaktakileri acı bir ilâcı yutar gibi tadımlamaya başladı. Birden, hafızasını içinde olduğu zamana çağırın bir işaret almış gibi durdu. Yerinden kalkıp konsolun üzerinde asılı saatli maarif takvimine göz gezdirdi.

"Aman Tanrım!" dedi yüksek sesle. Yarın geleceklerdi. Yanılıyor muyum, diyerek sonraki sayfalara da bir göz attı. Ama işte ertesi günün yaprağındaki not duruyordu.

"Film çekimi." ibaresi ona ertesi sabahın erken saatlerinden itibaren bu evde yaşanacak telaşı hatırlatmıştı. Birden tüm sakinliğini kaybetti. Sofrada yarım kalmış tabağını, peçetelerini toparlayıp mutfağa taşıdı. Tabak ve çatalını yıkayıp yerleştirdi. Nasıl olmuştu da unutmuştu. Eve derhal çeki düzen vermesi gerekti. Sanki ayıbı ile yakalanmış bir çocuk gibi yanaklarını ateş basmıştı. Mutfak kapısının arkasından aldığı önlüğünü üzerine geçirirken acele kısa adımlarla temizlik malzemelerinin olduğu kilere doğru seyirtti. Az sonra toz bezi, süpürgesi, farası ile odalarla koridorlar arasında koşuşturmaya başlamıştı. Güneşin batıp, gecenin loşluğuna sarıldığı dakikalardan beri yaşamış olduğu ruh hali sanki ona ait değildi. Canlanmış, tez ve seri hareketlerle evini ertesi gün gelecek yabancılara hazırlıyordu.

"Ne güzel." diye düşündü. Evi yine eskisi gibi insanlarla dolup taşacak, bu rutubetli yalnız duvarların arası insan sıcaklığı, sesi ve hareketi ile dolacaktı yeni baştan. Tanrı, onun uzun zamandır hissettiği yalnızlığın karşısında gösterdiği sabrı mükâfatlandırıyor olmalıydı. Kaç gün sürecekti bilmiyordu ama kaç gün olsa mühim değildi. Kısacık bir zaman için de olsa, sabah kalktığı zaman bekleyeceği, akşamları geçireceği insanlar olacaktı evinde. Onları şimdiye kadar hiç görmemiş olması, yabancılıkları hiç mi hiç önemli değildi. Yabancılarla dost olmaya çalışmak, yapayalnızlıktan çok daha iyi olmalıydı. Hele, kendi kanından canından, evlâdından korkarak aynı çatı altında yaşamak aczini düşündüğü zaman, sabahın bir an evvel olmasını, yabancıların bir an evvel kapısını çalmalarını nasıl dört gözle beklediğini fark etti.

Gelecek günün heyecanı ile dudaklarında vals nağmeleri, gecenin geç saatlerine kadar temizlik yaptı. Sonra ocakta güğümlerle ısıttığı suyu taşıyarak banyo kurnasını doldurdu. Termosifonu uzun zamandır arızalanmıştı. Yüksek tavanlı, soğuk banyonun tavanından ince ince süzülerek içeri giren yağmur suları,

yer yer oynamış karo taşların meyline göre muhtelif köşelerde toplanıp kalmıştı. Hamam iskemlesine yerleşirken, bulunduğu mekânın soğuk ıslaklığına aldırmazlık tavrı ile gülümsedi. Bir kaç gün sonra bu sıkıntıları bitecekti. Filmciler, evde gerçekleştirecekleri çekim karşılığında konağın çatısını yaptırmak sözü vermişlerdi. Banyo odasının sıcacık olacağı günleri hayâl ederek yıkandı. Kurulanıp, artık cılızlamış uzun beyaz saçlarını havluya sardıktan sonra, lavanta kokuları arasından çıkardığı uzun pazen geceliğini giydi. Sirtında yeleği, oturma odasından geçerken sobayı son kez odunla doldurdu. Bu sıcaklık sabaha kadar idare ederdi artık. Işığı kapayıp, fotoğrafların asılı olduğu duvara komşu yatak odasına girdi.

Oda, gelin geldiğinde döşendiği gibi, ilk günkü haliyle yaşamaya devam ediyordu. Tek eksik, kocasının soluğuydu, Tabii, bir de kendi gençliğinin nefesi, rengi eksikti. Onun dışında, pirinç karyola, Hereke ipeğinden gül kurusu yatak örtüsü, komodinler, üzerlerindeki beyaz iş örtü ve bronz aplikler, hepsi halen daha genç, güzel bir çiftin gerdek odasını yaşatmaktaydılar. Geçen üç çeyrek asrın geçtiğinin sanki farkında değillerdi. Onlar için hayat, bu mekâna yerleştikleri günkü zaman diliminde takılıp kalmıştı. Adeta, tekrar insan eli değene kadar, kendini çizip duran bir plâğın zamansızlık kavramını yaşıyordu eşyalar.

Yaşlı kadın, yatağın örtüsünü okşarcasına dokunuşlarla katlayıp ayak ucuna doğru kıvırdı. Sonra soğuk çarşafın arasına girip arka üzeri uzandı. Gözlerini, açık kapının tam karşısında alev alev yanmakta olan sobanın yaydığı ışığa çevirdi. Yorgun bir akşamdı geçen. Banyonun verdiği rehavetle birleşince yorgunluğu, onu oynaşan alevlerin dünyasından uykunun sakin derinliğine sürükleyiverdi.

Ertesi sabah olduğunda, güneş bütün kıskançlığıyla ışığını, rengini ve sıcaklığını esirgemeye devam ediyordu. Gri, kara, puslu, ıslak bir gün başlamak üzereydi. Yaşlı kadın, saat altı sularında, yıllardır alışkanlığı olduğu üzere, aniden gözlerini açiverdi. Uyku saatlerinin zihninde ve bedenindeki sakinleştirici, huzur verici etkisini hissederken, dudaklarında ister istemez bir gülümseme belirdi. "Hayret.", diye düşündü. Gecenin kara basanları, gündüzleri hava karanlık bile olsa kaybolup gidiyordu. Sabahlığını giyip mutfağa geçti. Çaydanlığı ateşe yerleştirdikten sonra, sobanın akşamdan kalan küllerini almak için kapağını açtı. Ama halen daha sıcak ve çıtırtılı idi küller. Vazgeçti. Bir parça kağıt ve çıra ile ateşi canlandırıp odunları doldurdu. Yatağını itina ile toplayıp, siyah etek, süveterini giydi. Saçlarını parmağında dolayıp ensesinde topuz

firketeleri ile tutturdu. Canı kahvaltı istemiyordu. Heyecanlanmaya başlamıştı. Saat dokuz demişlerdi, filmciler gelecekleri saat için. Daha da çok vardı. Nasıl geçirecekti zamanı? Kaynayan çaydanlığı, çayı demleyip sobanın üzerine yerleştirdi. Fincanını doldurup sedirindeki yerini aldı. Dışarıda çamlar, serviler, savrulmaktan yorulmamış olmalılar, eğilip kalkıp pervazlara vurmaya devam ediyorlardı. Bir an için içi ürpererek titredi. Çamlardan en ulusu, gelin geldiği günün anısına, kocası tarafından dikilmiş olanıydı. Onun dikildiğinden bu yana kimler gelip geçmiş, kimler yaşlanıp çöküp gitmişti bu konaktan. Çam ise, halen daha gökyüzünde yakalayacağı kuşlar varmış gibi serpilip uzanmaya devam ediyordu. Gövdesi, yetmiş senenin nefesini solurken sanki her bir dalı her sene için yetmiş ayrı dal vermişti. Kuvvetli, sıhhatli, kendinden emin ve gelecekte umutluydu. Çamı imrenerek seyretti yaşlı kadın. Bütün sürgünlerini bünyesine bağlı tutabilmişti çam. Hepsini kendi istediği kadar uzatmıştı sağa sola. İğne yapraklarla dikmişti sanki gövdesine yavru dallarını. Oysa kendisi... İki bebesinin ikisini de tutamamıştı eteklerinin dibinde. Biri çok uzaklara gitmişti. Ne arıyor, ne soruyordu. Diğeri, bir nefeslik mesafede, üst katta oturuyordu ailesi ile. Ama onu düşündükçe, ana-evlât sıcaklığı duyacağına korkulara kapılıyordu. Konağı satmak istiyordu büyük oğlu. Satmadığı için de anasına diş biliyordu. Ölümle tehdit etmişti kaç kez. Korkudan üst kata çıkan merdivenlerin arasındaki kapıyı kilitleyip, sürgülerle kendisini emniyete almaya çalışmıştı kadıncağzı. Ama o kapının ardında duyduğu her ses, her nefes adeta ölümünü hatırlatıyordu ona.

"Satmayacağım işte." diye yüksek sesle söylendi. Başını tavana kaldırıp devam etti:

"Satmayacağım. Ben öldükten sonra ne yaparsanız yapın. Bana burayı sattıramazsınız."

İki bardak daha çay içti. Ardından, salon ve odaları tekrar dolaştı. Gözünden kaçmış olabilecek bir toz zerresi, sökülmüş bir perde astarı olup olmadığını kontrol etti. Her şey tamam görünüyordu.

Saat dokuz olmak üzereydi ki, bahçe kapısının önünde arka arkaya arabalar dizilmeye başladı.

Yarım saat içinde evin içinde yıllardır olmadığına hareketlilik ve telaş yaşanmaya başlanmıştı. Kameralar, spotlar, metrelerce kordon, onlarca insan, koridor ve odalar arasında yer değiştirip duruyordu. Ekibin elemanları bir mutfığa, bir yatak odasına dalıp çıkıyorlar, ellerindeki kağıtlara bakarak üzerinde hararetle konuşuyorlardı. Görüntü yönetmeni orta masasına yaydığı objeleri

teker teker muhtelif köşelere götürüp düzenlemeler yapıyordu. Yaşlı kadın kapıyı açtığı andan itibaren evin sahipliğini kaybetmiş olduğunu hissediyordu. Artık ona fazla bir şey soran yoktu. Ancak yerini bilemedikleri, bulamadıkları bir şey için kendisine soru yöneltiyorlardı. Sobanın yanındaki sedirin köşesine incecik vücudu ile yerleştiğinde, adeta orada bile fuzuli bir kalabalık yarattığı hissine kapıldı. Kendisiyle görüşmeleri yapmış olan yönetmen çok meşgul görünüyordu. Ona kafasında beliren endişelerle ilgili soruları yöneltmek şu an imkânsız görünüyordu. Sabırla beklemeyi tercih etti.

Görüntü yönetmeni, dosyası içinden çıkardığı bir fotoğraf elinde, duvardaki çerçevelere doğru baktı. Sonra ani bir kararla ilerleyip iki tanesini yerinden çıkardı. Yaşlı kadın buna dayanamayarak yerinden fırladı. İncecik bedeninden beklenmeyecek çeviklikle genç kadının yanına seğirtti.

“Lütfen.” dedi, “Lütfen, onları yerinden çıkarmayın. Onlar yetmiş senedir orada asılı duruyor.”

Uzun boylu, sarışın görüntü yönetmeni sakın bir gülüşle cevapladı:

“Merak etmeyin teyzeciğim. Yine yerine asacağız. Ama filmin konusu gereği içlerine başka fotoğraflar koymamız lâzım.”

Kadıncağz ağlamaklıydı.

“Olmaz, lütfen, olmaz. Ben bu fotoğrafları hiç çıkarmadım çerçevelerinden. Olmaz. Rica ediyorum.”

Görüntü yönetmeni, bu basit işlemin hiç de basit olmayacağını anlamıştı. En ikna edici sesi ile ev sahibesinin omuzunu okşayarak konuştu:

“Sizin fotoğraflarınızı çıkarmayacağız zaten teyzeciğim. Sadece bu sahne için üstlerine şu iki fotoğrafı yerleştirip sonra hemen geri alacağız. Hiç merak etmeyin. Hiç bir şeye zarar gelmeyecek.”

“Ama, o benim kocamla çekilmiş ilk fotoğrafım. Ve ilk günden beri de aynı yerde duruyor. Mümkün değil mi bir başka çerçeve bulsanız, lütfen.”

Ses tonu, elinden çok sevdiği bir oyuncağı alınan bir çocuğunki gibi yalvarmaklıydı. Sesi titremeye başlamıştı. Görüntü yönetmeni, film çekiminin bütün zorlukları içinde bir çerçeve işinin bu kadar kendisini zorlayacağını doğrusu hiç düşünmemişti. Karşısındaki naif bedenli, zarif, duygusal kadının bunu gerçekten problem gördüğünün farkındaydı. Elindeki çerçeveleri bırakmadan konuşmaya devam etti:

“Teyzeciğim, filmin her karesinde kullanılan her objenin bu evle bir bütünlüğü olması gerek. Biz şimdi dışarıdan ne alıp getirsek, yabancı kalır. Onun için lütfen izin verin. Bu çerçeveleri kullanalım. Zaten aynı yerde asılı kalacaklar ve ilgili kare çekimi bitince de yine orijinal görüntülerine dönecekler. Siz hiç merak etmeyin. Bana güvenin.”

“Ama, ya söküp takarken bir şey olursa çerçevelere, resimlere...”

“Hiç merak etmeyin. Bütün sorumluluk bana ait. Ben kendi ellerimle yapacağım bu işi. Oldu mu?”

Yaşlı kadının hâlâ gönlü olmamıştı ama koca filmi de bir çerçeve kaprisi yüzünden durdurmak ayıp olacaktı, diye düşündü. İster istemez başını eğerek mırıldandı:

“Eh, peki... Madem öyle diyorsunuz...”

Sobanın yanındaki köşesine doğru ilerlerken odanın bir köşesinde makyajını yapmakta olan filmin baş rol oyuncusunu izledi.

“Ne kadar hoş ve alçak gönüllü.” diye düşündü. Yıllardır tiyatro sahnelerinde verdiği tavizsiz emekle haklı bir şöhreti yakalamış olan bayan sanatçı, orta yaşı geçmiş olmasına rağmen hâlâ gençlik günlerinin tazelik ve enerjisini taşıırken, şöhretin şımartmadığı bir tevazu da sergilemekteydi.

Yaşlı kadın, birden, dikkatini aktristten görüntü yönetmenine çevirdi. Yetmiş yıldır kocası ile kendisinin fotoğraflarını sergilemekte olan çerçeveler masaya yayılmıştı. Oturduğu yerde biraz daha öne kımıldayarak, gözlerini genç kadının hareketlerine adeta bağladı. Onun her ufak dokunuşunu, çerçevelerin sırtındaki çivileri tornavida ile iteleyerek kartonlarını çıkarışını nefesini tutarak izledi. Sanki tornavida her an kendi eline batacakmış gibi hissediyordu. Evin içindeki diğer gürültüler, koşuşmalar, eşyaların oradan oraya sürüklenişi oturduğu yerde onu sarmalamış, dilsiz kılmıştı. Artık evinin kontrolü onun elinde değildi. Mutfaktan gürültülü bir konuşma duyuluyordu:

“Buzdolabı, mutfağın tam görüntüsünü almamıza engel. Şöyle karşı tarafa bir yere çekmemiz lâzım.”

“Evet, evet, şu masayı kaldırırsak, buzdolabını oraya alırız. Spotlar odanın kapısından içeri vuracak. Kamerayı da boşalan yere koyduk mu bütün mutfağı alırız.”

Yaşlı kadın, sedirden fırlayarak sobanın etrafından hissimla dolaşarak mutfağa girmeye çalıştı. Ama kapı ağzındaki boylu poslu üç dört genç adamın arasında kayboldu incecik bedeni.

"Pardon!" dedi ama duyulmadı. Zayıf; kemikli elleri ile onların bedenleri arasından kendisine yol açmaya çalıştı. Beceremedi. Neredeyse ağlamak üzereydi. Buzdolabının tamire ihtiyacı vardı. Kapağı düşüyordu ve iki ayağı kırıktı. Onu ancak nazik nazik yaşatabilen kendisiydi. Yerinden kaldırdıkları an bir daha kullanamayacağını biliyordu. Ağlamak üzereydi. Koşar adımlarla odalar arasında yönetmeni aramaya başladı. Yönetmen, köşkün giriş koridorunda, salonda çekilecek ilk görüntüler için hazırlıklarla meşguldü. Alnını açıkta bırakmış beyaz saçları, mavi ısıltılı gözlerin aydınlattığı babacan yüzünde, insancılığının, derviş görüntüsünün yanı sıra disiplinin gizli adı da okunuyordu. Şu an yumuşak ama vazifeyi eksiksiz beklediğini ima eder bir ses tonuyla ışıkçıları ve kameramanını yönlendirmekteydi. Yaşlı kadın ürkerek onun yanına yaklaştı. Kimse onun varlığının farkında değildi sanki. Orada, öylece bir müddet bekledi. İçi içini yiyordu. Biraz daha gecikirse buzdolabını ebediyen kaybedebilirdi. Daha fazla dayanamadı.

"Pardon efendim..."

Yönetmen onu duymamıştı. Yanındakilerden biri işaretle ev sahibesini gösterince döndü. Şefkat dolu bir sesle sordu:

"Buyurun efendim."

"Çok özür dileşim. Sizi rahatsız etmek istemezdim..."

"Rica ederim, buyurun."

"Şey, sizin çocuklar buzdolabının yerini değiştirmek istiyorlar galiba."

Yönetmen, denemesi yapılan ışıklardan birinin yerini beğenmemişti. Ekibine ikazını yaptıktan sonra tekrar yaşlı kadına döndü:

"Af edersiniz. Ne diyordunuz?"

"Mutfakta buzdolabının yerini değiştirmek istiyorlar galiba. Lütfen, rica etsem de söylemeniz. Bu mümkün değil."

Yönetmen güldü.

"Hiç merak etmeyin. Çocuklar nasıl buldularsa yine o şekle sokarlar mutfağınızı."

"Problem o değil efendim. Şey... buzdolabım arızalı da... Yani bir çekilirse yerinden, bir daha toparlayamam."

"Merak etmeyin hanımefendiciğim. Bizim yaptığımız her hangi bir zarar olursa hemen karşılarız. Hiç telaşınız olmasın."

Mutfak taraftan artan sesler yaşlı kadını iyice panikletmişti. Yönetmenin koluna sıkı sıkı tutunarak onu adeta diğer yöne doğru çekeledi. Ağlamaklıydı:

“Lütfen! Onlara bir şey söyleyin. Ayağı kırık dolabın ve kapısı düşüyor. Yerinden hiç kıpırdatılmaması lâzım. Lütfen, haydi gelin söyleyin, başka bir çare düşünsünler.”

Yönetmen, mutfağın kapısına tam zamanında yetişmişti. Üç dört kişi, dolabın muhtelif yerlerinden kavramış, çekelemeye başlamak üzerelerdi ki yönetmenlerinin gür sesi ile işlem durduruldu. Yaşlı kadın derin bir nefes aldı. Telaştan arta kalan bir rahatlama ile yönetmene gülümsedi:

“Teşekkür ederim.”

“Rica ederim. Size sıkıntı vermek istemeyiz.”

Yaşlı kadın teşekkürünü tekrarlayarak sobaya ilerledi. Bir kaç parça odun attıktan sonra sedirdeki yerine yerleşti. İçeriden piyanosunun sesi gelmeye başlamıştı. Konu gereği çalınacak olan Ahmet Adnan Saygun bestesi tuşlarda dolaşmaktaydı. Sırtına dayanıp karşı duvardaki çerçeveleri seyretmeye başladı. Kocasını ile baş başa çekilmiş fotoğraflarının yanında şimdi filmin karakterleri bir kadınla bir erkeğin fotomontajla birleştirilmiş resimleri yer almaktaydı. Birden kendisini yabancı bir evde misafir gibi hissetti. Yıllardır yalnızlığın yüreğinde yerleştirdiği korkudan sonra, bunca kalabalık arasında çaresiz ve yalnız kalabileceğini hiç düşünmemişti. Bu diğerinden daha değişik bir endişeydi. Bu, bir asıra yakın bir zamandır benimsediği, parçası olduğu bu mekânın, bütün eşyalarının sırrı ondan alınıyor, özel hayatının her köşesi işgale uğruyor hissiydi. Ucunda ölüm korkusu yoktu ama kendine ait bildiği bir zaman diliminin küçük lokmalara ayrılıp başkalarına sunuluyor olmasından gelen rahatsız edici bir duyguydu. Artık bunları sırf kendisine ait kılmak için bir yetmiş senesi daha olmayacaktı ki... Örgü yeleğinin iki ucunu bedeni etrafında sararken, gözleri dışarıda yine sulu sepken başlamış olan yağmuru izledi. Görüntü yönetmeni, konsollardan birinin üzerindeki örtüyü kaldırmış onu diğer taraftaki sehpanın üzerine yerleştiriyordu. Bir an için yerinden fırlayıp onu durdurmak istedi. Bu, dedesinin Berlin’den kendisine hediye getirmiş olduğu eski bir Baverya örtü idi. Gelin geldiği gün yaydığı yerde durmaktaydı bu güne kadar. Hiç kimse onu yerinden kaldırmamıştı. O kadar kıymetliydi ki, elinde yıkar, havlular üzerinde kuruturdu. Masaya tutunarak ayağa kalkmıştı ki vaz geçti. Tekrar sedire çöktü. Soğuk, duvarlarından su alan banyosunu düşündü. Akan çatısının onu bir mevsim daha çıkarmayacağı endişesi uğuldadı kulaklarında. Sonra, oğlunun katına çıkan kapının gücü de azalmıştı. Oraya içeriden bir demir kapı yaptırması gerekiyordu. Varsın çerçeveler biraz fotoğraf değıştirsindi. Örtüleri de yer değıştirebilirdi. Sonunda çatısı tamir

edilecek, banyosu ısınacaktı. Belki, buzdolabını tamir ettirecek kadar bir para da artabilirdi. Kim bilir?

Bu düşünceler, içine nispeten huzur getirmişti. Mutfağa gidip çaydanlığını aldı. Sobanın ateşini bir kaç parça odunla besledikten sonra çaydanlığı üzerine yerleştirdi. Sonra kalabalıktan fırsat bulabildiği ölçüde konsollar arasında kendisine yol açarak, çekmecelerden senelerdir kullanmadığı bağa çerçevesi porselen tepsisini, en sık çay fincanlarını, kristâl şekerliğini bulup masanın üzerine yerleştirdi. Kimse onun ne yaptığını izlemiyor, kimse de bir şey sormuyordu. Ama artık ilk anlardaki kadar alınmıyordu bu işe. Sonunda hepsi burada misafirdi. Film bitene kadar. Ondan sonra yok olup gideceklerdi. Çerçeveleri, fotoğrafları, buzdolabı, örtüleri, koridorları, sobası ona kalacaktı. Şimdi bu yabancılara güzel bir ev sahibeliği yapmalıydı. Odun ateşinde demlenen çayın tadı hiç bir şeyde olmazdı. Hele kayınvalidesinden kalan fincanlardan içilirse o çay, ömür boyu unutulmazdı tadı. Acaba tepsisinin farkına varacaklar mıydı? Birden içini anlatamayacağı yoğunlukta bir keyif sardı. Çaydanlıktaki su kaynamıştı. Porselen demliğin kapağını açtığı anda burnuna gelen sıcak kuru çay yapraklarının aromasını içine çekerken keyiflendi. Kaynar duyu emen çay taneleri köpürdeyerek yayıldılar. Bir beş dakika kadar demlenmesini beklenecekti. Sobanın yanına, sedire ilişirken, yeleğinin cebinden sigara paketini çıkardı. Kibriti ile beraber masaya bıraktı. Uzun zamandır içmemişti. Ama şu an öyle mutluydu ki, çayının keyfini bir sigara ile paylaşmak arzusu duymuştu.

Evin içindeki gürültülü telaş, sobanın tatlı çıtırtıları, çaydanlığın fokurdayan sesi arkasında hafiflemiş, adeta uzak bir yerden duyuluyormuşçasına derinleşmişti. Karşı duvardaki yeni fotoğraflar gözüne az evvel olduğu gibi yabancı görünmüyordu artık. Hatta neredeyse, hep oradalarmış gibiydiler. Evet, evet, bu tanımadığı insanları çok seviyordu. İçi içine sığmayacak bir mutlulukla başını pencereye çevirdi. Yağmur ve rüzgâr delirmişçesine pencereleri döverken, kocasının evlilik armağanı çam, camların ıslaklığını öpmeye devam ediyordu. Bir an için iğne dalların ucunda kocasının muzip güler yüzünü görür gibi oldu. Dudaklarında bir gülümseme yayıldı. Kocasını, selamına karşılık bulmuş da memnun olmuş gibi, çamın iri yaşlı dallarını bir kez daha çerçevelere dokundurdu.

Yaşlı kadın, dudaklarındaki gülümseme bozulmadan başını yukarıya kaldırdı. Kendisinden daha yaşlı ahşap tavana bakarken içinden haykırdı:

“Satmayacağım işte. Bu evi ben ölene kadar kimse bana sattıramayacak...”

TAKSİ ŞOFÖRÜ

âpa lâpa yağan kar, arabaları, çöp tenekelerini çoktan kaplamış, yolları örtmeye başlamıştı. Gecenin epey ilerlemiş bir saatinde, Çiçek Bar'ın çıkışında araba bekliyorduk. Taksim'in, Beyoğlu'nun gündüz gürültüsünden yorgun sokakları, beyazlığın altında yorganına sarılmış da dinleniyor gibiydi. Sıraselviler'den sapan sarı taksi işaretimiz üzerine durdu. Daha biz kapıyı açmadan şoför mahallinden fırlayan genç, aydınlık, pırıl pırıl yüzü ve kocaman gülümseyişi ile bizi selamladı:

"İyi geceler efendim. Buyurun."

Onun nezaketine hayranlıkla, keyfimiz arasında yayılmış gülümsemelerle biz de karşılık verdik.

"İyi akşamlar. Teşekkür ederiz."

Sıcacık arabanın içinden şimdi kar daha da keyifli seyrediliyordu.

"Nereye efendim?"

"Bebek'e lütfen."

"Hay hay, efendim."

Eşimle birbirimize baktık. Çok sık rastladığımız bir durum değildi. Sabaha karşı, hem de karlı havada taksi bulmuştuk. Ne bilsak razı olacağımız bir geceydi. Üstelik de terbiye ve nezaket numunesi ile karşılaşmıştık. Tertemiz bir kazağın üzerinden görünen gömleğinin kolalı yakaları, tertipli saç traşı, arabanın içindeki mis gibi temizlik kokusu, dikiz aynasına asılı kalp şeklindeki kolye ucunu süsleyen zarif nazarlık, arka camın içindeki mecmualar, selpak kağıt mendil kutusu, koltuk başlıklarına

yayılmış kolalı keten örtüler, her gün binmeye alıştığımız çok taksiden farklı bir havayı solutuyordu.

“Çok üşümediniz inşallah, beklerken.” dedi, samimi bir merakla. Sesi sakın, yumuşak, telâffuzu şivesizdi.

“Hayır, hayır. İlk kara bayılırım.” dedim.

“Özür dilerim, rahatsız etmediğim takdirde müziği açabilir miyim?”

“Buyurun.” dedi, eşim. Bunca kibarlığını gördükten sonra, taksi şoförümüzün müzik keyfini esirgeyecek değildik herhalde. Artık bahtımıza ne çıkarsa razıydık.

Torpidο gözünden çıkardığı bir kaseti yerleştirdi kaset çalara. Ve işte en büyük sürpriz buydu. Samuel Barber'ın “Yaylı Çalgılar İçin Adagio”su çalıyordu. Yüzümde gerçekten bir keyif gülümsemesiyle mest olmuştum. Koltuğuma iyice gömölüp yol boyu mutlulukla karları seyretmeye başladım. Bu, mucizevi bir taksi yolculuğuydu. Hâlâ daha inanamıyordum. Aslında bütün gecede bir sihir vardı. Sakin, huzurlu gece, eski Taksim binaları, karın sessiz güzelliğİ, kibar mı kibar, bir taksi şoförü ve Samuel Barber. Güzel bir rüya gibiydi. Sanki, özlediğim o zarif İstanbul'u, tiyatro sahnesinde bir geceliğine yaşamak hakkını elde etmişim.

“Teşekkür ederim.” dedim, şoförümüze hitapla.

“Neden efendim?”

“Müzik için. En sevdiğim bestelerden biridir.”

Kibarca gülümsedi.

“Memnun oldum.” dedi.

“Talebe misiniz?” diye sordu eşim.

“Üniversite mezunuyum, efendim. Ama kısmet taksi şoförlüğü imiş.” Sonra, bizlerden rahatlamış olmalı, devam etti:

“Yanlış anlamayın. Şikâyetçi değilim. Ben kendim seçtim bu işi. Hem bağımsız çalışabiliyorum. Bir de, ben gecenin sihrini çok severim. Onun için akşam dokuzdan sonra çıkıyorum sefere.”

“Kaça kadar çalışıyorsunuz?”

“İkiye kadar. Bu son seferim. Sonra ev.”

“Evli değilsiniz herhalde.”

Biraz mahcup, güldü.

“Evliyim efendim.”

“Zor olmuyor mu bu çalışma saatleri devamlı?”

“Hayır. Biz hayatımızı ona göre ayarladık.”

“Eşiniz çok anlayışlı olmalı.” dedim.

Cevabından gururlandığını hissedebiliyordum:

“Öyledir, hanımefendi. Eşim çok farklıdır.”

“Allah mutlu etsin.” derken, bu pırl delikanlının mutluluğu hakikaten hak ettiğine dair kuvvetli bir inancım vardı nedense.

“Teşekkür ederim. Sağ olun.”

“Siz sağ olun. Sizin arabanıza rastlamış olmaktan çok memnunuz. Her taksi şoföründen aynı nezaketi göremiyoruz.” diye iltifat etti eşim.

“Ben de size rastlamaktan çok mutlu oldum, efendim. Her müşteri de sizin gibi olmuyor, inanın.”

“İnsanlar çok değişti. Kibarın, uysalın, iyinin dolaşması, yaşaması çok zorlaştı.” dedim, üzüntüyle.

“Haklısınız. Ama ne yapacaksınız? En azından sevdiğim iş yapıyorum. İş saatim bitince de geriye dönmekten sevinç duyacağım evim var. Beni bekleyen bir eşim var. Onun için çok mutluyum.”

Mutluluğunu gerçekten hissettiği, doya doya yaşadığı, anlatırken ses tonunda kendisini ifade ediyordu.

“Bekler mi karınız bu saatte?”

“Tabii. İstisnasız her gece o kapıyı açar bana.”

Onların küçük evinde yaşadıkları mutluluk beni de sarmış, içim sıcacık olmuştu.

“Ne güzel, bravo.” diye hararetle hislerimi belirttim.

Onun yaşam öyküsünü içtenlikle paylaştığımızdan emin, devam etti.

“O şimdi masayı hazırlamıştır. Bekler.”

Sonra, ne kadar uygun karşılayacağımızı bilmezmiş gibi aynadan mahcup bir ifade ile arkaya bakış atarak ekledi:

“Mum ışığında yemeğimizi yer, ikişer kadeh içki içeriz karşılıklı. Sarıyer’in tepesinde oturuyoruz. Küçük bir apartman ama ziyan yok. Çatı katı. Nohut oda, bakla sofa. Ama hanımefendi, beyefendi, manzara salondan içeride, ayaklar altında, manzara her yerde. İnsan kendini unutuyor oraya çıkınca. İşte manzaraya meze ile içki de katılınca, eve dönmek her şeyi unutturuyor şehirle ilgili. Onun için bu akşam ayrıca mutluyum. Zira bazen, son müşterim İstanbul’un bir başka ucuna gidecek oluyor. Eve dönüşüm nereden baksanız bir kırk dakika atıyor. Şimdi sizi Bebek’e bırakır bırakmaz az zaman içinde evimdeyim. Eşim, mezeleri hazırlamış, dizmiştir masaya.”

Sonra başı ile yanındaki koltuğu gösterdi:

“Karanfilleri ona aldım. Sofrada çiçek olsun, bayılır.”

Samuel Barber da artık fazla içli çalmaya başlamıştı. Gözlerim yaşlanmıştı. Küçük sınırlarda kocaman dünyalar yaratarak en sade mutluluğu yakalayabilen bu genç taksi şoförü ve onun hiç tanımadığım ama mükemmelliğinden emin olduğum karısının varlıkları, hayata bakışları, bağlılıkları, sevgileri, içimi anlatılmaz bir duygusallıkla kaplamıştı.

“Helâl olsun. Yaşamı böylesine güzel sarabilmenizi tebrik ediyorum.” dedim. Dedim ama konuşmasam daha iyi olacaktı. Duygusallıktan sesim titremeye başlamıştı.

“Efendim, bir tek hayatımız var topu topu. Onu da ziyan etmek günah, diye düşünüyorum.”

Eşinin mezelerini, sofrasını bu kadar methettikten sonra, bize ayıp yaptığını hissetmiş bir ifade ile, dikiz aynasından bizlere bakarak sordu:

“Çok özür dilerim efendim ama bir şey soracağım. Umarım yanlış anlamazsınız. Bu kadar konuştuk. Sizi çok yakın hissettim. O cesaretle soruyorum. Eğer sizce bir mahzuru yoksa, buyurun bize beraber gidelim. Eşimle tanışırsınız. Beraber yemek yeriz. Sonra ben sizi yine bırakırım Bebek’e.”

Karı koca gülümseyerek baktık.

“Çok nazıksınız. Sağ olun. Çok hoşumuza giderdi. Ama oldukça yoğun bir gecenin sabahındayız. Yarın için ancak kendimizi toparlarız.”

Cevabımızın samimi olduğunu, onu horlamak gibi bir tavrımızın olmadığını farkındaydı. Anlayışla gülümsedi.

“Eşimle tanıştırmak isterdim.” dedi, yine de ısrarcı olmayan bir tonla.

Açıkcası, ben de Samuel Barber dinleyip, mum ışığında, karanfil demetleri ile gecenin iki buçuğunda mezelerle donattığı içki sofrasında kocasını bekleyen bu genç kadını çok ama çok merak ediyordum. Ancak, enerji tükenmesinin yaşadığı saatlerdi ve sabahın köründe ayakta olmak durumundaydım.

“Bakin, en iyisi bir gün siz eşinizi alıp bize gelin.” dedim.

“Olabilir.” dedi memnun bir ifadeyle. “Ancak ben işe başlamadan önceki saatlerde olabilir. Tabii rahatsız etmezsek.”

“Ne demek. Memnun oluruz.” diye yanıtladı, eşim.

Evimize gelmiştik. Direksiyon mahallinden fırlayıp yine kapılarımızı açtı. Ayrılırken elini sıkıp teşekkür ettik. Başını nazıkçe

eğerken, "Asıl ben size teşekkür ederim efendim." dedi, "Evime hep keyifle dönerdim ama sizlerle yolculuk yapmak başka türlü keyifliydi efendim. İlginiz için sağ olun."

Bizim kapıdan girmemizi bekledikten sonra, taksisine binip ağır ağır uzaklaştı.

Yatmadan evvel, penceremizden Boğaz'a bakarken, Sarıyer tepelerindeki minik apartman dairesindeki mutluluğu düşündüm. Az sonra, Samuel Barber'ın yaylıları, kırmızı karanfillerle Adagio'yu sürüklerken, mum ışığında bir genç kadın, minik tabaklarda sıcacık, mis kokulu mezeler, kadehlere doldurduğu içkilerle sevgisi sunacaktı.

Böylesine bir güzelliği daha yakaladığım bu gece için şükranla, dudaklarımda bir gülümseme, genç çifte sonsuz mutluluklar dileyerek uykuya yollandım.

SİZİN, BENİM GİBİ BİR KADIN

Sizin, benim gibi bir kadındı Aysel. Sizin, benim gibi düşleri vardı. Belki, sizinle, benimle tıpatıp aynı düşleri barındırmazdı yüreğinde ama, yine de düşsüz değildi. Sizin, benim kadar da sevdikleri, sevgileri olmuştu Aysel'in. Yüreğini çırpındıran, düşlerine düşler ekleyen sevgileri olmuştu, gizliden gizliye, yüreği ile kendi arasında sır kalan. Sevince sevildiğini sanmış, hayatta en çok sevenle sevilenin kendisi olduğunu düşlemişti. Düşleye düşleye de inanmıştı, sevdiğinin en çok kendisini sevdiğine.

Ona şimdi çok uzak görünen bir zamanlardı. Sevgisi öyle dağlamıştı ki yüreğini, umursamamıştı töreleri, anasını, babasını. Sevdiğine kaçıp, terk etmişti köyünü. Nasılsa kollardı onu, aslan gibi sevdiği. Nikah kıyacaktı aslan sevdiği, söz vermişti. Ama hele önce bir büyük şehre yerleşsinlerdi. Aysel'in içi içine sığmamıştı. Ne de olsa şehirli bir gelin olacaktı. Henüz sözde olan hayâlleri için bile nasıl teşekkür edeceğini bilemedi sevdiğine Aysel. Neyi var, neyi yoksa verdi, ümitleri karşılığında. Vücudunu, ruhunu, kendine ait olduğunu bildiği ne varsa teslim etti sevdiğine, daha şehre yola çıkmadan önce. Yüreğine iniyordu, sevdiğinin gönlünü kırar da, geride bırakılır diye.

Şehirden ürktü biraz, geldikleri akşam. Bu İstanbul şehri çok başka bir yerdi. Ne yolları benziyordu bu güne dek bildiği yollara, ne suyu, ne ışıkları, ne insanları bildikleri gibiydi. Kendisini yapayalnız, boşlukta hissetti bir an için ama sevdiği yanındaydı. Sıkı sıkı yapıştı onun koluna. İçi biraz ferahladı. Sevdiği ile dünyanın ta öbür ucuna bile giderdi. Yüreği pır pır, sevdiğinin kolunda, o nereye götürüyorsa yürüdü. Vapurla kocaman bir suyun üzerinden geçip, koca bir meydanı aşip, daracık bir yokuştan tırmanmaya başladılar. Bir kaç

köyün kahvesini dolduracak kadar erkek vardı bu yolda. Kimi aşağıya, kimi yukarıya vızır vızır gidip geliyorlardı. Merakla, nereye gittiklerini sordu sevdiğine. "Otele" cevabını alınca daha bir heyecanlandı. Şimdiye dek hiç otelde falan kalmamıştı Aysel. Televizyonda gördüğü kadarı ile, pahalı, şık yerlerdi. Mahcup bir gülümseme ile sevdiğinin koluna daha da yanaştı. İçi ısındı. Gözünün önünde pespembe bir dünya ile yürümeye devam etti.

Kapısından girdikleri evin, filmlerde gördüğü otellere hiç benzememesi onu hayâl kırıklığına uğratmadı. Yanında sevdiği olunca, hiç mühim değildi. Hem, köyünden daha ilk defa bir tek o şehre gelip bir otelde kalacaktı. Bir gün geri dönebilirse, bunları kızlara anlatacaktı. Onların kendisini nasıl hasetle, imrenerek dinleyeceklerini düşünerek keyiflendi. Düşleri ile o kadar kendinden geçmişti ki, çevresindeki tüm gerçek görüntülerden, kokulardan sıyrıldı. Sevdiğini teklifsiz bir dostlukla karşılayan iri yarı, boyalı saçlı kadın otelin sahibi falan olmalıydı. Sevdiği, kendisini gösterip konuştu:

"Sana yeni kızını getirdim abla. Adı Aysel."

Aysel, kendisini yukarıdan aşağıya süzen kadının, erkeğinin çok yakını olabileceğini düşündü. Kaynanası olsa bu kadar süzerdi gelinini. Mahcup, gülümsedi. Kadın, kart bir sesle konuştu:

"Pek de körpecikmiş. Elinden bir şeyler gelir inşallah."

Aysel, sırtarak kendisine bakan sevdiğinin yüzündeki ifadeden cesaret alarak, yumuşacık bir sesle cevap verdi:

"Her işi yaparım ben."

Kadınla, erkek güleştiler.

"Göreceğiz bakalım." dedi, abla. Sonra, bir anahtar uzattı erkeğe.

"Hadi koçum. Çıkariver de odasına, yerini bilsin kız. Size yiyecek, içecek bir şeyler göndereyim."

Aysel, bunu kendisine karşı bir sevecenlik kabul etti.

"Sağ olun, zahmet etmeseydiniz." dedi, ürkek bir sesle.

Abla ile sevdiği yine güleştiler.

"Merak etme, bu servis bir defalık. Sonra sıra sende." derken göz kırptı, kart sesli kadın. Aysel, bir kadının sesinin nasıl bu kadar kalın olabildiğine akıl erdirememişti. O kadar meraka düşmesini gerektiren şey varken, o yalnızca bu küçük detayın farkındaydı. Girdikleri arka kapıyı ikinci kata bağlayan merdivenlerden çıkarlarken, Aysel gözlerini utançla yere indirdi. Daha evli olmadığı bir erkekle otele geldiğinin başkalarınca görülecek olmasından

hicap duyuyordu. Ama, kimseye rastlamadılar. Belli ki bu daracık, loş merdivenler, herkesin kullandığı bir yol değildi.

Oda, küçük ve karanlıktı. Tepeden sallanan ampulün dışında bir aydınlığı yoktu. Duvara dayalı, pembe kocaman çiçekli, kenar dikişleri basılmamış bir kumaşla örtülü somya, ona neredeyse yapışık duran suntadan çekmeceli konsol taklidi, duvarda askılık niyetine çakılmış beton çivileri, paslı incecik bacaklar üzerinde duran küçük portatif masa, kahverengi bandizot kaplı iki iskemle, tabanı kaplayan pis, yer yer yapışkanlarından kurtulup yırtılmış marleyler, somyanın önünde yayılı, yarısından kesilmiş yolluk, odanın tüm eşyasıydı. Keçe gibi olmuş yolluğun tümünü bile fazla görmüşlerdi bu odaya. Konsolun üzerinde bir şişe de limon kolonyası vardı, yarısından çoğu bitmiş.

Aysel, etrafını süzerek bakındı olduğu yerde. Ne yapacağını bilemedi. Sevdığı, ceketini çiviye asarken onun yanağından bir makas aldı. Kızardı Aysel'in yüzü. İlk defa yalnız kalmıyordu erkeği ile. Ama, bu defaki başkaydı. Artık, şehre gelmişlerdi. Hayâllerinin bir yarısı olmuş sayılırdı. Şimdi de nikâh kıyacaklardı. Az kalmıştı karı koca olmalarına. İçi içine sığmıyordu.

"Otursana." dedi erkek. Genç kadın, içinde varı yoğu olan çantasını yere bırakıp oturdu somyanın kenarına. Az sonra kapı çaldı. Kapının ardında görmediği biri bir tepsi getirmişti. Sevdığı aldı tepsiyi, masanın üzerine bıraktı.

"Hadi gel, bir iki lokma atıştıralım."

Bandizot iskemlelere oturdular. Çizik, vurukla kaplanmış eski alüminyum tepside, çatlaklarında simsiyah pislikler birikmiş melamin tabaklar içinde, suyunu salmış beyaz peynir, siyah zeytin, domates, salatalık, piyaz ve köfte bir küçük şişe rakıya eşlik ediyorlardı. O güne kadar ağzına bir lokma içki koymamıştı Aysel. O gün onu da öğrendi. Sevdığı, ille de "İçeceksin." diyordu. Onu kıramazdı ya. Dili, boğazı kavruldu ilk yudumda. Midesine kadar alevler sardı. Gözleri çakmak çakmak oldu. Bir kaç yudum ile başı dönmeye başladı. Kadehinin sonuna doğru bütün eşyalar, oda etrafında fır dolaşıyordu. İskemlesinden kaydığını hayâl meyâl anladı ama hiç bir şey yapamadı. Artık kendinde değildi. Uzun bir uykuya daldı.

Uyandığında yanında yatan adamı tanımadı. Anlayamadı neler olduğunu. Utançla bağırıp çağırarak oldu, kendilerini koruyacak birilerinden medet umarak. Neler olup bittiğini anladığında çok geç olmuştu artık. Sevdığı ihanet etmişti ona. Hem de ne ihanet. Bir başkasını sevse üzerine, bağrına taş basardı. Ya da başının

çaresine bakardı. Ama, satmıştı onu sevdiği. Hem de ne satmak. Yıllarla çalışsa hürriyetini zordu geriye alması. Beyoğlu'nun arka sokağındaki evlerden birinin malı olmuştu artık. Kart sesli, sarı boyalı saçlı kadın patronuydu. İşi de keyfini yapmaktı tanımadığı heriflerin. Zamanla kaderini kabullendi Aysel. Başkaca bir çaresi yoktu. Gün ışığı görmeyen odasının kâh lâmbalı aydınlığında, kâh koyu karanlığında kaderini yaşamaya başladı. Önceleri ağladı her yalnız kaldığında. Sonra, göz yaşları tükendi. Bir daha hiç ıslanmayacakmış gibi kuru göz pınarları.

Ziyaretine gelenlerin kim olduğu hiç fark etmiyordu Aysel için. Hepsi ona yabancı, hepsi ona tanıdık, hepsi aynıydı ona. Zaman geçtikçe, kalbindeki tüm hisler köreldi. Erkeklerden zaman zaman ona özel yakınlık gösterenler çıktıysa da o hiç aldırmadı. Ne sevmesinin, ne sevilmesinin bir hayrı olmayacağına inanıyordu, bundan sonra. Öylesine sevip, öylesine sevildiğini sanarken gelmemiş miydi bunlar başına. Bundan sonra sevgisiz yaşasa da olurdu.

Zamanla bir belâlısı oldu Aysel'in. İstediklerinden değil, mecbur oldu belâlısını kabullenmeye. "Seni ben kollayacağım bundan sonra." dedi, belâlısı. Aysel, artık kimden, neden korunması gerektiğini anlayamadı. Başına daha ne gelebilirdi ki? Bedava da kollamıyordu Aysel'i belâlısı. Onun hiç bir zaman eline geçemeyen alacaklarına el koymuştu. "Hayır." demek haddine mi düşerdi Aysel'in. Herifin cebinde hem esrar, hem falçata. Her gelişinde, hem diri vücudunu yoklardı Aysel'in, hem de üstüne kıyıda köşede birikmiş varsa, toparlar götürürdü. Belâlının kumar masrafı da Aysel'in eve olan borçlarına yazılıp duruyordu. Aysel'in körpe vücuduna uzanırken, falçatasını konsolun üzerinde tutardı belâlı. "Paranı yorgan altında saklamaya kalkarsan, keserim seni Alimallah." derdi, her defasında da. Aysel, ansızın öldürülmek korkusuyla, başını yan çevirir, herif üzerinde terleye, hırıldaya debelenirken, yerinde durduğundan emin olmak ister gibi falçatayı seyrederdi.

Hayatında vücudundan başka hiç bir şeyi olamıyordu Aysel'in. Onun için itaatte kusur etmiyordu, ne mamasına, ne belâlısına. Tek serveti olan vücuduna bir zarar gelmemesi için çok dikkatli davranıyordu. Biraz sesi yükselen kızların ne hale gelebildiğini görmüştü defalarla. Elinde beş parası yoktu, ne gamdı. Kazandığının yarısı eve kalıyordu. Eh, günde bir öğün de yemek yemeyecek miydi? Bir de peçete parası alınca mama, geriye fazla bir şey kalmıyordu. Ne kadar kaldığının da bir önemi yoktu. Her ne ise artan, belâlı üstüne oturuyordu. Aysel'in yılan derisi taklidi

plâstik çantasında bir tek şey vardı; vesikası. Bir de nüfus kağıdı olacaktı bir yerlerde, ne zamandır bulamadığı. Aslında pek de mühim değildi. Zira, vesikasındaki resmi, nüfus kağıdından yeniydi. Daha çok benziyordu Aysel'in şimdiki haline. Kimse inanmazdı, nüfusundaki resmini görse, onun o olduğuna. Halbuki vesikadaki resim, Aysel'in ta kendisiydi. Kendi kendine şaşıyordu, nasıl bu kadar değiştiğine bakıp. Sevgisiz olmaktan mı değişmişti bunca? Yoksa aşk dağıtmaktan mı? Neydi onu böyle değiştiren?

Aslında, sizin, benim gibi bir kadındı Aysel. Ama düşlerine bir düğüm atmıştı. Ve sevgisi hapsolmuştu, artık çok uzak görünen yıllarda. Ve vücudu aşk satarken, ruhu da hapsolmuştu Beyoğlu'nun arka sokaklarında.

Hiç nikâhlanamadı Aysel. Dönemedi köyüne. Arkadaşlarını hasetten çatlatacak şehir öyküleri anlatamadı. Böyle Allah'ın belâsı bir hayatla bir belâlı için kim ona haset ederdi ki?

1

EMANET KAYMAKAM

Ada halkını bir telaş almış gidiyordu. Devletin en üst düzey yetkilisi ve erkânı adaya ziyarete gelecekti. Küçük adalarının tüm eksiklerini, derterini, devlet babadan beklediklerini günlerce süren toplantılarda tek tek not almışlar, uzun listeler yapıp, imzaya açmışlardı. Karşılama töreni için ada belediyesinin bir davul, bir mızık ve bir zilden oluşan orkestrasını da günlerdir çalıştırıyorlardı. Herkes bayramlıklarını çıkarıp, temizleyip ütölemiş, en yeni ayakkabılarını gıcırdatmıştı. Büyüklerin gelişi her hangi bir sürpriz kararla erkene alınır endişesiyle, ada halkının erkekleri, neredeyse, berberin bir kapısından çıkıp öbür kapısında tekrar sıraya giriyorlardı. En seçkin iki koç, yağ tutsunlar diye kafes gibi ahırlarda besiy e alınmışlardı. Okul çocuklarına şiirler, marşlar ezberlettirilmiş, haftalardır bir nakarattır gidiyordu.

Bu hazırlıklar ada halkının heyecanını en yüksek noktada tuttuğu gibi, aynı zamanda bir festivale hazırlık havası estiğinden, günlük gamlarını, kasvetlerini unutmuş görünüyorlardı. Ankara'dan gelecek devlet büyüğünün hayâli dahi onları uyuşturmaya yetmişti. Ancak, büyük bir sorunları vardı. Kaymakamları yoktu. Birbuçuk yıl önce başka bir adresteki görevine atanan kaymakamlarının yerine bir yenisi tayin edilmemişti. Adalı, bu eksikliği o güne dek hiç fark etmemiş, şikâyetçi olmamıştı. Ama şimdi, ta Ankara'dan koskoca devletin başı gelecekti ve adanın şerefi nice olacaktı, böyle kaymakamsız karşılama ile? Adaları küçük müçüktü ama bir kaymakamı hak ediyordu herhalde, böylesine önemli bir törende.

O gün yine adanın ileri gelenlerinden oluşan meclislerini toplamışlar, aynı konu üzerinde tartışıyorlardı. Nihayet, adanın görmüş geçirmiş, en yaşlısından bir çare çıktı:

“Yahu, ne dert ediyorsunuz bu kadar anlamıyorum.”, dedi. “Bizim zamanımızda öyle her adaya, her kasabaya kaymakam mı vardı zannediyorsunuz? Aynı kaymakam bir bu tarafa gelir, biraz öte tarafa giderdi.”

“Olur mu öyle şey ağam?” dedi diğerleri, serzenişle.

“Olur, olur. Basbayağı olur.” dedi, dede.

“İyi de, bizim tarafa gelecek kaymakamı nereden bulacağız şimdi ki?”

Şarap bağının sahibinin bu sorusuna, genç öğretmenden biraz isyankâr cevap duyuldu:

“Af edersiniz ama, devletin tayin ettiği bir makamın görevlisini biz nasıl seçip, yer değiştirtiriz, hiç aklınız alıyor mu? Olacak şey değil.”

“Olur, olur.” dedi dede, yine en olumlu tavrı ile. “Biz neler gördük şimdiye dek bu adalarda, bu kıyılarda.”

Öğretmen, “Yapmayın, Allah aşkına.”, der gibilerden başını esefle iki yana salladı, şöyle bir “Çık çık” layarak.

İhtiyar devam ediyordu:

“Şimdi hiç tezi yok, atlarsınız motora, en yakın kıyıya inersiniz. Doğru kaymakamlığa. Çıkar, Kaymakam Bey'e derdinizi anlatırsınız.”

“O da sizinle beraber dertlenir.” dedi, öğretmen, alayla.

“Dertlenir tabii ki.” dedi, dede. “Dertlenir, hem de nasıl. Hepsinin başına geliyor böyle şeyler. Onlar, senden, benden alışkıktır böyle şeylere.”

“Kaymakamımız olmadan karşılayamaz mıyız devlet büyüklerini?”

Öğretmenin bu sorusuna hep birden uğultu halinde cevaplar yükseldi:

“Yoooo! Olur mu hiç? Nerede kaldı adamızın şerefi? Hadi ihmal edildik, biz bunu biliyoruz da, devletin başındakinin de bilmesi gerekmez. Demezler mi ki adama, sen ne halt ettin de kaymakamsız bırakıldın diye? Olmaz, olmaz. Hiç mi hiç olmaz.”

Öğretmen pes etmişti. Belli ki program, her şeyi görmüş geçirmiş ihtiyarın elinde idi. O ise, hararetle talimat veriyordu diğerlerine.

"Şimdi seçelim iki üç kişi. Giysinler yabanlıklarını, çıksınlar en yakın limana. Varsınlar kaymakamın makamına. Anlaşınsınlar, bize gelmesi için."

"Ben varım." diye atıldı, adanın manavı.

"Ben de." dedi, kasabı.

"İyi de," dedi, öğretmen, konuşmaya mantık getirmek derdinde, "İyi de, adamızın bir belediye reisi yok mu zaten? Kâfi değil mi karşılama törenine böyle bir yetkili?"

"Olmaz... Olmaz..." sesleri yükseldi, yeniden.

"Tabii olmaz." dedi, ihtiyar. "Madem bir zamanlar kaymakamımız vardı, demek biz kaymakamlık makamına lâıyk bir adayız. Eh, şimdi yoksa, eksliğimiz var demektir. Şeref meselesi bu, delikanlı, açıkça şeref meselesi. Onun için buraya bir kaymakam bulacağız."

"Belediye reisi ne diyecek bu işe? Anlamayacak mı, motorla günü birliğine gelen kaymakamı görünce, bir şeyler döndürdüğünüzü?"

"Olsun, anlasın. Bizi daha bile mühim kılar gözünde o zaman. Devlet büyüklerimiz için neler yapabildiğimizi anlar. Hiç mi hiç sesini çıkartmayacaktır. Onun da başı sıkışır elbet bir gün. Bilirse ki biz onu da idare edeceğiz, içi rahat eder."

"Pes." dedi, öğretmen, mırıldanarak, "Pes."

"Neye pes edersin öğretmen?" diye neredeyse kibarca azarladı ihtiyar. "Daha işin başındayız. Ne pes edersin?"

"Siz bilirsiniz." dedi, diğeri, çaresizlikle.

En yakın komşu ilçenin kaymakamına gitmek üzere ekip kurulmuştu. Manav, kasap ve balıkçı barınağının en kıdemli üyesi, yabanlıklarını giyip, derhal yola çıkacaklardı.

"Yalnız, ne gününe çağıracağız kaymakamı?" diye sordu manav.

"Büyüğümüzün geleceği gün belli değil mi ki zaten?"

"Belli de ağam, sen bizden iyi bilirsin. O güne derler, bugün olur, bugüne derler, o gün olur."

"Doğru oğul, sen de haklısın. Bak onu hiç düşünememişim."

Kasap sözü ele aldı:

"Doğru ya. Koskoca kaymakamı kendi görev yerinden alıp burada, bizim tören gerçekleşene kadar tutamayız ya."

İhtiyar birden telaşlanmıştı:

"Nedenmiş o? Bal gibi tutarız. Bizim durumumuz zor."

“Nasıl olur ağam?” soruları yükseldi herkesten.

“Bal gibi olur.” dedi, görmüş geçirmiş. “Bal gibi olur. Esas görevli olduğu kasabada bir kaç gün olmasa da olur. Nasıl olsa bir yardımcısı falan vardır. Hem orayı ziyaret edecek bizimki kadar önemli misafirler olamaz şu sırada. En ehemmiyetlisi bize gelecek. Kaymakam Bey de anlayacaktır.”

“Ama daha dört gün var ağam. Şayet vaktinde gelirlerse.”

“Hiç bilinmez oğul, hiç bilinmez. Bu Ankara'dakilerin ipiyle kuyuya inersen kuyuda kalırsın. İşi gücü başlarından aşkın adamların. Öyle her “He” dedikleri günde. “He” dedikleri yerde olmaları zor onların. Bizim gibi mi adamlar? Bütün memleketin derdi ile uğraşıyorlar. Allah'a bin hamd edelim ki, vakit bulup, düşünüp şu küçücük adacığımıza lütfedecekler, gelecekler. Bir de zamanlarının hesabını mı soracağız büyüklerimizden? Hadi şu andan tezi yok, fırlayın. Kapıp getirin komşu kaymakamı.”

Artık kimseye diyecek bir şey kalmamıştı. Zaten adanın şerefini kurtarmak için daha akıllıca bir çözüm de üreten olmamıştı. Gene de ne varsa şu ihtiyar, gün görmüş geçirmişlerdeydi.

Komşu kazaya çıkartma yapacak ekibi geçiren ada halkı, bir müddet sonra kıyıda toplanıp gözlerini ufka dikmişti. Dalgaların arasından her an görünebilecek motoru ve emanet kaymakamı bekliyorlardı. Sabırsızlık içindeydiler. Aralarında sabırsız fısıltılarla endişelerini dile getiriyorlardı.

“Ya, kaymakam böyle bir yardımı kabul etmezse?”

“Ya kaymakam Bey böyle küçük bir adanın kaymakamı olarak devletin büyüklerine görünmek istemezse?”

“Yaaaa... Bunu nasıl hiç düşünmemişlerdi?”

“Belki de Kaymakam Bey tatildeydi, ya da iş gezisindeydi.”

“Öyle ya, koskoca kaymakam oturup da komşu adalardan gelecek ekipleri mi bekleyecekti, belki yardımcı olabilirim, diye.”

“Tabii ya, adamın işi mi yoktu?”

“Ya, kabul eder gibi yapıp, onları Ankara'ya şikâyet ederse ne olurdu?”

İşte bunu da hiç düşünmemişlerdi.

Güneşin kaynar sıcaklığı, hafiften gri kızıl bulutlanırken, ufuk çizgisinde bir hareket görüldü. Kalabalıkta aniden bir kaynaşma oldu. İşte geliyorlardı. Geliyorlardı da, Kaymakam Bey yanlarında mıydı acaba?

Motordakilerin eşkâli sahilden seçilmeye başladığında, belirli şekilde hayâl kırıklığı esintileri dolaştı ortalıkta.

"Tabii," diyordu, içlerinden birisi." Tabii ya, koskoca kaymakam koltuğunda oturup bizden haber mi bekleyecek çağıralım diye. "

"Ya, hemen de atlayıp motora buraya gelecekti sanki."

"Bizde aptallık."

"Olacak şey değildi ama denedik hiç değilse."

Her kafadan bir ses çıkıyordu. Motor barınaktaki yerine girince, davet ekibi de karaya çıktılar. Kendilerine, kalbi kırık, sorularla bakan ahaliye gülümsediler. Ekip başı manav, ada halkının kendilerinden beklediği cevabın, onların hayatını ne derece etkileyeceğinden emin, bu anın tadını çıkarmak üzere bir müddet bekledi. Adanın tüm istikbali onun elindeymişcesine, boynunu, ensesini gere gere, ellerini arkasında kavuşturmuş, çevresine bir göz attı. Görmüş geçirmiş ihtiyar, grubun en önünde, havadisi herkesten çok merak ediyordu.

"Eee? Ne dedi Kaymakam Bey?" diye endişe ile sordu.

"Ağam, öyle bir konuşmuşum ki Kaymakam Bey'e, öyle dertlenmişim ki, gelmeyip de ne etsin?"

O anda ortalığı "Hurra!", "Çok yaşa!", nidaları ile alkışlar kapladı. Manav, bu kutlamanın odak noktası olmaktan gururlu, eliyle halkı sakinleşmeye davet etti. İhtiyar ise merakını daha yenememişti. Sordu:

"Ne zaman gelecek Kaymakam Bey?"

"Ağam, Kaymakam Bey hazırlıklı değildi tabii ki böyle bir acil duruma."

Manavın ses tonu adeta harp zamanı bir seferberlik programı sunar edasındaydı. Arada bir, hafifçe burnunu çeker gibi yaparak burun kanatlarını iki yana oynatırken, kaşlarını da havaya kaldırıyor, böylelikle kelimelerinin arasına bir kaç saniye duraklar koyup, çevredekilerin merakını gıcıkliyordu. Devam etti:

"Durum böyle olunca, bizden zaman istedi. Masasındaki işleri biraz toparlayıp, muavinine teslim edecekmiş. Öbür gün sabah erkenden gidip kendisini alacağız."

"Helâl olsun." dedi, rahatlayan ada ihtiyarı. "İyi iş becerdiniz. Aferin size."

Sonra, kalabalığa döndü:

"Hadi, artık iç rahatlığı ile son hazırlıklarınızı yapın bakalım. Öbür gün sabahtan tezi yok, bizim de bir kaymakamımız var."

"Evet, diye mırıldandı, öğretmen. "Emanet, bir günlük kaymakam."

“Ne söyleniyorsun öğretmen efendi?”dedi, kasabın çırağı, “Bir gün mir gün, emanet memanet. Devletimizin büyüğüne rezil olmayacağız ya sen ona bak.”

Nihayet beklenen mühim gün geldi. Güneş doğmadan yola çıkan temsil ekibi, komşu kaymakamı alıp geldiler. Motor sahile yanaştığında tüm ada halkı en şıklarıyla giyinip kuşanmış, saçlar ıslanıp geriye yapıştırılmış, mektep tatil olmasına rağmen çocuklar yakaları kolalanmış önlükleri ile boy sırasında dizilmişlerdi. Devletin yüksek makamına yapılacak törenin bir şekilde provası yaşıyordu. Bir işaretle, adanın bando takımı çalmaya başladı.

Emanet Kaymakam Bey, ayağını rıhtıma basar basmaz, çılgınca bir alkış koptu. Davul, mızikanın kakofonisine bir de, her ağızdan ayrı tonlamada çıkan karşılama avazları eklenmişti.

“Hoş geldin Kaymakam Bey! Hoş geldin!”

“Çok yaşa Kaymakam Bey! Çok Yaşa!”

“Allah razı olsun Kaymakam Bey!”

“Ya ya ya şa şaa şa, Kaymakam Bey çok yaşa!”

İşi biraz daha abartanlar da vardı:

“Kaymakamımız, canımız, feda olsun adamız!”

Bu nakarat birden bire çok beğenilmiş olmalıydı ki, diğer nidalara son verildi ve hep bir ağızdan bu son cümleleri tekrarlamaya başladılar. Sözde bando takımı da, zaten beceremediklerinden emin oldukları notaları bir yana bırakıp, bu nakarata tempo tutmayı yeğlemişlerdi.

Lacivert takım elbisesi, sahip olduğu makamın ağırlığını ifade eden ifadesi ile adaya inen kaymakam, aniden aralarına düştüğü adalıların bu coşkusuna gülümsemeden edemedi. Kendisine yol gösterildi. Derhal kıyıdaki bahçe gazinosunda hazırlanmış masaya yerleşildi. Soğuk ayran, limonata, şerbet sürahileri, meyve sepetleri, kuru yemişlerle doldurulmuş protokol masasına oturanlara neredeyse soluk alacak yer bırakılmadı. Etrafları çoluk çocuk, yetişkin, meraklı adalılarca sarılıvermişti yine.

“Hoş geldiniz.” Fasılları yeniden başladı. Herkes teker teker sırasını alıp, kaymakama sıhatini, yolculuğunun nasıl geçtiğini, çoluk çocuğunun halini, keyfini sormaya başladı. Kaymakam, senelerdir, Anadolu’nun muhtelif köşelerinde dolaşmanın getirdiği alışkanlık ve bilgelikle, yüzünde keyifli bir gülümseme aynı

cevapları tekrar tekrar vermekten bıkmamış görünüyordu. Nihayet o da sorusunu yöneltti:

“Evet, şimdi söyleyin bakalım. Devlet büyüğümüzün geliş saati kaçtı?”

İhtiyar, bütün ada ve halkından kendisini sorumlu hissedermişçesine kimseye cevap hakkı bırakmadı.

“Sayın Kaymakamım, öğle üzeri saat iki gibi burada olmaları gerekiyor.”

“Aksi bir haber aldınız mı?”

“Hayır.”

“Konfirmasyon aldınız mı?”

“Valla bilmem sayın kaymakamım. O dediğinizden buralarda bulunur mu ki?”

Kaymakam, gülmek için kendisini zor tutuyordu.

“Şart mı ki o dediğinizden almak?”

Manav da, telaşlanmış görünüyordu.

Öğretmen devreye girmek ihtiyacını hissetti.

“Kaymakam Bey’in sorduğu şey, bu ziyaretin gerçekleşeceğine dair teyit alıp almadığınız.”

Manav, bu kelimeye de yabancı olduğunu ifade eden bakışla, dudaklarını büküp başını iki yana salladı. Görmüş geçirmiş ihtiyar, kısa, rahatlamış bir kahkaha attı.

“Şöyle desenize. Yüreğime indi. Hayır, sayın kaymakamım. Başkaca hiç bir haber almadık ama bu... yoksa... gelmeyebilirler mi?”

Birden kalabalığın neşesi, balon gibi sönüverdi. Hayâl kırıklığı içine düşmüşlerdi. Kaymakam, onların haline acımış olmalıydı. Durumu ele aldı.

“Yok, öyle bir şey demedim. Gelebilirler de. Ancak, devlet ricalinin böylesine ziyaretleri ve seyahatleri, hep son anda beliren işlerin önem sırasına göre ayarlanır. Yani, gelen olmazsa da bundan alınmamak lâzımdır.”

Kaymakamın tecrübesi ile yatıştırmaya çalıştığı adalıların ruh hali yine de ilk neşesinden uzaktı. Bunca hazırlıktan, uykusuz geceler, heyecan dolu günlerden sonra, devletin en yüksek makamı bu adaya gelmekten vazgeçerse ne olacaktı? Üstelik tam da kendilerine bir kaymakam bulmuşken... Herkesin kafasında soru işaretleri, ortalık sessizliğe gömülüvermişti. Kaymakam Bey, bir sorusuyla dikkatleri üzerine çekti:

"Her halükârda bana daha önceden, dertlerinizi, beklentilerinizi anlatırsanız iyi olur. Ne de olsa kaymakamınızım bugüne bugün. Devlet büyüğümüz geldiğinde yabancı kalmayayım konularınıza."

Bu, gerçekten havayı yeniden canlandırmaya yetmişti. İhtiyar, cebinden çıkardığı bir pusulayı kaymakama sundu. Onun daha metni okumasına fırsat vermeden hep bir ağızdan kendilerince, adaları için eksik ve gerekli gördükleri şeyleri saymaya başladılar.

"Devlet babadan turist istiyoruz." Diye bağırıyordu çay bahçesinin sahibi."

"Öyle ya. Bizim adamızın nesi var ki eksik, yabancı turistler gelmiyor. Koyun devlet baba motorlara, göndersin turistleri."

"Tabii ya. Yunana gideceğine buraya gelsinler keratalar."

İhtiyar, onları sakin olmaya davet edip susturdu. Sonra kendisi konuşmaya başladı:

"Kaymakam Bey, bakmayın siz gençlerin deli dolu konuşmalarına. Bizim burada en çok neye ihtiyacımız var bilir misin? Taşımaya. Aha, şu adada, denizin ortasında kalmışız. Bunun yazı var, kışı da var. Bu motorların gideceği yol var. Geçemeyeceği deniz var. Ha bize şuraya bir gemi tahsis etseler, yükümüzü taşıyabilsek, adamızdan öbür adalara, kıyılara. Fena mı olurdu? Kendiliğinden ticaret olurdu buralarda. Fazla bir şey istemez bizim adalı. Balık var, az maz zeytin var, şarap var. Onları bir taşıyabilsek sağa sola, eksikimizi de alır geliriz alimallah, kimseye el avuç açmayız başkaca."

İğlen saatler biri gösterdiğinde, artık herkes nefesini tutmuş, her an adaya yaklaşabilecek bir askeri geminin görüntüsünü beklemeye koyulmuştu. Heyecandan iştahlar kesilmiş, kimse doğru dürüst öğle yemeği yememişti. Ama Kaymakam Bey'e yapılan ikram sonsuzdu. Gazinocunun hanımı ve komşuları, ellerinden gelen tüm mutfak marifetlerini sergiledikleri onlarca tabağı getirip dizmişlerdi masaya. Anadolu'nun ücra köşelerinin, unutulmuş dağ köylerinin, kıyıların, adacıkların insanlarının, devletten uzanacak bir ziyaretçiye nasıl yürek darlığı ve kalp çarpıntısı ile beklediğini çok iyi bilen kaymakam, onların safiyane, kırılgan ve endişeli bekleyişlerini izlerken içi burkuluyordu. Bu ziyaretin gerçekleşmeyebileceği ihtimali, olumluluğundan daha yüksekti. Ancak bunu anons etmek istemiyordu. Hiç ses çıkarmadan akşama kadar onlarla beraber beklemeye karar verdi. Olmadı, geceyi de burada geçirir, sabah erkenden makamına dönerdi.

Bu arada, adalılar kendi aralarında fikir tartışmalarındaydılar. Manavın endişeleri farklıydı.

“Şayet bugün gelen olmazsa ama ya yarın gelirlerse.”

“Eee...” dedi, kasap, “Gelsinler de bir gün geç gelsinler. Ne olmuş?”

“Ne olmuşu var mı? Kaymakam Bey’i ne yapacağız? Akşam olmadan kasabasına dönmek isteyecektir.”

“Doğru ya. Bekler mi adam. İş gücü var. Zaten büyük efendilik etti vallahi.”

“Valla bilmem. İş var mı var. Bizim de burada derdimiz var. Bugün gelen giden olmazsa, kaymakam da kalır burada.”

Kasabın gözleri büyüdü. Neredeyse bıyığı dudaklarının üzerinde yıllardır yerleştiği yerden düşüyordu.

“Deli misin sen? Neler diyorsun? Aklını mı yitirdin?”

“Sen benim aklıma şükret ki, kaymakamı elimizde tutmayı düşünüyorum.”

Onların fısır fısır didiştiklerini gören ihtiyar yanlarına yanaştı:

“Neler oluyor?”

“Ağam, baksana delirdi bizim emmi. Bu tören işi başına vurmuş olmalı.”

Kasabın cevabı üzerine, diğerine dönüp sorusunu tekrarladı. Manav, işini ciddiye aldığı belirten bir ifade ile mırıldandı:

“Ağam, diyorum ki; bugün gelen giden olmazsa, kaymakamı bu gece burada tutalım. Hani bir bakarsın, devlet erkanı yarın geliverir.”

İhtiyar, ak sakalını sıvazlarken düşünceliydi.

“He ya.”, dedi, “Çok doğru söyledin.”

Sonra kasaba döndü:

“Peki sen ne vızıklanıp durursun hele?”

“Ağam, koskoca kaymakamı nasıl tutarız burada? Zaten bir iyilik yaptı geldi adamcağız. Pişman mı edeceğiz şimdi geldi geleceğine.”

“Sen de haklısın da, ya yarın geliverirlerse? Yazık değil mi bir akşam yatımlığından kaybedelim kaymakamımızı?”

“Ya kalmak istemezse?”

Manav, bilgiç bilgiç güldü:

“İsterse istemesin. Nasıl dönecek ki geriye? Buradan biri götürülecek ki gitsin.”

Kasabın, kalın kaşları altındaki gözleri hayretten iyice açılmıştı:

"Ne diyorsun sen emmi? Koskoca kaymakamı şimdi rehin mi alacağız bu adada? Topumuzu uçururlar alimallah, duyulursa."

"Canım elbet bir yordamı ile yapacağız. Adama, seni zorla tutuyoruz, demeyeceğiz ya. Bir özür yaratırız elbet. Ne de olsa, deniz ortasında bir adadayız. Her türlü hali var denizin. Dalgası var. Açıkta fırtınası var. Motorları bozulur. Benzini biter, falan filan."

"Her neyse," dedi, ihtiyar, "İnşallah, devlet büyüğümüz gelir de, bütün bunlara gerek kalmaz."

Üç kafadar tartışa dursun, öğretmen, çay bahçesinde Kaymakam Bey ile dertleşiyordu.

"Aslında öyle çok eksik var ki," Diyordu, dertli dertli. "Ama nereden akıllarına taktılsa bir yük gemisine takmışlar. İnanın, ne taşıyacakları bir şey var, ne her gün ziyarete gidecekleri bir yer. Onun yerine şu erozyondaki tepeleri ıslah için destek isteseler, okulu büyötmeyi isteseler,... ne gezer? Anlatamadım gitti."

"Zordur," Diye sabırlı bir ses tonuyla cevapladı kaymakam. "Adalı olmak zaten zordur. Bir de yayla adamlarını adaya yerleştirirseniz daha da zorlaşır iş. Ne denizi anlarlar, ne deniz kıyısında, içinde yaşamayı. Ne imkânlarını anlarlar, ne imkânsızlıklarını. Zorlama yerleşimle ne yapsanız bu kadar olur. Şu dağları görüyor musunuz? Hepsi yemyeşil şarap bağları imiş vaktiyle."

"Demin söylemek istediğim de oydu efendim. Bu dağları, tepeleri tekrar canlandırırsalar, cennet olur bu ada..."

Konuşmaları, rıhtımdan kopan haykırışlarla kesildi. Adalılar, elleri, kolları havada, zıplayıp bağırarak, açık denizi işaret ediyorlardı.

"Geliyorlar! Geliyorlar!"

Çay bahçesinde oturanlar da, gayri ihtiyari yerlerinden kalkıp, heyecanın doruğa vardığı ahalinin arasına doğru seğırttiler. Adalılar, denizden ağır ağır kendilerine yaklaşmakta olan çıkartma gemisinin taşıdığı yolcunun büyüüne öylesine kendilerini kaptırmışlardı ki, günlerdir eksikliği ile yanıp tutuştukları Kaymakam Bey'i dahi unutmuş görünüyordardı. Bunu ilk fark eden yine adanın ihtiyar bilgiçi oldu. Hemen kendi kumanda heyetine emirler vererek halkı bir hizaya sokmaları gerektiğini hatırlattı. Mahcup bir ifade ile kaymakamın yanına vararak özür diledi:

"Şöyle buyurun Kaymakam Bey. Şöyle öne gelin lütfen. Kusura bakmayın. Herkes çok heyecanlı. Adabı, edebi unuttular birden."

Az sonra, küçük bir adanın protokole ne kadar düzenlemeye müsaitse, ona uyarak sıraya dizilmişlerdi. Gemi yaklaştıkça

seslerini kontrole almaya çalışan halk ise geri plânda, bando takımının arkasında adeta üst üste yığılmıştı. Aralarında sıralama ve görme açısı yönünden ufak tefek didişmeler oluyordu ama bunu rıhtımın önünde beklemekte olan protokol grubuna hissettirmemeye çalışıyorlardı. Manav ile kasap onların arasında dolaşp, adanın şerefini tavırlarının kurtarıp veya batıracağı konusunda dersler vermekteydiler. Sonunda onlar da karşılama komitesinin ucunda bir yerlerde, kendilerine göre uygun buldukları şekilde dikilip beklemeye başladılar. Manav, kıyıdan geriye doğru tüm kalabalığı öyle bir süzüyordu ki, sanki kendi düzene koyduğu ve muvaffakiyetinden sorumlu olduğu bir orduyu teftiş etmekteydi. Büyük iş başarmıştı gerçekten. Şimdi şu, lacivert takım elbiseli, kelli felli kaymakamın şurada olması bambaşka bir hava getiriyordu yani, karşılama törenine. Devlet büyüğü kıyıya ayak bastığı anda da, ağırlıkları elbette ona göre olacaktı. Kendinden memnun, kasılarak gülümsedi.

En nihayet, çıkartma gemisi muhtelif manevralarla, rıhtımdan denize uzanan iskeleye bağlandı. Bando üçlüsü, haftalardır alıştırmalarını yaptıkları marşları çalmaya başlamışlardı. Halat atan denizci erleri takiben geminin komutanı genç üsteğmen, ardından devlet büyüğünün yaveri iskeleye atladılar. Devlet büyüğü ve erkanının karaya çıkmasına yardımcı oldular. Bir alkış tufanıdır koptu. “Çok yaşa!”, “Varol!”, “Nur ol!” nidaları arasında protokol sırasına göre eller sıkıldı. Bu, oldukça sevecen, babacan bir devlet büyüğü idi. Neredeyse elinin uzanabildiği herkesin elini sıkıyordu. Yüzündeki hoş gülümseme, yazlık kasketi ve bastonu ile sanki moda mecmuasından podyuma çıkmış gibiydi.

Misafirler önce çay bahçesinde dinlendirildiler. Bir kaç saat evvel kaymakamın ağırlandığı masanın üzeri yeniden donatılmıştı. Devlet büyüğü köpüklü kahvesi ile limonatasını yudumlamaya başladığında, adalıların arasında aniden bir panik esintisi başladı. Uzun zamandır, besiye aldıkları kurbanlarını unutmuşlardı. Kasap, iki eli ile başını yumrukluyordu.

“Nasıl unuturuz? Bunca emekle besledik, semirttik hayvancıkları. Nasıl unuturuz?”

“Ziyan yok.”dedi, manav. “Büyüklerimiz burada otururlarken kapı getirir, hemen şuracıkta çay bahçesinin önünde keseriz.”

“Olur mu dersin?”

“Pekala olur. Hadi, bir koşu kapıp gelin hayvanları.”

Kasabın çırakları, arka yollardan birindeki ağıllara doğru koşmaya başladılar. Manav ardlarından bağırdı:

“Kurdelerini unutmayın koçların ha!”

Ancak bu arada devlet büyüğü adada bir gezintiye çıkmak istemişti. Onun arzusu emirdi. Aynı anda, bir gürültü, iskemleler çekildi, masalar itildi ve protokol önde, ahali arkada yola döküldüler. Emanet kaymakamın kulaktan dolma edindiği malumatı aktardığı bir sohbet eşliğinde, adanın ara sokaklarını turladıktan sonra, tepelere, seyrek ekimlerle taraçalanmış üzüm bağlarına doğru çıkmaya başladılar. Bağların neden bu kadar az olduğunu soran devlet büyüğüne sebep olarak, ürettikleri malı dışarıya taşıyacak gemileri olmadığı söylendi. Hiç değilse, tepeleri ağaçlandırabilecekleri konusuna gelince de, sebep yine dışarıdan fidan getirecek yük gemileri olmadığıydı.

Bu arada kınalı koçların boyunlarını kırmızı kurdelerle bağlamış, çay bahçesine koşturan iki delikanlı, terk edilmiş mekânı bomboş buldular.

“Bak! Bak! Yukarıya çıkıyorlar.”, dedi birisi, çorak tepeyi göstererek.

“Haydi biz de gidelim.”

Başlarına çok da iyi bir şeyler gelmeyeceğini sezen koçların inatlaşan gövdelerini, boynuzlarına asılıp çekeleyerek, yokuşa vurdular. Ancak onlar bağ yoluna vardıklarında, devlet büyüğü, adanın diğer ucundan geri dönmeye karar vermişti. Kasabın çırakları, bir kaç soluk aldıktan sonra ekibi yakalamak üzere yeniden hayvanları ile mecâlleşmeye başladılar.

Koçlarla kasap çırakları daha tepenin bir ucundaydılar ki, diğer grup yolun altında, çay bahçesinin önüne varmış, adalıların dertlerini dinlemiş, adayı gezmiş olarak görevini tamamlamış olan devlet büyüğü, çıkartma gemisine binip ayrılmaya hazırды. Manav, işini ihmal ettiği için arkadaşına bayağı bozulmuştu.

“Ulan,” dedi, “Bir işi zamanında beceremedin. Bak ben, bir kaç cümle ile koskoca kaymakamı buraya getirdim. Sen ahırındaki iki hayvanı zamanında kurbanlığa yetiştiremedin.”

“Kusura bakma emmi, heyecandan. Şimdi yetişir hayvanlar. Keseriz hemen.”

“Olur mu ya? Devlet büyüğümüz geldi, gezdi, derdimizi dinledi, gidiyor. Kurbanları “güle güle “ diye mi keseceğiz. Neyse, hele biraz oyalayabilirsek, ne yapalım. Çaresiz, geçirirken keseceğiz.”

Ancak, devletin en büyüğü oyalanmak istemiyordu. Daha çok iş vardı. Kendisine yapılan binbir ikrama teşekkür ederek, adalı halkın en büyük ihtiyacı olarak belirlediği bir taşıma gemisinin en kısa zamanda kendilerine tahsis edileceği sözünü verdi ve erkânı

ile beraber yine çıkarma gemisine bindi. Geminin palamarları çözülmek üzereyken, kasabın ırakları koçları ile beraber kan ter içinde, burunlarından solur bir şekilde rıhtıma varmışlardı. Kırmızı kurdeleri çözülmüş, ağızlarından akan köpüklerle ıslanmış koçlar, kendileri için düzenlenmiş muhteşem töreni kaçırmaktan oldukça memnun, garip bir önseziyle huzura kavuşmuşlardı. Kasap, adeta düşmanlarına bakar gibi süzerek koçlarına mırıldandı:

“Hiç merak etmeyin. Tezgahta ilk satılacak et sizinki olacak.”

Sinirden neredeyse ağlamak üzereydi. Koca devlet büyüğünü onun ihmali sebebiyle kurban kesmeden ağarlamışlardı ve işte gidiyorlardı. Adalısının yüzüne nasıl bakacaktı bundan böyle.

Çıkartma gemisinin, düdüklerini arka arkaya çalarak sahilden uzaklaşmasını boş gözlerle durup seyrettiler hep birlikte. Her şey o kadar hızlı olmuştu ki, bu ziyaretin tadına istedikleri, plânladıkları gibi varamamışlardı. Çıkarma gemisinin griliği, suların mavi çizgisinde kaybolana kadar el salladılar.

Emanet kaymakam da artık kendisinden beklenen iyiliğin tamamlandığına inançla, ayrılmak istediğini belirtince, ihtiyar ileri atıldı:

“Olmaz, sayın kaymakamım. Size bir kurban bile kesmedik. Geldiğinizde pek telaşe içindeydik. Müsaade edin de şu koçları size adayalım.”

Kaymakam, olup bitenin farkındaydı. Gülümseyerek onu durdurdu:

“Sağ olun. Teşekkür ederim. Ama ben kendi gittiğim yerlerde de bu kan adetini kaldırmaya çalışıyorum. Eğer beni memnun etmek istiyorsanız, azat edin hayvancıkları.”

Boyunlar bükülmüştü.

“Siz bilirsiniz efendim.”, mırıltıları ile bıçaktan bir kez daha kurtulan koçları süzdüler. Halbuki, akşamın ziyafeti içinde kurban kavurması baş köşeyi çekecekti.

Kaymakamla vedalaşıldı ve kendisini almaya giden ekiple beraber motora bindiler. Bu uğurlama, neredeyse senelerdir alıştıkları, sevdikleri kendi öz kaymakamlarını kaybediyormuşcasına hazin oldu. Bir kaç saatliğine de olsa, emanet kaymakamlarını sevmişlerdi. Ardından uzun uzun el salladılar. Sonra, günlerin getirdiği heyecanın aniden bitişinin ardından yaşanan boş bir rahavet duygusu ile, erkekler çay bahçesine, kadınlar, evlere, çocuklar bahçelere dağıldılar.

Aiadını oldukça doldurmuş çıkartma gemisi, son oniki saattir, fırtınanın içinde, sahile paralel volta atıp durmaktaydı. Aldıkları görev gereği burunlarını sahile çevirdikleri takdirde, alabora olmaları kaçınılmazdı. Geminin genç kaptanı üsteğmen çaresizlik içindeydi. Yeni güne, uzaktan görünen adanın rıhtımında başlamaı gerekiyordu, görev çizelgesine göre. Bir akşam evvel güneş batışında bu noktaya kadar gelmişler, ancak değişen hava şartları dolayısıyla bir türlü adanın iskelesine doğru yönlenelememişlerdi. Bütün mürettebat geceyi uyanık, görev başında geçirmişti. Yakıtının da kendilerini daha ne kadar süre ile bu şartlarda taşıyabileceğinden emin değildi. Hava pek fazla değişecek gibi görünmüyordu. Ancak, görevli geldiğı adada kendisi için yapılacak karşılama töreninde bulunamayacak olmak fikri dahi ağına gitmekteydi. Daha ilk günden onların itimadını kaybetmez miydi? Koskoca çıkarma gemisi komutanı, fırtına var diye gemisini yavaştıramadı, demezler miydi?

Açıktan kaynarak gelmeye devam eden kuzucuklara, rüzgârın yönüne ve şiddetine bir kez daha göz attıktan sonra, biraz daha beklemeye karar verdi.

Güneş doğduktan bir saat sonra, nispeten rotayı adaya çevirebilecekleri bir denizi yakaladılar. Ancak mürettebat öylesine hastalanmıştı ki, fırtına durmuş olsa bile, dünya hâlâ daha etraflarında dönüyor gibiydi. Güç bela iskeleye bağlandıklarında, komutan derhal kendisini az sonra yapılacağını tahmin ettiğı karşılama töreni için hazırlamaya başladı. Duşunu alıp, traşını oldu. Bembeyaz, ütülü tören elbiselerini giydi. Şapkasını kolunun altına alıp güvertede beklemeye başladı.

Ada halkı yavaş yavaş uyanmaya başlamıştı. Çay bahçesinin, ocağa giden kapalı kapısı açılmış, dışarıdaki masa örtüleri yayılmış, iskemleler dizilmişti. Bir iki bisikletli, bir kaç yayan derken, kıyıya bakan evlerin önü, yollar hareketlenmişti. Derken, çay bahçesinin müdavimleri sükün etti. Mahalle aralarında sebze meyve satacak atlı arabaların, tepelere otlanmaya çıkan sürülerin sesleri etrafı doldurdu.

Üsteğmen endişe ile saatine baktı. Kendisi için düzenlendiğini hayâl ettiğı karşılama törenine dair en ufak bir iz yoktu kıyıda. Canı kâfi derece sikkindi. Bu yeni görevi, arkadaşları arasında alay konusu dahi olmuştu. Ada halkının devletten bunca istediğı, ihtiyacı içinde kıvrandığı taşıma gemisi yerine, devletin büyüğü, bu sularda dolaşmakta olan çıkarma gemilerinden birinin tahsis edilmesi emrini vermiş, kura da kendisine düşmüştü. Görev görevdi. İşte şimdi buradaydı. Gözü saatinde, sabırsız hareketlerle şapkasını iki

elinde çevirip duruyordu. Nihayet kıyıya çıkıp, şöyle bir görünmeye karar verdi. Belki de bugün geleceğinden haberleri olmamıştı. Rıhtımda arzı endam ederse, farkına varacaklardı.

Ne var ki, üsteğmenin rıhtımı boylu boyunca, çay bahçesine kadar, defalarla arşınlayıp geriye dönmesine rağmen, her hangi bir reaksiyon olmadı. Çay bahçesindekilerin olağan sohbetleri, tavla sesleri arasında kahkahaları, birbirini kovalayan çocukların bağırışları, at ve koyun sesleri, adanın olağan günlük görüntülerini yansıtmaktaydı. Kıyıda, tören üniforması ile kendilerini bekleyen çıkarma gemisi komutanı ile kimse ilgili değildi. Üsteğmen, bir saatlik sabırdan sonra, kırılgan, üzgün gemisine girdi. Kendisini en mağrur ve emniyette hissettiği yere, kaptan köşküne çıktı.

Öğleden sonra, iskelele yavaşan diğer motorların, balıkçıların merakı ile, çıkarma gemisinin, devletin yüksek rütbelisi tarafından verilen söz üzerine gelen taşıma aracı olduğu haberi yayılmıştı. Adada herkes, senelerdir çok rahatlıkla ziyaret edebilecekleri ama akıllarına dahi getirmediklerini eşlerini dostlarını hatırlayıverdiler.

Saat üç sularında, çıkarma gemisinin önünde adalılar kuyruk olmuş, içeriye girmek için itişip kakışmaya başlamışlardı bile. Kimi, atlı arabasının kırılmış dingili, kimi elinde bir bohça el işi, kimi bir ipe bağlamış çekiştirdiği koyunu, keçisi, kimi yolculuk için başkaca sebep bulamadığından aile boyu, çoluk çocuğu ile, güvertede gözüne kestirdiği yere yerleşmeye çalışıyordu. Ortalık ana baba günüydü. Gören, harp esnasında bombardıman bekleyen bir mahallin boşaltıldığını zannederdi. Denizci olmak üzere yetiştirilmiş mürettebat ve hayâlinde büyük kahramanlıklar yatan üsteğmen, şaşkınlık içinde, koyunlar, keçiler, inek ve kırık dingiller arasında, halkı sakinleştirip, onları mümkün olduğunca disipline sokmaya çalışıyorlardı. Gemi karşı kıyıya yola çıktığında, adada sadece yolculuk yapamayacak kadar yaşlılar, loğusalar ve bebeleri kalmıştı. Devlet baba sözünde durmuştu. Artık bir yük gemileri vardı.

Bir kaç hafta sonra, komşu sahil kasabasının kaymakamı, kendisini ziyarete gelen bir arkadaşının teknesi ile adaya uğradı. İskelede temizliği yapılmakta olan çıkarma gemisinden gelen korkunç kokuyla burnunu tıkadı. Rıhtımda, elleri belinde, genç üsteğmen bağırıyordu:

“Daha sabun! Daha sabun! Çamaşır suyu eklemeyi unutmayın!”

Kaymakam, neler olduğunu anlamak için genç komutana yaklaştı:

“Günaydın!”

“Günaydın, efendim.”

“Hayrola? Büyük temizlik galiba.”

“Sormayın, efendim. Bu her günkü iş.”

“Atık falan mı taşıyorsunuz?”

Üsteğmen güldü.

“Öyle de diyebilirsiniz efendim.”

Kaymakam kendini tanıştırap elini uzatırken, dalga dalga gelen keskin koku ile burnunu kıvırdı.

“Kusura bakmayın efendim.”, dedi, üsteğmen, arada kendi adını vererek. Sonra devam etti:

“Umarım bağlı olduğunuz kadar sizleri çok rahatsız etmeyiz. Maalesef, yükümüz çok pisti. Ancak temizleneceğiz.”

“Problem değil. Zaten çok kalmayacağız. Kısa bir müddet önce, devlet büyüğümüz ziyarete geldiğinde, adayı temsilen buradaydım. Şimdi güneye inmek üzereydik. Bir uğrayıp neler yaptılar diye bakayım, dedim.”

“Siz o ziyarette buradaydınız demek.”

“Evet. Garip insancıklar işte. Düşüne düşünce bir eksiklerini bulmuşlar, onu da nasıl söyleyeceklerini bilemiyorlardı devlet babaya.”

“Bu bir yük gemisi miydi acaba?”

“Nereden bildiniz?”

Üsteğmen, gevşemiş sinirlerini, acıklı bir gülmeye bıraktı. Kaymakam, onun ne diyeceğini bilmediği halde, tesirinde kalıp gülmeye başlamıştı.

“Sahi nereden bildiniz?” diye üsteledi.

Üsteğmen, gemisine acıyan bakışlarla, kahkahasını sürdürdü:

“İşte Kaymakam Bey, işte adamızın yük gemisi.”

Kaymakamın gözleri açılmıştı.

“Bu, çıkarma gemisi... Yük gemisi mi oldu?”

“Evet efendim. Her sabah bir, öğleden sonra bir sefer yapıyoruz.”

Kaymakam, uzun zamandır ilk kez giyme fırsatı bulduğu spor giysilerinin rahatlığı ile, babalardan birinin üzerine oturdu.

“Çok ihraç edecekleri şeyleri olduğunu söylemişlerdi. Ya da taşıma imkânları olursa üretecekleri çok şeyleri olduğunu... Peki nasıl gidiyor? Neler ihraç ediyorlar?”

"Ne ihracı efendim? Ne üretmesi? Sırf bir gemileri var diye, olur olmaz şeyler taşıyorlar. Senelerdir bütün varlıkları ile adaya sıkışmış olmanın stresinden olmalı, gerekli gereksiz, sırf adet yerini bulsun diye binip bir gidip bir geliyorlar."

"Eğleniyorlar desenize.", diye güldü, kaymakam.

"Sırf kendileri binip eğlense bir diyeceğim yok, Kaymakam Bey. Hayvanlarını da yanlarına alıyorlar."

"Satmaya götürüyorlar, herhalde."

"Ne münasebet."

Sonra dediğinden utanmış, kızaran rengi ile af diledi:

"Af edersiniz efendim. Kabalık etmek istemedim. Mazur görün."

Kaymakam, "Boş ver." gibilerinden başını ve elini salladı. Diğerleri devam etti:

"Ben de ilk gün öyle sandım, efendim. İnekler, koyunlar, keçilerle bindiler. Zaten bu işin gemisi değil bu ama emir kuluyuz, yapacak bir şey yoktu tabii."

Burada durup, yeniden gülmeye başladı. Sinirleri iyiden boşanmıştı. Kaymakam da işin münasebetsizliğinin boyutlarından korkmaya başlamış, ona eşlikteydi. Merakla sordu:

"Sonra?"

"Dönüş yolunda bir bakayım, efendim... Bir bakayım ki..."

Üsteğmen gülmekten konuşamıyordu. Sonra derin bir nefesle, boğazını temizledi.

"Buna inanamayacaksınız Kaymakam Bey. Bir baktım ki, aynı adamlar, aynı hayvanları ile tekrar gemime biniyorlar."

"Satamadılar mı acaba?"

"Zaten satmaya götürmemişler ki."

"Eeee? Gemi istiyorlardı hayvan, şarap ihraç edeceğiz falan diye. Ne oldu?"

"Onu da sordum efendim, onu da sordum. Bir baktım, birinci gün böyle, ikinci gün böyle. Tavuk, horoz, sığır, koç, at, kimin ne hayvanı varsa, onu kapıp biniyor gemime, bir o limana. Çıkıp bir turlayıp yine biniyorlar, haydi bu limana. Sordum dayanamayıp. Ne desinler beğenirsiniz?"

"Ne?"

"Hayvancıklar burada doğup, burada ölüyorlar. Bu adacıktan başka yer görmediler. Onları da gezdiriyoruz, dediler."

Kaymakam, oturduğu babanın üzerinde, bacağını yere vurarak gülüyordu. Sonra birden karşısındaki gencecik, nice düşleri,

hayâlleri gerçekleştirmek için orduya yazılmış delikanlının ne kadar kırıldığını, ne kadar mutsuz olduğunu fark ederek sustu. Düşünceli bir tavırla, ağır ağır konuştu:

“Hep onu demişimdir. Yaylalıyı adaya yerleştirirsen böyle olur. Yanlış işler, bunlar, yanlış işler. Yazık.”

Sonra, güvertesinden hayvan pisliği ile kustumuk karışımı artıkların temizlenmekte olduğu yaşlı çıkartma gemisine baktı. Gözleri bir anda aynı noktada geminin genç komutanı ile buluştu. Üsteğmenin gözlerinde yaş vardı.

YILDIZ İLE MEHTAP

niki ve onüç yaşlarındaydılar. Geride altı kardeşleri daha vardı. Yoksulluk, onları hiç bir zaman kapısından seyre girmek imkânı bulamadıkları bir çadır tiyatrosuna sattırmıştı. Aileleri ile vedalaşırken gözyaşları sessiz olmuştu. Satılmanın zaten kaderlerinde olduğunu bilerek o yaşa geldiklerinden, bunun köydeki bir erkek, ya da bir çadır tiyatrosu olması arasında onlarca çok bir fark yoktu. Tek üzücü olan, anne, babalarını, kardeşlerini bir daha ne zaman göreceklerini, hatta görüp görmeyeceklerini dahi bilmemeleriydi.

Yıldız henüz buluş çağına girmemişti. Mehtap ise, yaşından çok önce olgunlaşmış, boyu posu, endamı ile baş döndürücü yetişkin bir genç kız görüntüsüne bürünmüştü. İkisi de esmer, simsiyah gözlüydü. Yıldız'ın bakışları hâlâ daha bir çocuğun oyuncu, tasasız ışıltılarını saçarken, ablasının iri, badem çekikliğinde gözleri, aklarının neredeyse tamamını örten zeytin siyahlığı ile durgun ve düşünceliydi. Küçücük yaşlarından beri, kendisinden sonraki tüm kardeşlerine yarı analık yaptığından, çocukluğunu, çocukluğun gereği hiç bir keyfi tatmamıştı. Yıldız'ın doğumunu takiben arka arkaya dünyaya gelen altı erkek kardeşin her biri, ailede kız çocuklara konulan sınırın biraz daha belirlenmesine sebep olmuştu. O yüzden, Yıldız'a özel bir düşkünlüğü vardı. Bu sevgi karşılıklıydı.

Çadır tiyatrosu toplanıp atlı arabalara binildiğinde, oturdukları karavanda, el ele tutuşup, yolun tozu dumanı arasında gittikçe uzaklaşan köylerine bakarken en büyük tesellileri bir arada olmaktı. Şartlar ne olursa olsun, bir diğerini bırakmamaya da o yolculukta yemin ettiler.

Yıllar geçmiş, gerçekten bir daha çıktıkları köye dönmemişti çadır tiyatrosu. Artık eskisi gibi özlemiyorlardı da ailelerini. Şimdi aileleri, çadır tiyatrosunun diğer elemanları idi. Ortalık işine yardım için girdikleri iş, seslerinin güzelliğinin fark edilmesi ile onları minik tiyatrolarının sahnesine taşımıştı. Biri ufak tefek, işveli endamı, diğeri ise, uzun, biçimli ve vakur havası ile harika bir ikili oluşturuyorlardı. Hayatlarından renk ve keyif almayı öğrenmişlerdi. Sandıklarında çeşit çeşit rengarenk giysileri, sahte de olsa takıları vardı. Alkışlanıyorlar, uğurlarına kavgalar yapılıyordu. Az yiyor, çok biriktiriyorlardı. Mehtap, kardeşine akıllı davranırlarsa, bir gün beğendikleri kasabalardan birinde kalıp yerleşebileceklerinden bahsediyordu. Sefalet içinde geride bıraktıkları köy hayatından sonra, küçük bir kasabanın dahi yerleşik düzen hayâli rüyalarını süslü tutmaya yetiyordu.

Mehtap, çadır tiyatrosunda şarkıcı olmanın, kasabalar ve şehirlerde yaşayanlar için kâfi derecede soru götüren bir iş olduğunun bilincindeydi. Zekâsı ve uyanık görüşü, özel hayatlarında son derece dikkatli olmaları gerektiğini söylüyordu. Kardeşini de bu yönde sahiplenmeyi görev biliyordu.

“Bir gün meşhur olacağız, Yıldız.”, diyordu, “Hem de çok meşhur olacağız. Ama o zamana kadar hayatımızda kara çalacak hiç bir şey olmamalı. Kasabada, şehirde oturacağımız zaman komşularımız bize yan bakmamalı.”

Sahneye, kendilerine uzanan arsız erkek bakışlarına bu sebepten ilgisiz kalıyor, gönderilen bilezik, küpe, beşi bir yerdeleri kabul etmiyorlardı. Patronları, bunca ihtiyaçtan, yokluktan çıkan bu iki genç kızın, burunları kaf dağında hallerinden pek memnundu. Onları pazarlamak niyetinin aksine, koydukları tavrın tiyatrosuna prestij kazandırdığı inancıyla destek çıkıyordu.

Kızlar biraz daha serpildiğinde, patron, kapılarına koruma amaçlı elemanlarını yerleştirdi. Her gittikleri yerde, olgun kadın endamları, buğulu sesleri ile çadırı hınca hınç ağzına kadar dolduran bu kızlar onun kıymetli mücevherleriydi.

Sonbaharda, Adana'da, şehrin hemen dışında bir çayırılıkta kurmuşlardı çadırlarını. Daha ilk akşamdan, şöhretleri yayılmıştı Yıldız ile Mehtap'ın. İkinci gece, şehrin müzikhollerinden birinin sahibi dinlemeye geldi onları. Program bitince de patronlarına hemen bir teklif yaptı. Kaç para ise kızların değeri, hemen ödeyip kendi yanına almak istiyordu. Çadır tiyatrosunun patronu hiç hazırlıklı değildi böyle bir teklife. Hem kızları çok benimsemişti, hem de kumpanyasının altın yumurtlayan cins tavuklarıydılar onlar. Hemen razı olamadı. Ama diğeri peşini bırakmadı. Fiyatı biraz daha

arttırdı, biraz daha. Sonunda, çadır tiyatrocı onların kaybını hafifletecek bir miktar olduğuna inandığı an, iş kızlara durumu anlatmaya geldi. Onlar için de bir kaç senedir hayatlarını bağladıkları, evleri, aileleri bildikleri bu tiyatrodan ayrılmak çok üzücüydü ama Mehtap'ın her gece yatmadan evvel kız kardeşinin kafasını yıkadığı meşhur olma hayâllerine bir adım daha yaklaşabilecekleri bir çıkışı.

Anlaşma yapıldı. Eski patronları, onları kollamak üzere, maaşları, primleri ile ilgili sıkı bir anlaşma sağlamıştı müzikhol sahibi ile. Gözyaşları içinde helâlleşip ayrıldılar.

Ellerinde birer bohça, örgülü saçları, pazen yamalı elbiseleri ve patlak lastik ayakkabıları ile bindikleri atlı araba ile köylerinden ilk ayrıldıkları günden bu yana üç sene geçmişti. Şimdi onbeş ve onaltı yaşlarındaydılar. Ve, bu defa basit bir kumaştan da olsa tiyatro terzisinin diktiği elbiseleri, kaba ama boyalı pabuçları ve içinde askıya asılabilecek bir kaç parça kıyafetlerinin olduğu birer yalancı deri valizle, özel bir arabada yeni hayatlarına doğru yollanıyorlardı.

Müzikhol sahibi daha yolda bir iki deneme ile sulanmaya çalıştığı kızların ikisinden de düşündüğü anlamda bir hayır gelmeyeceğini anlamıştı. Nasılsa çözülürler, diye düşündü. İlk iş onları rahat ettirip, biraz lüksü ve şatafatı tattırmaktı. Sonrası nasılsa gelirdi. Onları doğruca ayırttığı pansiyon odasına götürdü. Kızlar, ilk kez kendilerine ait birer odaları, banyoları olduğunu görmekten müthiş şaşırılmışlardı. Yalnız kaldıkları anda, sevinç çığlıkları, kahkahalar ile birbirlerine sarıldılar.

"Demedim mi sana Yıldız'cığım?" dedi, Mehtap. "Bir gün meşhur olacağımızı söylemedim mi?"

Yıldız, halen çocuksu tavrı ile, yatağın üzerinde oturmuş, zıplayıp duruyordu.

"Dedin Mehtap, dedin. Hepsi çıkıyor."

"Hele bak bundan sonra daha neler olacak. Aynen çadırdaki olduğu gibi o gazinoyu da tıka basa dolduracağız geceleri. Bir yandan şarkı söyleyip, bir yandan paralarımızı biriktireceğiz. Güzel elbiseler, ayakkabılar alacağız tabii arada bir de. Sonra bir gün öyle paramız birikecek ki, o şık gardrobumuzu alıp, şehirlerden en beğendiğimizde kalıp yerleşeceğiz."

"Sonra ne yapacağız Mehtap? Yani ne iş yapacağız şehre yerleşince? Müzikhollerde şarkı mı söyleyeceğiz?"

Şakadan onun başına vurdu ablası.

“Deli misin sen?”, dedi, “Hiç şehirli hoş hanımlar klüplerde falan şarkılar söyler mi? Belki plak falan yaparız. Ya da, çok zenginlerin davetlerinde özel konserler veririz.”

“Ama bizi kim tanır ki, davetine çağırırsın?”

“Bütün bunlar, bizi tanıdıkları zaman olacak zaten, akıllı. Hemen şimdi mi olacak dedim ben sana?”

İkisi de kendilerini arka üstü yatağa atıp, tavanı seyrederken, sohbetlerinde hayâllere dalıp gittiler o gece.

Keyifleri yerindeydi. Barlar mahallesindeki müzikholün, sokağa bakan minik camında renkli resimleri ve ilanları yer alıyordu. İler gece hınca hınç dolan, sigara, alkol kokulu küçük salon, onların buğulu, yanık sesleri ile kah hüzünleniyor, kah coşuyordu. Gecenin ilerleyen saatlerinde sarhoşlayan erkeklerin çoğu, aslında onların ne söylediği ile ilgili değillerdi. Alkolün akışını hızlandırdığı kan deveranının çarpıntısı ile, küçük sahnede şarkılarının ritminde başlarını, saçlarını, boyunlarını, kalçalarını oynatan iki taptaze genç kadının varlığı onların hülyalanmasına yetiyordu. Masaları süsleyen minik basit cam vazocuklarda duran tek tük karanfiller sahneye atılıyor, hasat zamanının ardından genellikle viskilerle sahne yikanıyordu. Köyünde, kasabasında, karısını içine sıkıştırdığı namus cenderesinin dışında kendine keyif arayan erkekler, burada, saçları açık, mizanplili, daracık, frapan renkli, yırtmaçlı elbiseler giymiş bu kızlarla, sahip olmak istedikleri ama namuslarına yediremedikleri hayatı, gözlerden uzak yaşayarak, bir şekilde kendilerine günah çıkartmaktaydılar.

Müzikhol hayatının ve müşterilerinin bu farklılığı, Yıldız ile Mehtap'ın hayatını bir müddet sonra sıkıştırmaya başlamıştı. Patron, programdan sonra muhakkak surette masalara konsomasyona gitmeleri gerektiğini söylüyordu. Bu, çadır tiyatrosuna benzemezdi. Buraya bir gelen gene gelirdi. Gelmek için de bir sebebi olmalıydı, şarkılar, türküler dışında.

“Sonuçta kimsenin namusuna bir şey olacağı yok.”, diyordu, patron. “Altı üstü adamla beş on dakika oturup, bir kadeh içkisine eşlik edeceksiniz. Edeceksiniz ki, adam ümitlenip ertesi akşam gene gelsin. Biz öyle bu şehirden o şehre gidip durmuyoruz ki. Bizim müşterimiz aynı adamlar. Onları hep buraya bağlı tutmam lâzım. Baksanıza, sokak boyu bar, müzikhol. Bunların arasında yaşamak kolay mı zannediyorsunuz siz? Hem size ödediğim parayı da çıkartmam lâzım. Bu akşamdan tezi yok konsomasyondasınız.”

Ve öyle oldu da. İkisi de mutsuzdu. Ama zaten onlardan mutluluklarını bekleyen de, soran da yoktu. Programdan sonra

kendilerini davet eden masalardaki sarhoşların yanına oturup içmeye başlıyorlardı. "Sizin ille de çok içmenize gerek yok.", demişti patron. Ama içmeden de bu herifler çekilmiyordu ki. Sigara, viski, rakı, şarap, bazen sek votka, ne varsa, küçük çimdikleri, arsız kalça, bacak sıkışlarını, sırnaşık, tükürüklü gülüşleri pus perdesinin ardına atmak için kullandıkları silahlarıydı.

Konsomasyona katıldıklarından bu yana bir sene geçmişti. Mehtap'ın zaten boğuk, alto sesi iyiden dumanlanmıştı. Uzun hava çektiği zaman, erkek seyircilerden, inlemeler, genizden hırlamalar duyuluyordu. O ise, söyledikçe gamlanıyor, dertlendikçe daha tesirli söylüyordu. Programın sonuna yaklaştıkça, az sonra kimlerin elinin, vücudunun nerelerinde olacağını düşünerek gözyaşları içinde söylemeye devam ediyordu. Bu görüntü ise, kafese kapadıkları karılarının ayıp bileceği ve utanacağı için gerçekleştiremeyeceği, eksik cinsel doygunlukların hayâlindeki erkekleri iyiden çileden çıkarıyordu. Her biri oturduğu yerde, Mehtap'ı kendi yatağında, çaresiz teslim olduğu için ağladığını düşleyerek, iç geçirmeleriyle izliyorlardı.

Yine öyle gecelerden biriydi. Mehtap'la Yıldız'ın programları bitmiş, çoktan eksite olmuş seyirciler, notlar yazarak konsomasyon sırasına girmişlerdi. Patronu Mehtap'a bir işaretle, duvar dibindeki masada tek başına oturmakta olan adamı gösterdi. İlk görevi belirlenmişti. Dalgalı saçlarını arkaya atarak, başı dimdik, uzun boyunu ihtişamla taşıyarak masaların elverdiği daracık aralardan geçti. Ağzından sular akan bakışları üzerinde hissediyordu. İğrentiyle titredi. Yalnız adamın karşısına gelip bir an için durdu. Kolsuz, boynuna kadar kapalı dar saten elbisesinin içinde, yarattığı efektin farkındaydı. Karşısında, orta boylu, tıknazca, kendi halinde, tipik köy ağası örneği oturmaktaydı.

"İyi geceler.", dedi, erkekleri delirten o boğuk sesiyle, yavaşça."

Hiç beklemediği bir şekilde erkek ayağa kalkmıştı. Ona iskemleyi göstererek, "İyi geceler, buyurun, oturun, lütfen.", dedi.

Mehtap, hayatında ilk kez böyle bir kibarlıkla karşılaşmaktaydı. Biraz afallamıştı. Belli etmedi. Küçük çantasından sigarasını çıkardı. Erkeğin çakmağını yakarak ona uzatması üzerine, bir an için onun gözlerine bakarak, yaptıklarının ciddiyetinden emin olmaya çalıştı. Sonra, ince uzun parmakları ile, adamın çakmak tutan elini hafifçe kavrayarak başını öne doğru eğdi ve yanan sigarasından derin bir nefes çekerken arkasına yaslandı.

"Ne içersiniz?", diye sordu adam. Kendisine "Siz" hitabı ile seslenen pek ayyaş olmazdı burada. Mehtap, sahne boyunca

yaşadığı melankoliyi biraz üzerinden atar gibi olmuştu. Farklı bir erkekle beraber olduğunu hissediyordu. Aksanı, bileğindeki kalın altın künye ve yüzük parmağındaki pırlantalı iri yüzük ile her ne kadar görüntüsü alışageldik ise de, diğerlerinden onu farklı kılan bir tarafı vardı. Masada açılmış duran Red Label'ı işaretle cevapladı:

“Size katılırim.”

Patrondan özel talimatları ya viski ya da köpüklü açtırmaları üzerineydi. Ancak, bu müşteri zaten mezeleri ile kendisi de viski devirmektedir. Belli ki, sırf kadın tavlama adına para akıtmıyordu.

“Kaç yaşındasınız?” diye sordu pırlantalı.

“Mühim mi?”, dedi Mehtap. Sonra, sulu sarhoşların muhabbetine reaksiyon aldığı cevaptan utandı. Adam kibar kibar soruyordu işte. Sahte gülümsedi.

“Onaltı. Kardeşim onbeş.”

“İkiniz de daha büyük gösteriyorsunuz.”

Sigarasından yine uzun bir soluk aldı. Burnundan verdiği dumanların arasından konuştu:

“Erken büyüdük.”

“Zabıtaya yakalanırsanız?”

Mehtap, omuzlarını silkti.

“Gerçek nüfusumuz yok ki. Kimse anlamaz bizim gerçek yaşımızı. Çadır tiyatrosundaki patronumuz sonradan bir şeyler ayarlamıştı bizim için.”

Sonra, karşısındakinin sivil polis olabileceği endişesi ile irkildi.

“Meraklanma.”, diye gülümsedi adam, kadehini tokuşturmak üzere ona uzatırken.

“Sen...” diye başlayacakken, sözünü geri alarak, “Siz buralı mısınız?”, diye sordu Mehtap.

“Evet. Bildik bileli Adanalı bizim aile. Tarla, bağ, bahçe işi işte.”

“Sizi ilk kez görüyorum burada.”

“Sık sık İstanbul'a giderim. Hasat toplanmadan da buralara pek inmem.”

Mehtap, onun pek yontulmamış da görünse, uysal, sakın ve babacan tavırları ile rahatlamıştı. İlk kez kendisini insan yerine koyan bir müşteri ile karşılaşmıştı. Bu kez içten gülümseyerek, ona kadehini kaldırdı.

“Hoş geldiniz o zaman.”

“Hoş bulduk.”

Kadehler çınıladı. Arka arkaya uzun süren yudumlarla içkiler tazelendi.

“Bir şey yemiyorsunuz.”, dedi müşteri.

“Dumandan olacak, bu saate kadar tıkanıyorum.”

“O zaman sizi dışarıda bir yere götürmem gerekecek.”

“Burada çalıştığımı unuttunuz galiba.”

“İzin gününüz yok mu? Çalışmadığınız bir akşam sizi dışarıda yemeğe davet etmek isterim.”

Mehtap, baba ocağında dahi hissetmediği bir güven hissini nedense bu adamda duyabileceğine dair kuvvetli bir his duymuştu. Saçlarını iri dalgalarla hareketlendirerek, inci, dizisi dişlerini sergileyen bir gülümsemenin ardından viskisi ile etli dudaklarını ıslattı.

“Neden olmasın?” , dedi.

Hacı ağa, ne köylerinde, ne de Adana barlarında görmeye alışık olmadığı endam ve güzellikteki genç kızın, yaşının çok üzerinde, olgun bir kadınlığı büyük bir zerafetle nasıl taşıdığını çözmeye çalışıyordu. Onda, kendine sahiplik, özgüven, etrafına isyan, dik başlılık ve vakur bir tabiat bir arada gelişmişti. Yapayalnız, hayatın içinde sürüklenen bir kızın kendi başına bunları nasıl geliştirebildiğine şaşmıştı.

Mehtap’la ağanın, müzikhol dışında yemeğe gezmeye gitmeye başlamalarının üzerinden zaman geçmişti. Genç kız, hiç ayrılmama sözü verdiği kız kardeşini de bu gezilerde muhakkak yanına alıyordu. Ağa, onların hamisi kesilmişti. Yıldız’ın yanlarında olmasından da şikayetçi değildi. İzin günlerinde sabahtan gelip iki kız kardeşi kaldıkları pansiyondan alıyor, bütün gün gezdirip, yedirip, içiriyor, onlara zorla alışverişler yaptırıyordu. Kızlar, hayatlarında ilk kez samimi duygularla gülmeyi öğrenmişlerdi. Yaşamdan, şimdiye dek almadıklarınca keyif alıyorlar, gerçekten önemsendiklerine inanıyorlardı.

Bir sene daha geçmişti. Ağa, artık müzikholün en devamlı müşterilerindendi. Ve onun olduğu akşamlar, tabii ki Mehtap’ın başkalarına konsomasyon yapıp, gönlünün rencide olmasına sebep kalmıyordu. Onun için sahnede oldukları kadar, gözü kapıda, masalarda, koruyucusunu arıyordu.

O gece, masasına geldiği vakit, erkeği oldukça tedirgin hissetti. Doldurulan viski kadehini onun bardağına çınlatırken sordu:

“Neyin var?”

İlişkileri ve geleceği ile ilgili endişelerle aniden sesi daha da buğulanmıştı. İşte olan olacaktı. Adam, şimdi artık buradan, bu hayattan sıkıldığını ve bir daha gelmeyeceğini söyleyip çekip gidecekti.

Ağa, tanıştıkları günden bu yana ilk kez, böyle sıkı kavradı onun elini. Gözlerinin içine baktı.

“Mehtap... Sana söyleyeceklerim var.”

İçinden, “Evet beni terk ediyorsun.”, diye geçirdi genç kadın.

“Bu hayatı bu şekilde daha fazla yürütmek istemiyorum.”

“Biliyordum.” Kelimesi gözyaşları ile beraber beyinde çınladı.

Adam, masaya doğru eğilip iki eli ile onun ellerini avuçları arasına aldı.

“Bu işi bırakmanı istiyorum.”

Mehtap, gözleri açılarak ona baktı.

“Öyle bakma. Artık bu işi bırakmanı istiyorum. Kaç yaşından beri yollarda, sahnelerdesin? Ne çocukluğunu yaşamışsın, ne genç kızlığını. On sene sonra ihtiyar görüneceksin. Bu itin kopuğun, alkolün, dumanın arasında.”

“Ama...”

“Sözümü kesme. Ne kadar dayanabilirsin ki? Bu kurtların arasında ne kadar savaş verebilirsin? Bilirim buradan geçenlerin sonunu. Az koltuk çürütmedik, barlarda, meyhanelerde. Paçavraya çevirirler seni de, kız kardeşini de yakında.”

“Peki, ne yapabilirim ? Başka bir iş gelmez ki benim elimden. Neyle yaşar, ne yer, ne içeriz?”

“Bırak, bunları ben düşüneyim olur mu?”

Mehtap, anlayamayarak, gözleri iyice açılmış, karşısındaki adamın aksanlı ama yumuşak ses tonu ile konuşmasını dinliyordu.

“Bak, bunu sana söyleyene kadar çok düşündüm. Bizde bir söz verildi mi ölümüne sadık kalınır. Seni yarı yolda bırakmak benim şerefime sığmaz. Çok düşündüm ve karar verdim. İstanbul'a götüreceğim seni. Ev tutup, dayayıp döşeyeceğim. Benim karım olacaksın.”

Mehtap, şaşkınlıkla geriye çekilerek, sağ elini kalbinin üzerine koydu. Yüreği yerinden çıkacakmışçasına hızlı çarpıyordu.

“Karın mı?”

Adam, biraz sıkıntılı, kadehini döndürdü elerinin arasında.

“Yani... gayri resmi tabii...”

“O ne demek?”

"Mehtap, ben evliyim. Karım, dört çocuğum var. Çocukların ikisi boyumca. Burada bir ismim, ağırlığım var."

Sonra birden son bir senedir kızın, onun özel hayatı ile ilgili hiç bir şey sormadığını fark etti.

"Sahi," dedi, "Hiç mi merak etmedin benim hayatımı da, soru sormadın?"

"Neden soracaktım ki?"

Cevap bu kadar basitti.

"İşte, şimdi biliyorsun. Onun için seninle resmi nikah kıyamam. Ama istersen bir imam nikahı kıyarız. Benim karım olursun. Sana bir de banka hesabı açarım. İstanbul'a geldikçe de sana gelirim. Ama artık çalışmak yok. Benim evimin kadını olacaksın. Oldu mu?"

Bu teklif, Mehtap için birden çok olmuştu. Henüz onyedisindeydi. Daha şöhretin basamaklarını yeni tırmanıyordu. Yıldız ile beraber düşledikleri gelecek bu değildi. Ama şimdi bu ağa ona İstanbul yolunu birdenbire kırmızı halılarla önüne döşeyivermişti. Eninde sonunda gidip yerleşmek istediği kasaba veya bir büyük şehir hayâlinin çok ötesinde muazzam bir yolculuktu yapacağı, teklifi kabul ederse. Bütün bu ayyaşlardan, sulu, sarhoş, it kopuk, parası ile keyif satın almak isteyen adamlardan, patrondan kurtulacaklardı. Yalnızca kendi sigarasının dumanını soluyacak, kendi istediği zaman, istediği kadar içecekti.

Kendisini mıncıklamak, sıkıştırmak isteyen erkeklerden öylesine yorulmuştu ki, ağanın bir kaç ayda bir kısa ziyaretlerle geleceği, sakın kendi başına buyruk bir ev hayâli onu sarhoşlatmaya başlamıştı. Bu, hayâlini kuramayacağı kadar zengin bir rüyaydı. Hele hele, bankada kendisine ait bir hesabının olması ve bu pis heriflerle muhatap olmadan devamlı dolu tutulacak olması... Daha ne isteyebilirdi ki? Tanrı onların dualarını duymuş, beklediklerinden önce cevabını verecek insanı karşısına yollamıştı. Yine de aniden yaşadığı bu sarhoşluktan biraz irkilmişti.

"Çok sağ ol.", dedi, "Ne kadar nazıksın."

"Bu nazikliğimden değil Mehtap. Seni kendime istiyorum. Burada heba olup gideceğini düşünmek beni hasta ediyor. Öyle güzel ve öyle mağrursun ki, bu heriflerden seni anlayacak kimse çıkmayacaktır. Bunlar alışıktır değil senin gibilerine. Sen başkasın. Hiç görmedim bunca yıldır senin gibisini. Seni lâıyk olduğun gibi yaşatmak istiyorum. Kimse kılına dokunup seni incitsin istemiyorum. Bunu da ancak bana ait olabilirsen yapabilirim."

"Düşünmeme müsaade eder misin?", diye izin istedi Mehtap.

Pırlanta yüzüklü elini uzatarak onun kolunu okşadı, ağa.

"Tabii. Tabii ki, düşün. Yıldız'la da konuş."

"Patron bizi öyle kolay bırakmayacaktır. Anlaşma falan diyecek. Sonra epeyi para vermişti kumpanyaya, bizi almak için."

"O parayı çoktan çıkarmıştır hergele. Sen o işi bana bırak. Benim ağırlığım başkadır burada. Yeter ki sen kararını ver. Gerisini ben hallederim."

Viskinin dibi gelmişti. Bir şişe daha istedi, ağa.

Bir hafta sonra her şey hallolmuştu. Mehtap ve Yıldız, Adanalı toprak ağasının bir sözü ile, kendilerine geriye dönük hiç bir hesap çıkartılmadan, üstelik, okkalı bir prim ceplerinde, pansiyondaki odalarını boşaltmışlar, İstanbul yolundaydılar. Yıldız, hatıra olarak, barın sokağa bakan vitrininde asılı renkli fotoğraf ve ilanlarını çantasına koymuştu.

Kocaman, lacivert, şoförlü bir Cadillac'ta, ağa önde, kızlar arkada İstanbul'un yolunu tuttular. İlk bir kaç hafta Sıraselviler'de bir otelde kaldılar. Mehtap, teklifini kabul ettikten sonra ağanın tavrının, kibarlığının değişeceğinden endişeyle onu dikkatle izlemekteydi. Ama aksine, ağa, artık yüzde yüz kendi güvencesine aldığı imam nikahlısına karşı olabildiğince nazik ve ilgiliydi. Yıldız'ı ise, aynı bir kız kardeşi sahiplenircesine sahiplenmişti.

Bir gün, sürpriz bir anahtar getirip Mehtap'a teslim etti ağa. Sevinç içinde anahtarın kapısını açacağı eve doğru yola koyuldular. Nişantaşı'nın, eski, saygın yokuşlarından birinde bir apartman dairesiydi. Mehtap, sevinçten neredeyse ağlamak üzereydi. Yepyeni binanın, mermer antresinde yürürken, yaşadıklarına inanamıyordu. İçeriye de döşemişti ağa. Ama yine de imam nikahlısına hakkını verdi:

"Boş yere zahmete girme diye bunları koydurdum. Ama istersen değiştirirsin.", dedi.

"Her şey çok güzel." diye cevapladı Mehtap. Hakikaten, hayâllerinin, beklentilerinin ötesinde bir apartman dairesiydi bu. Mükemmel boyda iki yatak odası, bir koca salonu, harika bir mutfak, gıcır gıcır yepyeni eşyalarla döşenmişti. Yatak odalarında, kapakları aynalı, gömme dolaplar, lake yataklar, tuvalet masaları, mermer küvetli banyo, Mehtap'ın hayatının en iyi günleri için bile düşlediği servetin çok üstünde görüntülerdi. Salonda bir barı bile vardı.

Evini çok sevmişti Mehtap. Hem de çok. Ağanın kendisine teslim ettiği tapuyu sık sık kasasından çıkarıp, uzun uzun seyreliyordu. Eski bir konağın yerine dikilen bu apartmanın dairesi

ile kendisini özdeşleştirmişti. İki de, bakımsız, zavallı günlerine, yalnız, karamsar geçmişlerine set çekmişler, pırıl pırıl yepyeni, taptaze bir hayata başlamışlardı.

Yıllarca en özendiği yiyecekleri devamlı doldurabildiği buzdolabı, çeşit içkilerle dolu barı, şehirli hanımların şıklıklarına taş çıkartacak seçme bir gardrobu, en önemlisi hayata karşı emniyeti, kendine güveni vardı. Ancak, içgüdüleri onu konu komşuya, özellikle yabancılarla karşı hep temkinli tutuyordu. Kalabalıktan, kendi arzusu ve kontrolü dışında zoraki içki muhabbetlerinden öylesine yorgun düşmüştü ki, artık hayatında hiç ama hiç kimseyi istemiyordu. Bir ağası vardı, üç dört ayda bir gelen. Bir kaç gün kalıp, onun omuzunda dinlenir, hiç bir zaman hakkında konuşulmayan karısının dırıldırından kurtulur, Mehtap'ın boğuk buğulu sesiyle söylediği şarkılarla keyiflenirdi, ağa. Kendisinden hiç hesap sormayan, vermedikçe başka bir şey beklemeyen, içkisini, birbirinden lezzetli mezeler, birbirinden güzel şarkılarla türkülerle besleyen bu sadık, heyecan verici kadına aşık. Onun için ne yapacağını bilemiyordu. Aldıkça alıyor, hesap sormadan hesabını dolu tutuyordu.

Mehtap için ise bir aşk mevzuu bahis değildi. Aşkın ne olduğunu bilmiyordu zaten. Ona uzak ve tadılması çok riskli gelen bir duyguydu aşk. İşte aşık olmadan da mutluluğu yakalamamış mıydı. Güven ve sadakat hissi, inanç ve karşılıksız vermek... bunlar ona aşk heyecanının veremeyeceği kadar düzenli bir hayat vermemiş miydi. Ağanın olmadığı günler, aylar boyunca bir erkeğin eksikliği de hissetmiyordu. Tam aksine, yıllarca zoraki içtiği viskilere, köpüklülere nispet, barındaki içkileri kendi arzu ettiğince, sırf kendi için, kocaman bol buzlu kadehlerde yalnızlığının ve kendine sahipliğinin tadını çıkararak, yudum yudum içiyordu. Mutluluk buydu.

Yıllar böyle geçip gitti. Mehtap, çok hoş orta yaşlı bir kadın olmuştu. Dudağından neredeyse hiç düşmeyen sigarası ve her akşam bol buzla tükettiği içkiler, sesinin buğusunu daim tutmuştu. Son bir kaç senedir omuz hizasında kestirdiği gür saçlarını iri dalgalarla süsleyip, gözlerinin sadece üstüne siyah kalem çekiyordu. Dolabındaki allı, pullu, fosfor renkli kıyafetleri çoktan yok etmişti. Genellikle siyah, gri veya koyu kahverengi giysileri tercih ediyordu. Uzun boyu, geniş omuzları, ince beli ve mütenasip bacakları ile, giydiği bu en karamsar renkler içinde dahi, durgun, kırgın, vakur bir güzellik sergilemekteydi. Ağasının geldiği günler hiç evden çıkmaz, bütün zamanını onu dinlendirip, gönlünü almaya ayırırdı. O yokken de ancak, erzak alışverişi için haftada bir

apartmandan ayrılır ve önüne arkasına bakmadan tekrar evine girerdi. O apartman dairesi onun güvenli sığınağıydı. Dışarıda kimseyi tanımadıkça, kimse onu tanımadıkça, bütün eskisinden uzak, yeni hayatının tadını çıkarabilirdi. Yeni insanlar da tanımak istemiyordu. Bu sessizliğinden, bir başınalığından çok mutluydu.

Yıldız, bir müddet evvel, kendilerine iş teklifi getiren bir menajerle anlaşp Amerika, Avustralya gibi uzak dünyalarda yerleşmiş Türklerin bulunduğu yerlerdeki klüplerde iş yapmak üzere yanından ayrılmıştı. Ağa, menajeri didik didik araştırmış, noterden anlaşmalar yaptırmış ve baldızını garantide hissettiği zaman müsaade etmişti. Mehtap ona güveniyordu. Ağa "He" dediyse, tamamdı. Böylece Yıldız da, kendi rüyalarını süsleyen seyahatlere çıkmak üzere, ablası ile gözyaşları içinde vedalaşıp gitmişti. Onsuz olmak Mehtap'ı bir ara çok üzmüştü ama, ağa o günlerde bilhassa gelip İstanbul'da kalmış, onu teselli etmişti. Bir de pırlantalı altın bilezik vermişti o kalışında, oyalansın diye. Mehtap, kendisinden, bir kaç ayda bir, bir kaç gün için biraz karılık ilgisi, biraz şarkıdan başka bir şey beklemeyen bu adamı sevdiğini hissediyordu. Bu aşk değildi ama, başkasının dolduramayacağı bir sevgiydi.

 n yıl daha geçmişti. Yıldız, turnelerden birinde aşık olduğu vefasız bir müzisyenden doğurduğu çocuğu ve uzak diyarlardan topladığı yüzlerce enteresan eşya, zengin mobilya ile geri döndü. Zamanının keyifli geçtiği belliydi. Yüzünde hep o eski gülümseme, gözlerinde yine o çocuksu muzip pırıltılı bakışlar vardı. Mehtap, kardeşini ve yeğenini büyük bir sevgiyle karşıladı. Yıldız'ın döviz hesabında oldukça da parası birikmişti. Tesadüf, o arada satışa çıkmış olan bir üst kata hemen talip oldu. Kısa zaman içinde yabancı dünyalardan topladığı eşyaları ve küçük kızı ile birlikte ablasına komşu taşınmıştı.

Mehtap, arada sırada, köylerinde kalan anne, babasını, altı erkek kardeşini düşünüyordu. Ama ne kadar düşünürse düşünsün, bir türlü kendini onlara yakın ve özlemiş hissedemiyordu. Çadır tiyatrosunun çingene patronunu dahi daha çok özlüyordu mesela. Patlak lastik ayakkabılı, yamalı pazen elbiseli, itelenip kakalanan o küçük kızı özlüyordu esasında. Şimdi, şu olgun yaşında, varlıklı halinde, geriye döndüğü zaman, kendi o zavallı, yalnız çocukluğuna el uzatıp, kendi çocuk halini oradan kaçırmak ve sıcacık sarmalamak istiyordu. Ne harika olurdu, bu düşündükleri gerçek olabilseydi. Kendi çocukluğunu bu apartman dairesinde sıcacık banyoya sokup, güzel, farbelalı elbiseler, renkli potinler giydirip,

akşamları kuştüyü yorganla sarmalayıp ninnilerle uyutabilseydi eğer. İşte bunları düşündüğü zaman, viskileri birbiri ardı sıra deviriyor, çocukluğunu yaşayamayan çocukluğu için ağlayıp duruyordu. Onun dışında çok mutluydu Mehtap. Yüzünde, gözlerinde hep buğular, puslar dolaşsa bile yüreğinde mutluydu.

Hiç bir zaman çocuk sahibi olmayacağını biliyordu Mehtap. Bu, sağlık sorunundan doğan bir karar değildi. Zaten bir ailesi olan erkeğine ek bir sorumluluk yaratmak istemediğinden bunu prensip olarak kabullenmişti. Ama, çocuk görünce içi gidiyordu.

Komşu apartmanın ikinci katına taşınan bir ailenin kızları da onun derhal ilgi ve sevgisini çekmişlerdi. Onların, kolalı jüponlarının üzerine giydikleri elbiseleri, takım saç bantlarını, bonelerini, tafta saç kurdelalarını seyrederken, hep hayâlinde giydirmek istediği çocuğu düşünüyordu. Bir gün çarşı dönüşü, onlarla konuşurken anneleri ile de tanıştı. Yabancılar karşı olan her zamanki mahcup tavrıyla apartmanına girmeye çalıştıysa da, komşu genç kadın ona beklemediği kadar yakınlık gösterdi. Zarif, şık, hoş bir insandı. Mehtap'ı bir gün çay saatine ısrarla davet etti.

Mehtap, çekinerek başladığı bu ahbablıktan bir müddet sonra büyük bir keyif almaya başladı. Komşusu, son derece zarif, candan, kültürlü, alçakgönüllü bir genç kadındı. Üç nesil önce göçmüşlerdi yaban ellerden Türkiye'ye. Eski İstanbullu, köklü bir aileden gelen kocası ile mutlu bir beraberlikleri vardı. Eşine destek olmak için, arada bir, çok yakın bildiklerine dikiş dikiyordu. Mehtap'ın geçmişini kurcalamıyor, onu kocası, özel hayatı ile istintak etmiyordu. Hem akıllı, filozofça konuşuyor, bazen de şen şakrak, gülüp kırıp geçiriyordu. Mehtap, birden bir kadın arkadaşın varlığının da ne kadar huzur verici olduğunu keşfetmişti. Sık sık birbirlerini ziyaret ediyorlar, komşu hanım bir yere fırlaması gerektiğinde, çocuklarını ona emanet ediyordu.

Komşusundan ilk kez akşam sofrasında kendilerine eşlik etmesi için teklif geldiğinde, Mehtap büyük bir strese girdi. Onun geçmişini bilmeden, kendisini kocasıyla paylaştığı sofraya çağırın bu genç kadına karşı kendisini sorumlu hissediyordu. Oturup ona her şeyi anlatmaya karar verdi. Onun dostluğunu kaybetmek uğruna da olsa, bu dürüstlüğü borçlu olduğuna inanıyordu. Ancak, hikâyesini dinleyen genç kadın, sarışın buklelerini sallayarak gülümsedi, ona sarılırken.

"Bütün bunları unut Mehtap'cığım," dedi. "Sen pırlanta gibi bir insansın. Ve biz seninle akşam içkimizi, yemeğimizi, sohbetimizi paylaşmak istiyoruz. Bir daha bu konuları tekrar edip de kendini üzme. Tamam mı?"

Mehtap, müzikhollerden gelen geçmişi ile, komşusunun kendisini kocasından kıskanabileceği korkusunu taşımaktaydı. Bunu nazikçe itiraf ettiğinde, aldığı cevap farklı değildi.

“Sevgili Mehtap, geçmişinden üzüntü duymayı bırak. Akşama bekliyoruz.”

Bu da onun için bir aşamaydı. Ve gece onlardan ayrılırken keyfine diyecek yoktu. Bir aile evine konuk edilmiş, karı koca her ikisi de bütün sevecenlikleri ile onun sohbetine, geçmişle ilgili dertlerine, şarkılarda buğulu sesine eşlik etmişler, karşılıklı kadeh tokuşturmuşlardı.

Bir müddet sonra bu alışkanlık oldu. Ağanın İstanbul’da olduğu günler dışında, neredeyse onbeş günde bir, ya Mehtap’ın, ya da komşu çiftin evinde bir akşam rakı sofrası kuruluyor, kim misafirse diğerine bir iki tabak kendi özel mezesinden hazırlayıp götürüyordu. Mehtap, ilk defa geçmişini, yaralarını, hüznlerini bu kadar rahat başka birine anlatıyordu. Onlar da onu dinleyip, yatıştırarak kelimelerle teselli ediyorlardı. Sonra Mehtap, kelimelere sığdıramadığı özlemlerini, geçmişe dönük yaralarını şarkılara sığınarak, kısık puslu notalara döküyordu. Komşu genç hanım, bu şarkıların çoğunu bildiğinden, onu bastırmadan, eşlik ediyordu. Sonra birden şenleniyorlar, keyifli bir türküyle yeniden kadehlerini tokuşturuyorlardı.

Böyle akşamlardan biriydi. Mehtap, çok iyi hazırladığı bir kaç Adana mezesi ile süslediği tepsisini, bembeyaz bir peçete ile kapatmış, komşularının kapısını çaldı. Çoluk çocuk onu öperek büyük bir sıcaklıkla karşıladılar, her zaman olduğu gibi.

Saatler ilerlemiş, büyükler hafif çakır keyif olmuşlardı ki, kapı çaldı.

“Hayırdır inşallah.”, dedi ev sahipleri. Erkek yerinden kalkıp kapıya gitti. Merakla susmuş bekliyorlardı. Derken kapıdan sevinç sesleri ve “Hoş geldin!” Ne sürpriz!” sesleri duyuldu. Koridora açılan yemek odasının kapısından giren misafir, dışarıdaki kış gecesinin kömür kokulu soğuşunu beraberinde getirmişti. Kısacık saç traşının belirginleştirdiği, keskin elmacık kemik ve derin bir çukurla süslenen çene çizgilerinin çevrelediği aydınlık bir yüzü vardı. Oldukça yakışıklı bir gençti. Soğuktan kızarmış alnı, yanakları, kısa deri montu, deri pantolonunu dizine kadar saran sık çizmeleri ile, film sahnesinden fırlamış gibiydi. Ev sahibesi hanım, “Canım yeğenim!” çığlığı ile yerinden fırladığında, Mehtap bir an için nefesinin kesiliyor gibi olduğunu hissetti. İlk kez, bir erkeği beğendiğini ve ondan etkilendiğini hissediyordu. Bunca yıl taviz

vermediği erkek bakışları, iltifatları, korkmadığı sataşmalardan sonra, yüreğinin bir erkek için böylesine çarpabileceğini düşünmemişti. Duygularının yüz ifadesinde belirgin olmadığına dua ederek, tanıştırdığı genç adama elini uzattı. Sofradaki mumun ışığında iyiden ceylanlaşmış, zeytin karası gözlerinin bakışı ve sesinin beklenmeyen buğusu, evin sıcaklığı ile beraber delikanlıyı sarmalayıp çarpmıştı adeta. Başını espiyle iki yana bir sallayıp tekrar ona baktı.

“Rüya mı görüyorum ablacığım?” dedi, ev sahibesine dönerek.

Onlar ise kahkaha ile güldüler.

“İnanın, bizim sahnede sizin kadar hoş bir bayan görmedim daha.”, diye ilave etti, genç.

“Tiyatroda teknik görevlidir yeğenim.” dedi, ev sahibi izahla.

Mehtap, kendi beğenisi kadar beğenildiğini de fark etmişti. Bir müddet bunun anlaşılacak olması korkusu ve kendinden duyduğu mahcubiyet ile suskun kaldı. Ama kadehler tazelandıkçe yeniden rahatladı. Şimdiye dek aklına gelmedik komik hikâyeleri anlatmaya başladı. Sonra yine şarkılar. Ver elini biraz hüzün, biraz keyif.

Sabahı etmişlerdi. Mehtap, artık evine gitmek zamanı geldiğini belirtip ayağa kalktığı anda, genç de onunla beraber kalktı.

“Ben de gidiyorum zaten. Size, kapınıza kadar eşlik edeyim.”, dedi.

Genç kadın, aniden büyük bir sıkıntı aldığını fark etti. Bugüne kadar kendini koruduğu, yaklaşmaya korktuğu tarz bir ilişkinin tehlikesini kapısında hissediyordu.

“Teşekkür ederim. Gerekmez. Hemen yanda oturuyorum.”, dedi.

Diğeri ısrarcıydı.

“Olsun. En azından, kapınızdan emniyetle girdiğinize şahit olayım. Ben de motorumu orada bıraktım.”

“Dikkatli kullan.”, dedi ev sahibi, yeğenine.

Öpüşüp, kucaklaşıp ayrıldılar. Dışarıda uysal bir kar yağışı başlamıştı. Mehtap, siyah pelerinine sarınmış, kendisini hemen yan kapının sundurması altına attı. Çantasından anahtarını çıkardığı an, delikanlının avuçlarının sıcaklığını elinde hissetti. Son derece şirin bir gülümseme ile, “Müsaade edin, ben açayım.” diyordu.

Mehtap bir an için kelime haznesinin tükendiğini, reflekslerinin kontrolünü kaybettiğini fark etti. Sadece onun dediklerine itaat etti. Anahtar demetini ondan alan gencin diğer eli ile hâlâ daha sıkı sıkı

bileğini tutmakta olduğunu gördü. Vücudunu ateş basmış, ağzı kurumuştı.

“Hangisi?” diye sordu genç.

Mehtap, hipnotize olmuş gibi boşluktaydı. Birden silkindi.

“Pardon?” dedi.

“Hangisi demiştim. Hangi, anahtar dış kapının?”

Titreyen parmak hareketleri ile dış kilidi açacak anahtarı işaret etti ve kontrolsüzlüğünden utançla elini pelerinin kıvrımları arasına soktu.

Apartmanın sahanlığına girmişlerdi.

“Kaçınıcı kat?” diye genç erkek sordu yine.

Burada, onu durdurup, anahtarlarını alıp iyi geceler dilemek yatıyordu aklında. Ama mantığı bir kafes arkasına girmişti sanki. Hiç bir şey diyemedi. Rodoşosedeki dairenin kapısına doğru ilerledi. Diğer arkasından geldiğinde, anahtar demedi içinden apartmanını açacak olanı gösterdi.

İçeri girdikleri an, dünya her zamankinden hızlı dönmeye başlamıştı. Kapanan kapı ile delikanlının gövdesi arasında kalan Mehtap, bütün çevresinin, hayatının, geçmişinin, geleceğinin etrafında dönüyor olduğu kanısına kapıldı. Yaşadığı bu coşkulu, delicesine sarhoşluktan hem korkuyor, hem de her an kaybedecekmiş endişesiyle gözlerini açmak istemiyordu. Bu, hiç şimdiye dek yaşadığı bir his değildi. Evet, aşk dedikleri bu olmalıydı. Sırtından kayan pelerini ayakları altında ezilmişti. Kuvvetli, arzulu parmakların dalga dalga kavradığı saçlarını hiç bu kadar gür, ona ihtiyacı olduğunu belli eden dudakların ezdiği etli dudaklarını hiç bu kadar şehvetli, delikanlının ihtiraslı bedeni altında ezilen kadın gövdesini hiç bu kadar arzulu hissetmemişti şimdiye dek. Kadın olmanın farklılığını, bir erkekçe istenmenin, arzu edilmenin dayanılmaz iç gıcıklayıcılığını, vücudundan böylesine gururlanmayı, kalbinin sesini kulaklarında duymayı hiç anlamamıştı bu yaşına kadar. Aşk bu olmalıydı. Evet, bu aşk olmalıydı. Ve o aşıktı. Bir aşka karşılık vermenin nasıl olacağını kestiremediğinden bir müddet boşlukta asılı gibi kaldı. Sonra, kendisini yüreğinden, kadınlık hormonlarından, vücudundan gelen seslere bıraktı.

Kapının dibinde serili pelerinin üzerine çöktükleri an, birden, mantığı bir müddettir ilk defa hatırlanmanın galeyaniyla ses verdi:

“Bunu yapamazsın!” diyordu beyindeki ses, “Bunu yapmamalısın!”

Siyah yün hırkasının düğmelerini çözmekte olan erkeğin yakışıklı yüzüne, düzgün traşlı saçlarına, alev alev yanan gözlerine baktı. İri badem gözlerinde, ilk defa yaşadığı heyecanın nefessizliği, şaşkınlığı ile gözyaşları karışmıştı. Kendini geriye çekti, "Dur." dedi, o buğulu sesiyle. "Dur... Bunu yapamam."

"Ama neden?"

"Bunu anlatamam sana. Çok uzun bir hikâye."

Yerden kalkıp, düğmelerini iliklemeye başladı. Kendisine tekrar öpücüklerle yaklaşmak niyetinde olan delikanlıyı, eliyle dudaklarına bastırarak uzaklaştırdı.

"Beni affet. Yapamam. Şimdi gitmeni rica edeceğim."

"Emin misin?"

"Evet. Lütfen."

Delikanlı, deri ceketini yerden aldı. Onun yanağına uzun, şefkatli bir öpücük kondurdu.

"Seni çok sevdim. Harika bir insansın." dedi.

"Sen de." dedi, Mehtap.

Kapı kapandığı an, sırtını dayayıp, uzun soluklar aldı. Girişte az önce üzerinde şehvete geldikleri halının kıvrılıp katlanmış kenarlarına baktı. Eğilip onları düzeltti. Salon kapısından girip karanlıkta pencereye doğru yürüdü. Tülün arkasından delikanlının motoruna yerleştiğini, sonra uzun uzun camlara doğru baktığını izledi. Sonra motor çalıştı. Bir gaz, bir gaz daha, biraz beklendi ve yakışıklı genç Nişantaşı'nın yokuşunda kayboldu.

Mehtap barı açtı. Büyük bardaklarından birine tepeleme buz koyup, ağzına kadar viskisini doldurdu. Bir de sigara yaktı. Plâklarından birini seçti öylesine. Döndürdü kırkbeşliği. Frank Sinatra söylüyordu: "Strangers In The Night"

İçkisinden susamışcasına uzun bir kaç yudum aldı. Sonra az önce çılgın aşığın karıştırdığı saçlarında, öptüğü dudaklarında, boynunda, göğsünde parmaklarını gezdirdi. Aşk buydu demek. Aşkla sevişmek böyle başlıyordu, yürek böyle çarpıyordu demek. Evet, ağasına aşk borçlu değildi ama hayatını, güvenini borçluydu. Bu, aşktan da mühimdi. Gözlerinde yaş, viskisini içerek, kalp çarpıntılarının dinmesini beklemeye başladı. Belki heyecanı geçince aşkı unuturdu.

ANNE ADAYI

Aynı senenin mezunları olmalıydılar. Galiba senelerden beri ilk defa görüşüyorlardı. Birbirlerine anlatacak çok şeyleri olmalıydı. Öyle heyecanlıydılar ki, hiç biri bir diğerine konuşma fırsatı vermiyordu. Ne gariptir; uzun zaman görüşmeyen insanlar, yakın arkadaşlarının ne yaptığını, ne olduğunu meraktan çok, kendi olaylarını onlara iletmek hevesini duyuyorlardı. Bu, insan tabiatının zaaflarından olsa gerek... Hanımlardan biri, beş veya altı aylık hamile olmalıydı. Diğerinin iki çocuğu vardı. Bir diğeri de tek çocukla ikinci sırayı alıyordu. Mevzu, doğum ve çocuk yetiştirme idi.

Müstakbel anneye hiç mi hiç söz hakkı yoktu. O kadar çok şey dinlemek zorundaydı ki. Arada bir, söze girmeyi deniyordu:

“Bana da demişlerdi ki...”

Ama imkân yok. Arkadaşlarından biri veya ikisi birden hemen atılıp, lâfını ağzına tıkıyorlardı.

“Sen onlara bakma, bana şöyle oldu, dinle bak...”

İki çocuklu, ev sahibeliği yaptığı anlaşılan genç hanım, toplantının lideri pozisyonundaydı. Evliliği ve anneliği hepsinden eski olmalıydı.

“Ahmet de, ben de pek genç anne, baba olduk sayılmaz. Ben otuzbir, Ahmet otuzdördü. Ama şekerim, ne oldu bilir misin? O koca adam, hem de yüz kilodur, onu da söyleyeyim, sanki bir çocuk oldu kendisi. Babalığının falan tadına varamadı yani. Kendini kapı önünde bırakılmış çocuklar gibi hissetmiş, öyle dedi bana. Tabii, ben ne yapayım? Bebeğe süt mü vereyim? Hava aldirmaya mı çıkarayım? Ev işi mi? Yemek mi? Kendim uykumu alamam, üç

saatte bir emzir dur. Bir de Ahmet derdi. Yani bir parça olgun olsalar da, yardımcı olsalar. Ne gezer? Tam aksine, sanki ben çocuğu kendi başıma bir yerlerden getirmişim de, ona karşı kabahatli imişim gibi. Şekerim sen hazırlıklı ol. Vallahi bu erkekler... Yani bebekle bir arada idare, sinirinin yarısını alıyor insanın."

"Ha, sahi, elbise işini nasıl hallettin? Terzin falan var mı, hazır mı alıyorsun?"

Genç hamile, nihayet kendisine de bir şey sorulduğunu duymaktan memnun, hemen atladi:

"Canikom, zaten karnım yeni başlıyor çıkmaya ortaya. Bu ilk gebeliğim, ondan her halde. Bu da ilk gebe elbisem. Ama doğrusu bir daha giyer miyim, giymez miyim belli değil. Bir elbiseye de, bir iki ay için dünya para vermek istemem."

Daha devam edecekti ama, diğeri söze girdi:

"Ben, o aylarda Londra'daydım. Aman şekerim, seksen paund, doksan paund gebe elbiseleri. Neyse, iki tane atmış bulundum bir kenara, çünkü çalışıyordum. İşe giderken lâzım oluyor, doğru dürüst bir elbise. Sana vereyim onları, temiz temiz duruyor."

"Sağ ol canım, Vallahi giyerim. Sahi, senin iki numara ne kadar oldu?"

"Ah, minik mi? Daha bir yaşında. Sen şimdi emzikliyken en zor zamanı zannedeceksin. Bak, gelsin bir yaşına. Şekerim, çocuk bayağı bayağı şahsiyet oluyor o yaşta. Ama nasıl bir şahsiyet? Doğru dürüst yürüyemez, doğru dürüst konuşamaz, sinirlenir. Ahmet'in sinirinden beter sinirleri Vallahi! Ben idare ediyorum. Yalnız, ben ona gebeyken günde dört paket sigara içerdim. Belki de ondan öyle oldu. Her gece komşunun köpeği havlıyor, gecenin iki buçuğunda, bizimki ayakta. Şekerim, zaten yatmışsın bir buçukta falan, haydiii yeniden ayaktasın. Yatsan, edepsiz yumurcak yatırmaz, otursan ne yaparsın? Gözümden uyku akıyor, şimdi bile Vallahi... Ama söyledim komşuya, dedim; "Yani olacak şey değil". Sonra şekerim, Türkiye burası. Öyle apartmanda köpek adeti falan yok. Üstelik cezası var. Söyledim adama; "Çocuklar uyuyamıyor, şu köpeğinize bir çare bulun" diye. Ne dese beğenirsin? Meğer apartmanın çocukları seviyor diye besliyormuş köpeği. İyi mi? Eh! Şimdi, sen olsan ne yaparsın? Mahkemeye versen, mahkeme bitene kadar hem köpek havlayacak tepemizde, hem de adamlar Allah'ın günü merdivenlerde karşılaşacağız. Al sana bir sinir bozukluğu daha..."

Anne adayı, bu köpek hikâyesi ile hiç ilgilenmemişti. O, doğacak çocuğuyla ilgili şeyleri sormak istiyordu. Tecrübeli arkadaşının

komşusunun köpeğini değil. Diğerinin bir nefes arasından istifade, sorusunu yöneltti:

“Unutmadan sorayım, sen çok kilo aldın mı hamileyken?”

Cevap oldukça renkliydi:

“Vallahi şekerim, ben yedi aylıkken giydiğim hamile elbisesini dokuzuncu ayımda giyemedim. Yani, komik bir şey ama, boğazım dahi sığmıyordu. Aslında öyle pek fark yoktu ama, son iki ayımda on kilo aldım. İlk yedi ayımda da onsekiz kilo almıştım. Dört kilo, yüz gram da bebek çıktı, hani Vallahi şekerim...”

Lâf devam ediyordu. Ben hâlâ, on artı onsekiz eşittir yirmisekiz kilodan bebeğin ağırlığını çıkarıyor, geriye kalan kiloların nereye dağıldığını anlamaya çalışıyordum. Galiba, diğer hanımlar da aynı hesapta idiler. Başlar çevrildi, birbirimize gülümsedik.

Dışarıda yağmur yağmak üzereydi, ama herkes memnun görünüyordu. Karınlar doyup, ortalık ısınmıştı. Müzik güzeldi. Genç hamile ise heyecanlı...

06:10
HİKÂYELERİ
-1-

Son bir iki saattir uyumak için verdiği mücadeleden vaz geçti. Kalkıp sabahlığını giydi. Kocasını uyandırmaktan korkarak odadan dışarıya çıktı. Gözleri uykusuzluktan yanıyor, bedeni; "Uyut beni." diyordu ama kafasının içinde, göz kapaklarının ardında, sanki süratle bir çark dönüyor, dönerken de bin tane düşünceyi, yapmak istediği, unuttuğu, yaparsa iyi olabilecek şeyleri beraberinde getiriyordu. Çerçevesi gereken resimler, astarı değişecek perdeler, her nedense perdelerden sonra aklına geliveren örucüye gitmesi gereken kahve rengi kışlık eteği, salonda kılıflarının değişmesini bekleyen oturma takımı, sarı yapraklarının temizlenmesini bekleyen fujer, ve birdenbire... Bir sene sonra, çocuklarının her ikisi de iftiharla geçtikleri takdirde nasıl bir hediye alabilecekleri... Belki bir seyahat, neden olmasın? Derken, hay Allah! Amerika'da yaşayan bir arkadaşlarının ilgilenebileceğini tahmin ettiği gazete kupürünü kesip kesmediği düşüncesi, kestiye nereye saklamış olabileceği, falan, filan... Derken, soluğu mutfakta aldı.

Bir cezve su ısıtıp, poşet papatya kurusu ile kendisine çay hazırladı. İçine bol şeker koydu. Belki de bu onu uyuturdu. Merdivenlerden, ışıkları kapayarak çıktı. Çocukların odalarına uğrayıp battaniyelerini sıkı sıkı sardı. Öptü ikisini de yanaklarından, alınlarından. Ne kadar yumuşak, ne kadar masumlardı uyurlarken. Gündüz canavar, gece melek. Gülümsedi. Aynı lâfı oğlu kendisine söylemişti geçenlerde. Beyaz, uzun geceliğini giymiş, saçlarını açıp taramış, yatmaya hazırlanan annesini süzdükten sonra, fikrini söylemişti:

“Anneciğim, Vallahi gündüzleri çok cadısın ama geceleri meleksin.” Oğlunun, sarı püskül kâküllerinin altında pırıldayan iri mavi gözlerini aç aça konuşmasını hatırlarken kendisini tutamayıp, sesli güldü. Sonra etrafına bakındı.

“Tanrım!” dedi içinden. “Birkaç saatte, bu odalar nasıl bu hale geliyor? Ne sür’at lâzım, bu kadar dağıtmak için, kimbilir?”

Hep, filmlerde gördüğü, derli toplu odaları düşündü. Ortada ne bir etek, ne gömlek, ne ayakkabı görülmeyen odaları. Banyoları çiçek dolu evleri. Çocuklar kaç yaşına gelince acaba bu lükse kavuşabilecekti? Toplu olma lüksüne... Banyoya girip ecza dolabından vitaminini aldı. Aynada, diş macunu ile şekiller çizilmiş, etrafına da traş köpüğüne batırılmış parmaklarla, ayrıca lekeler bırakılmıştı. Daha bu sabah silmişti camları. Küvetin perdesi açılmış, eteklerinin yarısı içeride, yarısı dışarıdaydı. İşi biten, neden çekmezdi şu perdeyi düzgün? Sabunun üzeri, tırnak ya da törpüyle çizilip, delinmiş, ıslak havlu top halinde askılığın üzerine bırakılmıştı. Düzeltti. Yerde duran tek adet mavi çorabı kirli torbasına attı. Öbür tekine bakındı ama görünürlerde yoktu. Her çamaşırdan sonra, eşlenmek üzere biriken çoraplarla, bir kaç yastık dolardı. Ne yapıyorlardı bu çorapları, akli almıyordu. Emin olduğu bir şey varsa, o da, sabahları çocuklarının iki ayağına da çorap giydirdiği idi.

Banyonun ışığını kapadı. Karanlıkta, fincanı elinde, yatak odasına doğru yönelmişti ki, ayağını sert bir cisme çarpmasıyla olduğu yerde kaldı. Acısı içine oturmuş, gözlerine yaş gelmişti. Elindeki fincan bir iki tıngırdayıp çayın bir kısmı döküldü. Yavaşça eğilip el yordamı ile hissetti yerdeki kütleyi. Oğlunun, fen dersinde deney yapmak için topladığı taşlardı. Kapının arkasına yerleştirdi. Ürke ürke yürüyerek yatağına geldi. Başucundaki lâmbayı yaktı. Kocasını hafifçe mırıldanarak ışığa sırtını döndü ve derin uykusuna devam etti. Yavaşça yorganı kaldırıp yatağa girdi. Yastığını yerleştirdi. Sırtını dayayıp gömüldü. Ayak parmakları hâlâ sızlıyordu. Şimdi, papatya çayını keyifle içebilir, sonra da bir güzel uyurdu artık. Sabahın beşi olmuştu ve kalkmasına kırkbeş dakika vardı.

Fincanını alıp dudaklarına götürdü ve vazgeçti. Çay çoktan soğumuştur...

HIÇKIRIKLI EKONOMİ

Televizyon kanallarından birinin geç saatte uykuya davet eden programlarındandı. Oldukça şişman, ceketinin düğmeleri iliklerinden epeyi mesafede açık kalmış, yorgun ve asık yüzlü adamcağız vücuduna uymayan bir koltuğa sıkışmış, ekonomi üzerine bilgilerini aktarmaya çalışıyordu. Zavallının istediklerini söylemekte çok zorlanmakta olduğu barizdi. Koltuğu dizayn eden sanki bunu insanoğlu için düşünmemişti. İnce uzun bir oturma mekânını sınırlayan sırtı, önce içeride bir kavis yapıp, başa yakın bir yerde dışarıya doğru dönüyordu. Oturanın sırtını dayaması için, aşağı yukarı, diz kapaklarına kadar koltuğa yerleşecek şekilde oturması sonra da başını öne doğru uzatması gerekiyordu. Ekonomi konusunun konuğu, öncelikle iri şişman gövdesini bu mesafede arkaya kadar oturtmak için çok zorlanmış olmalıydı. Zira, koltuğun iki kolu adamcağızın karnını kucaklamış, sıkıştırmıştı. Programın sonunda nasıl kurtulacağı belli değildi. Zavallı, yıllardır ezberlediği ve çok iyi bildiği mevzuları sıraya koyduğunca anlatmak derdindeyken, bir taraftan da kâh sırtındaki çukurluğun içine omuzlarını yerleştirmeye çalışıyor, kâh karnını saran koltuk kollarının gövdesinde yarattığı sıkıntıyı hafifletmek için öne doğru kıpırdanıyordu. O kıpırdandıkça, dizleri koltuğun ucundan aşağı kayıyor ve başı arkaya boşluğa düşüyordu. Nihayet, biraz öksürmek bahanesi ile, oturuşuna yeniden çeki düzen vermeye çalıştı. Ama öksürme işini çok ileri götürmüş olmalıydı aniden tutan gıcıkla sarsılmaya başladı. Koltuğun kenarlarına yapışmış, bir yandan öksürüyor, bir yandan durmaz bitmez gıcıklarla sarsılıyordu. Boğazına bir kıymık parçası takılmış gibiydi. Yüzü mosmor olmuştu.

Sohbeti sorularıyla yöneten sunucu, orta masasının üzerindeki bardağı kendisine uzatarak, "Buyurmaz mısınız?" dedi. Bir yandan da içinden küfrediyor olmalıydı. Canlı yayında olacak iş miydi bu şimdi. Şişman ekonomist masada kendisine uzatılan bardağı almak için elini uzattı. Ama nafiye. Yetişemiyordu. Gövdesini belinin üst kısmından eğerek kolunu uzattı. Yine olmadı. Bu arada gelen yeni bir gıcıkla dudaklarından tükürükler fırladı. Gözleri de yuvalarından fırlamak üzereydi adeta. Koltuğun iki koluna avuçları ile yapışarak kendisini öne doğru çekmeye çalıştı. Olduğu yerde bir sağa, bir sola popo üzeri kayarak koltuğunun cenderesinden kurtulmak çabasına girdiğinde, öksürüğü tüm dehşeti ile devam ediyordu.

Bu arada sunucu, durumu idare etmek için kameralara hakimiyet kurmak telaşında, şimdiye kadar anlatılanları özetlemek yolunu seçmişti. Ama şimdi de ekranda muntazam cümlelerle, soluğu kesilmeden konuşan bir sunucu ve görüntüde olmayan bir adamın ardı kesilmeyen boğulurcasına hıçkırıklarla tıkanan öksürüğü yer almıştı. Şişman ekonomisti görüntüden çıkarmışlardı ama sesi bütün gücüyle oradaydı. Sunucu, alnı, boynu ter içinde programı sürüklemeye çalışırken stüdyodan iki görevli, ekonomist konuğu koltuğundan kurtarmaya uğraşıyorlardı. Kısa zaman içinde sunucunun ekonomik bilgiler aktaran sohbetine bu sesler de katılmaya başladı.

"Ah!, Aman! Evlâdım dur! Canım acıyor!"

"Hocam, durun Allah aşkına, kendinizi rahat bırakın hocam."

"Evlâdım dur. Nefesim kesiliyor."

"Hocam, siz bir dakika nefesinizi tutun, biz çekip çıkaracağız sizi."

"Evlâdım, buraya oturduğumdan beri nefesimi tutuyorum zaten. Ondan hıçkırık tuttu. Daha ne yapayım. Allah aşkına çekin çıkarın beni buradan."

Sunucu, kendisi de bir yudum su almak ihtiyacındaydı. Yüzü neredeyse misafirininki kadar kızarmıştı. Program bittiği an yaşanacak olanları tahmin ediyordu. Toptan bir zılgıt yiyeceklerdi yönetmenden. Ama bu yaşananlar kimsenin kontrolünde değildi ki. Yan koltukta çekişme devam ediyordu. Yönetmenden, set amirine kesin bir ihtar gelmiş olmalıydı. Amir, kollarını birbiri ardı sıra dolayarak "Kes!" işaretini vermeye başladı.

Sunucu, programı toparlama ve kapama cümlesinin yazılı olduğu kağıda göz attı. Aynen şunlar yazmaktaydı:

“Evet sayın seyirciler, büyüklerimiz ne demişler? Burada da örneklerini bir kez daha gördüğümüz üzere, “Ayağımızı yorganımıza göre uzatalım.” “Kemerlerimizi sıkalım”... “Sonra halimiz nice olur?”

Bunları bir bakışta hatırladıktan sonra gülümseyerek ekrana döndü. Ekonomist hâlâ öksürüyor ve koltuğu ile cebelleşiyordu. Sunucu kapanışı yaşamaktan çok mutluydu. Ağır ağır ders veren bir eda ile konuşmaya başladı:

“Evet, sayın seyirciler. Büyüklerimizin söylediği nice ince söz halen geçerli değil mi? İşte, burada da örneğini bir kez daha gördüğümüz üzere; Kolumuzu koltuğumuza göre uzatalım ve tabii ki, gırtlığımızdan keselim... “

Yönetmen reji odasında tepinmeye başlamıştı. Set amirinin ve kameramanların kulaklıklarından dışarıya kızgın haykırışlar yayılıyordu. Sunucu, dudaklarında müthiş bir gülümseme ile son cümleyi bağlıyordu:

“Sonra halimiz nice nice olur...”

BÜRODA BİR AKŞAM ÜZERİ

Baharın getirdiği o uzun yağmurlardan sonra, yavaş yavaş ısıtan güneşin etkisi ile oda ılık bir havaya girmişti.

Öğle yemeğine çıkan büro personelinden geriye iki müstahdem ile muhasebe memurlarından Kâmil Bey kalmıştı. Tok karnına kendini bu ılıklığa bırakan Kâmil Bey, uykusunu açmak için eline aldığı gazeteyi çevirip duruyordu. Önce Milliyetin sayfalarını karıştırdı. Sonra Cumhuriyete sıra geldi. Sabahtan beri deftere geçirdiği numaralardan yorulan gözleri, sanki gözlüğünün camından ilerisini görmüyordu.

Pencereye dayalı iskemlede oturan Yaşar, tembel tembel gerindi.

“İnsan yemekten sonra ya spor yapmalı, ya da uyumalı. Spor yapamadığına göre uyumalı.”

Santral memurunun boş bıraktığı iskemlede yerleşmekte olan Yıldız, bu sözle keyiflendi.

“En iyisini şimdi söyledin.”

İmkânsız da olsa, yemekten sonra ne yapılması gerektiği hususunda birleşmiş olmaları, ikisini de memnun etmişti. Aynı avın peşinde anlaşılmaya varmış iki avcı gibi rahat, tebessüm ettiler. Yaşar, başını kaşırken çalan telefona isteksizce elini uzattı ve her kim kimi aradıysa, “Yanlış.” dedi.

Sonra da, adeta yanlışlığından memnun bir ifade ile, ahizeyi yerine bıraktı.

Diğeri, kenarında oturduğu masa üzerinde, elindeki yirmibeş kuruşla daireler çizmeye başladı. Ensesine, omuzlarına vuran tatlı

sıcaklıkla mest olduğu belliydi. Bu sessiz, sakın havayı kapının zili böldü. İçeri giren postacının sert, vazifeşinas çehresi, çabuk adımları ve yüklü çantası, odaya aniden bir canlılık getirmiş, yapılacak görevlerin varlığını hatırlatmıştı. Postacı, alışkanlığı olduğu belli hareketlerle, bir takım mektupları, mecmuaları kutunun içine bıraktı.

“Bana da mektup var mı?”

Şaka yapmağa çalışan Yıldız’a, sanki kendisine küfür edilmişcesine dik dik baktı ve çehresine uygun bir sertlikle, kısa, net bir cevap verdi:

“Hoşça kalın!”

Postacı çıkarken, Yaşar ve Yıldız, sırtlarında mektup dolu bir torba olmadığına memnun, arkasından güldüler. Kâmil Bey’in sessiz oturması diğerlerini sıkmıştı herhalde. Kaş göz edip onu gösterdiler ve sırf gülmüş olmak için güldüler. Postacının gelip gidişini fark etmeyen Kâmil Bey, bu gülüşü nedense çok çabuk duydu ve başını kaldırarak sordu:

“Ne oluyor? Ne var?”

Sesinin tonu hep sürpriz bekliyormuş gibi titrek, heyecanlı, gözleri ıslı ıslıdı. Gazeteyle arasında geçen o soğuk bakışmadan, o durgunluktan sonra, yaşlı adamdan böylesine canlılık doğrusu hayret bir şeydi. Bütün merakına rağmen, gülenlerin cevabını beklemedi ve kendi kendine bir şarkı mırıldanarak gazetesini katladı, çekmecesine yerleştirdi. Masasının üzerini üflerken dosyaları geriye doğru itti ve tamamlanması gereken sayfaları, mürekkebe bulanmış parmakları arasında devrettirdi. Sonra, dudaklarını ağlamak üzere bir çocuk gibi bükerken, eliyle ; “Adam sen de” sine bir işaret yaptı. İşinin az veya çok, kolay veya zor olması, sanki onda neşeyi ve sıkıntıyı beraber yaratıyordu. Arkasına yaslanıp elleri koltuğun kenarında, kalkacakmışçasına, gözlerini pencereden dışarıya dikti. Birden, arka bahçelerden gelen horoz sesiyle irkildi. Gözlerini bana çevirdi ama benden çok uzaklara baktığı, gözbebeklerinin iriliğinden belliydi. Sağ elinin işaret parmağını kaldırıp, görünmeyen horozu göstermek istercesine, mırıldandı:

“Vodina ha! Vodinalı hey! Yahu senin kadar bile yoktum.”

Diğer iki kişide merak görmedim. Kâmil Bey ile ilgilenmiyorlardı artık. Fakat, söyledikleri ile ne demek istediğini anlayamadığım yaşlı adam, benimle konuşmasına devam ediyordu:

“Dokuz yaşındaydım, Vodina’yı terk ettiğimde. Hey gidi! Ne zaman geldim ben bu yaşa? Vallahi hiç anlamadım, ne zaman...

Harbi Umumide idik, muhacir olduk. Ha bak! gençliğini yaşa, hiç öyle zamana pabuç bırakma. Seni istediği gibi sürükler yoksa. Bak, bir dokuzdum, şimdi oldum altmışbir. Ha, nerede kaldıydım? Sahi, sen bana hatırlat olur mu? Atlarım oradan oraya, anlatacağımı da unuturum. Nerede kaldıydım sahi? ... Sahi dedim de, Sahir Bey diye bir hocamız vardı. Sahir hoca derdik. Tabii, o zaman “öğretmen” falan yok, hep “Hoca” deniyor. Biz de öyle derdik. Rahmetli oldu şimdi. Nur içinde yatsın. İşte, o hoca bizlere...”

Aniden, Yaşar'a döndü.

“Sahi, sen dün akşam televizyonu seyrettin mi? Yahu o adamı ne biçim öldürdüler? Neydi o film? İnsanın içi bir tuhaf oluyor. Neş'en yerine gelsin diye oturuyorsun, ilaç alacak hale getiriyorlar adamı.”

Gene bana döndü. Ben, hâlâ, Vodina'yı merak ediyordum. O ise, konuları tamamen unutmuş, bana hanımının erken yattığını, kendisini de fazla oturtmadığını söylüyordu. Yıldız, oturduğu köşeden, iki avucunun arasından, bana yavaşça seslendi:

“Artık susturamazsınız.”

Kâmil Bey, bu defa, öğretmen olan hanımını anlatmağa başlamıştı:

“Mükemmel bir hocadır. Hoca diyorum işte, öğretmen yani. Hep alışkanlık. Vallahi, biz öğretmen falan demezdik, hep hoca. İşte, ağaç yaşken eğilir, derler. Doğru! Hoca öğrendik, öğretmen dedik mi, hiçbir şey dememiş gibi oluyoruz. Biraz daha yaşarsam, sözlükle gezeceğim galiba.”

Gülerek, gözlüğünü çıkardı ve gözlerinin altını ovuşturup, gözlüğünü yeniden taktı. Ben, bir türlü anlatamadığı Vodina'nın merakından sıyrılmış, acele konuşmalarına gülmeye başlamıştım. O ise, ne düşündüğümü bilmekten uzak, keyifle mırıldandı:

“Gül bakalım, gül. Ben de takmazdım bu pencereleri senin kadarken.”

Islıkla mırıldanma arası eski bir tangoyu ağzında yuvarlamaya başladı. Elleri ile, koltuğunun kenarında tempo vurarak neşeleniyor, kendini kimbilir kaç yıl geriye götürüyordu. Gözlerindeki tebessüm, neşeli ruhunu aksettiren bir ayna gibiydi. Bana bakarak yine mırıldandı:

“Müzik ruhun gıdasıdır.”

Sonra keyifle kıkırdayarak devam etti:

“Bak, gençliğimi buna borçluyum. Altmışbir yaşındayım. Müzikle uğraşmasaydım, doksanbir yaşında olacaktım.”

Bu sözünü, heyecanlı gülüşlerinden biri takip etti...

MERYEM HANIM

Şubat günlerinden birinin, akşam karanlığını henüz yakaladığı saatlerdi. Kalorifer kazanlarının bacalardan çıkan kömür kokusu ve yağmur bulutlarının pusu ile gökyüzü ve altındaki her şey, gecenin renginden daha yoğun bir perde ile kaplanmıştı. Emirgan'ın tepelerinde, araba geçemeyecek darlıkta parke taşları ile kaplanmış çıkmaz yolun kapısına ulaştığı üç katlı ev, manzarayı göğe birleştiren bir şahin yuvası gibi yükseliyordu. Evin üzerinde kurulduğu yamacın eğimine uyarak yüzyıllardır sağa sola kollarını uzatmış yaşlı çam ağacı, binayı kucaklayarak, belli ki uzun zamandan beri gözlerden saklamaktaydı. Birbiri üzerine devrilmiş taşların sınırladığı bahçe kapısından girişte, mevsimin yağmurları ile çamurlaşmış bahçeden ekşi küflü bir rutubet kokusu yükselmekteydi. Evi çevreleyen tabiatın dışında her şey bakımsız ve unutulmuş görünüyordu. Denize bakan asırlık çınarın üzerine yığılıp kuruyup kaldığı yıkık duvarın dibinden, evin yan cephesindeki merdivenden ana girişe çıkılıyordu. Basamaklar, mozaik, çakıl, siva, mermer kırıntıları gibi muhtelif malzeme ile yamanarak ayakta tutulmaya çalışılmıştı. Son basamağın bitimindeki boyası dökülmüş paslı demir kapı aralıktı.

Boğaz'dan gelen sert rüzgâr, ağacın dallarını yalayıp evin açık sokak kapısından girdi. Sonra rutubetli, karanlık koridorda dolanıp merdiven boşluğundan yukarıya doğru tırmandı. Üçüncü katın girişine vardığında, sert uğultusu çoktan yatışmıştı. Hafif bir ısıklıkla, adeta nefes gibi, kapının eşiğinden içeriye süzüldü. Dairenin içindeki koku, rüzgârın bahçeden ve koridordan geçerken kokladığı ile aynıydı. Girişte kurulu kömür sobasının açık ağızından sıcaklıkla beraber yayılan alevlerin ışığı mekânın tek aydınlığıydı. İç içe

geçmiş iki odanın pencereleri, dışarıdaki çınar ağacının dalları arasından derinleşip giden lacivert suyun Boğaz'a açılan sınırında, gökyüzü ile birleşmekteydi. Yüksek arkalıklı koltuk ve kanepeler, sobadan oynatarak yayılan ısıltının gölgesinde masalların dans eden korku kahramanları gibi görünüyordular.

Antreyi evin arka tarafına bağlayan camlı kapı gıcırdayarak açıldı. Aralıktan beliren mum ışığı önce hava akımından sendeleyerek söner gibi oldu ama kendisini taşıyan diğer elini siper yapması ile yeniden canlandı. Mumun alevini avucu ile korurken üzerine doğru eğilen kadının yüzü, bir an için, karanlıkta huzmelenmiş sepya bir fotoğraf gibi belirginleşti. Pembelenmiş yanaklar ve çini maviliğinde parıldayan gözlerin renklendirdiği bembeyaz pudralı yüzünü, gümüşü çizgilerin şekillendirdiği saçları çevreliyordu. Kapıyı kapadıktan sonra sobaya doğru yürüdü. Sol bacağındaki aksaklığın onu zorladığı çok belliydi. Elindeki mumu masanın üzerine bırakıp maşa ile sobanın üst kapağını açtı. Soğuk havayı emmek istercesine çıtırdayarak yukarıya uzanan alevler, kadının yüzünü neredeyse gün ışığına çıkmış kadar aydınlattı. Yüzünü saran alev sıcaklığına rağmen gözlerindeki mavi menevişler okyanusun buzulları öptüğü derinliklerden yansımalar yapar gibiydi. Sanki alevleri de delip geçiyor, onların ardında bambaşka dünyalar görüyordu bakışları.

İki üç parça odun attıktan sonra kapağı kapadı. Omuzlarından kaymış olan şalı yerleştirirken dirseklerine kadar sıralanmış muhtelif kalınlıktaki altın bileziklerin şingirtisi odanın karanlığını seslendiren ateşin çitirtılarına eşlik ediyordu. Sol koluyla şalını göğsü üzerinde sıkıştırırken diğeri ile mumluğu masadan aldı. Kapıları çıkarılmış salon bölümüne geçerken gözleri mumun alevindeydi. Pencerenin önündeki sehpaye eğilerek üzerindeki şamdanda yerleşmiş dört mumu elindekinin alevi ile tutuşturdu. Oda birden gecenin içinden sıyrılmış gibiydi. Mumların aksini yansıtan camın ardından, şiddetlenen rüzgârın ve cama vurarak dalgalanan dalların sesi odanın içine akıyordu.

Yaşlı kadın, kendisinden daha yaşlı olan koltuğa çökerken sol bacağına ileri uzatıp pufa yerleştirdi. Yüksek sırtı cama dayanarak yerleştirilmiş berjer, geniş, derin kolları ile oturanı sarmalıyordu. Döşemesinin eskimiş koyu rengi ile kadının gümüş saçları ve pudralı yüzü adeta bulutların karanlığını emmiş bir ormanla, üzerinde pırıldayan kış mehtabı gibi tezattaydı. Kadın, derin bir nefesle arkasına yaslandı. Bir eli diğerinin avucu içinde, kucağındaydı. Mumların el birliği ile aydınlattığı odanın duvarını eski çerçeveler içindeki resimler doldurmuştu. Gözlerini

çerçevelerdeki portrelerde tek tek gezdirirken, her biri ona bir hikâye anlatıyormuş da o da dinlermiş gibiydi. Yarım saat kadar onları izledikten sonra gözlerini kapadı. Odanın içindeki sıcaklık farkının yarattığı hava akımından devamlı dalgalanan mumlar, kapalı göz kapaklarının ardında şekiller çizmeye başladığında, yine uzun bir nefesle dudakları kapalı mırıldandı. Bu, beklediği bir anı yakalamış, hatta adeta huzura kavuşmuş bir sestti:

“Ohh!... Geldin mi?”

Sobanın aralık kapağından alevler odanın serinliğini yutmak istercesine dışarıya uzandılar. Koridora açılan kapı gıcırtyla aralandı. Yeni bir soğuk dalgası ortada dönüp yaşlı kadının ayaklarına süründükten sonra perdelerin etekleri altında kayboldu. O anda ziyaretçinin sesi duyuldu:

“Evet, ben geldim.”

İncecikti ses. Ama rahatsız edici tizlikten uzaktı. Olgun bir sakinliğe ulaşmış genç bir çocuğun sesiydi konuşan. Sesi çocuk kalmış bir büyük de olabilirdi, aklı büyümüş bir çocuk da... Kız da olabilirdi, erkek de... Yaşsız ve cinsiyetsiz bir sestti duyulan. Bütün belirsizliğine rağmen son derece huzur verici, gecenin serinliğini ve gölgeli karanlığını ısıtan bir huzur yayıyordu etrafına.

Meryem Hanım'ın dudakları mutlu bir gülümseme ile yayıldı, pembe allıklı yanaklarına doğru. Sağ elini kalbinin üzerine yerleştirirken başını hafifçe göğsüne doğru eğerek konuştu:

“Hoş geldin... Hoş geldin.”

Sonra gözleri kapalı vaziyette başını karşıdaki kanepeye doğru çevirerek sordu:

“Orada rahat mısın?”

Fotograflarla dolmuş duvarın altındaki kanep, mumlardan uzak karanlığı içinde şekilsiz ve belirsizdi. Ancak, ziyaretçi yerleştği köşeden memnun olmalıydı.

“Evet.” dedi, “Evet, burada hep rahat olmuşumdur.”

“Sevindim.” dedi, Meryem Hanım. Tombul kollarını kucağında birleştirirken bileziklerinin çıkardığı hafif şingirtılar duyuldu. Başını yine koltuğunun geniş arkalığına dayadı. Söylemek istediği bir şeyleri geciktirmek ister gibiydi. Ziyaretçisi sessizliği bozdu:

“Çok şükür!... Ben hep rahatım. Nerede oturduğum hiç mühim değil artık.”

Meryem Hanım, başını iki yana salladı gülümseyerek:

“Ne kadar haklısın. Ben de öyle. Her yerde rahatım artık. Kapisler gençliğe ait olmalı.”

İncecik sesiyle tok bir kahkaha attı ziyaretçi:

“Evet, aynen öyle. İnsan gençken bütün imkânlar, bütün güzellikler ve rahat kendisine ait olmalıymış gibi hissediyor. “

“Neden böyle dersin?”

Meryem Hanım'ın bilezikleri yine hafiften şingırdadı bunu sorarken.

Misafirin sesi yumuşak bir gülüşle iyiden çocuklaştı:

“Gençken öylesine her şeyleriyle gençtir ki insanlar, o bütün istediklerinin kendileri gibi daha binlerce, onbinlerce genç tarafından istendiğinin farkında değillerdir. “

“Farkında değiller midir hakikaten? Koca dünyada aynı şeyleri isteyen bir başkasının, başkalarının olabileceğini nasıl olur da düşünemezler?”

Misafirin önce kahkahası duyuldu. Ardından konuşmaya devam etti:

“Düşünmezler. Çünkü, düşünmek istemezler.”

“Neden dersin?”

“Düşünmek istemezler. Çünkü, paylaşmayı sevmezler. Düşünmedikleri kadar paylaşmadıklarını zannederler.”

“Bir bilseler ki...” diye güldü, Meryem hanım.

“Evet bir bilseler ki... Bilseler ki bazı şeyleri düşünseler de düşünmeseler de sahip olacaklardır veya olamayacaklardır.”

“Benim sana sahip olmam gibi.” dedi, yaşlı kadın sağ elini kalbinin üzerine koyarak.

“O başka.” diye cevapladı, ziyaretçi. Sonra ince uzun bir nefes aldı.

“O bambaşka... Geçirdiğim onca deneyime, tüm yaşadıklarına rağmen halen daha bu konuda sorularım var. “

“Ne gibi?”

“Sen mi bana sahipsin yoksa ben mi sana?”

Meryem Hanım, mumun dalgalanan alevinin sağ bileğinde yarattığı teması önlemek istercesine diğer eliyle sıvazladı. Aniden içi ürperivermişti. Bu kadar derin konulara girmek istemiyordu.

“Bu, bu kadar mühim mi?” diye sordu.

“Benim için değil.” dedi misafiri, “Benim için hiç değil. Benim için mühim olan beraber olduğumuz anlar ortaya çıkardıklarımız. Kendimi bunca zaman sonra yeniden işe yarıyor hissediyorum. Yoksa nasıl olduğu gerçekten mühim değil. Onun cevabını bu

hayatımda anlayabileceğimi de zannetmiyorum, diğerinde anlayamadığım gibi.”

“Haklısın. Gerçekten, önemli olanı şu anki beraberliğimiz. “

Aralık kapının gıcirtısı ile beraber yeni bir soğuk dalgası salona doğru yayılırken mumların alevleri söner gibi yan yatıp tekrar dirildiler. Sobadaki ateş, taze bir odun parçasını yakalamış olmalıydı. Kısa bir müddet sözcükleri bastırdı ateşin ahşabı kapma mücadelesi.

Meryem Hanım'la misafiri anlaştırmış gibi susup bu sesleri dinlediler beraberce. İsyanla başlayan alev homurtuları, esiri olması kesin tahta parçasını tamamen sarmalamış olmalıydı ki, yeniden sakin, kendinden emin yanışına döndü az sonra.

“Yuttu.” dedi misafir, “Aynen hayatın insanı yuttuğu gibi yuttu odunu ateş.”

“Bence aynı şey değil.” dedi Meryem Hanım, “Hayat bize verdiğini yaşatır ama ateş oduna ne verir ki yangından başka?”

“Hayatın sizlere de verdiği yangından başka nedir ki?”

“Niye böyle söylüyorsun? Hayat sadece azap mı? Yangın mı sadece?”

“Bunu söylerken sanırım o tahta parçasının ateşten sadece azap duyduğunu düşünüyorsun.”

“Aksi olabilir mi?”

“Gayet tabii olabilir. İşte insanoğlunun en büyük hatası bu. Evrendeki tüm acıları, tüm keyifleri, tüm beklentileri kendilerinin hissedip duydukları ile aynı potaya koyuyor.”

Meryem Hanım, hiç açmadığı göz kapaklarının üzerinde titreyen mumların ışıklarından rahatsız olmuş gibi, başını öbür yana çevirdi. Diğeri devam ediyordu:

“Kesilmiş, kurumuş, toprağından, kökünden, dalından ayrılmış, parçalara bölünüp dünyaya geliş sebebi olan yaşamı bitmiş bir odun parçasının yerine hiç kendini koyar mısın bir an için?”

“Biraz zor.”

“Dene!”

Ziyaretçinin ses tonu tüm çocuksu yumuşaklığı içinde otorite kazanmış gibiydi.

Yaşlı kadın, uzun, derin nefeslerle konsantre olmaya çalıştı bu fikre. Başını iki yana sallayarak konuştu:

“Nafile. Kendimi sadece bitmiş, tükenmiş hissediyorum. O kadar.”

Misafirin, tiz sesini taşıyan bedeni yerinden kalkmış olmalıydı. Yaşlı kadın, odanın içindeki ağır, uçucu hareketin yer değiştiren sıcaklığını hissediyordu. Başıyla onu takip ederken söylediklerini dinledi:

“Ağaç da yıkılırken işinin bittiğini zanneder. Ama canlının, kendi bildiği yaşamını yitirmesi onun anlamının bittiğine işaret etmez. Şu an her bir parçasının yaşamı devam ediyor, ateşle birleşirken. Kül olup toprağa döküldüğünde de devam edecek. Belki o kadar ulu bir görüntüsü olmayacak bundan sonra. Ama külden de olsa, tozda da olsa varlığı devam edecek.”

Bir tül yumuşaklığı içinde, yaşlı kadının yüzünün önünden esip pencere kenarına doğru hareket ederken sesi biraz daha yumuşamıştı:

“İşte böyle... Sana acıyla gelenleri bu fikirle teselli edebilirsin.”

“Ama, kendim yaşayıp bilmediğim bir şeyle diğer insanları nasıl teselli edebilirim? Nasıl inandırıcı olabilirim?”

Misafirin sesi aniden toklaştı. İçerlemiş gibiydi:

“Nasıl mı? Benim sana söylediklerim kâfi değil mi inanman için? Ben değil miyim senin hayatını yönlendiren? Benden duyduklarınla onca insanın hayatına yön vermiyor musun? En iyi dostun ben değil miyim? Bak, ne zaman istesen yanıdayım. Nerede olursam olayım geliyorum yanına.”

“Sağ ol.” dedi yaşlı kadın minnetle. “Sağ ol, haklısın. Ama artık ziyaretçilerimin getirdiği problemler karşısında enerjimin, gücümün tükendiğini fark ediyorum. Bana öylesine güveniyor, öyle dertlerine cevap aramak için geliyorlar ki, ne yapacağımı bilemiyorum.”

“Onlara ille bir cevap vermek zorunda mısınız?”

“Hayâllerine, ümitlerine cevap aramak için buraya geliyorlar.”

“Hayâllerine cevap aramak için gelmiyorlar. Sadece gelecekleri ile güzel sözler duymak arzusu ile geliyorlar. İnsanoğlu garip. Hayatları, hayâlleri üzerinde kendi kontrollerini kaybettikleri an, gaipten haberler bekliyorlar. Daha enteresan olanı hep iyi haberler almak istiyorlar. Ne dersin?”

“Çok haklısın. Onun için senin bana ulaştırdığın kem haberleri onlara fısıldamakta çok zorlanıyorum.”

“Ama beni çağırmanın sebebi hakikati öğrenmek değil mi? Ben de sana, olacakları tüm gördüğümce iletiyorum. İnsanoğlu ile direkt temas artık sana kalmış. İster söylersin, istersen söylemezsin.”

Bir yerlerden sessizce içeri giren rüzgârın hareketlendirdiği sıcaklık yine yer değiştirmişti. Meryem Hanım, oturduğu koltukta,

boğazının kuruduğunu, tüm vücudunun ani bir sıcaklıkla sarıldığını hissediyordu. Gövdesi, tüm rahatsızlığına ve ağırlığına rağmen adeta bir kuş tüyü hafifliğine ermişti. Saç diplerinden, parmak uçlarından durdurulamaz bir enerji akımı onu binlerce, milyonlarca incecik, can acıtmayan iplerle tavanda, duvarlarda bir noktalara bağlamış havalandırıyordu sanki. Yüreği, yüksek bir daldan ilk kez uçacak yavru bir kuşun heyecan ve telaşı ile çırpınıyordu. Misafirinin artık gitmek üzere olduğunu hissediyordu. Sıcak rüzgâr, odada durmadan yer değiştirmeye başlamıştı.

“Niye bu kadar huzursuzsun?” diye sordu.

Cevap veren ses, o ana kadar duyulandan çok daha derinden geliyordu. Tizliğini kaybedip, sanki elle çevrilmeye çalışan bir plâğın boğuk, süreçsiz dalgalanan sesine benziyordu.

“Benim huzurum diye bir şey yok. Benim için öyle bir kavram yok artık. Bu hissettiğin, kendi huzursuzluğun. Kendi yüreğinde, içinde ne hissediyorsan, ben sana onu yansıtıyorum.”

Yaşlı kadın, tüm gövdesini esir almış sıcaklıkla yerinde kıpırdandı. Sağ eli ile, yeleğinin cebinden çıkardığı mendile alnını ve gerdanını sildi. Kıymetli bir şeyini kaybetmek üzereymiş telaşını yaşıyordu. Mırıldandı, gözleri ile karanlığın içindeki sıcak rüzgârın bir an için durduğu köşeye bakarak.

“Ne olur gitmeseydin. Daha erken.”

Sonra misafirini belki gitmekten alıkoyabilir fikri ile devam etti:

“Aslında huzursuzluğumun sebebini biliyorum. Onu konuşmak isterdim seninle.”

Misafir, odanın içinde sağa sola dolaşmaktan vaz geçmişti. Sordu:

“Neymiş o?”

“Seninle hep başkalarının geleceğini konuşmak için buluşuyoruz...”

Biraz duraladı. Sanki bundan sonra söyleyeceklerinden çekiniyor gibiydi:

“Evet?”

“Onca insanın geleceğini gözlerken, kendimle ilgili hiç bir şey bilmiyorum...”

Yine susup bekledi ama bu kez misafirinden hiç bir reaksiyon gelmedi. O, gelecek soruyu sezmiş de cevabından kaçınıyor gibiydi. Devam etti, Meryem Hanım:

“Yaşamımın bu yakınlarda noktalanacağı gibi bir hissim var. Ama bundan ancak sen bir şey söyleyebilirsen emin olacağım.”

“Bunu gerçekten bilmek istiyor musun?”

“Evet... evet. Gerçekten bilmek istiyorum. En azından sahte bir hisle yaşamam. Bu çok zor. Geleceğimi bilmek istiyorum. Ne zaman noktalanacak nefesim?”

Sıcaklık taşıyan rüzgâr, odanın karanlığında boşlukta yuvarlanan ağır bir top gibi ilerleyerek, yaşlı kadının tam yüzü karşısında durdu. İkisnin varlığından taşan enerji sanki karşılıklı solumaktaydı.

“Sana bir tek şey söyleyebilirim... O da hissinin doğru olduğu. Ancak en son nokta ne zaman konacak dersen, ona bir şey diyemem. Çünkü o an benim de sesim susmuş olacak. Kendi geleceğimin son anını da ben bilemem. Çok uzakta olmayan bir zamanda, beraber kaybedeceğiz sıcaklığımızı.”

Sonra aynı ağır hareketle yaşlı kadının yanındaki koltuğu doldurdu. Sesi iyiden iyiye buğulanmıştı. Çok uzak bir ormanın kuytularından geliyor gibiydi:

“Bunları duymak, huzursuzluğunu halletti mi? Öleceğine dair hislerinin doğru olduğunu bilmek seni daha mı mutlu etti? “

“Bir bakıma.”

“O zaman sevindim.”

“Sağ ol.”

Yan koltuktaki sıcaklıktan kısık, boğuk bir gülüş duyuldu:

“Hoş! Çok hoş! Bu, sağ olmak hissine uzunca bir zamandır yabancıydım. Hani neredeyse hatırlayacak gibi oldum. Sen de kısa bir zaman sonra bu kelimenin ne kadar önemsiz olduğunu öğreneceksin.”

“Demek o kadar yakında...”

“Oldukça.”

“Tekrar gelecek misin?”

“Tabii geleceğim. Gidişimiz beraber olacak. Şimdilik hoşça kal.”

Sıcaklık, yerini ılık bir esintiye bırakmıştı. Meryem Hanım, ateş sıcaklığındaki vücudunu yalayan ani bir esinti ile titredi. Alnında, sırtında soğuk terler oluşmuştu. Kucağında birbirini kenetlemiş elleri, mumdun yayılan minik ışık dalgasında balmumu beyazlığındaydı. Bedeni yeniden ağırlaşmış, geniş koltuğuna gömülüp kalmıştı. Odadan koridora açılan kapının ince aralığından yayılan bir serinlik dalgası, sobanın açık kapağından uzanan alevleri yalayıp Meryem Hanım'ın ayaklarına kadar uzandı. Eteklerini okşayarak bacaklarına, sonra tüm vücuduna sarıldı. Yaşlı kadın, artık pırıltıları belli olmayan derin mavi gözlerini kapadı. Zihnindeki düşünceler bile soğumuştur. İşte, ölüm böyle geliyor olmalıydı. Hazırdı.

KADİFE TERLİKLER

Bnbeşine henüz basmıştı Fatsa'lı Nuriye. Komşular evlerine doluşuverdiler bir gün. "Bayram değil, seyran değil, bu kalabalık neyin nesi?" demesine kalmadı Nuriye'nin, anladı olanları. Onu, istemeye gelmişlerdi. Nuriye'nin daha hiç niyeti yoktu gelin falan olmaya. Aslında, babasının da niyeti yoktu kızını gelin etmeye. Nuriye, çocuklarının yedincisiydi. İlk altısı hep erkek olmuştu. Herkes erkek isterken, kız babası olmak istemişti hep, Nuriye'nin babası. Nuriye doğunca, sevinçlere boğulmuştu. Parası olsa kurban kesecekti, bütün köye dağıtmak için. Ama, ne bozduracak altını, ne satacak tarlası yoktu. Evlenen üç oğlu için bile başlık parası koyamamışlardı bir kenara. Oğlanlardan biri bir dul almıştı, biri bir sakat, diğeri de kimsesiz bir kızı. Başlık parası olmadan kim verecekti başka türlü kızını?

Durum böyleyken, komşuların akli almıyordu, babasının Nuriye'yi niye vermek istemediğine. Celep paralıydı. Sıra sıraydı dükkânları. Yaşı Nuriye'den çok büyüktü ama başka karısı yoktu. Bundan ziyan gelir miydi? Adam hem İstanbul'daydı, hem paralıydı. Daha iyisi dostlar başınaydı.

Nuriye'nin babası kızına düşkün, kızına hayran. Yedi çocuğunun içinde gül goncası Nuriye. Bir türlü kıyıp evlendirmek, uzaklara göndermek istemiyordu. Çok iyi bilirdi, erkek kısmının huyunu suyunu. Nuriye'sini kanatları altında saklamak istiyordu. Komşular ısrar ettikçe, "Bana ne celebin parasından?" deyip duruyordu. Diyordu da, kendisi bile inanmıyordu dediklerine. Dolup taşmış evin iki göz odasına sığamıyorlardı. Perde çekip oda yapmışlardı ahırın bir yarısını. Tezek kokusu, odaların kerpiç duvarlarına, yerlerdeki

şiltelere sinmişti. İki loşma aşu paylaşu, çok kez guruldar midelerle yatıyorlardı.

Günlerle kafa yordu, Nuriye'nin babası. Aracıların biri geldi, biri gitti. "Madem bunca seversin kızını, bırak da rahat etsin, kapama kısmetini." dediler. Nuriye'ye soran olmadı gerçi ama, babası karşı durmaya çalıştı onun adına. Sonunda o da pes etti. Olmadı, geri dönerdi kızı. Bir şansını denesindi bakalım. Kısmet, belki de şansu gülerdi yavrucağın.

Söz kesmeye kendi gelemedi celep. Doğ'u'ya hayvan almaya gidecekmiş tam o günü. Celebin yengesi Nuriye'lerin komşusuydu. Söz kesme hediyelerini gönderdi damat adayı, yenge ile beraber. Atlas kumaş, gümüş kaplama bir saç fırçası ile takım ayna, çikolata ve bir çift kırmızı kadife terlik geldi söz sepetinin içinde. Nuriye'nin babası, kızına uygun görülen hediyelerden bir şey anlamadı. Tutturdu, "Kadife terliğe vermem ben kızımı." diye. Adamın kendisi gelip, yüzünü göstermeden, nikâh yapmadan kızını evden dışarıya bırakmayacağını söyledi.

Sonunda geldi celep, gösterdi yüzünü. Komşular yine doluşup durdu eve. "İyi adammış, belli yüzünden. Hadi hayırlısı. Kısmet ayağınıza geldi. Hadi Maşallah." tantanası içinde, Nuriye anlayamadı, adamın nasıl iyi adam olduğunu. Ondan başka herkes anlamıştı. Pis, kara bir rengi vardı adamın derisinin. Uğursuz bakışları vardı. Üstelik pis de kokuyordu. Nuriye, ineklerinin bile daha iyi koktuğunu düşündü nişan gecesi. Ama, bir şeyler diyemedi. Adam, kokulu mokulu, kocası olacaktı. Üstelik, dizi dizi altın bilezikler taktı Nuriye'nin kollarına. Gerdanına da iki sıra altın burma. Daha iyisi dostlar başınaydı. Üstüne üstelik, yüklü bir başlık parası saydı, gelinin babasına. Bir de düğün dernek yapınca, kimsenin diyecek lâfı kalmadı.

Nuriye, onbeşinde İstanbullu celebin karısı oluvermişti. Sıra gerdeğe girmeye gelince, bir ağlamadır tuttu Nuriye'yi. Yüreği küçük bir kuş gibi pır pır korkularda, bacaklarını kenetleyip oturdu yatağın kenarında, salya sümük ağlaya ağlaya. Celebin sinirleri başına çıkıverdi.

"Kes sesini!" diye bağırdu, onun gelinliğini paralar gibi çıkarırken. "Ulan, bana karı olmayacaktın da, ne demeye he dedi baban? Boşuna mı taktım altınları? Ben gelene kadar kadife terliklerin mi vardı?"

Parça parça üzerindikilerden ayrılırken, hicapla, ellerini, kollarını vücuduna örtü yapmaya çalıştı Nuriye. Ama, çare değildi.

Adam onun kocasıydı. Ne dese olacaktı. Demeye de devam ediyordu homur homur:

“Onca başlık parası saydım kız sana. Ananın, babanın karnı doycak o parayla, öküzleriniz beslenecek. Boşuna mı ha? Boşuna mı? Sırf bana karılık edeceksin diye.”

Nuriye'nin henüz çocukluktan çıkmış bedenini sarıla, iteleye çırılçıplak bıraktığında, söylenmekten yorulmuştu. Kendi üzerindeki çıldırılmış gibi çıkartırken, bir eliyle göğüslerinden iteledi genç kızı, yatağa doğru.

“Yat! yat, ulan karı olacak kerata. Devril yat da karılığını bil.”

Yattı Nuriye. Hem ağıladı, hem yattı sırt üzeri. Celebin pis, kara elleri, suratı, inekten beter kokan nefesi yüzünde, öylece yattı. Adamın, iri, kapkara kıllarla kaplı, kirli derili vücudunun ağırlığı altında ezildi akça pakça, narin vücudu. Henüz buluş çağının sertliğindeki göğüsleri, yeni tüylenmiş kadınlığı ürpererek, tiksintiyle, acıyla kabullendi koca denen yabancıyı. Ne vücudu okşandı, ne yanakları, saçları öpüldü Nuriye'nin. Yüzüne kokulu nefesle yayılan inlemeler kesildiğinde, başını yana çevirip derin bir soluk aldı. Baş yastığa değdiğinden beri kapalı tuttuğu gözlerini açmadan öylece yattı, kaldı devrildiği yerde. Artık sessiz ağılıyordu. Gözlerinde kuru yaşlarla, ölü gibi yattı, karılığını anlamak, bilmek için. Celep, bir yandan soluk atarken, bir yandan da taktığı altınları hatırlatıyordu. Altın burmalar Nuriye'nin boynunda, celebin alnında gerdanında ter damlaları, yan yana yattılar.

“Hah, böyle.” dedi, “Bileceksin karılığını. Pişman etme adamı, bunca altın taktığına.”

Yattı Nuriye öylece. Kadınlığını bilmek için yattı ama kızılığını nasıl kaybettiğini bilemedi, biraz altın, bir çift kırmızı kadife terlik uğruna.

MUHLİS BEY

 on üç aydır evinden dışarıya adım atmıyordu. Traşlanmış tepeleri dolduran binaları neredeyse yatak odasına kadar yaklaştıran pencerelerdeki perdeleri kapamış, bir kaç yaşlı selvinin arasından Boğaziçi'ne bakan çalışma odasına yerleşmişti. Her nasılsa bu manzarası henüz taş yığınlarından uzak kalmıştı. Boğaz'ın akıntıları arasında gidip gelen tekneler, şilepler, karşı kıyıya vuran dalgalar, kıyı eteklerindeki birkaç yalı ve tepelerde birkaç köşk, çınarlar, selviler iki metre genişliğindeki pencerenin içinde hareket eden sinema şeridi gibi onu çekiyorlardı. Şehrin gürültüsü, pisi, trafiği ve saygısız keşmekeşinden kurtulmanın yolunu bu küçük odaya sığınmakta bulmuştu. Tek sorunu, arada bir nevale düzmek için evinden yüz metre kadar aşağıdaki markete gitmek zorunda oluşuydu. Apartmanın kapıcısı, her nedense ona diğer kat maliklerine gösterdiğinden daha büyük bir saygı duymaktan ötürü, günde üç defa zili çalıp ihtiyacını soruyordu. Ama onun kapıcısını değil üç, bir kez dahi görmeye tahammülü yoktu. Kapıcı, şehire varmanın ve bir kapıda rahat iş bulmanın şımarıklığını çabuk kabullenmiş, sırnaşık, patırtıcı, iyilikten ziyade arsızlık simgeleyen gülüşü olan sinsi, dedikoducu bir adamdı. Sipariş almak değil, dairelerin içinde olup bitenleri, gelen gidenleri kontrol etmek niyetiyle kapıları çaldığı çok aşikârdı. Yazar, ona her kapı açışında sinirleri tepesine çıkardı.

İşte, "iyi adam anılınca gelir." sözünü doğrularcasına zil çaldı. Daha kimseyle karşılaşmadan, bu ses bile onun tüylerini diken diken etmeye yetmişti. Ama uzaklardaki çocuklarından bir haber veya yazdığı yazılardan biri için çek gelmiş olabilir heyecanı ile her defasında da kapıyı açardı. Gözlüklerini masaya bırakıp, perdeleri karartılmış salondan antreye geçti.

"Kim o?"

Gülerek konuştuğu belli sırnaşık bir ses cevapladı:

"Benim, Muhlis Bey."

Öyle ya, ismini vermesine gerek yoktu . Bu arsız sırtışlı ses ancak bir kişiden çıkardı. O da Şerafettin'di. Bir an için onu kapı arkasından savuşturmayı düşündü. Diğer, tanınmamış olduğu endişesine kapılmış olmalıydı. Üsteledi:

"Benim, ben Şerafettin."

O anda kapı aralanmıştı.

Bedbin ve donuk yüzle bakan Muhlis Bey'in karşısında iri yarı, kırmızı yüzlü, dudakları bıyıklarının iki ucuna kadar yayılmış Şerafettin duruyordu. Gülerek devam etti:

"Ama siz bana kısaca Şer de diyebilirsiniz."

Arkasından, elindeki fileyi dizlerine vurarak bir kahkaha patlattı. Muhlis Bey içinden bir "Suphanallah." çekti. "İtilmiş ile Kakılmış" parodisinin meraklı örneği karşısında duruyordu ve Muhlis Bey'in saçları diken diken olmuştu. Bu adamın laubali, arsız haline tahammül edemiyordu. Yazısının orta yerinde masasından kaldırılmış olması zaten kâfi derece rahatsız ediciydi. Bir de şimdi bu çıkmıştı. Kapıcıyı biraz saygılı olmaya davet etmek istedi:

"Oğlum, niye Şer diyeyim ki? Adın Şerafettin ise Şerafettin dedirt kendine. Ne aleme bu kısaltma şimdi?"

Diğeri, bir elini kapının pervazına dayarken, kaşınan burnunun kanatlarını fare gibi aşağı yukarıya oynattı. Sonra yine güldü.

"De ya Muhlis Bey amca, desen ne olur. Hep beraber güleriz."

"Hayda!" dedi içinden Muhlis Bey, bugün çekecekleri farklıdı kapıcısından.

"Sen bana Muhlis Bey de yeter, ben senin amcan falan değilim. Ben de sana Şerafettin diyeceğim, tamam mı?"

"Şer desen ne olur. Hem daha da kısa ve güzel değil mi?"

"Oğlum, sen şer'in anlamını biliyor musun? Anan baban güzel güzel isim koymuş sana. Ne diye şer olmak istersin?"

Bir yandan da içinden düşünüyordu. Aslında adam şer haberin ta kendisiydi. Belki de bunun farkında olduğu için ismini kısaltmak istiyordu. Gün olmuyordu ki, dairelerden birinde yaşanan bir dramı, bir kavgayı, iflâs hikâyesini, cürmümeşhut öyküsünü kapı kapı dolaşp diğerlerine anlatmasındı. Bir çoğu da basit bir meraklının hayâli dedikodusundan başka bir şey değildi bu sözde haberlerin. Muhlis Bey, en çok da bu adamı kapılarında dakikalarla tutup,

bütün anlattıklarını can kulağı ile hatta sorular sorarak dinleyen komşularına şaşıyordu.

Muhlis Bey'in bütün bunlar kafasından yıldırım hızıyla geçerken, Şerafettin gözlerini bir bukalemenunki kadar hızla döndürerek, aralık kapıdan evin içini gözlüyordu.

"Evet, ne istiyordun?"

"Ben ne isteyeceğim Muhlis Bey amca? Kızma ama sen bana Şerafettin de istersen, ben sana Muhlis Bey amca diyeceğim. Çünkü amca gibisin bana."

"Allah Allah, " dedi, Muhlis Bey. Bu adama hiç öyle amcalık falan göstermiş değildi. Nereden icap ediyordu şimdi bu akrabalık yakınlığı. Düpedüz sırnaşıklık yapıyordu herif.

"... Ben ne isteyeceğim? Senin bir isteğin var mı, onu sormaya gelmiştim."

"Daha bir saat evvel geldin ya."

"Olsun. O zaman bir şey istememiştin. Belki geçen zaman içinde bir gelenin falan olmuştur. Hani bakkaldan, pastaneden bir şey istersin falan diye düşündüm."

"Çok düşüncelisin de, ben seni arayınca bulamıyorum ama."

"Eh, kaç daire var Muhlis amca..."

Artık Bey de kalkmıştı, Akrabalık bağları her saniye güçleniyor gibiydi.

"... hepsine iki üç kere kapı çalsam, odamda pek kalamıyorum tabi."

"Peki, peki, sağ ol. Benim bir arzum yok. Teşekkür ederim."

Adamın gitmeye niyeti yoktu.

"Niye her seferinde teşekkür ediyorsun ki Muhlis abi?..."

Hayda! Şimdi de Muhlis abi olmuştu. Saçlarının köklerinden çıkmak üzere karıncalandığını hissediyordu. Kaşları çatıldı. Ama diğeri daha konuşuyordu:

"...Zaten görevimizi yapıyoruz. Bu iş için maaş almıyor muyuz yani? Alıyoruz değil mi? Ee, öyleyse ne gerek var her defasında teşekkür etmeye?"

"Oğlum..."

Derken kendine sinirlendi. Amcalı, oğullu pek bir haşır neşir olmuşlardı aniden. Cümlesini tamamladı:

"... maaş da alsan, ben teşekkür ederim. Bu medeniyettir. Medeni insanlar birbirlerine teşekkür ederler."

Bir yandan da “Ben kiminle konuşuyorum ki?” diye düşündü. Ancak bunu farkında olmadan yüksek sesle söylemiş olmalıydı. Şerafettin'den kakhaha ile bir cevap duyuldu:

“Oğlunla konuşuyorsun, Muhlis baba, oğlunla.”

Yazar, bir an için kendini kapana kısılmış gibi hissetti. Kendi evinin kapısında ve istediği an içeri girip kapısını kapatamıyordu. Bu sırnaşık adam onu esir almış, kapı ağzında Muhlis Bey'den, babalığa kadar getirmişti yakınlıklarını. Konuşma biraz daha uzarsa saldırganlaşabileceğini hissetti. Daha fazla muhatap olmadan kapıyı kapadı. Bir müddet, sırtı sokak kapısına dayalı, derin derin nefes aldı. Bu adam bütün sinir sistemini, kalp atışlarını, tansiyonunu, gözlerinin görüş kabiliyetini bile bozuyordu. Ürkerek gözetleme deliğinden apartmanın sahanlığını gözledi. Şerafettin her an için karşısında bitebilir gibi geliyordu. Ama, Şer şimdi karşı dairenin kapısında yeni avını beklemekteydi.

Mutfaktan bir bardak su alıp çalışma odasına yöneldi. Masasına oturup Boğaz'ın mavi sakinliğini izledi. On dakika kadar sonra ancak kendine gelebilmişti. Birden, sinirle kapıcısına hiç bir sipariş vermemekte direnirken, akşama evde ağza atılacak bir lokma kalmadığını unutmuş olduğunu fark etti. Derhal çıkıp bir şeyler almalıydı. İşte yine tansiyonu yükseliyordu, hissediyordu. Alnının iki yanında damarları şişiyor, kalbi neredeyse o damarların içinde atarmış gibi morarıp kızarıyorlardı. Kulakları uğuldamaya başlamıştı. Tansiyon hapından bir tane alıp paltosunu, şapkasını giydi.

Apartmanın altıncı katındaydı. Dış dünya ile bu fobisi başlamadan evvel, aşağıya inmek için hiç asansör kullanmazdı. Ama artık beceremiyordu. Kapıların önünde üst üste yığılmış plâstik terlikler, galoşlar, mesler, çizmeler, odun, çıra öbekleri, çöp kovaları arasından altı katı inene kadar sinirden kalbi duracak gibi oluyordu. Medeniyet denen bir şey vardı. İnsan hiç evinin eşyasını, malını kapı dışına ortalara bırakır mıydı? Bu ne biçim adetti? Asansörü beklemeye koyuldu. Diğer katlardan birinde kapısını açık tutuyor olmalıydılar, asansörde hiç bir hareket yoktu. O arada ışık sönmüştü. El yordamı ile otomatı bulmak üzere duvara doğru ilerlerken sert bir cismin karnına doğru battığını acıyla hissetti. Işık yandığı anda doğal gaz borusuna kelepçelenmiş bir bisikletin varlığını keşfetti.

“Tanrım! Hiç medeniyet kalmadı bu insanlarda. Olur mu hiç, olur mu?”

Karnını ovuştururken asansörün ışığının söndüğünü fark etti. Demek aşağı kattaki kapı ağzı sohbeti bitmişti. Bunun sebebinin Şer olduğundan emindi. Dedikodusu bitene kadar asansörü bekletmişti muhakkak. Bindğinde asansörde yalnızdı. Kabin, beşinci katta durdu. Sadece simalarını tanıdığı iki tombul komşu kadın, içleri börekli iki tepsi kucaklarında, itiş kakış bindiler. Birinin saçları onlarla minik bigudi ile sarılmış, üzerine bir eşarp geçirilmişti. Muhlis Bey, kadının ayakta boynuna kadar olan mesafesi ile başının üzerinde yükselen hotoza bakarken gözlerini kırıştırdı. Asansörün dibinde köşeye sıkışıp kalmıştı. Kadınların gelişmiş göğüs ve basen ölçüleri ile iki kocaman fırın tepsisi arasında adeta yok olmuş gibiydi. Yeni binenler sekizinci kata bastılar. Muhlis Bey'den itiraz yükseldi:

"Aman efendim. Rica edeceğim. Ben daha önce aşağıya inmek üzere basmıştım. Lütfen!"

"Canım ne olacak. Biz daha yakınız. Şunun şurasında iki kat çıkacağız. Siz sonra istediğiniz kata inersiniz."

Didişecek hali yoktu. Asansör zaten yolunu almıştı. Sekizinci katın yolcuları inince Muhlis Bey derin bir nefes aldı ve can havliyle zemin katının düşmesine basarken söylendi:

"Medeniyet görmemişler, ne olacak. Mahalleli şeyler."

Bir kaç saniye içinde yine altıncı katta durdu. Galiba evinden pek uzaklaşamayacaktı bugün. Gerginlikle bekledi. Gelen giden olmadı. Tekrar zemine bastı. Aman çok şükür, durmadan iniyorlardı. Beşinci kat, dördüncü, üçüncü ne güzel sonuca yaklaşmaktaydı ki, ikinci katta durdu asansör. Kapı açıldığı an Muhlis Bey avaz avaz bağırmak üzereydi. Şer, karşısında duruyordu sırtarak.

"Ooo baba! Merhaba! Nereye gidiyorsun?"

"Bineceksen bin, ben zemine iniyorum."

"Yok yok, sen in. Ben yukarı çıkacağım."

Yaşlı yazar daha fazla beklemeden zemin katın düşmesini yumruklamaya başladı. Kapı kapanınca Şer kâbusu bitti. Az sonra kendisini açık havaya atmıştı. Paltosunun yakalarını kaldırıp, adeta kendi içine büzülürcesine küçülerek, yolun sağından aşağıya doğru inmeye başladı. Gözlerini mümkün olduğunca parke taşlarda tutmaya çalışıyordu. Bu gürültülü, sarsalak kalabalığın içinde, bastığı yeri seyrederek yürümek daha evlâ geliyordu. Ayrıca çukur ve tümsekleri de yakın takibe alabiliyordu. Şu markete kadar bir varsa, bu işkencenin yarısı bitmiş olacaktı. Sonra diğer yarısı ve en

Bugün ellerinin alabildiği kadar ihtiyaçlarını yüklenirse, en az bir haftayı hiç kimseyle yüz yüze gelmeden geçirebilirdi. O mutlu bir haftayı düşününce gülümsemeden edemedi. Hayâli bile onu mesut etmeye yetmişti ki, tebessümü dudaklarında kaldı. Birden yüksek bir et duvarına çarptığını hissetti. Başını kaldırdı. Karşısında, Allah'ın bu soğuşunda ceketlerinin kollarını dirseklerine kadar sıyırmış, düğmeleri açık gömleklerinin içinden boyunlarında altın zincirler görünen üç genç adam duruyordu. Dudakları arasına sıkıştırdıkları sigaralarını düşürmeden söylenmeye başladılar:

“Çüşş bel!”

“Hoop dedik, babalık.”

“Ulan kör müsün lan?”

Bir an için üçünün kafalarını birbirlerine vurdurup, ceketlerinin içine sokmak geldi içinden. Üç bıçkın, kol kola girmiş öyle yürüyorlardı ve karşılarından gelen olması onları ilgilendirmiyordu.

“Ayıp, ayıp!” dedi.

Bıçkınlardan ortadaki, arkadaşlarının kollarından çıkmadan, sigarasını dişleri arasında ezerek konuştu:

“Söyle bakalım babalık, neden karşıya bakmadan yürüyorsun ha?”

Muhlis Bey kendisini hiç tanımadığı, kimsesi olmadığı bir yabancı dünyada nefessiz bırakılıyor gibi hissediyordu. Evde aldığı ilaç fayda etmemişti. Tansiyonunun damarlarını patlatacak olmasından korkuyordu. Neredeyse ağlayacaktı. Sesi titriyordu. Bağırmaya başladı:

“Neden mi? Neden ha? Nedenmiş...”

Tarih araştırmacılığını, yazarlığını, yaşını, eski İstanbulluluğunu, paşa dedesini falan unutmuştu. Bıçkınlara ceketlerini, gömleklerini avuçlayıp, çekeleyip bağırıyordu:

“... Nedenmiş... Neden bakmıyorum biliyor musun? Sizler gibi medeniyetsizleri görmeyeyim diye bakmıyorum. Sizlerin suratını görmektense takılıp düşmeye, çarpmaya razıyım. Ama o zaman bile rahat bırakmıyorsunuz insanı. Hiç mi medeniyet yok sizde. Caddede böyle mi yürünür? Medeni insanlar böyle mi konuşur?”

Bıçkınlara, yaşlı adamın çılgın olduğundan korkmuşlardı. Onun çekelemelerinden sıyrılıp, argo bir kaç kelime ağızlarında, yine kol kola yollarına devam ettiler. Muhlis Bey, yaşadığı sinirden nefes nefese kalmıştı.

“Tanrım!” dedi, “Nereden türedi bu medeniyetsiz, arsız herifler? Nereden çıktı bunlar? Dünyanın neresinden buralara savruldu?”

Sonra, dükkânlardan, gelip geçenlerden birden utandı. Hiç ona yakışacak şey miydi demin yaptıkları? Öyle sokak ortalarında ulu orta, kuduz köpekler gibi insanlara saldırıp bağarmaklar falan. Hiç onun tarzı iş değildi bu. Hayatta kimseye sesini yükselttiğini hatırlamıyordu. Neler oluyordu böyle? Yok, yok, kuvvetli olmalıydı. Öyle üç beş medeniyetsize bakıp da huyunu suyunu, ahlâkını kaybetmeyecekti. Bundan sonra değil üç, onüç kişi çarpsa, sesini çıkarmayıp yoluna devam edecekti. Bu kararlılık içinde markete doğru yürümeye başladı. Hava mı soğumuştur, yoksa sinirden mi üşüyordu bilemedi ama içi titriyordu. Omuzlarını büzüp, ellerini paltosunun ceplerine yerleştirdi. Kaldırımın en dibinden, saçakların altından, birilerine değecek olmanın korkusu içinde vücudunu bir sağa, bir sola çevirerek, muhtemel temaslardan kaçınarak markete geldi. Daha kapıdan gördükleri moralini bozdu. İçerisi ana baba günüydü. Bütün gün çuvala mı girmişti, herkes şimdi alış veriş yapıyordu Allah aşkına? Yoksa onu çıldırtmak için tüm bu insanlar bir anlaşma mı yapmışlardı? Döner kapıdan içeri girerken yüksek sesle söylendi:

“Ne bu kalabalık!”

Girişteki tezgâha portakalları yerleştiren genç çırak soruyu kendisine almıştı. Cevapladı:

“İş dönüşü saati beybaba. Her gün bu saatte böyle olur.”

Bugün, ikinci kez tanımadığı birinin babası olarak anılıyordu. Ama hayır, sinirlenmeyecekti. İhtiyaçlarını alıp bir an önce bu cehennemden çıkacak, yüz metrelik sırat köprüsünü aştıktan sonra kendi küçük cennetine dönecekti. Az kalmıştı.

Bir servis arabası alıp reyonlarda dolaşmaya başladı. Stadyum gibi markette insanlar neredeyse üst üste dolaşıyordu. Ya o bakkaldan alış veriş yapılan devirlerde bunca insan neredeydiler? Bu kadar mı çoğalmışlardı? Müşterisi en az olan bölümlerden alış veriş yapmaya başladı. Tabii böyle bir seçimle, esas ihtiyacı olan şeylere ulaşamadığı da oluyordu. “Ziyan yok.” diye düşündü. Bir hafta beyaz peynir, zeytin yemesem de olur. Et reyonuna da yaklaşılr gibi değildi. Sanki mübarek bedava dağıtılıyor gibi, kadınlı erkekli kuyruk, dondurulmuş gıdalara kadar uzanıyordu. Ama işte orada bir rahatlama vardı. Tamam, bu hafta dondurulmuşlarla idare edecekti. Bir iki cins sebze ve kızartmalık patatesi arabasına yerleştirirken, kimseye dokunmadan, ezilmeden bir şeyler alabilmekten memnundu. Yumurta ve süte de nispeten patırtısız yetişebildi. Unlu mamullerin olduğu köşeye doğru ilerlerken birden yolu bir başka kuyrukla kesildi. Şaşkınlıkla bakındı. Kimse

bu kuyrukta beklemekteydiler. Geri dönüp aksi yönde ilerlemek istedi ama arkadan gelenler koridoru doldurmuşlardı bile. Basan sıcak bir sıkıntı ile paltosunun yakalarını indirdi. Düşmelerini açtı.

“Allah Allah!” dedi yüksek sesle, merakına cevap arayarak:

“Nedir yolun ortasında bu kuyruk Allah aşkına?”

Arkasında sıraya girmiş tombul kadın, permalı saçlarını düzeltirken gülümsedi:

“Bir şeyler dağıtıyorlarmış.”

“Ne dağıtıyorlarmış acaba efendim?”

Kadın güldü.

“Vallahi bilmem. Ama bedava dağıtıyorlarmış.”

“Aman efendim. Kim kime bedava ne dağıtır bu zamanda?”

“Vallahi onu bilmem. Ama öyle dediler.”

Muhlis Bey’in önündeki genç adam geri dönerek onların meraklarını giderdi:

“Kahve veriyorlar. Yeni bir marka kahvenin tanıtımı yapılıyor. Birer bardak ikram ediyorlar.”

Muhlis Bey’i afakanlar basmıştı.

“Aman efendim.” dedi, “Bunca insanın evinde bir fincanlık kahvesi yok mu da bu kuyrukta bekliyorlar.”

Genç, laubali bir tavırla güldü.

“Gırgırına amca, gırgırına. Eğlence oluyor işte.”

“Aman oğlum, böyle eğlence mi olur. Azap bu azap.”

Bir yandan da arabasını ileri geri iteleyip sıkıştığı bu kuyruk cenderesinden kurtulmaya bakıyordu. Ama olacak gibi değildi. Tam yolun ortasında, bedava kahveyi bekleyen kalabalığın arasında sıkışmıştı. Gençten medet umarak mırıldandı:

“Pardon, acaba yardım edebilir miydiniz, şuradan çıkayım.”

“Neden çıkıyorsun amca? İç sıcak sıcak bir kahve öyle gidersin işte.”

“Yok yok, ben çıkmak istiyorum. Lütfen biraz yardım edebilir misiniz ileriye doğru bir yer açıp gideyim.”

Delikanlı kendi önündeki bir kaç kişiye Muhlis Bey’i gösterip durumu izah etti. Onlar da rafın dibine doğru çekildiler. Muhlis Bey bir kaç metre rahat ilerledi. Ama birden isyankâr sesler ve avazlarla sersemledi. “Ne oluyor?” diye bakındığında, kadınlı erkekli kalabalığın kendisine bağırmakta olduğunu anladı.

“Hoop! Sıra var sıra!”

“Ayıp! Ayıp! Saçının renginden utan!”

“Terbiyesiz ne olacak? Bizim canımız yok mu burada bekliyoruz.”

“Hey baba! Sana söylüyoruz yav! Duymuyon mu?”

“Hadi en arkaya!”

“Ule, harif moruk moruk amme ahıllı ha. Çaktırmadan giderem dey.”

Muhlis Bey, alnı, gerdanı ter içinde uğradığı hakaretlerden alınmış, gücenmiş, kızgın, ne diyeceğini, kime ne dert anlatacağını bilememekten çaresiz, göz pınarlarına dolan yaşları paltosunun koluyla sildi. Siyah taytlı, İzlanda sarısı saçlı, ağzı sakızlı genç kadın da diğerlerine katılmıştı:

“Vallahi ayıp. Bir bardak bedava kahve için hak yiyor koca adam. Çık çık çık çık...”

Muhlis Bey artık marketi aynı gözle görmüyordu. Dişili, erkekli cehennem zebanileri, saçları kabarmış, dişlerini çıkarmış, onu, kendi kaba ruhlarını taşıyan bedenleri ile mısır, bamya, mantar, fasulye konserveleri arasında ezmeye çalışıyorlardı. Halüsinasyon mu görüyordu. Yok yok, görüntüler gerçektir. Aniden arabasını ileri doğru savurup bağırmaya başladı:

“Yeter! Yeter! Ben buradan çıkmak istiyorum!”

Elleri kulaklarında koşar adımlarla kuyruğun arka tarafına doğru gerisin geriye koşmaya başladı. Kulağına uzaktan uzağa sesler geliyordu:

“Nihayet anladığı ayıbını.”

“Yaa... Bir fincan kahve için...”

Muhlis Bey kuyruğun sonuna, nefes alınacak boşluğa yetişmişti nihayet. Dönüp, eliyle “Yazıklar olsun” dercesine bir işaret yaptı.

“Biraz medeniyet! Biraz medeniyet! Allah sizi bildiği gibi yapsın!”

Kulaklarına inanamıyordu. O munis adam, beddualara da başlamıştı. Temizlik malzemelerinin olduğu boş köşeye sığınıp bir iki dakika kendine gelmeyi bekledi. Yarım saat boyunca derlediği malzemeleri de arabasında kuyruğun arasında bir yerde kalmıştı. Yeniden alış veriş yapacak dermanı yoktu artık.

“Ne yapalım.” dedi, “Bir kaç ekmek alırsam, evdekilerle idare ederim.”

Kendini toparlamaya çalıştı. Neyse, artık yüz yüze muhatap olacağı bir tek kişi kalmıştı. Unlu mamuller departmanındaki adam. Ondan sonra buradan kurtulacak, evinin o mutlu sakinliğine koşarak gidecekti.

Akşam saati için taze çıkmış çeşit çeşit ekmek, simit ve pidenin sıralandığı bankın önünde durdu. Açlığını hatırlatan, burun kanatlarını dolduran güzel sıcak aromayı içine çekti. Taze ekmek kokusunun verdiği keyfin bir gıdımını şu insan sürüsünden alamaması ne garipti. Görüntüsü dikkat çekmiş olmalıydı. Tezgâhtar sordu:

“İyi misin amca?”

Artık amca, beybaba, baba... bunlardan hiç birine kızamıyordu. Laubalilik sınırsızdı. Yutkunarak konuştu:

“Evet, evet... İyiyim.”

“Pek öyle görünmüyorsun da.”

“Merak etme, iyiyim.”

Evden çıkışından beri rastlaştığı bunca kaba, arsız insandan sonra, ekmekçinin kendisiyle bu kadar yakından ilgilenmesinden son derece mütehassıs olmuştu. Öyle ki, neredeyse ağlayacaktı. Gülümseyerek konuştu:

“Bana beybaba da diyebilirsin.”

Fırcı güldü.

“Peki beybaba. Ne istiyorsun?”

Akşamın karanlığı çöktüğü saatlerde nihayet insan bir insan bulduğunu hissetmenin huzuru ile Muhlis Bey’in keyfi yerine gelmişti. Ona gülümseyerek baktı. Sesi, eski benliğini bulmuştu.

“Şu tuzsuz ekmeklerden iki tane rica edeceğim evlâdım, lütfen.”

Tamam beybaba, tamam. Ne yalvarıyorsun ki? Paranı bastırdın mı alırsın kaç tane istersen.”

Muhlis Bey yine şaşkınlığa düşmüş ve hayâl kırıklığına uğramış bakışlarla konuştu:

“Pardon, anlayamadım.”

Fırcı bir yandan tuzsuz ekmekleri poşete koymaktaydı. Çok önemli bir şeyi izah ediyor tavrında cevapladı:

“Yani beybaba, bu ekmekler satılık değil mi? Ee, sen de parayı verip almıyor musun? Ee, daha üstüne ne diye yalvarıp duruyorsun?”

“Ve suphanallah!” diye mırıldandı Muhlis Bey, “Yalvarmıyorum ki evlâdım, nereden çıkardın şimdi? Neye yalvardım ki ben?”

“Yalvardın ya beybaba. Rica etmeler, lütfenler falan. Ne gerek var ki? Paranı bastırdın mı alırsın.”

Muhlis Bey bulduğunu zannettiği insanı da daha o an kaybettiğini anlamıştı. Diyecek fazla bir lâfı yoktu. Zaten hep aklında olanları söyledi:

“Medeniyet evlâdım, medeniyet. Medeni insanlar bir şey isterken rica ederler.”

Parasının üstünü cebine yerleştirirken, az evvel bedava kahve kuyruğunda bağırgan kadınlardan ikisi, unlu mamullerin önünde bitiverdiler.

“Bak,!” dedi biri, diğerinin kolunu çekiştirerek, “Bak, bir fincan kahve için sıranın önüne geçen adam değil mi bu?”

Diğeri hemen atıldı.

“Ayıp, Vallahi ayıp. Evde içecek bir fincan kahven de mi yok, insanların önüne geçtin sırada.”

Muhlis Bey, ölmemek veya öldürmemek için sırtını dönüp kapıya doğru yürürken fırıncının kahkahalar arasından sesi duyuldu:

“Hakikaten öyle mi yaptı? Vay be! Adam az önce medeniyet dersi veriyordu burada. Vay kerata, vay!”

Muhlis Bey en sonunda kerata da olduğunu duyarken döner kapının dışına adımını attı. İki tuzsuz ekmeğin poşeti elinde, saçakların altından, mümkün olduğunca mağazaların camına sürünürcesine, arkasından gelen, karşısından ilerleyen, birbirine omuz vurup ayaklarına basıp bir şey olmamışcasına yoluna devam eden onlarca, yüzlerce insanın arasından kendisini sıyrarak ilerledi. Nihayet apartmanının köşesindeki ışıklara gelmişti. Kırmızı yanmaktaydı. Diğer bekleyenlerin arasına katılmaktan korktu. Kepenklerini indirmiş bir dükkânın kuytusunda, yeşil ışığın yanmasını bekledi. Ne zaman ki en son yaya da yola adımını attı, o da saklandığı yerden fırladı. Aynı anda sol tarafından gelen acı bir fren sesi ile irkildi. Taksisini durduran şoför, camdan çıkardığı eli, kolu ile işaretler yaparak bağırdı:

“Çüşş! Tarlada mı dolaşıyorsun moruk! Sağına soluna baksana!”

Muhlis Bey, ışığın yeniden kırmızı yanacağı tehlikesini unutmuş, şaşkınlıktan yolun ortasında kalakalmıştı. Bu terbiyesiz adamın böyle hakaret etmeye ne hakkı, ne cüreti vardı? Artık dayanamıyordu. Bağırды, ışığı göstererek:

“Baksana! Baksana! Yeşil yanıyor. Bu benim geçme hakkım. Terbiyesiz adam!”

Aynı anda taksi şoförü arabadan fırladı:

“Sen kime terbiyesiz diyorsun moruk? Ulan seni bi ezecektim ki terbiyeyi o zaman görecektin.”

“Tanrım!” dedi Muhlis Bey, “Bu akşam üzeri gördüğüm bıçkınların ağabeyi olmalı. Muhakkak aynı aileden olmalılar.”

O anda arabalara “Geç” lâmbası yanmıştı. Arkadan gelen korna sesleri üzerine taksi şoförü, diğer yayalarla beraber yürümeyen Muhlis Bey’i cezalandırmaktan vaz geçmek zorunda kaldı. Küfürlerle arabasına ilerledi.

Muhlis Bey, yaşadıklarının şokunda ve ezikliğinde halen daha düşünmeye çalışıyordu:

Evet, evet... o üç bıçkının bu taksiciyle muhakkak bir akrabalığı vardı. Aynı ailedendiler. Peki ya o bedava kahve kuyruğundakiler? Ya o fırıncı? Bunların hepsi aynı ailedendiler. Bu muhakkaktı. Renkleri, şekilleri benzemese de aynı ailedendiler. Bu sokakların dünyası değişik insanlarla doluydu. Bir an evvel evine girmeliydi. Ama ya o alt katında oturan geniş memeli, geniş basenli, börek arsızı tepsili kadınlar? Ya Şer Şerafettin?

Bütün bu isimler, görüntüler kafasında yüzlerce dans eden korkunç cüceler gibi göz bebeklerinin önünde kâh beliriyor, kâh yer değiştiriyorlardı. Hiç şüphe yoktu, o kadınlarla Şer de bıçkınların ailesindendi. Evet... evet... bütün şehir bir büyük arsız ailenin fertlerini sokaklarında, apartmanlarında, marketlerinde büyütüyordu. Onlar her yerdeydiler. Hiç bir yerde yalnız kalmasına, medeniyeti koklamasına izin vermeyeceklerdi. Koşar adımlarla apartmana girdi. Zemin katındaki dairelerin kapılarının her an açılıp, yeni bir zebaniyi daha görecekt olmanın korkusu içinde asansörün düğmesine bastı. Sabırsızlık ve sinirle bir dizini titretirken, sağ elinin parmaklarını birbirine sürtüp duruyordu.

“Ah! asansör boş olsun, ne olur! Tanrım, ne olur. Artık bir insan daha görmeye tahammülüm kalmadı. Kalbim durabilir.”

Asansör durup kapısını açana kadar aynı heyecanı yaşadı. Telaşı boşa çıkmıştı. Bomboş kabine girip altıncı katın düğmesine bastı. Sırtını dayayıp, gözlerini kapadı. Şu an altıncı kat yazısından başka bir şey görmek istemiyordu. Hayret, iblisler onu rahat bırakma kararı almış olmalıydılar. Dairesinin kapısına geldiğinde halen daha kendisinden başka kimsenin nefesini duymamıştı. Hale girer girmez iskemleye çöktü. Bir iki derin nefes aldı. Sonra paltosunu çıkarıp mutfağa girdi. Ellerini yıkayıp tuzsuz ekmeklerden birini çıkardı. Buzdolabında biraz haşlanmış ıspanak ile yumurta vardı. Az sonra tepsiye yerleştirdiği ıspanaklı omleti, bir kadeh rakısı ve tuzsuz ekmeği ile çalışma odasındaki masaya yerleştirdi.

Işığı yakmadı bile. Yaşlı selvilerin arasından Boğaziçi ısıt ısıldı. Rakısından kocaman bir yudum aldı. Yutkunurken gözlerini kapadı. Mübarek, iksir gibi gelmişti. Karşı kıyının pırıldayan ışıklarını içine sindirdi. O, büyük bıçkınlar ailesinin parçası olmayacaktı. O, medeniyete aitti.

Masanın üzerindeki opalin lâmbayı yaktı. Üzerinde çalışmakta olduğu konunun baş sayfasına göz attı:

“Tarih Boyunca Türklerde Medeniyet.”

Akşamın sessizliğine derin, ızdıraplı bir iç çekişi yayıldı.

BEYAZ FİL

Davetiyede “Beyaz Fil Gecesi” yazıyor, dip notta da izahı yapılıyordu. “Beyaz Fil”, evinizde kullanmadığınız, ama işe yarar bir şeydi ve o gece herkes bir beyaz fil paket ederek o davete katılacaktı.

Bu davet, davetlilerin hepsinde ayrı düşünceler uyandırmıştı. Kocasının herşeyi biriktirmesinden yakınan bir hanıma müjde gibi gelmiş, “Aman Tanrım! hiç değilse iki parça çirkin şeyden kurtulacağım.” demişti. Bir başkası, bir gece evvel gelen çikolata kutusunun içini afiyetle sindirdikten sonra, dışından güzel bir “Beyaz fil” olacağına karar vermişti. Diğer bir evde, çocukların sınıf çayında çıkan borazanlardan paketleniyordu, “Beyaz fil” olarak.

Misafirler, ikişer, üçer, kollarında abartılmış fiyonklarla süslü paketlerle, gelmeğe başladılar. Gözü açıklardan biri, kanepenin üzerine yığılan kutuları kimseye görünmeden elliyor, sallıyor, içindekinin çıkaracağı sesi dinliyordu. Bir yandan da gülümseyerek, etrafından geçenleri idare ediyordu. Sonunda, oldukça okkalı bir paketi gözüne kestirdi.

Yemekten sonra, ev sahibesinin sepet içinde dolaştırdığı numaralar çekildi. Elinde sigarasını mı, kahvesini mi yoksa içkisini mi tutsun bilemeyen misafirler, bir de küçük kırmızı kartların derdine düştüler. Kimi de mahsus, “Ben daha numaramı çekmedim.” diyerek, güya kurnazlık ediyor ama çakal bakışlı arkadaşlarının, hışım dolu itirazlarına muhatap oluyordu.

Derken, oyunun başlama saati geldi. Hediye paketleri halının üzerine istif edilip, ev sahibesi de ortalarına bağdaş kurdu ve sıra ile numaraları okumaya başladı. Bir numara, istediği paketi

seçecekti. Sonra gelenler, ya ortadan bir hediye alacak veya bir evvelkinin hediyesini elinden kapacaklardı. Heyecan son haddini bulmuştu. Kol düğmeleri, çakmakları altın, kravatları, gömlekleri ipek, şık beyler, file siyah çoraplı, parmak ve kulakları pırıltılarla dolu, süslü hanımlar yere diz çökmüş, adeta yüz metre koşusuna çıkacakmışcasına, avuçları üzerinde abanarak ileriye eğilmişlerdi. Bütün gün, binleri, yüzbinleri deviren gözler, far ve rimel arasında kaybolmuş gözler, yerdeki yığın üzerinde bilyalar gibi çarpışan bakışlar döndürüyordu. Herkes: "Hangisini seçsem, ne çıkar acaba içinden?" hırsı ile sarılmıştı.

Ev sahibesi, yüksek sesle, sükûnet çağırısında bulunmak zorunda hissetti ve ilk numarayı seslendi:

"Biiirrrrr!"

Bir numara, emekleyerek kalabalığın arasındâ süründü ve ortaya geldi. Bütün hediyeler arasından istediğini seçebilme şansı olması ne güzeldi. Avuçlarını açarak, paket yığınları üzerinde dolaştırdı. "Haydi, hepsini al." deseler, çok memnun olacaktı ama seçmesi gerekiyordu. Sağ elinin parmaklarını, dişleri arasında ısırdı. Bu arada, dizlerinin üzerinde duran iri gövdesini de sıçratıyordu. Gruptan önce kahkahalar yükseldi, sonra bağrışmalar:

"Haydii, çok uzattın artık."

En yüksek sesle bağırان, siyah ipek elbiseli hanımın eteğinin yırtmacı, arkada oturan bir diğer hanımın ince topuğunun altında kalmış ve sökül-müş-tü. El çırparken zıpladıkça da, etek daha çok çekiliyor, güzelim ipek kumaş can çekişiyordu.

"Seç! Seç! Seç!..."

Bu tempo, artık, ortadaki hanımı mecbur bırakmıştı. Sarı parlak kağıda sarılı, çok şık bir paket seçti. Ne olur, fırsat verselerdi de, hepsini tek tek şöyle bir yoklayabilseydi. Ama rahat yoktu.

"Aç! Aç! Aç!..."

Ağır hareketlerle, düğümleri çözmeğe başladı. Kendisi de sonsuz bir merakta idi, ama sırf diğerlerini sinirlendirmek için ağır yapıyordu bu işi. Uzun zamandır burada yaşamakta olan bir ecnebi hanım, yarım yamalak Türkçe'si ile, konuşmalara katıldı:

"Eeeç canım eeç, hırşiy eeçik guzeldir."

Dedi ve dediğine pişman oldu. Kalabalıktan kopan kahkaha tufanı zavallıyı serseme çevirdi. Ne demişti de, bu kadar gülüyorlardı? Diğerleri ise, bu hanıma o günden sonra takacakları ismi düşünüyorlardı. Kocası, durumu idare etmeye çalıştı:

"Bizimki iyi Türkçe espri yapar ama, kendisi anlamaz."

Bu patırtı arasında hediye açılmıştı. Çıkan, manikür takımı idi. Hediye getiren her kim ise, takdir topladı.

"Aaaaaa!, oooooo!"

Bu nidalar arasında, iki numarayı elinde tutan harekete geçti. Gözü, manikür setindeydi. Ortadan nasılsa daha iyi bir şey çıkmazdı. Daha numarası okunmadan, bir şahin gibi, zavallı bir numaranın üzerine atıldı ve hediyesini elinden aldı. Sıralarını beklemekten ve bu arada dizlerini haliya sürtmekten başka işleri olmayan grup, sık sık, "Ooo!, aa!" sesleri çıkarmaya devam ediyordu. Bir numaranın hakkı elinden alındığı için yeni bir paket seçmesi gerekiyordu. İlerledi ve bu defa fazla düşünmeden, büyükçe bir parça seçti. Çabukça açtı. O ne? Pirinç, iki adet tavus kuşu çıkmıştı. Kalabalıktan alkış yükseldi. Yırtmaçlı hanım, eteğinin arka kısmını kurtarmış, üstündeki muhtelif deliklerin nasıl açıldığını anlamaya çalışıyordu. Yemekten evvel kutuları yoklayan bey, pusuya yatmışcasına yere uzanmış, kendisi için düşündüğü paketin, emin bir yerde olup olmadığını kontrol ediyor, üstü açıldıkça, fark ettirmeden diğer bir hediyeyle kapatıyordu. Sırasının gelmesine daha çok vardı. Allah vere de kimse seçmeseydi. Bir numaranın heyecanı yine çok uzun sürmedi. Tavuslar da, üç numara tarafından kapıldı. Neredeyse terk edecek orayı, o kadar sinirlenmişti. Söylenmeye başladı:

"Olur mu yahu? İnsaf!"

Ama, kim dinler? Oyun hızlanmış, dört numara, kuşları eline geçirmiş, beş numara da manikür takımını iki numaranın elinden alıyor. Bir numara ileri atılıyor, manikür setini geri alıyor. Sanki babalarından kalan tarlaları müdafaa edercesine, tavuslar ve manikür seti üzerinde mücadele ediyorlar.

Kravatlar çarpılmış, saç baş bir tarafta, hanımlardan biri ortaya gelip dönerken ayakkabısının tekini düşürmüş, gece bitene kadar da bulamayacak galiba. Parmağında kimbilir kaç milyonluk yüzüklü eli ile, tombulca bir hanım, tavus kuşu mücadelesinde zayıf olduğu fermuarından açık kalan yeri kapamaya çalışıyor ama olamıyor. Çünkü...

"Ah!... Yok!... Olamaz!"

Tavusları almaya geri geliyor, beş numara...

"Yok! Yok! Olamaz!"

Kuşlara iki eli sarılması lâzım. Eteğini bırakıyor... Payetlerle süslenmiş etek, aşağıya kayıyor. Korsesi pek şık, gözüküyor...

Bizim, gözü açıkta sıra, nihayet. Paketi uzun zamandır başarı ile saklanmış, şimdi açılmak üzere onu bekliyor.

“Haydii! Onbir numara, sıra sende!”

“Bilmez miyim? Bilmez miyim? Hoooooppppallla, hoop! Hoop!”

Ayağa fırlıyor açıkğöz. Arkadaşlarını ve paketleri, aynı yığınlarmış gibi itıştırerek, kocaman, ağır pakete elini atıyor. Şöyle bir tartıyor. Olur a, hani o kargaşada karışıp eder. Gerçi, gözü hep üzerinde idi ama... Muzaffer bir eda ile havaya kaldırıyor, seçtiği kümbeti. Yine sesler yükseliyor kalabalıktan:

“Ooooo! Oooo!”

“Nasıl buldun en ağırını? Amma şanslı adamsın ha. Aç! Aç! Aç!”

Açıkğözün fazla uğraşmasına gerek yok. Tartıla tartıla, kağıt paket zaten incelmış, neredeyse elde kaliveriyor. Grup yine start vaziyetinde, eğilmiş bekliyor.

“O ne? Aman Tanrım!”

Paketin içindekini ilk görenlerden sesler gelmeye başlıyor. Biraz evvel, muzaffer komutan edası ile havaya kalkan eller, şimdi “Beyaz fili”ni tutuyor. Beş kilogramdan fazla ağırlıkta, ortası çukur, mavi dese mavi değil, siyah dese siyah değil, şekilsiz, ne olduğu belirsiz, seramik bir şey. Tam kelimesi ile, “Bir şey”. Çünkü, ne olduğu belli değil.

Kahkahalar sıralanıyor. Hanımlardan biri, bağışmaktan tizleşmiş bir sesle konuşuyor:

“Şekerim, sanatçısı kim bilmem ama, her kimse sanatı katletmiş, onu görüyorum.”

Gülmekten içkisi boğazında kalan fingirdek sarışın hanım, boğulmayı göze almış, konuşuyor. Sesi hırıltılı, çatırtılı çıkıyor:

“Ayol, bu....olsa, olsa.... mavi filin kulağı olur... nedir bu Allah aşkına? Kim getirdi bunu?”

Gülüşmeler sürüyor...

Hediyesi elinde, ayakta kala kalmış fıldır gözlü bey, kıpkırmızı, yerine oturamıyor. Bıraksalar peşini, elindekini atacak, kaybolacak ortadan. Tam yana yana kayarken, patlak fermuarlı hanım sesleniyor:

“Sen onu bana ver şekerim, ernidiskalim tutunca, oturak diye kullanırım.”

Artık, iyi bir eğlencelik bulduğundan emin olan grubu susturmak imkânsız. Açıkğöz, elinde “Beyaz fil”i, gücü yetse dişlerini geçirip çitir çitir yiyecek sinirinden. Boş fiyonkların, süslü kağıtların arasında, göz ucuyla, daha küçük paketlerden çıkmış olan tavusları, viskiyi, çakmağı tutan arkadaşlarına bakarken, bütün geceye küsmüş gibi...

SAHTE KRAL İLE HAKİKİ FASULYE

Keyfine diyecek yoktu. Nihayet tek başına krallığını ilan etmiş, önünde, arkasında, yanı başında, kendisine engel olabileceğini tahmin ettiği her kim varsa uzaklaştırmıştı. Hem de bu işi öylesine suçlamalarla, hakaretlerle yapmıştı ki zavallılar itiraz etmeye uğraşmak bir yana, daha fazla rencide olmamak için yolundan çekilmişlerdi. Şimdi koca bir imparatorluk ona kalmıştı. Zaten son bir kaç senedir müthiş Bizans oyunları ile öncelikle kendisine el uzatıp destek olanları yoluna koymuştu. Geçmişini iyi bilen, hatırlayanlara ve de varlığı minnet borcunu hatırlatacak olanlara özellikle düşmanlığı vardı. İmparatorluğun kurucusu büyük kral tarafından veliahtlığı işaret edilmemiş olmamasından duyduğu öfke küçük yaşlardan beri beynini kurcalamaktaydı. İçindeki bu hırs, tahtı her ne yoldan olursa olsun elde etmeyi mübah kılmıştı kafasınca.

Kibirli, alaycı, kendini beğenmişti. Karşısındakini ezmeyi, özellikle, hakaretle aşağılamayı büyük keyifle yapardı. Moral değerleri itibarı ile sağlam değildi. İnandığı ve savundukları çok kısa süre içinde yer ve şekil değiştirirdi. Ama Allah şahitti ki, inandığını da, bir kaç ay süre için bile olsa, etrafını kırıp dökene kadar savunurdu. Sonra birden ne olursa olur, yeni okuduğu bir kitap, ya da sohbet ettiği bir saray filozofunun etkisinde aniden bir başka düşüncenin silahtarı kesilirdi. Gürültülü konuşur, istintak eden sorular sorar ama bunlardan aslında cevap beklemezdi. Zira, kendisinin düşündüğünün dışında kimse bir şey bilemezdi. Hiç kimse, dinlenmeye değmezdi. Sorular ancak, onu tanıyanı aşağılamak, tanımayanı ise şapşallaştırmak içindi.

Bunlar, meziyetleri içinde nispeten en iyi olanlarıydı. Tarihin görmüş olduğu bir çok diğer kötü kraldan bir farkı ise, eğlenceye çok düşkün olmamasıydı. Kalabalıkları pek sevmezdi. Çünkü o zaman onca insanı sözcükleri ile sersemletip, herkese birden hakaret etmesine imkân olmazdı. Onun için sarayında verdiği davetler de, gittikleri de nispeten kendisini kral olarak tanıtabileceği eğlencelerdi.

Bu kralın, bir çok diğerinden bir farkı da, kadınlara yaklaşımıydı. Zampara olduğu söylenemezdi. Bu aslında kadınlara nasıl yaklaşacağını bilemediğindendi. Bütün kendini beğenmişliğine rağmen, karşı cinse yaklaşırken ret edilebileceği endişesi ile tutuk ve sinirli olurdu. Bu, rahatsızlığını sadece rahatlığı farklı kadınlarla çözerdi. Onun alaylarını, hakaretlerini, sarkazmını, lezzetli menbağ suyu gibi içebilecek kadınlar biçilmiş kaftandı. Bu yüzden, delikanlılığında evlenmesi için kendisine işaret edilen iyi, eski aile kızlarını, sade, genç kız kıyafetlerinden ötürü muhtelif ülkelerin köylülerine benzeten alayları ile karşılaşmıştı. Onlara söyleyip, mutluluk verebileceği kelimelerde çok zorlanacağı abesti.

Ancak bağlı olduğu kadına da bağlanır, gözü dışarlarda olmazdı. Beraberindeki kadın, onun alaylı sohbetlerini, aşağılamalarını, başkalarının yanında küçük düşürmesini aynı alaycılıkla ve güler yüzle kabul edip geçiştirdiği müddetçe balayı yaşanırdı.

Bu, belki de çok genç talebelik yıllarında yaşadığı ilk büyük aşkının, onu devamlı kadın sevgilileri ile aldatan bir lezbiyen olmasından kaynaklanıyordu. Sanki, hem kadınlardan, hem de böylesine bir ilişkide tutku yaşadığından dolayı kendisinden intikam alır gibiydi.

Arada hayatına sayısı bir ikiyi geçmeyecek tamam kadınlar da girmiş, ama onları da yarım hale getirdikten sonra beğenmez olmuştu. Hasılı bu kral, o veya bu şekilde ülkenin en kolay insan tüketen kralı olmak ünvanına sahipti. Yerini zorla elde ettiğinden dolayı da, halk arasında "Sahte Kral" fısıltıları ile anılıyordu.

Sahte kralın, sarayındaki egemenliğin keyfini sürdüğü şu devirde, maalesef gönül kafesi boştu. En son, saraya oyun sahnelemeye gelen bir antik tiyatro grubundan seçtiği aktristi, yelkenlisi ile denize çıkardığında midesi bulandığı için kıyıya bırakmakla kalmamış, hakaretlerle de ilişkilerinin bittiğini bildirmişti.

Şimdi yeni bir yolculuk vardı ufukta. Komşu denizlerin ülkelerinden onlarca zarif yelkenli, denizciliklerini göstermek üzere

yarışacaklardı. Sahte kral, kendi ülkesinin takımının başında olmakta ısrarlıydı. İhtiyarlar meclisinde buna itiraz edenler vardı sarayda. İmparatorluğun öylesine önemli işleri vardı ki, içte ve dışta, kralın yarışlara gideceğine bunları takip etmesi daha evla olmaz mıydı? Ama hiç de önemsemiyordu diğer işleri sahte kral. Mühim olan ülkenin tanıtımıydı. Şayet bu yarışta derece alırlar da, o, tayfalarının başında şölen ve tören yerine şanla şerefle ilerlerse, bundan iyi iş ilişkisi mi olurdu ki? Kendisini, pelerini omuzlarında uçuşurken, başında tacı ile ödülünü aldığı hayâli sahneyi öyle bir tasvir etti ki, sarayın ihtiyar heyeti gerçekten etkilendi. Her ne hikmetse, ülkeyi tanıtım için seçilen masraf kapılarının hepsi, krallarının şahsi zevklerine açılıyordu. Ülke, adeta sahte kralın oyun sahası olmuştu. Ama, olumsuz verecekleri bir karar, sadece toplantı esnasındaki negatif kelimelerden ibaret kalırdı. Esas karar, yalnız ve yalnızca sahte kralın son sözüydü her zaman. İhtiyar heyeti üyeleri, aldıkları maaş, saraydaki itibarları ve hazineden ödenen seyahat masrafları adına, fazla bir ukalâlık yapmamayı öğrenmişlerdi. Sahte kral derhal vekilharcına, hiç bir masraftan kaçınmamasını emrini vererek hazırlıkları başlattı.

Vekilharç, tam sahte kralına göre bir tipti. Dalkavukluğu, şantajla öyle güzel bir arada kullanabilirdi ki, onun kraldan daha da zeki olduğuna dair arada bir dedikodular dolaşırdı sarayın koridorlarında. Ama o, sadece ve sadece kral ile baş başa iken akıllı olduğunu ortaya koyardı. Başkalarının yanında ise, kralını memnun edecek en riyakâr, itaatkâr ve emir kulu pozuna bürünürdü. Bir ipi beraber sallayan iki cambaz gibiydiler. Masraf yapılacağı zaman, vekilharcın özellikle gözleri parlardı. Zira her yeni masraf, onun kendi küçük hazinesini de biraz daha şişirirdi. Buradan bir iki kişiye daha pay vermesi gerekse de, önemsemezdi. Bu, işin parçasıydı. Şunun şurasında birbirinin sırtını kaşıyacak kaç kişi vardı ki?

Vekilharç, kralın tüm özel masraflarını, alış verişlerini, siparişlerini ve bunların ulaşacağı kişilerin ve kuruluşların telefon ve not defterlerini tutardı. Sahte kral, kral olduğundan bu yana hazinenin anahtarını ve muhasebe defterini kendi saklardı ama özellikle rüşvetleri kasaya koymak veya çıkarmak konusunda ileriye dönük direkt sorumluluk almamak için dalkavuşunu kullanmayı tercih ediyordu. Riyakâr vekilharç, bunu seve seve yapıyor, ama her defasında başına gelebilecekleri kralının kafasına kakarak, bu paraların içinden hayatını kolaylaştıracak yüzdelerini alıyordu. Bazen, özel hayatında sıkıştığı günler de olur, o zaman, kapanmış

bir hesabı yine açarak, şantajla ikinci kez de para kopardığı olurdu. Ama düzen buydu. Onlar birbirlerine razıydılar.

Bu yarış işi, vekilharcın çok hoşuna gitmişti. Hem krallarına lââyık olması açısından son derece pahalı donanıyla bir yelkenli hazırlanacak, içi sarayın konforunu aratmayacak zenginlikte döşenecek, en becerikli denizci tıfesi bulunacaktı. Bu, alacağı yüzdelerden başka, aynı zamanda bir kaç değişik ülkeye de seyahat demektir. Tabii ki bu yolculukları kralla beraber yapacaklardı. Bu da ayrıca diğeri saray erkani içinde prestijini artırıyor.

Bu düşüncelerle, yüzünde bir gülümseme, masasına oturmuş, not defterine hazırlık listeleri yaparken kapısı vuruldu. Kralın kendisini makamına istediğini söyledi bir görevli. Hemen fırladı. Çalışma odasındaki kralın yanına girer girmez el pençe divan durdu.

"Buyrun, efendim." dedi. Oldukça yüz göz olmuş ilişkileri, ancak kalabalık içinde sahte bir resmiyete dönüşürdü. Yalnızken, ses tonuyla, laubali tavırları ile, hakkında başına ne belalar açabileceği neler bildiğini sahte krala ima edencesine tavır alırdı. Onun da kuvveti buradaydı.

"Başladın mı hazırlıklara?" diye sordu kral.

"Evet efendim."

"Yalnız bir durum daha var, ilgilenmen gereken."

"Neymiş o?"

"Uzun süre denizde kalacağız."

"Vaz mı geçiyorsunuz?"

"Hayır, salak. Vaz geçtiğimi kim söyledi?"

"Peki nedir o zaman?"

"Yolculuk bitince de bir müddet oralarda kalacağız."

"Bu biliniyordu efendim."

"Sersemlik etme, dinle. Sana bana cevap vermen için para vermiyorum o kadar."

"Af edersiniz efendim. Bana sorar gibi oldunuz zannettim."

"Ulan sen manyak mısın? Soru sorar gibi bir halim mi vardı?"

"Af edersiniz efendim."

"Ulan, gene dalkavukluk yapıyorsun, sersem. Şu an, içinden bana küfrettiğine eminim."

"Rica ederim, kralım. Ne münasebet. Ettiysem, dilim düşsün."

"Düşecek, düşecek, hiç merak etme. Bir gün pat diye düşecek zaten."

Vekilharç, ceketinin düğmeleriyle oynayarak, bir sabır çekti mırıltıyla.

"Ne dedin sen?" diye sordu kral.

Genzini temizleyip toparlandı diğeri.

"Hiç. Hiç bir şey demedim efendim."

Sonra, dilinin bir ceza olarak kesilebileceği konusunu dehşetle hatırlayıp alttan almaya çalıştı:

"Dilim size feda olsun, efendim."

"Ulan! Sen gerzaksin be! Senin dilini ne yapayım. Aklını kullansan yeter. Ama nerede? Defterini yüklemeye gelince çalışıyor sade."

Kral sinirlenmişti. Yarışla ilgili tüm keyfi kaçmışa benziyordu.

"Ne diyecektim şimdi ben? Seni niye çağırttığımı bile unutturdun bana."

"Yolculuğun uzunluğundan bahsediyordunuz efendim."

Kral, pencerenin önünde bir dönüp, kıydan açılan denizi seyretti. Bir kaç ay sonrasının macerasını hatırlayınca yeniden keyiflenmişti.

"Tamam, Tamam. "dedi. "Şimdi zevkimi kaçırma da, diyeceklerimi diyeyim."

"Buyurun efendim."

"Şimdi, diyordum ki, bu yol uzun. Sonra da tanımadığım bir yerde karaya çıkıp bir müddet misafir edileceğiz."

"Eminim sizi çok güzel ağırlayacaklar efendim."

"Sersem! Kesme lâfımı. Sana mı soracaklar nasıl ağırlanacağımı?"

"Af edersiniz efendim. Kesmek istemedim."

"Bu istemeden yaptığın gerçekliklerden bıktım. Bir de istediklerin başıma neler açacak bakalım."

Vekilharç, son hesap pusulasında gördüklerini henüz daha krala bildirmemiş olduğunu gülümseyerek hatırladı. Ama, buna daha zaman lâzımdı. Her şantajın çok önemli bir yere oturması gerekti. Yoksa boş çıkardı. Bu uygulamalar için, kendisine özellikle çok önemli ihtiyaç anlarını kollardı. Öbür türlü, gücünü kaybedebilirdi.

Kral, döner koltuğuna oturmuş, döne döne konuşuyordu.

“Şimdi, hikâye şu. Bu kadar zaman kadınsız geçmez. Bir şeyler ayarlamamız lâzım.”

Her zaman karşısındakini yarıştırmak istercesine sorduğu tarzla sordu:

“Şimdi söyle bakalım. Kralının bu ihtiyacını nasıl hallederdin?”

Sonra, kendisinden memnun bir edayla arkasına yaslanıp devam etti:

“Tabii ben biliyorum bu sorunun cevabını. Senden akıl soruyorum zannetme. Ama, senin kafanın ne kadar çalıştığını anlamak için soruyorum. Eğer kafan varsa tabii.”

Dalkavuk çok alışıkty bunlara. Üstelik şimdiye kadar duydukları, kralının henüz hakaret, küfür listesinden uzak, kibar sayılacak ifadelerdi.

“Sizin kadar iyi bilemem efendim.”

“Tabii bilemezsin. En azından bunu biliyorsun. Onun için zaten herkes gitti, sen daha buradasın. Söyle bakalım, nedir cevabın?”

“Şey... Herhalde, eski hanım arkadaşlarınızdan birini ararsınız efendim.”

Kral, birden sinirli ve alaycı bir kahkaha atarak masanın üzerine eğildi. Sonra yine o çok beğendiği bedenini rahat ettirmek için gerilerek arkasına dayandı. Koltuğunu fır döndürdü. Vekilharcına doğru “Tüh!” der gibilerden elini sallayıp, dudaklarını buruşturdu.

“Ulan sen adam olmazsın be! Ulan eski karıdan ne zaman hayır gelir ki, denizden çıkınca gelsin? İşte bu ülke onun için yürümüyor. Senin gibi hep eski defterlerden hesap toplamaya kalkan adamlar yüzünden. Ulan söyle gerzek! Şimdi bir daha sorayım. Belki daha iyi anlarsın. Şimdi bir gemin var, batmış. Kıyıda da yüzlerce taze, yeni gemi bekliyor, denize açılmaya. Hangisini seçersin?”

“Aman efendim, pardon, ben yanınıza alacağınız hanım arkadaştan bahsediyoruz zannetmiştim.”

“Tabii ondan bahsediyoruz aptal! Sana örnekleme yapıyorum sersem. Yani, söylediğim gemileri, kadınlara benzetirsen hangisini seçersin?”

Vekilharç, kralı ile erkekçe bir konuyu paylaştığından, anlaşmaya varmış olduklarını ümitle kıkırdadı:

“Aman efendim. Gayet tabii, görünen köy kılavuz istemez.”

“Ama senin kılavuzun karga ki, köyünü falan pek kolay bulamıyorsun sersem.”

“Af edersiniz efendim. Biraz geç anladım. Kusura bakmayın.”

"Allah bilir yine de bana dönüp, batık gemi diyeceksin, şimdi."

"Yok efendim, ne münasebet. Tabii ki kıyıdaki teknelerden birini seçmek gerek, diyeceğim."

Kral ellerini alaylı bir alkışla çırpı.

"Bravo! Bravo! Ulan ben ne akla hizmet, bu ülkenin hesap kitap işini sana bıraktım. Ulan daha bir benzetmeyi benzetmeye gücün yok."

"Sayın kralım, tahsilimin ve hobilerimin edebiyatla ilgili olmadığını sizden gizlemiş değilim hiç."

"Ulan, bunun edebiyatla ne ilgisi var? Neyse bırak şimdi bunları. Bana yolculuk bitişine kadın ayarlayacaksın."

Vekilharç, şimdiye dek duyduğu bunca ağır kelimededen sonra daha ilk kez biraz şaşırmıştı.

"Pardon, efendim?" dedi.

"Bir kabahat mi yaptın?"

"Hayır efendim. Şey... Yani... Ben hiç bu işlerden anlamam da..."

"Seni anladığın için methetmiş falan değildim demin değil mi? Sadece yapman gerekeni söyledim. Karaya çıktığımız an, ben ve arkadaşlarım için kadın istiyorum."

Vekilharç biraz daha sıkıntı almaya başlamıştı.

"Şey... Efendim... Gittiğiniz ülkenin kıyılarında eminim birbirinden güzel kızlar vardır, sizleri karşılayacak."

"Enayi, söylediğim o zaten. Ama bunu sen ayarlayacaksın ki, gittiğimizde de karşılayacak kızlar olsun."

"Efendim, bunu bir başka görevliye versek."

"Yok, yok. Bunu en iyi sen yaparsın. Bir kişiye daha şantaj borcum biriksin istemiyorum. Senin gibi bir kambur yeter."

"Esağfurullah efendim."

"Ne esağfurullahı? Tam bir baş belasıdır. Üstelik sana nasıl yapacağını da anlatacağım. Sen sadece organize edeceksin."

"Sevgili Kralım. Madem bu işin sırrını biliyorsunuz, kendiniz halletseniz daha sık bir netice almaz mısınız?"

"Deli misin sen? Koca kral, elçi gönderip kadın tellalından kadın ister mi? Tarihte olmuş şey mi bu?"

"Evet ama efendim, her şeyi tarihteki gibi yapmak zorunda mıyız?... Yani, bir çok şeyi aynı yapmıyoruz da..."

Kral, sinsi ince dudaklarının arasından bir yılanın tıslıtısıyla konuştu:

"Rahatın batmaya başladı galiba. Kaşınıyorsun."

"Yok efendim, yanlış anlamayın. Siz nasıl uygun görüyorsanız. Yeter ki, bana nereye müracaat edeceğimi söyleyin."

Kral, gücünü hakkıyla kullanmanın keyfinden dört köşeydi.

"Hem," dedi, "Bitiş çizgisine sen de kıyidan gelirsın, saraydan şöyle yakışıklı bir iki yaverin eşliğinde. Havanı atarsın. Bir kız da kendine ayarla."

Vekilharç, karısı, yıllanmış metresi ve evlenme vaadi ile oyaladığı liseli genç kızın arasında sersemlemiş hayatını düşününce, bu dördüncü nefesin kendisine iyi moral olacağını düşünerek birden gözlerinde ışıltılar belirdi.

"Emriniz olur efendim."dedi, arsız sırtıyla kızarmış yüzünü eğerek.

Kral, kocaman bir kahkaha attı, kontrolsüz.

"Ulan hergele!" dedi, "Ne palavracısın sen. Sana felekten bir zaman bahşediyorum. Sanki zoraki bir emri yerine getirecekmiş havasındasın. İstemezsen mecbur da değilsin. Otur burada karının yanında, ya da öbürlerinin. Deliye çevirsinler seni birer birer. Hak etmiyor da değilsin ha."

Sonra tekrar ciddi bir ifade ile konuştu:

"Şimdi, sarayın bütün resmi kağıtlarını basan tüccar var ya..."

"Evet efendim."

"Onu arayacaksın. Ama direkt kendisini. Sakın muavinine falan not bırakmaya kalkma. Kıyıya çıkacağımız tarihi ve iskeleyi bildir. Ondan yarış taifesi için bir kaç fasulye istediğimizi söyle. Benden de selam götürmeyi unutma."

"Pardon, efendim. Fasulye mi dediniz?"

Kral, gevrek gevrek güldü.

"Ha haaahahaaaaa!"

Kahkahaları uzun ve abartılı olurdu. Hançeresinden zorlanarak ısrarla çıkar gibiydi.

"Hah hah haaah haaa! Evet, yanlış anlamadın, fasulye. Onların adı bu."

Vekilharç biraz afallamıştı.

"Sadece fasulye mi diyeceğim,efendim? Pek anlayamadım."

"Ulan şapşal şey, senin anlaman gerekli değil zaten. Bırak bu işin ticaretini yapan anlasın, yeter. Sana ne lâzım her şeyi bu kadar iyi anlamak."

"Hayır efendim, yani... yanlış anlaşılma söz konusu olmasın sonra."

"Ne olacakmış ki? Bu işin parolası bu. Sadece adedini söyleyeceksin. Sonra o kadarlık yer ayıracaksın gideceğimiz yerde. Sen giderken kızları da götüreceksin."

"Yani fasulyeleri?"

Kral pek keyiflenmişti. Masanın üzerine vurdu avuçlarını.

"Evet. Bak, öğrendin bile. Şaka maka, sen de o kadar ümitsiz değilsin hani."

"Peki efendim, kaç fasulye isteyeceğim ki?"

"Bir bana, bir sana, bir iki tane de çocuklara. Onlar paylaşırlar."

Sonra bilgiç, ukalâ bir tavırla, hayatının en önemli dersini veriyorcasına öne doğru eğildi:

"Deniz müthiş bir şeydir biliyor musun? İnsana paylaşmayı öğretir. Bu muhteşem bir bilgeliktir."

"Evet efendim," dedi, vekilharç, "Bunu sizin şahsınızda çok net görebiliyoruz."

Kral, derin bir alayla söylenmiş cümleyi hiç deşmek istemedi.

"Tabii"dedi, "Tabii görürsün, dikkatle izlersen. Bak, fasulyelerimi bile paylaşıyorum seninle."

Vekilharç, denileni hemen anlayacak kurnazlıktaydı. Kralının karakteri ile ilgili detaylardan derhal uzaklaşması gerektiğinin bilincinde, konuyu değiştirdi.

"Sağ olun efendim. Şimdi derhal halledeceğim bu konuyu. Müsaadenizle çalışmaya dönebilir miyim?"

"Eşek herif? Şu an yaptığın ne ki? Kralından talimat almak çalışmak değil mi? Burada ne yapıyoruz biz? Çalışmak değil mi şurada patlattığımız lâflar? Bir de hayat dersi veriyoruz bedavadan sana."

"Efendim, öyle demek istemedim."

Kral patladı:

"Ulan! Gerzek! Hep istemeden yaptığın işler için özür dilemenden bıktım. Yeter! Haydi git, git."

Vekilharç, kralı ile müşterek çalışmalarının en azından şimdilik sona ermesinden duyduğu ferahlama ile, selam verip arka arkaya kapıya doğru geriledi. Tam son temennasını çakıp çıkmak üzereydi ki, birden aklına gelip sordu:

"Af edersiniz efendim. Sizin özellikle ismini belirtmemi istediğiniz kızlar var mı?"

"Ne ismi belirteceğim. Hepsinin ismi aynı zaten."

“Ya? Öyle mi efendim? Ne tesadüf. Ne olduğunu öğrenebilir miyim peki?”

“Sersem. Hepsinin adı fasulye işte. Fasulye.”

İşte sahte kralın kadınlara bakış açısının sınırı buydu. Fasulye olmayanlara zaten yaklaşma cesaretinin kıtlığından ve kral da olsa kendini kabul ettirme zorluğundan, fasulye olanların nimetlerinden istifade edilirdi. Onların da bireysel isimlerinin ne olduğu mühim değildi. İlişkiye hiç bir dahli yoktu.

Vekilharç, ilk kez üstlenecek olduğu bu görevin garipliği içinde masasına döndü. Fazla gecikmeden bu randevuyu bağlaması gerekti. Çok geçmeden, kralının kendisini arayıp neticeyi soracağından emindi. Hemen, arabasının hazırlanmasını emretti. Az sonra, çift atın çektiği kupasının içinde, kağıt tüccarının şehrin dışındaki malikânesine doğru yola koyulmuştu.

Yüksek, muhteşem kapılardan girilen ev, büyük, manikürlü bahçesi ve ardında uzanan ormanları, mermer kolonların yükselttiği iki katın işlemeli cephesi ile, sahibinin kazancının ağırlığını inkâr etmiyordu. Vekilharç, şayet üç kadına birden bakmak zorunda olmasa belki kendisinin de böyle bir arazi ve eve sahip olabileceğini bir an için aklından geçirdiyse de bu fazla uzun sürmedi. Şu an toplamakta olduğu hesabı, kral sağ olsun, onu yakında, beş sevgilisi de olsa, yine de çok rahat yaşatacak bir rakkama ulaşmak üzereydi.

Kağıt tüccarı, aynı zamanda matbaaları da olan yeni yetme zenginlerdendi ama çok hızlı aşmıştı yolunu. Bugüne dek, vekilharç bu iki konuda da iş görüşmeleri yapmıştı onunla, sık sık. Ama şimdi durum başkaydı. Nereden çıkmıştı bu fasulye işi şimdi?

İkişer kadeh kaliteli konyak eşliğinde yürütülen sohbet, vekilharcın umduğundan rahat geçmişti. Bu, belli ki, ilk kez konu edilen bir durum değildi tüccar için. Adeta kağıt veya baskı siparişi alıyor ciddiliğinde dinlemiş ve aynen iyi bir iş adamının dikkatli ve ilgili tavrı ile gerekeni zamanında ayarlayacağına söz vermişti. Vekilharç, malikaneden ayrılırken, onunla her zaman olduğundan daha yakın bir dostluk kurduğu inancına bile kapılmıştı. Ne de olsa bunlar çok özel ve herkesle paylaşılmayacak konulardı. Dönüş yolunda, içini yepyeni bir heyecan kapladı. Bu fasulye işini de iyi kullanırsa, kendisine epey miktar yağ, kaymak çıkabilirdi ileride.

Saraya döner dönmez, kralının makamına vardı. Misyonunun en önemli kısmını başarı ile tamamlamıştı.

Aylar, hazırlıkla geçti. Sahte kral, tüm vaktini kraliyet yelkenlisinin imalâtını teftişle geçiriyordu. Hazineden, vekilharcın

veya kralın imzaladığı masraf pusulaları ile çıkan paranın haddi hesabı yoktu. Kraliyet yelkenlisi için alınan her parça, eklenen her emek için harcanan paranın içinden, kral kendi özel kasasına ayrıca yüzde ayırmaktaydı. Bunu bilen vekilharcı da arada sırada görmesi gerekiyordu. Mühim değildi. Rakkamlar oldukça kabarıktı zaten.

Sahte kral, ihtiyar heyetinin, çok gönüllü olmayan sızlanmalarını bastırmak için yerine bir naib tayin etmişti. Krallığın daha ziyade finans ilişkilerinin olduğu bağımsız bir komşu prensliğin, zeki gençlerinden kabul edilen bir üyesiydi, naib. Ancak, birdenbire böylesine büyük bir krallıkta böylesine önemli bir göreve getirilmiş olmak öylesine başını döndürmüştü ki, bu ülkeye geliş sebebinin dahi unutmuş görünüyordu. Kralın kendisine tahsis ettiği dört atlı kupası ile ancak öğleye doğru saraydaki görevine vasil oluyor ve girmesi ile çıkması da bir oluyordu. Öğle yemeğini şehrin en gözde, en pahalı restoranlarında yedikten sonra, kumara dadandığı klüplerden birinde alıyordu soluğu. Sahte kral, yelkenlerini şişirmeye çalışırken, beceriksiz naib de kaybettiği paralarla diğer kumarbazların ceplerini şişirmekle meşguldü. Öylesine büyük bir maaşla gelmişti ki göreve, kumar düşkünlüğüne rağmen, bir kenara da ilerisi için para ayırabiliyordu bu arada. Bu ülke ne bereketli ülkeydi böyle!

Bu arada vekilharç, işe yaramaz naibin dört atlı kupasının yanında kendisinin hâlâ daha sadece iki atlı araba ile dolaşarak olmasından fena halde gocunuyordu. Bu sonradan çıkan boynuza oldukça içerlemekteydi. Ama şu anda onunla düşmanlığa girip, kralının şimşeklerini de üzerine çekmek istemiyordu. Onun hesabı ayrıydı.

İhtiyarlar Heyetinin, sarayda bulunduğu kısa süreler içinde, krala, naib ile ilgili verdikleri ipuçları pek karşılık almıyordu. Kral her şeyden çok emindi.

"Ben," diyordu, "Ben bir kralım. Benim görevim ülkemi ileriye taşımak. Ben, günlük işlerle uğraşacak adam mıyım? Öyle olsaydım Allah beni kral yapmazdı."

Krallığında Allah'ın da büyük payı olduğuna inançla, son zamanlarda dini itikati de artmaya başlamıştı. Sonra, kralın başını çektiği bir yarışmanın ülke için ne kadar büyük reklâm getireceğini, hele hele bir de yarışı kazanırlarsa neler olabileceğini ballandıra ballandıra anlatıyor, arada bir de onları azarlıyordu:

"Dar görüşlüsünüz hepiniz." diyordu sarkazmla, "Dar kafalısınız. Gözlük takılmış bostan beygirleri gibisiniz. Yahu, adamda vizyon

olur biraz, vizyon. İstiyorsunuz ki, ben koca kral, burada oturayım bu masa başında, Allahın günü. Şu ıvır zıvır günlük kağıtları imzalamakla falan uğraşayım. Bu mu istediğiniz. Hayır! Beyler, hayır! Ben bunun için yaratılmadım. Allah bana bu kadar yeteneği niye vermiş? Hiç düşündünüz mü? Neden size değil de bana vermiş? Çünkü ben, ileriye görebilen adamım. Ben gerçek yöneticiyim. Benim masamda kağıda kaleme ihtiyacım yok. Bu saray, bu ülke benden soruluyorsa eğer, elimin altındaki kaleminden, sümenden ötürü değil bu.”

Bu noktada sağ elini yumruk yapıp, hafif hafif başına vuruyordu.

“Nah! İşte bundan dolayı. Bu kafadan, içindekinden dolayı, Allah bana lütfetti bu görevi. Hiç birinizde olmayan şu kafadan ötürü. Benim bir şeyler yazıp çizmeme gerek yok. Masamda kalabalığa, her gün bu masada oturmama ihtiyaç yok. Ben şu koltukta oturup, buradan gökyüzüne, denizin derinliklerine, bulutlara bakıp, düşünürüm. Derin derin düşünürüm. Hiç birinizin düşünmediğince uzak şeyleri görürüm. Ülkemle ilgili. Problemleri ve çarelerini ben, siz onları yaşamadan görür ve çare bulurum. Anladınız mı, işte, ben öyle bir adamım. Onun için Allah beni bu koltuğa oturttu. Anladınız mı kaz kafalılar? Sulanmış beyinliler? Anladınız mı at gözlüklüler?”

Eh, bunca lâftan sonra kimseye diyecek bir şey kalmıyordu tabii. Bu kadar hakareti yutması, hazmetmesi zaten o kadar uzun zaman alıyordu ki, İhtiyar Heyetinden epeyce bir zaman ses çıkmıyordu.

Velhasıl, naib, sarayı ve ülkeyi idare ede dursun, kraliyet yelkenlisi de denize inmeye hazırlanmıştı. Bu arada vekilharç, küçük liseli sevgilisine de küçük bir ev almaya yetecek bir miktar daha tokatlayıvermişti iki arada bir derede.

Yelkenli, şampanyalar patlatılarak, marşlarla, halkın coşkusu arasında alkışlarla denize indirildiği gün, ülkenin bütün dertleri unutulmuştu. Kralın, İhtiyar Meclisine söylediklerini bütün üyeler teker teker ailelerine, yakınlarına aktarmışlardı. Bir gün bu olanlardan sorumlu tutulmamak için de, gerçekten inanmış tavırlarla, dinlediklerini hararetle, kafaları yıkamak üzere anlatmışlardı. Şimdi herkes, sahte kralın, ülkenin geleceği için ne kadar önemli bir şey yaptığını konuşuyordu. “Helâl olsun.”du harcanan paralar. Halk biraz daha dişini sıkabilirdi. Zaten bu paralar halka dağılsaydı, hangisinin gücü yeterdi ülkeleri için böylesine propaganda yapmaya? İyisi mi, kralın ellerinde işe yarar bir yere sarf ediliyordu. Halk kendi arasında, ürünleri karşılığında bu sene saraydan alacaklarını almama kararı vermişlerdi. Bu kral, tüm fedakârlığa değecek girişimlerde bulunuyordu.

Kraliyet yelkenlisinin denize inişinden on gün sonra yarışın biteceği kıyıya doğru vekilharç yola çıktı. Ardında da, kağıt tüccarının gönderdiği fasulyelerin arabaları vardı. Kızları doğru dürüst görmemişti ama kendisine verilen söz, elde olanlardan en iyilerinin gönderileceği idi.

İki gün sonra, başka bir kıyı şeridinde, bu kez yarıştan gelen çeşitli ülke yelkenlilerini karşılamak üzere bekleyen coşkulu bir kalabalık vardı. Sahte kral, Allah'ın ne kadar sevgili kulü olduğunu bir kez daha ispat etmiş ve çok iyi bir derece yapmıştı ekibi ile. Burnunu süsleyen pirinçten deniz kızı kabartması, incecik bindirme gövdesi ve yelkenleri ile adeta denizden kıyıya kucaklaşan bir sirena gibiydi tekne. Alkışlar, tebrik avazaları içinde karaya çıktılar. Sahte kral çok memnundu. Bu yabancı ülkede alacağı başarı takdirinden çok, geriye dönüşünde, ülkesinde kendisini methetmekten uzak insanlara karşı nasıl gerileceğini düşündükçe keyfi artıyordu.

Akşam, vekilharcın organizasyonu ile, kutlama töreninden evvel, kral, taifesi ve fasulyeler kaldıkları hanın lokantasında buluştular. Şaraplar kupalarla sular seller gibi akıyordu. Günlerdir açık denizde, dalgaların tuzlu kırıbacını yemiş gençlerin daha gecenin başında kanları kaynıyordu. Vekilharç, gözü kralının gözlerinde, onun fasulyelerden hangisini seçeceğinin işaretini almak üzere izliyordu. Fasulyeler ise, herkese aynı derecede mültefittiler. Erkeklerden birinin elini özellikle bacaklarında veya vücutlarının başka bir noktasında hissetmedikleri müddetçe ilişkileri sahipsiz veya herkese ait olabilir demekti. Kıkırdayıp, fingirdeyip, kimi saçlarını savurarak, kimi davetkâr hareketlerle dokunup iştaha çekmeye ve sahiplenilmeye bakıyorlardı.

Tören yerine gidilmek üzere yola çıkıldığında, kendiliğinden arabalara tikişma düzenine göre kızlar sahiplenilmişti. Sahte kral, vekilharcı ile beraber, yanlarına takılan iki kızla bindikleri arabada, aniden kendi yanına seyirtip oturan kıza o ana kadar hiç dikkatli bakmamıştı. Bu, oldukça tombul bir fasulyeydi. İri kemikli gövdesinin hareketleri de aynı sallatılıkteydi. Ama, yine de her cümlesinin içine, her hareketinin arasına seksi direkt çağrıştıracak nüanslar ekleyerek, esas görevinin kilo veya beden zerafeti ile ilgili olmadığını anlatmaya çalışır gibiydi. Konuşması, kibarlıktan, düşünceli olmaktan uzak, kaba saba, hafifti. Sahte kralın çok hoşuna gitmişti. Kendisinin bir kadınla ilişkisi sırasında kullanmak istediği, zevk aldığı tüm kaba, belden aşağı kelimeleri bu fasulye zaten o kadar rahat kullanıyordu ki, kral kendisini birden son derece rahat hissetti. Zorla kibar davranıp, gönlünü almayı falan

zaten düşünmezdi ama, ruh dünyalarının aynı ahlak frekansında olduğunu hissetmek, geceyi özellikle daha eğlenceli kılacaktı. Bu gevşeme ile, kıza nerede ise iltifat saydığı şeyleri söyledi:

“Amma gırgırsın sen ha, şişko orospu.”

Fasulyeden gevrek kahkahalar yükseldi. Yeni yaktığı sigarasından derin bir nefes alıp, başını kahkaha ile arkaya attı. Kralın sözleri hoşuna gitmişti. Bu, kendisinin gecenin geri kalan kısmında sahiplenildiğinin işaretiydi. Bunu iyi anlardı. Bu geceyi tamam çıkarırsa, gerisi Allah kerimdi.

“Senin şişkon olurum, istersen.” dedi.

“Orospum da olur musun?”

Bir kahkaha daha.

“Olurum Valla.”

Ertesi sabah, vekilharç kahvaltıya indiğinde, kralını çoktan kalkmış, hanın bahçesinde oturur buldu.

“Günaydın, efendim. Bakıyorum keyfiniz yerinde.”

“Yerinde ya.”

Vekilharç, işgüzar bir ifade ile hanın üst kat pencerelerine doğru bir göz işareti ile, öne doğru eğilip yavaşça sordu:

“Nasıldı efendim?”

“Nasıl mıydı? Harika. Tek kelime ile harikaydı. Gerçek bir fasulyeydi.

“Pardon efendim. Gene kızacaksınız ama, gerçek fasulye ne demek?”

“Gerçek fasulye, diğerlerinden farklı şeyler yapar.”

Artık yüz göz olmanın son hadlerini yaşadıklarından memnun, vekilharç merakını gidermek üzere sormaya devam etti:

“Bu farklı ne yapıyordu efendim.”

Kral, kahkahalarla gülmeye başladı:

“Bağırıyordu vekilharçım, bağırıyordu. Avaz avaz haykırdı bütün gece. Bunun gibi bağırmasını hiç görmedim şimdiye kadar. O gerçek bir fasulye. Şişko ama gerçek bir fasulye. Bundan sonra hep onu isteyeceksin bana.”

Vekilharç çok memnundu. Kendi gecesinin nasıl geçtiği hiç mühim değildi. Sahte kralı gerçek fasulyesini bulmuştu. Ülke için mühim olan oydu.

KUMA

Hazla hayâlleri yoktu Hatice'nin, çocuklukla, genç kızlıkla ilgili. Hayâl kurmaya, hayatı ile ilgili güzelliğle düşlemeye fırsatı olmadan çocukluğu geçmiş, genç kızlığını yaşamaya başlamıştı. Çocukluğu ile genç kızlığının farkını bile anlamaya fırsatı olmamıştı. Şayet evdeki, tarladaki, ağıldaki yükünün artması, günahların, ayıpların çoğalması genç kızlık demekse, işte onu anlıyordu. Bunu anlaması için, hayat onu, sabahın alaca karanlığından gece yarısına kadar terbiye ediyordu. Hayatın kendisi, onun öğreticisi, terbiyecisiydi. Okumasına gerek görmemişti babası. Bunca yapılacak iş varken, yaşamak için yapılması gerekenleri öğrenmek yerine, okula gidip öğrendikleri ile yaşamaya çalışmak da neyin nesiydi. Hele kız çocuğunun, okulda öğrendiklerini işe yaratacak zamanı var mıydı ki zaten? Kadın dediğinin günü, zaten dolu mu doluydu. Hem de ne yükle. Elinde, kolunda, karnında, sırtında, başında taşımakla bitmeyen bir yük...

Hatice için genç kız olduğunun belirgin bir işareti daha vardı. Bu, belki de en önemlisi idi. Bu farklılık, kendisine anası, babası, ağabeyleri tarafından buyrulan görevlerin dışında, Allah'ın emriydi. Ondördüne henüz bastığı iki aydan beri aybaşı oluyordu. Tarlada çapa sallarken gelmişti, ilk genç kızlık işareti. Çıglık çığığa ağlamaya başlamıştı farkına vardığında. Kızlığı bozuldu zannetmişti Hatice o zaman. Onun da ne demek olduğunu tam bilmiyordu ama büyüklerin fısıltılı konuşmalarından, kızların bacakları arasında sakladıkları namusları ile ilgili bir şey olduğunu anlamıştı. Tarlanın kıyısındaki dereye çamaşır yıkamakta olan annesine koşup, haykıra haykıra olanları anlattığında, yanağına yediği tokatla gözlerinde yıldızlar çakmıştı. Sonra gülmüştü anası.

"Allah müstakını versin e mi kız, yüreğimi hoplattın. Kız sen aybaşı olmuşsun. Ne haykırıp duruyon deli danalar gibi. Duyan da canından oluyon sanacak. Aha, al şu yemeniyi de koyver donunun içine. Evde bez keseriz sonra."

"Çok korktum ana. Kızlığım bozuldu sandım."

"Şışt! Tüh Allah belânı vermesin senin. Kız, ne biçim lâf o öyle. Dilin kopsun kız. Kız ne konuşursun bilir bilmez? Bütün köyye irezil mi etcen bizi? Basbayağ, aybaşı olmuşsun işte. Çık, çık çık... Allah yazdıysa bozsun. Neler diyon kız? Tüvbe tüvbe, beni dellendirme şimdi."

"Ne bilim ana, öyle sandım işte."

"Öyle sanmış. Sen ne biliyon ki, ne sanıyon kız? Kızlığı bozulmuş. Tüvbe, tüvbe! Herif kısmısı yanaşmadan bozulmaz kızlığı merak etme. Hadi, dön işine."

"Ana?"

"Yine ne diyon?"

"Yanağırma niye vurdun demin?"

"Kan gelsin diye, kan."

Hatice anlamamıştı, anlayamamıştı bütün olanları. Tek anladığı genç kız olduğuydu. Hele herif kısmısından kızlığını nasıl koruyacağını hiç anlayamamıştı. Tek yapabileceği onları yanına hiç sokmamaktı. Utangaçlığına utangaçlık katıldı o günden sonra. Onda, erkeklerin sahip olmak isteyecekleri ve bozabilecekleri bir şeyin olduğunu bilmek fikri, ince, naif gövdesini her an nasıl koruyabileceği ile ilgili korkular getirdi aklına.

Göğüslerinin sızlayıp büyümesini, kalçalarının genişlemesini dehşetle izledi. Çok kızın dört gözle beklediği, memnuniyetle kabullendiği olgun bir genç kız olmak fikri, onu gittikçe daha ürkek ve içine kapanık kıldı. Vücudunun yaşadığı bütün bu yeniliklerin, gelişmelerin, kendisini korumayı zorlaştıracaklarını içinden bir ses ona tekrarlayıp duruyordu.

İzahını bilmediği değişikliklerin korkularına alışmaya çalışırken, hiç düş kurmaya vakti olmadı Hatice kızın. Zaten düş niye kurulurdu ki? Daha iyi, daha güzel şeyleri düşünerek kurulurdu. Ama o, yaşadığından, gördüğünden ve bildiğinden daha iyi, daha güzel nelerin olabileceğini bilmiyordu ki, neyin düşünüyordu. Her uyandığı günün sabahı bir diğerinin aynıydı. Sadece yükü artıyordu git gide. Her yattığı gece bir diğerinin aynıydı, artan yorgunluğu, dermansızlığı dışında. Avuçları nasırlaşmıştı artık. Tabanları ise çoktan çatlamıştı. Yağmursuz mevsimde tarlanın toprağı aynı böyle olurdu. Kurur, kurur, sonra şahrem şahrem

yarılırdı. Daha onbeşine varmadan, toprağına benzemeye başlamıştı Hatice kızın vücudu. Ve aynı toprağı gibi dölleme zamanı gelmişti. Öyle diyordu büyükler. Artık yaşı tamamdı kocaya gitmek için. Hiç bir şey demek düşmedi Hatice'ye. Zaten fazla bir hayâli yoktu evlilik üzerine. Sevip sevmediğinin de önemi yoktu. Evlenince de işte aynen şimdiki gibi yine sabahlar olacak, yine geceler olacaktı. Ne yapması gerekiyorsa, yine onu yapmaya devam edecekti. Yalnızca mekânı değişecekti. Burada kalsa ne değişecekti ki? Hayatı onun kaderiydi. Nerede, kiminle olduğu, kime koca dediğı, kocasının onu nereye götürdüğü ne mühimdi ki? Nereye gitse, kaderi onunla beraber gelmeyecek miydi? Zaten daha iyisi mi vardı çevresinde? Herif kısmı dediğın, sonunda yanına yanaşıp, aynı işi yapmayacak mıydı? Ha kendi köylüsü, ha başkası. Ne fark ederdi ki?

Üstelik, anasına göre çok şanslı sayılırdı. Mustafa'ya gelin olunca Kozan'a gidecekti. Köyden kasabaya taşınacaktı. Anası daha hiç mi hiç köyden ayrılmamıştı bu yaşına dek. Hem de, resmi nikâh kıyacaktı Mustafa. Anası gibi imam nikâhlı kalmayacaktı Hatice. Eh, madem bunca şanslı bir evlilik yapıyordu, öyle takı makı beklemeye de hakkı yoktu damattan. Zaten hali mi vardı zavallının? Hem kasabada ev tut, hem geline takı al, olacak gibi değildi. Hatice'nin babasına başlık parası vermişti ya. Hatice, baba evinden kaç paraya gittiğini bile anlamadı. Halbuki, iki bacadının arasında olduğunu bildiğı namusunu satın alan erkeğın kaç para verdiğini merak ediyordu. Ama, o kadar çok bilmediğı, anlamadığı şey vardı ki, bir de bunu bilmese ne olurdu?

Kozan'a gelin geldiğinde, köyünü biraz özledi Hatice. Ama, genç kızlığını hiç özlemedi. Hiç yaşamamıştı ki. Ondördünde kadın olmuştu bile. Köyüne özleme de alıştı zaman geçince, kocasına alıştığı gibi.

Hiç de fena adam değildi Hatice'nin Mustafa'sı. Madende işçiydi. Ellerin karası hiç çıkmazdı. Oturdıkları gecekondun dardı, kocasının getirdiğı para az. Bunlar hiç mühim değildi Hatice için. Baba evinde etmediğı şikâyeti koca evinde mi edecekti?

Az yedi Hatice, hiç yeni giymedi. Mustafa'sının ne kadar çalıştığını, ne kadar sıkıldığını görüyor, onu mutlu etmek istiyordu. Mutlu olmak üzerine düşleri yoktu ama, fedakârlık yaparak en azından kocasını mutlu edeceğini düşünüyordu. Sofradaki aştan tadımlık alıp, kocasını besliyor, bayram geldi mi, eski mintanına bir ütü daha vuruyor, kocasını kendisini karı aldığına pişman etmemek için ağzını açıp, bir kuş kadar hak istemiyordu.

Dövüp sövmüyordu kocası Hatice'yi. Sabahın körü ayrıldığı gecekondularına bazen günler sonra dönüyordu, yorgun, suskun, bedbin. Sular ısıtıp yağuyordu kocasını Hatice. Sonra, bebekler gibi yatırp, uyumasını bekliyordu, onun kömür tozu ile derinleşen şakaklarını ovarak. Gücü biraz gelince Hatice'yi yanına çekiyordu Mustafa. Kocasını ne zaman istese Hatice hazır. O bilemezdi ki, bu işin ne zaman olacağını. Bilse bilse Mustafa bilirdi. Hiç sormazdı karısına Mustafa. Bilirdi, onun kendisini mutlu etmek istediğini.

Mutluluk düşlememişti Hatice hiç ama sanki mutluluk buydu. Ne küçücük tek gözlü gecekondunun akan tavanı, rüzgârla sallanan pencereleri, ne kocası evde olmadıkça yakmadığı sobası, ne kendisini doyuramayan aşı onun gözünü korkutmuyordu. Ama ne zaman ki, gebe olduğunu anladı, işte o zaman korktu.

Yine de doğurdu. Allah'ın verdiği can alınmazdı. Rızkını da beraberinde getirirdi. Bebeği dünyaya geldi Hatice'nin. Ama rızkını getirmedi. Aynı yokluk, aynı sıkıntıları bir can daha paylaşmaya başladı minik gecekondularının içinde.

Hatice artık iyiden alışmıştı madenci kocasına. Bebesi bir yaşına vardığında, sevmeye bile başlamıştı kocasını. Kara yağızdı kocası. Çok da çalışkan. Onu seyrederken, yüreği daha bir hızlı atıyordu Hatice'nin. Kocasının madene gidip de, günlerle ayrı kalmasına bile alıştı. Madem ki bu ayrılık sebepti karınlarını doyurmaya, şikâyet etmek günahı.

Bebesine kâh meme verip, kâh sade pirinç suyu içirerek, kocasını beklemek üzerine geçiyordu hayatı. Zaten fazla bir hayâlleri yoktu ki, başlarken evliliğe. Başını soktuğu bir odası, bir bebesi ve gelip yatağına girdiği zaman mutlu olduğu bir kocası vardı. Daha ne isterdi?

Kocasının koynuna girdiği seferlerden birinden sonra, yine "Gebesin" dedi sağlık ocağındaki doktor. Bu defa günah çareler düşündü Hatice. Doğuracağı çocuğa ve daha evvel doğurduğuna cehennem hayatını yaşatmamak için kendisinin cehenneme gidebileceği fikrine alıştırdı kafasını. Ama, doktor, karnındaki üç ayını doldurduğunu, tek yapılacak şeyin doğurmak olduğunu söyleyince kabullenmekten başka çaresi kalmadı. Zaten üç ay dolmuşsa, geriye altı ay kalıyordu. Altı ay da, fark etmeden üç ay nasıl geçtiyse, öyle geçip giderdi. Allah nasılsa rızkını verirdi. Üstelik, vermese ne olurdu? Zaten fazla bir rüyası yoktu Hatice'nin iyi yaşamak üzerine. Hızla büyüdü karnındaki bebeği. Ama, kucağındaki kavruk kaldı.

Sekiz ayını doldurduğu günlerdi. Günlerdir uzakta olan kocasını sevinçle karşıladı yine bir gece. Gözleri pırıldadı, kalbi heyecanla çarptı, eşikte Mustafa'sını gördüğünde. Ama bir an sonra dudaklarında dondu gülümsemesi. Gözlerindeki pırıltı yerini soruya bıraktı. Mustafa'nın hemen ardında, ufacık tefecik, mahcup bir kız duruyordu. Hatice daha bir şey sormadan, kocası, kızın kolundan çekip içeri aldı. Sonra gülümseyerek anlattı yabancıнын kim olduğunu. Hatice'ye yardımcı getirmişti Mustafa. "Beraber bakarsınız bebelere. Sen de biraz rahat edersin." dedi.

Hatice'nin yüzü dondu bir an için. Bütün vücudu dondu. Kötü bir şeyler olduğuna dair içindeki his tüm gövdesini buza çevirmişti. Ne fakirlikten, yokluktan, ne gebe kalıp doğurmaktan, hiç bir şeyden bu kadar ürkmemişti o zamana dek, o an ürktüğünce. Yüreğinden kopan isyanla dilinin ucuna sözler geldi, kocasına söylemek üzere. "Benim doğurduğumdan başkasına ne? Kendim bakarım ben bebelerime." gibilerinden... Ama, dilinin ucundan dökülemedi kelimeler. Donup kalmıştı. Hiç bir şey deyip, hiç bir şey yapamamanın çaresizliği, içindeki korkuyu artırıyordu.

Mustafa sırtmaya devam ederek misafirini kolundan iteledi, tek göz odanın içine doğru. Karısını baş işareti ile gösterirken konuştu:

"İşte, bu Hatçe. Çocukların anası."

"Sahi," diye düşündü Hatice. "Sahiden de çocukların anasıyım da, hepsi hepsi o kadar mıyım?" Aptallamıştı iyiden. Sahi, neydi ana olmaktan başka? "Karım" bile dememişti Mustafa, bunca zaman karılık ettikten sonra. Kapının eşiğinde, öylece, suskun kalakaldı. İyi ki fazla bir hayâlleri yoktu evlilik üzerine. Hayâlsizken bile hayâlleri kırılabilirdi insanın. Bir de düşledikleri olsaydı hâli nice olurdu? Kırgın bakışlarla, mindere eğreti yerleşen kumasını izlerken düşündü, bundan sonra nelerin olacağını. Kocasını bunca zaman hiç bu kadar sırtırken görmemişti, gerdek gecelerinin dışında. Yine aynen o geceki gibi sırtıyordu Mustafa. Heyecanlı, yerinde duramayan bir sırtıştı bu.

Mustafa, Hatice'nin suskunluğundan nasılsa her şeyi kabullendiğini düşünüyordu. Ayrıca, o zaten karısıydı. Ona hiç bir şeyi izah etmesi, onu ikna etmeye uğraşması gerekmiyordu. Ama, yeni gelenin durumu başkaydı. Onu rahatlatması lâzımdı. Hatice'den belki bir yaş küçük, belki aynı yaştaki kız, mahcup, ezik, elinde çıkını, sedirin bir köşesinde, neredeyse düştü düşecek oturuyordu. Oturmaktan ziyade, düşmemek için mindere dayanıyor gibiydi. Kalın aba çoraplı ayaklarını bir diğerinin üzerine bastırarak, huzursuzluğuna güven arar gibiydi. Mustafa, en tatlı ses tonuyla konuşurken, onun omuzunu kabaca okşadı.

"Haydi artık rahatla kız. Bak, Hatçe çoktan razı sana. İyi kızdır, alışsın."

Sonra yanına ilişip, basma entarisinin üzerinden onun bacaklarını okşarken, karısına döndü.

"Hatçe, merakta kalma. İmam nikâhlıyım kumana. Senin yerin ayrı. Hiç merakta kalma."

Hatice düşündü, dert etmek nedir acaba, diye. Neydi ki dert etmek? Etse ne olacaktı, etmese ne? İşte kuması divanda oturuyordu, dert etsin, etmesin. Mustafa sırtarak konuşmaya devam ediyordu. Onun ne dediğini artık dinlemiyordu Hatice. Ne dert etmeye, ne düşlemeye alışmamış beyninin içinde sahipsiz isyanlar dolaşüyor, şimdiye dek hiç tanımadığı duyguların patlamaları beyninin içini ısıtıyor, damarlarının zonkladığını hissediyordu. Uzaktan uzağa, "Gül gibi geçinip gitmek..." gibi sözler dolaşıyordu odanın içinde.

Hakkı var mıydı Mustafa'nın, üzerine kuma getirmeye, hamileliliğinin sekizinci ayında? İlk defa "Hak" kelimesini düşünüyordu Hatice. Haksızlığı düşünüyordu. Sanki, hayatta ilk kez karşılaşmıştı bu kavramlarla. Beyni için birden çok fazla ve ağır gelmişti bu kavramlar ve beraberlerinde getirdikleri duygular. Almıyordu kafası, alamıyordu. Her şeyi olduğu gibi kabullenmenin, her şeye "He" demenin rahatı huzuru kalmamıştı artık beyninde. İlk kez bunca zorlanıyordu. İnsanın isyan ettiği şeyler olunca, daha zordu hayat demek. Karnındaki bebeği çomak sokup düşürmüş olmayı düşündü. Evet, bu olacakları bilseydi, başından yapardı o işi.

Hiç konuşmadan, bebeğinin yattığı yer minderine çöktü Hatice. Çökerken zorlandı oldukça. Şiş karnını, iki avucu ile, altından destekleyip oturdu uyuyan bebesinin yanına. Düşündü, düşündü de fazla bir şey düşünemedi. Kafasının içi sanki bomboştı. Bebeğin ağlamasıyla kendine geldi. Küçüğü dizlerine alıp sallamaya başladı.

O akşam sofrayı kuma hazırladı. Mustafa, Hatice'yi rahat ettirmek istediğini anlatmak için her işi kumadan istiyordu. Daha da alındı Hatice bu olanlara. O hiç gocunmamıştı ki işinden, yükünden o güne dek. O hem bebeklerine bakar, hem de kocasına hizmette kusur etmezdi. Acz içinde miydi ki, kumaya gerek vardı? Ama bir şey demedi. Bebeği kucağında, dizinde, pıspıslaya, sallaya sadece seyretti. Kuma, sarı yeşil plâstik masa örtüsünü yaydı, kırık bacaklı kahvehane masasına. Mustafa, keyifle rakısını açtı. Heyecanlı sırtışı gittikçe daha yayılıyordu. Çok mutluydu besbelli. Kocasının mutluluğuna bakıp biraz olsun teselli buldu Hatice. Yemeğe oturmadı. Zaten düğüm düğüm boğazından bir lokma

gececek gibi değildi. Mustafa ile kuma karşılıklı yediler. Kuma tek kelime etmeden kaşık salladı bulgur pilavına. Gözlerini kaldırmadı yemek boyunca, kaşığındaki bulgur tanelerinden. Sonra, gözleri yerde, ürkek adımlarla sofrayı topladı. Mustafa, kadehi elinde, sedire uzanıp yanına çağırınca da dudakları mühürlü seğirtti o tarafa. Hatice, kadeh ardına kadeh deviren kocasının, kumasının göğsünde sırtarak yatışını izledi, bebeği ile oturduğu yer döşeğinden, kendi gözyaşlarını içine akıtıp. Zaman zaman ninniler söyledi, alçak sesle ağlayan bebeğine. Neredeyse hiç süttten kesilmemiş göğüslerini sundu, onun açlığını bastırmak için. Karnındaki bebeğin hakkıydı bu sütler ama, ağlayan kucağındakiydi.

Mustafa iyiden çakır keyif olmuştu. Kumayla şakalaşıyor, el kol hareketleri ile kızı sıkıştırıp duruyordu. Hatice, artık divandan yana hiç bakmıyordu. Kendi gerdek gecesinden biliyordu şimdiden sonra neler olacağını. Birden, Mustafa gülmeyi bırakıp, bağırdı, ağlayan bebek ile ninni söyleyen anasına:

“Kesin şu zırlıtyı be! Söyleyeceksen türkü söyle de keyif ver gerdek geceme kız Hatçe! Duydun mu beni? Söyle kız, hadi söyle!”

Onu da yaptı Hatice. Türkü de söyledi incecik sesiyle. Yanık bir türküydü. Söylerken gözlerini kaldırmadı karnındaki ve kucağındaki bebeklerinden. Sanki yalnızca bebeleriydi onu duyan ve o sadece bebeleri için söylüyordu türküsünü. Mustafa, rakı ile gerdeğin heyecanından coşmuş, yumulmuştu yeni karısına. Hatice uyuşturdu kendisini türkü seslerinde. Başından dışarı çıkacakmış gibi uğuldayan beyni diğer bütün sesleri yok etmişti etrafındaki. Ne kocasının hırıltılarını, ne kumasının iniltilerini duymuyordu artık. Ardi ardına söylüyordu bildiği, hatırladığı tüm türkülerini. Söyleyecek bir şey kalmayınca bildiklerini yine tekrarlardı, tekrarlardı... Kocası ile kuması sızıp kaldıklarında, onun daha hâlâ söyleyeceği türküler vardı dilinde.

Sabah, çocuk ağlamasına uyandılar. Hatice'yi en son hatırladıkları yerde yoktu. Sobanın yanında yerdeki şiltede, sadece tepinip ağlayan bebek yatıyordu. Mustafa sinirle bağırdı:

“Hatçe! Kız Hatçe! Neredesin? Bağırma şu veledi!”

Onun sesinden ürken bebek, ağlamasını arttırdı. Neredeyse katılmak üzereydi. Mustafa'nın iyice tepesi atmıştı. Yayılmış olduğu sedirde toparlanmaya çalıştı söylenirken:

“Deli kız, nereye cehennem oldu?”

Akşamdan kalma başı ağır gelip, iri cüssesini yeniden sedire düşürdü.

Kuma, ezik, mahcup, sessiz, bebeğe acıyarak baktı. Mustafa'yı korkan gözlerle izlerken, eteklerini çekelele çekelele indirip kalktı. Yavaşça seğırtti, yüzü neredeyse mosmor olmuş bebeğin yanına. Kendisine ait olmayan kıymetli bir şeye dokunur gibi kararsız ve ürkek, daha analığı tatmamış kollarına aldı bebeği. Kucak sıcaklığına gelir gelmez sustu bebek. Küçük başını, kumanın göğsüne vurarak alıştığı memeyi aramaya başladı. Kuma, kucağındaki çaresizi, çaresizlikle pıspışlayarak yeniden haykırmasını önlemeye çalışıyordu. Hatice görünürlerde yoktu. Mustafa evin dışındaki helaya çıkarken buyurdu:

“Bir çay demle bari.”

Mutfağa doğru ilerledi kuma, kucağındaki bebekle. Mutfak denilen yer, kontrplak bir kapı ile ayrılmış, odanın uzantısı küçük, dar bir mekândı. Bir sıra raf, üzerinde tel bir dolapla bir gaz ocağı mutfak olması için yetmişti de artmıştı bile.

Mutfağa girince kuma şaşı gözlerine. Hatice, değil evden kaçmak, kahvaltı bile hazırlamıştı onlara. Çay, demlenmiş kaynıyordu ocakta. Peynir, zeytin tabakta, rafın üzerindeydi. Ekmek dilimlenmişti. Kuma, çocuğu pıspışlarken, fazla açılmayan kapının ardına doğru seslendi:

“Burda mısın Hatçe?”

Kapıyı itelediğinde, yerdeki palaya takılmış olduğunu fark etti. Eğilip düzeltmek isterken, gözüne yere atılmış plâstik terlikler çarptı. Sonra bakışları, açılmayan kapının arkasına kaydı. Çılgılığı boğazında söndü. Hatice, tavandan asılmış çamaşır ipinin ucunda sallanıyordu. Dili dudaklarının arasında sıkışmış, yüzü mosmor, yarı açık göz kapaklarının arasından donuk gözlerle bakıyordu.

Kuma, haykırarak odaya döndü. Mustafa, hâlâ daha bir akşam evvelinin rehavet ve yorgunluğundan sıyrılamamıştı. Merakla mutfağa fırladı. Karısını gördüğü an, nefesi yutağında takıldı kaldı. “Olamaz!” dedi, “Olamaz.”

Bir an kendisini katil sandı. Hatice'yi ipin ucundan indirmek için uzandı. Ürpererek geri çekildi. Çaresizlikle, ellerini dağınık saçlarında gezdirerek mırıldandı:

“Şikâyet etseydi biraz, anlardım derdini. Neden yaptı bunu, neden? Ah kız Hatçe, kız neden bir şeyler demedin?”

Elleri bir türlü Hatice'ye değemiyordu Mustafa'nın. Genç kadın, donuk gözlerle hâlâ hesap sorar gibi bakıyordu, onun yüzüne. Mustafa dehşet içindeydi. Dokunduğu an karısının can bulup kendisini ölümler alemine çekeceği korkusu ile sarılmıştı. Hatice'nin artık hiç kimseyi incitemeyecek vücudundan korkusu artıkça,

hiddetlenmeye başladı. Onun ölümü ile ilgili pişmanlığı geçmeye başladı. Suçlu biri varsa, bu Hatice'ydi. Hem dert edecek ne vardı ki? Eve gelen nihayet kumasıydı. Bir dert miydi ki bu? Kumanın faydası vardı kadın kısmısına, zararı yoktu. Eşiğin diğer yanında ağlayıp duran kumaya döndü:

“Ağlama kız, ağlama. Hatçe sana çoktan razıydı. Sen de gördün ya. Hiç ses çıkarmadı. Hem, karnında sekiz aylık bebeği, canına kıyar mı kadın? Besbelli aklını yitirdi. Varmış zaar, benim bilmediğim bir derdi.”

Kumanın aklı yattı bu işe. Doğru ya, onun suçu neydi ki?

Mutfakta çay fokurtularla taşarak hâlâ kaynıyordu. Mustafa, kuma ile sedirde yan yana çökmüş, suskun oturuyorlardı. Hatice, incecik boynunda ip, hiç gülmemiş dudakları mosmor, güzelliğe hasret gözleri yarı açık, ince, kemikli kolları yanında uzanmış, yukarılardan seyrediyordu mutfağı. Çaydanlığı, plâstik tabakları, kapının yanında ezilmiş yeşil plâstik terliklerini. Sanki yeşil giymişti de muradı mı olmuştu?

Kimse doktor falan çağırmadı. Kimbilir, belki de karnındaki bebeği daha sağdı. Çaydanlık, suyu bitene kadar fokurdadı. Suyunun buharı ile mutfak ısındı durdu, Hatice'nin vücudu soğuya dururken.

Gerçi, pek hayâlleri yoktu Hatice'nin evlilik üzerine. Her şeye alışmıştı uslu uslu. Ama, kör talih işte, kumaya alışamamıştı...

TUR

Trensip olarak hayatımızda bir tura katılarak seyahat etmeyiz. Yani bu seyahate kadar etmezdik. Ben şahsen kalabalık bir grupta hareketlerimin sınırlandırılmasını, hürriyetimi kaybetmek olarak algıladım. Ama bu kez nasıl oldu, basiretimiz bağlandıysa tura katıldık. Açıkçası biraz endişeliydik. Ama gidilecek yer Rusya olunca lisan probleminden ve ilk defa gideceğimiz bu ülkenin bilinmezliğinden ürkerek bu yolculuğu bir tura katılarak yapmayı yeğledik. Üstelik İstanbul'a komşu bir bölgenin iş adamları derneğinden üyelerin ağırlıklı olduğu bir turdu bu. Hadi hayırlısı! deyip hazırlandık.

Ağustos ayının sıcağa gebe bir gününün sabahında, havaalanına vardık. Bize tarif edilen yerde tur grubumuzu bulduk. Ekibin başı olan ve daha önceden tanıdığımız bey bizi karşıladı. Tedirgin gözlerle grubun diğer üyelerini inceledim. Hepsi erkekti ve aralarında iş adamı kimliğini taşıyabilecek en fazla üç kişi algılayabildim. Konuşma tonları ve kelime hazineleri itibarı ile diğerlerinin ne işle meşgul oldukları konusunda kafamda sorular belirdi. Kocamla karşılıklı bakışarak anlaştık. Onun da kafasından aynı şeyler geçmiş olmalıydı. Yavaşça kulağıma eğilip fısıldadı:

"İşte bunun için sevmem bu turları. Kimin çıkacağı belli olmaz şansına."

"Ne yapalım. Mecbur değiliz ahbab olmaya." dedim.

Ne gönüllüydük, ne de mecbur ama sonunda aynı uçağa binip, aynı memlekete, aynı otele gidip aynı lokantalarda yemek yiyecektik bu adamlarla. Daha işin başında sıkıntı almıştık.

Ekip başına sorduğumuzda henüz biletlerimizin olmadığını öğrendik. Yani varmış da, henüz Simferapol'den gelmemişti.

Pardon? Uçağımızın kalkmasına yarım saat kalmıştı ve biletlerimiz Simferapol'deydi. Bu nasıl işti?

"Efendim." dedi, ekip başı. "Ucuz olsun diye biletler orada alındı ve oradan gelen uçakla beraber gelecek. Yani pilot getirecek biletleri."

"Sonra?"

"Sonra biz o biletlerle aynı uçağa binip Simferapol'e gideceğiz efendim."

"Aman ne iyi."

Durum daha en başından çok parlak görünüyordu. Eşimin yüz ifadesine baktım. Hani Rus pilot bizim biletleri eksik getirse diye dua eder gibi bir hali vardı.

Ama gariptir, bu karmaşık sistemler bazen organize olanlardan daha eksiksiz işler. Uçağımızın Yeşilköy'den kalkmasına on dakika kala Simferapol uçağı havaalanına indi. Hayrettir, biletlerde tek bir eksik olmadığı gibi, hani ismi kaza ile yanlış, eksik yazılan da yoktu. Her şey tamamdı. Vallahi, pes doğrusu, Ruslar bu uzaktan kumanda işini bayağı iyi geliştirmişler.

Aeroflot'un Tupolev'inde yerlerimizi aldığımız zaman bu uçağın uçup da bir yerlerden buraya geldiğine inanamadım. Durduğu yerde zor duruyordu, bırakın uçmayı. Ben, sol pencere kenarındaki yerimi alana kadar tutunduğum koltuk başlığı yerinden kaykıldı, koltuğun kenarı elimin altından kaydı. Fazla sağa sola dokunmaya korkarak yerime oturdum. Eşim de yerleşince aramızda mırıldandık:

"Bu uçağın uçağından emin misin?"

• "Göreceğiz."

"Dur dur, Rusya'ya gitme. Sonra ölümüne git."

"Ağzını hayra aç Allah aşkına."

"Hayrı mayrı burada işte, ortada."

Bizim grubun üyeleri son derece heyecanlı ve coşkulu görünüyorlardı. Kızıla çalan gür saçlarını bu yolculuk için berberde özel şekillendirmiş olduğu belli bir yolcu, arka sırasında oturan siyah burma bıyıklı arkadaşına seslendi:

"Lan Rasim! Gidiyoz işte. Kim inanır?"

Diğer yolcuları yerleştirmeye çalışan iri yarı sarışın Rus kızını, bıyığını burarak bakarken cevapladı diğeri:

"Valla billa, kim inanır ha? Gel de inan anam şuna bak, gel de inan."

Eşimle, dehşet içinde birbirimizin elini sıkıp bakiştık. Bu adamlarla bir haftalık bir turun henüz siftahındaydık. Tanrı yardımcımız olsun. İş adamları dışında bir de Rus bavul tacirleri grubu vardı uçağımızda. Bagaja verdiklerinden daha fazla el yükleri tutmuş olmalıydı. En büyük boy, kalın çöp torbaları içine doldurdukları mallarını emniyete almak için ayrıca ip, elektrik bandı, selobant vesaire ne buldularsa yama yama sarmalayıp dolamışlardı. Gözlerde yer kalmamış, koltuklar yolcusundan önce yükleri ile doldurulmuştu. Bir itişme kakışmadır gidiyordu. Bizimkiler daha önceden yerleşmiş olmanın rahatlığı içinde, gözleri hostes kızları veya Rus yolcular içinden körpe olanları takip ederek, aralarında fısıldayıp gülüşerek oturuyorlardı. Hostesler bu tip yolcuları kanıksamış olmalıydı. Hiç reaksiyon vermeden işlerini yapmaya devam ediyorlardı. Hatta biraz da bıkkın bir halleri vardı. Kimi yükünden, kimi arızasından dolayı kapanmayan dolap kapaklarına birer birer vurarak ileriye doğru yürüyen iri yarı hostesin tavrına inat, kapaklar derhal kendini atıyor, içinden hırkalar, torbalar aşağı dökülüyordu. Bu arada, ekibin ön sırada oturanından, bizim olduğumuz arka sıralara doğru sesi geldi:

“Ha Ramazan uşak! Cel, cel, benim yanubaşuma cel. Burasu boş daa!”

Aynı anda havalandırma bölümlerinden sapsarı bir duman uçağa yayıldı. Hafiften kükürt kokusu ile karışık bir gaz. Sağa, sola bakınıp, bunu soracak birini aradık. Hostes bu defa ön taraftan bize doğru, yine kapaklara tokat vurarak ilerlemekteydi. Onun her teması ardından da kapaklar yine birer birer atıyordu kilitlelerinden. Kızın bu sarı kokulu dumanlara hiç aldırması bir hali yoktu. Yine de yanımızdan geçerlerken dayanamayıp birine sorduk. İngilizce sorumuza verdiği Rusça cevaptan, yüz mimiklerine bakılırsa önemli bir şey olmadığına dair ipuçları aldık. Kaptan, Rusca, kemerlerimizi bağlamamız gerektiğini söylemiş olmalıydı. Anlamıyoruz ama yolculuk alışkanlığımız olduğu için bağlandık. Ön sıradaki Lâz uşağı iş adamı yine bağırıyordu:

“Ulan Ramazan! Ha celsene yanuma. Neden celmeysun?”

Sağ tarafımızda pencere yanındaki koltuktan ayağa kalkan Ramazan'ı sonunda tanımış olduk. Cevabı avaz avazdı:

“Sıkıldın mu Dursun yalnız başuna? Ha sabret.”

“Cel da, celsene. Manzara pek cüz el burada.”

Ramazan elini öndeki koltuğun başlığına vururken gülerek yerine oturdu:

"Ulan bu ceri zekâlı ha. Heruf manzara bir tek önde biliyor. Ulan uççak bu, önü de cerisi de bir. Ustimuz manzara, altımız manzara."

Bu ikisi ile tanışıklığı olduğu belli biri, ön sıradan seslendi:

"Eee Dursun, işte arkadaşın Karadênzili ne yaparsın. Kafası o kadar çalışıyor işte."

Dursun bu cevaba hiç alınmamış görünüyordu:

"Valla ya, heruf cerzek ha! Uçağun cerisinde manzara olduğunu bilmiyor."

Sinirlerim bozulmuştu. Gülmeye başladım. Yani, bir Tupolev'in içinde böyle bir grupla ölüme gitmek için çok günahkâr olmalıydım. Buna ihtimâl vermediğim için içim nispeten rahatladı. Bu, olsa olsa turla seyahat etmenin cezası olmalıydı.

Havalandığımızdan bir on dakika sonra, iri yarı sarışın hostesimiz "şampanskaya" dağıtmaya başladı. Özetle, beyaz köpüklü şarap. Ama o an ne olsa içmeye razıydım. Sinirlerimi yatıştırır diye ümit ediyordum.. Ancak uçağımız öyle alıştığımız uçaklar gibi gökyüzünde süzülüyordu. Hani neredeyse parke taşlı bir yolda çek çek arabası ile yol alıyorduk. Elimdeki bardağı dökmeden tutabilmek, nefes boruma kaçmadan içinden bir yudum alabilmekte oldukça zorlanıyordum. Bardağı sıkı tutmak işi halletmiyordu. Zira bir kaç saniyede bir koltuğumuzla beraber gövdelerimiz de sarsılıp, yukarı aşağıya hareketleniyordu. Ama inattaydım, bu şampanskaya denen meredi içecektim. Sol elimle öndeki koltuğa sıkı sıkıya yapıştım. Tam içkimi yudumlamak üzereydim ki, kulağımın dibinde bir geçirti ile gözlerim büyüdü. Eşimle göz göze geldik. Sinirlerimiz lâçka vaziyetteydi. Komşumuz Ramazan'ın sesiydi bu:

"Ulan! Ne içkisu bu daa? Caz yapıyor."

Grubun diğerleri arasında bir gülüşme koptu:

"Ramazan! Ramazan! Ulan şu lisanın adam olmayacak mı? Senin caz dediğin Amerika'da yapılır."

Ramazan, içtiğine epeyi sinirlenmiş belli, devam etti:

"Ha işte. Amerika'da yapılanı Rusya'da yaparsan ha böyle olur işte. Ceberttu benu ya. Ne demeye Ruslar bunu yapmaya kalkmuşlar da? Becerirmuş gibi. Her tarafım caz oldı."

Ekip makaraları koydu. Eşimle ben tahammülümüzü denemek ile katlanmak arasında bir yerlerdeyiz.

Bu minvalde gidiyorduk. Bol sallantı, sarı, kokulu dumanlar, devamlı surette tepemizden inen eşyalar yavaş yavaş alışkanlık

yaratmıştı. Derken bütün bunların üstüne, ön taraftan bir türkü başladı ve anında bütün "İş adamları" buna iştirak ettiler:

"....Efkârlanma gül gayrı/ İbibikler öter ötmez ordayım..."

Bir iki saniye içinde inanılmaz bir kakofoniye eşlik eden alkışlar, parmak çıltatmalarla uçağın içi tam anlamıyla ayaküstü meyhanelerinden birini andırmaya başlamıştı.

Bu türkünün Rusya'da bekleyenlere mi, yoksa geride kalanlara mı söylendiğini pek anlayamadım ama sıla hasreti çekmekten ziyade, evden kurtulmanın keyfi çok barizdi.

Yeşilköy'den kalkmamızdan aşağı yukarı bir saat sonra Simferapol havaalanına indik. Tura katılış anlaştırmamıza göre, buradan otobüse binip, Yalta ormanları içinde "Yazarlar Oteli" denilen klâsik yapıda, muhteşem manzaralı, harika bir otele götürülecektik. İş adamları grubunu gördükten sonra, oteli de aşağı yukarı tahmin edebiliyordum. Ama yine de ümit kesilmezdi.

Havaalanından bindiğimiz otobüs bir zamanlar maviymiş. Şoförün yanındaki vites kutusu vidalarından tamamen ayrılmış, öyle kendi halinde duruyordu. Sanırım şoför adet yerini bulsun diye vitesle oynuyordu. Bana sorarsanız, vites falan değişmiyordu. Koltuklar neredeyse yere yapışacak kadar hırpalanmıştı. Otobüsün başından sonuna camların üzerinden geçen ipe asılmış perdeler yırtık, pırtık, sökük, açık pencerelerden dışarıya savrulup duruyordu. Bize söz verilen lüks yolculuğun henüz başındaydık. Bu kadar sabırsız olmama gerek yok, diye düşündüm. Bir saatlik yoldan sonra nihayet bize ayrılan muhteşem otele varmak üzere orman yoluna daldık. Virajlar o kadar dar ve sapaydı ki buradan otobüsle gelecek birilerini bekleyen bir mekâna gidebileceğimize hiç ihtimal veremedim. Nitekim yolun yarısında bir yerlerde bir dönemeçte otobüsün burnu duvara dayanıp kaldı. Şoför, muhtelif manevralar ile geri alıp düzeltmeye çalıştıysa da iş daha çatallaştı. Bu kez de arka taraf, dönemecin arka ucuna takıldı. Kısacası otobüsümüz virajın iki ucundaki iki kaya arasında sıkışıp kaldı. Biz de içinde. Ekipten gönüllüler derhal yola indiler. Başladılar şoföre işaret vermeye. Yokuşun üstünde iki kişi iki ayrı yöne işaret verirken, arka tarafta da biri kendine göre el kol işaretleri ile bağırsıyordu. Bütün bunlar Rusça, Tatarca ve Türkçe karışımı bir lisan kalabalığında ve adeta boş alanda topaç döndürüyor rahatlığında işaretlerle yapılıyordu. Şoför, kan ter içinde, bir aşağı kayarak, bir yukarıya gazlayarak uğraşırken otobüsten içler acısı sesler duyuluyordu. Pencereden gördüğüm kadarı ile, sağ taraf olduğu gibi kayaların hışmına uğramış vaziyetteydi. Yokuşun üzerinde durmakla vasıtamızı rahata erdiremeyeceğini anlamış

olan Ramazan aniden kayalardan birine sıçrayıp oradan da otobüsün ön kaputuna yerleşti. Arkadaşlarından çığlıklar duyuluyordu:

“Yapma! Deli misun Ramazan? Düşeceğün.”

O hiç orali değil, neredeyse kahraman olmak yolundaydı. Hâlâ daha işaretle, şoförü yönlendiriyordu:

“Ha sola, ha şimdi sağa. Tamaaamm! Şimdi tam sol.”

Gülmeye başladım. Zira bütün bu tarifler arasında otobüs bir milim kıpırdamış değildi. Zaten gidebileceği bir yer de yoktu. O ise, sanki her talimatı sıhhatle gerçekleştirilmiş gibi devam ediyordu:

“Habuda! habuda! ha sağa! Cel! Cel! Cel! Ha taamam!”

Dursun onu “ti” ye aldı:

“Ulan Ramazan, o dediğün kadar yol alsak sen çoktan öbür dünyayı boylamıştın lan.”

Sonra diğerlerine dönerek devam etti:

“Ulan valla cerzek bu. Oraya çıkmış çığırınca kendinu bir yere cideyrum zannediy.”

Ramazan bu kez alınmıştı. Otobüsün burnundaki ambleme sardığı bacaklarını sıkıştırıp bağdı:

“Cerzek sensun da! Yere inmişsun bakaysun, cittiğimizi anlamaysun tabi, cerzek! Bin bakayum otobüse, anlaysun cidey muyuz, citmiyey muyuz.”

Şoför kan ter, bizler kahkaha içindeydik. Her şey bir tiyatro sahnesi gibiydi. Gibiydi de bu meyanda akşamın tatlı tatlı loşluğu çökmeye başlamıştı. Eşim oldukça tedirgindi. Oldum olası karanlık saatlerde yollarda, hele hele bilmediği yerlerde kalmayı hiç sevmez.

“İnelim, yürüyelim bari.” dedi.

“Çılgın mıyız?” dedim, “Yolumuz ne kadar sürecek bilmiyoruz ki. Elimizde valizlerle, Yalta ormanlarında keçi yolu gibi bir yokuşta nereye gideceğiz?”

Sabır çağırın uzun bir nefes aldı eşim, ama bu düşündüğünü yüksek sesle tur ekibine de söylemeyi ihmal etmedi. Teklif, anında müşteri bulmuştu. Hemen hemen herkes inip yürümeye razıydı. Otobüsün buradan çıkışı ufukta gözüküyordu. Bunda hem fıkırdık. Yavaş yavaş inip eşyalarımızı bagajdan toparlamaya başladık. Aslen Melez şoför bu işe bozulmuştu. Aksanlı Türkçesi ile söyleniyordu:

“Hem beni burdanga sıkıştırıganda, şimdinde gitgende. Ne hale yön göstergen? Ne hale getirgen maşınayı?”

Bazı akıllılar, eşyalarını otobüste bırakmayı tercih etmişlerdi.

“Nasılsa otobüs buradan kurtulacaktır. Otele kadar getirir valizleri. Boşuna taşımayalım yokuş yukarı.” diyorlardı. Şoför, vasıtasının etrafında dolaşıp çaresizliğini tekrar tekrar tespit ederken bir yandan mırıldanıyordu:

“İnsanlık cihanda hepden de mi kaybetgene? Bırakıp gitgeniz böyle?”

Ramazan bunu duymuş olmalıydı. Hemen sert bir sesle isyan etti:

“Ne insanluğu be kardeşüm? Ne insanluğu? Bu senin otobusun işidir. İnsanlukla ne alakası vardır ?”

“Oluru mu var ? Bana çarpıktan çurpuktan yol gösteripgen çok yahşi. Şimdi benim maşınamın işi söyleyen. Söyletmen meni.”

“Kardeşüm, bak şimdi, kafamı kızdırma. Maşına senun, yol senun, yolcu da senun. E söyle şimdi baa, insanluk kimun?”

Şoför bu felsefeyi çözememişti. Devam etti:

“İnsanlık! İnsanlık! Çarpıkınan, çurpukunan yol göstergenden maşınam kaput kalgan.”

Ramazan'ın yanaklarındaki Laz damarları kıpkırmızı şişmiş, neredeyse patlamak üzerelerdi.

“Allah Allah! Be kardeşüm ne yapacağuz yani? İyi ki saa yol gösterduk da buraya kadar celdun kaldın. Yoksa, taaaa aşağılarda kalacaaydun. Şükret yahu, şükret.”

Valizlerimizi alıp otobüsün önündeki yola düştüğümüz zaman ekip başkanımız sevinçle bir çığlık attı:

“İşte! Otelimiz orada. Zaten dibine kadar gelmişsiz.”

Birden, gerilen sinirlerin yerini bir sevinç dalgası sardı.. Özellikle eşimin son derece memnun olduğunu gördüm. Ama benim içimde her nedense bir garip şüphe vardı. Bu ekiple, yolculuğun şu ana kadar olan kısmıyla, bundan sonrasının çok mükemmel olması kafamda bağdaşmıyordu. Bu son maceramız olamazdı. Muhakkak daha başımıza gelecek bir şeyler olmalıydı.

Yol, yokuşun dibinden ne kadar kısa görünmüş olsa da yürümeye geçince bunun gerçekten uzak olduğunu fark etmiştik. Zira, elde dolu valizler, çantalarla, dimdik ve virajlı yolu tırmanmak, uzaktan fotoğraf gibi seyretmekten çok farklıydı. Ağustos sıcaklığının orman rutubeti ile birleşmiş yapış yapış havası ensemizden içeri dalyordu.

Otel, ormanın neredeyse en yüksek noktalarından birinde, dar bir platonun üzerinde, sırtını daha da yükselen ormana vermiş,

modern taklidi, bakımsız, çirkin bir binaydı. Ekip başkanı pek memnun, zıplayarak öne atıldı:

“İşte meşhur yazarlar oteli.”

“Hangi yazarların oteli?” dedim, ister istemez.

“İşte, bütün o meşhur eski yazarların oteli. Puşkin, Çehov hepsi buraya gelir yazarlarmış.”

Nefesimi tutup yutkundum. Eşimle yine göz göze gelip gülümsedik. Eğer Puşkin’le Çehov bu otelde kitap yazdılsa ben de İzlanda’daki mağara duvarlarındaki resimleri yapmıştım. Neyse, adamcağızın bilgisinin kavgasını yapacak değildik. Bir an evvel odalarımıza çıkıp, sıcak bir duş almak istiyorduk. Ekip başı, havaalanından bizi almış olan rehberimizle beraber resepsiyona gitti. Bizler, dışarıdaki banklarda oturup beklemeye başladık. Çevreyi ve tepelerin altında uzanıp giden Karadeniz’i incelemekle bir on dakika kadar oyalandık. Ama basan akşam karanlığı ile ekip başkanımızın hâlâ daha geri gelmediğini fark edince telaşlandık. Bir kaç kişi daha toplanıp içeri gitti. Biz geri kalanlar aramızda biraz daha oyalandık. Allah Allah, son gidenlerden de ses seda yoktu. İçeri giden kalıyordu. Bir üç kişilik grup daha aynı kapıdan içeri girdiler. Eşim söyleniyordu:

“İşte ben bunun için hiç tura katılmayı sevmem.”

Saat akşamın sekiz buçuğu civarındaydı. Binadan geri çıkan kimse yoktu. Bu kez eşim bana valizleri teslim edip içeri daldı, hışımla. Beş dakika geçti. Ondandır havadis yoktu. Meraklanmaya başlamıştım. Ama valizleri tek başına taşıyamazdım. Kimseye de emanet edemiyordum. Zaten ben bunları düşünene kadar, sona kalan dört adam da gözden kayboldular. Oturduğum bankın yeri otelin giriş kapısından aşağı yukarı elli metre kadar uzakta olmasına rağmen, içeriden sesler duymaya başladım. Sesler yerini gittikçe tonu artan bağırışmalara bıraktı kısa zamanda. O arada kapı açılıp kapanıyor, grup üyelerinden bir kaç dışarı çıkıyor, hararetle tartışıyorlar, tekrar içeri giriyorlardı. Hem meraklanmış, hem de üşümeye başlamıştım. Ormanın bütün gün güneşi emen yeşili ve toprağı, artık, rutubetli bir serinlik yayıyordu. Aklıma gelen tek şey bu meşhur yazarlar otelinde! yerimiz olmadığıydı. Nitekim ben bunları kafamdan geçirirken, eşim binadan çıktı. Onun patlamaya hazır bir bomba haline geldiğini uzaktan görebiliyordum. Daha yanıma varmadan söylenişi kulağıma geldi:

“İşte ben bunun için tura katılmam hayatımda. Kepazelik bu!”

“Ne oldu? Problem nedir?”

“Evet, kelime karışılığı bu. Problem.”

Hırsına bir soluk almak için bir ara verdi. Meraktaydım.

“Peki nedir problem Allah aşkına.”

“Problem iki kelimelik bir cevap. Yerimiz yok.”

“Yerimiz mi yok?”

“Evet, aynen, yerimiz yok.”

Oturduğum yerden ayağa fırlamıştım.

“İptal mi etmişler?”

“Hayır, iptal etmemişler. Yerimiz zaten hiç olmamış ki.”

Otelin resepsiyon kapısından sırasıyla bütün tur ekibi dışarıya dökülmeye başlamıştı. Ramazan, Dursun’un yanı sıra başı çekerken, sinirli el kol hareketleri ile isyandaydı.

“Ha bi de benum aklumu beğenmezsun. Ha şu işe bak. Onca yolu cel cel cel, sokakta kal. Bunlar da senin akıllı arkadaşların da ha? Vay vay be! Ha bu da, ha bu da, akla cel, akla...”

Kendimi tutamadım. Kahkahalarla gülmeye başladım. Ramazan, neredeyse horon tepen gibi omuzlarını başını sallayarak giriş boyu dizilmiş valizleri, çantaları gösterip devam ediyordu:

“Vay vay vay! Ha şimdi kim taşıyacak bunları? Bu saatten sonra nereye cidup, nerede kalacağız? Türkçe bilen yok ki konuşasun. Derdinü anlatasun.”

Dursun bu olanlardan pek etkilenmişe benzemiyordu. Arkadaşının omuzuna koca bir şaplak indirdi, gülerken cevaplar: “Ulen, sen pu konuştuñi Türkçe mi zannedeysun ki seni anlasunlar.”

“Tepemu atturma ulen Ramazan. Ulen senin konuştuğundan farku mu var penumkinun? Ayup, ayup! Ulen, bari yaban ellerde birliğumuzu koruyalum. Bunca yolu cel, hemşerunla kavga et, yakuşur mu?”

Ekip, valizlerini yeniden yüklenmiş, yokuşun altında çarpılmış bıraktığımız otobüsümüze doğru inmeye başlamıştı. Eşim hâlâ söyleniyordu:

“İşte bunun için ben turlara katılmam.”

06:10 HİKÂYESİ -2-

Saat 06:10'u çalmaya başladığında, hava henüz karanlıktı. Dışarıda rüzgâr acı ısıklarla dolaşıyor, yağmurun ve camlara çarpan ağaç dallarının sesi, günün nasıl geçeceğini aşağı yukarı hissettiriyordu.

Genç kadın, lâmbayı yakarak kalktı. Sabahlığını sırtına geçirirken gözleri ile terliklerini aradı. Sıkı sıkı giyinip banyoya girdi. Kalorifer yine sönmüştü. Kocasının, gece yarısı saatlerle kalorifer dairesinde uğraşması yine neticesiz kalmıştı anlaşılan. İçi ürpererek elektrikli ısıtıcıyı yakıp banyonun ortasına yerleştirdi. Elini, yüzünü yıkayıp dişlerini fırçaladı. Aynada kendine şöyle bir baktı.

"Tanrım!" dedi, kendi kendine. Ne kadar pejmürde bir hali vardı. "Sabahın bu saatinde nasıl olabilirdim başka türlü?" diye kendini teselli etmeye çalıştı. Ama on sene evvel, günün hiç bir saatinde böyle olmazdı kılığı. Pijama üzerinde sabahlık, onun üzerinde hırka, ayağında yün çoraplar. Hiç de alımlı bir hali yoktu doğrusu. Bu boşverciliği bırakıp kendini daha düzenli ve şık tutmaya karar verdi. Kocasının yanına dönerek, onu "Günaydın!" dileği ile öperken sordu:

"Kocacığım, biraz daha uyur musun, yoksa kahveni hazırlayayım mı?"

Kocası ona sarılıp keyifle, iştihayla öptü.

"İniyorum bir iki dakikadan. Bu namussuz kalorifer gene üç saat uğraştırdı gece. Ama adam olmadı."

"Banyo ısındı neredeyse. İyice giyinince de fazla hissedilmiyor soğuk. İdare edebiliriz şimdilik." dedi, kadın oğlunun odasına giderken. Çocuk derin bir uykudaydı. Küçük abajuru yakıp seslendi:

"Günaydın! Günaydın! Okul saati geldi, günaydın!"

Yatağın kenarına oturdu. Sarılıp öptü oğlunu. Gözlerini açmaya niyetli değildi küçük oğlan. Annesinin öpüşüne kucağına sıcacık yumuşacık gömülüp karşılık verdi. Sonra da sırtını dönüp uyumaya devam etti. Saate bakınca telaşlanan anne onu omuzlarından tutup çevirdi.

"Haydi tontonum. Saat altıyı onsekiz geçiyor. Ancak toparlanırsın. Sonra kahvaltını eksik yapıyorsun. Haydi canım benim."

Oğlan yine gözleri kapalı mırıldandı:

"Sen git, ben kalkarım."

"Haydi bakalım, o numaraya kanmam artık. Bak, kahvaltı hazırlamaya inemiyorum sen kalkmadan. Haydi canım benim."

Çeke çeke yatağın ortasına kadar kaldırdı çocuğu ve biraz gıdıklaya, biraz öpe, banyoya doğru yolladı. Merdivenlerden inerken seslendi:

"Soğuk suyla yıka yüzünü önce. Aylırsın. Banyonu yaptıktan sonra orada giyin, üşütme."

Koşarak girdi mutfağa. Çaydanlığın altını yaktı. Kahvaltılıkları tepsiye dizdi. Ekmekleri dilimleyip ızgaraya yerleştirdi. Sütü cezveye boşalttı. Koşup akşamdan suya yatırdığı çamaşırları makineye yerleştirdi ve çalıştırdı. Tekrar mutfağa girerken yukarı kata seslendi:

"Oğliš! Geliyor musun? Ekmeği ona göre kızartacağım."

"İniyorum anneciğim! Şimdi kravatımı bağlıyorum."

Hemen sütün altını yaktı. Ekmekleri kızartmak üzere ızgarayı yaktı. Minik bir sahandaki yağı eritip biraz kaşer peyniri ve yumurtayı pişmeye bıraktı. Süt tam ılınmışken ekmekler de olmuştu. Bolca şekerlediği sütü ekmeklerle sofraya yerleştirirken tekrar seslendi:

"Tamam! Kahvaltı hazır. Gecikme, soğutacaksın!"

Tekrar mutfağa girip yumurta sahanını aldı. Çaydanlığın altını kapadı. Oğlu sofraya gelmişti. Arkasından da kocası indi salona. Tekrar öpüştüler.

"Kızımız kaçta kalkmak istiyor bu sabah?" diye sordu kocası.

"Yediye çeyrek kala için talimat verdi presnes."

Gülüştüler. Oğlan, kocaman ağır bir çantayı sürükleyerek masanın yanına getirdi ve bıraktı. İştihayla oturdu kahvaltıya.

"Anneciğim, bana yulaf ezmesi de yapar mısın?"

"Tabii. Sen yumurtanla başla. Ben onu hazırlarım."

Yulaf ezmesini ateşe koyduğu sırada kocasının da neskafesini hazırladı. Götürüp verdi. Portmantodan çocukların palto, atkı, şapkalarını toparlayıp salona getirdi.

“Anneciğim, ayağıma ne giyeyim bu sabah?”

“Çizmelerini tabii ki. Nerede çizmelerin?”

“Bilmem.”

“Nasıl bilmezsin oğlum? Nerede çıkardın en son?”

“Bilmem.”

Genç kadın koşup mutfak kapısının dışındaki koridora baktı. Genelde orada bırakırlardı ayakkabılarını. Ama bulamadı. Koştı, bir kat aşağıya indi. Çamaşırhane kapısının arkasında buldu, çamur içindeki çizmeleri. Kaptığı gibi mutfaktan geçti. Geçerken ateşi söndürüp yulaf ezmesini tabağa boşalttı. Salona koşar adımlarla girip masaya yerleştirdi tabağı. O arada da söylendi biraz:

“Aşk olsun yavrum. Hem çamurlara batmışsın, ondan sonra da tutup bırakmışsın aşağıda kapı arkasında.”

Oğlan muzip muzip gülümsedi:

“Ama benim polis annem buldu getirdi.”

Ve yulaf ezmesine daldırdı kaşığı. Anne bu arada portmantodan aldığı boya ile, şömine kenarından çektiği bir gazete üzerinde acele boyadı çizmeleri ve kapı önüne bıraktı.

“Evet beyefendi, çizmeler hazır, paltonuz burada. Şapka ile atkını unutma... Ödevin! Akşam çizdiğin ödevin nerede?”

Yine muzip fakat kabahatli bir ifade ile dudaklarını ısırıp çocuk, ellerini yanaklarına koyarak:

“Ayyy!”

“Ne oldu? Nerede unuttun?”

“Aslında unutmadım... ama... şey... Mehmet Akif’in resmi çizilecekti ödevin kapağına. Onu da sana bırakmıştım.”

Annenin yavaş yavaş sinirleri geriliyordu artık.

“Olamaz!” dedi, “Olamaz! Oğlum, on dakika sonra araban kapıda olacak. Mehmet Akif’in resmi şimdi mi söylenir?”

Oğlan omuzlarını kaldırıp ellerini iki yana açtı. Mavi, iri gözleri komiklik arayan bir ifade ile bakıyordu. Anne adeta haykırıyordu:

“Aman Allahım! Nerede bu ödev kağıdın? Çabuk ver! Çabuk!”

Ve dayanamayıp parladı:

“Çabuk diyorum, haydi!”

O arada saat 6.45 olmuştu. Merdivenin dibinden üst kata seslendi:

"Günaydın kızım! Kalkmak istediğin saat geldi!"

Hiç bir cevap gelmedi. Anne bu defa daha yüksek sesle ve hırsla bağırdı:

"Saat 6.45. Haydi, çabuk ol! Kahvaltı hazır!"

Eline oğlunun ödev kağıtlarını ve ansiklopedideki Mehmet Akif Ersoy resmini alıp masanın kenarına yerleşti. Hay Allah! sofradaki reçel döküntüsü kitaba yapışmıştı. Mutfağa fırlayıp bez getirdi, sildi. Aldı kalemi eline. Mehmet Akif'in sakalları ile başladı işe. Bir yandan da sinirli sinirli söyleniyordu:

"Sütünü bırakma sakın. Eeee? O yumurtanın dibini kim sıyracak bakalım? Bu artıkla bir çocuk daha doyurulur. Günah! Çabuk bitir tabağındakileri."

Yukarıdan kızlarının sesi duyuldu. Uyku mahmurluğu ve homurdanma karışımı bir sesle banyoya gidiyordu:

"Onu yatağına gelip uyandırıyorlar. Bana gelince, merdivenlerden bağıryorlar. Hım, hım, hım.... homur, homur, homur..."

Anne alınmıştı. Hemen yüksek sesle cevaplamak ihtiyacını hissetti:

"Aşk olsun yavrum! Bu arada bir de yukarıya çıkıp senin uyanmanı bekleyecek vaktim mi oluyor benim? Aşağıya inmeden yarım dakika evvel haber ver ekmeği kızartmam için..."

"Olduü! Tamam!" sesinin ardından banyo kapısının kilitlendiği duyuldu. Oğlan bağırdı:

"Kapama kapıyı! Dış fırçalamaya geliyorum!"

Sütünün dibini başına dikip merdivenleri ikişer ikişer çıktı. Baba güldü:

"Kerata, ablası banyoya girmeseydi daha burada işi bitmezdi. İnattan nasıl koştu gitti."

"Şimdi pandomim kopar." dedi, anne. Tahmini gecikmedi. Oğlan banyo kapısını yumruklayarak bağıryordu:

"Geç kalıyorum, aç şu kapıyı!"

İçeriden inatçı ve kesin tavırlı bir cevap duyuldu:

"Açamam."

"Nedenmiş o?"

"Tuvaletteyim çünkü."

"Niye kapıyorsun kapıyı sersem kız? Madem açamayacağın bir yere oturacaksın, açık bıraksana."

"Sana mı soracağım?"

"Ben buradaysam tabii soracaksın!"

Annenin sabrı taşmıştı. Kızına hitapla bağırdı:

"Çabuk kardeşine aç kapıyı. Arabası geliyor."

Sonra kocasına döndü:

"Bir gün yiyecekler birbirlerini."

Baba saatine bakarken telaşlandı:

"Haydi kızım, aç banyoyu çabuk. Kardeşinin arabasına bir dakika kaldı."

Banyonun kapısı homurtularla açıldı. Bir itişme, bir küçük inilti ve bir diğerinden de ufak bir çığlık duyuldu. Kapı dibinde acele hesaplaşmışlardı anlaşılan.

Mehmet Akif'in resmini bitiren anne, dosyayı oğlunun çantasına yerleştirip çantayı da çizmelerin yanına bıraktı. Mutfağa koşup kızının rafadan yumurtasını ateşe koydu. Oğlan sahanda az pişmiş, kız rafadan yumurta severdi. Oğlan sütünü sıcak ve bol şekerli, kız ise dolaptan çıkmış soğuklukta, şekersiz ve kakaolu içerlerdi. Merdivenin üstünden fırtına gibi atlayıp inen oğlunun yanından sıyrılıp yukarıya, kızına seslendi:

"Yavrum, hazır kahvaltın neredeyse. Haydi biraz çabuk ol."

Oğlan telaşla ceketini ve çizmelerini giyerken sordu:

"Nerede resmim? Bitti mi?"

"Evet, çanta sana yerleştirdim."

Çocuk hemen çantayı açmaya başladı merakla.

"Oğlum onu bırak da, şapkanı, atkını giysene şimdi."

Çocuk sevinç çığlıkları atıyordu:

"Yaşsa anneciğim! Baba bak! Harika olmuş değil mi?"

"Hakikaten karıcığım, nasıl becerdin beş dakikada? Canlı gibi olmuş, bravo vallahi."

Genç kadının iltifatlara vakti yoktu. Oğlunun atkısını iyice sardı boynuna.

"Bana bak, arkadaşlarına poz atacağım diye çıkarmak yok şapkanı falan. Kulak iltihabın bir tutarsa, biliyorsun sonra ne oluyor."

Sonra, ayrılma vaktinin geldiğinin farkında, yumuşacık bir sesle sarılarak öptü oğlunu:

"Haydi canım benim. Allah zihin açıklığı versin. Güle güle git, güle güle gel... Ha sahi, anahtarını aldın mı? Gerçi baban da, ben de evdeyiz ama senin yanında olsun."

Çocuk, karnı doymuş, ödevleri tamamlanmış, boyalı çizmeleri ayağında, halinden memnun, sarıldı annesine. Yanaklarını sıkıştırdı:

“Minik, minik, minik...”

Birden mutfaktan gelen koku ile irkilen anne, oğlunu son kez öpüp fırladı. Yumurtanın suyu taşmış, ocağı söndürmüştü. Onu temizleyip kızının ekmeklerini kızarttı ve masanın ikinci servisini hazırladı. Kızı yukarıdan bağıırıyordu:

“Anne! Beyaz fitilli çorabın var mı?”

“Evlâdım, bu havada incecik, fitilli çorapla gidilir mi hiç? Yünlülerini giysene.”

“Müdüre Hanım daha yünlü çoraba müsaade etmiyor. Ya kısacık beyaz çorap olacak, ya da düz beyaz, ince çorap.”

“O da iyi.” dedi anne, sinirli sinirli. “Neredeyse kar yağacak. Hasta olacaksınız ince çoraplarla. Demek artık üşümek için de müdürlerden izin istenecek. Hiç duymadım böyle şey. Bari çizmelerini giy de kapansın bacakların.”

“Anneciğim, okulda çizme yasak.”

“O zaman yolda giyersin. Okul için de düz ince bir ayakkabını torbaya koyup yanına alırsın.”

Onüç yaşını doldurmakta olan kız çocuğu, okul formasını giymiş, saçları omuzlarında, elinde saç fırçası aheste adımlarla inip durdu. Bacakları henüz çıplaktı. Bir yandan, karışmış bir tutam saçını açmaya çalışırken, canının acıdığını gösteren bir yüz ifadesi ile konuştu:

“Anneciğim, elimde hem okul çantam, hem resim çantam bir de eşofman torbam var. Zaten bir çift lâstik ayakkabı taşıyorum. Bir paketi daha nasıl yükleneyim?”

Sesi protesto ifadesi ile doluydu. O, yüklerini sayarken anne ile baba gülmeye başladılar. Anne pes etmişti.

“Tamam, tamam! İstediğin ayakkabı ile git. Ama artık çabuk ol. Ekmekler taş olacak. Sen de yulaf ezmesi ister misin?”

“Hayır, bu sabah istemiyorum anneciğim.”

Giyimini tamamlamak üzere tekrar odasına çıktı.

Anne, artık kendisinin de bir kahve içme zamanı geldiğini düşünürken tiz bir klâksonla irkildiler. Oğlanın minibüsü biraz gecikerek gelmişti. Çocuk kapiya elini attı.

“Anne! Bu kilitli, açamıyorum.”

Anne koştu. Anahtarı kaşradyatörün üzerinden alıp sokak kapısını ve onun dışındaki demir kapıyı açtı. Oğlunu son kez acele bir öpüşle uğurladı merdivenlerden. Buz gibi bir hava içeriye dolmuştu. Sırtı antreye dönük oturan kocası içeriden seslendi:

“Sevgilim! Kapat Allah aşkına şu kapıyı. Ev zaten buz.”

“Çocuğu bacadan çıkaramam ya. Herhalde bu kapının arada bir açılması gerek.” dedi kadın sinirli bir gülüşle. Camdan baktı, minibüsün ardından. Oğlan çoktan şapkayı, atkıyı eline almıştı bile.

“Şuna bak, yine çıplak başla çıktı yola. Vallahi hastalanıp gelecek.”

Kahvesini almaya girdi mutfağa. Kızı sofraya gelmiş, soruyordu:

“Anne, kaç kaşık kakao koydun sütüme?”

“İki kaşık.”

“Hangi kaşıkla?”

“Tatlı kaşığı ile.”

“Ama üzerinde iki çorba kaşığı, diyor.”

“Neyin üzerinde yavrum?”

“Kutusunun üzerinde.”

“Yavrum, o kadar kakao mideni deler, olur mu hiç?”

“Tabii olur. Asıl böyle olmaz. Çünkü tadı hiç tam olmuyor.”

“Eğer hakiki kakao ise pekalâ tadı tam olur. İki tatlı kaşığı yeter de artar bile.”

“Ama üzerinde iki çorba kaşığı, diyor.”

Genç kadın son bir gayretle sinirlerini yatıştırmak için derin derin nefes alıp verdi mutfakta ve yine yumuşak bir sesle içeriye seslendi:

“Yavrum, onlar satıcı. Ne yazsınlar ki? Düşün, her okuyan senin gibi düşünüp kullansa...”

“Ama üzerinde iki çorba kaşığı diyor.”

İnatla tekrarlanan tarife artık cevap yetiştirmekten vaz geçmişti. Sabırla iç geçirip neskafesini hazırladı. Masaya geldiğinde, artık bir kaç dakika için de olsa oturabileceğine inanamıyordu. Keyifle bir yudum aldığı kahvenin burun deliklerine ulaşan aromasını ve sütlü sıcaklığını içine sindirdi. Kızı, sinsi bir inatla hâlâ daha kakao kutusunun üzerindeki kullanım tarifini okumaya devam ediyordu. Gülümseyerek onu izledi. Sonra birdenbire sinirlerinin gevşediğini hissetti. Gülmeye başladı. Sabahın 6.10'undan bu yana henüz bir saat dahi geçmiş değildi ama günü yarılanmış gibi hissediyordu. Tanrım! Önünde daha saatler, saatler vardı onun enerjisini

bekleyen. Akşama ertesi günün ödevleri olacaktı çalışılacak. Kurbağaların çiftleşmesini, tavuğun yumurtlamasını anlatan şemalar, Mehmet Akif Ersoy, Fatih Sultan Mehmet portreleri, öğretmenlerden birinin masasının yıkanıp ütülenecek örtüsü... Daha neler neler ne sürprizler vardı onu bütün gece meşgul edecek... Gülmesi kahkahaya dönüştü. Kendisini hayret ve merakla izleyen kocasının ve kızının bakışlarına sözlerle bir cevap veremezdi. Ne diyebilirdi ki? Hayatı çok keyifliydi ve çok mutluydu. Kahkahasının ardı kesilmiyordu.

AŞK VE MEŞK

Uat, çam ve zeytin ağaçlarının suya uzandığı koyda demirlemişti. Uzun sıcak günün ardından, tabiat güneş batışını yakalamaya hazırlanıyordu. Bal arıları, yuvalarına dönmeden önce suyun üzerinde, çamların iğne dalları, zeytinlerin gümüş pırıltıları arasında halkalar çizerek uçuyorlardı.

Güvertede içki kadehleri ellerinde konuşmadan oturan çift, aynı mekânda farklı zamanları yaşıyor gibiydiler. İkisi de beyazın spor şıklığını sergilemekteydiler. Erkek, kendisine dokunulmaması gerektiğini ihtar eden ekşi bir bakışla başını arkaya doğru kaykılmış, neredeyse kapalı göz kapaklarının ardından tepeleri seyirdeydi. Kadın, uzun bir sıkıntı "Pof"lamasıyla, parmağı ile kadehindeki buzları döndürdü. Göz ucuyla baktığı kocasından hiç bir reaksiyon alamadı. Bu kez, uzun bir çekişinin ardından saçının perçemi ile oynamaya başladı. Bunu, uzun tırnakların masaya vuran sinirli ritmi takip etti.

"Huzur ver yahu!"

Erkek, bakışlarını bozmadan sadece başını yan döndürmüştü. Avucunu sinirle havaya doğru açtı, devam ederken:

"Huzur ver Allah rızası için."

"Bunu istemek benim hakkım zannediyordum."

"Deniz dedin, seyahat dedin, geldik işte. Daha ne istiyorsun?"

"Geldik de kim geldi? Ha yalnız gelmişim, ha seninle."

"İyi ya, o zaman bir daha sefere yalnız gelirsin."

"Seninle hiç mi konuşulmayacak artık?"

"Önce konuşacak akıllı bir şeyler bulman lâzım."

Adam, sarkastik bir gülüşle süslemişti cümlesini. Bu, kadını cevabında cesaretlendirdi:

“Mesela metres konusu nasıl? Kâfi derecede akıllı mı?”

Erkek, sinirle ayağını yere vurdu.

“Bu konuyu açacaksan, ben yokum.”

“Ne zaman varsın ki zaten?”

O anda, yaklaşan bir balıkçı motorunun sesiyle, dikkatleri bir diğerinden uzaklaştı. Dizelin poflamaları ile sürüklenen küçük tekne az ötedeki ağaçlığın koynuna doğru ilerliyordu.

“Allah kahretsin.” dedi, adam homurdanarak, “Koca denizde yer mi kalmadı? Ne diye gelip burnumuzun dibine girdiler anlamam. Hiç mi kafa dinleyecek yer kalmadı artık?”

“Sana ne zararı var şimdi zavallı balıkçının?” dedi, karısı.

“Birazdan başlarlar teybi açıp, oyun havaları dinlemeye. Görürüm ben seni o zaman. Mehtabını da darbuka ile seyredersin.”

Sinirli adımlarla güvertede, balıkçı motorunu takip ederek aşağı yukarı adımlar atmaya başladı. Kadın, onun sinirlenmesinden memnundu. Güldü.

“İnan, seninle mehtap seyretmektense darbuka ile seyretmek daha keyifli olabilir. Şu haline bak. Deli danalar gibi dolaniyorsun. Bırak adamı rahat. Allah'ın denizi işte. O da korunacak bir yer arıyor belli. Ne ziyanı var bize?”

“Görürsün biraz sonra. Şimdi bir kaç kişidir bunlar. Birazdan içmeye de başlarlar.”

“Bizde içiyoruz, ne olmuş?”

“Naralar atmaya başladıklarında zor tutunuruz burada. Ondan sonra işin yoksa demir al, akşamın bir saatinde denize açıl yeniden.”

“Hayat zor.” dedi kadın, kinayeli bir sesle.

Balıkçı, motorunu sağlama almış, küçük bir tenteden ibaret kapalı kısmında gözden yok olmuştu. Az sonra, yanında bir genç kadınla beraber dışarı çıktı. Kış tarafa bir narenciye sandığı yerleştirdiler. Kadın, çantadan çıkardığı nevale ile sofralarını kurdu. Balıkçı, küçük bir mangalda ateş yaktı. Birer kadeh rakı doldurdu. Yan yana, birbirlerine sarılıp oturdular. Rakılarını yudumlayıp, tepenin ardından doğmakta olan mehtabı seyre başladılar.

Yatta içkiler tazelenmiş, meze tabakları gelmişti. Kadın, isteksizce kürdanına aldığı somon dilimini tekrar табаға bıraktı. Kocasının, üçer dörder parçayı bir arada yutması zaten iştahını kapatmıştı. Yanı başlarındaki ceviz kabuğu teknenin içindeki

sevgiyi imrenerek izlemeye koyuldu. Genç balıkçı ile karısı, arada bir diğerine öpücükler sunuyor, belli ki aşk sözcükleri konuşuyorlardı.

Yattaki sofraya, personel buğulama lahos servisi yaparken, yan taraftan ızgara balık kokusu yükselmeye başlamıştı.

“Ne güzel koktu.” dedi kadın, gözü o tarafta.

“Allah gözünü doyursun.” Diye cevapladı, kocası. “Ne doymaz kadınsın yahu. Burada oturmuş yediğine bak. Fukaranın yediğinde gözün hâlâ.”

“Sersem olma! Kimsenin bir şeyinde gözüm yok. Belki de sadece huzurlu bir yaşamdır, gözümün kaldığı.”

“Sen o kabuğun içinde olsaydın, ne kadar huzurlu olurdun acaba? Seni bu verdiklerimle bile tatmin edemedim. Sen kim? Huzur kim?”

Kadın, çatal bıçağını bırakıp arkasına dayandı.

“Bu verdiklerinin hiç birinde sevgi yoktu ki...”

Adam, ağzındaki lokmayı yutana kadar zor bekledi ve aynı anda ayağa kalkarak iskemlesini gürültüyle itti.

“Allah belanı versin emi. Nankör! Yediğini, içtiğini boğazında bıraktırırsın adamın. Ne halin varsa gör.”

Kenarda servise hazır bekleyen personeline döndü:

“Salona getir benim yemeğimi.”

Kadın, güvertedeki masasında yalnız kalmıştı. Gözleri yaşla doluydu ama yeminliydi, ağlamayacaktı. Ağlayarak bu adama mutlu olma fırsatı vermeyecekti. Güçlü görüldüğü kadar onu sinirlendirdiğini biliyordu. Kocasının metresinin açığa çıkmasına rağmen halen daha direniyor olması erkeğin tadını tuzunu kâfi derece kaçırmıştı zaten. Güzel bir şeyler düşünüp, kendini oyalamalıydı.

İçkisini tazeleyip bir sigara yaktı. Koltuğa gömülüp balıkçı teknesini seyretmeye devam etti. Rüzgâr dönmüş, genç çiftin seslerini hafiften mırıltılar, sakın gülüşlerle yata taşıyordu. Birden yalnız olmadığı duygusuna kapıldı. Karanlıkta oturduğu yerden, bakışlarıyla, onların lüks lâmbaları ile aydınlanmış küçük dünyalarına misafir olduğunu farz etti. Onlarla beraber ızgara balık yedi, rakı içti. Sonra küçük narenciye sandığının üzerini temizlediler. Artık yatacaklardı her halde. Ama hayır. Balıkçı ile karısı mayolarını giymiş, suya atıyorlardı. Kâh sarmaş dolaş, kâh sırt üstü uzanarak, mehtabı seyrede ede yüzdüler. Tekneye çıktıklarında, balıkçı karısını bir havlu ile sardı. Onun yüzünü,

boynunu, kollarını kuruladı. Yattaki kadın, artık onların dünyalarında fazlalık yaptığı düşüncesi ile yerinden kalkmak istedi ama bu iki yabancının mutluluğundan yayılan yaz gecesi büyüüne kapılmıştı. Bir sigara daha yaktı.

O arada, balıkçı elinde bir bidon suyla, başını denize eğen karısının saçlarını yıkamaya başlamıştı. Önce şampuanladı, duruladı. Sonra, az önce ızgaranın yandığı küpeşteye oturdular. Sevecen dokunuşlarla kuruladı karısının bele kadar uzun saçlarını ve taramaya başladı. Genç kadın, başını keyif içinde arkaya atmış, sevdiğinin sıcak dokunuşlarına teslimiyetle gözlerini gök yüzündeki mehtaba dikmişti. Balıkçı, arada bir rakısından bir yudum alıp, bıkmadan usanmadan karısının saçlarını tarıyor tarıyordu.

Yattaki kadın, bir an için kendi saçlarına sevecen bir elin dokundurduğu tarak temasını düşündü. İnce saç tellerinin küçük, nazik çimdiklenmelerle köklerinden çekildiğini farz etti. O tatlı, rehabet veren ürpertiye hissetti iliklerinde. Sonra sigarasından derin, uzun bir nefes aldı ve bıraktı. Artık balıkçı teknesini çok net göremiyordu. Gözleri dumandan yaşlanmıştı.

BALKABAĞI

İzci festivalinin son günüydü. Galatasaray Lisesinin tiyatro salonunda şenlik vardı. Annesinden, hava kararmadan dönecek olma sözü ile, zar zor izin koparmıştı. Zira, tam final devrinin ortasındaydılar. Dikkatlice ütölediği lacivert deniz izcisi üniformasını, kalıpta tuttuğu beresini giymiş, afilli fularını bağlayıp, bembeyaz çoraplarla, siyah rugan ayakkabıların süslediği adımlarla Taksim'den aşağıya yürürken, kendisine hayranlıkla bakan yaşlılara mağrur bir tebessümle karşılık veriyordu. Kendi zamanı için çok derli toplu olmalıydı.

İzciliği seviyordu. İzciliğin amaçlarını seviyordu. Oymakbaşı ve izci arkadaşları ile yaptıkları seyahatlerde çok iyi vakit geçiriyor, törenlere katılmaya bayılıyordu. Gerçi yaşdaşları içinde boyu en kılalardan biriydi. İzcilik için gerekli boy sınırını ucu ucuna aşmıştı. Aslında, izci sıralamasının sıfırtakinin aksine olduğunu öğrendiği zaman iş işten geçmişti ama yapacak bir şey yoktu. Bir iki törene kendi grubunun en arka sırasında, kendisinden nasılsa bir beş santim daha kısa arkadaşı ile çift oluşturarak katılmıştı. Durumları gerçekten komikti. Dalyan gibi erken gelişmiş, göğüsleri, basenleri şeklini almış, belden kıvırdıkları plili eteklerini sözde izci gibi ciddi yürümeye çalışırken, gayri ihtiyari bir sağa bir sola sallayarak ilerleyen kızların arkasında, neredeyse dümdüz vücut ölçüleri, annelerinin tembihi ile eteklerini esas yerinde, diz üzerinde tuttıkları üniformaları ve bir öndeki sıradan sonra aniden inişe geçen boyları ile neredeyse izci takımına yama gibi duruyorlardı. Bu durumdan oldukça rahatsızdı. İlk okuldan bu yana derslerini en ön sıradan takip etmek hevesini de taşıdığından hiç böyle arkalarda yer aldığı olmamıştı. İzciliğin geç gelişme gösteren gençler için bir

avantaj olmadığını düşünmeye başlamıştı ki, son 29 Ekim törenlerinde şansı birden dönmüştü.

O gün okul bahçesinde trampet takımının provaları eşliğinde sıralarını almaya başlamışlardı ki, izci başından bir ses duyuldu:

“Çocuklar, bir arkadaşımız yok. Eksik kaldık. Bu saatten sonra geleceğini sanmıyorum. Var mı izcilerden, başka trampet çalan?”

Ön sıralarda gitmek öylesine bilinçaltında yer etmişti ki, kendini kontrol edemedi. Hem kolunu kaldırıp, hem bağırarak ileri atıldı:

“Ben!”

Yakın arkadaşları arasından hayret nidaları yükselmişti bile:

“Aaa? Sen trampet çalar mıydın? Bilmezdim.”

Tabii ki bilemezlerdi. Çünkü çocukluğunda oynadığı minik trampetten başkasını çalmış değildi. Ama kimsenin imtihan yapmaya vakti yoktu. Yola bir an evvel çıkmaları gerekiyordu. Gelmeyen izcinin trampetini onun boynuna verdiler. Bu kez, boyu onu yeni takımının içinde en ön sıraya taşımıştı. İçi içine sığmıyordu. Taksim meydanında okul otobüsünden inip resmi geçide katılmak için sıralarına geçtiler.

İşareti aldıkları anda, gözleri çaktırmadan bir yanındakinde, onun el ve baton hareketlerinde, diğer taraftan da mağrur bir ifade ile dimdik karşılardaydı. Neredeyse şaşı olmak üzereydi. Bir kaç dakika sonra hareketleri rahatlamış, mihaniki bir tavırla aksatmadan trampetini gümbürdetmeye başlamıştı. Kendinden çok memnundu. Seyircilerin alkışlarının hepsi sanki kendisineydi. Bir ara çok yakınında tanıdık bir ses duydu:

“Karıcığım, bakar mısın? Bu bizimki değil mi? Trampet çalar mıydı?”

Göz ucuyla, kalabalığın içinde, kaldırımın dibinde hayretler içindeki anne ve babasını yakalamıştı. Hiç bozuntuya vermedi. Sırtını biraz daha dikleştirdi, boynunu iyice kaldırdı ve aynı mağrur ifade ile trampetini vura vura ilerledi. En arka sırada yama olmaktan kurtulmuştu.

İşte şimdi de müzikli, yarışmalı izci festivaline gidiyordu. Ancak, ayrılış saati hususunda çok dikkatli olması şarttı. Bu da ona çok fazla vakit bırakmayacaktı. Baharın son ayları olmasına rağmen, eve ancak iki saatte varacağından, karanlığa kalmamak için, büyük bir ihtimalle toplantı bitmeden ayrılması gerekecekti. Annesini kızdırmaya gelmezdi. İhtarlarındaki sözleri tutmasıyla ünlüydü. Bir sonraki eğlence kısıtlanırdı.

Çoktan hınca hınç dolmuş salonda, sadece ön sıralarda bir iki yer kalmıştı. Geçip oturdu. İzciğin amaçları, faydaları, iyi bir izci olmanın prensipleri, izciliğin hayatımızı nasıl etkileyeceği ve saire üzerine muhtelif konuşmalar ardı ardına sıralanıyordu. Saatler hızla ilerlemişti ki, sahnede bir yarışma ilanı yapıldı. Bir uçtan bir uca gerilen ipe elmalar asıldı. Gönüllü yarışmacıların gözleri bağlanacak, elmasını düşürmeden bitirebilene ödül verilecekti. İzcilik toplantısından eve, annesine bir ödül götürmek hoş olurdu. Hemen elini kaldırdı ve sahnede yerini aldı.

İzci düdüğü ile yarışma başladı. Kızılı erkekli, çeşitli mekteplerden izciler, ipin ucundaki elmaları ya boyunlarında, ya çenelerinin altında kıştırıp, yere düşürmeden yemeye çalışıyorlardı. Kepleri düşüyor, fularlarına elma suları akıyordu. Bu, bizimkinin hiç hoşuna gitmemişti. Mümkün olduğunca kibar yemeye uğraşıyor ama kaybedecek olmaktan da nefret ediyordu. Sonunda, elmasının ilk ısıklıkla düzleştirdiği tarafını sol omuzuna dayayıp, dişlerini de üstten geçirdi ve hiç çekmeden adeta kemire kemire çekirdekleri ile beraber bütün meyveyi bitirdi. Boşta sallanan ip salondan büyük alkış aldı. Yarışma jürisi başkanı gelip tebrik ederken onun elini tutup havaya kaldırdı. Göz ucu ile baktığı saatindeki gösterge bir an için yüreğini hoplattı. Annesine söz verdiği saatte eve yetişmesi imkânsızdı. Çok gecikmişti. Ama en azından bir tesellisi vardı. Ona yarışma armağanını gösterebilecekti.

“Eveet!” diye bağırды mikrofondan, jüri başkanı izci, “Şimdi birincimize hediyesini veriyoruz.”

Aynı anda, sahnenin arka tarafından elinde neredeyse bir yarım dünya büyüklüğündeki bal kabağı ile iri yarı bir izci çocuk çıktı. Kırmızı kurdela ile fiyonklanmış kabağı getirip, kahramanımıza teslim etti. Bizimki, ne yapacağını bilemeden hediyesini aldı. Sahneden inerken içinden kendine kızıyordu. İşte elma kemirerek yapılan bir yarışmanın hediyesi de ancak bir kabak olurdu. Hak etmişti. Artık oradan ayrılması gerekti. Ama salonu dolduran çocukların alkışları devam ediyor, coşku ile haykırıyorlardı:

“Bravoooo! Bravooo!”

Kabağı elinden orada bırakıp çıkması imkânsızdı. Şu salondan bir kurtulsa nasılsa koridorda bir yere terk eder sonra da Taksim’e kadar deli gibi koşmaya başlayabilirdi. İnşallah kendisini bekleyecek bir otobüs olurdu durağa vardığında.

Tiyatro salonundan çıktığında, kabağından kurtulmanın hiç de o kadar kolay olmadığını anladı. Zira, lacivert izci üniforması, kepi ile, kucağında sarmalayarak ancak taşıyabildiği devasa, kırmızı

fiyonklu kabak öylesine tezat oluşturunuyordu ki, gözler derhal onun üzerine çevriliyordu. Bu durumda, hiç aldırmadan, tabii bir şekilde yürüyerek binadan çıkmak daha akıllıca geliyordu.

Galatasaray Lisesi'nin asar-ı atika binası ve bahçesinden kabakla ayrılırken, durumunun ne kadar acıklı olduğunun farkındaydı. Sirtından çoktan soğuk terler inmeye başlamıştı bile. Mekteb-i Sultani'nin kapısından çıkıp da Galatasaray'ın civcivli kalabalığına karıştığı an, utancına, kabağın rahat bir sekiz kiloluk ağırlığı da eşlikteydi. Karşıdan gelenler, başını döndürüp bakanlar, birbirlerine fısıldayarak, gülerek onu gösterenler sinirini bozmaya başlamıştı. Neredeyse ağlayacaktı. Minik hediyeelik eşya satan dükkanlardan birinin önünden geçiyordu. Fark ettirmeden yere çömelip kabağı siperliğin iç tarafına bırakmayı denedi. Kabak, minik girişi neredeyse tamamen kapamıştı. Tezgahtarın durumu fark etmesi gecikmedi. Onun yerinden fırladığını görünce, mecburen kabağı yine kaptı. Silkeleyerek iki kolu ile saracak şekilde göğsüne yerleştirdi. Göğüslerinin henüz gelişmediğine ilk defa memnun oluyordu. Birkaç kez daha muhtelif mağaza eşiklerine, kapı aralarına bırakmayı denese de muvaffak olamadı. Gören için öylesine bir gariplik resmediyordu ki, kabağın bir yerlerde bırakılması insanları huzursuz edecekti. En azından şu kocaman Noel Baba kurdelasından kurtulması lâzımdı. Kimse ile göz göze gelmemeye çalışarak ilerlerken, bir taraftan da fiyongu çözdü. Öyle kolay yok edilecek gibi değildi. Yirmi santim eninde, yedi sekiz metre uzunluğunda rahat vardı. Kabak da gittikçe ağırlaşıyor, Taksim meydanına çıkan yol bitmek bilmiyordu. Hava kararmış, eve gecikmenin endişesi, heyecanı da diğer taraftan yüreğini cendereye almıştı. Kurdelayı, sanki fark etmeden düşmüş gibi, hafifçe, kolundan aşağıya bıraktı. Arkasından bağırانları duymak dahi istemiyordu:

“Kardeşim! Bir şey düşürdünüz.”

Bir şey mühim değildi. Kendisi neredeyse düşmek üzereydi. Vatandaş, ısrarlı, hâlâ sesleniyordu:

“Hey! Kardeşim, kurdela düştü!”

Kendini arabaların arasından deli gibi sol kaldırıma atarken, soförlerin, elinde dev kabakla soluk soluğa giden üniformalı kıza deli diye baktıklarını görebiliyordu. Umurunda değildi. Kabak o kadar inanılmaz ebattaydı ki, emindi, yere bıraksa o anda etrafını polisler sarardı, bomba mı diye. Meydanda otobüsünü görünce bir nebze rahatladı. Ama daha karşıdan kendisini fark eden kuyruktaki kalabalık, gözlerini ondan bir an ayırmadıkları için, kabağı aldırılmaz tavırla kucağında taşımaya devam etti mecburen. Sonunda otobüs

kapılarını açtı. En arkadaki sırada cam kenarına oturup, kabağı da yanına yerleştirdi. Herkes öne ilerlemişti. Yeni binenler de onun kabakla ilişkisini bilmediklerinden, kurtulabilirdi. Ancak, az sonra binen adam, yer kaplayan kabağa öyle bir bakış attı ki, yarışma armağanını mecburen tekrar kucaklayıp dizlerinin üzerine yerleştirdi. Başını camdan dışarıya çevirip, akşamın karanlığında pencereye vuran otobüsteki yüzlere baktı. Yer yer gülüşmeler duyuyordu. İnşallah tanıdık kimse binmezdi. Bir saatlik yolculuk boyunca başını hiç çevirmedi. Nihayet otobüsün kalabalığı yavaş yavaş azaldı ve ineceği en son durağa girdi. Kabağı koltuğa bırakarak kendini dışarıya attı ve çılgın gibi evine koşmaya başladı. Evlerin ışıkları yanmış, sokaklarda tek tük işinden dönenlerden başka kimse kalmamıştı. Annesinin nefesini şimdiden ensesinde hissediyordu. Ama en azından kucağında onu pranga mahkumuna çeviren dev kabak yoktu.

Evin kapısını çaldığında, yüzü alı al moru mor renk almış, saçları terden sıırıslıkm olmuştu. Beklediği sözlerle kapı açıldı:

“Neredeydin? Ne anlaşıştık seninle?”

“Anneciğim biliyorum, özür dilerim.”

“Özür dilemekle olmaz bu iş. Bana söz verdin ve o şartla izin aldın. Madem sözlerini tutamıyorsun, bir daha da gitmezsın. Herkes rahat eder.”

“Ama anneciğim, yarışmaya katıldım. Onun için ayrılamadım.”

Annesi yumuşar gibi baktı. Yarışma fikri ona hep cazip gelirdi.

“Bilgi yarışması mı?”

Gözlerini kırıştırarak mırıldandı:

“Yok... Değil.”

Sonra da sustu. Onu hayâl kırıklığına uğratacağını biliyordu. Anne meraktaydı:

“Evet öyleyse, ne yarışmasıydı seni bu kadar geciktiren?”

Yutkundu.

“Şey... Elma yarışması.”

“Nasıl yarışma o?”

Annesinin, bu anlatacağını katiyen ciddiye almayacağını adı gibi biliyordu. Ama ne yazık ki gerçek oydu. Neredeyse mırıldanarak, anlatmaya başladı:

“Sahneye bir ip geriyorlar...”

“Bir yandan da annesinin “Yaaa, öyle mi yapıyorlar?” der gibi bakışlarını izliyordu.

“... Sonra elmalar asıyorlar. Gözleri kapalı yarışmacılardan, elmasını yere düşürmeden en çabuk bitiren kazıyor.”

“Bu anlamlı yarışmaya sen de mi katıldın yoksa?”

Annesi yumuşuyor muydu neydi? Gülümseyerek atıldı:

“Evet. Hem de ben kazandım.”

Anne, alaylı alaylı dudak bükerken, onu meraka düşüren gecikmenin sebebine yeni baştan sinirleniyor gibiydi.

“Aferin. Sana da bu yakışır. Bari elmayı başına koysaydın da Giyom Tell gibi okla çalışsalar elmanın üzerinde. Sen bunun için mi izci oldun? Ne manasız şey bu böyle. Bunun izcilikle ne ilgisi var?”

“Anne, eğlence işte. Önce ciddi konuşmalar vardı. Sonra da bu yarışmayı yaptılar.”

Anne, bu izcilik oyununu inandırıcı bulmamıştı.

“Şimdi bana doğruyu söyle.” dedi, “Toplantıdan çıkıp sinemaya falan mı gittin?”

“Hayır anne, Vallahi, yarışmaya katıldım.”

“Haydi canım. Bu yaştaki izci kızlara böyle oyun mu oynatılmış.”

“Yemin ederim anne. Yarışma böyleydi. Hatta ödül bile verdiler.”

“Yaa... Neymiş ödülün göster bakalım.”

Birden armağanının dehşetini hatırlayarak yeniden terlemeye başladı. Annesini imkân yok buna inandıramazdı işte.

“Şeeey...” diye kekeleydi, “Otobüste bıraktım.”

“Otobüste mi bıraktın. Onca emekle kazandığın ödülü demek otobüste bıraktın. Bak, tekrar ediyorum, bana doğruyu söylersen problemimizi bir yere kadar halledebiliriz. Tekrar soruyorum. Neden geciktin?”

“Anneciğim, yemin ederim. Aynen dediğim gibi.”

Zaten yalan söyleyemezdi. Annesi ona inanmıştı ama açıklananda mantık bulamıyordu.

“Neydi şu müthiş ödül?”

Akıllica, beyaz yalan bir cevap bulmak için ismini kullanabileceği her hangi bir obje düşündü. Gözlerini kırıştırdı ama kendine hakim olamadı, kelimeler dudaklarından döküldü:

“Kabak... Bal kabağı.”

“Pes!” dercesine kollarını kavuşturmuş, tepesinden bakan annesini inandırmak için var gücüyle konuşmaya başladı:

"Hem de en kocamanından. Ben diyeyim yedi kilo, sen de on kilo... Kocaamaaan..."

Kollarını iki yana açarak göğsünün önünde bir çember oluşturdu.

"...Bir de uzun mu uzun kırmızı saten kurdela ile fiyongu vardı."

Anneye bu kadar fazla gelmişti. Sinirle bağırmaya başladı:

"Kabak ha! Kabakmış. Kurdela! Kabak üstelik! Sen artık kabak tadı veriyorsun. Şimdi odana gideceksin ve yemeğe kadar da ortada gözükme. Bundan sonra da izci toplantısı falan yok, anladın mı? Böyle kabak izcilik görmedim ben. Çabuk odana! Çabuk!"

Anlaşılan, lacivert deniz izcisi üniforması dolaba kalkacaktı, kepiyle beraber. Eğlenceli geziler, bilmediği trampeti çalarak en önde yürüdüğü merasimler de bitecekti. Ama şu dev kabaktan kurtulmuştu ya, en azından ona sevinliyordu.

ASEX'E MEKTUPLAR

aygıdeğer Süperiör,

Dünyaya indiğim andan itibaren bir yıl boyunca araştırmalarım baş başa bırakılacağı söylemişsiniz. Ben de sizlerle alıştığımız teknik imkânları kullanmayacağım bu süreyi, geldiğim dünyada çok yaygın olan bir sistemle kayda geçeceğim. Burada insan ırkı, hatıra defteri diye bir kayıt sistemi geliştirmiş. Gerçi, insanoğlu hatıra defterini sadece anılarını kendisi için taze tutmak üzere işleme tabi tutuyor. Yani, bir gizlilik konusu hatıra defterleri. Süper markette satışta gördüğüm bazı defterlerin kilidi bile var. Henüz anlayamadığım, insanların kendileri ile ilgili bilgilerini niye başkaları ile paylaşmak istememeleri. Gerçi, bunu benim gibi anlayamayan insanoğulları da var burada herhalde. Onlar, başkalarının bu gizli kayıtlarını gizlice elde edip, tüm halka açıklayarak eyleme geçiriyorlar. İşte böyle anlarda, kişilerin sadece kendileri için saklamak egoistliğinde bulunduğu tüm kayıtlar topluma mal oluyor.

Anlayamadığım şeylerden birisi de, her insan, kendisine ait olan hayatı kendine saklamak istemesine rağmen, bir diğeri ile ilgili tüm detayları bilmek istiyor. İnsanoğlu henüz çift standart kavramının çekici etkilerinden kurtulabilmiş değil. Bunu en çok da "mahremiyet" konusunda izliyorum. Örneğin, burada akşam olunca, evlerinin içlerini başkalarının görmesini engellemek üzere pencerelerini perde, kepenk isim verdikleri türlü çeşitli malzeme ile örtüyorlar. Ama sonra, aralık buldukları yerlerde başkalarının evlerini gözetliyorlar. Gizlilik mevzuunda ne yapmak istediğine

karar verememiş insanoğlu henüz. Birbirlerinin ne yediğini, ne aldığını, ne kazandığını, ne harcadığını, hatta nasıl aşk yaptığını bile merak içinde yaşıyorlar.

Aşk yapmak, burada, kadın ve erkek cinslerinin her zaman üremek kaydıyla olmamak üzere, sevgi ile (veya sevgisiz de olabiliyor) birleşmeleri manasında da kullanılıyor. Halledecek daha nice problemleri varken, en çok gündemde olan konulardan biri de bu. Bir de sevgisiz birleşme konusu var ki, diğerinden daha çok insanoğlunu meşgul ediyor. Bunu sizlere nasıl anlatacağımı tam bilemiyorum ama, tek veya çift tarafın arzulu veya arzusuz oluşlarının derecelerine göre; bu işleme, fuhuş, cinsel taciz, zina, tecavüz gibi isimler veriyorlar. Bu işlemlerin içinde, para kullanılmak şartı ile kayda geçenler de var. Kişilerin hayatındaki bu verileri görüntülü ve/veya sesli değerlendiren özel işlem merkezleri mevcut. Bu tip programlar şifrelenirken, diskete "Özel" veya "Çok Özel" bazen de "Çok çok özel" gibi isimler veriliyor. İşte yine burada insanoğlunun anlayamadığım bir yönü ortaya çıkıyor. Çünkü sözlüklerinde "Özel" kelimesinin karşılığı; "Hususi" olarak geçip, kişiye veya bir kimliğe aitliği göstermekle beraber, bu programlar, "Özel" kelimesinin altında K. harfi ile yani "Karşıtı" manasında gösterilen "Genel" yani herkese veya her birime ait manasında kurgulanıyor. Kurgunun programlanmasındaki sözcük ve görüntü kuvvetine göre de "Özel" kelimesi bir veya bir kaç kez ardı ardına kullanılıyor. "Mahrumiyet" veya "Özel" kelimeleri ile ilgili insanoğlunun bakış açısından çıkardığım yorumu hatıra defterime şöyle kaydedebilirim:

Bir kişinin özel'i olan her şey, genelde herkesindir.

Saygıdeğer Süperiör,

Aslında, kusura bakmayın, bir hata oldu. İlk kayda geçmem gereken, dünyada içine düştüğüm insanoğlu grubunun özgeçmişini, kimliklerini aktaran bilgiler olacaktı. Hatıra defterinin açıklamasını yaparken, ister istemez o detayları da aktarmak durumunda kaldım. İlk bir kaç günü sadece izlemekle geçirmeyi tercih ettim. Bu arada, insanoğluna mahsus değişik bir algılama tekniğinden de etkilenmiş olmalıyım ki, bunu sık sık yaşıyorum. Bunun izahı bizim gezegenimiz için oldukça zor. Bizim programlanmış ve alternatifleri değerlendirilmiş yaşam sistemimizden çok farklı olarak, burada insanlar devamlı beklentilerinin ve emin oldukları neticelerin dışındaki gelişmeler karşısında "Şaşkınlık" denilen bir sendromu yaşıyorlar. Bu sendrom yaşandığı süreye göre; "Şaşkınlık geçirmek", "Şaşkınlık yaşamak" gibi adlar alıyor. Sendroma kapılana ise kısaca "Şaşkın" diyorlar.

Şaşkınlık sendromu içinde olanların gözleri olduğundan daha da büyüyor, kaşları havaya kalkıyor ve ağızları açılıyor. Bu fiziksel görünüm farklılıkları da bireyden bireye, ve şaşkınlığın sebebine ve derecesine göre değişiyor. Ancak, insanoğlu bu değişimi kâfi bulmuyor olmalı ki, ayrıca "Hayyy!", "Oooooohhh!", "Aaaaaaaa!", "Vayyyyy!" ve bunlara benzer diğer seslerle şaşkınlığı algılama verilerini kuvvetlendiriyorlar. Bütün duyuların sesle beraber harekete geçmesini gerektirdiğine göre şaşkınlık oldukça komplike bir duyuy şekli olmalı.

Ben de, duyularımda böyle bir kavrama yer olmamasına rağmen, çok çabuk adapte oldum. Sık sık şaşırıyorum. Henüz, kaşlarımı insanoğlu kadar kaldırıp, gözlerimi büyütüp, ağızımı da o kadar açamıyorum ama bir sene içinde sanırım, şaşkınlığın tüm evrelerini duyuy merkezime işlemiş olacağım.

Özür dilerim sayın süperiörüm, bu dünyaya uyum sürecimi kayda geçmekten sizlere esas giriş bilgilerini veremiyorum. Bugün, insanoğlunun içine karışmadan önce hemen öğrendiğim kadarı ile bu detayları aktarıyorum.

Dünyaya ilk indiğim alanda, şeklimi değiştirip insanoğlunun içine katıldığım an, öncelikli merakım, kendi geçmişleri hakkında neler öğrenmiş olduklarıydı. Yüce Konseyin verdiği karara göre, kimliğimi açıklayıp açıklamamam hususunda insanoğlunun düşünce yapısınca bizlere ne kadar yakın olduğundan emin olmam gerektiği için son derece temkinliyim.

İçine düştüğüm ortamın insanların, uzayda tek tük işaretlerle de olsa bizlere yaklaşmakta olduklarını var saydıklarımızdan farklı olduklarına dair bir inancım var. Zira buralarda henüz, bizlerle direkt bağlantı kurmayı sağlayacak üs veya mekik benzeri yapılaşma göremedim. Geçmişleri ile ilgili, kendi aralarında da fikir birliğine varmış değiller. Kimi, maymunların yavaş yavaş ayağa kalkarak insanoğlunu vücuda getirdiğini, kimi de Adem' adını verdikleri bembeyaz tenli, pırlıl pırlıl bir erkekle, onun dünya güzeli eşi Havva'nın beraber elma yemeleri üzerine dünyaya geldiklerine inanıyorlar. O arada kitapçılarda ve televizyon filmlerinde rastladığım bir başka tez de, uzaydan bizim gibi ileri uygarlıklardan serpiştirildikleri inancı. En çok çarpışan fikirler, Darwin teorisi olarak adlandırdıkları, maymundan üreme teorisi ile Adem Baba'dan gelme teorisi.

Gerçi, bizim bildiğimizin en tamam geçmişleri olduğunu söylememek için kendimi zor tutuyorum ama o arada inanın sayın süperiörüm, benim de ara sırada şüpheye düşmediğim olmuyor değil. Bizim tarih disklerinde edindiğim bilgilerin dışında gelişmeler

yaşanmış dünyanın bu köşesinde. Zira, ilk gönderdiğimiz koloninin fotoğraflarını anımsıyorum da, burada sokaklarda, meydanlarda hâlâ daha maymunu çok benzeyen, maymun gibi yürüyüp, koşan insanoğullarına rastladıkça şaşkınlığım artıyor. İşte o zaman aynen insanoğlu gibi "Aaaaaaa!" sesleri ile ben de ağzımı açıp, kaşlarımı kaldırıyorum. Az önce dediğim gibi, şaşkınlık bu demek dünyanın bu bölgesinde. Bir kaç keresinde bu maymuna benzeyen insanlar da benim şaşkınlığıma karşı, "U uh! sesleri ile karşılık verdiler.

Bizim bir galaksi yılımızın, buranın yediyüz senesine karşılık geldiğini hesap edersek, gezegenimizin zamanlaması ile bir sene sonraki karşılıklı görüşmemizde gelişmeleri daha net değerlendirebileceğim. Ancak, sık sık bundan bir yediyüz sene evvelki fotoğraflara bakıyorum da, burada bazı bölgelerde ve insanlarda pek bir fark olmamış. Yani bundan sonra da pek değişeceklerini sanmıyorum.

Darwin teorisini doğrulayan bu canlı örnekler, genellikle çok kısa ve az sayıda kelime ile konuşuyorlar. Ses tonlarında hislerini belirten farklılıklar pek gözlenmiyor. Gözleri saydam bir tabaka ile kaplı olmalı. Bakışlarında, aynı gelişmiş bir maymunun zekâsını kullanma isteği ile dolu ama ne yapacağına programlanmamış boş dönüşleri var. Duygu ve düşünce okuma yeteneğim bunların kafasındaki çözmeme yardımcı olamıyor. Hep "Boş" sinyalleri alıyorum. Bilgilerini ve hislerini çok iyi gizlemeyi öğrenmiş olmalılar. Bu açıdan defterime kendileri için "Tehlikeli" ibaresini uygun buluyorum. Bizim gezegenimiz için bir zarar oluşturmazlar, tabii, kendilerini oraya taşımadığımız sürece. Yoksa bulundukları yerden pek uzağa zarar verecek bir halleri yok. Ellerini, kollarını, yürüyüşlerini dahi henüz kontrol edemiyorlar. Bedenlerini nazikçe yönlendirme kabiliyetleri yok. Karşıdan ve yandan gelen bir diğeri ile, aralarındaki onca mesafeye rağmen muhakkak çarpışıyorlar. Bu sadece omuz başlarından, bazen kafa kafaya, bazen de tüm gövdeleri ile temas şeklinde oluyor. Genellikle, devamlı her şeye kullandıkları "Uh!" "Oh!" "Ah!" "Aha!" Oho!" ve bir de "Çüş" dedikleri kelimelerle çarpışmanın selamını yerine getiriyorlar. Arada, henüz bizim dilimize adapte edemediğim, zira karşılıklarını bulamadığım, vücut parçalarının muhtelif isimleri ile yaptıkları cümleleri kullanıyorlar. Bazen bundan daha sert tavırlar alıp, avuç içlerini hızla bir diğeri yüzüne, başına, kafalarını, diğeri mide ve karın dedikleri bölgelerine tosluyorlar. (Bu da onların bir tabiri sayın süperiörüm. Fihrist kısmında resimli izahını bulacaksınız.) Bu

güçleri ve saldırganlıkları, Darwin'in en gelişmiş orangutan izahına pek uymakta.

Bu kadar sık çarpışmalarının sebebinin henüz incelemekteyim. Şimdilik iki şık üzerinde duruyorum.

Bunlardan birincisi, iskelet yapılarının henüz ayakları ile doksan derece yapacak açıyı yakalayamamış olmaları, veya ellerinin genellikle pantolon dedikleri, belden aşağı vücutlarını örten kumaşın cep dedikleri parçaları içinde bulundulup, cinsel uzuvları ile sıkı bir temasta olmaları.

Bu grubun aynı zamanda karşı cinse karşı da eğiliminin henüz

Darwin'in çizimleri zamanında takılıp kalmış olduğunu müşahade ettim. Kadınları sessiz ve içine kapanık. Erkekleri ise, bu cinsi gördüğü zaman, kendi çifti olmasa da ona yine aynı sesleri çıkartıyor. Yalnız kelimeleri biraz daha uzatıyorlar. Örneğin; "Ohhh!" "Vayyyy!" "Offfff!" "Uyyyy!" gibi. Bir de neden çiftleşmek istedikleri cins için kullandıklarını anlayamadığım kelime var. O da "Anammmmm" kelimesi. Bu, bir zaman evvel baba dedikleri erkeklerle çiftleşip kendilerini doğurmuş olan dişinin adı.

Sayın Süperiörüm, biliyorum beni tüm insanoğlunu araştırmam için gönderdiniz ama inanın bu ilk rastladığım grup öylesine değişik ve benim de gezegenimde öğrendiklerimi yanıltır görünüşte ki, onları incelemekten kendimi alıkoyamıyorum.

Bunlar, bir düşman gezegenimizin bizi şaşırtmak için dünyaya yolladığı başka bir galaksinin yaratıkları da olabilir. İnsanoğlu görüntüsündeki bu mahlûkat, aslında modern dünyanın tüm nimetlerini algılıyor. Televizyon seyrediyor, kaset çalar dinliyor, evlerinde elektrikli tüm aletleri kullanabiliyorlar. Ancak, iş davranışa gelince, Darwin'in üçüncü, dördüncü evrelerinde takılıp kalıyorlar. Onları en iyi oyalayan şey, kocaman boş bir alanda, iki takım arasında kovalanan bir topu izlemek. Bir gün evvelden kar, kış demeden sokaklarda yatıp, o sahaya girmeye uğraşıyorlar. Burada da işte şaşırtıcı bir davranışları yine devreye giriyor. Zira, gezegendeki yaşamımız için son derece önemli olan "Takım ruhu" anlayışını bu insanlarda, galaksiler dışı bir düzeyde tespit ettim. Öylesine takımlarına bağlılar ki, cebinde ekmek (Pardon, burada bol yenen, buğday denen tahıldan imal edilen ve fazlalılığı akılları genelde bacak arasında tutan bir gıda maddesi) parası olmasa bile, bu topu izlemeden evvel takımlarının renginde şapkalar, atkılar ve bayraklar satın alıyorlar. Sonra, sahanın önünde dolmuş bir çok satıcıdan. (Bak, fihrist sahife 16, şek 2) daha önceden kesilmiş koyun, kuzu, inek (Bk. Fihrist sahife 16, şek

3,4,5) gibi hayvanların baş, dil, bağırsak gibi organları ve yağları ile yapılmış bazı yiyecekleri o demin bahsettiğim ekmeğin içine doldurtup, poşete (Yirmi iki mekik yılı önce kullanmayı bıraktığımız atık malzeme) koyup içeri giriyorlar. Aslında bunları aldıkları iyi oluyor. Zira bunca gıda yüküne rağmen yine birbirlerini de yiyorlar.

Top kovalanırken kimse yerinde durmuyor. Bu Darwin grubunun enerjileri bizim gibi ağır, belli bir amaca teksif edilmeyi bekleyen enerji türünden değil. Her an, her yerde, herhangi bir sebeple bunu tüketebiliyorlar. Bir kişinin başı çekip “Ayyy!” “Oha!” “Hayda!” demesi kâfi geliyor. Diğerleri öndeki gelişmiş cinslerinin kim olduğunu dahi sormadan, nereye, niçin gittiklerini bilmeden aynı seslerle bağırmaya, tepinmeye başlıyorlar. Topun yuvarlanma zamanı dolunca da aynı şekilde sahadan dışarılara çıkıp, şehrin sokaklarında, ağaçlara tırmanıp, arabaları sallayıp, beğenmedikleri renkte şapka takmış diğer cinslerini döverek “U uh!” sesleri ile ortalığı gezegenin son günümüşçesine bir karmaşaya sokuyorlar. Bu top oyununa ilk rastladığımda, dünyanın son gününün henüz takvimde yeri olmadığını bildiğim halde, inanın sayın süperiörüm korkmadım değil. Hani korkum ölümden değildi de, ileride bir gelişmiş medeniyetin kazısı sırasında bu canlı grubu ile aynı yerde iskeletin bulunacağındandı.

En kısa zamanda yine satırlarda sizinle buluşmak üzere. Nice galaksi yıllarına sayın süperiörüm.

ÜMMÜHAN

Hayatında kitap okumamıştı. Sinemaya da gitmemişti. Ahırdan bozma, elektriksiz, susuz, tek göz evinde radyo, televizyon gibi ihtiyaçlar, ancak uzaktan ismi bilinen lüksler olarak kalmıştı. Kadınlığını ise iki çocuk doğurmaya yarayacak bir fonksiyonu olduğunu anlayacak kadar anlamıştı. Çocukluğunu da hiç bilmemişti. Genç kızlığını hakeza. Bu aslında onun, içinde bulunduğu hayatı kabullenmesini kolaylaştırıyordu. Zira, geriye dönük hatırlayıp iç çekeceği, burnunun damarı sızlayarak özleyeceği hiç bir anısı, hiç bir dönemi olmamıştı. Bunun için şükrediyordu. Kendini bildi bileli hayatı daha kötüye gitmediğine göre, Allah onu seviyordu. Öyle ya, köyde oturan tanıdık kadınların çoğu evliliklerinden, kocalarından, sıkıntılı hayatlarından, fırsat bulsalar baba evine dönecek olmaktan bahsedip dururlardı. Halbuki, onun için baba evi ile koca evinin arasında hiç bir fark yoktu. Babası anasına ne kadar kocalık yaptıysa kocası da ona o kadarını yapıyordu işte. Baba evinde kaç lokma yiyebildiyse şimdi de ne daha fazlasını ne daha azını yiyordu. Evlenene kadar yıkaya yıkaya giymek zorunda olduğu tek mintanına, evlenirken kaynanasının verdiği çiçekli basmadan dikiği ikinci bir mintan ilave olmuştu ola ola. Varsın, olsun. Alıştı. Kocası da babası gibi kahve kuşu bir tembeldi. Sabah geç saatlere kadar uyuyup, gecenin bir yarısına kadar da hayatı kendisi gibi gören diğer köy erkekleri ile sigara dumanı içinde uyuşarak geçirirdi.

Bütün bunlar onu mutsuz etmeye sebep değildi. Kocasını beğenirdi. Hiç masal dinlememesine, film seyredip kitap okumamasına rağmen, bir kadının erkeğini beğendiğinde, hiç bir

öğretime, anlatıma gereği olmadan duyduğu içgüdüsel kısırtıyı hissedebiliyordu yüreğinde.

Kocasının salt erkeklik azgınlıklarını bastırmak için hatırladığı ilişkileri ona bir zevk veriyor değildi. Yılların yorgunluğu altında ezilmiş bedeninin ihtiyaçlarını çoktan unutmuştu. Yine de kocasının ihtiyacına cevap verebilmiş olmak, onun hayvansı heyecanlarının ardından soluk soluğa yatışmasını dinlemek dahi ona kadınlığından ötürü gururlu bir mutluluk veriyordu. Güzel değildi. Hatta çirkin sayılırdı. Bakkalın aynasında bir kaç kez vakit ayırıp da kaçamak bakışlarla izlediği kadarı ile, kendisinden hiç memnun kalmamıştı. Uzun boylu, ince yapıydı. Hayatın görünmez olmuş yükünü hafifletmek istiyorcasına bir tavırla sağ elini beline destek yaparak dimdik yürürdü. Ama yine de güzel değildi. Gözlerinde hiç sevilerek bakılmamış, dudaklarında hiç aşkla öpülmemiş duyguların gizli küslüğü çizgilerle yerleşmişti. Bu küslüğün kendisi farkında değildi. O hayatından memnundu. Ancak bugüne dek hiç anlamını keşfedemediği kadınlığının kendi kendine isyanı vardı, ta derinlerinde bir yerlerde gizliden gizliye.

Yine de mutsuz değildi. O, çirkin bulduğu yüzüyle de barıştıktı. Zaten daha önceleri de öyle ahım şahım değildi ki, ne bekleyecekti yıllardan. Olsun varsın. Onun kocası güzel adamdı. Bunun mutluluğu ona yetiyordu. Mesut olmak için yüzünün veya yaşamının güzel olması gerekmiyordu. Çevresindeki güzellikler, güzel insanlar yüreğini coşturmaya yetiyordu.

Bir sıkıntısı vardı ki, bir tek onun ızdırabı canından bezdirirdi arada bir. Son zamanlarda da daha sık. Toprak, beton zemine serili döşeklerde yatmanın faturasını ödemekteydi kemikleri. Rutubetli, yağmurlu havalarda eklemleri şişer, kolları, bacakları gövdesinden ayrılacaklarmış gibi onu inletirlerdi. Ama yine de şikâyetçi değildi. Yattığı döşek nerede olursa olsun, güzel kocasının yanında yatıyordu. Onun için dert etmeye değmezdi ağrılar.

Kocasına yer açmak için, köşesinde büzülüp yattığı yer yatağının ucundan, kilime uzattığı ayaklarına baktı. Ağnı mağrılı, hâlâ onu taşıyorlardı. Hâlâ çalışabiliyordu. O çalışmasa halleri ne olurdu. Oğlu evlenip köyün içindeki evlerden birine geçmişti karısı ile. Bir de bebekleri olmuştu. İşe yaramazın tekiydi. Akşamları içip içip evine küfeyle gidiyordu. İşsiz kaldığı günler olurdu sık sık. O zaman, gelinle torunun imdadına Ümmühan'ın iki kuruş yardımı koşardı yine. Bunda, oğlunun adam olamamasının üzüntüsü dışında gocunacak bir şikâyeti yoktu. Kaç kuruş olursa olsun, yardımına ihtiyaç duyulması, çocuklarının rızına katkıda bulunabilmesi onda gizliden gizliye bir gurur vesilesi yaratıyordu.

Ancak, dün gece işin tadı oldukça kaçmıştı. Oğlu, sabaha karşı bir saatte kör kütük gelince karısı eve almamıştı. Delikanlıyı sırtlayan arkadaşları getirip bu kez baba evinin kapısına dayanmışlardı.

Ümmühan, kocasını uyandırmaktan ürkerek çarşafın altından sıyrıldı. Oğlu ayak uçlarında, yerde sızmış, horultularla uyuyordu. Küçük odayı kesif bir alkol kokusu sarmıştı. İşte en dayanamadığı buydu. Her şeye dayanırdı da, bu kokuya tahammül edemezdi. Tiksintiyle burnunu kıvrarak, geceliğinin eteklerini topladı. Oğlunun üzerinden atlayıp tahtaları çatlamış kapıyı açar açmaz, genzini dolduran ağır koku da, yüreğini saran bedbinlik de uçuverdi. Dev kaktüslerin örttüğü tepeciğin altındaki araba yolu bu saatte henüz bomboştu. Yolun diğer yanında, derin bir tepeyle inişe devam eden arazinin bir yerinden sonra deniz ayaklar altında uzanıyordu. Mutluluk içinde derin bir nefes aldı, çözülmüş yemenisini saçlarının üzerinde yerleştirirken. Nasıl mutlu olmasındı? Buraları ona aitti. Gözlerinin güzellikleri görebildiği, burnunun güzel kokuları alabildiği, mandalina ağaçlarının güneş parlaklığındaki meyvelerine dokunabildiği müddetçe, bütün buraları ona aitti. Gündoğan onun köyüydü. Taşıyla, toprağı, denizi, kaktüsleri, zeytinleri, üzerinde ne varsa her şeyi ile onundu. Ona kimse tapu falan vermemişti. Hayatta bir dikili ağaçları olmamıştı. Bu ahır bozmasında bile kiradalardı. Ama yüreğinin derinliklerinde bir ses ona hiç bilemeyeceği bir zaman diliminde bütün buralara sahip olduğunu fısıldıyordu. Bu sadece bir fısıltı değildi. Neredeyse emindi bu duygusundan. Sanki daha evvel yaşadığı bir hayat ona unutturulmuştu. Ancak, hafızasının hiç kullanmaya alışmadığı köşelerinde, bütün bu kıyı ile, tepelerle ilgili hatıra fotoğrafları geçit yapıyor gibiydi.

İçini anlatılamaz bir coşku ve sevinç kaplamıştı. Ağrılarını, sarhoş oğlunu, onun yaydığı alkol kokusunu, akşama döndüğünde karanlık bir eve gireceğini, ta aşağı çeşmeden taşıyabildiği kadar suyla idare edeceğini... hepsini ama hepsini unutmuştu. Çirkinliği bile artık hiç daha mühim değildi. Plâstik su şişesinden aldığı suyla yüzünü yıkayıp ağzını çalkaladı. Kahvaltı etmeyecekti. Şimdi oğlan da uyanınca yiyeceğine göre, bir gırtlak eksik olsundu, peynir zeytin tabağından. Eski, yamalı penye geceliği ile kaktüslerin sarı çiçekleri arasında durup gözlerini denize dikti. Evet, evet... o muhakkak buraların sahibiydi. Toprak sahibi hep erkekler olmazdı ki. Dimdik tutmaya alıştığı sırtını desteklemek için yine sağ elinin avucunu beline yerleştirdi. Anında, boynunu biraz daha yukarı attı. Başını kaldırıp baktı. Pırıl pırıl, türkuaz kubbe, gündüzü örtmeye

hazırlanan sığağın pusuna henüz sarılmamıştı. Ne kadar uçsuz bucaksızdı gökyüzü ve ne kadar uzaklara gidiyordu deniz. Ama o hep burada kalacaktı. O buraların sahibiydi. Bir kraliçe edası ile gülümsedi. Sessizce eve girip, iş şalvarını ve atletini giydi. Ayaklarına su döküp kuruladı ve lâstik ayakkabılarının içine yerleştirdi. Kapıyı çekip çıktığında, ardındaki dünya ile ilişkisi hem fiziksel, hem ruhsal olarak kesilmişti.

Sabahın yalnızlığı ve sessizliği içinde, patikadan aşağı inip ana yolda, çalışacağı eve doğru yola koyuldu. Önünde üç tepe, iki koy vardı. Yolu bitene kadar, bütün bu manzara, topraklar ona aitti. Hayat ona aitti. Kendini daha da genç ve dinç hissetti. İki elini birden beline yerleştirip, sırtını ve gerdanını geriye attı. Ülkesinin sınırlarını teftiş eden bir eski çağ ecesinin mağrur, mutlu edası ile Kardeşler'e doğru yürümeye başladı. Şimdi, gözleri hep sevilerek bakan, dudakları aşkla öpülen bir kadının çizgileri ile renklenmişti.

TAKSİM'DE BİR GECE YARISI

Atatürk Kültür Merkezi'nde yaşanan bir "Tiyatro Şenliği"nden, yaşamış oldukları son saatlerin keyfi ile sarhoş insanlar, gecenin içine dağılıyorlardı. Sağa, sola koşuşanlar, arabalarına, taksilere atlayanlar ve aniden bomboş kalan Taksim meydanı... Rüzgârsız havanın topladığı pis pus ile sislenmiş gece, ışıklardan süzülüp sarı bir duman gibi kaplamıştı meydanı. Güzelim Atatürk heykeli, çirkin yeni, bakımsız eski binaların arasında küçücük durmasına rağmen sarı pusun içinden, rakipsiz yükseliyordu.

İstiklâl Caddesinin başında duran eski taklidi tramvay, şaşkın ve yalnız, sanki birileri tarafından yanlışlıkla orada unutulmuş gibiydi. Sıraseviler'e uzanan yolda, el ele, kol kola, kâh taşlara takıla, kâh çukurlara düşerek ilerlemeye çalışan insanlara müstehzi bir ifade ile bakıyordu.

Topukların çamurda, çukurda bıraktığı sesler, az önce susmuş olan tiyatronun seslerini emmiş gibiydi. Ve birden bir çıtırtı, bir ateş sesi duyuldu. Sekiz, on yaşlarında üç çocuk, kapı aralıklarından birinde ateş yakmışlardı. Bir gaz tenekesi içinde tutuşturdukları gazete kâğıtlarının ateşine uzattıkları ellerini ovuşturup duruyorlardı.

Sabaha karşı iki buçuk ayazının, paltoların altından bilekleri kesen acılığına inat, çocukların üzerinde ne palto, ne de ceket vardı. Sahip oldukları tek sıcaklık, rengi kor olmuş tenekenin içindeydi. Omuzlarını kaldırmış, dizlerini bükmüş, ayaklarının parmak uçlarında zıplayıp duruyorlardı, bir yandan da hararetle ellerini ovuştururken. Kendileri küçük, bedenleri cılızdı çocukların ama, ateşe dönük yüzlerindeki ifade karttı. Bakışları sanki kocamış, yaşlı adamlara aitti... Koyu bir sohbeteydiler. Kimbilir,

neleri vardı paylaşacak? Ne yalnızlıkları, ne üşümüşlükleri, ne açlıkları, ve daha kimbilir nice tasaları vardı. Yine de kahkaha doluydu sesleri. Ateşten aydınlanan kart çocuk yüzleri sıcaktı, kıpkırmızıydı. Sadece gömlek veya atletin sardığı çelimsiz kolları, omuzları ise donmuş olmalıydı. Tramvayın tam karşısındaki köşede duruyorlardı. Ama ne onlar tramvayla ilgililerdi, ne de tramvay onlarla. Çocuklar çok gençti. Tramvay ise, eski taklidi. Güya çok şey görmüştü tramvay ama çocukları görmezlikten geliyordu. Belki de eski Beyoğlu'nu yaşattığı için, yeni manzaraları göremiyordu. Gecenin kükürt kokan havasına sarınmış, ilk atacağı tur için sabahın olmasını bekliyordu.

Çocuklar ise, ayazdan donmuş sırtlarını tramvaya dönmüş, ateşin içinden sanki kahkaha topluyorlardı.

Tiyatrodan kalan sesler, Taksim'in yollarına, ışıklarına sinmeye devam ediyordu. Engin'in "Kabare"si, Gülriz'in şansonları, Müşfik Kenter'in "Bir Garip Orhan Veli"si, Zuhâl'in ölen "Kan Kardeşleri" için yası, Rutkay'ın bitmiş votkası eşliğinde ve yalnızlığı ile "Aktör Giderken"ın son ışığına sarılıp vedasındaki hüznü, sarı sisin içinden ağır ağır ilerliyordu, kuytuluklara doğru.

Sıcak koltuklarda seyredilen oyunların sesleri yayılıyordu, çocukların çelimsiz gövdeleri ayazın içinde titreyen sesler çıkarırken. Ve çıtırtılar... çıtırtılar... bütün diğer seslere karışıp uzaklaşıyorlardı bir yenisine yerlerini bırakırken.

Gaz tenekesinden sıçrayan bir kıvılcım bir yanağı yakıyordu. Bir yüreğe kor düşüyordu, yürüyüp geçerken dar sokağı. Bir keyif hüznle karışıyordu. Hüznün, tenekede gazete kâğıdı olup, bütün gecenin keyfini yakıyordu; çıtır... çıtır... çıtır... çıtır...

SALHANE'DE MEHTAP

Arabasını büyük bir keyifle sürüyordu. Yoğun bir iş haftası geride kalmıştı. Az sonra Kordon'daki çatı katında karısı ile buluşacak, harika bir hafta sonu geçirecekti. Manisa ormanlarının temiz kokusu ve enfes yeşilliğini içine sindirirken İstanbul'dan gelecek olan karısını ne kadar özlediğini düşündü. İzmir'deki arkadaşlarını, onlarla şöyle hoş bir balık sofrasında kadeh tokuşturmayı da özlemişti. İki gün çok uzun zaman değildi ama yaşayacağını plânladığı iki güzel günün düşüncesi dahi onu mest etmeye yetmişti. Dudaklarında kocaman bir gülümseme yayıldı.

Aşağı yukarı yirmi dakikalık bir yolu kalmıştı ki, ansızın çevresindeki ağaçların, tüm ormanın rengi döndü. Pırıl pırıl yeşiller önce koyu yeşile, kısa bir zaman içinde de gri neftiye dönüştü. Gökyüzünde maviden eser kalmamıştı. Nereden geldiğini anlayamadığı kapkara bulutlar adeta orman yolunun üzerine kadar çökmüştü. Bir kaç saniye içinde bardaktan boşanırcasına bir yağmur indi. Adamın keyif gülümsemesi yerini endişeye bırakmıştı. Silgeçler gürültülerle cama vuran yağmuru silmeye yetişemiyordu. Virajlı yolda arkadan gelip sollayan, karşıdan çılgın gibi üzerine gelen kamyonları birdenbire fark etti. Sanki şu ana kadar kamyon yoktu da yağmurla beraber yollara serpilivermişlerdi. Emniyet kemerini kontrol edip, rehavet halinden kurtuldu. Gövdesini ve kollarını direksiyona daha hakim olacak bir açıda ayarlayıp lâmbalarını yaktı. Hava gece karanlığına bürünmüştü. Yirmi dakikalık yol bitmek bilmiyordu. Halbuki keyifle giderken bu yol ne kadar kısa gelirdi.

Nihayet İzmir ışıklarını gördüğünde bir nefes aldı. Olsa olsa on dakika sonra evinde olacaktı. Ancak daha Bornova'ya girdiği an

bunun bu kadar kolay olmayacağını gördü. Şehir adeta yağan tüm yağmuru sokaklarına toplamıştı. Adım başı kalmış arabalar, çarpışmış vasıtalar, aralarında geçit bulmak için huysuzca debelenen atların çektiği pazar arabaları, bağrıışan, küfürleşen adamlar, klâkson gürültüleri bir anda etrafını sarıvermişti. Kordon istikametinde bir kaç yan sokak denemesinden sonra en nihayet nispeten trafiğin aktığını fark ettiği bir yola girdi. Ama ümidi çok uzun sürmedi. Daracık yolda ters istikametten gelen bir kamyonet inatla trafiği kilitlemişti. Ne ileriye, ne geriye kıpırdayamıyorlardı. Apartmanlarla sarılı yolun iki tarafı mahalle sakinlerinin vasıtaları ile doluydu. Tek arabalık geçiş kalmıştı ve bu durumda çözümleri imkânsız görünüyordu. Kamyonet şoförü, diğerlerinden daha yüksekte olmanın getirdiği kabadayı bir rahatlıkla, yüzünde alaycı ve arsız bir sırıtişla direksiyonda otururken, dikiz aynasından belli olmayan uzak bir noktayı seyrediyordu. Bir elindeki kürdanla da dişlerini karıştırmaktaydı. Sanki bahar gününde bomboş bir piknik alanında rehabet göstergesindeydi. Klâkson sesi ortalığı yıkıyor ama adam bana mısın demiyordu. Onun tam önünde keçi misali takılıp kalmış özel otonun sahibinin sabrı taşmış olmalıydı. Arabadan fırladı. Sabah işinden çıkarken bu sürpriz havaya hazırlıklı olmadığı belliydi. Takım elbisesi, bardaktan boşanırcasına yağın yağmurun altında anında sıırıslıkam oldu. Aldırdığı yoktu. Kamyon şoförüne el kol işaretleri ile bağırıp duruyordu. Ancak, ardında sırada bekleyenlerin klâksonları, sesini bastırıyordu. Bu kez dönüp, onlara bağırma başladı. Sabah itina ile soldan sağa briyantınleyip keline yapıştırdığı uzun saçlar gerisin geriye sağ kulağının üzerinden ıslak perçemler halinde dökülmüş, tepesindeki çıplaklık ortaya çıkmıştı. Gür, çalı kaşlarının üzerinde yağmur damlacıkları takılıp kalıyor, sonra aniden "pıt" diye gözüne kaçıyordu. Sinirli hareketlerle bir yandan dökülen perçemi başının üzerindeki boş alana yerleştirmeye çalışıyordu. Diğer eli ile kamyonetin kaportasına vururken bunu başarması zorlaşıyor, saç tutamları yine ayrı ayrı parçalar halinde orijinal yerlerine kayıyordu. Kamyonet şoföründe ise en ufak bir tepki yoktu. Dikiz aynasında gerilerde görünmeyen bir yere doğru bakmaya ve dişini karıştırmaya devam ediyordu.

Kordon'daki evine gitmeye çalışan adam ise, sıkıştığı trafiğin kâbusu içine girmeye başlamıştı. Bulundukları noktadan ne ileriye, ne geriye gidemeyecekleri kesindi. Karısı neredeyse eve gelmiş olacaktı ve hayâlini kurduğu hafta sonunun ilk ve en güzel tatil akşamı suya düşmek üzereydi.

O bunları düşünürken ön taraftaki trafik gönüllüsü çıldırmış, arabasının kaportası üzerine çıkmış, tepiniyordu. Artık, kulağının üzerinden sarkan perçemleri ile kelinin örtmek telaşından vaz geçmişti. Takım elbisesinin yakasından ceplerinden, paçalarından sular akıyordu. Kravatı ince bir ipliğe dönüşmüştü. Sadece tepiniyor, bağılıyor ve çığlıklar atıyordu. Onun gibi hırslanmış bir kaç kişi daha arabalarından çıkmışlar, kamyonet şoförüne işaretler yapıyorlardı. Ama nafile. Adam "tıp" oynuyorken bir görüntüde takılıp kalmış gibi, ilgisiz ve sinir bozucuydu. Kapılarını kilitlemiş, telaşsız bir tavırla şimdi de uyuklar pozuna girmişti. Kel trafik gönüllüsü usunu tamamen yitirmiş olmalıydı. Kendi arabasının bagajı üzerinden sıçrayarak bir arkadaki arabanın üzerine atladı. Ayağı kayınca boylu boyunca ön camdaki silgeçlere yapışarak uzandı kaldı. Otonun sahibinin şaşkın bakışları arasında. ayağa kalkarken ilk tutunabildiği yere asılmasıyla, silgeçler elinde kaldı. Ve kayarak yere suların içine düştü. Arabası zedelenen, deliler gibi kapıyı açıp fırladı. Yerde yatan trafik gönüllüsünün ıslak yakalarından tutup ayağa kaldırdıktan sonra yaradana sığınıp bir yumruk aşketti. Bir yandan da en ağıza alınmayacak küfürleri sıralıyordu. Derken, ondan bir sonraki taksinin şoförü dışarı çıkıp zavallı durumda görünen kele yardımcı olmaya çalıştı. Derken bir arkadaki minibüs şoförü... Ortalık birbirine girmiş, insanlar sular, çamurlar içinde yuvarlanıyor, debeleniyor, küfürlerin bini bir para sıralanıp duruyordu. Kamyonet şoförü, kürdan dışlerinin arasında, sırtarak seyirdeydi.

Kordon'daki evine gitmek için bekleyen adam, bu zincirleme dalaşın kendi arabasına da sirayet edeceğinden korkuyla, kapılarını kilitleyip beklemeye başladı. Neyse ki, polis sirenleri, düdükları için rahatlatıldı. Az sonra kavgacılar birbirinden ayrılmış, herkes direksiyondaki yerine geçmişti. Polislerin bu gün, kavga zaptı, tutanağı için fazla vakitleri olmamalıydı. Sözüm ona herkes birbirinden özür diledi ve arabalarına bindiler. İşin garibi, gerisin geriye gidip yolu ters yönden gelen kamyonete açmak işi, yolu kuralıyla kullananlara düşmüştü. Ama çok patırtı ve kavga yarattıkları için bu cezayı hak etmişlerdi, polislere göre.

Onbeş dakika kadar süren ileri geri manevralarla nihayet yol düzene girdi. Ancak ara sokağın bitiminden itibaren Kordon'a çıkışın imkânsızlığı ortaya çıktı. Bütün trafik düzeni değişmişti. Bariyerler, oklar, yer yer taşlar üzerinde bayraklarla, mecburi istikametler yaratılmıştı. Kordon'daki evine gitmeye çalışan adam bir miktar daha maceradan sonra kendisini Salhane'de buldu. Apartmanların, hanların giriş katları olduğu gibi sular altındaydı.

Dükkânlardan, lokanta ve bürolardan dışarı fırlamış insanlar, paçalarını sıvamış, parça parça eşyaları kurtarmaya çalışıyorlardı. Yağmur bütün hızıyla devam ediyordu. Artık araba ile yol almak imkânsızlaşmıştı. Arabasının motorundan gelen son isyan seslerine kulak vermeye kalmamıştı ki, motor durdu. Yapacak bir şey yoktu. Arabadan inip yürüyecekti. Yürüyecekti de nasıl? Çevrede durmuş diğer arabalardan inen vatandaşlara bakılırsa bunun tek çaresi vardı. Mokasenlerini ve çoraplarını çıkardı. Paçalarını dizlerinin üzerine kadar kıvırdı. El çantasını ve ayakkabılarını alarak arabadan indi. Buz gibi su içine ürpertiler verdi. Gökyüzü boşalmıştı adeta. Yağmur damlalarla değil de sanki bir kova ile dökülüyor yoğunluğunda iniyordu. Çantasını başına siper yaparak kaldırım olduğunu tahmin ettiği tarafa doğru ilerlemeye başladı. Birden kulaklarına inanamayarak, sesin geldiği yere döndü. Caddeyi doldurmuş suların içinde bir sandalda kürek çekerek ilerleyen iki adam keyif içinde bağışıyorlardı:

“Biz her gece Salhane’de/ Mehtaba çıkaaardık, / Mehtaba çıkaaaaardık.....

Gülmeye başladı. Kordon’daki evine kadar daha epey yolu vardı. Harika bir hafta sonu olacaktı.

CON AHMET

Karşıyaka ile o, özdeşleşmiş gibiydi. Kimse geçmişini, nereden geldiğini, kim olduğunu bilmezdi. Adalardan birinden olmalıydı. Çelik mavisi gözleri, kır düşmüş vaktiyle sarışın saçları, açık teni, neredeyse hiç konuşmayan kendi halindeki zarif tavrı ile, yaptığı işin aleladeliliğine tezat gösteriyordu. İzmir Karşıyaka'sının onlarca hammalından biriydi. Diğerleri gibi sırtında hasır örgü küfesi, ev hanımlarının ardı sıra, pazar yerleri ile evler arasında, yükü bir dolu, bir boş gider gelirdi. Çoğunlukla, kendisine itimat etmiş evlerden sipariş listesi ve para alıp, ihtiyaçlarını yükleyip getirirdi. Gün görmüş, geçirmiş insanların tevekkül içindeki kırgınlıklarını, sessizlikle buluşturmuş ifadesi vardı gözlerinde, mimiklerinde ve tavırlarında. Taşıdığı yükün karşılığı bahşisi almaya bir türlü alışamamış gibiydi. Onun olağanüstü efendiliğinden etkilenen müşterilerinin ekstradan vermek istedikleri para ise mahcubiyetini arttırırdı. Belli ki, geçmiş her ne ise, yük taşımaya yine de nispeten uyum göstermiş ama kazancının bu işten olmasının rahatsızlığını atamamıştı üzerinden. Akşam için atıştırarak bir iki lokmasını ve iki şişe şarabını ödeyecek parayı çıkardıktan sonra işi bırakır, küfesindeki nevalesi ile kaldığı yerin yolunu tutardı.

Soğuk bir günün, puslanmış akşam üzeri saatlerine yakındı. Karşıyaka çarşısından ekmek, biraz peynir, sucuk ve iki şişe de Marmara şarabını almış, gününün en keyifli saatlerini yaşayacak olmanın verdiği mutlulukla kaldığı adrese doğru gidiyordu. Az sonra dostları ile buluşacak, onlarla, mangalda sucuk ve şarap eşliğinde harika bir gece geçirecekti. Sahildeki yürüyüşünü Yat Klubünün önünde tamamlayıp, caddeden karşıya yöneldi ve 1743 Sokaktan içeriye girdi. Köşe başındaki Durmuş Yaşar'ın evinin önünden

geçerken mutlu anlarına yaklaşmış olmaktan aldığı sevinçle, Rumca eski bir Girit türküsü mırıldanmaya başladı. Sokağın başındaki numaralı isim tabelası ona ters gelirdi. Çünkü o Karşıyaka'yı bildiğinden beri bu sokağa verilen en çirkin isimdi bu. "Çamlık Yolu", sağlı sollu caddeyi sarmalayan çamlara ithafen verilmiş bir ad olarak gayet uygundu aslında. "İsmet Paşa Caddesi"ni de anlayabilmişti, Paşa'nın başkanlığı sırasında. En hoşu da "Aşıklar Caddesi" idi. Ulu çamların sıklığı ve gölgeleri, aynen kuşları çeker gibi aşıkları da kendi sinesine çekerti. "Belediye Başkanı olsam bu ismi hiç değıştirmezdin." diye düşündü, gülümseyerek. Kaldığı yerin gizli sessizliğinde nice aşklara şahit olurdu bu yolun kenarlarında. İmrenerek izlerdi onları. Ama asla kendisine cinsel bir pay çıkararak, ya da kıskanarak değil; mutlulukla, aşıklar adına sevinerek.

Elektriğı yoktu yaşadığı eski garajda. Gaz lâmbasını da söndürürdü, gecenin loşluğuna sığınarak fısıldaşan aşıklar bahçenin önündeki çamların gövdesine dayandıkları zaman. Onları rahatsız etmek istemezdi. Ne konuştuklarını da merakta değildi. Sadece sevgiyi, aşkı seyretmekti arzusu. Sarılan, gizli saatlerin kıskançlığında olabildiğince kucaklaşarak birbirine doymaya çalışan aşıklar onun dünyasına zenginlik, renk getirirdi. Çok uzun sürmezdi aşıkların bu gizli buluşmaları. Con Ahmet meraklanırdı alıştıklarını görmediğı zaman. Bilemezdi, aşkları mı bitti çiftin, yoksa aileler mi ayırdı. Uzun süre dert edinirdi kendisine. Ya da evlenmiş olabilirlerdi tabii. O zaman kimin ihtiyacı kalırdı ki "Aşıklar Yolu"nda gizli gece gezintilerine. Bu düşünceyle rahatları. Gündüz de vardı sokağın çam gölgelerine sığınanlar ama onları izlemeye pek fırsatı olamazdı, çarşı pazar dolaşmaktan.

Aşıkları ve aşklarını izlemekten keyif almasının en büyük sebebi, kendi yalnızlığıydı. Geçmişinden kendisine uzanacak hiç kimsesi, ne bir aile ferdi, ne bir yakını yoktu Con Ahmet'in. Kaldı ki, bir kaç sene evveline kadar, akşamları gideceğı bir evi de yoktu. Kendisini tabiat şartlarından koruyabilecek her hangi bir girinti, bir kapı aralığı ona sığınak olurdu. Ta ki, Cazım Bey ile Şermin Hanım, dört katlı güzel, eski İzmir evlerinin bodrum katında ona bir yer ayarlayana kadar. "Hey gidi!" diye düşündü, gıcırdayan bahçe kapısını açarken. Puslu akşamın içinde, kepenkleri kapalı, ışısız pencereleri, bakımsız kalmış gül ağaçlarının süslemeye çalıştığı bahçeleri ile ev, ruhunu arayan bir hayalet gibiydi. "Heyhat!" dercesine bir baş ve bakış ifadesi ile girişin solundaki, galvanizli saçtan inşa edilmiş garaja doğru yürüdü. Adımlarında, adeta eski yıllarının kendisini takip ettiğı hissi vardı. Bir kaç kez dönüp,

bahçenin derinliğinde, koyu karanlığın içinde kendini kapamış eve baktı. Hazin bir iç çekişle, garajın aslında artık çalışmayan kilidini açtı. İçeri girince küfesini sırtından bırakıp, kibritini yaktı. Her santimetre karesini ezbere bildiği mekânın içinde emin adımlarla ilerleyip, gaz lâmbasının camını çıkardı. Bütün gece yaktığı bu lâmbadan ötürü Cazım Bey'in kendisine "Diyojen" diye takıldığı günleri, dudaklarında keyifli bir gülümseme ile anımsadı. Aniden, garajın içinde küçük, aydınlık bir niş oluştu; yüzlerce kitabın üst üste yığılarak kâh masa, kâh döşek olduğu bir niş. Bu ışık ve mekân, ona ve dostlarına kâfiydi.

Küfesinin içindeki nevaleyi döşeğin önündeki masa niyetine kullandığı meyve sandığının üzerine çıkardı. Şarap şişelerini yerleştirirken yüzünde Karşıyakalı'ların hiç birinin o güne dek görmediği bir gülümseme vardı. Köşedeki küçük, kara mangalı ortaya çekti. Cebinden çıkardığı çakı ile önce ekmeğini kesti, sonra sucuğu iri etli dilimlere ayırdı. Bunları yaparken ağzı sulanıyordu bile. Artık, kendisine ait saatleri, hayâllerini, geçmişini, fırsat varsa da sokaktan geçen aşıkları yaşamak zamanydı. Gerçi, hava oldukça soğumuştur ama belli olmazdı. Aşk'ın gözü de kördü, soğuk alma hisleri de. Her mevsim biterlerdi bu ağaçların altında.

Geçmiş, yaralı ama güzeldi Con Ahmet için. Yaşadığı an ise, en azından ne olduğu belli olduğu için mutluydu ama gelecek?... İşte onu hiç düşünmek istemiyordu. Onun hayat düzeninde "gelecek" aslında "gelmeyecek" le eş değerd. Hiç düşünmezdi bu sebepten.

Mangalını yakıp garajın dışına bıraktı. Bahçenin içindeki kuyudan çektiği suyla, elini yüzünü yıkadı. Dudaklarında yine o çok iyi hatırladığı türkü, keyifle geri gelip sığınağına girdi. Soğuktu. Avuçlarının içini üfleyerek birbirine ovuşturdu. Sıra sıra kitapların üzerine yayılan eski çuvarlarla yatağa dönüştürülmüş döşegine oturup, şarap şişelerinden birini açtı. Kenarı çatlak limonata bardağını doldururken yutkundu. İştahası, gözlerinde pırıltılar yaratmıştı. Bardağını sağ elinde havaya kaldırıp, çevresindeki, ayağının dibindeki, altındaki yüzlerce kitabın görüntülerinde dolaştırdı.

"Şerefimize dostlarım." dedi. Şarabını, gözleri zevkten kapalı, kana kana içerken, susuzluğuna çare bulmuş gibiydi. Derinden gelen bir memnuniyet homurtusu ile bardağını bir kez daha doldurdu. Mangal, sucukları pişirmeye hazır olana kadar bu ilk şişe ona can yoldaşı olurdu. Ayrı bir köşede üst üste duran kitaplardan birini alıp yatağına oturdu. Heyecanlıydı. Bu akşam bambaşka bir maceraya çıkmak üzereydi. Yıllardır gecelerini, sabahın erken saatlerine kadar sürecek bu maceralara hasretmişti. Öyle pahalı

kitaplar almaya hiç bir zaman imkânı olmamıştı ama onun merakını bilenler sağ olsun, yüzlerce kitabı olmuştı şimdiye dek. Hiç seçmezdi. Karton kaplılar, deri kaplılar, kuşe kağıtlılar, saman kağıdına basılmış olanlar, çocuk mecmuaları, macera romanları, tragedyalar, tiyatro oyunları, sinema mecmuaları, dünya edebiyatının klasikleri... Türkçe, Rumca, Fransızca, İngilizce ne varsa o yığınların içindeydiler. Onun gerçek dostlarıydılar. Hepsinin lisanını anlar, hepsinin sohbetinden ayrı zevk alırdı. Kimsenin sebebini keşfedemediği bu lisan bilgisi ona Con Ahmet lakabını kazandırmıştı zaten. Ne müthiş dostlardı şu kitaplar. Küçükük bedenlerinin kaplayacağı daracık bir mekânın dışında hiç bir şeye ihtiyaç duymazlar, hiç bir beklentileri olmazdı kendisinden. Oksijen istemezler, su istemezler, yemek, içmek istemezlerdi. Ne terlerler, ne üşürlerdi. Gelip gittiği saate de karışmazlardı. Ama onun ne zaman ihtiyacı olsa, orada, hemen yanı başında idiler. Sayfalarını çevirdiği an sımsıkı sarıp, kucaklardı onu. Çok mecbur kaldığında, rutubetten dağılmış, bedenini kurtlar yemiş olanları yakıp ısınmaya çalışırken içi titrerdi üzüntüyle.

Şarabından büyük bir yudum aldıktan sonra yeni kitabının cildini burnuna dayayıp uzun uzun kokladı. Bordo derinin üzerine kabartma harflerle gömülmüş isimde, sağ elinin artık nasırlaşmış, ince uzun parmaklarını gezdirdi. "SEFİLLER" in bütün harfleri teker teker bu okşanıştan nasibini aldı. Adeta görülmeyen, ezgin, yorgun, sessiz bir zavallıya şefkat gösterir gibi idi. Belki de kendi içinde gizli, o yalnız, hüznü çocuğun gönlünü okşuyordu. Yeni bir yudumla Güzel Marmara'sının damağındaki tadını tazeledikten sonra kitabın kapağını açtı. Sararmış üçüncü hamur kağıdın sağ üst köşesinde yazan isme baktı. Kim bilir kimdi. Sahaf bir dostunun verdiği bu son kitap demetinin hepsi, artık nefes almayan bir ruhun izlerini taşımaktaydı. Kitaplarını bu yüzden de çok seviyordu. Onlar, sadece içindeki öykülerle hayatını zenginleştirmiyorlardı. Aynı zamanda daha evvelki sahiplerinin bakışlarından, dokunuşlarından geriye kalan bir sıcaklıkla kalbini ısıtıyorlardı. Kitabı izleyen hayranlık dolu bakışları, birden dikkatini dışarıdaki ateşin varlığına çevirdi. Artık hazır olmalıydı. Okumayı bıraksa iyi olacaktı. Yemeğini pişirdikten sonra kesintisiz bir keyifle oturması mümkün olacaktı.

Ateşi korlanıp, kıvamına gelmiş mangalı içeri aldı. Sucuk ve ekmek dilimlerini tel ızgaranın üzerine dizerken ağzı sulanmaya başlamıştı bile. Anında ortalığı saran keskin bir yağ cızırtısının kulaklarında bıraktığı keyifli tınıyla, buram buram kokunun nefes yollarına hakimiyeti Con Ahmet'i mest etmişti. Gülümseyerek, şarabından kana kana bir kaç yudum içti. Sonra, unuttuğu bir

görevi hatırlamışçasına acul bir hareketle kapıyı açıp, dışarı çıktı. Bahçenin karanlık derinliğinde gizlenmiş büyük eve doğru kadehini kaldırdı.

“Şerefimize Cazım Bey. Şerefimize!” diye mırıldandı. Kendisini, yıllar önce sokaklardan kurtaran iyi insanı minnetle hatırlardı hep. Düşüncesinden “Heyhat!”lar geçti. Ne güzel evdi şu ev. Hele vaktiyle kim bilir nasıl olmalıydı, evin genç zarif hanımı ayrılıp gitmeden evvel. Kulaktan duydukları, anlatılanlarla hayâli geçmişî görür gibi oldu. Yaz akşamlarının ılık yasemin kokularına açılan kepenklerin ardında pırıldayan pencerelerden taşan sesler, kahkahalar... Tiril tiril bembeyaz elbiseleri, çapkın mavi gözleri, kolalı gömlekleri ile aynı bakımı gösterdiği şık arabaları ve Cazım Bey. Şıklık, titizlik, efendilik, rakı, yakışıklılık ve çapkınlık kelimeleri ile özdeşleşmiş bir isimdi. İyi ve şık yaşamayı, keyifli içmeyi adeta sanat haline getirmişti. Hayrandı ona Con Ahmet. Ve de tanımamasına rağmen onun, İstanbullu zarif, sevecen, hayat dolu karısı Şermin Hanım’a. Cazım Bey’in ikramı bodrum katına yerleşip, sokağın sıcağından, tozundan, ayazından kurtulduğunda, sadece başını sokacak bir yer bulduğuna değil, aynı zamanda bu güzel insanlardan kalan dünyanın içinde, ucundan da olsa bir yeri olmasına çok sevinmişti. Tek üzüntüsü, vaktiyle yaşanan coşkuları hâlâ dillerde olan bu evi, aile dağılmadan önce tadabilme şansına eremeyişiydi. Çocuklar zaten tahsilleri nedeniyle daha önceden birer birer ayrılıp gitmişlerdi. Sonra o çok üzücü günler başlamıştı. Yalnız günler. Cazım Bey, konağın kepenklerini kapatmış, personele yol vermiş, sessiz, küçük bir dünyaya kapatmıştı kendisini. Sadece haftada bir gün, Girit’ten hicret ederken aile ile beraber gelmiş olan emektar Nazlı konağa uğrar, Cazım Bey’in temizlik ve yemek işlerine bakardı. O neşeli davetler, şarkılı sözlü partiler, kahkaha dolu geceler, günler geride kalmıştı. Koca ev, soluklanmaya müsaade eden bir mezara dönüşmüştü. Ve bu soluklanma da 1967’nin yaz ortasında, Cazım Bey’in geçirdiği bir kalp krizi ile son bulmuştu. Bu Con Ahmet için de belki de hayatındaki en güzel devrin kapanması demektir. Bir kere, her yola çıkışında Karşıyaka’dan Kordon’a, Alsancak’a kadar, kadın erkek herkesin başını çevirip hayranlıkla izlediği Cazım Bey’in ardında bıraktığı boşluk çok büyüktü. O, Girit’in İzmir’e yolladığı en hoş insanlardan biriydi. Ve tabii, ev kapatılmıştı. Ancak onu sokakta bırakmamışlar, garajı kullanma izni vermişlerdi. İşte o gün bugündür de, gündüz ağaçların gölgesine, güneş battıktan sonra gecenin karanlığına yaslanan evin anılarına bekçilik etmekteydi.

Bütün bu yıllar, bir yıldırım hızıyla zihninden sürüklenerek geçmişti. Kadehini bir kez daha konağa kaldırdıktan sonra içeri girdi. Sucuklar neredeyse kavrulmak üzereydi. Ekmek dilimlerinin bir kısmı albümin kıtırına dönüşmüştü bile. Hemen aldı ateşten. Şarap şişesini, Yelpaze mecmualarından sehpasının üzerine bırakıp, kitaplardan yatağına oturdu. Gazete yığınlarından sırt yastığına dayandı. "Sefiller"i kucağına yerleştirdi. Bir parça sucuk, bir dilim ekmek, bir yudum şarap... İşte artık okumaya başlayabilirdi. Damağındaki lezzetle, satırlardan aldığı göz ve dimağ zevki ona büyük bir mutluluk ve zenginlik hissi veriyordu. Kendi kendine izah edemediği bir duygusallıkla gözleri hafif yaşlandı. Bir saat sonra tabağı boşalmış, ikinci şişe şarabının dibine varmak üzereydi. Jan Valjan'ın öyküsünde kaybolmuş, ayrı bir zamanın, bambaşka mekânların yollarında "Sefiller"le beraber sürükleniyordu. Lâmbasının gazı bitene dek sürdü bu yolculuk. Sonra, kitabındaki nice karakterden daha şanslı bir hayatı olduğuna inançla, şükrederek uykuya daldı.

kış, her zamankinden sert geçiyordu. İzmir'in sakin, ılımlı tabiatına uymayacak kadar sert. Burun kemiğini sıızlatan bir ayaz ve sulu sepken bir kar yağışı şehri puslandırırmıştı. O gün, dördüncü müşterisinin yükünü taşımaktaydı Con Ahmet. Kendisini çok iyi hissetmiyordu. Allah'tan, Çamlık Sokak'a idi yolu bu kez. Küfesini boşaltır boşaltmaz garajına gidip mangalını yakacaktı. Bu güne dek olmadığınca üşümüştü Giritli kemikleri. Sol kolunda da, ters bir hareketten veya ağırlıktan olsa gerek, diye düşündüğü bir ağrı hasıl olmuştu.

Az sonra yükünü teslim etmiş, hesabının üstünü verip bahşişini almıştı. Gittikçe daralan nefesi elverdiği nispette, koşar adımlarla kendini sığınağına attı. Mangalını yakacak az kömürü kalmıştı. Onları kullanmaya kıyamadı. Garajın çevresinden bir kaç parça çalı, çırpı, kırılmış ağaç dalları topladı. Eski gazetelerinin yardımıyla ateşi tutuşturdu. İştahla yükselen alevlere doğru ellerini uzatarak, ısınan avuçlarını yüzünde gezdirdi. Mangalı yanına çekerek yatağına uzandı. Titriyordu. Şu an kendisine sıcak bir kap çorba yapacak bir yakınının olmasını ne kadar isterdi. Nefes sıkıntısı nispeten düzelmişti ama kolundaki ağrı aynen devam ediyordu. Fena üşütmüş olmalıydı. Vücudunu ateşe doğru döndürerek büzüldü. Çok nadir kullanmaya alışık olduğu eski battaniyesini burnuna kadar çekti. Biraz uyuyabilse, sıkıntılı anları uykuda atlatacaktı ama şu namussuz ağrı yok muydu, şimdi de yüreğini ağırlıkla ezer gibiydi.

Hava kararmıştı. Başının arkasında yığılı gazetelerle ateşini taze tutmaya çalışıyordu. Ancak, her yerinden kalkışı biraz daha ızdırap vermeye başlamıştı. Sanki, birileri garajın içindeki oksijeni yavaş yavaş azaltıyordu. Bir kadeh şarap içebilse belki de kendine gelir, ağrılarını uyuştururdu. Sürünerek yerinden uzandı. Bütün Dünya'ların yanında zuladaki şişesini aldı. Şişe açmanın bu kadar yorucu olduğunu hiç hissetmemişti, şimdiye dek. Neler oluyordu böyle? Gövdesini besleyen nefesi, enerjiyi inatçı bir düşmana teslim ediyor gibiydi. Güzel Marmara'nın mantarını çıkarmayı başaramadı. Parçalanmış tıpa, un ufak dağıldı. Geri kalanı da tirbuşonla şişenin içine itti ve hemen dudaklarına götürüp iştiaqla içmeye başladı. Bunu yapabilmek dahi, onu, gücünü tekrar kazanacağına dair umutlandırmaya yetmişti. Ancak, bedeni kendisini ayakta fazla tutamadı. Yeniden yatağa devrildi. Yüzünü aydınlatan alevlerin aynasında, hiç beklemediği bir anda varlığının kendisinden alındığı ifadesi şekillenmişti. Alnında boncuk boncuk terler yaratan ateşi, üşüme nöbeti ile kasılan vücuduna ve birbirine çarpan dişlerine bir soluk getiremiyordu. Tüm uzuvları, kasları, lifleri, nöbetle düğümlenmiş gibiydi. Bu kasılmalar, kalbindeki ağrıyı dayanılmaz kılıyordu. Düşmanı kimse, ona yenik düşmek üzere olduğunu hissetmekteydi. Buradan sesini duyurabileceği, imdat isteyebileceği hiç kimse olmadığı gibi, yerinden kalkıp yardıma ulaşmaya ise hiç mi hiç mecâli yoktu. Mangalda kavrulmaya yüz tutmuş bir kaç gazete yanığından başka ısı kalmamıştı. Ateşi tazelemeye dahi gücü yetmeyecekti. Alev kırmızı son kağıdın, sıcaklıkla kendi içine doğru kıvrılıp kömürleşmesini izledi. Küçük mangalın göbeğinde bir yerlerde, küllenmişlerin altına saklanmış minik bir kor damlası, kendisini saran küçük duman bulutu ile mücadelede hâlâ daha yanmaya çalışıyordu. Birden, tüm çaresizliğinin ve yapayalnızlığının içinde kendisine bir arkadaş bulmuş gibi oldu Con Ahmet. Cılız kor yavrusu ile aynı kaderi paylaştıklarını düşünüp gülümsedi. Onun, ateş böceği gibi bir sönmeye yüz tutup bir pırıldayan ışığındaki can çekişmeyi o kadar iyi anlayabiliyordu ki... Onun da yüreğinin çırpıntısı, gözlerinin ferî aynı mücadeleyi vermekteydi. Hâlâ ısıtmaya, hâlâ pırıldamaya çalışıyorlardı ama nafileydi. Mangalındaki hayatın bittiği gibi kendisi için de aynı netice kaçınılmaz olacaktı. Bugüne dek, hiç bir şey için bu kadar kesin bir hissi olmamıştı. "Ah!" diye düşündü, hiç değilse şu "Sefiller"i bitirebilseydi. Jan Valjan'ın sonunu çok merak ediyordu. Merakını gidermek için kitabın sonuna bakmak adeti hiç yoktu. Ama şimdi bu kaçınılmaz olmuştu. Vakti kalmamıştı. Battaniyesine sarınarak, zorlukla doğruldu. Mecmuadan

sehpasının üzerindeki gaz lâmbasını yakarken, kendi hayatına da bir nebze daha ışık verir gibi oldu. Kitabını almak için uzandı. Aniden, sanki bir yayın gerilme noktasında verdiği tını gibi bir ses duydu derinden derine. Kalbinin üzerine biri sıkı bir çimdik atmıştı. Bir müddet, kıpırdamadan öylece bekledi. Kalbine olta takmışlar, iplik iplik açıp çekerek onu bir yerlere sürüklüyorlardı sanki. Ölümün yüzü tam yüreğinin ortasında bir yerlerde olmalıydı. Onun soğuk temasını o kadar iyi hissediyordu ki... Cazım Bey de Alsancak'da Alpaslan Bey'in benzincisinde ölümüne yakalandığında aynı şeyleri mi yaşamıştı acaba? Bembeyaz tiril tiril elbiseleri ile Cazım Bey. Masmavi, kadınların içini bayan gözleri ile Cazım Bey... Kapının yanında bahçeye açılan minik camdan, bahçenin içindeki eve baktı. O anda lâpa lâpa kar yağmaya başladı. Karın beyazlığı sebep olmalıydı, geceye huzurlu bir aydınlık yayılmıştı. Birden, konağın kepenklerinden birinin açıldığını gördü. Cazım Bey, ipekli robdöşambrını giymiş, elinde sigarası, karı seyrediyordu. Sol elini cebinden çıkarıp Con Ahmet'e bir selam gönderdi.

Con Ahmet, artık Jan Valjan'ın sonunu eskisi kadar merak etmiyordu. Şimdi Cazım Bey'e sormak istedikleri vardı. Şu ölüm denen davetsiz misafirin, son nefesi almadan evvel daha neler yapabileceğini, neler çektireceğini merak ediyordu. Siyah yün beresini başına geçirdi. Rutubet kokulu battaniyesini sıkı sıkıya bedenine sardı. Ayakkabılarını zorlukla giydi. Mengeneye sıkışmış kalbine "Sıkı dayan." demek istercesine, sağ eli ile sol göğsünü avuçladı. Sirtına ağrı veren uzun, derin bir nefesten sonra ayağa kalktı. Olduğu yerde sendeleyip mangala çarptı. Dengesine hakim olmak iradesi ile biraz bekledikten sonra kapıya doğru yürüdü. Cazım Bey hiç üşümüyor olmalıydı. Hâlâ daha açık camın önünde, sigarasını tütürerek karı seyirdeydi. Uykuya yollanmadan önce onu yakalamalıydı. Bir adım daha attı. Kalbinden bu defa kerpetenle bir parça koparılmış olmalıydı; nefesi kesildi. Tökezledi. Dizlerinin üzerinde geçirdiği bir kaç saniye, nefesinin geriye geleceği ümidi ile içinden sessiz çığlıklar attı. Ama, hayır. Bu kez yüreğinin kanatları durmuştu. Küçük pencereden Cazım Bey'e doğru uçarlarken mavi Girit gözlerinin ferini de alıp götürdüler.

Mangaldaki küçük kor, minik duman bulutuna esir düşmüş, kömür olmuştu. Jan Valjan, üzerine dökülmüş Güzel Marmara'nın artığında, ihtilalin kanıyla ıslanmış gibiydi. Kapının arkasındaki küfe de adeta son nefesini vermiş gibi yana yığılmıştı. Con Ahmet'in dostları artık öksüzlerdi.

FİRDEVS HANIM

Baharların, erguvanların rengârenk örttüğü yokuştan yukarıya ağır ağır ilerledi. Hiç acele etmeye niyeti yoktu. Bu keyifli bahar sabahının tadını çıkarmak istiyordu. Senelerdir, iri ve ağır gövdesini taşımaktan yorulmuş ayaklarının tabanları yayılmıştı. Sıkan ayakkabılarını teker teker çıkarıp, ayak parmaklarını oynatıp tekrar giydi. Aklaşmaya başlamış saçlarından geriye kayan sentetik kumaştan alacalı eşarbını düzeltip çenesinin altında sıkı sıkıya bağladı. İş elbiselerini taşıdığı torbayı tutan elini beline dayayıp yürümeye devam etti. Derin nefeslerle taze yaprak ve bahar dalı kokularını içine çekti. Dudaklarında derin bir gülümseme ile bir türkü mırıldanmaya başladı. Arada bir durup, otların içinde çıkmış papatyalardan, kır minelerinden topladı. Elindeki küçük demeti koklarken mırıldandı:

“Hay gözünü sevdiğim Allah'ım. Ne sevinçli bir gün bu.”

Çalıştığı evin kapısını çaldığı zaman, sevinci yüreğinden dışarıya taşıyordu. Seviyordu bu evi. Özlemişti çalışmayı. Son bir haftadır hastaydı. Daha toparlanmadan, ayağa kalkıp gelmişti işine. Evde kalmasındı da, ne iş olsa yapardı. O mendebur kocaya, mendebur oğlunla, pervasız, küstah gelinine tahammülü yoktu. Varsın üçü evde birbirlerini yiye dursunlardı. O, bu güzelliklerle sarılı evde başı dinç çalışmaktan, akşamları parasını cebine koyup ayrılmaktan çok memnundu.

Kazandığını saklardı ailesinden. Yarisını çorabının içine saklar, diğer yarisını kocasına verirdi.

“Aptal mısın sen?” demişti geçenlerde kocası. “Herkes senin kazandığının iki mislini alıyor. Sen hâlâ beş paraya beygir gibi çalışıyorsun. Enayi yerine koyuyorlar seni.”

“Olsun.” diye cevaplamıştı Firdevs. “Rahatım orada, seviyorum o evin hanımını. Razıyım ben bu paraya. Oradan ayrılmam.”

İçin için bayağı içerlemişti, kocasının kendisine aptal ve enayi lâflarını yakıştırmasına ama parasını kaçırabilmek uğruna buna ses çıkarmamıştı. İçinden vermişti, esas vereceği cevabı. Enayi ile aptal kimdi, o biliyordu pekalâ. Evde bir enayi varsa, o da kendisi değildi elbette. Hepsini aldattığına göre, tek enayi olmayan oydu işte, bu kadar basitti, enayi olup olmamak.

Sakladığı paralarla sigortasını ödüyordu Firdevs. Biraz da bankaya koyuyordu. Bu mendeburlardan hiç birinden hayır görmeyeceğini biliyordu, başına bir hâl geldiği takdirde. Bir haftalık hastalığında bile evini dar etmişlerdi, kocası, gelini, oğlu. Allah’tan enine boyuna yapılı, gücü kuvveti yerindeydi de, öyle fazla horlayıp, el kaldırmaya falan kimsenin gücü yetmiyordu.

Kapıyı çalıp bekledi. Beklerken, kır çiçeklerinden derin nefesler almaya devam etti.

“Kim o?”

“Ben, gurbanın Firdevs.”

Kapı açıldı. Bahçenin merdivenlerden çıktı ağır ağır. Hiç acelesi yoktu. Önünde kocaman bir gün vardı iş yapmak için. Ana kapıdan girer girmez, çiçekleri sulamakta olan evin hanımı kendisine “Geçmiş olsun” dileklerinde bulundu. İşte, bunun için seviyordu bu eve gelmeyi. Burada ona insan gibi davranıyorlardı. Kendi evinde bile, ateşler içinde yattığı bir hafta boyunca, bir geçmiş olsun diyen çıkmamıştı. Bir de üstüne üstelik sanki hastalanmakla büyük bir kabahat yapmış gibi azarlayıp durmuştu kocası onu.

Kapının ağzında ayakkabılarını çıkarıp eline aldı. Yorgun, yaşının iki misli çatlak ve kırışıkla dolu hantal yüzünde kocaman bir gülümseme yayıldı.

“Hele bi selâm, hele bi sabah. Uy anam! özlemişem seni. Ulen dedim gendi gendime, nedir bu özleme gıı? Ha anan deġel, ha akraban deġel. Neyimsin ki sen benim? Heeç. Ha şurada yediğim bi lokma ekmek. Ama Vallah, Billah özlüyim seni ha. Ha Pazar ahşam oldu mu yüreğimde bi sevinç. Hani Pazartesi geleceğim ha, ehe ha, işte öyle bi sevinç. İşte yellim yelelek yürek. Uyy, gurbanın olam, vallah yalan deġel. Ne yalan söyleyim zati? Keme ne fayda gelir benim yalanımdan, dolanımdan? Hadi di şimdi baa, ne yapak bu sabah, nereleri temizleyek? Ule! Ne güzel de konuştum emme ha. Başı sonu uydu ha!”

O, mutfağa doğru ilerlerken, evin hanımı yüksek sesle gülerek çiçekleri sulamaya devam etti. Alışmıştı yardımcısının bu gürültülü

patırtılı, coşkulu haline. Firdevs duymuştu, onun kısa küçük kahkahasını. Mutfaktan dışarıya seslendi, kendi kendine konuşur gibi:

"He ne gülen kadındır bu kadın ha. Has kadındır böyle gülen kadın. Gürül gürül Maşallah. Heç de bi derdi yoktur sankim bu kadının. Ha, gurban olsun Firdevs sana emi ha?"

"Firdevs Hanım, bugün hava böyle güzelken, camları silelim."

"Oldu anam, ben senin gurbanın olam. He sen ne dersen yaparım ben. Gurban olsun Firdevs sana. Camlarını da silerim bugün, halılarını da."

"Bugün camları ancak yetiştirirsin Firdevs Hanım. Daha yeni yataktan kalktın. Halıları başka gün temizleriz."

"Camlar, halılar korksun. Ha burda aslan gibi Firdevs var. Söker atarım kirini pisini Valla."

"Yine de bugün kalsın Firdevs Hanım. İyice bir toparlan önce."

"He, sen daha eyisini anlarsın. Öyle yapak. Bugün camları silek. Gurban olurum ben sana. Hemi de her bi şeyi benden eyi bilirsin. Güvenirim sana. Ben belgili insanı çok candan severim. Helesi mi senin gebisi, elinden her iş gelir, işte gurban olurum ben sana."

"Sağ ol Firdevs Hanım. Haydi, sana kolay gelsin."

"Sağ olasın anam, sağ olasın."

Evin hanımı salondan ayrıldığında Firdevs hanım konuşmaya devam ediyordu. Konuşması için yanında birinin olması, onu dinlemesi veya cevap vermesi şart değildi. Evinde, kocasının, oğlu ve gelininin yanında konuşamadığı, onlara anlatıp paylaşmadığı ne varsa, kendi kendine yalnız kalabildiği şu saatlerde konuşuyor, rahatlıyordu. hem zaten bütün sordukları da, ille bir cevap beklediği şeyler değillerdi.

Cam bezlerini, su dolu kovayı alıp geldi. Balkon kapısını açıp dışarıya çıktı. Erguvan ağaçlarının morları ve elma baharlarının kar beyazı, balkona doğru uzanmıştı. Kolunu uzatıp dökülmelerinden korkar gibi okşadı. İri elleri, yılların yıpratması ile şişmiş kalın, küt parmaklarının, nasırlanmış avuçlarının en nazik, en yumuşak dokunuşlarıydı, bahar çiçekleri ile olan teması. Sonra, bir eli şalvarının belinde, diğeri ile gülün yapraklarını elledi, aynı nazik temasla. Eğilip, goncaların kokusunu içine çekerken güle hitaben konuştu:

"Sen şemdi, aha dersin, bu köttük gibi kadın ne anlar bu manzaradan? Demez misin gıı? Yanılırsın heminen. Aha bu ağaçların renkleri var ya, bu morlar, bu beyazlar..."

Birden, unuttuğu bir şeyi yeni görmüş gibi, hayret nidası ile devam etti:

“Vıyyy ana! Yeşiller de var. Gاتمەر reng he. Benim hepisinden keyif var gönlümde.”

Elini, arka arkaya göğsüne, baharları okşadığından çok daha sert vurdu.

“Aha, teee burada. Aha, bu ağaçlar var ya, bu deniz, ne harikadır emme de ben belirim, çok giymatlıdır bu tabiet, ehe ya, ben annarım gerçektenen.”

Gülün goncaları arasından havalanıp uçan kelebeğe üzüntüyle baktı.

“Uyyyy! Kelebeğin keyfini kaçırdım hele. Uyy, uyy, yapmamalıydım. İşte seveceğidim. Amma, ne anlar ki, kelebek dediğin insanın yarenleğenden?”

Balkona çıkan evin küçük oğluna gülerek baktı.

“Uyy hele kim durmuş da seyirler beni? Hele de, gördün mü kelebeği? Ne giymatlı renkleri vardı he.”

Sonra uzanıp, çocuğun elindeki su tabancasını aldı. Kendi yüzüne doğru tutup sıktı. Kahkahalarla gülmeye başladı.

“Ne zaman oynardın sen bunla ki hele?”

Çocuk, onun neşesine eğlenceli bir sesle cevap verdi:

“Milattan önce onbeşinci yüzyılda.”

Sonra, dudaklarını büzüp alacağı cevabı bekledi.

Firdevs Hanım kaşlarını kaldırdı, ciddi ciddi.

“Yoo! Heç de aldatamazsın beni. Daha yakın bi zamanlarda oynamışsındır. Deel mi? Nasıl belirim.”

Çocuk gülerek ayrıldı, su tabancasını alıp.

Firdevs, cam bezini kovaya daldırırken yine kendi kendine konuşmaya devam etti:

“Ha bu kafam aslında içine alıyo her bi şeyi ama, anlamaya gelince, aha! Ne diyedir belmem gayrı.”

Bezi sıkıp, çerçeveleri ovuşturmaya başladı.

“Ah! Helem bi genç olsam gene. Olsam mı gıı? Ah hele bi olsam da şu dünyalar gadar kitabı okusam. Gayrı başka heç bi iş tutmazdım ha! Okur, okur, gene okurdum.”

Birden gülmeye başladı.

İçeride kütüphaneyi düzeltmekte olan evin hanımı seslendi:

“Hayrola Firdevs Hanım? Neye gülüyorsun?”

Firdevs güneş vuran camda bir gün evvelden kurumuş yağmur damllarını silmeye başlamıştı. Omuzlarını kaldırıp silkti.

“Heeeç. Ne olacağı? Ha eşte, öylesine bi güldüm. Geçti eşte... Dağın ardında kayboldu getti... Kaybolduuuu, gettiiii...”

YAZARIN ÖLÜMÜ

Kitabının sonuna gelmişti. Ancak bitemiyordu. Bitiremiyordu. Her zaman en büyük süratini yakalamaya alışık olduğu gecenin ilerleyen saatleri dahi çaresiz kalmıştı. Tuşların üzerine sabırsız ve çaresiz parmak vuruşları ile ekranına harf bırakmaksızın tınlar çıkartıyordu. Zihninden süratle geçen ve bir an önce yazılmayı bekleyen kelimecikler, hisler beyninde atlı koştururcasına hızla yer değiştirip durmaktaydılar. Ama, parmaklar bunları yazmak istemiyordu bir türlü. Zira bitecek olan sadece bir roman değildi. Son bir kaç yıldır, ruhlar dünyasından geri getirerek can verdiği, onun gerçek dünyasının bir parçası olan kahramanının hayatı da bitecekti son nokta ile beraber. Karşısında duran sepya fotoğrafı göz yaşları içinde baktı. Tuşlardan kaldırdığı elini titreyerek ona doğru uzattı ve eski kartpostalın sararmışlığına sarınmış oturan bedeni üzerinde gezdirdi. Sonra bir canlınıninkini okşarcasına yüzünü sevdi. Ona nasıl kıyacaktı? Bunca zamandır, yeni baştan dünyaya getirdiği, büyüttüğü, binbir maceraya sokup çıkardığı, saatlerini, aylarını, senelerini büyük bir arzu ve sevgi ile esiri ettiği kahramanını şimdi kendi elleri ile nasıl öldürecekti? Ağlamaya başladı. O, sanki yıllar önce ölmüş biri değildi. Bütün yaşamını, beraberce öylesine canlı, öylesine hissederek yaşamıştı ki; onun sigarası ile aldığı derin nefesleri, buzlu votkaları, hayatının çare bulmayan özlemlerine deva imişcesine kana kana içişini, sevgilerini, aşklarını, hasret ve hüznlerini, hırsını, keyif ve inatlarını kendine mal etmişti. Son bir kaç bölümdür, onunla beraber ciğeri ağrıyor, kahramanının ciğerini parçalayan öksürüklerin kendi bedenini kestiğini hissediyordu.

Uzak bir ülkenin, uzak bir zamanda kalmış yıllarında, henüz yirmibeş yaşının dinçliği ve yakışıklılığını taşıyan üniforması ile fotograftan kendisine bakan kahramanına ölümü yakıştıramıyordu. Bu kitabı bitirmekle, onun katili olacağı gibi bir his içini sarmıştı.

O arada, mantığının rüzgârından esintiler, ona zihnindeki muhteşem final kelimelerini bir an önce ekrana dökmesi gerektiğini, bir kaç saat sonra bu büyüü kaybedebileceğini fısıldayıp durmaktaydı. Kararını verdi. Bu işi sabah ışımadan bitirecekti. Artık binlerce okuruna mal olmuş bir hayatın sonunu onlardan esirgeyemezdi. Bir kaç geri tuşu ile en son yazdığı satırları okudu:

‘... Gerisini getiremedi, öksürdü. Mürvet yolda gözden kaybolmuştu. Kalkıp sofanın kapısını kapadı. Gelip tekrar sedirine oturdu. Sabaha karşı uykuya dalmadan evvel nerede kalmıştı? Evet, geçmişini yeniden yaşayabilirdi. Ölüme hazırlanmanın en güzel yolu buydu. Hep, ölüme gidenlerin gözlerinin önünden bir kaç saniye içinde bütün hayatlarının geçtiği duymuştu. Ama o şanslıydı. Özlediklerini, tekrar yaşamak istediklerini, anılarını, sevgilerini, defalarla yaşamıştı son aylar içinde. Ne kadar bol zamanı olmuştu ölüme gitmek için. Neredeydi o genç süvari’

Son cümleyi tekrarlar mırıldanarak, ardından akmak isteyen yeni kelimelere kapı açmaya çalıştı:

“Neredeydi o genç süvari?”

Gözleri ile fotografa uzandı. Kahramanı, sepyanın içinden sıyrılıp neredeyse dışarı çıkacaktı. Birden toparlanan kelimeleri yazmaya başladı:

‘İşte yine belirmişti odanın köşesinde. Çar Nikola’nın önünde selam durmuştu. Göğsüne nişan takıyordu Çar. Alkışlar, alkışlar ve manejde son bir binicilik gösterisi. Neler yapıyordu atının üzerinde şu çılgın çocuk?’

Kahramanı iskemlesinden kalkmış, bir sis bulutunun içinden pusları yarıp saydamlaşarak ona doğru yaklaşıyordu. Yazmaya devam etti:

‘Bu tarafa doğru yürüyordu şimdi. Gözleri pırıl pırıl lacivertti. Kimseye müdanaası olmayan, kendinden emin tavrı, düz inen kemersiz burnu, derin bir çukurla şekil bulan ince çenesi onda ne kadar ciddiyet yaratıyorsa, gözlerindeki renkli menevişlerde ve dolgun alt dudağının müstehzi kıvrımında da hayata alaylı bakan bir taraf

vardı. Dimdik, sert adımlarla yaklaşıyordu. Yaklaştı, yaklaştı. Yüz yüzeydiler. Seyit, karşısındakine elini uzattı.'

Kahramanının hareketini hissetmek için, elini çaresizlik ifadesi ile ileriye doğru uzattı. Cümleler akıyordu:

'Diğeri geriye çekildi. Ve başını, "Olmaz." gibilerden salladı. Seyit, oturduğu yerden gayretle kolunu ileri uzattı.'

Sağ elini, tuşlardan tekrar çekerek, fotoğraftaki yüze uzandı.

'Eli, diğerinin yüzünün üzerinden geçti, şeffaf bir perdeden geçer gibi. Genç Seyit'in dudaklarındaki ifade iyiden alaylı bakıyordu şimdi.'

Kahramanının ifadesindeki keyfi yaşamak adına yazar da, buruk, gülümsedi. Sonra, yanı başında asılı eski büyük aynaya baktı. Görüntüsünden ürpererek titredi. Yazar ile kahramanının yüzleri iç içe geçmiş saydam bir yansıma ile kendisini seyretmekteydiler. Yazacakları kendini işaret etmişti. Tuşlara döndü.

'Aynada kendisini görmek isteği ile yerinden kalktı. Bu kadar değişmiş olamazdı. Belki bir iki çizgi, belki biraz solmuştu. Ama bu çılgın delikanlıya gösterecekti, fazla değişmediğini. Aynaya bakarsa, o da anlayacaktı. Sedinin yanında duran küçük masaya dayanarak kalktı ve onun üstünde asılı aynaya baktı.'

"Tanrım!"

'Sol eli ile masaya tutunurken, diğeri ile yüzünü avuçladı. Hiç böylesine farklandığını hissetmemiştii şimdiye kadar. Geçmişii ile hiç bu kadar yakın gelip, karşılaştırmamıştı kendisini. Ama işte şimdi geçmişii zaten arkasına duruyordu. Aynı aynaya beraber bakıyorlardı.'

Tekrar aynaya çevirdi gözlerini. Bir diğerine adeta kaynaşmış yüz ifadelerini uzun uzun seyirden sonra, kahramanını konuşturdu:

"Tanrım! Tanrım. Senin ben olduğumu bilmesem inanmayacağım."

'Sonra diğerine sordu, aynadan kendisini gösterip:'

"Pekiyyi o zaman bu kim? Söyle delikanlı. Bu çökmüş avurtlar, rengi gitmiş gözler. Bunlar kimin?"

'Hayâl Seyit.hâlâ oradaydı. Artık gülümsemiyor, sadece aynadan ona bakıyordu.'

"Beni bırakmayacaksın, değil mi? Burada mı kalmak istiyorsun? Ziyan yok. Nasılsa ben gideceğim."

Yazarın kalbi, ızdırabına çare aramak istermiş gibi dışarıya açılmak istiyordu sanki. Nefes alışları sıklaşmış, yüreğini ezen sıkıntı gittikçe artmaya başlamıştı. Artık kaçınılmazın sonuna yaklaşıyorlardı hep beraber. Kahramanı, kahramanının son dakikalarında izlediği gençlik hayâli ve kendisi... Hepsi için aynı son geliyordu. Bundan sonraki satırlarının neler olduğunu çok iyi biliyordu. Ama finale geçmeden önce, hislerini tamamen kahramanının dünyasına terk etmek zorunluğunu hissediyordu. Kendi gerçek dünyasından hiç bir esinti kalmamalıydı. İçinde bulunduğu mekânın realitesinden, benliğine has gerçek dünyanın anlamından sıyrılmalıydı. Bu sonu, ancak, kendisini kahramanının yerine ne kadar koyabildiği ile orantılı gerçek kılabilirdi. Aynadaki ikili görüntünün ondan beklediği de aynı şeydi. Yerinden kalkıp banyoya doğru ilerledi. Dolabı açıp, traş bıçağı jiletlerinden üçünü aldı.

Çalışma masasına geri döndüğünde hareketleri adeta hipnotize olmuş gibiydi. Muhtelif kez arka arkaya, karşısındaki eski fotoğrafı ve aynasını izledi. "Nasılsa ben gideceğim." diye tekrarlardı son yazdıklarını. Bu cümle ile son arasında alınabilecek en son nefesleri çok ama çok iyi anlatabilmeliydi. Okurun, neredeyse dokuzyüz sayfayı aşkın bir süre nabzını elinde tutmuş olacak kahramanın hayatına son vermek, yazdıkları içinde en ağır ve dayanılmaz geleniydi.

İşaret ve baş parmakları arasında, masanın üzerinde bir kaç kez döndürdü jiletleri. Fotoğraftaki kahraman, gözlerini dikmiş onu seyrediyordu. Bakışlarında, olacakları önlemek ister ama gücünün buna yetmeyeceğini de bilir bir ifade vardı.

Aynadaki ikili ise bir an önce sonuca ulaşmak telaşındaydılar. Jilet paketini ağır ağır açtı. Metalin soğuk temasını parmak uçlarında, avucunun içinde, sonra bileklerinde, tenini okşar hareketlerle gezdirdi. Resimdeki kahraman, "Olmaz, olmaz!" der gibilerden başını iki yana sallıyordu. Ancak sağ yanındaki görüntüde, son saatlerini solumakta olan diğeri, kadere hazırladığı sürprizi bir an önce yaşamak arzusunda gözleri pırıltılı heyecanlar içinde beklemekteydi. Ölümün anahtarlarını masaya bırakıp yazmaya devam etti:

'Masanın üzerindeki jilet paketini ağır ağır açtı. Hayretti, elleri titremiyordu. Ciğerleri de artık ağrıyordu. Sırtı dikleşmiş, bütün ızdırabı bitmişti. Gözleri parlıyordu. Sanki bütün vücudu anlamıştı, artık ebediyyen dinlenmeye çekileceğini. Kendini bildi bileli hayatla inatlaşmamış mıydı? İşte, şimdi de ölümle inattaydılar, karşılıklı,

canı üzerine. Ola ola bir canı vardı ve onu ya hayat bildiğince bitirecekti, ya da kendisi kendi seçtiği anda son verecekti o hayata. Madem son geliyordu ve bundan emindi, o son anı kendisi seçebilmeliydi. Hayatını bitirmiş olmanın keyfini kendisinden başkası yaşamamalıydı. Yaşamının akışında hep eninde sonunda kaderin istediği yerlere sürüklenmişti. Ama o sürüklenişin bir sebebi, hayatı canlı götürmek uğruna verdiği kararlardı. Halbuki artık öyle bir endişesi kalmamıştı. Artık kaderinin kendisini götürmek istediği yere gitmeye hazırdı. Yalnız bu defa da o bir oyun yapacaktı kadere. Son noktayı, kendisi istediği an, istediği yerde, istediği gibi koyacaktı.'

Son, artık, bir nefeslik yakına gelmişti. Şimdi, küçük, aptal metal parçalarının işlevi başlayacaktı. Yazarın yüreği mengeneye girmiş gibi idi. Nefes alışları sıklaşmış, vücudunu, ölümü yakalamış bir insanın ruhunun bedeninden ayrılmadan önce başının üzerindeki tek noktaya teksif olan enerji sıcaklığı sarmıştı. Sanki, gövdesinden dışarı uçmaya hazırlanıyordu tüm eylemlerine, düşüncelerine güç veren alevli kuş. Jiletleri parmak uçları ile tutup yavaşça sol bileğinin içini çevirdi. Gri parlak soğukluğu, yatay olarak, ince derisini boyamışcasına belirgin mavi damarların üzerinde dolaştırdı. Gözlerini kapayarak, o anda kahramanının zihninden geçiyor olabilecekleri hissetmeye çalıştı. Sonra, jiletler hâlâ daha elinde, tuşlara dokundu:

'Üç jileti birden aldı. Üst üste yerleştirdi. Sol kolunu dirseğinden kıvrıp bileğini kendisine doğru çevirdi. İşte şimdi kader şaşacaktı bu oyununa.'

Aynadaki görüntüsüne baktı. Duyduğu sesleri aynen yazmaya devam etti:

'Aynadaki görüntülere bakarak konuştu.'

"İkinizi de kurtarıyorum. Seni de delikanlı. Bu hasta adamdan uzaklaş sen de. Git hayatını yaşa."

'Yumruğunu sıkamak istedi. Gücü yoktu. Sadece parmaklarını kıvrılabildi. Damarlarını görebiliyordu zaten. Ne kadar yorgun atıyor olmalıydılar. Onları da dinlendirecekti artık. Bu işi uzatmakta mana yoktu.'

Aniden durdu. Gözlerinden, önce damla damla inen yaşlar, yerini hıçkırıklara bırakmıştı. Resimdeki kahramanına uzun uzun baktı ağlayarak.

"Affet beni," dedi, "Affet. Bu kez sonun benim elimden olacak. Ne olur, affet."

Aynadaki ikili görüntü, "Haydi." diye seslendi, "Haydi artık, bitir şu işi. Izdırabım artıyor. Yardım et."

Bundan sonra yazacakları aylardır zihninde yerleşmişlerdi zaten. Sadece ölümü bilerek karşılarken neler hissedildiğini hakıyla yazması da gerekti. Ancak o zaman gerçekçi olabilirdi. Ekrandaki son cümlesini mırıldandı:

'Bu işi uzatmakta mana yoktu.'

Evet, yoktu. Sağ eline aldığı üçlü jilet keskinliğine bir kez daha anlaşmasından emin olmak isteyen insanların ifadesiyle baktı. Gözleri, sepya fotoğraf, aynada kilitli kalmış görüntü ile ölüm araçlarının arasında gidip geliyordu, gözyaşları ile.

Birden, bilgisayarın tuşları kendiliğinden yazmaya başladı. Bunlar zaten hep son için düşündüğü kelimelerdi.

'Sağ eline aldığı üçlü jilet keskinliğini, olanca gücüyle, sol bileğinin üzerinden geçirdi. Aniden yüzüne, aynaya, yerlere fışkıran kan ve duyduğu acı ile kendine geldi. Bileği, eli, kandan gözükmüyordu. Sağ elinde, jiletler parmaklarının arasına kanla yapışmış gibiydi.'

Onları silkeleyerek yere bıraktı. Makine yazmaya devam ediyordu:

'Onları silkeleyerek yere bıraktı. Masaya abandı. Midesi bulanıyor, dizlerinin kesildiğini hissediyordu.'

Yaptığının dehşeti ile bağırmak istedi. Tuşlar ardı ardına basılıyordu.

'Seslenmek istedi. Dudaklarının arasından fısıltıdan başka bir şey duyulmadı. Buradan çıkmalı, kendini kurtarmalıydı.'

Belki makineden, aynadan uzaklaşırsa kurtulabilirdi. Kapiya doğru ilerlemeye çalıştı. Makineden hâlâ daha hızla tuş sesleri yükseliyordu:

'Kapiya doğru bir adım attı. Sol kolunu artık hissetmiyordu. Kan öyle coşkulu akıyordu ki, sanki elliüç senedir hep dışarı çıkmak için beklemişti. İçindeki bütün kanı onu terk ediyordu.'

Yazar, dizleri bükülürken, "Hayır." diye mırıldandı. "Hayır, yaşamak istiyorum."

Minik tınların eşliğinde ekranda satırlar ilerledi:

"Hayır", diye mırıldandı, "Hayır, yaşamak istiyorum."

Yazarın bir kaç derin nefesle çöküşünü takiben sesler kesildi. Kahramanının sonunu getirmek üzere daha evvel hiç düşünmemiş olmayı diliyordu. Uzun zamandır düşlediği hissi aktarabilmek için öylesine ruh ve his dünyasını seferber etmiş, bilgisayarına defalarla

notlar düşmüştü ki, bir başka zaman diliminde aynı şey yeniden yaşanıyordu. Hem de bu kez kurban kendisiydi. Odasından çıkabilse, hâlâ daha bir şansı vardı belki de. Evet, evet, her şey bu oda ile ilgiliydi. Kapiya kadar düşmeden varmak için duvara doğru uzandı. Aniden bilgisayarın tuşları delicesine bir süratle atağa geçtiler:

‘Düşmemek için duvara tutundu, iki kolunu birden uzatıp. Kan, yüzüne, boynuna sıcak sıcak sırıyordu. Fenalaşmak istemiyordu. Bayıldığı takdirde, temelli uykuya gideceğini biliyordu. Dışarıya çıkmak için uğraşmalıydı. Ama vücudu artık onu taşımıyordu.’

Bir kaç saniye süren kısa bir hareketsizlik ve sessizlik... Sonra yazarın ihtilaç içindeki hareketleri ile beraber, ekranın hafızasından yeni cümleler dökülmeye başladı:

‘Kendisini bir duvardan bir duvara savurdu. Kan içindeki elleri, duvara yapıştıkça, can havli ile açtığı parmaklarından kırmızı kasımpatı gibi izler bırakıyordu. Birkaç sendelemeden sonra, gözleri karardı ve kapıya varamadan yere yıkıldı.’

Odanın loşluğunda son bir hırıltılı nefes duyuldu. Aynada iç içe geçmiş yazarın ve kahramanının görüntüsü bir sis bulutu arkasında yok oldular. Sepya fotoğraftaki genç ise, lacivert gözlerinde katmerlenmiş bir hüzünle, uzak diyarlardan birinin, uzak bir zamanındaki koltuğunda oturmaktaydı. Bilgisayarın notaları altı yıldızlık bir aradan sonra üç kez daha vurdu:

‘S O N’

...Ve durdu.

TERK BEBEK

Hyuşturucunun etkisinden kurtulmaya başlayan şuuru ona neler yaşadığını hatırlatmaya çalışıyordu. Ama o direniyordu. Direniyordu, yaşadıklarının olmadığına dair umutları filizlenmek istiyordu beyninde. Ama hislerinin aynen geçen gece bir geç saat filminde seyrettiği ölüm sahnesindekilerinin tekrarı gibi olduğunun farkındaydı. Onu suyun dibine batırmışlardı. Karanlık derinliğe doğru iniyor, iniyor, üzerinde kalan suyun dışından yansıyan ışık huzmesinin gittikçe uzaklaştığını fark ederek dibe batmaya devam ediyordu. Henüz sağdı, sağlamdı. Nefesini tutmuş, bir ümitle kurtulabileceğini düşünüyordu. Ancak, düşüncelerle suyun aşağıya çekimi ters orantılı idi. Türkuaz, lacivert suların kaynaştığı yüzeyden alay edercesine uzanan ışıklar, hayatı simgeleyen ışıklar gittikçe zayıflayarak, onun denizin derinliklerine karışmasına seyirci kalıyordu.

İşte filmdeki kahraman aynen böyle karışmıştı ölüme. O da şimdi kendisini yarı aralamaya çalıştığı gözlerinin ardından pırıldayan ışıklar, kulaklarının neredeyse gaptten duyduğu seslerle son seyrettiği filmin parçası gibi hissediyordu. Bütün bu yaşadıkları belki de sadece filmden etkilenişinin, rüyasına dahliydi. Ama avucunu sımsıcak saran dokunuş, alnını, yanaklarını okşayan sevgi dolu elin teması ona uyanık ve her şeyin gerçek olduğunu anlatıyordu. Başını zoraki yana doğru çevirdiğinde, kocasının aşk ve üzüntü ile karışmış bakışlarını yıkayan loş ışıklar uzunlu kısıklı çizgiler yarattılar göz bebeklerinin ince aralığında.

"Korkma." dedi, o çok iyi tanıdığı ama şimdi biraz uzaktan gelen ses. "Korkma, artık korkacak bir şey yok."

Sonra onun ilaçlardan uyuşmuş ama yine de ağır taş taşırcasına ağrıyan karnının üzerine başını bırakıp ağlamaya başladı o çok tanıdık sesin sahibi.

“Tanrım seni bana bağışladı. Allahıma çok şükür yaşıyorsun. Ben sensiz ne yapardım? Ne yapardım?”

Birden, karnının üzerindeki ağırlığı hissetmesiyle beraber rahminin derinliklerinden gelen o inanılmaz acının farkına vardı. Gerçek hayatının nerede ve nasıl olduğunu hatırladı. Kendisini ve kucağında yatan erkeği hatırladı. Bir kaç saniye eveline kadar hatırladıkları sadece film kareleriydi. Seyrederken rahmine ansızın vuran acıyla kendini kaybettiği ve gerisini hatırlamadığı anlardı. Serum takılmış sol elini sevecenlikle, hâlâ daha karnında yatmış hıçkıran erkeğin saçları arasına uzattı mecalsizce. O, onun her şeyiydi. Onbeşinden beri yavuklusu, sözlüsü, kocası, her şeyi. Beş düşüğe rağmen, ille de torun isteyen anasını babasını terk edip, çaresizce doğurmaya çalışan karısını avutan, köyünün, ailesinin törelerine ters düşmek adına karısını başının tacı yapan erkek... Şimdi kucağında ağlayan erkek. Hastahaneyi terk edip gidip kumalar alacağına onu göz yaşlarıyla kucaklayan erkek... Gerçek dünyası, gittikçe son seyrettiği filmin karelerinden kurtulup onu kendi realiteleri ile başbaşa bırakmaya başlamıştı.

Saatlerdir ölüm ile kalım çizgisi arasında beklediği karısının elinin yorgun teması ile başını kaldıran erkek, gözyaşları arasında, onun kuru dudaklarından dökülen sözleri duydu:

“Ağlama ne olur.”

Ama sözlerin gerçeikle ilgisi yoktu. Şimdi ikisi bir arada, sarılmış ağlıyorlardı. Erkek, kendisine çocuk doğurmak uğruna ölümü göze alan yavuklusu, kadın ise, kadın olmak için muhakkak yaşaması gerektiğine inandırıldığı anneliğini bir kez daha kaçırdığı için ağlıyordu.

Hıçkırıkları ona içinde açılmış yaraları hatırlattı hemen. Rahmini içten, dıştan sarmış dikişler, sadece doğurganlık şansını kuşatmamıştı. Üzüntüsü ve gözyaşıyla başbaşa kalmasını bile izin vermiyorlardı. Karnını, kasıklarını bıçak gibi kesen sancılar ile gerildi ve hıçkırıklarını kuru dudaklarında gömdü. Erkeği hâlâ daha ağlıyordu:

“Allah seni bana bağışladı. Sen olmasan ben ne yapardım?”

Onun, gerçekten sadece kendisi için göz yaşı döktüğünü biliyordu. İkinci düşükten ve doktorun ihtarından sonra “Çocuk istemiyorum.” demişti, kocası. “Ben yalnız seni istiyorum.” demişti. “Bana sen lâzımsın” demişti. Ama yine de biliyordu ,erkeğinin ne

umutlarla, olmayan çocukları için hayâller kurduğunu. Kemençe çalardı Beyoğlu'nun arka sokaklarındaki pavyonlarda. Erkek çocuk sahibi olup ona kemençe öğretmek isterdi hep.

"Kemençe öğretim ama öyle pavyonlarda, meyhanelerde çaldırmaın." derdi, "Öğrenir çalmasını da evlât, keyif için çalar. Okuyacak bizim çocuk." derdi gururla, sanki çocuk doğmuş büyümüş de okuyormuş gibi iftiharla. "Katiyyen geçemez Beyoğlu'nun bu tarafına." diye vırvırlanırdı, evde olmayan çocuğun yüze bakar gibi. Aynaya dönüp konuşmaya devam ederdi:

"Hele bir geç barların, kerhanelerin sokağına bak ne yaparım seni kerata. Sen okuyacaksın. Adam olacaksın. Ama baba mesleği kemençeyi de çalacaksın. Para kazanmak için değil ha. Sadece keyfin için."

İlk hamilelikten beri donattıkları bir bebek odası vardı evde. Her düşükten sonra ümitleri kırılıp vaz geçeceklerine tam aksine biraz daha süslemişlerdi odayı. Genç kadın her gün, yaşayan bebek yatmışcasına temizlerdi küçük mekânı.

Beşinci hamileliğinin altıncı ayını doldurmak üzereydi ki, o suyun altında boğulan adamı seyrederken hayatın anlamı bir kez daha kararmıştı onlar için.

Rahminden uzanıp, ruhunu ve yüreğini kısıpaca alan acılı sinirlerinin, bu maceranın sona geldiği işaretini verdiklerini hissediyordu. Ama köyde bekleyenlere bunu nasıl anlatacaklardı? Kayınlarının yüzlerindeki "İşe yaramazsın." ifadesini, zavallı ana ve babasının ezik bakışlarını görebiliyordu. Oysa onları ne kadar umutlandırmıştı ilk kez altı ay bebeğini karnında taşıyarak. Şimdi hepsinin umutlarını yıkacaktı. Bir kız çocuğu olarak yetişirken, bütün aileyi etkileyecek kadar büyük bir güç taşıdığını algılamamıştı doğrusu. Oysa son bir kaç senedir her şey, onun rahminin döl tutması, tutmaması, büyümesi, düşürmesi üzerine gelişmişti. Şimdi tam dikkatin merkezinde ve en önemsenen yerindeyken bu özelliği kaybetmek, sadece dölünü değil, ilgiyi, alakâyı, sevgiyi, her şeyi kaybetmekti. Yalnızlık duygusu ile sarılmak üzereyken, yeniden göz kapaklarındaki ağırlığa teslim olarak daldı.

Gözlerini açtığında kocası halen daha yanı başında, elini tutmuş, bakımsızlıktan sakalları uzamış, yorgun, iskemlesinin üzerinde uykudaydı. Ona sevgiyle baktı. Köyden gelip, şehirde büyümüş bir neslin iki sevgiliye örnekleriydiler. Kendilerine ve kendi inançlarına ait olmak istiyorlardı. Bir diğerini aynı duygularla seviyorlardı ama er geç köydeki ebeveynler şehire bir vesile ile

gelmeyi bekliyorlardı. Onlara karşı sorumlu oldukları şartlar vardı. Bu evlilikten bir çocuk doğması gibi.

Karısının, yüzüne teksif olmuş bakışlarından bir işaret almış hissiyle, genç adam gözlerini açtı. Gözleri kan çanağı gibiydi. Ama sevgi oradaydı. Eğilerek onu alnından öptü:

“Şükür! Şükür! Burdasın artık. Benimlesin.”

“Babanlara ne diyeceğiz?” dedi genç kadın. Kelimeler öylesine dökülmüştü dudaklarından. Yoksa ilk söylemek istediği bunlar değildi.

Genç adam buruk gülümsedi, biraz da her şeye hakimmiş tavrı ile, her ne kadar sahte görünse de.

“Onlara aldırma. Onlara ne ki?” dedi.

Sonra sakalı uzamış yanaklarını, karısının yarasını tedavi etmek istercesine karnına dayayıp öptü.

“Sen benim her şeyimsin. Gerisini düşünme.”

Söylediklerini kâfi bulmuyordu. Köyde yetiştikleri tabuların ve düzenin silsilesi içinde, konuştuklarının katıyen bir anlamı yoktu. Sevdiğinin her an itelenmişlik, ve ardından gelecek bir kuma korkusu ve kalp kırıklığı ile yaşamasını istemiyordu. Köyde olanların aksine, o onun tek ve sadece tek karısı olacaktı. Çocukları olsun veya olmasın. Seyrettiği onca filmdeki görüntülerden de etkilenmişti. Gönlü ve gövdesi yaralı karısına medeni bir erkek olarak daha fazla bir şeyler söylemesi gerektiğine inançla mırıldandı:

“Sana hiç bir şey dedirtmem. Kılına dokunamazlar.”

Bunun olmazlığını bilen bakışlarla elini okşayan karısına yemin etti:

“Ölürüm laf söyletmem sana. Söz.”

Genç kadının en büyük tesellisi, aileleri ile aynı yerde yaşamamalarıydı. Onların köyde ne konuşup, ne düşündükleri kendilerinden çok uzak kalacaktı. Gerçi bir müddet gelen gidenle rahat bırakmayacaklardı, bundan evvel de olduğu gibi. Ama bir müddet sonra iş tavsardı. Ta ki, kocası kuma fikrine ısınmaya görsündü. İşte o zaman işi biterdi. Birden, erkeği kaçıyormuş korkusuyla onun ellerine sarıldı. Neler vermezdi şimdi kucağında bebeği ile hastahaneden ayrılıyor olmak için. Kafasından bunlar geçerken koridorda yeni doğum yapmış iki kadının bebeleri ile ağır ağır yürüyüşlerini izledi. Acaba gerçekten istemişler miydi çocuk doğurmak? Bazı arkadaşlarından bilirdi nasıl kerhen çocuk sahibi olduklarını. Sevmedikleri, zoraki evlendirildikleri adamların dölünü

nasıl nefretle taşıyıp, sonra nasıl nefretle büyüttüklerini. Eğer öyleyse yazık olacaktı bebeklere. Ah! Tanrı biliyordu şimdi onlardan birini kucaklamayı nasıl istediğini. Kız, oğlan, güzel, çirkin hiç fark etmezdi. Ne olsa razı olurdu. İçi titredi. Ertesi gün hastahaneden çıkacaktı. Gitmeden evvel en azından bir başka bebeği kucaklayıp onun taze süt kokusunu içine çekebilmek istiyordu.

Kocası ayrıldıktan sonra bir gayret toparlandı. Aynı koğuşta yatan doğum yapmış kadınları kutlayıp onlarla sohbet etti. Sonra koridora çıkıp, bebek odasına doğru yürüdü. İçinde gizliden gizliye beliren heyecan verici bir duygu ona sanki kendi bebeğini kucaklamaya gidiyor hissini yaşıtıyordu. Bunun gerçekten çok uzak olduğunu bilmesine rağmen, zihninin küçük oyununun kendini aldatmasına izin verdi. Yalandan da olsa bu keyfi tatmak çok güzeldi.

Bebek odasının önüne geldiğinde, camın ardından çocuklarını, torunlarını görmek için toplanmış, sevinç ve hayret nidaları, kutlamalar arasında bayram yapan insanları buldu. Bir an için kendisinin orada ne kadar gereksiz olduğunu düşünerek yanakları kızardı. Omuz omuza dizilmiş insanların aralarından içeriye izlemeye çalıştı. Genç, güler yüzlü bir bebek hemşiresi bir minik yataktan diğerine seyirtip bakım yapmaktaydı.

Birden, grubun arasından gelen konuşmalarla dikkati camın hemen önündeki yataкта uyumakta olan bebeğe çevrildi.

"Zavallı, kadersiz bebek. Zavallı."

"Günah! Günah! Nasıl kıydılar güzelim şeye?"

"Ne olmuş?" diye sordu yanındaki yaşlı kadına.

"Ah evladım sorma. Nice kadın çocuğu olmadığı için kan ağlarken, bu hain tuvalette terk edip gitmiş bebeğini. Baksana masum yavrucağa? Nasıl da her şeyden habersiz uyuyor."

Son bir kaç dakikadır yüreğini dolduran sebepsiz ve tarifsiz heyecana kader bir karşılık mı veriyordu? Yüreği pır pır etti:

"Yani şimdi hiç kimsesi yok mu bu bebeğin?"

"Olsa şimdiye kadar çıkardı. Bir hafta önce bırakılmış."

"Herhalde gayri meşru idi."

"Yine de kıyılır mı evlatcığa?"

Seyirciler birbirini, bebeğini terk eden anne ve ortalarda görünmeyen ailesi hakkında galeyana getirmekle meşgullerdi. Usulca kendisine bir yer bularak, camın önüne kadar geldi. Şimdi terk bebeği neredeyse kucağına alabilecek yakınlıktan izliyordu.

Başucunda mavi bir kurdela asılmıştı. Kırmızı beneklerle pençe pençe olmuş yüzü, acısı henüz geçmiş bir yetişkinin yorgun, buruşuk ifadesini taşıyordu. Alnına dökülen bir iki perçem siyah saç, başının arkasına sanki yapıştırılmış minicik kulakları vardı. Yumruk halindeki parmakları haddini aşan bir dünyayı zorla kucaklamak ister gibiydi.

Bebeği izlerken genç kadının dudakları gayri ihtiyari bir gülümseme ile süslenmişti. İşte, nice arzuladığı güzel şey hemen camın diğer yanında, karşısında, sahiplenilmeyi bekliyordu. Bu, Tanrının ona lütfu olmalıydı. Ona daha iyi anne mi bulacaklardı? Kim bilir kimlerin elinde, yetimhane köşelerinde hayatı körlenecekti zavallının. Evet, emindi, hiç ama hiç kimse bu bebeğe kendisinden daha iyi annelik yapamazdı. Ağrıları, sancıları, halsizliği küçücük varlığı sahiplenmek ümidi ile mucizevi bir şekilde yok olmuş, beyni son sürat hastahaneden çıkışı üzerine çalışmaya başlamıştı. Yarını bekleyemezdi. Bugün, hemen buradan ayrılmalıydı, bebeği ile beraber.

Koğuşuna dönüp, üzerine sabahlığını geçirdi. Komşu yataklardaki kadınların kimi derin uykudaydı, kimi de çocuklarını emzirmekteydiler. Dikkatlerden irak olduğundan emin, seri hareketlerle çantasını topladı. Bir kaç parça eşyasını, bisküi ve meyve tabağını özellikle bıraktı etajerin üzerinde. Olabildiğince normal görünmeye çalışarak tekrar bebek odasının önüne döndü. Süt saatiydi belli ki. Genç hemşire bebekleri sırasıyla alıp annelerinin yanına götürüyordu. Genç kadın, odanın boşaldığı bir anı yakalayıp içeri girdi. Yüzündeki ifadenin, hareketlerindeki acemiliğin kendisini her an ele verebileceğinin farkında, fazla oyalanmadan terk bebeğin yatağına doğru ilerledi. Yüreği neredeyse ağzında, nefesini tuttu. Bebeği kucakladı ve vücudu alev almışçasına odayı terk etti. Koridordaki hasta, ziyaretçi keşmekeşi arasından sıyrılıp kendini tuvalete attı. Eşyalarını koyduğu pazar çantasını açıp, uyumakta olan bebeği nazikçe yerleştirdi. Fermuarı aralık bırakmaya özen göstererek tekrar insan kalabalığının arasına karıştı. Mümkün olduğu kadar birilerinin yanına, ardına siperlenerek ana kapıdan dışarıya çıktığında, heyecandan nefesini ne kadar uzun zamandır tutmakta olduğunu fark etti. Gözünü nasıl bu kadar karartabildiğine inanamıyordu. Köşede bekleyen taksilerden birine atlayıp evinin adresini verdiğinde hâlâ daha geriye bakmaya cesareti yoktu. Ne kadar kolay olmuştu. İnanması çok zordu. Demek ki Allah onun buradan bebensiz ayrılmasına razı gelmemişti. İşte şimdi onun da bir bebeği vardı. Birden, çantanın içinden her an çocuğun sesinin duyulabilecek olması endişesi ile

şoföre normal bir görüntü yaratması gerektiğini düşündü. Bebeği usulca dışarı çıkarıp göğsüne yatırdı. Şoför dikiz aynasından gülümsedi:

“Hayırlı uğurlu olsun bacım. Güle güle büyütün.”

“Sağ olun.” dedi, gülümsemeye çalışarak.

“Hiç kimse gelmedi mi çıkarken yardıma?”

“Kocam vardiyaadan ayrılamadı. Aileden de kimsemiz yok İstanbul’da.”

“Ne yaparsın. Gurbet.” dedi, diğeri .

Allahtan sohbet bu kadar sürmüştü. Adamla aynada göz göze gelmemeye dikkat ederek kucağındaki bebeği incelemeye başladı. Minik yüz, acıkmaya başladığını ifade eden çarpık dudak hareketleri ile başını sağa sola çevirmeye başlamıştı. Henüz uykudaydı ama az sonra vaveylayı koparacağı kesindi.

“Biraz daha hızlı olamaz mıyız?” dedi şoföre, “Bebeğimin mama saati geliyor da.”

Adam, mukaddes bir görev ifa ediyormuşcasına başını salladı ve trafiği yarararak Kasımpaşa’ya doğru gazladı. Genç kadın, arabayı nerede bırakacağına henüz daha karar verememişti. İzini belli etmemek için bir kaç sokak önce inebilirdi ama bu defa da onu kucağında bir bebekle yalnız başına yürüyerek geldiğini gören komşularından kaçamayacaktı. Mahalleye girdikleri zaman yine de kendi evinin önünde inmeyi ehven buldu. Yaz sıcağının öğlen saatlerinden kaçan mahalleli pek ortada değillerdi. Gazoz kapakları ile oynayan bir kaç erkek çocuğu ile karşı köşedeki lâstik tamircisinin çırağından başka onu gören olmadı. Taksinin parasını ödeyip evin kapısından kendisini içeri attığı zaman sinirleri boşaldı. Ağlamaya başladı. Bir yandan kucağında gözünü açmış, bağırmaya hazırlanan bebeği pırpırlarken bir yandan da sevinç ve heyecan göz yaşları içinde ne yapacağını bilmeden ileri geri küçük sofayı arşınılıyordu.

Kendisini toparlayıp bebeğe mama hazırlaması gerektiğini düşündü. Hemen mutfığa seyirtti. Bebeği kucağından bırakmadan, sütü cezveye boşalttı. Biraz ılındırıp, aylardır rafta hazır bekleyen biberona doldurdu. Çocuk önce mırın kırın etti, biraz mızızlandı ama sonunda biberonu kabullendi. Genç kadın, oturma odasındaki sedire yerleşip, kucağında emzirdiği bebeği izlerken hâlâ daha gözlerinden yaş geliyordu. Bu Tanrının lütfundan başka ne olabilirdi? Bunca acısı, ızdırabı, yalnızlığı bitmişti işte. Artık onun da bakacak, giydirecek, uyutacak, sevecek bir bebeği vardı. Aniden aklına kocası geldi. Akşam üzeri iş çıkışı hastahaneye gelip de

kendisini bulamayınca neler olabileceğini, ortalığın karışacağını hatırladı. Nasıl bu kadar kaptırmıştı kendini? Çocuk az sonra, içtiği sütün miktarından memnun, dudakları arasından son bir kaç damlayı sızdırarak uykuya dalmıştı bile. Genç kadın, senelerdir hazırlanmış minik odadaki yatağa yatırdı bebeği ve hemen telefona koştı. Aşağı mahalledeki kahvenin numarasını çevirdi. Kocasına, bir sürprizi olduğunu, doğru eve gelmesini söyledi.

Mutluluktan uçuyordu. Evin dışındaki dünyayı tamamen unutmuş, yıllardır hasret olduğu mucizenin gerçekleştiğine inançla kendisini adeta mistik bir ruh hali içinde kaybetmişti. Şükürler mırıldanarak evin bir odasından diğerine seyirtiyor, sonra dayanamayıp yine beşiğin yanında soluğu alıyordu. Günlerdir ihmal olan evde o kadar çok yapacak şey vardı ki. Yine de bebeğini seyretmekten kendini alıkoyamıyordu. Defalarca elini, onun kırmızı pembe yüzüne değdirip okşamak için uzatıp sonra geri çekti. Kendisine ait olmayan bir hazineye dokunuyor hissi ile irkildi her kez. Kocasının da bu hadiseyi nasıl karşılayacağını kestiremediği için ayrıca midesine kramplar girmeye başlamıştı.

Zil çaldığında nefesini tutarak hole doğru ilerledi. Kapının ardında bir an için durup derin bir soluk aldı. O soluktan cesaretlenmiş gibi açtı kapıyı. Kocası şaşkındı.

"Hayrola?" dedi, "Neden bugün çıkardılar seni? Daha bir iki gün kalman gerekmiyor muydu? Hem neden bana haber vermedin? Gelir alırdım seni."

Sonra, aniden karısının yüzündeki sıkıntılı ve şaşkın ifadeyi fark edip onu omuzlarından tuttu.

"Yoksa? Yoksa bilmediğim bir şey mi oldu?"

Sağ elinin işaret parmağını dudaklarına götürüp "Şışşt" dedi genç kadın.

"Gel bak," dedi ardından usulca, "Gel bak da kendin gör."

Sonra heyecandan titreyen sesi ile ekledi:

"Gözlerine inanamayacaksınız."

Erkek, bir belirsizlik yaşadığının farkında, ürkek ve temkinli, karısının kendisini elinden tutup koridorda çekelemesini izledi. Hastahane yatağındaki bedbin, dünyaya küs, kendisine küs, geleceğinden korkan kadınla ilgisi kalmamıştı sanki. Yanakları ateşli bir hastalığın belirtisini gösterircesine al al olmuştu. Gözleri çakmak çakmaktı. Avucunun içindeki elleri alev alev yanıyordu. Bebek odasının önünde durup kendisine yaramaz bir tebessüm veren karısının bir an için usunu yitirdiği zannetti genç adam. Korktuğu başına gelmişti. Aile ve töre baskıları sonunda çıldırtmıştı

biricik yavuklusunu. Ona çaresizlikle bakarken kucaklamak üzere kollarını açtı. Ama diğeri orali değildi. Kapıyı aralarken kulağına mırıldandı:

“Bak da gör. İnanamayacaksın.”

Hakikaten de inanamadı. Beşikte, yüzünü kırıştırıp buruşturarak, ağzını sağa sola oynatan minicik et parçasını gördüğü an, bir müddettir sıkı sıkıya tutmakta olduğu karısının elini bırakıp beşiğe doğru koşar adımlarla ilerledi. Orada yatanın gerçek olup olmadığını anlamak ihtiyacındaydı. Çekinerek elini uzattı ve minik kundağın üzerinde okşarcasına dolaştırdı. Bu temas dahi ona yetmişti. Dizlerinin bağı çözülmüştü sanki. İçini bir ılıklik kapladı. Parmak uçlarını bebeğin yumuşacık hav saçlarında bir kelebek hassaslığında uçurdu. Beşikten yayılan pudra ve süt kokusu genzini doldurmuş, onu adeta sarhoş etmişti. Neler olduğunu anlayamamanın şaşkınlığı ile, detayları bilmekten korkmanın getirdiği garip bir ikilem içindeydi. Başını döndürüp karısına bir soru sorduğu takdirde sanki bütün bu büyü bozulacaktı ve her şey, bütün bu güzellik, bu büyük inanılmaz mutluluk uçup gidecekti. Yutkunarak gözlerini bebeğin yüzünden ayırmadan, mutlulukla tepetaklak olduğu dünyasından silkinmeye çalıştı. Bunun, senelerdir özledikleri, bekledikleri gibi gerçek olmadığının bilincindeydi. Ne olmuştu? O da mı karısı ile beraber usunu yitirmişti yoksa? Olmayan bir bebeğin hayâli görüntüsü ile mi oyalanıyorlardı? İlk şaşkınlıktan sonra fikre alışması uzun sürmedi. Ana babasının terk edip gittiği bir bebeği sahiplenmekle onu kaçırmış olmak aynı şey değildi. Bu inançla kendini rahatlatması kolay oldu.

O akşam uzun zamandır yedikleri en keyifli yemek oldu. Karşılıklı birer kadeh rakı bile içtiler. Artık bir bebekleri vardı. Uzaktaki aileleri bunun sırrını hiç bir zaman öğrenmeyeceklerdi. Konu komşuya gelince; doğumun erken olduğunu söylemek en akıl kârı gözüken çareydi. Bir müddet de bebeği saklayarak durumu idare edebilirlerdi. Allah'tan daha yeni taşındıkları mahallede henüz hayatlarının özelliğine giren kimse olmamıştı.

Kemençeci, pavyonda çalışma saati yaklaşına dek, beşiğin başında karısının elini tutarak bekledi. Çocukları ile paylaşacakları geleceğe dönük hayâllerini konuşup durdular. Her iki üç kelimedede bir, bebeğin adını telâffuz ediyorlardı. Senelerdir hazırlanan iki isimden biriydi. Kız olursa Arzum, erkek olursa Murat olacaktı. Şimdi beşiği süsleyen Murat bebe, arada bir kaşlarını çatıp, ağzını buruşturup uyumaya devam ediyordu. Arada bir kez ağlamaya

yeltendiyse de, hemen kucağına alınıp ılık sütlü biberonu ağzına verilmişti.

"Ne kadar uslu. Değil mi?" dedi, kadın kocasının elini sıkarak.

Diğeri iftiharla gerildi.

"Tabii ya, tabii uslu olacak. Hem de akıllı. Bak ne büyük adam olacak göreceksin. Hem okuyacak, hem kemençe çalacak. Ama öyle barlarda, pavyonlarda değil. Kendi keyfine çalacak bizim oğlan."

Keyifsizce saatine baktı. Pavyonda sahne alma saati yaklaşıyordu. O gece evden ayrılırken, balayı aylarından beri ilk kez ayakları gerisin geriye gidiyordu.

Geçen bir kaç gün içinde, korktukları gibi, arayan soranları olmadı. Erkek evin tüm alış verişini yapıp getiriyor, mümkün olduğunca konu komşu ile de yüz yüze gelmemeye çalışıyordu. Sabahları Murat bebeğin uyandığı saat en mutlu anlarıydı. Adeta evin içine bir güneş doğuyor gibi hissediyorlardı. Bebeği yatağa, aralarına alıyorlar, beraber öpe koklaya besliyorlardı. Genç kadın kahvaltıyı hazırlarken de oğluna kemençe çalıyordu yeni baba. Ta ki öğleyn kahvede çalışma saati gelene kadar. Bütün öğleden sonra sanki parmak ucunda uçar gibi servis yapıyordu kahvede. Paydosu zor ediyordu, bebeğin altındaki mama saatine yetişebilmek için. Eve girdiği zaman mutluluktan ağlamak istiyordu erkek haliyle. Evleri mis gibi süt, pudra kokuyordu. Bebek kokuyordu. Karısı ile bebeğinin yanından hiç mi hiç ayrılmak istemiyordu. Ama şimdi daha sıkı çalışması için çok büyük bir sebebi vardı. Artık sadece koca değil, aile babasıydı. Belki kahvedeki işine de tam gün gitse iyi olurdu. Biraz uykusuz kalırdı ama ziyarı yoktu. Murat iyi okuyup adam olacaktı.

Günleri huzurla geçip gidiyordu. Genç kadın, uyuduğu saatler dışında bebeği kucağından indirmiyor, evin her köşesine onunla gidiyordu. Murat'ı gözünün önünden bir saniye bile ayırmak istemiyordu. Onu göğsünde uyuturken, altı ay boyunca anneliğe hazırlanıp büyümüş ama emzirememiş memelerinin sızladığını hissediyordu.

Eve geldiğinin haftasıydı. Gece yarısı bebeğin mama saatinin yaklaştığına dair ufaktan mızıldanmaları ile uyandı. Zaten o ilk geceden beri hiç doğru dürüst uyumuyordu. Sadece bebeğin nefesini, sesini dinliyordu. Her ihtiyacı olacağı an daha ağlamadan onun yanında olmak istiyordu. Ama o gece Murat bebeğe hiç bir ilgi kâfi gelmedi. Ne de biberonla verilen süt. Karı koca telaşla, aralarına aldıkları ve sıra ile kucakta salladıkları çocuğun gittikçe

artan ağlama sesinden ürkmeye başlamışlardı. Ayağa kalkıp yürüdüler, beşiğe koyup salladılar, kucakta pış pışlayıp yürüdüler, koştular ama nafileydi. Genç kadının gözlerine yaş gelmişti. Böylesine bağına bastığı şu küçücük yaratık tarafından sanki red ediliyor, ihanet görüyordu. Çaresizlikle yatağın kenarına çöküp, Murat'ı kucağında iki yana sallayan kocasına baktı:

"Annesini istiyor." dedi, mırıldanarak.

"O annesini bilmiyor ki. Neyi isteyecek?"

Bu cevapta itirazdan ziyade, karısının acizliğine yardımcı olmak arzusu vardı.

"Bilmese de istiyordur işte. Hissediyordur. Anne sütü bile içemedi zavalcılık. Bir şeyler hissediyordur."

Kelimeler dudaklarından zor çıkıyordu. Kemençeci çaresizlik içindeydi. Kucağında çığlıkları gittikçe artan bir bebek, karşısında yaralı yavuklusu, biricik karısı. Birden filmlerden birinde gördüğü bir sahne şimşek gibi çaktı gözlerinin önünde. Neticenin ne olacağını bilemese de, çaresizlikte çare gibi görünmüştü. Çocuğu karısının kucağına verdi.

"Hiç denedin mi?"

Kadın şaşkın, ağlamayı durdurdu.

"Neyi?"

"Emzirmeyi?"

"Ama benim sütüm daha gelmedi ki."

"Denedin mi?"

"Hayır. Ama daha sütüm yok ki..."

"Olsun, dene. Belki biraz oyalanır."

Bluzunun düğmelerini çözdü kadın, neticenin hiç bir şeyi değiştirmeyeceğine inanarak.

"Belki de bir anne teninin sıcaklığını arıyordur." dedi, kocası.

"Olabilir. Haklısın." dedi, o da.

Doğuma ve emzirmeye hazırlanmış göğüsleri, metabolizmasındaki yolculuğun kesintiye uğradığından haberdar değilmişçesine, halen daha iri, şiş ve dolgundu. Boyanmış kadar kahverengileşmiş gergin meme başını, haykıran bebeğin ağzına dayamaya çalıştı. Çocuk, başını sağa sola savurup, göz kapakları çizgi haline gelene kadar haykırmaya devam etti.

"Haydi bebeğim," dedi, sızlayan memesini sağ eliyle sıkarak, "Haydi canım, al bak meme. Al da sus, ne olur."

Minik başını bir kaç kez daha isyanla vurdu iki yana bebekcik. Sonra aniden, kendisinden uzun zamandır esirgenmiş bir hayat pınarını yakalamış gibi memeye yapıştı. Yumruk yaptığı minik eliyle de üstten pompalıyordu. Bir kaç kez avutları içine çökene kadar çekti meme başından beklediği lezzeti. Sonra yine kıpkırmızı bir suratla başını geriye atıp haykırmaya devam etti.

“Olmuyor.” dedi, kadın, yine ağlamaklı, “Sütüm gelmiyor ki...”

Sağ eliyle de memesini sıkıp, olabilecek sütü damarlarından meme başına getirmeye uğraşıyordu. Gözyaşlarında çaresizliğin yanı sıra acı da vardı. Birden, göğsünde isyanla debelenen çocuğun yanağına bir damla şeffaf beyazlık düştüğünü gördü. Biraz daha sıkı. Bir damla daha, bir damla daha... bir damla daha...

Karı koca, olanları tanrısal bir mucizeye şahit bakan gözlerle, nutukları tutulmuş izliyordular.

Bu kez, bebek memeyi kaptığında bırakmadı. Minicik eliyle bütün gayretini esirgmeden anneliğine yardımcı olmaya çalıştı. Daha embriyo iken kendisine vaad edilen lezzeti bulmanın, sıcaklığına kavuşmanın getirdiği huzurla sustu. Genç kadın, haftalardır ağırlığıyla sızlayan göğsünden bebeğe akan nehrin kendisini ne denli rahatlattığını ve bedenine tarifi imkânsız bir heyecan ve bütünlük verdiğini hayretle, biraz da kendisinden korkarak hissetti. Bunlar gerçek değildi. Olamazdı. Kucağındaki bebeği o doğurmamıştı ama Tanrı onun emzirmesini istemişti. O, tam bunları düşünürken kocası, onun göğsünün üzerini okşadı parmak uçları ile.

“Bu Allah’ın mucizesi.” dedi, “Bu Allah’ın mucizesi. Onu bize Allah gönderdi ve bizimle mutlu olmasını istiyor.”

Murat bebek sütünü içerken karı koca yan yana oturdular. Erkek bir elini karısının beline doladı, diğeri ile bebeğin kundağını okşadı. Başını yavuklusunun başına dayadı. Onun izlediğince kadınlığını, analığını yaşadığını görmekten aldığı keyfi hiç bir şeye değişmezdi. Ayrıca onu hiç bu kadar kadınsı bir kimlikte görmemişti bu güne dek.

Bir kaç dakika sonra, Murat hasretine doymuş olmalı, ağzının kenarından incecik bir süt şeridi şızarken uykuya daldı. Yumruğu düştü.

Bebeklerini bırakamadılar. Aralarına alıp yattılar o gece yine. Artık onları bambaşka bir duygu bir arada tutuyordu. Bu tarifi imkânsız bir histi. Murat aralarında, birbirlerinin elini tutarak yattılar öylece. Önce tuttular, sonra kenetlendi parmakları, sonra

sarmaladı elleri kolları birbirini. Bebeklerine bakıp ağladılar karşılıklı.

“Allah bizi seviyor.” dedi, erkek.

“Hem de çok.” dedi, kadın.

Işığı kapadıklarında, karısının, koyu kahve rengi geniş, gergin meme uçları geldi gözü önüne, erkeğin. Onu bebeklerini emzirirken düşledi yine. Yavuklusu, sevdiği, bir tanesi... Onun göğüslerini aşk yaptıklarından farklı anlar için hatırlayabileceği ve bundan zevk alabileceği hiç aklına gelmezdi şimdiye dek. Gerçi, şimdi de düşünceleri ona şehvet vermiyor değildi ama bütün yaşadıklarında öylesine mucize ve Tanrısallık vardı ki, hislerini şehvetle direkt bağlamak ona zul ve günah geliyordu. Yavaşça dönüp baş ucundaki lâmbayı yaktı. Karısı yaşadıklarından yorgun ama mutlu bir gülümseme ile çoktan uykuya dalmıştı. Onun, daha çocuktan aşık olduğu yüzüne, yastığın üzerinde dağılmış saçlarına ve halen daha kendi avucunda sımsıkı kenetlenmiş ince, narin eline baktı. Geceliğinin yakasından çizgisi belirgin göğüslerini izledi. Onu şu an olduğu kadar hiç bir zaman arzulamadığını fark etti. Aile ve memleket törelerinin, sevdiğini bunca sene nasıl hırpaladığını, ne kadar üzdüğünü düşündü. Kafasında canlanan haksızlığa isyanla, karısının elini daha büyük bir aşkla sarmaladı. Onu kucaklayıp, yaşadığı acıları, sıkıntıları, ölümle karşılaştığı anların kâbuslarını unutturmak ihtiyacındaydı. Evet, onu şimdi, hemen istiyordu. Hiç istemediğince hem de. Karısının saçlarını avuçlayarak okşadı nazikçe. Sonra parmakları, onun derin uykudaki gözlerine, boynuna ve göğsüne indi. Ve o muhteşem göğüsten sonra bebeğin civciv havındaki saçları eline geldi. Burnuna onun süt ve pudra kokusu çarptı. Senelerdir bekledikleri mutluluğun mucizevi bir şekilde aralarında yattığının idrakı ile erkekliğini çağrıştıran tüm kromozomları aniden atalete uğradı. Yanında yatan sadece yavuklusu, karısı, her istediğinde bedenine katabileceği bir varlık değildi. O, Allah'ın mucizesini gerçekleştirmiş bir kadındı. O, terk edilmiş bir varlıktan bir mucize yaratmayı başarmıştı. Nasılsa sevişmeye çok zaman olacaktı. Şimdi bu mucizenin ve Allah'a yakınlaşmanın keyfini çıkarmak zamanıydı. Dirseği üzerinde doğrulup karısını alnından öptü. Murat'ının yanağına çekingen bir öpücük kondurdu. İçi sıcacık olmuştu. Dönüp ışığı kapadı ve kendisini uykunun kollarına bıraktı.

Uysadurur Aşk

Şiirler © 1991

2^{nci} Baskı 1997

KURT SEYT & SHURA

Roman © 1992

27^{nci} Baskı 1999

KURT SEYT & MURKA

Roman © 1993

17^{ci} Baskı 1999

MENGENE GÖÇMENLERİ

Roman © 1995

5^{nci} Baskı 2000

Zihnimin Kanatları

Denemeler © 1995

2^{nci} Baskı 1997

Türkuaz'a Dönüş

Bilge Nadir Nevzat'ın Anılarından Derleme

Tercüme Pamir Bezmen

© 1996

2^{nci} Baskı 1997

Kırk Kırık Küp

Kırk Hikâye © 1999

2^{nci} Baskı Mart 2000

Bir Gece Yolculuğu

Fantastik Roman © 1999

2^{nci} Baskı Şubat 2000

Pamir *Edis* 'den Diğ er Yayınlar

KURT SEYT & SHURA

Nermin Bezmen'den gerç ek bir hayat hikâyesi,

İngilizce'ye Tercüme, **Pamir Bezmen**.

Roman

© 1994

LÂ VANTA LÂ VANTA

Nicholas Stavroulakis'in kaleminden müthiş bir göç öyküsü,

İngilizce'den Tercüme **Pamir Bezmen**.

Tarihi Roman

© 2000

PUBLISHED BY
PMR *Co. Ltd.*

ISBN 975-95358-8-2

9 789759 535889

Yeni Ciz
575000